İNKILAP
BESTSELLER

ASIMOV

VAKIF VE DÜNYA

Vakfın Hikâyesi

1941 yılının Ağustosunda 21 yaşında genç bir delikanlı iken Columbia Üniversitesi Kimya bölümünden mezun olmuştum ve üç yıldır da profesyonel olarak bilim-kurgu yazıyordum. O zamana kadar kendisine beş hikâye sattığım, "Hayret Verici" adlı kitabın editörü John Campbell'i görmek için sabırsızlanıyordum. Aklıma gelen bir bilim-kurgu öyküsü hakkında fikrimi ona açmak hususunda tereddüt ediyordum.

Galaktik İmparatorluğunun çöküşünü anlatan geleceğe yönelik tarihi bir roman yazmayı düşünüyordum. Heyecanım arttıkça Campbell gözümde büyüyor ve içimdeki hırs alevleniyordu. Campbell tek bir hikâye yazmamı istemedi. Birinci Galaktik İmparatorluğunun çöküşü ile İkinci Galaktik İmparatorluğunun yükselişi arasındaki yüzyıllarca süren huzursuzluğu baştan sona anlatan bir dizi hikâye yazmamı istedi. Bu hikâyeler Campbell ile benim beraberce görüşüp tartıştığımız psiko-tarih bilimi ile geliştirilecekti.

İlk hikâye Mayıs 1942'de "Hayret Verici" adıyla yayınlandı ve ikincisi de 1942 yılının Haziran sayısında basıldı. Hikâyeler çok kısa zamanda popüler oldu ve Campbell'in direktifi ile 1950 yılından önce altı hikâye daha yazdım. Bunlar da meşhur oldu. Bu hikâyelerden ilki sadece on iki bin kelimelikti. Son üç hikâyeden her ikisi elli biner kelimeden oluşuyordu.

Kırklı yılların bitmesine doğru hikâyelerden bıkıp onları bıraktım ve başka şeylere yöneldim. Mamafih o zamana kadar muhtelif yayınevleri ciltli bilim-kurgu kitapları yayınlamaya başlamışlardı. Bunlardan birisi de yan profesyonel küçük bir firma olan Gnome Yayınevi idi. Yayınevi, "VAKIF1 dizilerimi üç ciltte yayınladı: Vakıf (1951); Vakıf ve imparatorluk (1952) ile İkinci Vakıf (1958). Bu üç kitabın bütünü Vakıf Triolojisi olarak anılmaya başlandı.

Gnome yayınevinin reklam ve tanıtma için harcayacak parası olmadığı için kitaplar başarılı olamadı. Onlardan ne bir yazı ne de kitaplar için para alabildim.

1961 başlarında, o zamanlar Double-day'deki editörüm Timothy Seldes, yabancı bir yayıncıdan Vakıf kitaplarını yemden yayınlamak için bir talep geldiğini söyledi. Bu kitaplar Double-day'in malı olmadığı için Seldes, bu talebi bana iletti. Omuz silktim. "İlgilenmiyorum, Tim. Bu kitaplardan telif ücreti almıyorum" dedim. Seldes dehşete düştü ve derhal kitapların yayın hakkını (o zamanlar can çekişmekte olan) Gnome'dan almak için işe koyuldu ve o yılın Ağustosunda kitaplar ("Ben", "Robot" ile birlikte) Double-day malı oldu.

O andan sonra "Vakıf dizileri yükseldi ve sürekli artan telif ücretleri getirmeye başladı. Double-day Triolojiyi tek bir ciltte yayınladı ve Bilim-Kurgu Kitap Kulübü vasıtasıyla dağıtımını yaptı. Bu şekilde Vakıf dizileri çok meşhur oldu.

1966 yılında Cleveland'da düzenlenen Dünya Bilim-Kurgu Kongresi'nde kitapseverlerin Best Sellers kategorisi için seçim yapması istendi. Bu kategori ilk kez (ve şu ana kadar da son olarak) Hugo Ödülü'nün aday listesine dahil edildi. Vakıf Triolojisi, dizilerin ününe ün katan ödülü kazandı.

Meraklılar benden ısrarla dizilere devam etmemi istiyorlardı. Kibarca bu istekleri reddetmeye devam ettim. Diziler yayınlanmaya başlandığında henüz doğmamış insanların, daha sonra içinde sürüklenip gidebilmeleri beni hâlâ büyüler.

Ama Double-day Yayınevi bu talepleri benden daha ciddi bir şekilde ele aldı. Yirmi yıldır benim isteklerim doğrultusunda yayınlar yapan yayınevi sonunda sabrını yitirdi. 1981'de benden, başka bir basit "Vakıf romanı yazmamı istediler ve teklifi cazipleştirmek için de aldığım paranın on katı parayı içeren bir kontrat önerdiler.

Kızarak kabul ettim. Bir "Vakıfl hikâyesi yazmayalı tam otuz iki yıl olmuştu ve benden şimdi daha öncekilerin iki katı ve geçmişteki bağımsız, tek hikâyelerin herhangi birinin üç katı uzunluğunda yani 140.000 kelimelik bir "Vakıf romanı istiyorlardı. Vakıf Triolojisi'ni yeniden okudum ve derince bir nefes alarak işe giriştim.

Ekim 1982'de dizinin dördüncü kitabı "Vakfın Sının" yayınlandı ve çok ilginç bir şey oldu. Derhal New York'ta Times dergisinin Best-Sellers listesine girdi. Bütün şaşkınlığıma rağmen yirmi beş hafta üstede kaldı. Daha önce hiç böyle bir duyguya kapılmamıştım.

Double-day derhal ilave romanlar için benimle sözleşme yaptı ve başka dizilerin parçalan olan "Robot Romanları" isminde iki roman daha yazdım ve artık "Vakıf'a dönme zamanı gelmişti.

Böylece "Vakfın Sınırı" biter bitmez başlayan ve şimdi elinizde olan kitabı yazdım. Sadece hafızanızı tazelemek için "Vakfın Sınırı"na bir göz atmanız size yardımcı olabilir, fakat gerekli değildir. "Vakıf ve Dünya" tek başına bağımsız bir eserdir. Beğeneceğinizi umuyorum.

ISAAC ASIMOV,

New York, 1986

1. BÖLÜM - ARAŞTIRMA BAŞLIYOR

“Niçin yaptım bunu?" diye Golan Trevize kendi kendine sordu. Bu yeni bir soru değildi. Gaia'ya geldikten sonra bu soruyu sık sık sormuştu. Gecenin hoş serinliğinde uykusundan uyandığında kafasında küçük bir davul sesi gibi sessizce gümbürdeyen hep aynı soruydu: "Niçin yaptım bunu? Niçin yaptım bunu?"

Şimdi ilk kez bu soruyu Gaia'lı, yaşlı Dom'a sorabildi.

Dom, bu meclis üyesinin yapısını anlayabildiği için Trevize’nin gerginliğinin çok iyi farkındaydı. Ona cevap vermedi. Gaia hiçbir surette Trevize’nin aklını etkilememeliydi ve onun tahriklerden uzak kalması için en iyi yol, hissettiklerini önemsememesiydi.

“Ne yapmak, Trev?" diye sordu. Başkalarına hitap ederken bir heceden daha fazlasını kullanmak zoruna gidiyordu ve bunun da pek önemi yoktu. Trevize de buna biraz alışıyordu.

“Verdiğim karar," dedi Trevize. "Gaia'yı gelecek olarak seçmem."

Dom, oturduğu yerden ayaktaki Vakıf adamına, yüzüne derince gömülmüş yaşlı gözlerini dikerek içtenlikle “Böyle yapmakta haklıydın“ dedi.

Trevize "Haklı olduğumu mu söylüyorsun?" diye sabırsızca sordu. "Ben/biz/Gaia öyle olduğunu biliyoruz. Bizim için senin değerin bu. Eksik verilerle doğru kararlar verme yeteneğin var ve kararını verdin. Gaia'yı seçtin. Sen, ikinci Vakfin bilgilerinin üzerine kurulan bir Galaktik İmparatorluğunun anarşisini olduğu kadar, Birinci Vakfin teknolojisiyle kurulan bir Galaktik İmparatorluğundaki kargaşayı da reddettin. Hiçbirisinin de uzun ömürlü olamayacağına kanaat getirdin. Bu yüzden Gaia'yı seçtin."

"Evet" dedi Trevize "Tamamen doğru!" Ben, müşterek bir şuur ve kişiliği ile tam bir gezegen bir süper organizma, Gaia'yı insanlar henüz bilinmeyen bir zamir olan ben/biz/Gaia'yı kullanarak ifade edilemeyeni açıklayabilsinler diye seçtim." Hiç durmaksızın etrafta gezinerek "Ve sonunda o, Samanyolunun bütün gezegenlerini kapsayan bir süper organizma, Galaksi olacak" dedi. Durdu, vahşice bir ifadeyle Dom'a döndü ve "Senin gibi, ben de haklı olduğumu hissediyorum, fakat sen Galaksinin bir an önce gerçekleşmesini istiyorsun ve bu yüzden kararımdan memnunsun. Ama içimde öyle bir şey var ki bunu istemiyor ve bu yüzden haklı olmayı böyle kolayca kabul etmek beni mutlu etmiyor. Haklılığımı ölçüp tartmak ve onunla tatmin olmak istiyorum. Sadece haklı olduğunu hissetmek yetmez. Haklı olduğumu nasıl bilebilirim? Benim haklılığımı gösteren işaret ne?"

"Ben/biz/Gaia doğru kararı nasıl verdiğini bilmiyoruz. Eğer biz kararımızı koruyorsak bunu bilmek çok mu önemli?"

"Bütün gezegen adına konuşuyorsun, değil mi? Her bir çiğ tanesi, her bir çakıl taşı, hatta gezegenin merkezindeki magmanın ortak şuuru adına mı?"

"Evet, öyle ve gezegende, içinde ortak şuurun yoğunluğu yeterince bulunan her bir parçada böyle konuşur."

"Ve bütün bu ortak şuur beni bir karakulu olarak kullanmakla yetinir mi? Karakulu çalıştığı müddetçe içinde neler olduğunu bilmek önemsiz midir? Bu, bana ters geliyor. Bir karakulu olmaktan

hoşlanmıyorum. İçinde ne olduğunu bilmek isterim. Gaia'yı ve Galaksiyi nasıl ve niçin bir istikbal olarak seçtiğimi bilmek istiyorum ki rahat ve huzurlu olayım."

"Ama niçin kararından bu kadar tiksiniyor ya da ona güvenmiyorsun?"

Trevize derince bir soluk verdi, alçak ve tesirli bir tonda, "Çünkü bir süper organizmanın parçası olmak istemiyorum. Süper organizma yok edilmenin bütünün yararına olacağına karar verirse öldürülecek, vazgeçilebilir bir parça olmak istemiyorum."

Dom düşünceli bir şekilde Trevize'ye baktı. "Öyleyse fikrini değiştirmek mi istiyorsun, Trev? Biliyorsun bunu yapabilirsin."

"Kararımı değiştirmeyi çok istiyorum, fakat sadece ondan hoşlanmadığım için bunu yapamam. Şimdi bir şey yapmak için kararın yanlış mı ya da doğru mu olduğunu bilmeliyim. Sadece onun doğruluğunu hissetmek yetmez."

"Haklı olduğunu hissediyorsan, haklısındır." Bu ağır, tatlı ses Trevize'ye, kendi iç kargaşası ile tam zıtlığı sayesinde her nedense daima, daha vahşice hisler verirdi.

Daha sonra Trevize, hissetme ile bilme arası tuhaf bir ürpertiyle fısıldarcasına "Dünyayı bulmalıyım." dedi.

"Çünkü onun, senin bu hararetli öğrenme ihtiyacınla bir ilgisi var, değil mi?"

"Çünkü bu, beni dayanılmaz, bir şekilde zorlayan başka bir mesele ve çünkü bu ikisi arasında bir bağlantı var. Ben, bir karakulu değil miyim? Bir ilişki olduğunu hissediyorum. Bu, onu bir gerçek olarak kabul etmen için yeterli değil mi?"

"Belki," dedi Dom sakince.

"Galaksinin halkı dünyaya müdahale ettiklerinden beri binlerce, belki de yirmi bin yıl geçti, gezegenimizin kökenini tamamen unutmuş olmamız, nasıl mümkün olabilir?"

"Yirmi bin yıl tasavvur ettiğinden çok daha fazla bir zaman. Eski imparatorluk hakkında pek fazla bilgimiz olmayan çok şeyler var. Kabul edecek başka şeyimiz olmadığı için, sürekli tekrarladığımız ve hatta inandığımız, birçok uydurma masallar var. Ve dünya, imparatorluktan daha yaşlıdır."

"Ama mutlaka bazı kayıtlar vardır. İyi bir arkadaşım olan Pelorat'ta, eski İmparatorluğa ait efsaneler ve masallar ile bazı kaynaklardan güçlükle toparlayabildiği birçok şey var. Bu, onun mesleği ve daha önemlisi hobisi. Bu hikâyeler ve masalların hepsi burada. Ortada gerçek hiçbir kayıt ya da belge yok."

"Yirmi bin yıllık belgeler mi? Her şey dayanıksızlık ve savaş yüzünden çürür, yok olur."

"Fakat kayıtların da kayıtlan; kopyalar, kopyaların de kopyaları ve kopyaların kopyalarının kopyaları; yirmi binlerce yıl daha yeni faydalı materyaller olmalı. Bütün bunlar götürülmüş. Trantor'daki Galaktik Kütüphanede muhtemelen dünya hakkında belgeler vardı. Bu kaynaklarda bilinen tarihi kayıtlar vardı, ama artık onlar Galaktik Kütüphanesinde değil. Onlara ilişkin söylentiler belki hâlâ aramızda dolaşıyordur, ama bundan sonra hiçbir surette onlardan yararlanamayacağız."

"Birkaç yüzyıl önce kovulan Trantor'u hatırlasana,"

"Kütüphane el değmemiş olarak bırakıldı. İkinci imparatorluğun adamlarınca korundu. Ve geçenlerde dünya ile ilgili materyalin yok olduğunu keşfedenler de yine bu adamlardı. Bu malzemeler

yakın zamanda kasten çalındı. Ama neden?" Trevize dolaşmayı bırakıp dikkatle Dom'a baktı. "Eğer dünyayı bulursam, neler gizlediğini de bulacağım."

"Gizlediğini mi?"

"Gizlediğini ya da gizleneni. Bunu biliyorum, Gaia'yı ve Galaksi'yi niçin seçtiğimi öğreneceğimi hissediyorum. Sonra, haklı olduğumu hissedeceğimi değil, bileceğimi farz ediyorum ve eğer gerçekten haklıysam" ümitsizce omuzlarını kaldırdı "o zaman... öyle olsun."

"Öyle olduğunu hissediyorsan" dedi Dom "Ve yeryüzünü bulmak için kendini mecbur hissediyorsan, o zaman şüphesiz bunu gerçekleştirmen için elimizden geleni yaparız. Ama bu yardım sınırlı olacaktır. Şöyle ki, ben/biz/Gaia, dünyanın Galaksiyi oluşturan gezegenlerin uçsuz bucaksız kalabalığından nerede bulunabileceğim bilmiyoruz."

"Buna rağmen araştırmalıyım" dedi Trevize. "Galaksideki yıldızların sonsuzluğu bu maceramı umutsuz kılsa da ve hatta yalnız başıma kalsam da araştırmalıyım."

Gaia'daki uyum ve sükûnet Trevize'yi adeta çembere almıştı. Isı, her zamanki gibi ılıktı ve havada ferahlatan fakat üşütmeyen hoş bir esinti vardı. Bulutlar gökyüzünde toplanmıştı, zaman zaman güneş ışığını kesiyordu ve yüzeydeki toprağın her karşımdaki su bahan seviyesi yeterince azalırsa şüphesiz onu telafi edecek kadar yağmur yağardı.

Ağaçlar bir meyve bahçesi gibi ve şüphesiz yeryüzünün hiçbir yerinde bulunmayan biçimde düzenli boşluklarda yetişmişlerdi. Kara ve deniz, uygun bir ekolojik denge sağlamak için yeterli miktarda ve çeşitlilikte bitki ve hayvanlarla dopdoluydu ve hepsinin de sayıları insanlarda da olduğu gibi, bu elverişli ortam ile belli bir oranda artıyor ve eksiliyordu.

Trevize'nin aklındaki şeyler içinde, destedeki tek joker gemisi "Uzak Yıldız'dı.

Uzay gemisi, Gaia'lılarca tepeden tırnağa iyice temizlenip adeta yenilenmişti. Yiyecek ve içecek ikmali yapılmış, iç döşemesi yemlenmiş ya da değiştirilmiş ve mekanik faaliyeti yemden kontrol edilmişti. Trevize de geminin bilgisayarını dikkatle kontrolden geçirmişti.

Gemi, Galaksinin genel çekim alanının enerjisi ile çalışan birkaç Vakıf gemisinden birisi olduğu için, yakıt ikmaline de gerek göstermiyordu ve bu enerji, insanoğlunun uzun yıllar boyunca varlıklarım sürdürmek için oluşturabileceği bütün filoların ihtiyacını gezegenin yoğunluğunda pek fazla bir yoğunluk azalması olmaksızın karşılamaya yeterliydi.

Trevize üç ay önce. Terminus Meclisi üyesi idi. Başka bir deyişle Vaka0 Yasama Meclisi'nin bir üyesi ve Galaksinin bir numaralı adamı, ex-officio idi. Bu olay yalnızca üç ay önce miydi? Bu göreve getirilişinden ve büyük Seldon planının geçerli olup olmadığı ve Vakfin bir köy gezegeni yapısından böyle Galaktik bir büyüklüğe rahatlıkla ulaşmasında önceden verilmiş bir müsaadenin olup olmadığı hususunun onun tek uğraşısı haline gelmesinden beri sanki on beş yıl geçmişti.

Şimdilik bazı yönlerden hiçbir değişiklik yoktu. Hâlâ bir meclis üyesiydi. Bu statü ve imtiyazlara sahip çıkmak için Terminus'a döneceğini düşünmemesi kaydıyla statüsünü ve imtiyazlarını muhafaza ediyordu. Gaia'da kurulu bu küçük düzen ve intizamdan sonra, Vâkıfin büyük kargaşasına artık daha fazla uyamadı. Hiçbir yer evi değildi, o artık her yerde bir yetimdi. Dişlerini sıktı ve siyah saçları arasında parmakları kızgınca dolaştı. Kendi kaderine üzülüp, sızlanarak zaman kaybetmeyi bırakıp bir an önce yeryüzünü bulmalıydı. Araştırmayı yürütürse oturup ağlamak için bol bol zamanı olacaktı. Hatta o zaman daha iyi bir sebebi de olacaktı.

Kararlı bir silkinişle geçmişi düşündü.

Üç ay önce saf, sade ama bilgili bir alim Janov Pelorat ile birlikte Terminus'u terk etmişlerdi. Pelorat, o antikacı hırsı ile kendini uzun zamandır kayıp olan dünyanın yerini bulmaya kaptırmıştı ve Trevize de Pelorat'ın hedefini, kendi gerçek amacı hakkındaki düşüncesine bir kılıf olarak kullanarak günlerini geçiriyordu. Dünyayı değil ama Gaia'yı buldular ve Trevize de kendisini bu kaçınılmaz kararın içinde buldu.

Şimdi hafifçe geriye dönüp Dünya'yı araştıran kişi, o Trevize'ydi. Pelorat'a gelince, o da ummadığı bir şey bulmuştu. Dom kadar, bir kum tanesi ya da ince uzun bir ot kadar Gaia'lı olan siyah saçlı, siyah gözlü genç bir kadın, Bliss'i buldu. Pelorat, geçkince, tuhaf bir orta yaş ateşiyle yarısı yaşında bu kadına âşık olmuştu ve yine aynı tuhaflıkla kadın da mutlu görünüyordu.

İlginç bir durumdu bu ve Trevize de artık herkesin mutluluğu kendi tarzında yaşaması gerektiğini düşünüyordu. Bu bir kişisel farklılık olayı idi, Trevize'nin kendi seçerek kabul ettiği, bütün Galakside kendisini bundan mahrum ettiği bir kişisellik.

Kederi yeniden nüksetti. Verdiği, vermek zorunda kaldığı karar her an onu suçlu gösteriyordu ve...

"Golan!"

Bu ses Trevize'nin düşüncelerini hızla dağıttı ve gözlerini kırpıştırarak yukarı, güneşin yönüne baktı.

"Vaay, Janov" dedi içtenlikle-Pelorat'ın, bu dalgın halinin sebebini tahmin etmesini istemediği için ona bu kadar içtenlikle hitap etmişti. Hatta neşeliymiş gibi davranarak "Gördüğüm kadarıyla Bliss'ten kendini kurtarabilmişsin" dedi.

Pelorat başını salladı. İpek gibi, beyaz saçları rüzgârda dalgalandı ve uzun, vakur yüzü uzunluğunu ve ciddiyetini tamamen muhafaza ediyordu. "Delikanlı, aslında tartışmak istediğim konu hakkında seni görmemi isteyen o idi. Bu, hiç şüphesiz, benim seni görmeyi istemediğim anlamına gelmez, ama o, sanki benden daha hızlı düşünüyor."

Trevize gülümseyerek, "Anladım, Janov. Elveda demek için buradasın, anlıyorum."

"Şey..., hayır, tam öyle değil. Aslında hemen hemen tersi gibi. Gaia, sen ve ben Terminus'u terk ettiğimizde, benim niyetim, dünyayı bulmaktı. Yetişkinlik yıllarımın hemen hemen tamamını bu işe harcadım."

"Ben yürüteceğim Janov. Görev şimdi benim."

Pelorat, hızla soluyarak "Ben de seninle gelmek istiyorum" dedi.

Trevize şaşırmıştı. "Bunu nasıl düşünürsün Janov. Şimdi Gaia senin."

"Gaia'ya bir gün döneceğim fakat yalnız gitmene izin veremem."

"Tabii ki verirsin. Kendi başımın çaresine bakabilirim."

"Gücenme Golan, fakat yeterince bilgin yok. Efsaneleri ve masalları bilen benim. Seni yönlendirebilirim."

"Bliss'i terk edecek misin? Hadi canım!"

Pelorat'ın yanakları hafifçe kızardı. "Tam anlamıyla bunu yapmak istemiyorum delikanlı, fakat o

dedi ki..."

Trevize kaşlarını çattı. "Senden kurtulmaya çalıştığım söyledi, değil mi Janov. Bana söz verdi..."

"Hayırdan anlamıyorsun. Lütfen beni dinle Golan. Birisini sonuna kadar dinlemeden sonuçlara atlayan rahatsız edici bir tavrın var. Bu senin karakterin biliyorum, ayrıca kısa ve öz olarak kendi fikirlerimi ifade etmede güçlük çekiyorum, ama..."

"Şeyy" dedi Trevize kibarca "Bliss'in neler düşündüğünü tam olarak nasıl istersen öyle anlat ve söz veriyorum, sabırlı olacağım."

"Sağol, sabırlı olduğun sürece sanıyorum hemen açıklayabilirim. Bildiğin gibi Bliss de gelmek istiyor."

"Bliss gelmek mi istiyor?" dedi Trevize. "Olamaz, tekrar patlıyorum. Pekâlâ, pekâlâ sakin olacağım. Söyle bakalım niçin Bliss gelmek istiyor? Sakince soruyorum."

"Bunu söylemedi. Sadece sesinle konuşmak istediğini söyledi."

"Öyleyse niçin şimdi burada değil, söyler misin?"

"Sanıyorum ondan hoşlanmadığını düşünüyor, Golan ve sana yaklaşmakta tereddüt ediyor. Ona karşı hiçbir düşüncen olmadığına ikna etmek için elimden geleni yaptım dostum. Onun hakkında hiç kimsenin soylu düşüncelerden başka bir şey hissedeceğine inanmam. Buna rağmen konuyu sana lafın gelişi açmamı istedi. Onu görmekten mutlu olacağını iletebilir miyim, Golan?"

"Ve makul olacak mısın?" Anlayacağın gibi delikanlı, kendisi bu konuda çok hassas. Meselenin önemli olduğunu ve seninle gitmek istediğini söyledi."

"Sebebini de söyledi mi?"

"Hayır, fakat gitmesi gerektiğini söylüyorsa, Gaia da gitmelidir."

"Yani bunu reddetmemeliyim, öyle mi, Janov?"

"Evet, sanıyorum öyle, Golan."

Trevize, Gaia'da bulunduğu kısa süre içinde, şu anda içinde Pelorat'ın da yaşadığı Bliss'in evine ilk kez giriyordu.

Etrafa şöyle bir baktı. Gaia'daki evler basit yapılardı. İklim sert olmadığı, sıcaklığın sürekli ılıman olduğu, hatta tektonik tabakalar bile bu değişik yerde hafifçe kaydığı için, evlerin tam bir koruma sağlaması amacıyla ya da bu basit ve konforsuz yerlerde daha konforlu bir çevre planlaması için hiçbir faaliyet yoktu.

Bliss'in, bu gezegensel barınaktaki evi küçüktü, pencereler camdan çok perde ile kapatılmıştı, eşyalar seyrekti, fakat zarif bir kullanım rahatlığı vardı. Duvarlarda insan figürleri vardı; bunlardan Pelorat'a benzeyen birinin şaşkın ve mahcup bir hali vardı. Trevize dudaklarını büktü ama şaşkınlığını gizlemeye çalışarak hemen büyük bir dikkatle bilekliğini ayarlamaya girişti.

Bliss onu izliyordu. Her zamanki gibi gülümsemiyordu. Aksine, iri güzel gözleri, zarifçe siyah bir dalga halinde omuzlarına dökülen saçlarıyla ciddi bir görünüm arz ediyordu. Sadece her iki dudağını kırmızıya boyamış ve yüzüne de renk vermişti.

"Beni görmeye geldiğin için teşekkür ederim, Trev."

"Janov ricasında çok ısrarlıydı Blissenobiarella."

Bliss hafifçe gülümsedi. "İyi hatırladın. Bana hitap ederken tek heceli "Bliss'i" kullanırsan ben de ismini tam şekliyle, "Trevize" diye söylerim." 'Trevize' derken belli belirsiz bir şekilde ikinci hecede dili sürçtü.

Trevize, sağ elini kaldırarak "İyi bir anlaşma bu. Gaia'lıların birbirleriyle fikir alışverişlerinde isimlerini tek heceli bölümler halinde kullanmaları âdetini biliyorum, bu yüzden bazen bana Trev diyebilirsin, bundan gocunmam. Hatta bana daha sık 'Trev* dersen mutlu olurum, ben de sana Bliss derim."

Trevize onunla her karşılaştığında yaptığı gibi onu dikkatle inceliyordu. Yirmi bir yirmi iki yaşlarında genç bir kadındı. Ama bir Gaia'lı olarak binlerce yıl yaşındaydı. Bu onun dış görünüşünde bir fark yaratmamıştı. Fakat bazen konuşma tarzında ve mecburen içinde bulunduğu atmosferde bir fark yaratıyordu. Acaba Trevize yaşayan herkesin de böyle olmasını mı istiyordu? Hayır, şüphesiz hayır ve bununla beraber...

Bliss "Şimdi konuya geliyorum. Dünyayı bulma emelini önemle vurgulamıştın;" dedi.

Trevize kendi fikrini ısrarla, savunmaksızın ama Gaia'ya da boyun eğmeden "Bu hususta Dom ile konuştum" dedi.

"Evet, Dom ile konuşurken sen Gaia ile ve onun her parçası ile konuştun, mesela benimle konuştun."

"Konuşurken beni duydun mu?"

"Hayır, dinlemediğini için duymadım. Fakat eğer dikkat etmiş olsaydım söylediklerini hatırlayabilirdim. Lütfen bunu böyle kabul et ve yola birlikte devam edelim. Dünya'yı bulma arzunu vurguladın ve bu isteğinde ısrar ediyorsun. Ben bunun önemini anlamıyorum fakat sen haklı olmada hünerlisin, bu yüzden ben/biz/Gaia söylediklerini kabul etmek zorundayız. Eğer bu görev Gaia hakkında vereceğin karar için çok önemliyse Gaia için de önemlidir ve bu yüzden Gaia, sadece seni korumak için bile olsa seninle gitmelidir."

"Gaia benimle gitmeli derken, sen kendinin benimle gitmesini kastediyorsun, değil mi?"

Bliss "Ben Gaia'yım," dedi sadece.

"Ama bu gezegenin üstünde ve içindeki her şey de öyle. Sonra, niçin sen? Niçin Gaia'nın başka bir parçası değil?"

"Çünkü Pel seninle gitmek istiyor ve giderse benim haricimde Gaia'nın hiçbir parçası ile mutlu olamayacak." Trevize kendi düşüncelerine dalmışken diğer köşede oldukça sessiz bir şekilde oturmakta olan Pelorat nazik bir tonda, "Doğru söylüyor, Golan. Bliss benim Gaia'lı bir parçam." dedi.

Bliss birden gülümsedi. "Böyle düşünülmek hem daha heyecan verici. Şüphesiz çok da değişik."

"Şeyy, bir düşüneyim." Trevize ellerini başının arkasına kavuşturup sandalyesinde geriye yaslandı. Bu sırada sandalyenin ince ayakları çatırdadı, aynı anda Trevize birden sandalyenin bu oyuna tahammül etmek için pek sağlam olmadığını anladı ve onu dört ayağı üzerine yerleştirdi. "Gaia'yı terk edersen hâlâ O'nun bir parçası olacak mısın?

"Gerek kalmaz. Örneğin çok zararlı olabilecek ciddi bir tehlike ya da bertaraf edilecek başka bir tehdit hissedersem kendimi tecrit edebilirim ve böylece Gaia hiçbir zarar görmez. Ama bu sadece bir acil durum meselesi. Genelde, Gaia'nın bir parçası olarak kalacağım."

"Uzay ötesine geçsek bile mi?"

"O zaman bile, ama bu, işleri biraz güçleştirecek."

"Niçin?"

Trevize, etrafta kötü bir koku varmışçasına burnunu kıvırdı.

"Bu demek oluyor ki, gemimde senin işittiğin ve gördüğün her söz ve olay bütün Gaia tarafından işitilip görülecek."

"Ben Gaia'yım, bu yüzden bütün gördüklerim, işittiklerim ve hissettiklerimi Gaia da görecek, işitecek ve hissedecek."

"Kesinlikle. Hatta şu duvar da görecek, işitecek ve hissedecek, değil mi?"

Bliss onun gösterdiği duvara baktı ve omuz silkti. "Evet o da. Sadece çok küçük bir şuuru var, bu yüzden sadece çok az bir şekilde hisseder ve anlar, fakat zannediyorum şu anda konuştuklarımıza bir tepki olarak kendi içinde bazı atomik hareketler sürdürüyordur, örneğin bunlar, onun Gaia'ya bütünün yaran için daha bilinçli olarak adapte olmasına yardım edebilirler."

"Peki ya ben kendi başıma kalmak, yani gizlilik istersem? Duvarların sözlerimi ya da yaptıklarımı bilmesini istemeyebilirim."

Bliss gayet kızgın görünüyordu. Pelorat aniden lafa karıştı. "Biliyorsun Golan, Gaia hakkında fazla bir bilgim olmadığı için pek lafa karışmak istemiyorum. Ama yine de bir süredir Bliss ile beraberim ve Gaia hakkında bazı bilgiler toparlayabildim. Terminus'ta insanların arasında yürürsen birçok şey görür ve işitirsin ve onların bazılarını hatırlayabilirsin. Hatta beyinsel bir uyarı ile hepsini anımsayabilirsin, fakat çoğunlukla umursamazsın. Bırakırsın gider. Yabancılar arasında bazı duygusal sahneler gözlesen bile ve ilgilensen de, seni pek fazla alakadar etmez, sonra unutursun. Bu, Gaia'da da böyle olmalı. Bütün Gaia senin vazifeni çok yakından bilse de, bu, Gaia'nın mutlaka ilgili olduğunu göstermez. Öyle değil mi Bliss, sevgilim?"

"Bunu hiç o şekilde düşünmemiştim. Pcl, ama sözlerinde bir nokta dikkatimi çekti. Trev'in bahsettiği şu gizlilik, demek istiyorum ki, Trevize hiç değer biçmediğimiz bir şey. Aslında, ben/-biz/Gaia onu anlaşılmaz buluyoruz."

Gaia'nın bir unsuru olmayı istememek, sesini başkalarına duyurmamak, yaptıklarını göstermemek, düşüncelerini başkalarına iletmemek. "Acil durumlarda kendimizi işlevsiz bir hale getirebiliriz biz, fakat kim böyle bir hayatı bir saatliğine bile yaşamak ister?"

"Ben isterim?" dedi Trevize. işte bu yüzden Yeryüzünü bulmalıyım, beni, insanlık adına bu iğrenç kaderi seçmeye iten çok mühim nedeni, eğer varsa keşfetmek için."

"Korkunç değil, ama artık meseleyi tartışmayalım. Seninle olacağım ama bir casus olarak değil, bir dost, yardımcı olarak."

Trevize hüzünlü, "Gaia'nın bana yapacağı en büyük yardım Yeryüzünün yerini göstermektir" dedi.

"Gaia, Yeryüzünün nerede olduğunu bilmiyor. Dom bunu sana söylemişti" dedi. Bliss başını

hafifçe sallayarak.

"Buna pek inanmıyorum. Söylediklerine rağmen sende bazı kayıtlar olmalı. Burada kaldığım müddetçe niçin onları göremedim? Gaia gerçekten Yeryüzünün nerede olabileceğini bilmese bile kayıtlardan bazı bilgiler edinebilirdim. Bütün ayrıntılarıyla Galaksiyi Gaia'nın bildiğinden çok daha iyi biliyorum. Gaia'nın belki de pek anlamayacağı kayıtlarınızı ve onlardaki işaretleri anlayabilir ve çözebilirdim."

"Ama, bu bahsettiğin kayıtlar nedir, Trevize?"

"Bütün kayıtlar kitaplar, filmler, bantlar, yazılı belgeler, eserler, elindeki her şey. Buraya geldiğimden beri herhangi bir surette kayıt diyebileceğim hiçbir şey görmedim. Ya sen Janov?"

"Hayır" dedi Pelorat tereddüt ederek, "Ama aslında pek araştırmadım."

"Ama ben kendimce, pek göze batmadan araştırdım ve hiçbir şey görmedim. Hiçbir şey! Sadece onların benden saklanıyor olduğunu tahmin edebiliyorum. Merak ediyorum, neden? Lütfen söyler misin bunu bana?"

Bliss'in pürüzsüz, genç alnı şaşkınca bir kaş çatışa dönüştü. "Bunu daha önce niçin sormadım? Ben/biz/Gaia hiçbir şey gizlemeyiz ve hiç yalan söylemeyiz. Sadece bir bağımsız, kendini izole etmiş bir şahıs yalan söyleyebilir. O, sınırlanmıştır ve sınırlandığı için endişe duyar. Ama Gaia, büyük bir zihinsel kudreti olan bir gezegen organizmadır ve hiç korkusu yoktur. Gaia için yalan söylemek, gerçeğe aykırı tanımlar yaratmak bütünüyle gereksizdir."

Trevize öfkeyle homurdandı. "Öyleyse herhangi bir kaydı görmem niçin dikkatle engellendi? Bana kabul edilebilir herhangi bir sebep göster."

"Tabii." Avuç içleri yukarıya doğru her iki elini de ileri uzatarak "Bizde hiç kayıt yok." dedi.

Pelorat daha az şaşırmış bir halde kendine geldi.

"Aman Allahım" dedi hafifçe, "Bu mümkün değil. Bazı kayıtlar olmaksızın makul bir uygarlığa sahip olmak imkânsızdır."

Bliss kaşlarını kaldırdı. "Bunu anlıyorum. Sadece, Trev... Trevize'nin bahsettiği ya da muhtemelen tesadüf edeceği türden kayıtlara sahip değiliz demek istedim. Ben/biz/Gaia'nın hiçbir yazı, baskı, film, bilgi bankası, hiçbir şeyimiz yok. Tabii ki bunlardan hiçbirisine sahip olmadığımız için Trevize de hiçbir şey bulamadı."

Trevize "Kayıt olarak görebileceğim hiçbir şeyiniz yoksa neyiniz var o halde?" diye sordu.

Bliss, bir çocukla konuşuyormuş gibi dikkatle telaffuz ederek "Ben/biz/Gaia'nın bir hafızası var. Hatırlıyorum" dedi.

"Ne hatırlıyorsun?" diye Trevize sordu.

"Her şeyi."

"Bütün verileri, bilgileri mi?"

"Şüphesiz."

"Ne kadar zaman için? Ne kadar zaman öncesini?"

"Sınırsız zamanlan."

"Bana tarihi, biyografi, coğrafi, bilimsel bilgileri ve hatta yerel haberleri verebilir misin?"

"Her şeyi.!"

Trevize, alaya bir şekilde onun sağ şakağını göstererek.

"Hepsi bu küçük kafada mı?" dedi.

"Hayır" dedi Bliss. Gaia'nın hafızaları gördüğün bu kafatasının içindekilerle sınırlı değil." O anda daha ciddileşti ve hatta biraz haşinleşti. Sadece Bliss olmaktan çıkmış ve diğer unsurlarla bütünleşmişti. Konuşmasına devam etti:

"Tarihin başlangıcından önce, insanoğlunun olayları hatırlamalarına karşın konuşamayacak kadar ilkel oldukları bir zaman olsa gerek. Konuşma yaratıldı, bu da düşüncelerin ifade edilmesinde ve bunların insanlar arasında transferinde kullanıldı. Olayları kaydetmek ve zaman boyunca nesilden nesile aktarmak için nihayet yazı icat edildi. O zamandan beri bütün bu teknolojik ilerlemeler transferler, bilgilerin depolanması için daha fazla yer açılması ve istenen bilgilerin yeniden kolaylıkla hatırlanmasına hizmet etti. Bununla beraber, bazı insanlar Gaia'yı yaratmak için bir araya geldi ama bunların hiçbirisi fazla ilerleyemedi. Şimdi her şeyin üzerine kurulduğu kayıt tutmanın temel sistemi, hafızaya dönebiliriz. Bunu anlıyor musun?"

Trevize "Gaia'daki bütün beyinlerin tek bir beyinden çok daha fazla bilgi hatırlayacağını mı söylüyorsun?" diye sordu.

"Elbette."

"Ama eğer Gaia bu gezegensel hafızada yaydı bütün kayıtlan içinde barındırıyorsa, bunun Gaia'nın bir parçası olarak sana ne faydası var?"

"Gerekli olan bütün yararlar, bilmek isteyebileceğim her şey herhangi bir beyinde, belki de onların birçoğunda mevcut. Eğer bu, 'sandalye' kelimesinin anlamında olduğu gibi temel bir bilgiyse, her zihinde vardır. Fakat Gaia'nın sadece çok küçük bir parçasında bulunan özel bir şey ise ihtiyaç duyduğum zaman onu alabilirim, ama 'hafıza' daha yaygınsa bu uzun zaman alabilir.

"Bak Trevize, zihninde bulunmayan bir şeyi bilmek istersen bazı kitapları, filmleri araştırırsın ya da bir bilgisayarın bilgi bankasından yararlanırsın. Ben ise Gaia'nın bütün belleğini tararım."

"Bütün bu bilginin sürekli olarak beynine aktarılması ve kafatasının içine boşaltılmasını nasıl sağlıyorsun?"

"Hep dalga geçmek zorunda mısın, Trevize?"

"Aman Golan, sevimsiz oluyorsun" dedi Pelorat.

Trevize önce birine sonra ötekine baktı ve yüzündeki gerginlik belirli bir gayretle yerini gevşemeye bıraktı. "Üzgünüm. İstemediğim ve nasıl kurtulacağımı bilmediğim bir sorumluluk beni sürüklüyor. Bu da istemediğim halde beni kötü kötü konuşturuyor. Bliss, gerçekten bilmek istiyorum. Başkalarının beyinlerindekilerden, daha sonra kendi beynine depolamaksızın ve onun kapasitesini fazla zorlamadan nasıl faydalanıyorsun?"

Bliss "Sen kendi beyin faaliyetinin ayrıntıları konusunda ne kadar biliyorsan ben de o kadar biliyorum, Trevize" dedi. "Tahmin ediyorum, sizin güneşinizden komşu bir yıldıza kadar olan mesafeyi biliyorsun, ama bunun farkında değilsin. Bunu bir yere depolamış-sın ve her istendiğinde bu

değeri ortaya çıkarabilirsin. Eğer istenmezse bunu zamanla unutabilirsin, fakat sonraları daima onu bir bilgi bankasından edinme imkânına sahipsin. Gaia'nın beynini geniş bir bilgi bankası olarak düşünürsen, bu, faydalanabileceğim bir bilgi bankasıdır ama daha önce yararlandığım herhangi bir şeyi bilinçli olarak hatırlamaya hiç ihtiyaç duymam. Bir hakikat, ya da olayı, bir kez kullanınca onu belleğimden atabilirim. Bu yüzden onu, kendi isteğimle, tabir caizse aldığım yere tekrar koyarım."

"Gaia'nın nüfusu ne kadar, Bliss? Ne kadar insan?"

"Yaklaşık bir milyar. Şu anki tam miktarı istiyor musun?"

Trevize pişmanlıkla gülümsedi. "İstersen kesin miktarı hatırlayabileceğim biliyorum, fakat yaklaşık değeri istiyorum."

"Aslında" dedi Bliss, "Nüfus sabittir ve bir milyarı çok az geçecek şekilde belirli oranda dalgalanır. Zihnimi zorlayarak, şeyy, onun sınırlarını hissederek ortalama nüfustan ne kadarlık bir artma ya da eksilme olduğunu söyleyebilirim. Buradaki hayatı yaşamamış birisine bunları daha iyi anlatmam mümkün değil."

"Bana öyle geliyor ki, bir kısmı çocuklara ait bir milyon insan beyni kompleks bir toplum için gereken bütün bilgileri taşımak için kesinlikle yeterli olmaz."

"Fakat Gaia'daki tek canlılar insanlar değil, Trev."

"Hayvanların da hatırlama yeteneği olduğunu mu söylüyorsun?"

"Gayri insani beyinler, olayları insan beyinlerinin yapabildiği yoğunlukta depolayamaz ve insani ya da gayri insani beyinlerdeki depolayamaz ve insani ya da gayri insani beyinlerdeki depoların çoğu, benzer şekilde, kendilerini besleyen gezegensel bilincin belirli bir parçası kısımların dışında, güçlükle fayda sağlayan şahsi hafızalara tahsis edilmelidir. Ayrıca, gelişmiş verilerin önemli miktarları hayvan beyinlerinde, ayrıca bitki dokularında ve gezegenin mineral yapısında depolanabilir ve depolanır."

"Mineral yapısında mı? Kayalık ve dağlık alanlarda mı diyorsun?"

"Ve bazı cins bilgiler için okyanus ve atmosfer. Gaia olan her şey."

"Fakat cansız sistemler ne taşıyabilir?"

"Çok fazla şey. Yoğunluktan düşük ama hacim çok büyük, bu yüzden Gaia'nın toplam hafızasının çoğu kayalardadır. Kayadaki bilgilerin elde edilmesi biraz daha uzun zaman alır, bu yüzden kayalar ölü bilgilerin, yani normal zamanda nadiren faydalanılacak olayların depolanması için kullanılır."

"Beyninde çok önemli bilgiler muhafaza eden birisi ölürse ne olur?"

"Bilgiler kaybolmaz. Ölümden sonra beyin dağılınca bilgiler yavaşça dağıtılır, ama olayları Gaia'nın diğer kısımlarına dağıtmak çok zaman alır. Yeni beyinler, bebeklerde oluşup büyüdükçe ve daha organize bir hal aldıkça sadece şahsi hafızalarını ve düşüncelerini geliştirmekle kalmayıp diğer kaynaklardan gelen uygun bilgilerle de beslenirler. Eğitim dediğiniz şey ben/biz/Gaia'da tamamen otomatiktir."

Pelorat, "Açıkça, Golan, öyle görünüyor ki yaşayan bir dünya baklandaki bu bilgiler için söylenecek çok şey var." dedi.

Trevize, arkadaşına ani bir yan bakış doğrulttu. "Bundan eminim Janov, fakat etkilenmedim.

Gezegen ne kadar büyük ve farklı olursa olsun tek bir beyni temsil ediyor. Bir tek! Doğan her yeni beyin bütüne katılıyor. Muhalefet, anlaşmazlık için fırsat nerede? Dünya tarihini ele alsana. Azınlıkta olan fikirleri, toplumca kınanan fakat sonunda kazanıp dünyayı değiştiren nadir insanları düşün. Gaia'da büyük tarihi ayaklanmalar için hiç fırsat yok."

"Çekişmeler içimizde" dedi Bliss. "Gaia'nın her parçası mecburen ortak fikri kabul etmez."

"Sınırlı olmalı" dedi Trevize. "Tek bir organizma içinde pek fazla bir kargaşa olamaz, uzun sürmez. Eğer ilerleme ve gelişme aynı anda durdurulmazsa, mutlaka yavaşlatılmalıdır. Bütün Galaksiyi bununla cezalandırabilme olasılığını kabul edebilir miyiz? Bütün insanlık için?"

Bliss açık olmayan bir duyguyla "Şimdi de kendi kararından mı şüpheleniyorsun? Fikrini değiştirip Gaia'nın insanlık için sakıncalı bir gelecek olduğunu mu söylüyorsun?" diye sordu.

Trevize dudaklarını kıstı ve tereddüt etti. Sonra yavaşça "Bunu isterim ama şimdi değil. Kararımı bazı prensiplere, bazı bilinçsiz prensiplere göre verdim ve bu prensiplerin neler olduğunu buluncaya kadar fikrimi sürdürmeye ya da değiştirmeye içtenlikle karar veremem. Bunu bir tarafa bırakıp Dünya meselesine dönelim." dedi.

"Nerede olduğunu hissedince kararını üzerine dayandırdığın temelin karakterini öğreneceksin. Değil mi, Trevize?"

"Öyle hissediyorum. Şimdi Dom, Gaia'nın dünyanın yerini bilmediğini söylüyor. Ve sanıyorum sen de onunla hemfikirsin."

"Şüphesiz öyle. Ondan daha az Gaia değilim."

"Peki, benden bilgi esirgiyor musun? Bilinçli olarak demek istiyorum."

"Tabii ki hayır. Gaia'nın yalan söylemesi mümkün olsaydı bile sana yalan söylemez. Hepsinden önemlisi, biz senin kararına bağlıyız, onların doğruluğuna ihtiyaç duyuyoruz, ayrıca onların gerçeğe dayanmaları da gerekir."

Trevize "Bu durumda dünya belleğimizden faydalanalım. Zihnini gerilere doğru araştır ve ne kadar bir yere kadar hatırlayabildiğini söyle bana."

Bliss küçük bir tereddüt hali içindeydi. Sanki bir ara trans durumundaymış gibi Trevize'ye boş boş baktı. Sonra "On beş bin yıl" dedi.

"Zaman aldı. Eski olaylar - gerçekten eski - hemen hemen dağların dibinde, onları oradan kazıp almak zaman alıyor."

"On beş bin yıl önce ha? Bu Gaia'nın kurulduğu zaman mı oluyor?"

"Hayır, elimizdeki bilgilerin en iyilerine göre bu olay üç bin yıl önce gerçekleşti."

"Niçin emin değilsin? Sen, ya da Gaia hatırlamıyor mu?"

Bliss "Bu, belleğin küresel bir olay haline gelmesi noktasına ulaşmasından önceydi" dedi.

"Ama sen kollektif hafızana güvenmeden önce Gaia bazı kayıtlar tutmuş olmalı, Bliss. Genel anlamda kayıtlar, kayıtlı, yazılı, film vesaire..."

"Ben de öyle sanıyorum, fakat bütün bu zaman boyunca dayanmaları çok güç olabilir."

"Bunlar çoğaltılabilirdi ya da daha iyi geliştirilirken küresel hafızaya transfer edilebilirdi."

Bliss kaşlarını çattı. Bu defa daha uzun bir tereddüt içindeydi. "Sözünü ettiğin bu eski kayıtlar baklanda hiçbir işaret bulamıyorum."

"Niçin acaba?"

"Bilmiyorum, Trevize. Sanırım onlar pek fazla bir önem arz etmedi. Herhalde ilk hafızasız kayıtların çürüdüğü anlaşılınca artık eskidiklerine ve onlara ihtiyaç duyulmadığına karar verdiler."

"Bunu bilmiyorsun. Farz ediyorsun ve tahmin ediyorsun, ama bilmiyorsun. Gaia bunu bilmiyor."

Bliss yere baktı "Öyle olmalı."

"Öyle mi olmalı? Ben Gaia'nın bir parçası değilim ve bu yüzden Gaia'nın bağımsızlığının önemi örneğini vurgulayan tahminlerini ben de yapmak zorunda değilim. Bir bağımsız olarak, ben, bir şey düşünüyorum."

"Nedir o?"

"Önce, emin olduğum bir şey var. Oluşmakta olan bir uygarlık, önceki kayıtlarını tahrip etmez. Onlara, eski ve gereksiz olarak nitelendirmenin çok ötesinde, aşın bir hürmetle davranır ve işbirliği içinde korur. Eğer Gaia'nın daha önceki kayıtları tahrip edildiyse, Bliss, bu, herhalde isteyerek olmamıştır."

"Öyleyse bunu nasıl açıklarsın?"

"Trantor'daki kütüphanede Dünya'ya ilişkin bütün kitaplar İkinci Vakıf Trantor'luların haricinde birisi ya da bir güç tarafından kaçırıldı. Gaia'daki yeryüzüne ilişkin bütün bilgilerin Gaia dışında bir şey tarafından kaçırılmış olması mümkün değil mi?"

"Daha önceki kayıtlarda Yeryüzünün de bulunduğunu nereden biliyorsun?"

"Gaia'nın en az on sekiz bin yıl önce kurulduğunu söylüyorsun. Bu, bizi geriye, Galaktik İmparatorluğunun kuruluşu öncesine, Galaksinin düzenlendiği periyoda götürür ve göçmenlerin asıl kaynağı Dünya idi. Pelorat bunu doğrulayacaktır."

Pelorat, bu ani sürpriz karşısında birden şaşırdı, boğazını temizleyerek "Hikâyeler devam ediyor sevgilim. Bunları ciddiye alıyorum ve Golan Trevize gibi insan numunelerinin aslında tek bir gezegende toplandığını ve bu gezegenin de Dünya olduğunu düşünüyorum. İlk göçmenler dünyadan geldiler."

"Eğer öyleyse" dedi Trevize "Uzay-ötesi yolculuğun ilk günlerinde Gaia kuruldu ve çok büyük bir ihtimalle Dünyalılarca, ya da kısa zaman önce Dünyalılarca kolonileştirilen yeni bir Dünyanın yerlilerince oluşturuldu. Bu yüzden Gaia'daki yerleşimin ve bundan sonraki ilk birkaç bin yılın kayıtlarında Dünya ve Dünyalılar açıkça anlatılmış olmalı ve bu kayıtlar gitmiş. Galaksinin kayıtlarında hiçbir yerde Dünya'dan söz edilmiyor olması bunun daha önceden ayarlandığını düşündürüyor. Ve eğer öyleyse bunun bir sebebi olmalı."

Bliss hiddetle "Bu bir tahmin, Trevize. Bunu kanıtlayan hiçbir delilin yok" dedi.

"Fakat benim yetersiz delillere dayanan temellerle doğru sonuçlara varma hususundaki özel yeteneğimde ısrar eden, Gaia değil miydi? Eğer öyleyse, sağlam bir sonuca ulaştım, bana 'delilin yetersiz' deme."

Bliss konuşmuyordu.

Trevize devam etti. "Bütün nedenler Dünya'yı bulmak için. Uzak Yıldız hazır olur olmaz gitmeyi düşünüyorum. Siz, ikiniz, hâlâ gelmek istiyor musunuz?"

Bliss hemen "Evet" dedi ve Pelorat da "Evet" dedi.

2. BÖLÜM - COMPORELLON'A DOĞRU

Hafifçe yağmur yağıyordu. Trevize yukarıya, katı, grimsi beyaz renkli gökyüzüne baktı. Kafasında, yağmur damlalarını engelleyen ve onları her yönde vücudundan uzaklara sıçratan bir cins yağmur şapkası vardı. Havaya sıçrayan damlaların menzilinin dışında duran Pelorat'ın sığınacak böyle bir muhafazası yoktu.

Trevize, "Islanmayı umursamamana akıl erdiremiyorum, Janov," dedi.

"Islaklık beni rahatsız etmez, sevgili dostum," dedi, Pelorat her zamanki gibi ciddi görünerek, "Hafif ve ılık bir yağmur bu. Sözü edilecek Rüzgâr bile yok. Ve bununla beraber eski bir söz der ki "Anacreon'da Anacreon"lular gibi davran." Uzak Yıldız'ın yanında, onu sessizce izleyen birkaç Gaia'lıyı işaret etti. Bir Gaia korusundaki ağaçlar gibi etrafa yayılmışlardı ve hiç birisinde şapka yoktu.

"Sanıyorum" dedi Trevize "Islanmayı önemsemiyorlar çünkü Gaia'nın bütün diğer kısmı da ıslanıyor. Ağaçlar, otlar, toprak hepsi ıslak ve hepsi Gaia'lılarla eşit olarak Gaia'nın birer parçası."

"Sanırım bunun bir anlamı var" dedi. Pelorat "Güneş yalanda doğacak ve her şey çabucak kuruyacak. Giysiler buruşmayacak, çekmeyecek, hiçbir üşütme belirtisi yok ve her şey etrafta gereksiz patojenik mikroorganizmalar olmadığı için hiç kimse soğuk algınlığı, nezle ya da zatürree olmayacak, öyleyse bir parça nemden endişelenmek niye?"

Trevize, bundaki mantığı fark etmede bir güçlük çekmiyordu, fakat sıkıntılarının sürmesinden de nefret ediyordu. "Ama biz ayrılırken yağmasına da hiç gerek yok. Ayrıca, yağmur kendi isteğiyle yağıyor. Gaia istemeseydi yağmazdı. Sanki kabalığını gösteriyorcasına" dedi.

"Belki de" dedi Pelorat dudakları titreyerek "Gaia ayrılışımız için üzüntüyle ağlıyor."

Trevize "Olabilir ama ben ağlamıyorum" dedi.

"Gerçekten" diye Pelorat devam etti, "Bu bölgede toprak ıslanmaya ihtiyaç duyuyor ve bu ihtiyaç senin güneşin parlamasına duyduğun istekten daha önemli."

Trevize gülümsedi. "Bu dünyayı gerçekten sevdiğinden şüpheliyim. Öyle değil mi? Hatta Bliss'ten ayrı olarak, diyorum."

"Evet, seviyorum" dedi Pelorat kendini hafifçe savunarak. "Daima sessiz, düzenli bir hayat sürdün ve bütün dünyayı sessiz ve zenli tutmak için çalışanlarla burada nasıl yapabileceğimi düşünüyorum. Hepsinden önemlisi, Golan, bir ev ya da şu gemiyi inşa ederken mükemmel bir sığınak yaratmayı deneriz. Onu, ihtiyaç duyduğumuz şeylerle donatırız; ısısının, havasının, kalitesinin aydınlatmasının ve önemli olan her şeyinin kontrolümüzde olmasını, mükemmel bir şekilde bize uyacak şekilde idare edilebilmesini sağlarız. Gaia, bütün gezegene yayılmış konfor ve güvenlik isteğinin sadece bir uzantısıdır. Bunun nesi yanlış?"

"Yanlış olan şu ki" dedi Trevize "Evim ya da gemim bana uygun yapıldı. Ben, ona uygun yaratılmadım. Ama eğer Gaia'nın bir parçası olsaydım bu gezegen ne kadar ideal olarak tasarlanmış

olursa olsun benim de ona uygun olarak tasarlanıyor olmam gerçeği beni çok rahatsız edecekti."

Pelorat dudaklarını büzdü. "Bazıları, her toplumun insanlarım kendisine göre şekillendirdiğini iddia ederler. O toplum içinde anlam ifade eden ve kişileri onun ihtiyaçlarına sıkı sıkıya bağlayan adetler gelişir."

"Benim bildiğim toplumlarda insanlar ayaklanabilirler. Tuhaf insanlar, hatta suçlular vardır."

"Tuhaf insanlar ve suçlular mı dedin?"

"Niçin olmasın? Sen ve ben tuhafız. Bizler, şüphesiz, Terminus'ta yaşayan tipik insanlardan değiliz. Suçlulara gelince bu bir tanımlama meselesi. Ve suçlular eğer asiler, doktrinlere karşı gelenler, cin, peri ve insan kaderine hükmeden kişiler için ödeyeceğimiz bir bedelse onu ödemeye razıyım. Bedelin ödenmesinde ısrar ederim."

"Suçlular, ödeme için olası tek yol mu? Suçlular olmaksızın cin, peri ve insan kaderine hükmeden yine yok mudur?"

"İnsanları normlardan pek fazla uzaklaştırmazsan cin, peri ve insan kaderine hükmedenlerle, azizler olmaz ve normun sadece bir tarafında nasıl böyle şeyler düşünebilirsin anlamıyorum. Her durumda, Gaia'yı konforlu bir gezegensel konut şeklinden insanlığın geleceği için bir modele dönüştürmek için daha iyi bir sebep istiyorum."

"Hayır, aziz dostum. Kararından tatmin olman için seni zorlamaya çalışmıyordum. Yapmaya çalıştığım şey, sadece görü..."

Birden sustu. Bliss uzun adımlarla onlara yaklaşıyordu, siyah saçı ıslaktı, elbisesi vücuduna yapışmış ve cömertçe kalçalarının dolgunluğunu vurguluyordu. İyice yaklaşınca başını öne eğdi.

"Özür dilerim sizleri beklettim" dedi hafifçe soluyarak. "Dom ile konuşup anlaşmak umduğumdan da uzun sürdü."

"Elbette," dedi Trevize "Onun bildiği her şeyi sen de biliyorsun."

"Bu, bazen bir yorumlama farkı meselesidir. Biz birbirimizin aynısı değiliz, dahası tartışırız bile. Bak şimdi" dedi kabaca, "iki elin var. Onlar, senin birer parçan ve birisinin diğerinin aynadaki görüntüsü olması dışında birbirinin aynısı gibi görünürler. Buna rağmen onları tamamen aynı şekilde kullanmazsın, değil mi? Çoğunlukla sağ elinle, bazen de sol elinle yaptığın işler vardır. Kısacası yorumlama farkı."

"Biz öyle düşünüyoruz."

Trevize birden durdu ve yağmur şapkasını çıkardı. Gökyüzünde mavi lekeler görünmeye başlamıştı. "Kendi lehine benden yararlanacaksın. Eğer beni öldürürsen onu asla değiştiremeyeceksin" di.

"Golan" dedi Pelorat şaşkın bir halde "Ne kadar korkunç bular bu."

Bliss sakince tipik bir "Bağımsız" konuşması dedi. Trevize, "Şunu anlamalısın ki senin şahsınla, hatta yapacağın işle bile ilgilenmiyoruz, aslında bizi ilgilendiren şey meselenin gerçekleridir. Sen sadece bizi gerçeğe götürecek bir yol olarak önemlisin, yapacağın iş de gerçeğin belirtisi olacak. Senden istediğimiz bu ve eğer yapacağın işteki muhtemel bir değişikliği önlemek için seni öldürürsek sadece gerçekleri kendimizden saklamış oluruz."

"Eğer gerçeğin Gaia gerçeği olmadığını söylersem, seve seve ölüme gitmeyi kabul edecek misin?"

"Pek seve seve değil, ama belki de sonunda olacağı bu."

Trevize başını salladı. "Gaia'nın bir dehşet olduğuna ve ölmesi gerektiğine bir şey beni ikna edecekse bu, senin tam ifade ettiğin şey olacaktır.

"Sabırla (ve muhtemelen dinleyerek) izleyen Gaia'lılara bakarak "Niçin bu şekilde yayılmışlar? Ve niçin bu kadar kalabalığa gerek duyuyorsun? Bunlardan birisi olayı izler ve hafızasına kaydederse bu, gezegen için yeterli olmaz mı? Sen istersen bu olay bir milyon farklı yerde depolanamaz mı?"

Bliss "Her biri bu olayı değişik açıdan izliyorlar ve birbirinden pek farklı olmayan beyinlerde depoluyorlar. Bütün bu gözlemler incelendiğinde, bu kollektif gözlemin, bir kişinin yapacağı gözlemden çok daha iyi sonuçlar vereceği görülecektir" dedi.

"Diğer bir deyişle bütün, parçalar toplamından büyüktür."

"Çok doğru. Gaia'nın varoluşunun temel amacını kavradın. Bir insan olarak sen, belki de elli trilyon hücreden oluşmuşsundur, çok hücreli bir birey olarak onların değerleri toplamından da çok daha fazla önemlisin. Şüphesiz bu fikre katılıyorsundur."

"Evet" dedi Trevize "Buna katılıyorum."

Gemiye bindi ve Gaia'ya bakmak için bir kez daha arkasına döndü. Kısa süren yağmur atmosfere bir ferahlık vermişti. Yorgun Galaksinin fırtınaları arasında bir huzur bahçesi; yeşil, verimli, sessiz ve barış dolu bir dünya gördü.

Ve Trevize onu bir daha hiç göremeyeceğini düşündü.

Kapı, arkalarından kapandığında Trevize kendisini bir kâbustan değilse de nefes almasını engelleyen ciddi bir sorundan kurtulmuş gibi hissetti. Bliss'in şahsında, bir anormallik faktörünü de beraberinde götürdüğünün tamamen farkındaydı. O burada olduğu sürece Gaia da oradaydı, ama onun gemide bulunmasının gerekli olduğuna da aklı yatmıştı. Karakulu yeniden çalışıyordu, ama o, bu karakulu olayına bir daha pek fazla inanmayacağını umuyordu.

Etrafına bakındı, gemisi gerçekten güzeldi. Vâkıfın başkanı Harla Branno, kendisini, Vakıf düşmanlarını yok etmek için yapılan bu güçlü ve ışıklı uzun nesneye itip yıldızların arasına gönderdiğinden beri sahip olduğu tek gemi buydu. Görev tamamlanmıştı ama gemi hâlâ onundu ve geri vermeye de hiç niyeti yoktu.

Gemi, sadece birkaç aylık bir süre için ona verilmişti. Fakat onu eviymiş gibi görüyordu ve Terminus'taki evini hayal meyal hatırlıyordu.

Terminus! Şimdi Trevize'nin bozgunculuk yapması haricinde Seldon Planı ile ileriki beş yüzyılda üzerinde ikinci ve daha büyük bir imparatorluk kurulması kararlaştırılmış uzak bir Vakıf merkezi. Trevize kendi kararıyla Vâkıfı yok ediyor ve yerine yeni bir toplum, yeni bir yaşam tarzı ve çok hücreli yaşamın gelişmesinden beri olan ihtilallerden daha büyük ve dehşetli bir ihtilali mümkün kılıyordu.

Yaptığının doğru olduğunu kendine kanıtlamak (ya da bu fikri çürütmek) için bir yolculuğa çıkıyordu.

Kendini düşünceleri ve hareketsizliği içinde kaybolmuş buldu ve kendine gelmek için gerindi.

Hızla pilot kabinine girdi ve bilgisayarının hâlâ orada olduğunu fark etti.

Bilgisayar pırıl pırıldı, her şey parlıyordu. Çok özenli bir temizlik görülüyordu. Rastgele açıp kapadığı düğmeler daha önce hiç olmadığı kadar mükemmel ve kolay çalışıyordu. Havalandırma sistemi o kadar sessizdi ki hava akımını hissetmek için ellerini deliklere uzatmak zorunda kaldı.

Bilgisayarın yaydığı ışık halkası davetkâr bir kızıllık veriyordu. Trevize ona dokundu ve bu ışık konsolun üst kısımları ile yaklaşan her iki elin dış hatlarını kapladı. Derince bir nefes verdi ve bir an nefes almadığını fark etti. Gaia'lılar Örgüt teknolojisi hakkında hiçbir şey bilmiyorlardı ve bilgisayara kasten olmasa da bilmeden zarar verebilirlerdi. Şu ana kadar böyle bir şey yapmamışlardı ama hâlâ buralarda idiler.

Sonunda çok önemli test, onun ellerini uzatması ile başlıyordu, ama bir an için Trevize tereddüt etti. Bir aksilik olup olmadığını derhal öğrenmek istedi ama eğer varsa ne yapabilirdi? Onarım için Terminus'a dönmek zorunda kalacaktı ve böyle yaparsa Başkan Branno'nun onu bir daha bırakmayacağından çok emindi, kat ya Terminus'a dönmezse...

Kalbinin gümbürtülerini duyuyordu ve şüphesini arttıracak hiçbir kasti işaret yoktu.

Ellerini ileri doğru uzatarak konsolun kenarlarına dayadı. O anda, kendisine dokunan bir çift el hissediyormuş gibi bir duyguya kapıldı. Duyuları genişledi ve her yönde yeşil ve ıslak Gaia'yı gördü, Gaialılar da hâlâ onu izliyorlardı. Yukarıya bakmak istediğinde orada bulutlu geniş bir gökyüzü gördü. Yine kendi isteğine bağlı olarak bulutlar kayboldu ve Gaia'nın güneş filtreli camından pürüzsüz bir mavi gökyüzüne baktı.

Tekrar kendi arzusu ile mavilikler parçalandı ve yıldızlar ortaya çıktı.

Onları silip attı ve yandan bakınca küçükçe bir fırıldağı andıran Galaksiyi gördü. Bilgisayarda saptanan görüntüyü ileri geri oynatarak zaman ilerleyişini de ayarlayarak denedi. Gaia'ya en yakın ve önemli bir yıldız olan Sayshell'in güneşini sonra Terminus'unkini, sonra Trantoru'nunkini sırayla saptadı. Bilgisayarın derinliklerindeki Galaktik haritada yıldızdan yıldıza yolculuk etti.

Sonra ellerini geri çekti, gerçek Dünya onu tekrar çevreledi ve ellerini temas ettirmek için bunca zamandır bilgisayarın üzerine yan eğilmiş vaziyette ayakta durduğunu fark etti. Sırtı ağrımıştı ve oturmadan önce şöyle bir gerindi.

Sıcak bir iç rahatlığı ile bilgisayara baktı. Çok mükemmel olarak çalışıyordu. Bütün sorulara cevap vermeye hazırdı daima ve onun için hissettiği tek şey aşktı yalnızca. Dahası, onun ellerini tuttuğunda (bunu, bir sevgilinin eli olarak düşündüğünü ısrarla reddediyordu) onunla kendisi yekvücut oluyor ve arzusu yönlendiriliyor, kontrol ediliyor, tecrübe ediliyor, ayrıca daha büyük bir benliğin parçası haline geliyordu.

Kendisi ve o, Gaia'nın çok daha büyük olarak hissettiğini küçük çapta hissetmeliydi.

Başını salladı. Hayır! Kendisi ve bilgisayar söz konusu olunca bütün dizginler Trevize'deydi. Bilgisayar yalnızca istenenleri veren bir şeydi.

Ayağa kalkıp geminin mutfağına ve yemek salonuna yöneldi. Uygun soğutma ve ısıtma tertibatı ile çok çeşitli yiyecekler vardı. Odasında kitap-filmlerin düzgün sırada olduğunu gördü ve artık Pelorat kendi şahsi kütüphanesinin güvenli olarak muhafaza edildiğinden oldukça, hatta tamamen emindi. Aksi halde herhangi bir belge hırsızından şu ana kadar haberi olurdu.

"Pelorat!" diye seslendi. Bir şey hatırlamıştı. Pelorat'ın odasına girdi. "Burada Bliss için de yer var mı Janov?" dedi.

"Şey, evet var."

"Oturma odasını ona yatak odası olarak değiştirebilirim." Bliss iri gözleriyle yukarı baktı. "Ayrı bir yatak odası istemem. Burada Pel ile beraber kalmaktan memnunum. Ama ihtiyaç halinde diğer bölümleri de kullanabilirim sanıyorum. Mesela jimnastik salonu gibi."

"Pek tabii, benim odam haricindeki her yeri."

"Güzeel. Eğer elimden bir şey gelseydi ben de bunu önerirdim. Doğal olarak sen de bizim odamızdan uzak duracaksın." dedi Bliss.

Yere bakıp ayaklarının eşikten içeride bulunduğunu fark edince "Şüphesiz" dedi Trevize. Geriye doğru yarım bir adım attı ve sertçe "Burası balayı dairesi değil, Bliss" dedi.

"Şunu belirtmeliyim ki Gaia, yoğunluğu açısından onu olduğunun yansı kadar daha genişletti" dedi Bliss.

Trevize gülümsemeye çalışarak "Birbirinize karşı dostça davranmalısınız" dedi.

Konudan sıkıldığı aşikâr olan Pelorat "Öyleyiz zaten" dedi "Ama kendi işlerimizi kendimizin halletmemize izin verebilirsin."

"Bunu gerçekten yapamam" dedi Trevize yavaşça. "Hâlâ şunun açıkça anlaşılmasını istiyorum ki burası balayı yeri değildir. Kendi kendinize yaptığınız hiçbir şeye itirazım yok ama özel hiçbir şeyiniz olmayacak. Umarım bunu anlıyorsundur, Bliss."

"Burada bir kapı var" dedi Bliss "ve bir acil durum haricinde kapı kilitliyken bizi rahatsız etmeyeceksin herhalde. Anladığım bu."

"Tabii, sizi rahatsız etmeyeceğim, ama burada ses yalıtımı yok."

"Ne söylemeye çalışıyorsun Trevize" dedi Bliss. "Sevişirken karacağımız bütün sesleri, konuşmalarımızı açıkça duyabileceğim mi söylüyorsun?"

"Evet, bunu demek istiyorum. Bunu akılda tutarak buradaki işlerinizi sınırlayacağınızı umarım. Bu sizi rahatsız edecek, ama üzgünüm, durum bu."

Pelorat boğazım temizledi ve yavaşça "Gerçekten Golan bu problem benim de başımda. Sen de biliyorsun. Bliss'in hissettiği her şeyi bütün Gaia hissediyor."

Trevize durumu hafife alırcasına "Bunu düşündüm Janov, ama senin düşünmediğin şekilde bahsetmeyi aklımdan geçirmedim" dedi.

"Ama düşündüm" dedi Pelorat.

Bliss "Konuyu fazla büyütüyorsun Trevize. Her saniye Gaia'da sevişen, binlerce yemek yiyen, içki içen ya da diğer eğlenceli işlerle uğraşan milyonlarca insan vardır. Bu da Gaia'da her şeyin hissettiği ortak bir mutluluk atmosferini canlandırır. Daha ilkel hayvanlar, bitkiler, mineraller Gaia'nın daima bütün parçalarında hissettiği ve diğer hiçbir dünyada hissedilmeyen genel bir şuur neşesine kendi mutluluklarıyla katkıda bulunurlar."

"Arzu edersek sonradan paylaşabileceğimiz ya da saklayabileceğimiz kendi özel eğlencelerimiz

var."

"Bizimkileri hissedebilseydin siz bağımsız varlıkların bu yönden, ne kadar fakir olduğunuzu bilirdin."

"Bizim neler hissettiğimizi nasıl bilebilirsin?"

"Senin neler hissettiğini bilmeden de ortak zevkler dünyasının şahsi, bağımsız zevklerden daha yoğun olduğunu tahmin etmek mümkündür."

"Belki, ama zevklerim fakir de olsa kendi neşelerimi ve kederlerimi kendime saklar ve onlarla yetinirim ve kendim olurum, herhangi bir kayanın kan kardeşi değil."

"Dalga geçme" dedi Bliss. "Kemiklerinde ve dişlerinde aynı yüklükte herhangi bir kaya kristalinden daha fazla şuuru olmayan mineral kristallerine değer verirsin ve onların zarar görmesini de istemezsin."

Trevize isteksizce "Evet, doğru ama biz ondan uzak kalmayı başarabildik. Senin mutluluğunu bütün Gaia'nın paylaşıp paylaşmaması beni ilgilendirmez Bliss, ama ben onu paylaşmak istemiyorum. Burada birbirine yakın odalarda yaşıyoruz ve senin işlerine katılmaya dolaylı olarak bile zorlanmak istemem." dedi.

Pelorat "Bir hiç uğruna tartışıyoruz dostum. Senin rahatsız edilme hususundaki düşüncen için artık endişe etmiyorum. Hatta benimki için bile. Bliss ve ben ihtiyatlı olacağız, değil mi Bliss?"

"Dediğin gibi olacak, Pel."

"Bununla beraber" dedi Pelorat "gezegenler arası seyahatlerimizden çok daha fazla süreler için bir gezegene bağlı kalacağız gibi geliyor, ayrıca gezegenlerde gerçek mahremiyet için imkânlar..."

"Gezegenlerde yaptıkların beni ilgilendirmez" diye lafa girdi Trevize, "Ama bu gemide patron benim."

"Tabii ki" dedi Pelorat.

"Bunu da böylece belirtmiş oldum ve şimdi kalkış zamanı."

"Fakat bir dakika." Pelorat Trevize'nin kolunu çekiştirerek "Nereye gitmek için kalkıyoruz? Dünyanın nerede olduğunu ne sen, ne ben, ne de Bliss bilmiyoruz. Çok önceleri bana anlattığına göre senin bilgisayarın da dünya hakkında bilgiden mahrum olduğu için o da bir şey bilmiyor. Ne yapmaya niyetlisin öyleyse? Uzayda başıboş dolaşıp duramazsın delikanlı"

O anda Trevize neşeyle hafifçe gülümsedi. Gaia'nın pençesine düştüğünden beri ilk kez kendi kaderine hükmettiğini hissetti.

"Seni temin ederim ki niyetim uzayda sürüklenip durmak değil, Janov. Nereye gittiğimi kesin olarak biliyorum."

7

Pelorat kapıyı tıkırdatmasından sonra uzunca bir süre bekleyip cevap alamayınca sessizce pilot kabinine doğru yürüdü. Onu, büyük bir huşu ile yıldızlara bakarken buldu.

Pelorat, "Golan" diye seslendi ve bekledi.

Trevize kafasını kaldırdı "Janov! Otur, Bliss nerede?"

"Uyuyor. Gördüğüm kadarıyla uzaydayız."

"Doğru görüyorsun." Onun bu hafif şaşkınlığım Trevize tuhaf karşılamadı. Çünkü yeni tip gravitik gemilerde kalkışı hissettirecek hiçbir belirti yoktu. Herhangi bir sarsıntı; hızlanma etkisi, gürültü ve titreşim mevcut değildi. Kendisini dışarıdaki çekim alanlarından kurtarma kapasitesine sahip olunca, Uzak Yıldız, sanki kozmik bir deniz üzerinde yüzüyormuşçasına gezegen yüzeyinden yükseldi. Ve bu sırada, gemi içindeki yerçekimi etkisi normal durumda kaldı.

Gemi atmosferdeyken, hızla geçen havanın gürültü ve titreşimini ortadan kaldırmak için hızı artırmaya gerek yoktu. Atmosfer gerilerde kaldıkça, yolcuları etkilemeksizin, gemi hızla sürat kazandı.

Bu, ulaşılabilecek en büyük konfordu ve Trevize, insanların uzay gemileri olmaksızın uzay dışına çıktığı ve civarda çok yoğun olabilecek çekim alanının farkında olmadığı çağlarda bunun nasıl geliştirilebileceğim düşünemiyordu. Ve şu anda, Uzay Yıldızı, yerçekimi yoğunluğunun fırlatma denemesi için yeterince zayıf hale gelmesinden önce, birkaç gün için Gaia'nın güneşinden uzaklaşmak durumundaydı.

Pelorat "Golan, sevgili dostum. Eğer çok meşgul değilsen bir iki dakika seninle konuşabilir miyim?" dedi.

"Meşgul değilim. Bilgisayar, kendisine verdiğim her talimatı uyguluyor. Sanıyorum bazen talimatlarımın ne olacağını da tahmin ediyor ve tam söyleyecekken yerine getiriyor." Trevize sandalyeyi severcesine okşadı.

Pelorat "Biz dostuz Golan, kısa zamanda birbirimizi tanıdık, aslında bu bana pek de kısa gelmiyor. Pek çok şey oldu. Karşılaştığım bütün olayların yansını son birkaç haftasında yaşadığım uzunca hayalimi düşünmekten vazgeçersem gerçekten, tuhaf bir şey bu. Ya da bana öyle geliyor. Tahmin ediyorum..."

Trevize elini kaldırdı. "Janov, emmim esas söylemek istediğinin dışına çıkıyorsun. Kısa zamanda dost olduğumuzu söyleyerek başladın. Evet, doğru ve hâlâ da dostuz. Ayrıca Bliss'i daha kısa bir zamanda tanıdın ve hatta daha yalan dost oldunuz."

"Şüphesiz, o farklı' dedi Pelorat mahcup bir şekilde boğazını temizleyerek.

Trevize "Tabii" dedi. "Ama ne olmuş bizim dostluğumuza?"

"Eğer, dediğin gibi hâlâ dostluğumuz devam ediyorsa, bildiklerimi Bliss'e aktarmalıyım, senin de söylediğin gibi o benim sevgilim."

"Anlıyorum. Ama bunun ne yaran olacak?"

"Biliyorum Golan. Bliss'ten hoşlanmıyorsun, ama hatırım için, isterdim ki..."

Trevize elini kaldırdı. "Bir dakika Janov. Bliss beni etkilemiyor ama ondan nefret de etmiyorum. Aslında ona karşı hiçbir düşmanlığım yok. Çekici bir kadın, öyle olmasaydı da senin için öyle görmeye çalışırdım. Benim nefret ettiğim Gaia."

"Fakat Bliss de Gaia."

"Biliyorum Janov. İşleri karıştıran da bu. Bliss'i bir şahıs olarak düşündüğüm sürece sorun yok. Eğer onu Gaia olarak düşünürsem o zaman problem çıkıyor."

"Gaia'ya hiç şans vermedin, Golan. -Bak dostum, sana bir şey söyleyeyim. Bliss ve ben samimiyiz. O, bazen bir iki dakikalığına zihnini paylaşmama izin verir. Fakat bu süre daha fazla uzamaz, çünkü bu işe uyum sağlamak için çok yaşlı olduğumu söylüyor. -Lütfen gülme Golan, sen de bu iş için çok yaşlı olabilirsin. Senin ya da benim gibi bağımsız bir şahıs, bir ya da iki dakikadan fazla Gaia'nın bir parçası olarak kalırsa beyninde bir hasar meydana gelebilir. Eğer bu olay beş ya da on dakika kadar sürerse, tedavisi mümkün olmayan bir hasara neden olabilir- Golan, eğer bir kez deneyebilsen."

"Ne? Tedavisi mümkün olmayan beyin hasarı mı? Hayır, teşekkürler."

"Golan, beni kasten yanlış anlıyorsun. Sadece birkaç dakikalık bir bütünleşmeden bahsediyorum. Neler kaçırdığını bilmiyorsun. Tarif edilmesi çok zor olan bir şey bu. Bliss bunun büyük bir zevk olduğunu söylüyor. Susuzluktan ölürken bir yudum su içmek gibi bir zevk. Nasıl bir zevk olduğunu sana anlatmam mümkün değil. Bir milyar kişinin tattığı bütün zevkleri paylaşacaksın. Tekdüze bir zevk değil, eğer öyle olsaydı ondan hemen bıkardın. Titreşimlerinin -pırıltılarının- öylesine güzel bir ritmi var ki bırakıp gidemezsin. Ömrün boyunca tadabileceğin zevklerden daha fazla -hayır, fazla değil- çok daha güzel bir zevk. Bana hayır dediği zaman ağlayacak gibi oluyorum."

Trevize başını salladı. "Sevgili dostlun, şaşılacak derecede ikna edici konuşuyorsun. Sahte bir müptelalığı ya da kısa vadede zevk vermesine karşılık uzun vadede kişiyi sürekli olarak korku içinde bırakan herhangi bir ilacı tarif ediyormuş gibisin. Bana göre değil! Kısa sürecek bir zevk için kişiliğimi satmaya gönüllü değilim."

"Ben hâlâ kendi kişiliğime sahibim, Golan."

"Evet, ama eğer devam edersen bunun daha ne kadar süre böyle olacağım düşünüyorsun, Janov. Sonunda beynin hasar görünceye kadar, o uyuşturucuyu her an daha çok arzulayacaksm. Bliss'in ona bunu yapmasına izin vermemelisin. Belki de bu konuyu onunla konuşsam daha iyi olacak."

"Hayır! Bunu sakın yapma. Biliyorsun pek kibar birisi değilsin ve onun incinmesini istemiyorum. Seni temin ederim, benim tahmin ettiğimden de fazla düşünüyor. Beyin hasarı ihtimali konusuyla benden çok ilgileniyor. Bundan emin olabilirsin."

"Pekâlâ, öyleyse sana söylüyorum. Bu işten vazgeç. Elli iki yıldır kendine ait zevk ve eğlencen ile yaşadın ve beynin de bu şartlara uygun. Yeni ve alışkın olmadığın bir huy edinmeye çalışma. Bunun, hemen olmasa da er geç ödeyeceğin bir bedeli vardır."

"Evet, Golan" dedi Pelorat, alçak bir sesle, aşağıya ayakkabılarının burnuna bakarak. Ve devam etti. "Ona böyle baktığını düşün. Tek hücreli bir yaratık olsaydın ne olurdu?"

"Ne söyleyeceğini biliyorum, Janov. Unut bunu. Bliss ve ben bu benzerliği daha önce konuştuk."

"Evet, ama bir kez düşün. İnsanlar gibi bilinçli ve düşünme kabiliyeti olan tek hücreli organizmalar ve onların çok hücreli organizmalar haline dönüşme ihtimali ile karşılaştıklarını düşündüğümüzü farzet. Tek hücreli organizmalar kendi şahsiyetlerinin kaybolmasına üzülmezler ve zorla ayrıntılı bir organizmanın şahsiyeti altında toplanmalarına kızmazlar mı? Ve bunda haklı değiller mi? Bağımsız bir hücre insan beyninin kudretini tahmin edebilir mi?"

Trevize şiddetle başını salladı. "Hayır, Janov, yanlış bir benzetme. Tek hücreli organizmalar bilinç ve düşünme kabiliyetine sahip değildirler ya da öyle bile olsa bu o kadar azdır ki sıfır olarak kabul

edilebilir. Bu tip yaratıklar için şahsiyetlerini birleştirmek ya da kaybetmek, gerçekte asla sahip olmadıkları bir şeyi kaybetmektir. Buna karşılık, bir insan, akıllıdır ve düşünme kabiliyetine sahiptir. Kaybedecek gerçek bir bilinci ve gerçek bir zekâsı vardır; bu durumda, benzetme yanlış oluyor."

Kısa bir sessizlik, hatta sıkıntı veren bir sessizlik oldu ve sonunda Pelorat konuyu değiştirmeye çalışarak "Niçin ekrana bakıyorsun?" dedi.

"Alışkanlık" dedi Trevize alaylı bir gülümsemeyle. "Bilgisayar beni takip eden hiçbir Gaia gemisi ve karşılamaya gelen hiçbir Sayshell filosu bulunmadığını söylüyor. Bilgisayarın alıcıları benim gözlerimden yüzlerce kez daha keskin. Gemileri görememenin verdiği rahatlıkla, ekranı merakla izliyorum. Dahası, bilgisayar, benim hislerimin algılamayacağı uzay nesnelerini açık bir şekilde tespit etme kabiliyetine de sahip."

"Bunları bile bile yine de bakıyorum."

Pelorat "Golan, eğer biz gerçekten arkadaşsak."

"Söz veriyorum Bliss'i üzecek hiçbir şey yapmayacağını, hatta ona yardım bile edebilirim." dedi Trevize.

"Şimdi sorun o değil. Gideceğin yeri benden saklıyorsun, yoksa bana güvenmiyor musun? Nereye gidiyoruz? Dünyanın nerede olduğuna dair bir fikrin var mı?"

Trevize kaşlarını kaldırarak yukarı baktı. "Affedersin. Bu sırrı içimde saklıyorum, değil mi?"

"Evet, ama niçin?"

"Evet, niçin? Sorun Bliss değilse nedir? Aslında bunu ben de merak diyorum."

"Bliss mi? Mesele, onun bilmesini istememen mi? Gerçekte, o tamamen güvenilecek birisidir."

"Onu demek istemiyorum. Ona güvenmemek ne işe yarar? Eğer isterse, zihnimdeki her sır öğrenebilir. Sanıyorum bundan daha çocukça bir sebebim var. Sanki ben yokmuşum gibi sadece onunla ilgilendiğini düşünüyorum."

Pelorat dehşetle baktı. "Fakat bu doğru değil Golan."

"Biliyorum ama duygularımdan emin olmak istiyorum. Bana geldiğinde dostluğumuz hakkında endişelerin vardı, düşününce, ben de aynı endişeleri duyduğumu hissediyorum. Bunu açıkça kabul etmemiştim, ama Bliss'in beni engellediğini sanıyorum. Belki de bazı şeyleri titizlikle senden saklamaya çalıştım. Çocukça, sanıyorum."

"Golan!"

"Çocukça olduğunu söyledim değil mi? Zaman zaman çocuklaşmayan bir kişi var mıdır? Ancak biz dostuz. Bu yüzden artık oyun oynamayacağım. Comporellon'a gidiyoruz."

"Comporellon mu?" dedi Pelorat, bir an için hatırlayamadı.

"Arkadaşım hain Munn Li Compor'u hatırlarsın. Üçümüz Sayshell'de buluşacağız."

Anladığı Pelorat'ın yüzünden okunuyordu. "Tabii ki hatırlıyorum. Comporellon onun atalarının dünyasıydı."

"Eğer öyleyse Compor'un her söylediğine inanmıyorum. Ama Comporellon bilinen bir dünya ve Compor orada yaşayanların yeryüzü hakkında bir şeyler bildiklerini söyledi. Biz de oraya gidip

araştıracağız. Hiçbir şey elde edemeyebiliriz ama elimizdeki tek başlangıç noktası da bu."

Pelorat boğazını temizledi ve şüpheli bir şekilde baktı.

"Sevgili dostum, emin misin?"

"Emin olunacak ya da olunmayacak bir durum yok. Tek bir başlangıç noktamız var; zayıf bir ihtimal olabilir ama başka seçeneğimiz yok."

"Eğer Compor'un söylediklerine göre hareket edeceksek, onun söylediği her şeyi dikkate almak durumundayız. Yeryüzünün, üzerinde hayat olan, bir gezegen olmadığını, yüzeyinin radyoaktif ve tamamen ölü bir yer olduğunu söylediğini hatırlıyor gibiyim. Eğer öyleyse, Comporellon'a bir hiç için gidiyoruz."

8

Üçü, yemek odasında öğle yemeği yiyorlardı ve hemen hemen salonu dolduruyorlardı.

Pelorat büyük bir memnunlukla "Bunlar Terminus'tan aldığımız yiyeceklerden mi?"

"Hayır, kesinlikle değil. Onlar bileli çok oldu. Bunlar Gaia'ya doğru yola çıkmadan önce Sayshell'dan aldığımız yiyeceklerin bir bölümü. Değişik değil mi? Bir çeşit deniz ürünü, fakat oldukça sert. Aldığımda lahana olduğunu zannetmiştim ama tadı hiç de ona benzemiyor."

Bliss hiçbir şey söylemeden dinledi. Tabağındaki yiyeceğe hafifçe dokundu.

Pelorat "Sevgilim bir şeyler yemelisin" dedi nazikçe.

"Biliyorum Pel ve yiyorum."

Trevize, gizleyemediği bir sabırsızlıkla, "Gaia yiyeceğimiz var, Bliss" dedi.

"Biliyorum, ama onu saklasam iyi olur. Uzayda ne kadar kalacağımızı bilmiyoruz ve er ya da geç bağımsız' yiyeceğimi yemeyi öğrenmeliyim."

"Bu o kadar kötü mü? Gaia sadece Gaia mı yemeli?"

Bliss iç çekti. "Aslında, bizim bir sözümüz vardır: "Gaia, Gaia yediği zaman, herhangi bir kazancı ya da kaybı olmaz." Bu, şuurun artmasını ya da eksilmesini etkileyecek bir durum değildir. Gaia'da yediklerim Gaia yiyecekleridir ve yiyeceklerin çoğu özümlenip benim vücuduma eklendiği zaman hâlâ Gaia'dır. Aslında, yediğim yemeklerle vücuduma giren maddelerin bir kısmı daha yüksek yoğunlukta bir bilince katılma şansına sahiptirler, diğer taraftan da şüphesiz geriye kalanlar herhangi bir şekilde artık haline dönüşür ve böylece şuur göstergesinde gömülür giderler.

Yemeğinden bir parça ısırdı, bir müddet kuvvetle çiğneyip yuttu ve "Büyük bir devridaimdir bu. Bitkiler büyür ve hayvanlar tarafından yenir. Hayvanlar da yer ve yenilirler. Ölen her organizma küf parçalarına dönüşür, bakteriler oluşur ve böylece sürer gider ama hâlâ Gaia olarak kalır. Bu, büyük şuur devridaim olayında bütün maddeler, hatta inorganikler bile periyodik olarak daha yüksek yoğunlukta bir bilince katılma şansına sahiptir" dedi.

Trevize "Bütün bunlar herhangi bir dünyada da olur. Benim her atomum insanları da içeren birçok canlının bir parçasıdır ve belki de denizde, bir kömür parçasında, kayada ya da bize doğru esen bir rüzgârda yaşanan uzun bir geçmişe sahiptir."

"Gaia'daki bütün atomlar hakkında senin de hiçbir şey bilmediğin daha yüksek bir gezegensel şuurun parçasıdırlar" dedi Bliss.

Trevize "Peki, o halde şu yediğin Sayshell sebzelerine ne olacak? Onlar da Gaia'nın birer parçasına mı dönüşecek?" dedi.

"Evet, öyle, ama daha yavaşça. Ve dışkı olarak vücudumdan atılanlar artık Gaia'nın parçası olmuyorlar. Yani benden ayrılan şeyler Gaia'dan da ayrılır. Hatta yüksek düzeydeki bilinç yoğunluğum sayesinde kurabildiğim dolaylı uzay üstü bağlantısında bile bir zayıflama olur. İşte bu uzay üstü bağlantı sayesinde Gaia'lı olmayan yiyecekleri yer yemez yavaşça Gaia'ya dönüştürebiliyorum."

"Depolarımızdaki Gaia yiyecekleri ne olacak peki? Onlar da yavaş yavaş Gaia harici yiyeceklere mi dönüşecek? Öyle olacaksa fırsat varken onları bir an önce yemen iyi olur."

"Bu konuda endişeye gerek yok." dedi Bliss. "Gaia stoklarımız uzun bir süre onun bir parçası olacak şekilde işlemden geçirilmiştir."

Pelorat birdenbire "Ama Gaia yiyecekleri yersek bize ne olur? Gaia'da Gaia yiyecekleri yediğimizde neler oldu bize? Bizler de yavaşça Gaia'ya mı dönüşüyoruz?"

Bliss başını salladı ve yüzünü sıkıntılı bir ifade kapladı "Hayır, yedikleriniz bizden eksildi. Ya da en azından vücut dokularınıza eklenenler bizden kayboldu. Dışkılarınız Gaia olarak kaldı ya da yavaşça Gaia'ya dönüştü ve böylece denge korunmuş oldu ama sizin Gaia'ya gelmeni/den dolayı çok fazla sayıda Gaia atomu yabancılaştı."

"Neden öyle oldu peki?" diye merakla sordu Trevize.

"Çünkü sizler bu değişime, hatta çok küçük bir parçanın bile değişinime tahammül edemezdiniz. Sizler bir bakıma dünyamıza zorla getirilmiş konuklarımızdınız ve çok küçük Gaia parçalarını kaybetmek pahasına bile olsa da sizleri tehlikeden korumalıydık. Bu, gönüllü olarak ama üzüntü ile ödediğimiz bir bedeldi."

"Buna üzüldük" dedi Trevize "Ama bu Gaia'lı yiyecek dışında ya da herhangi bir cins Gaia harici yiyeceğin bir süre sonra sana zarar vermeyeceğinden emin misin?"

"Evet," dedi Bliss "Sizlerin yiyebileceği şeyleri ben de yiyebilirim. Benim ayrıca bu tip yiyecekleri kendi dokularıma olduğu kadar Gaia'ya dönüştürmem gerekiyor. Bu, yiyecekten aldığım hazzı engelleyen ve yavaş yememe sebep olan psikolojik bir engel oluşturuyor ama zamanla bunun da üstesinden geleceğim."

"Ya enfeksiyon?" diye büyük bir telaşla fırladı. Pelorat "Bunu daha önce niçin düşünmedim anlayamıyorum, Bliss! Gittiğin her gezegende, muhtemelen ona karşı hiçbir bağışıklığın olmayan mikroorganizmalar vardır. Geri dönmeliyiz Trevize."

"Pel, sevgilim, paniğe kapılma" dedi Bliss gülümseyerek "Yiyeceklerimin içindelerse, ya da herhangi yolla vücuduma girerlerse mikroorganizmalar da Gaia'ya dönüştürülür. Eğer zararlı oldukları anlaşılırsa daha hızlı bir şekilde özümlenirler ve Gaia'ya dönüştüklerinde de bana hiç zararları dokunmaz."

Yemeğin sonuna doğru Pelorat sıcak ve baharatlı meyve suyu karışımından bir yudum aldı ve dudaklarını yalayarak "Bana öyle geliyor ki bu gemide benim tek işim konu değiştirmek. Neden

acaba?"

Trevize ciddi bir şekilde "Çünkü Bliss ve ben tartıştığımız konuya ne olursa olsun hatta ölüm bile olsa, saplanıp kalıyoruz. Makul düşünmemizi sana borçluyuz, Janov. Hangi konuyu tartışalım, yaşlı dostum?" dedi.

"Comporellon'u ve onun efsaneler bakımından zengin olan bütün kesimlerini inceledim. Onlar çok eskilerde Uzay üstü yolculuğun ilk bir yıllık döneminde, yerleşimi tamamladılar. Comporellon'da bile kimsenin nereden geldiğini söylemediği efsanevi bir kurucu Benbally diye birinden söz edilir. Bu gezegenin asıl isminin 'Benbally Dünyası' olduğunu söylerler" dedi Pelorat.

"Sana göre bunda ne kadar gerçek payı var, Janov?"

"Belki de bir buğday tanesi kadar ama bu buğday tanesinin ne olduğunu kim bilebilir?"

"Gerçek tarihte Benbally ismindeki birisim işitmedim. Ya sen?"

"Hayır, ama biliyorsun imparatorluk çağının sonlarında İmparatorluk öncesi tarihine karşı kasti bir baskı vardı. İmparatorluğun çalkantılı son asırlarında İmparatorlar, etraflı bir yargılamayla vatanseverliği sınırlı bir vatanseverlik etkisi olarak düşündükleri için, onu sindirme konusunda endişeliydiler. Bununla birlikte, Galaksinin hemen hemen her bölgesinde bütün nüfuzunun hissedilmeye başlandığı günlerde başlar ve sözü edilen bu bölgeler ya İmparatorlukla birleşmiş ya da ona katılmıştır." dedi Pelorat.

"Ama tarih kolayca yok edilemez sanıyorum" dedi Trevize.

Pelorat, "Birçok bakımdan öyledir, ama kararlı ve güçlü bir yönetim onu iyice zayıflatabilir. Eğer yeterince zayıflatırsa eski tarih dağınık şeylere dayanır ve bozularak halk masallarına şişirilip, bölgenin aslından daha eski ve güçlü olduğunu anlatmaya başlar ve bir efsane ne kadar saçma ya da gerçekten ne kadar imkânsız olursa olsun ona inanmak bölge insanları arasında bir vatanseverlik meselesi haline gelir. Galaksinin her köşesinde Dünya'dan gelen esas kolonileşmeyi anlatan birçok masal gösterebilirim sana. Ama üzerinde hayat buldukları bu gezegene her zaman 'Dünya' demezler."

"Ne derler peki?"

"Birçok şey. Ona bazen 'Yegâne' derler; bazen de 'En Eski' ya da bazı otoritelere göre, sahip olduğu dev uydudan dolayı ona 'Aylı' derler. Bazıları da bunun 'Kaybolmuş' ya da 'Terkedilmiş' anlamındaki Galaktik öncesi bir kelime olan 'Issız' sözcüğünün bir değişimi olduğunu ve 'Kayıp Dünya' anlamına geldiğini iddia ederler."

"Şeyy, evet sevgili dostum. Oldukça iri bir kum tanesi büyüklüğünde Rhampara incileri gibi, etrafını yalan ve dolanın sanki deniz kabukları gibi sardığı gerçek tohumlarından ise başlama alışkanlığını hissetmek için onları derinlemesine incelemelisin. Bu benzetmeyi ilk defa..."

"Janov, dur lütfen. Söyler misin Comporellon efsanelerinde diğerlerinden farklı olan bir şey var mı?"

Pelorat bir an şaşkınlıkla Trevize'ye boş boş baktı. "Farklı mı? Şeyy, onlar 'Dünya'nın diğerlerine oranla daha yakın olduğunu ve bunu da tuhaf bulduklarını söylüyorlar. Dünya hakkında hangi isimle olursa olsun söz edilen dünyalarda insanlar onun yeri hakkında kesin konuşmazlar ve çok uzaklarda olabileceğini söylerler."

Trevize "Evet, Sayshell'de bazılarının Gaia'nın uzay ötesinde olduğunu söylediği gibi" dedi.

Bliss güldü.

Trevize bir an ona bakarak "Gerçek bu. Bize böyle söylendi? dedi."

"İnanmadığımı söylemiyorum. Şaşırtıcı, hepsi bu. Onların inanmalarım istediğimiz şey, şüphesiz bu. Biz yalnızca kendi başımıza kalmak istiyoruz ve uzay ötesinden başka nerede daha emin ve güvenli olabiliriz? İnsanlar orada olduğumuzu düşünürlerse orada olmasak da oradaymışçasına iyi durumda oluruz."

"Evet" dedi Trevize. "Aynı şekilde, insanların 'Dünya'nın Var olmadığına ya da onun çok uzaklarda olduğuna veya radyoaktif bir dış yüzeyi olduğuna inanmalarına neden olan bir şey var."

"Comporellon'lıların onun kendilerine daha yakın olduğuna inanmaları dışında" dedi Pelorat.

"Ama ayrıca dış yüzeyinin radyoaktif olduğunu da söylüyorlar. Dünya hakkında anlatılan masalların çoğunda tehlikeli bir gazın olduğu söylenir.?

"Haklı olabilirsin?" dedi Pelorat.

Trevize "Sayshell'de birçoğu Gaia'nın yakınlarda olduğuna inanmıyordu ve hatta bazıları onun yıldızını doğru olarak teşhis ettiler ama onun da tehlikeli olduğunu sandılar. Her ne kadar oraya çıkmanın tehlikeli olduğunu söylüyorlarsa da çıkacağız. Gaia'da aynen öyle yapmıştık" dedi.

"Gaia seni isteyerek kabul etti, Trevize: Seni zorla alıkoymamıza karşı çaresizdin ama sana zarar vermeyi düşünmemiştik. Dünya da eğer güçlü ama iyiniyetli çıkmazsa ne olacak peki?"

"Her halükarda ona ulaşmayı denemeli ve sonuçlarına katlanmalıyım. Zaten bu benim görevim. Dünya'nın yerini saptayıp yola çıkarsak, buradan ayrılmak için çok geç kalmış olmazsınız. Sizi en yakın Vakıf gezegeninde indiririm ya da ısrar ederseniz Gaia'ya geri götürüp Dünya'ya yalnız gidebilirim," dedi Trevize.

Pelorat üzüntüyle "Böyle şeyler söyleme. Seni terk etmeyi hiç düşünmedim" dedi.

Bliss "Ben de Pel'i." dedi, elini Pelorat'ın yanağına uzatarak.

"Çok iyi öyleyse. Comporellon'a gitmek üzere yola çıkmaya hazırlanmamız uzun sürmez, sonra, umalım Dünya'ya varmamız da çabuk olsun."

3. BÖLÜM - GİRİŞ İSTASYONUNDA

GİRİŞ İSTASYONUNDA

Odalarına girerken Bliss "Trevize fırlayış ve Uzay ötesi yolculuğun kesin zamanım söyledi mi sana?" diye sordu.

Pencerenin üzerine doğru eğilmiş Pelorat başını kaldırarak "Bana baktı ve yarım saat içinde olacağını söyledi" dedi.

"Bunu düşünmek beni huzursuz ediyor, Pel. Fırlayışı hiç sevmiyorum. Sanki çim dışıma çıkıyormuş gibi tuhaf bir his kaplıyor içimi."

Pelorat hafif bir şaşkınlıkla "Seni bir uzay yolcusu olarak hiç düşünmemiştim, sevgili Bliss" dedi.

"Tam olarak değilim aslında ve ayrıca bu benim bir Gaia parçası olmamdan da kaynaklanmıyor, Gaia, düzenli uzay yolculuktan imkânına sahip değil. Ben/biz/Gaia yapımız icabı keşif ve ticaretle uğraşmayız ayrıca geziler düzenlemeyiz. Ama yine de giriş istasyonlarında birilerini bulundurmak gerekir."

"Seninle karşılaşma mutluluğuna eriştiğimiz gibi"

"Evet, Pel." Bliss sevgi ile gülümsedi. "Değişik sebeplerle Sayshell ve diğer yıldız bölgelerine genellikle gizli olarak yapacağımız ziyaretleri de düşün. Ama gizli ya da değil, bu, daima kalkış yapacağımızı gösterir ve Gaia'nın herhangi bir kısmının fırlamasını şüphesiz bütün Gaia hisseder."

Pelorat "Bu çok kötü" dedi

"Daha da kötü olabilir. Gaia'nın büyük kütleleri bu fırlayışa maruz kalmadıkları için, etki çok miktarda azalıyor. Yine de bu olaydan Gaia'nın büyük bir kısmından çok daha fazla etkileniyor-muşum gibi geliyor. Trevize'ye anlattığım gibi Gaia'nın her tarafı Gaia olmasına rağmen tek unsurlar birbirlerinin tıpkısı değil. Bizler farklıyız ve özellikle benim yapım, bir sebepten dolayı, kalkış için hassastır."

Pelorat birden bir şey hatırlayarak "Bir dakika!" dedi.

"Trevize bunu bana anlatmıştı. Senin fenalaşman sıradan uzay gemileri için söz konusu olabilir. Galaktik çekim sahasından uzay dışına çıkan ve ona, yani normal uzaya geri dönen gemilerde olur bu. İşte bu hissi uyandıran şey bu, Uzak Yıldız gravitik bir gemi. Çekim sahasından bağımsızdır ve ondan gerçek anlamda uzaklaşmaz ya da geri dönmez. Bu yüzden hiçbir şey hissetmeyeceğiz. Tecrübem olmamasına rağmen bu konuda sana garanti verebilirim."

"Ama bu çok güzel. Bu konuyu daha önce tartışmayı isterdim. Böylece oldukça fazla bir fikir geliştirebilirdim."

Pelorat, astronomik meseleleri anlatmadaki bu tuhaf rolüne kendisini kaptırdığını hissederek "Bu

da başka yönden bir avantajdır" dedi. "Sıradan gemiler normal uzayda fırlama yapabilmek için oldukça uzun bir mesafe, yıldızlar gibi büyük kütlelerden uzak durmak zorundadır. Bunun sebeplerinden birisi de şudur: Herhangi bir yıldıza ne kadar yaklaşılırsa çekim alanı o kadar yoğunlaşır ve Mamanın etkileri o kadar çok hissedilir. Ve, aynı şekilde çekim alanı ne kadar yoğun olursa, fırlayışı güvenli olarak yönetmek ve normal uzayda istenilen yerde bitirmek için çözülecek denklemler o kadar karmaşık olur."

"Ayrıca gravitik bir gemide söz edilecek bir fırlama etkisi yok. Ve gemide, sıradan bilgisayarlardan çok daha fazla gelişmiş, karmaşık denklerin alışılmadık bir beceri ve hızla üstesinden gelebilen bir bilgisayar var. Sonuç olarak, sadece güven ve rahat bir fırlayış için bir kaç hafta süreyle bir yıldızdan uzaklaşma mecburiyeti yerine, Uzak Yıldız sadece iki-üç günlük bir yolculuğa ihtiyaç gösterir. Yalnız bu, bizim özellikle yerçekimine ve bu yüzden de hareketin neden olduğu etkilere maruz kalmamızın bir sonucu. Pek anlamadığını kabul ediyorum ama Trevize'nin söyledikleri bunlar. Ayrıca gemi normal bir gemiden çok daha kısa bir zamanda hızlanabiliyor."

Bliss "Güzel" dedi "Ve bu acayip gemiyi idare edebilmesi Trev'in yararına olur."

Pelorat hafifçe kaş çatarak "Lütfen Bliss. Trevize de?"

"Öyle yapıyorum zaten. O, bana karşı hassas, beni sevmiyor."

"Hiç de öyle değil" dedi Pelorat samimi olarak. "Onunla bu konuda konuştum. Hadi bırak somurtmayı. Çok etkileyiciydim, canını. Senden hoşlanmamasının söz konusu olmadığını söyledi. Gaia hususunda endişeleri var ve bunu insanlığın geleceği adına yapmaya mecbur kalması gerçeği onu mutsuz ediyor. Bu yüzden ona karşı biraz toleranslı olmalıyız. Gaia'nın yararlarını anladıkça yavaş yavaş bundan kurtulacaktır."

"İnşallah; ama sadece Gaia değil. Unutma ki seni sever ve kırmak istemez, bu yüzden sana ne söylerse söylesin, o sadece benden hoşlanmıyor."

"Hayır Bliss. Sanıyorum yanılıyorsun."

"Sadece sen sevdiğin için herkesin zorla benden hoşlanmasını isteyemezsin, Pel. Bırak açıklayayım. Trev... Pekâlâ, Trevize benim bir robot olduğumu düşünüyor."

Duygularını rahatlıkla gizleyebilen Pelorat'ın yüzünde bir şaşkınlık ifadesi belirdi. "Senin suni bir insan olduğunu kesinlikle düşünemez o" dedi.

"Niçin bunu bu kadar tuhaf karşılıyorsun. Gaia'da yerleşim botların yardımıyla gerçekleşti. Bu, beliren bir gerçek."

"Robotlar sadece makineler kadar yardım etmiştir. Gaia'yı iskân edenler insanlardı, yeryüzünden gelen insanlar. Trevize'nin düşüncesi böyle. Eminim böyle düşünüyor."

"Sana ve Trevize'ye söylediğim gibi Gaia'nın hafızasında Dünya'ya ilişkin hiçbir şey yok. Ayrıca en eski hafızalarımızda ve hatta üç bin yıl sonra, Gaia'yı yerleşilebilir bir gezegene çevirme işinde de robottan görüyoruz. O zamanlar ayrıca Gaia'yı bir gezegensel bilinç haline dönüştürme işiyle uğraşıyorduk. Bu, çok zaman aldı Pel, sevgilim. Eski hafızalarımızın belirsiz olmasının bir başka nedeni ve belki de Trevize'nin de düşündüğü gibi, onu berraklaştırmanın Dünya'ya ait bir sorun olmaması..."

Pelorat endişeyle "Evet, Bliss, ama bunun robotlarla ne ilgisi var?" dedi.

"Gaia oluştukça robotlar uzaklaştı. Onların ileride, bağımsız ya da gezegensel insan topluluklarına zarar vereceğine inandığımız için ki hâlâ öyle düşünüyoruz, robotlarla dolu bir Gaia istemedik. Böyle bir sonuca nasıl vardık bilemiyorum ama herhalde bu, Galaktik tarihinin eski devirlerindeki belirli bir zamana kadar uzanan bir takım olaylara dayanıyor. Gaia'nın hafızası o kadar gerilere varmıyor."

"Robotlar gittiyse..."

"Evet, ama geride bir miktar kaldıysa? Ya ben onlardan biriysem... belki de on beş bin yaşında bir robot. Trevize bundan şüpheleniyor..."

Pelorat başını yavaşça salladı. "Ama değilsin. Buna gerçekten inanıyor musun?"

"Tabii ki inanıyorum. Sen bir robot olamazsın."

"Nereden biliyorsun?"

"Biliyorum, Bliss. Sende doğal olmayan hiçbir şey yok. Bunu ben bilmezsem, hiç kimse bilemez."

"En büyüğünden, en küçüğüne kadar her yönüyle çok mükemmel olarak yapılmış, gerçeğinden ayırt edilemeyen bir robot olamaz mıyım?"

Pelorat "Bu kadar mükemmel bir taklit olamazsın" dedi.

"Böyle düşünmene rağmen ya bu mümkün olsaydı."

"Buna inanmıyorum."

"O halde bunu kuramsal açıdan düşünelim. Eğer gerçeğinden ayırt edilemeyen bir robot olsaydım neler hissederdin?"

"Şeyy, ben..."

"Gerçekçi olmak gerekirse. Bir robotla sevişme konusunda ne düşünürsün?"

Pelorat birdenbire parmaklarını şıkırdattı. "Bilirsin, biyonik erkeklere âşık olan kadınları, ya da tam tersini anlatan masallar vardır. Daima bunda belli belirsiz bir önem olduğunu düşünmüşümdür ve bunların asıl hakikati gösterdiğine hiç ihtimal vermedim. Golan ve Sayshell'e gelinceye kadar kesinlikle robot sözcüğünü bile işitmemiştik ama şimdi, bu yapma erkek ve kadınların robot olabileceğini düşünüyorum. Eski tarihi devirlerde böyle robotların var olduğu açık. Bu da masalların yeniden ele alınması..."

Sessizce düşüncelere daldı ve Bilsse bir an bekledikten sonra sertçe el çırptı. Pelorat sıçradı.

"Pel, sevgilim," dedi Bliss. "Sorumdan kaçmak için efsanelere dalıyorsun. Sorum şu: Bir robotla sevişme konusunda neler düşünürsün?"

Sıkıntılı olarak baktı Pelorat. "Gerçekten ayırt edilemeyecek birisiyle mi? insan olup olmadığını söyleyemeyeceğim biri mi?"

"Evet."

"Öyleyse, hiçbir yönden bir insandan ayırt edilemeyen robot bana göre bir insandır diyebilirim."

"işte senden duymak istediğim şey buydu, Pel."

Pelorat duraksadı ve sonra konuştu: "Öyleyse, sevgilim, mademki bunu duydun, normal bir insan olduğumu ve artık efsanelerle boğuşmak zorunda olmadığımı söylemeyecek misin bana?"

"Hayır. Böyle bir şey yapmayacağım. Gerçek bir insanı normal bir insanın bütün özelliklerini taşıyan bir nesne olarak tanımladın. Bütün bu özelliklere sahip olduğumdan eminsen, artık daha fazla tartışmaya gerek yok. Asıl gerekli olan tanımlamayı yaptık ve başka birisine lüzum yok. Dahası, senin de normal bir insandan ayırt edilmesi imkânsız bir robot olmadığını nereden bileyim?"

"Çünkü böyle olmadığımı ben söylüyorum."

"İşte, gerçeğinden ayırt edilemez bir robot olsaydın, bana normal bir insan olduğunu söylemen için dizayn edilmiş ve halâ buna kendin de inanman için programlanmış olurdun. Asıl tanım, bütün sahip olduklarımız ve olabileceklerimizden ibarettir."

Bliss, daha sonra, kollarını Pelorat'ın boynuna doladı ve dudakları onunkilerle birleşti. Öpüşme ihtirasla alevlendi ve Pelorat'ın nefes nefese konuşmasına kadar devam etti: "Ama gemisini 'balayı cenneti'ne çevirerek onu huzursuz etmeyeceğiz diye Pelorat'a söz verdik."

Bliss bütün sevimliliğini takınarak "Kendimizi aşkın büyüsüne bırakalım ve verdiğimiz sözleri de düşünmeyelim" dedi.

Pelorat, kararsız "Fakat bunu yapamam sevgilim. Buna sinirlenebileceğinin farkındayım Bliss, ama sürekli kafam meşgul ve zaten yapı olarak da kendimi duygularımın akışına bırakmak bana ters geliyor. Belki de diğer insanlara karşı gücendirici ama benim yapım bu. Eninde sonunda buna karşı çıkmayan bir kadınla hiç beraber olmadım. İlk karım... ama sanıyorum şimdi bunu konuşmak uygun olmayacak."

"Fazlasıyla uygunsuz ama ya kader böyleyse? Ayrıca sen de benim ilk aşkım değilsin."

"Ya!" dedi Pelorat. Dalıp gitti ve sonra Bliss'in gülümsediğini fark etti. "Tabii, öyle değilim. Aslında öyle olduğumu düşünmemiştim... Neyse, ilk karım bundan hoşlanmadı."

"Ama ben hoşlanıyorum. Böyle sonu gelmez düşüncelere dalışını çekici buluyorum."

"Buna inanamam fakat başka bir şey düşünüyorum. Robot ya da insan fark etmez. Bunda anlaştık. Aynı zamanda beri bir bağımsızım ve sen bunu biliyorsun. Gaia'nın bir parçası değilim ve birbirimize yakın olduğumuzda, hatta, benim kısa bir süre için Gaia'ya dahil olduğum anlarda bile Gaia'nın dışındaki duygulan paylaşıyorsun ve bu, Gaia'nın Gaia'ya aşık olması durumunda hissedeceğin duygularla aynı yoğunlukta olmayabilir."

Bliss "Seni sevmek ayrı bir mutluluk. Bundan başka bir şey istemem" dedi.

"Ama mesele sadece senin beni sevmen değil. Sen yalnızca sen değilsin. Gaia buna ters bir anlam verirse?"

"Böyle esprisi, Gaia olduğum için haberim olur ve senden hoşlandığım için Gaia da hoşlanır. Biz sevişirken bütün Gaia duygularımızı bir dereceye kadar paylaşır. Seni sevdiğimi söylersem, bu rol ile görevlendirilmiş tek bir parça olmama rağmen, Gaia seni seviyor demektir bu. Şaşırmış görünüyorsun."

"Bir bağımsız olarak, olayı pek kavrayamadım, Bliss."

"Bağımsız bedeni ile daima bir benzeştirme olayı yaratmak mümkündür. Islıkla bir melodi çalarken bir organizma olarak bütün vücut onu çalmayı arzu eder ama bunu derhal yerine getirme görevi dudaklara, dile ve akciğerlere verilir. Sağ ayağının başparmağı hiçbir şey yapmaz."

"O da ritim tutabilir."

"Ama bu, ıslık için gerekli değildir. Başparmağın ritim tutması hareketin kendisi değil sadece ona bir tepkidir ve Gaia'nın bütün parçaları, benim de onları,,nkine karşılık verdiğim gibi az ya da çok bir şekilde duygulanma çok iyi tepki gösterebilir."

"Hiçbir yarar sağlamaz."

"Ama bana tuhaf bir sorumluluk yüklüyor bu. Seni mutlu etmeye uğraşırken Gaia'daki en sor organizmayı bile mutlu etmeye çalıştığımı fark ediyorum."

"En son atomu... ama beceriyorsun bunu. Kısa bir süre için paylaşmana izin verdiğim ortak zevk duyusuna katkıda bulunuyorsun."

"Gaia'nın uzunca bir süre pilot odasında kalması için uzay ötesindeki manevrasıyla çok meşgul olduğundan emin olmak isterdim."

"Balayım arzuluyorsun, değil mi?"

"Evet."

"O halde bir kâğıt alıp üzerine 'Balayı Cenneti' yaz ve kapının dışına as ve eğer içeri girmek isterse bu onun sorunu."

Pelorat öyle yaptı ve Uzak Yıldız'in fırlayışından sonra zevk dolu anlar yaşadılar. Ne Pelorat, ne de Bliss fırlayışın farkına varmadılar. Zaten umurlarında değildi bu.

10

Pelorat'ın Trevize ile karşılaşması ve Terminus'tan ayrılması, sadece birkaç aylık bir olaydı. O zamandan beri yaşamının yarım asırdan (Galaktik Standardı) uzun bir kısmında tamamen gezegenlere bağımlı kalmıştı.

Bu aylar süresince yaşlı bir uzay köpeğine döndüğünü düşünüyordu. Uzayda üç gezegen görmüştü. Bunlar Terminus, Sayshell ve Gaia idi. Ve ekranda bilgisayar kontrollü teleskopik cihaz yardımıyla dördüncüsünü gördü. Dördüncüsü Comporellon idi.

Ve yeniden, dördüncü kez belirsiz bir şaşkınlık duydu. Her dense, yerleşilebilir bir dünyaya uzaydan bakmanın, etrafı denizlerle çevrili kıtalarının sınırlarını, ya da kuru bir dünya ise ana karadaki göl sahalarını görme anlamına geldiğini yeniden hissetti.

Hiçbir zaman böyle olmamıştı.

"Eğer bu, yaşanabilir bir dünya olsaydı bir hidrosfer tabakasına ilaveten bir de atmosferi olmalıydı. Ve eğer hem hava hem de su olsaydı ve bulutlar olsaydı açık bir manzara olmazdı." Pelorat bir kez daha yeniden beyaz girdaplar arasında nadir görülen soluk mavi ya da pas kahverengisi tonları izlemeye daldığını fark etti.

"Ekrandaki gibi yaklaşık üç yüz bin kilometre uzaklıkta bulunan bir gezegeni kim tanımlayabilir?" diye düşündü kederle. Bir bulutun diğerine sarılması nasıl izah edilebilirdi?

Bliss ilgi ile Pelorat'a baktı. "Sorun nedir, Pel? Mutsuz görünüyorsun."

"Bütün gezegenlerin uzaydan benzer göründüklerini keşfettim."

Trevize "Ne fark eder, Janov. Aradığın belirli bir dağ zirvesi ya da kıyıdan uzakta karakteristik bir adacık ya da her neyse, onu bilmiyorsun. Terminus'un bütün kıyılan da ufuk hattından benzer görünür." dedi.

"Herhalde öyledir," dedi Pelorat tatminsizlikle. "Ama hareket halindeki bulut kümeleri arasında ne arıyorsun. Bir fikre varmadan önce gözlemeye çalışsan bile muhtemelen karanlık bölgeye doğru gidiyor olacaksın."

"Birazcık daha dikkatli bak, Janov. Bulutların şeklini izlersen onların gezegeni çevreleyen bir biçime yöneldiklerini ve gezegenin de bir merkez etrafında döndüğünü göreceksin. Merkez aşağı yukarı kutuplardan birisinde-"

"Hangisinde?" dedi Bliss meraklı.

Trevize "Bize göre gezegen saat yönünde dönüyor, kural olarak yukarıdan aşağı, güney kutba doğru bakıyoruz. Merkezin, terminatörden (gölge hattı sının) tahminen on beş derece mesafede bulunması ve eksenin dönüş düzlemine dik olarak yirmi bir derece eğik olması nedeniyle, kutbun terminatörden aksi yönde ya da ona doğru hareket etmesine bağlı olarak bahar veya yaz mevsimini yaşarız. Bilgisayar, yörüngeyi hesaplayıp, sorduğumda hemen verir. Başkent, ekvatorun kuzeyinde olduğundan burada ildim yan sonbahar, yan kıştır." dedi.

Pelorat kaşlarını çattı. "Bütün bunları nasıl söyleyebiliyorsun?" Pelorat şimdi onun kendisiyle konuşacağını ya da konuşması gerektiğini düşünüyor gibi bulut tabakasına baktı, ancak, tabii ki öyle olmadı.

"Dahası var," dedi Trevize, "Kutup bölgelerine bakarsan, kutuplardan uzak bölgelerde olduğu gibi bulut tabakalarında kırılmaların olmadığını göreceksin. Aslında, kırılmalar var, ama bu açıklıklardan buz göründüğü için fark etmek mümkün değildir."

"Hım" dedi Pelorat, "Herhalde bunun kutuplarda böyle olduğunu söylüyorsun."

"Yaşanabilir gezegenler için öyle şüphesiz. Yaşanmayan gezegenlerde hava ya da su olmayabilir veya bulutların su bulutları olmadığını, buzların su buzlan olmadığını gösteren belirgin lekeler bulunabilir. Bu gezegende böyle lekeler yok, bu yüzden buradaki bulutların su bulutu, buzların da su buzu olduğunu biliyoruz."

"Fark ettiğimiz başka bir şey de, terminatörün gündüz kısmındaki uçsuz bucaksız beyazlıktır ve tecrübeli bir göz, bunun normalden büyük olduğunu hemen görür. Ayrıca burada oldukça soluk portakal rengi bir parıltı fark ediliyor. Bu da Comporellon güneşinin Terminus'unkinden daha soğuk olduğunu gösterir. Comporellon'un güneşine olan uzaklığı, Terminus'un güneşiyle olan mesafesinden yakın olmasına rağmen düşük ısısını yükseltmek için yeterince yakın değil. Bu yüzden Comporellon, üzerinde yaşanabilen diğer gezegenlerden farklı olmayan soğuk bir gezegendir."

"Film gibi anlatıyorsun dostum" dedi Pelorat övgüyle.

Trevize hoşça gülümseyerek "Bu kadar çok büyütme bunu. Onun hakkında, hafifçe düşük ortalama ısısını da içeren işe yarar istatistikleri bilgisayardan edindim. Bilginiz olan bir şey hakkında mantıki sonuçlara varmak kolaydır. Aslında Comporellon buz çağının eşiğinde ve kıtalarının yerleşimi buna uygun olsaydı şu anda buz çağım yaşıyor olabilirdi."

Bliss alt dudağını ısırdı. "Soğuk gezegenleri sevmem."

Trevize "Ama kalın giysilerimiz var" dedi.

"Bunun önemi yok. İnsanlar aslında soğuğa göre yaratılmamışlardır. Bizim kalın kıl ya da tüylerden örtümüz veya derimizin altında koruyucu yağ tabakamız yok. Bir gezegenin soğuk iklime sahip olması üzerindekilere karşı bir umursamazlık gibi geliyor bana."

Trevize "Gaia sürekli olarak ılıman bir dünya mıdır?"

Bliss "Büyük bir kısmı öyle. Soğukta yaşayabilen bitki ve hayvanların bulunduğu soğuk bölgeler ile sıcakta yaşayabilen bitkiler ve hayvanlar için sıcak kesimler vardır. Ama çoğu yerler daima ılımandır ve şüphesiz insanlar da dâhil olmak üzere buralarda yaşayanları rahatsız edecek kadar ne çok soğur, ne de ısınır" dedi.

"Tabii ki insanlar için de. Gaia'nın bütün parçaları canlı ve bu yönden eşit, ama bazen de, mesela insanların diğerlerine göre daha eşit olduğu açıkça belli oluyor."

Bliss huysuz bir ifadeyle "Dalga geçmene gerek yok. Şuur ve bilincin seviyesiyle yoğunluğu önemlidir. Gaia için insan, aynı ağırlıkta bir kayadan daha faydalı bir unsurdur ve Gaia'nın bütün serveti ile işlevleri, sizin bağlantısız dünyalarınızda olduğu gibi çoğunlukla nisana yöneltilmez. Dahası, Gaia'nın tamamı için gerekli olduğunda bunların diğer yönlere yatırıldığı zamanlarda olmuştur. Hatta uzun aralarla kayalık kesimlere de birikim yapılabilir. Bu da dikkat gerektirir, aksi halde bu bütün Gaia'ya sıkıntı verebilir. Lüzumsuz bir volkanik patlama istemeyiz değil mi?"

"Hayır" dedi Trevize "lüzumsuzsa istemeyiz."

"Düşüncelerini hiç etkileyemedim, değil mi?"

Trevize "Dinle," dedi. "Normalden daha soğuk ve ılık iklime sahip; büyük bir kısmı tropikal orman ya da uçsuz bucaksız bozkır olan gezegenlerimiz var. Birbirine benzeyen iki gezegen bulamazsın ve bunlardan her birisi, üzerinde yaşamaya alışkın varlıkların yuvasıdır. Bana göre ılıman olan Terminus'a alışkınım, aslında onu değiştirerek hemen hemen Gaia gibi ılıman yapmayı başardık. Ama oradan, en azından geçici bir süre için farklı bir yere gitmekten hoşlanırım. Bizim sahip olduğumuz ama Gaia'da olmayan şeyler değişikliktir, Bliss. Eğer Gaia Galaksiye açılırsa, oradaki bütün gezegenler onun ılımlılığına mı zorlanacaklar? Hepsinin aynı olması dayanılmaz bir şey olur."

Bliss "Durum böyleyse ve değişiklik arzu ediliyorsa o da sağlanır" dedi.

Trevize somurtarak "Sözüm ona, merkezi komitenin bir hediyesi olarak mı? Hem de vermeye kıyacaktan kadar küçük bir parça. Bunu doğaya bırakmayı yeğlerim."

"Ama öyle yapmadınız. Galaksideki yaşanabilir bütün dünyalar değişikliğe uğratıldı. Her bir gezegen insanlık için uygunsuz bulundu ve olabildiğince uygunlaşıncaya kadar değişime tabi tutuldu.

Eğer bu Gezegen soğuksa eminim ki bu, burada yaşayanların makul olmayan harcamalar olmaksızın onu daha fazla ısıtamamalarındandır. Ve böyle olsa bile, yerleştikleri kısımları suni olarak ılıman hale getirdiklerinden emin olabiliriz. Bu yüzden, bu işi doğaya bırakacak kadar fazlasıyla dürüst olma" dedi Bliss.

Trevize "Sanıyorum. Gaia adına konuşuyorsun."

"Ben daima onun adına konuşurum. Ben Gaia'yım."

"O halde eğer Gaia kendi üstünlüğünden bu kadar eminse niçin benim kararıma ihtiyaç duyuyorsun? Neden bensiz devam etmediniz?"

Bliss, düşüncelerini yoğunlaştırıyorcasına duraksadı. "Çünkü kendi kendisine çok fazla güvenmek akıllıca değil. Biz, doğal olarak erdemlerimizi, kusurlarımızdan daha berrak görürüz. Bize, doğru geleni değil, doğruyu, objektif doğruyu yapmaktan endişe ederiz, eğer 'objektif doğru' diye bir şey varsa tabii. Sen, objektif doğruyu bulabildiğimiz en yakın yaklaşım olduğun için peşinden geliyoruz."

"O kadar objektif ki, ben bile kendi kararımı anlayamıyorum ve onu haklı çıkarmaya uğraşıyorum."

"Bunu başaracaksın" dedi Bliss.

"İnşallah."

"Gerçekten, dostum" dedi Pelorat, "Öyle görünüyor ki bu tartışmadan ustalıkla galip çıkan Bliss oldu. Onun fikirlerinin, Gaia'nın insanlığın istikbalinin yükselişi olduğu yolundaki düşünceni doğruladığı gerçeğim niçin görmüyorsun?"

Trevize kabaca "Çünkü" dedi "Kararımı verdiğim zaman bu fikirleri bilmiyordum. Gaia hakkındaki bu ayrıntıların hiçbirini duymamıştım. Bir şey etkiledi beni, ya da bilinçsizce tesir etti; Gaia ayrıntılarına dayanmayan ama daha önemli bir şey. Araştırıp keşfetmem gereken bir şey."

Pelorat, onu sükûnete davet edercesine elini uzatarak, "Sinirlenme, Golan" dedi.

"Kızgın değilim. Sadece dayanılmaz bir gerilim içindeyim. Galaksinin odak noktası olmak istemiyorum."

Bliss "Bunun için seni suçlamıyorum Trevize ve kendi düşüncenin seni bu göreve zorlamış olması da beni üzüyor. Comporellon'a ne zaman varıyoruz?" dedi.

"Üç gün içinde" dedi Trevize. "Ve sadece etrafında yörüngede bulunan giriş istasyonlarının birinde durduktan sonra."

Pelorat sordu "Burada bir sorun çıkmaz herhalde, değil mi?"

Trevize omuz silkti: "Bu, oraya yanaşan gemi sayısına, kullanılan giriş istasyonlarının miktarına ve en önemlisi girişe izin veren ya da vermeyen özel kurallara bağlıdır. Bu kurallar zaman zaman değişir."

Pelorat hiddetle "Girişe izin vermemek ne demek? Vakıf vatandaşlarına nasıl giriş izni vermezler? Comporellon Vakıf yönetiminin bir parçası değil mi?" dedi.

"Şeyy, hem evet hem hayır. Burada konunun yasallığı nazik bir mesele ve Comporellon'un bunu nasıl yorumlayacağından emin değilim. Sanıyorum giriş isteğimizin reddedilme olasılığı var ama bu olasılığın büyük olduğunu tahmin etmiyorum."

"Ya reddedilirse ne yaparız?"

"Kesin bir şey söyleyemem" dedi Trevize. "Olasılık hesaplarıyla kendimizi hırpalamadan bekleyelim ve neler olacağını görelim."

11

Artık Comporellon'a oldukça yaklaşmışlardı. Teleskop kullanmaksızın bu kocaman küre seçilebiliyordu. Bir de teleskop kullansalardı giriş istasyonlarını görebilirlerdi. Gezegenin etrafında yörüngedeki maddelerin çoğundan oldukça uzaktaydılar ve gemi aydınlıktaydı.

Uzak Yıldız, gezegenin güney kutbunda güneş ışıklarıyla sürekli aydınlanan kısma doğru yaklaşıyordu. Karanlık kısmındaki giriş istasyonları ise, doğal olarak, ışık kıvılcımları biçiminde daha net görünüyordu. Gezegenin etrafında bir kemere düzgün olarak yerleştirilmişlerdi. Bunlardan altısı görünüyordu (şüphesiz altı tanesi de gündüz tarafındaydı) ve hepsi de düzgün ve eşit hızlarda gezegenin etrafında dönüyordu.

Pelorat manzaradan hayrete düşerek, "Gezegene daha yakın başka ışıklar da var. Onlar nedir?"

Trevize cevap verdi. "Bu gezegeni ayrıntılarıyla bilmediğim için bunu söyleyemem. Bazıları yörüngedeki fabrikalar, laboratuvarlar, rasathaneler ya da belki de üzerinde insanlar bulunan kasabalardır. Bazı gezegenler, giriş istasyonları dışında, yörüngedeki bütün elemanlarını dışarda karanlıkta bulundurur. Mesela Terminus böyle yapar. Comporellon, açıkça daha serbest bir ilkeyle idare ediliyor."

"Hangi giriş merkezine gidiyoruz, Golan?"

"Bu, onlara bağlı. Comporellon'a inmek için istekte bulundum ve hangi istasyona ne zaman gitmemiz gerektiğini bildiren talimatları alacağız. Bu, çoğunlukla, şu anda kaç geminin yanaşarak giriş yapmayı denediğine bağlı. Eğer her istasyonda sıralanmış birer düzine gemi varsa, sabırlı olmaktan başka seçeneğimiz yok."

Bliss "Daha önce Gaia'dan uzay ötesi mesafede sadece ilk kez bulundum; bu ikisinde de ya Sayshell'de veya yakınlardaydım. Hiçbir yere bu kadar mesafe yaklaşmadım" dedi.

Trevize keskin bir bakışla, "Bir şey fark eder mi? Hâlâ Gaia'sın, değil mi?"

Bliss bir an kızgınca baktı ama sonra mahcup bir ifade ile "Kabul etmeliyim ki bu kez beni yakaladın, Trevize. 'Gaia' sözcüğünün çift anlamı var. Uzaydaki katı, küresel, fiziki bir gezegeni ifade eder. Ayrıca, bu küreyi kapsayan canlı nesneyi göstermek için de kullanılır. Doğrusunu söylemek gerekirse, bu iki kavram için iki değişik sözcük kullanmamı/, gerekir ama Gaia'lılar konuşulan konuya göre daima neyin ifade edilmek istendiğini bilirler. Bir bağımsızın bazen şaşkınlığa düşebileceğini kabul ediyorum."

"İyi öyleyse" dedi Trevize, "Gezegen olarak Gaia'dan binlerce ışık yılı uzakta olduğunu kabul ederken, hâlâ bir organizma olarak onun bir parçası mıydın?"

"Organizma olarak düşünürsek hâlâ Gaia'yım ben."

"Hiçbir zayıflama yok mu?"

"Yapısal olarak hayır. Eminim, uzay ötesi yolculukta Gaia olarak kalmam için fazladan bazı güçlüklere katlanmam gerektiğinden bahsetmiştim sana, ama hâlâ Gaia'yım ben."

"Hiç Gaia'nın Galaktik bir canavar, kolları her bir tarafa uzanan efsanevi bir yaratık olarak görülebileceğini düşündün mü?

İnsanların yaşadığı dünyaların her birine birkaç Gaia'lı yerleştirip Galaxia'yı tam burada fiiler oluşturmayı düşünüyorsun. Aslında belki de tam olarak zaten gerçekleştirmiş durumdasın. Bu Gaia'lıları nerelere yerleştirdin? Herhalde bir ya da daha fazlası Terminus'ta yine birkaç tanesi de

Trantor'dadır. Bu, daha ne kadar sürecek?"

Bliss endişeyle baktı. "Sana yalan söylemeyeceğim demiştim Trevize, ama bu, sana bütün gerçeği anlatmaya kendimi mecbur hissedeceğim anlamına gelmez. Bilmene hiç gerek olmayan bazı şeyler var, kişisel Gaia'lı unsurların yerleri ve kimlikleri de bunlar arasında."

"Nerede olduklarını bilmeksizin bu kolların bulunuşunun sebebini öğrenmeme lüzum var mı acaba, Bliss?"

"Gaia buna gerek olmadığı görüşünde."

"Tahminde bulunabilirim ama fikir yürütüyorum. Galaksinin muhafızları olarak hizmet verdiğinize inanıyorsunuz."

"Bizim bütün endişemiz istikrarlı, güvenli, huzurlu ve zengin bir Galaksi içindir. Hari Seldon tarafından geliştirilen Seldon Planı, birincisinden daha dengeli ve elverişli olan İkinci dalaktik imparatorluğunun geliştirilmesi için tasarlanmıştır. İkinci Vakfın sürekli olarak değiştirip geliştirdiği bu plan, şu ana kadar çok iyi çalıştı."

"Ama Gaia, klasik anlamda ikinci bir Galaktik İmparatorluğu istemiyor, değil mi? Siz bir Galaksi yaşayan bir Galaksi arzuluyorsunuz,"

"Buna izin verdiğin için ileride Galaxia'ya sahip olmayı umuyoruz. Eğer buna müsaade etmeseydin Seldon'un ikinci İmparatorluğu için uğraşmış ve onu elimizden geldiğince güvenli bir hale getirmiş olurduk."

"Fakat burada yanlış olan..."

Yumuşak, vızıldayan sinyali dinledi. Trevize "Bilgisayar bana sinyal veriyor. Sanıyorum giriş istasyonu hakkında talimatlar alıyor. Şimdi dönerim" dedi.

Pilot kabinine girdi ve konsolun üzerindeki bazı düğmelere dokununca kendilerinin yanaşacağı giriş istasyonuna ilişkin talimatları gördü. Comporellon'un merkezinden Kuzey Kutbu'na kadar uzanan bir çizgiye göre koordinatlar, uyulması gereken yanaşma rotası verilmişti.

Trevize tuşlara basarak rotayı kabul ettiğini bildirdi ve bir an geriye yaslandı.

Seldon Planı! Uzunca bir süredir bu konuda düşünmemişti. Plana bağlı kalarak Birinci Galaktik imparatorluğu yıkılmış, Vakıf beş yüzyıldır İmparatorlukla olan mücadelede ve sonra onun yıkıntıları üzerinde ilerlemişti.

Bir zaman, Plan'ı yok etme tehdidini savuran Mule'un engellemesi görülmüş ama belki gizlenen İkinci Vakfın, belki de daha iyi gizlenen Gaia'nın yardımıyla Vakıf buradan sıyrılabilmişti.

Şimdi Plan Mule'unkinden çok daha ciddi bir tehditle karşı karşıya idi. Plan İmparatorluğun yenileştirilmesinden, tarihindeki her şeyden tamamen farklı bir şeye, Galaxia'ya saptırılmak isteniyordu. Ve kendisi de buna katılıyordu.

Ama neden? Planda bir hata mı vardı? Temel bir hata.

Pelorat bir anda, bu hatanın aslında bulunduğunu ve bunun ne olduğunu kendisinin de bildiğini, kararını verirken bunun farkında olduğunu düşündü. Ama bu bilgi... Eğer bu oysa... Bütün bunlar başladığı gibi birdenbire kayboldu ve geride hiçbir şey bırakmadı.

Belki de kararını verirken olanlar ya da şu andakiler sadece birer hayaldi. Yine de Plan hakkında

psiko-tarihi ön plana çıkaran asıl düşüncelerin ötesinde hiçbir şey bilmiyordu. Bundan başka hiçbir ayrıntı ve kesinlikle en ufak sayısal bir bilgi bile bilmiyordu.

Gözlerini kapatıp düşündü.

Bilgisayardan aldığı ilave güç olabilir miydi bu? Ellerini konsolun üstüne koyup kendisini kucaklayan bilgisayarın kollarının sıcaklığını hissetti. Gözlerini kapattı ve bir kez daha düşündü.

Hâlâ ortada bir şey yoktu.

12

Gemiye çıkan Comporellon'lu kendisince doldurulmuş kimlik kartını da beraberinde getirmişti. Karun üzerindeki fotoğrafta tombul, hafifçe sakallı ve oldukça sadık görünümlü bir surat görünüyordu. Altında ise ismi yazılıydı, A. Kendray.

Oldukça kısa bir adamdı ve bedeni de yüzü gibi yusyuvarlaktı. Toy ve uysal bir görünümü ve tavrı vardı. Belirgin bir şaşkınlıkla gemiye uzun uzun baktı.

"Nasıl bu kadar hızlı inebildiniz? İki saatten önce geleceğinizi sanmıyorduk," dedi.

Trevize sade bir kibarlıkla "Bu yeni model bir gemidir" dedi.

Kendray göründüğü kadar saf ve toy değildi. Pilot kabinine girer girmez sordu, "gravitik mi?"

Trevize, açıkça belli olan bir şeyi inkâr etmemekte yarar görmeyerek, "Evet" dedi.

"Çok ilginç. Onları duyuyorsun ama bir yolunu bulup göremiyorsun. Motor'lar gövdenin içinde mi?"

"Öyle."

Kendray bilgisayara bakarak "Bilgisayar devreleri de aynı şekilde mi?" diye sordu.

"Evet. Aslında, bana öyle söylediler, hiç açıp bakmadım."

"Pekâlâ. Geminin evraklarını istiyorum; motor numarası, imalat yeri, tanıtım kodu, yani bütün özelliklerini. Eminim ki bütün bunlar bilgisayarda vardır ve istediğim gibi düzgün olarak kâğıda dökülmeleri herhalde yarım saniye alır."

Bu işlem çok daha az bir zamanda gerçekleşti. Kendray yeniden etrafa bakındı. "Gemidekilerin hepsi siz üçünüz müsünüz?"

Trevize "Evet" dedi.

"Canlı hayvanlar, bitkiler ve sağlığınız nasıl?"

Trevize emin bir ifadeyle "Hayvan ve bitki yok. Sağlığımız yerinde" dedi.

"Hımm!" dedi Kendray bir şeyler karalarken. "Elinizi şuraya koyar mısınız? Sadece gerekli olduğu için. Sağ el, lütfen."

Trevize cihaza ilgisizce baktı. Çok yaygın olarak kullanılıyordu ve zamanla iyice teferruatlı bir hale gelmişti. Mikroelektorunun arkasına şöyle bir bakmayla neredeyse bir gezegenin diğer

tarafındakileri söyleyebilmek mümkündü. Şu anda, arkaları karanlıkta olan ama böyle detektörü bulunmayan sadece birkaç tane gezegen vardı. Bütünün her bir parçasında kendilerini hastalıktan ve başkalarının mikroplarından korumak için huzursuzluk artınca İmparatorluk son kez yıkılmış ve başlangıca ulaşılmıştı.

Bliss cihazın hem ön, hem de arka yüzünü görmek için başını uzatarak merakla sordu: "Nedir bu?"

"Mikrodetektör dedikleri bir alet."

Ve devam etti, "Bilinmeyen bir şey değil. Bu cihaz, hastalık taşıyabilen mikroorganizmaları saptamak için vücudun içi ve dışını otomatik olarak kontrol eder."

Kendray gururla "Ayrıca mikro organizmaları tasnif de eder. Burada, Comporellon'da yapılmıştır. Ve sakıncası yoksa hâlâ sağ elinizi istiyorum."

Trevize sağ elini cihaza yerleştirdi ve yatay çizgiler arasında dans eden küçük kırmızı işaretler gördü. Kendray bir düğmeye basar basmaz renkli bir faksimile belirdi. "Şurayı imzalar mısınız bayım" dedi.

Trevize söyleneni yaptı. "Sonuç olarak durumum çok mu kötü? Tehlike büyük mü?"

Kendray "Doktor değilim ben, bu yüzden ayrıntıları bilemem ama geri çevrilmenizi ya da karantinaya alınmanızı gerektiren hiçbir işaret yok. Beni ilgilendiren şeylerin hepsi bunlar" dedi.

Elindeki hafif karıncalanmadan kurtulmak için elini sallayarak "Ne kadar şanslıyım" dedi Trevize.

Kendray "Siz, bayım" diye seslendi.

Pelorat tereddüt içinde elini yerleştirdi, sonra da faksimileyi imzaladı.

"Ve siz, bayan?"

Birkaç saniye sonra Kendray sonuçlara bakarak konuştu.

"Hayatımda böyle bir şey görmedim." Şaşkınlıktan donmuş vaziyette Bliss'e baktı. "Tamamen negatifsiniz."

Bliss hoşça gülümseyerek "Ne iyi" dedi.

"Evet, bayan. Size imreniyorum." Geriye dönerek ilk faksimileye baktı ve "Kimliğiniz Bay Trevize."

Trevize kimliğini verdi. Kimliği incelerken yeniden şaşkınlıkla başını kaldırdı. "Terminus Meclisi üyesi" dedi.

"Bu doğru."

"Vakfın yüksek rütbeli bir memurusunuz, öyle mi?"

Trevize sakin olarak "Kesinlikle. Haydi bir an önce şu işten kurtulalım artık."

"Geminin kaptanı mısınız?"

"Evet."

"Ziyaret sebebiniz?'

"Vakfın güvenliği ve vereceğim bütün cevap bu. Anlıyor musunuz bunu?"

"Evet, bayım. Ne kadar kalmaya niyetlisiniz?"

"Bilmiyorum. Belki bir hafta."

"Pekâlâ bayım. Ya bu beyefendi?"

"O, Dr. Janov Pelorat'tır" dedi Trevize. "Onun imzasını aldınız ve ona kefil olurum. Terminus'lu bir bilim adamı ve bu iş ziyaretimde kendisi benim asistanımdır."

"Bunu anlıyorum, efendim, ama kimliğim görmem gerekiyor. Korkarım ki kural kuraldır. Umarım anlıyorsunuzdur, bayım."

Pelorat belgelerini verdi.

Kendray başıyla tasdik etti. "Ve siz, bayan?"

Trevize hafifçe, "Bayanı taciz etmenize gerek yok. Onlara kefil oluyorum."

"Evet, efendim. Fakat kimliğini görmeliyim."

Bliss "Korkarım hiçbir belgem yok, bayım" dedi.

Kendray kaşlarını çatarak "Özür dilerim, pek anlayamadım."

Trevize oraya girdi. "Bu genç bayan hiçbir belge getirmedi. Bu bir hata. Şimdi tamam mı? Bütün sorumluluğu ben alıyorum."

Kendray "Keşke buna izin verebilseydim, ama yapamam. Sorumluluk bana ait. Bu şartlar altında pek önemli değil bu. Belgelerinin birer suretini almak hiç zor değil. Herhalde bu genç Bayan Terminus 'tandır."

"Hayır, değil."

"Öyleyse Vakıf idaresinde bir yerden."

"Doğrusunu söylemek gerekirse, değil."

Kendray araştırıcı gözlerle Bliss'e baktı ve sonra Trevize'ye döndü. "Ama bu bir sorun, sayın üye. Vakıf dışı herhangi bir gezegenden gönderilecek nüshaların buraya ulaşması daha fazla zaman alabilir. Bayan Bliss, bir Vakıf vatandaşı olmadığınıza göre doğduğunuz ve vatandaşı olduğunuz gezegenin ismini öğrenmem gerekiyor. Daha sonra da nüshaların gelmesini bekleyeceksiniz."

Trevize yine lafa karıştı. "Bakın, Bay Kendray, yine de herhangi bir gecikmeye neden ihtiyaç var, anlamıyorum. Ben bir görevle burada bulunuyorum. Böyle gereksiz kırtasiye işleriyle beni geciktirmemelisiniz."

"Bu benim elimde değil, sayın üye. Eğer bana bağlı olsaydı sizi şu anda bırakırdım, ama her hareketimi yönlendiren kalın bir kitabım var. Ona uymalıyım, aksi halde çok ağır bir şekilde cezalandırılırım. Belki de sizleri bekleyen Comporellon hükümetinin bir yetkilisi vardır. Bana, onun kim olduğunu söylerseniz onunla ilişki kurar ve eğer girmenize izin vermemi isterse sizleri bırakırım."

Trevize bir an tereddüt etti, "Bu akıllıca olmaz, Bay Kendray. En yakın amirinizle görüşebilir miyim?"

"Tabii ki görüşebilirsiniz, ama böyle damdan düşer gibi olmaz."

"Vakfın bir görevlisiyle konuşacağını öğrenince eminim hemen gelecektir."

"Aslında" dedi Kendray, "Aramızda kalsın, bu, meseleyi daha da kötüleştirir. Vakfın idari bölgesinin bir parçası değiliz. Biz Birleşik Güce dâhil olduk ve onu ciddiye alıyoruz. Buradaki insanlar Vakfın birer kuklası olarak görünmekten korkarlar. Bu popüler sözcüğü kullanıyorum, anlarsınız, bağımsızlığı ifade etmek için geriye çekilirler. Amirim de, bir Vakıf görevlisine güçlük çıkarırsa iyi not alacağını umar."

Trevize'nin yüz hatları değişti, "Siz de yapar mısınız bunu?"

Kendray başını salladı. Ben politikanın dışındayım bayım. Hiç kimse bana hiçbir şey için fazladan bir şey vermez. Maaşımı öderlerse kendimi şanslı sayarım. Ekstra bir şeyler almak yerine sadece ihtar alabilirim. Umarım bu sefer öyle olmaz."

"Mevkiimi düşünün, sizi savunabilirim."

"Hayır, bayım. Bu sözüm size küstahça gelirse lütfen bağışlayın ama bunu yapabileceğinizi sanmıyorum. Bunu söylemekten utanıyorum ama lütfen bana değerli bir şey de teklif etmeyin. Böyle şeyler kabul eden memurları diğerlerine örnek okun diye cezalandırıyor ayrıca şu günlerde onları araştırıp bulmakta da gayet beceriklidir."

"Size rüşvet teklif etmeyi düşünmemiştim. Sadece, görevime engel olursanız Terminus Meclisi Başkanına size neler yapacağını düşünüyordum."

"Yasa kitabının arkasına gizlenebildiğim sürece çok emniyette olurum sayın üye. Comporellon Presidrium'un üyeleri herhangi bir şekilde Vakıf tarafından cezalandırılırlar bu onların sorunu; benim değil. Ama eğer bir işe yarayacaksa gemiden siz ve Dr. Pelorat'ın geçmesine göz yumabilirim. Bayan Bliss'i geride, giriş merkezinde bırakırsanız, onu bir müddet alıkoyar ve belgelerinin kopyaları elimize ulaşır ulaşmaz, gezegen yüzeyine indiririz. Herhangi bir nedenle eğer kayıtlan gelmezse ticari bir vasıtayla onu gezegenine göndeririz. Korkarım bu durumda yol ücretini birisinin ödemesi gerekiyor."

Bu konuşmadan sonra Pelorat'ın yüz ifadesini fark eden Trevize "Bay Kendray, sizinle pilot kabininde özel olarak konuşabilir miyiz?" diye sordu.

"Pekala, ama gemide fazla kalamam, aksi halde beni sorguya çekerler."

"Uzun sürmez" dedi Trevize.

Pilot kabininde Trevize onu etkilemek amacıyla kapıyı sıkıca kapadı ve alçak bir tonda konuştu. "Birçok yere gittim Bay Kendray, ama hiçbir yerde özellikle Vakıf halkına ve memurlarına karşı böyle saçmasapan mülteci yasalarının kabaca uygulandığını görmedim."

"Fakat genç kadın Vakıftan değil."

"Öyle bile olsa."

"Böyle şeyler tam kurallara göre yapılır burada. Bazı skandallardan sonra şimdi işler sıkı. Gelecek yıl gelseniz belki de hiç güçlükle karşılaşmayabilirsiniz, ama şu anda yapabileceğim hiçbir şey yok."

Trevize yumuşak bir sesle "Deneyin, Bay Kendray dedi. "Tek desteğimiz göstereceğiniz anlayış, sizden rica ediyorum, erkek erkeğe. Uzunca bir süredir Pelorat ile ben bu görevdeyiz. O ve ben sadece ikimiz Onunla iyi arkadaşız, ama sonraları yalnızlıktan sıkılmaya başladık, anlarsınız ya.

Pelorat bir süre önce bu genç bayanı buldu. Neler olduğunu size anlatmak zorunda değilim, neyse, onu da beraberimizde getirmeye karar verdik. Ara sıra onu kullanmak sağlıklı kalmamıza yarıyor."

"Şimdi asıl sorun Pelorat'ın Terminus'ta bir bağlantısı olması. Tahmin edeceğiniz gibi ben serbest bir insanım ama Pelorat yaşlı bir insan ve bu, onların biraz ümitsizliğe düştükleri bir çağ. Gençliklerini ya da öyle bir şeyleri geri isterler. Kızdan vazgeçemez o. Bununla beraber, eğer resmi kayıtlarda kızın ismi geçerse, geri döndüğünde yaşlı Pelorat Terminus'ta çok sıkıntı çekecek.

"Böyle olmakla kızın kimseye zararı yok. Bayan Bliss, isminin bu olduğunu söylüyor, mesleğini düşününce fena bir isim değil aslında; her neyse, o sadece cici bir kız çocuğu değil. Bunun için almadık onu. Ondan bahsetmek zorunda mısınız? Sadece gemiden beni ve Pelorat'ı kaydetseniz olmaz mı? Terminus'tan ayrılırken sadece ikimizin ismi kaydedilmişti. Resmi makamları uyarmaya hiç lüzum yok. Ayrıca, hiçbir hastalığı yok. Bunu kaydetmiştiniz."

Kendray yüzünü buruşturdu. "Gerçekten, size güçlük çıkarmak istemiyorum. Durumu anlıyorum ve inanın ki hislerinize katılıyorum. Dinleyin, bu istasyonda her defasında aylarca nöbet tutmanın bir zevk olduğunu sanıyorsanız, bunu yeniden düşünün. Ve Comporellon'da bu işte bayan da yoktur." Başını salladı. "Ve benim de bir karım var, bu yüzden sizi anlıyorum. Ama bakın geçmenize göz yumsam bile bu... Bayanın, kâğıtlarının olmadığını öğrenir öğrenmez onu hapse atarlar, siz ve Bay Pelorat ise Terminus'a kadar uzanacak bir sıkıntıya düşeceksiniz. Ve ben de kesinlikle işimden olacağım."

"Bay Kendray" dedi Trevize, "Bu konuda bana güvenin. Comporellon'a varabilirsem güvenlikte olacağım. Bazı yetkili kişilere bu görevimden bahsedeceğim ve bundan sonra artık hiçbir güçlük kalmayacak. Eğer şüphelerim burada olanların tüm sorumluluğu bana ait. Dahası, terfiiniz için tavsiyede bulunacağım ve bunda da başarılı olurum, çünkü Terminus kararsızlık içindekileri affetmez. Ayrıca Pelorat'a da bir pay ayarlayabiliriz."

Kendray tereddüt etti ve sonra "Pekâlâ. Geçebilirsiniz ama şunu söyleyeyim ki, şu andan itibaren, olayın su yüzüne çıkması halinde popomu kurtarmak amacıyla bir yol bulmak için düşünmeye başlıyorum. Sizinkileri kurtarmak için parmağım bile kıpırdamaz. Ayrıca, bu işlerin Comporellon'da nasıl döndüğünü siz değil, ben biliyorum ve burası çizgiyi aşanlar için kolay bir dünya değildir."

Trevize "Teşekkürler Bay Kendray, sizi temin ederim ki hiçbir sorun çıkmayacak" dedi.

4. BÖLÜM - COMPORELLON'DA

13

Artık serbestlerdi. Giriş istasyonu arkalarında gittikçe donuklaşan bir yıldız gibi küçülüyordu ve birkaç saat içinde bulut tabakasını geçiyor olacaklardı.

Gravitik gemilerin, uzun süren ağır spiral dönüşlerle hızını azaltmak gibi bir sorunu yoktu. Ayrıca büyük bir hızla yere inmezlerdi. Yerçekiminden etkilenmemesi, hava direncinden de etkilenmediği anlamına gelmiyordu. Gemi, düz bir hatta indi ama hâlâ ikaz sistemi uyarıyordu, bu kadar hızlı olmamalıydı.

Pelorat şaşkın görünüyordu. "Nereye gideceğiz? Bulutların arasında hiçbir yeri diğerinden ayırt edemiyorum, dostum."

"Ben de artık yapamıyorum bunu" dedi Trevize. "Ama Comporellon'un karalarının şeklini, kara yükseklikleriyle okyanus derinliklerini ayrıntılı olarak gösteren ve siyasi bölümleri de veren bir haritamız var. Harita bilgisayarın içinde bulunuyor ve bu işi o becerecek. Haritadaki deniz-kara konumlarını özümleyip gemiyi uygun konuma getirecek ve sonra bizi dairesel yoldan başkente götürecek."

Pelorat "Başkente gidersek kendimizi politik bir girdabın içine atmış oluruz. Giriş istasyonundaki adamın söylediği gibi, burası Vakıf düşmanı bir dünya ise güçlük çıkarmak için sorgulayacaklardır."

"Öte yandan, burası gezegenin beyni durumunda ve eğer bilgi istiyorsak sadece burada bulabiliriz, başka yerde değil. Vakıf düşmanlığına gelince bunu açıkça sergileyebileceklerinden şüpheliyim. Başkan bana karşı büyük bir sempati duymayabilir ama bir Meclis üyesinin kötü davranışa maruz kalması da işine gelmez. Buradaki eski yönetimin yeniden işbaşına gelmesine isterse hemen izin verebilir."

Bliss elleri ıslak olarak hızla tuvaletten çıktı. Etrafındakileri umursamaksızın iç çamaşırlarını düzelterek "Aklıma gelmişken, burada dışkı ve atıkların arıtılıp yeniden kullanıldığından iyice eminim artık."

"Başka seçeneğimiz yok." dedi Trevize. "Atıkları damıtmaksızın suyumuzun ne kadar dayanacağını sanıyorsun? Dondurulmuş yiyeceklerimizi beraberinde afiyetle yediğimiz şu nefis ekmekler neden yapılıyor?"

"Umarım bütün bunlar iştahını kapatmaz, uyanık Bliss."

"Niçin kapatsın? Gaia'da, bu gezegende ya da Terminus'ta yiyecek ve suyun nereden geldiğini sanıyorsun?"

Trevize "Gaia'da dışkılar hiç şüphesiz senin kadar canlı" dedi.

"Canlı değil bilinçli. Arada fark var. Doğal olarak bilinç seviyeleri çok düşük."

Trevize küçümsercesine burun kıvırdı, ama cevap vermeye yeltenmedi. "Pilot kabinine gidip bilgisayarla biraz ahbaplık edeyim. Aslında o bana ihtiyaç duymaz" dedi.

Pelorat sordu. "Biz de gelip sana yardımcı olabilir miyiz? Onun tek basma bizleri aşağıya indirebileceğine, ya da diğer gemileri, fırtınaları hissedebildiğine henüz tamamen alışamadım. Ne dersin?"

Trevize gülümseyerek "Alış lütfen" dedi. "Gemi, bilgisayarın yönetiminde benimkinden çok daha fazla emniyette oluyor. Ama gelin tabii. Neler olup bittiğini izlemek iyi gelecektir."

Trevize şu anda gezegenin gündüz kesiminde olduklarını, çünkü güneş ışığında, bilgisayarın, içindeki haritayı karanlıktakinden daha kolay bir şekilde kullanabileceğini izah etti.

"Bu bilinen bir şeydir" dedi Pelorat.

"Hiç de öyle değil. Bilgisayar gezegen yüzeyinin yaydığı kızılötesi ışınları karanlıkta bile anında değerlendirir. Ama daha uzun ışın dalgaları karşısında bilgisayar aydınlıkta olduğu gibi doğrulukla neticeye varamaz. Yani, bilgisayar karanlıkta doğru ve kesin olarak algılayamaz ve zorunlu haller dışında bilgisayarın işini ben elimden geldiğince kolaylaştırmaktan hoşlanırım."

"Ya başkent karanlık bölgedeyse?"

"Şans yüzde elli." dedi Trevize, "Ama eğer öyleyse, bir kez harita gün ışığında gözden geçirildikten sonra karanlıkta bile olsa hatasız olarak başkenti saptarız. Ve oraya varmadan çok önce mikrodalgalarla karşılaşacağız, sonra bizi en uygun uzay istasyonuna yönelten mesajlar alacağız. Endişe edecek bir şey yok."

Bliss "Emin misin?" dedi. "Belgelerim olmadan ve burada hiç kimsenin tanımayacağı doğal bir dünyaya mensup olmadığım halde beni aşağı indiriyorsun. Her halükarda Gaia'dan söz etmemek zorundayım. Yüzeye indiğimizde belgelerimi sorarlarsa ne yaparız?"

Trevize "Böyle bir şey olmaz herhalde. Herkes bunun giriş istasyonunda halledildiğini düşünecektir."

"Ama eğer sorarlarsa?"

"O zaman, zamanı gelince gerekeni yaparız. Bu arada hiç yoktan sorun yaratmayalım."

"Çıkabilecek sorunları göğüslerken onları çözmek için çok geç olabilir."

"Bu hususta becerime güveniyorum."

"Beceri deyince, giriş istasyonundan geçmemizi nasıl sağladın?"

Trevize Bliss'e bakarken, dudakları, şeytanca bir delikanlılık havası verecek şekilde gülümsedi. "Beyin bu, beyin" dedi.

Pelorat sordu "Nasıl becerdin bakalım?"

Trevize "Uygun biçimde isteme meselesi. Tehdit ve kurnazca rüşvetleri denedim. Mantığına ve Vakfa olan bağlılığına hitap ettim. Hiçbirisi işe yaramadı ve son çareye başvurdum. Karını aldattığını söyledim, Pelorat" dedi.

"Karımı mı? Ama dostum benim karım yok ki?"

"Bunu biliyorum, ama o bilmiyordu."

Bliss, "Sanırım 'kan' sözcüğü ile bir erkeğin sürekli arkadaşı olan bir kadını vurgulamak istiyorsunuz" dedi.

Trevize "Bundan biraz daha fazla Bliss" dedi. "Bu arkadaşlığın bir sonucu olarak uygulanabilirliği olan kanuni bir dost."

Pelorat endişeyle "Benim bir karım yok, Bliss. Eskiden bir aralar vardı, ama oldukça uzun bir süredir karım yok. Yasal zorunlulukları önemsiyorsan?.."

"Aman Pel" dedi Bliss sağ eli havayı süpürerek, "Neden yapayım bunu? Bir kolunun diğeriyle olan arkadaşlığı ne kadar yakınsa bana da o kadar yakın sayısız arkadaşım var benim. Sadece bağımsızlar, başkalarını gerçek arkadaşlığa zorlamak için yapmacık mukavelelerle kendilerinden ödün verdiklerini düşünürler."

"Ama ben bir bağımsızım, sevgili Bliss."

"Zamanla bu azalacak, Pel. Belki de asla gerçek bir Gaia değilsin ama daha sınırlı bir bağımsız olursun. Ve bir sürü de dostum olacak."

Pel "Sadece seni istiyorum Bliss" dedi.

"Çünkü bu konuda hiçbir şey bilmiyorsun da ondan. Öğreneceksin."

Trevize bu konuşmalar sırasında yüzünde zoraki bir hoşgörü ifadesiyle ekranı dikkatle izliyordu. Bulut tabakası yakınlaşmıştı ve birdenbire her taraf sis oldu.

Aklına mikrodalga ile seyir fikri geldi ve bilgisayarı derhal radar ekolarını araştırma pozisyonuna geçirdi. Bulutlar dağıldı ve Comporellon'un yüzeyi sahte görünümüyle ortaya çıktı. Farklı yapılar arasındaki şuurlar biraz donuk ve dalgalı görünüyordu.

Bliss şaşkınlıkla "Bundan sonra bu şekilde mi görünecek" diye sordu.

"Sadece bulutların altına ininceye kadar. Sonra tekrar güneş ışığı." Henüz lafını bitirmeden güneş ışığı ve normal görüntüye kavuştular.

"Anlıyorum," dedi Bliss. Sonra yeniden ona dönerek "Ama anlamadığım şey Pel'in karısını aldatıp aldatmamasının giriş istasyonundaki şu adamı niçin alakadar ettiği?"

"Kendray denen adama sizi geri çevirirse haberin Terminus'a ve dolayısıyla Pelorat'ın karısına ulaşabileceğini söyledim. O zaman Pelorat zor durumda kalacaktı. Bunu nasıl olacağının ayrıntılarına girmedim ama sanki gerçekten kötü bir şey olacağına onu inandırmaya çalıştım. Erkekler arasında bir çeşit gizli masonluk vardır." Trevize sunuyordu "Ve bir erkek hemcinsini ele vermez. İstenirse yardım bile eder. Sanıyorum bunun sebebi belki de bir gün yardım görme sırasının ona geleceğidir."

Bir parça ciddileşerek "Herhalde benzer şekilde bir masonluk da kadınlar arasında vardır ama kadın olmadığım için bunu yakından gözleyemedim."

Bliss patlamaya hazır bir fırtına bulutu gibiydi. "Şaka mı bu?" diye sordu.

"Hayır, ciddiyim," dedi Trevize. "Kendray"ın sadece Janov'u karısının öfkesinden korumak için geçmemize izin verdiğini söylemiyorum. Erkeklik masonluğu sadece diğer konuşmalarına küçük bir katkıda bulunmuş olabilir."

"Fakat korkunç bir şey bu. Bir toplumu ayakta tutan ve bir bütün haline getiren şey onun kurallarıdır. Saçma sapan sebepler yüzünden kuralları hiçe saymak bu kadar basit bir şey mi?"

Trevize ani bir savunma ile "Şeyy" dedi "bazı kuralların zaten kendileri saçma. Bazı dünyalar, bizim de Vakıf sayesinde sahip olduğumuz gibi, barış ve ticari refah zamanlarında kendi uzaylılarının içinde ve dışında geçit hususunda çok titiz davranırlar. Comporellon ise, herhangi bir sebeple, belki de bilinmeyen bir iç politika meselesi yüzünden bu gezegenlere benzemiyor. Bunun sıkıntısını neden biz çekelim?"

"Bu, kanunun dışında bir şey. Sadece doğru ve mantıki olduğunu sandığımız kurallara uyarsak, insanlara göre yanlış ve mantıki olmayan hiçbir kural olmadığı için kural diye bir şey olmaz. Ve biraz önce olduğu gibi kendi avantajımızı kollarsak, bizi engelleyen bir kuralı yanlış ve mantıksız bulmak için daima bir sebep bulacağız demektir. Daha sonra kurnaz hileler, hatta uyanık düzenbazlar da anarşi ve sıkıntı yaratırlar; bu da toplumun çöküşüne engel olamaz."

Trevize "Toplum o kadar kolay çökmez. Sen Gaia olarak konuşuyorsun ve Gaia muhtemelen hür insanların toplumunu anlayamaz. Mantık ve doğrulukla konulan kurallar, koşullar değiştikçe kolaylıkla kullanışlı olmaktan çıkar, ama zor kullanarak varlıklarını muhafaza da edebilirler. O halde bunları, kullanışsız hatta gerçekten zararlı olduklarını ilan etmek için parçalamak, sadece doğru değil aynı zamanda yararlıdır da."

"O zaman her hırsız ve katil insanlığa hizmet ettiğini iddia edebilir."

"Aşırıya kaçıyorsun. Gaia'nın süper organizmasında toplum kuralları üzerinde genel bir mutabakat var ve hiç kimse kanunları bozmaz. Gaia'nın bir bitki gibi yaşayıp da fosilleştiği söylenebilir. Hür toplumlarda bir düzensizlik unsuru olduğunu inkâr etmiyorum ama bu da insanların yenilik ve değişiklik yetenekleri için ödedikleri bir bedel oluyor. Genelde mantıki bir bedeldir bu."

Bliss sesini biraz daha yükselterek "Eğer Gaia'nın ot gibi yaşayıp fosilleştiğini düşünüyorsan çok yanılıyorsun. Yaptığımız işlerde, tarzımız ve görüşlerimizde daima kendi kendimizi test ederiz. Bunlar mantık ötesine devam edip gitmezler. Gaia tecrübe ve fikirle öğrenir ve bu yüzden ne zaman gerekli olursa o zaman değişir."

"Söylediklerin doğru olsa bile kendini test etme ve kendi kendine öğrenme yavaş olmalı, çünkü Gaia'da Gaia'dan başka yaşayan hiçbir canlı yoktur. Burada, özgürlükte hemen hemen herkes hemfikir olsa bile mutlaka birkaç tane karşıt fikirli çıkar ve bunlar bazı durumlarda haklı olabilirler. Ayrıca eğer yeterince akıllı, gayretli ve haklılarsa, sonunda, Psiko-Tarih'i geliştiren, bütün Galaktik İmparatorluğuna karşı kendi fikirlerini yayan ve kazanan Hari Seldon gibi gelecek çağların kahramanları olacaklardır."

"Sadece şu ana kadar başardı oldu. Onun planladığı ikinci imparatorluk gerçekleşmeyecek, bunun yerine Galaxia kurulacak."

Trevize somurtarak "Öyle mi?" dedi.

"Bu karar senindi ve bağlantısızlarla, onların özgürlüğünün aptalca olması ve kanuna aykırılığı hakkında benimle ne kadar tartışır san tartış, beyninin derinliklerinde gizli kalmış bir şey kararını verirken ben/biz/Gaia ile anlaşmaya zorladı seni."

Trevize daha ciddi "Beynimin derinliklerinde gizlenen aradığım şeydi," dedi. Ekrandaki etrafı hafif kırağı altında kahverengi tarlalarla çevrili olan seyrek tepelere tırmanmış alçak binalar yığını olarak

ufuk çizgisinde yayılmış şehri göstererek "İşte buradan başlıyoruz" dedi.

Pelorat başını sallayarak "Çok kötü. Güya gemimin yanaşmasını izleyecektim, fakat tartışmaya dalıp gittim" dedi.

Trevize "Boş ver Janov. Sen de geri dönerken izlersin. O halde çenesini tutması için Bliss'i ikna edersen ben de artık konuşmayacağım" dedi.

Ve Uzak Yıldız, uzay istasyonundaki platforma bir mikrodalga ışını yardımı ile alçaldı.

14

Kendray giriş istasyonuna döndüğünde biraz durgundu ve Uzak Yıldız'ın geçişini izledi. Yaptığı kanunsuzluğun yakınlığı onu açıkça etkilemişti.

Arkadaşlarından uzun boylu, iri gözlü, açık renk seyrek saçlı ve kaşları da fark edilmeyecek kadar san birisi yemekte yanına oturdu.

"Neyin var, Ken?" diye sordu.

Kendray dudaklarını büktü. "Biraz önce geçen şey gravitik bir gemiydi Gatis."

"Şu sıfır radyoaktiviteli tuhaf görünüşlü şey mi?"

"İşte bu yüzden radyoaktif değil. Hiç yakıtı yok. Gravitik."

Gatis başını salladı. "İzlememiz istenen şey oydu, değil mi?"

"Doğru."

"Ve bunu sen becerdin. Onu sana bıraktılar, şanslısın."

"Pek şanslı sayılmam. Gemide kimliği bilinmeyen bir kadın vardı ve ben onu bildirmedim."

"Ne? Bak, bunu bana anlatma. Bu konuda bir kelime bile duymak istemem. Arkadaşım olabilirsin ama bu olayda suç ortağın olmak istemem."

"Bunun için endişe etmiyorum. Pek değil. Gemiyi aşağıya göndermek zorundayım. Onlar, bu ya da herhangi bir gravitik gemi istiyordu. Biliyorsun bunu."

"Elbette, ama en azından kadını bildirebilirdin."

"Bunu istemedim. Kadın evli değil. Onu sadece kullanmak için gemiye almışlar."

"Gemide kaç erkek var?"

"İki."

"Ve onlar kadını sadece bu iş için almışlar. Herhalde Terminus'tandırlar, değil mi?"

"Doğru."

"Değişik bir şey. Ve bunu da sürdürüyorlar."

"Onlardan birisi evli ve karısının bunu bilmesini istemiyor. Eğer kadını rapor edersem karısı durumu öğrenecek."

"Ama o Terminus'ta değil mi?"

"Tabii ki, ama yine de öğrenebilir."

"Karısı durumu keşfetmesin diye yardımcı oldun, öyle mi?"

"Öyle, ama bunun sorumlusu olmak da istemiyorum."

"Bunu rapor etmediğin için ufalarlar seni. Birisinin başının derde girmesini istememek bir mazeret değildir."

"Peki, sen rapor eder miydin?"

"Sanıyorum kendimi buna mecbur hissederdim."

"Hayır, böyle yapmazdın. Hükümet gemiyi istiyor. Eğer kadını raporda belirtmek konusunda ısrar etseydim gemideki adamlar buraya inme kararlarını değiştirip başka bir gezegene gidebilirlerdi. Hükümet de bunu arzu etmez."

"Ama sana inanacaklar mı bakalım?"

"Sanıyorum. Çok çekici bir kadındı. Düşün, iki erkekle beraber gelmeye istekli böyle bir kadın. Ondan yararlanmada tereddüt eden evli erkekler. Ne kadar heyecanlı, değil mi?"

"Karının böyle konuştuğunu hatta düşündüğünü bilmesini istemezdin herhalde."

Kendray küstahça sordu. "Ona kim söyleyecek, sen mi?"

"Aman, Kendray. Sen daha iyi bilirsin." Gatis'in kızgınlığı birden geçti. "Bunun, yani geçmelerine izin vermenin onlara bir faydası olmayacak."

"Farkındayım."

"Aşağıdakiler bunu yakında fark edecekler ve sen yakayı sıyır-san bile onlar buna göz yummazlar."

"Biliyorum" dedi Kendray, "ama onlar adına üzülüyorum. Kadının onlara çıkaracağı sorun gemininkinin yanında çok önemsiz kalacaktır. Kaptan ban açıklamalar yaptı."

Kendray duraksadı ve Gatis merakla sordu "Ne gibi?"

"Boş ver." dedi Kendray "Eğer duyulursa, olan bana olur."

"Bundan bir daha bahsetmeyeceğim."

"Ben de. Ama Terminus'lu adamlar için üzgünüm."

15

Daha önce uzayda bulunmuş ve onun tekdüzeliğini görmüş insanlar yeni bir gezegene inerlerken bu uçuşun gerçek heyecanını içlerinde duyarlar. Gözleriniz kara ve deniz manzaraları, muhtemelen tarlalar ve yollar için geometrik bölgeleri seçerken altınızda yer gittikçe yaklaşır. Büyüyen bitkilerin yeşilini, binaların grisini, toprağın kahverengisini, karın beyazım fark edersiniz. Hepsinden önemlisi her gezegende kendi karakteristik geometrisi ile mimari farklılığa sahip şehirlerin yan insanlı

konglomeraların heyecanım içinizde duyarsınız.

Sıradan bir gemide yerle temas ve pist boyunca ilerleme telaşı her zaman olur. Uzak Yıldız için durum farklıydı. Havada süzüldü, ustalıkla dengelenen hava direnci ve yerçekimiyle yavaşladı ve nihayet uzay istasyonunun üstünde durdu. Rüzgâr sert esiyordu ve bu da durumu güçleştiriyordu. Yerçekimine karşı az bir dirence ayarlanmış olan Uzak Yıldız sadece ağırlık olarak çok düşük değil, aynı zamanda kütle olarak da çok küçülmüştü. Kütlesi eğer sıfıra çok yakınlaşırsa, rüzgâr tarafından hızla savrulabilirdi. Bu yüzden yerçekimine karşı direnç arttırılması ve jet tepkisi hem gezegenin çekimine hem de rüzgârın itmesine karşı dengeli bir şekilde ve rüzgâr değişikliğine göre ayarlanmalıydı. Bu iş uygun bir bilgisayar olmadan belki de doğru dürüst yapılamazdı.

Gemi aşağılara doğru indi, kaçınılmaz önemsiz sarsıntılarla inandaki konumu önceden bilinen bölgeye kadar alçaldı ve durdu.

Uzak Yıldız yere indiğinde gökyüzü donuk beyazla karışık, açık mavi idi. Rüzgâr yer seviyesinde bile fırtına şeklinde esiyordu. Bu, geminin seyri için artık bir tehlike değildi ama Trevize'yi ürpertecek kadar soğuktu. Birden mevcut giyeceklerinin Comporellon iklimine hiç uygun olmadığını anladı.

Öte yandan Pelorat çevresine eleştirici bir gözle baktı, haz duyarak derince bir nefes verdi, en azından o an için havanın sertliği hoşuna gitmişti. Hatta göğsüne doğru esen rüzgârı hissetmek için paltosunun önünü açtı. Biraz sonra yeniden önünü ilikleyip, kaşkolünü sarınması gerektiğini biliyordu ama şu an için bir atmosferin varlığını hissetmeyi istiyordu. Gemide olmayan bir şeydi bu.

Bliss mantosuna sıkıca sarıldı ve eldivenli elleriyle şapkasını kulaklarına indirdi. Yüzü acıyla buruşmuştu, neredeyse ağlayacak gibiydi.

Homurdandı. "Burası uğursuz. Bizden nefret ediyor ve kötü davranıyor bize."

Pelorat "Hiç de değil, sevgili Bliss" dedi içtenlikle. "Eminim yerlileri bu dünyayı seviyorlardır ve meseleyi böyle ele alırsak o da insanlarını seviyordun Yakında kapalı bir yerlere gireceğiz, orası sıcak olur."

Pelorat ani bir fikirle paltosunun bir kolunu çıkardı ve gömleğine sokulmuş olan Bliss'e doladı.

Trevize soğuğu umursamamak için elinden geleni yaptı. Liman yetkililerinden mıknatıslı bir kart aldı. Gerekli detayları koridor ve yer numarası, geminin ismi ve motor numarası vs. verdiğinden emin olmak için onu cep bilgisayarı ile kontrol etti. Geminin iyice güvenlikte olduğundan emin olmak için bir kez daha kontrol etti ve bir kaza olasılığına karşı maksimum garanti elde etti (aslında bu düzeydeki Comporellon teknolojisi ile gemiyi ele geçirmek ve ne pahasına olursa olsun yerini doldurmak mümkün olmadığı için bu, bir işe yaramazdı.)

Trevize taksi istasyonu olması gereken yeri buldu (Uzay limanlarındaki binaların çoğu konum, görünüm ve kullanım şekillerine göre standartlaştırmıştı. Buna, müşterilerin değişik dünyalardan gelmesinin sonucu gerek duyulmuştu.) Trevize gidilecek yer kısmında 'Şehir' bölümüne basarak bir taksi çağırdı.

Rüzgârın etkisiyle hafifçe sallanan ve pek sessiz olmayan motorunun etkisiyle titreşen bir taksi magnetik kayakların üzerinde onlara doğru süzüldü. Koyu gri renkteydi ve arka kapılarında taksi işaretleri bulunuyordu. Taksi şoförü siyah bir mont ve beyaz kürkten bir şapka giymişti.

Renkler Pelorat'ın dikkatini çekti. "Galiba gezegenin dekoru siyah beyaz."

Trevize "Şehirde renkler daha canlı olabilir" dedi.

Şoför, belki de pencereyi açmak istemediği için küçük bir mikrofon aracılığıyla seslendi. "Şehire mi gidiyorsunuz, beyler?"

Oldukça hoş Galaktik aksanında kibar bir tekdüzelik vardı. Yeni bir dünyada insana ferahlık veriyordu bu.

Trevize "Doğru," dedi ve arka kapı açıldı.

Önce Bliss bindi, arkasından Pelorat ve sonra da Trevize. Kapı kapanınca yukarı doğru sıcak bır hava akımı esti.

Bliss ellerini ovuşturdu ve rahatlıkla uzun bir iç çekti.

Taksi yavaşça hareketlendi ve şoför konuştu.

"Geldiğiniz şu gemi, gravitik, değil mi?"

Trevize sertçe, "İniş şeklini hesaba katarsan hâlâ şüphen var mı?"

"O halde Terminus'tan geliyor, herhalde?"

"Bunu yapabilecek başka bir dünya biliyor musun?"

Taksi hızlanırken şoför de bununla yetinmiş görünüyordu. Ve yine sordu "Her zaman soruyu soruyla mı cevaplarsınız siz?"

Trevize dayanamadı. "Neden olmasın?"

"Peki isminizin Golan Trevize mi olduğunu sorarsam nasıl cevaplarsınız?"

"Şöyle cevaplayabilirim; Niçin sordun?"

Uzay limanının bitimine doğru taksi durdu ve şoför "Meraktan!" dedi. "Yine soruyorum: Siz Golar Trevize misiniz?"

Trevize sert ve düşmanca "Sana ne bundan?"

"Bak dostum" dedi adam. "Soruyu cevaplamadıkça hareket etmiyoruz. Ve eğer açıkça evet ya da hayır şeklinde bir cevap alamazsam oturduğunuz yerdeki kaloriferi kapatırım ve beklemeye devam ederiz. Siz Terminus Meclisi üyesi Golan Trevize misiniz?

Eğer cevabınız olumsuzsa kimlik kartınızı göstereceksiniz bana."

Trevize, "Evet, ben Golan Trevize'yim ve bir Vakıf Meclisi üyesi olarak rütbeme hürmeten kibar davranış bekliyorum. Bundaki başarısızlığın başına iş açacak dostum. Şimdi ne yapıyoruz?"

"Şimdi daha endişesizce devam edebiliriz." Taksi yemden hareket etti. "Yolcularımı özenle seçerim ve sadece iki erkek almayı bekliyordum. Kadın hesapta yoktu ve hata yapmış olabileceğimi düşündüm. O halde, sizleri taksiye aldığıma göre, gideceğiniz yere ulaşınca bu kadını izah edersiniz herhalde."

"Gideceğimiz yeri bilmiyorsun."

"Tesadüfen biliyorum. Ulaştırma Bölümü'ne gidiyorsunuz."

"Gitmek istediğim yer orası değil."

"Bunun hiçbir önemi yok, sayın üye. Eğer bir taksi sürücüsü saydım sizi istediğiniz yere götürürdüm. Ama olmadığım için benim istediğim yere götüreceğim sizi." *

Pelorat öne doğru eğilerek "Nasıl?" dedi. "Kesinlikle bir taksi sürücüsü gibi görünüyorsun. Çünkü taksi kullanıyorsun."

"Herkes taksi kullanabilir. Herkesin taksi kullanmak için ehliyeti yok. Taksiye benzeyen her otomobil de taksi değildir."

Trevize "Oyun oynamayı bırakalım" dedi. "Kimsin sen ve ne yapıyorsun. Unutma ki, Vâkıfa bunun hesabını vermek zorunda kalacaksın."

"Ben değil" dedi Trevize'ye "Amirlerim belki. Comporellon Güvenlik Kuvveti'nin bir temsilcisiyim. Rütbenize göre davranmak için emir aldım ama sizleri nereye götürürsem oraya gitmek zorundasınız. Ve hareketlerinize de dikkat edin, çünkü bu araç silahlı ve bir saldırı durumunda kendimi savunmam için emir var."

16

Seyir hızına erişen araç son hızla sessizce kayarken Trevize hayretler içindeydi. Aslında Pelorat'a bakmadığı halde onun kendisine baktığını fark etti. Yüzünde 'Şimdi ne yapacağız anlatır mısın lütfen?' gibisinden bir bakış belirdi.

Bliss bakışıyla ona sakin olmasını, umursamaz görünmesini söyler gibiydi. Hiç şüphesiz o tek başına bir bütün gezegendi. Belki de Galaktik mesafede obuasına rağmen kendisini bütünüyle Gaia'ya vermişti. Giriş istasyonunda işlemleri yürüten görevli Bliss'ten söz etmediği raporunu göndermiş ve bu da güvenlik görevlilerinin dikkatini çekmiş olmalıydı. Bütün bunlar için neden Ulaştırma Bölümü?

Şimdi barış zamanıydı ve Comporellon ile Vakıf arasında bir sürtüşmeden de haberi yoktu.

Bir dakika, giriş istasyonundaki görevli Kendray'a Comporellon yönetimiyle önemli bir konuda görüşmeye geldiğini söylemişti. Sınırdan geçme teşebbüsü sırasında bunu ısrarla belirtmişti. Kendray raporunda bunu da yazmış ve onların ilgisini uyandırmış olmalıydı.

Bunu hiç düşünmemişti ama şüphesiz düşünmeliydi.

Her zaman haklı olma hünerine ne olmuştu peki? Gaia'nın düşündüğü ya da bunu ifade ettiği gibi kendisinin şu karakulu olduğunu mu düşünmeye başlıyordu? İçinde büyüyen boş inançları onu bataklığa mı sürüklüyordu?

Nasıl böyle bir budalalığın tuzağına düşebilirdi? Hayatı boyunca hiç yanılmış mıydı? Ertesi gün havanın nasıl olacağını tahmin edebilir miydi hiç? Şans oyunlarında büyük paralar kazanmış mıydı? Bu soruların cevabı hep 'Hayır'dı.

Öyleyse, her zaman haklı olduğu düşüncesi henüz tam yerleşmeyen, oluşum safhasında bir şey olmalıydı. Bunu nasıl izah edebilirdi acaba?

"Boş ver bunları" dedi kendi kendine. Asıl önemlisi, onlara önemli bir devlet göreviyle geldiğini, hayır, bunun bir Vakıf güvenliği meselesi olduğunu söylemişti.

O halde, gizlice ve habersizce, kendisinin de açıkladığı gibi bir 'Vakıf Güvenliği' konusu için burada bulunması şüphesiz onların dikkatlerini çekmişti. Evet, ama bunu tam anlamıyla çözünceye kadar hareketlerinde çok dikkatli olacakları kesindi. Kurallara titizlikle uyacaklar ve ona sahip olduğu mevkiye göre davranacaklardı. Onu zorla alıkoyup tehdide başvurmayacaklardı.

Şu ana kadar yaptıkları şey de bu idi zaten. Ama niçin?

Bir Terminus Meclis üyesine bu şekilde davranmaları için kendilerini yeterince güçlü ve kuvvetli hissetmelerinin sebebi neydi?

Dünya olabilir miydi? İkinci Vakfin beyin takımından bile dünyanın kaynağını izleyen aynı güç, şimdi bu araştırmanın ilk safhalarında onu baltalamak mı istiyordu? Dünyanın kehanet hüneri de var mıydı? Gücü erişilmez miydi?

Trevize başını salladı. Bu düşünce deliliğe uzanıyordu. Her şey için dünyayı mı suçlayacaktı? Hei acayip davranış, yoldaki her dönemeç, her durum değişikliği, dünyanın kendine özgü bir yanı mı idi? Bu şekilde düşünmeye başlayınca sonunda hep çıkmaza giriyordu.

O anda, aracın yavaşladığını hissetti ve birden gerçeğe döndü.

İçinden geçtikleri şehire bir an bile bakmadığını fark etti birden. Merakla etrafa bakındı. Binalaı engindi, soğuk bir gezegendi burası. Binaların çoğu yeraltında olmalıydı.

Civarda hiçbir renk göremedi, bu da insan tabiatına aykırı idi.

Nadir olarak çok iyi sarınmış birilerinin geçtiği görüyordu. Öyleyse binalar gibi insanlar da çoğunlukla yeraltında olmalıydı.

Taksi alçak, geniş ve çukurluğa oturtulmuş yapının önünde durdu. Bir müddet orada beklediler. Taksi şoförü de hareketsiz oturdu. Uzun, beyaz şapkası neredeyse aracın tavanına değiyordu.

Bir an Trevize, sürücünün başım çarpmadan nasıl girip çıktığını merak etti ve mağrur ve kırgın bir memur izlenimi verebilecek bir tarzda konuştu: "Evet şoför, ne olacak şimdi?"

Comporellon yapısı, yolcu kısmım şoför mahallinden ayıran bölme hiç tehlikeli bir şey değildi.

Trevize'nin uygun enerjide maddi nesnelerin ses dalgalarım geçilmeyeceğinden emin olmasına rağmen, şu anda bu mümkün oluyordu.

Şoför "Sizi almaya gelecekler. Arkanıza yaslanın ve sakin olun" dedi.

Daha lafım bitirmeden, binanın bulunduğu hafif çukurdan yukarı doğru gelen üç kafa göründü. Daha sonra da vücutlar ortaya çıktı. Gelenlerin yukarı asansöre benzer bir şeyle çıktıkları kesindi ama Trevize oturduğu yerden ayrıntıları seçemiyordu.

Üç adam yaklaşırken taksinin yolcu kapısı açıldı ve içeri soğuk hava esti.

Trevize, paltosunu yakasına kadar ilikleyerek dışarı çıktı. İkisi de onu izledi. Bliss çok isteksizdi.

Dışarı doğru yuvarlaklaşmış, muhtemelen elektrikle ısıtılan giysileriyle içinde üç Comporellon'lu tuhaf görünüyorlardı. Trevize küçümsercesine baktı. Terminus'ta böyle şeyler pek kullanılma/di. Bir keresinde kışın, yakınlardaki gezegenlerden Anacreon'dan bir ısıtıcılı kaban ödünç almıştı ve onun yavaş ısındığını, çok ısınınca da rahatsız edecek şekilde terlettiğini görmüştü.

Comporrellon'lular yaklaşırken Trevize kızgınlıkla, uzaktan silahlı olduklarını fark etti. Onlar da

bunu gizlemiyor, aksine belli ediyorlardı. Parkalarındaki meşin kılıflarda birer silah taşıyorlardı.

içlerinden bir tanesi Trevize'nin karşısına dikilerek huysuz ve boğuk bir tonda "Affedersiniz, sayın üye" dedi ve sert bir hareketle parkasını açtı. Elleri ortaya çıktı ve hızla Trevize'nin yanlarını, göğsünü ve kalçalarını yokladı. Parkası sallandı ve yere düştü. Böyle çok çabuk ve sıkıca aranma sonunda Trevize şaşkınlıktan öylece kalakaldı.

Başı önde ve dudakları sinirden kapalı olarak Pelorat da aynı şekilde ikinci Comporcllon'lunur kaba hareketlerine maruz kaldı.

Üçüncü Comporellon'lu da kendisine dokunulacağını tahmin etmeyen Bliss'e yaklaştı. Ama Bliss başına gelecekleri anlayınca mantosunu çıkardı. Bir an ince elbiseleriyle kendisini Rüzgârın esişine bıraktı.

Havanın soğukluğuna uygun soğuklukla "Görüyorsunuz silahım yok" dedi.

Aslında bunu herkes anlayabilirdi. Comporellon'lu sanki içinde silah olup olmadığını anlamak istercesine mantoyu eline alıp salladı ve sonra yere bırakıp geri çekildi.

Bliss onu alıp giydi ve sıkıca sarındı. Onun bu jesti Trevize'nin çok hoşuna gitti. Soğuk hakkında düşüncelerini biliyordu, fakat ince bir bluz ve pantolonla üşüme belirtisi bile göstermemişti (Sonra da 'acil bir durumda Gaia onu ısıtabilir mi' acaba?' diye düşündü).

Comporellon'lulardan birisi 'peşimden gelin' gibisinden bir hareket yaptı ve 'üç yabancı' onu izledi. Diğer iki Comporellon'lu da arkadan geliyorlardı. Caddedeki birkaç insan olanlara dönüp bakmadı bile. Ya bu manzaraya alışkınlardı ya da daha doğru bir tahminle zihinlerinde çabucak kapalı bir yere ulaşma düşüncesi vardı.

Trevize 'Comporrellon'lular' yukarıya çıkaran şeyin hareket eden bir rampa olduğunu görebiliyordu. Şimdi altısı birden aşağıya iniyorlardı. Girdikleri bölmeden sonra arkalarındaki kapı bir uzay gemisindeki kadar karmaşık olarak kapandı. Şüphesiz bu, havadan ziyade sıcaklığı muhafaza etmek içindi.

Ve sonra kendilerini birden bire dev bir yapının içinde buldular.

5. BÖLÜM - GEMİ İÇİN MÜCADELE

17

Trevize'nin ilk izlenimi sanki bir tiyatro eserinin -özellikle imparatorluk günlerinin tarihi romantik aşk eseri- sahnesinde bulunduğu şeklindeydi. Trantor'un en gelişmiş çağında, büyük gezegen şehrini temsil eden, belki de yaşayan ve her tiyatro yazarınca kullanılan birkaç değişik şekildeki özet bir dekor vardı.

Geniş meydanlar, telaş içinde koşuşturan yayalar, kendilerine ayrılmış olan yollarda süratle ilerleyen küçük vasıtalar vardı.

Trevize, karanlık boşluklara doğru tırmanan uzay taksilerini görmek için yukarıya baktı, ancak bir tane bile mevcut değildi. Aslında, ilk şaşkınlığı geçtikçe, binanın Trantor'da olması beklenenden çok daha küçük olduğunu anladı. Her yönde, binlerce mil, bütün halinde uzanan bir sitenin parçası değil, tek başına bir binaydı.

Renkler de farklıydı. Tiyatro eserlerinde Trantor genellikle renk bakımından oldukça zengin olarak tasvir edilirdi ve aslında elbiseler tamamen kullanışsız ve işe yaramaz durumdaydı. Ayrıca bütün bu renkler ve süslerin, İmparatorluğun ve özellikle Trantor'un yıkılışını (o zamanlar zorunlu olan bir görüş) gösterdiği için sembolik bir amaca hizmet etmesi düşünülmüştü.

Eğer böyle bile olsaydı, Pelorat'm uzay istasyonunda sözünü ettiği renk düzeni değişmiş olduğu için Comporellon yıkılışın tam zıddı bir durumdaydı.

Duvarlar grinin tonlarındaydı, tavanlar beyaz, insanların elbiseleri de siyah, gri ve beyazdı. Bazen tamamen siyah, hatta tek tuk tamamen gri giysiler vardı ama Trevize kesinlikle bembeyaz bir elbise göremedi. Renklerden mahrum insanlar sanki kasti olarak farklılığı vurgularcasına değişik şekillerde elbiseler giyiyorlardı.

Suratlar anlamsız ya da ümitsizdi. Kadınların saçları kısa, erkeklerinki ise uzun fakat kısa kuyruklar halinde geriye doğru atılmıştı. Sanki zihinlerde bir mesele varmış ve başka hiçbir şeye yer yokmuş gibi hiç kimse yanından geçenlere bakmıyordu. Erkekler ve kadınlar benzer şekilde giyinmişlerdi, sadece saç uzunluğu, göğüsteki hafif çıkıntı ve kalça genişliği farklılığı vurguluyordu.

Üçü gösterilen bir asansöre yöneldiler ve beş kat aşağıya indiler. Asansörden çıkıp üzerinde gri zemine beyaz kara harflerle "Mitza Lizalar, Ulş. Bak." yazdı kapıya doğru ilerlediler.

Önde yürüyen Comporellonlu harflere dokundu, birkaç saniye sonra harfler renklendi. Kapı açıldı ve içeri girdiler.

Büyük ve hatta boş bir odaydı. Odanın çıplaklığı belki de orada bulunanın gücünü sergilemek için özellikle hazırlanmıştı.

Yüzleri anlamsız ve gözleri girişe yönelmiş iki muhafız sırtlarını duvara dayamış olarak

bekliyorlardı. Büyük bir sıra odanın ortasına, belki de ortanın biraz gerisine doğru yerleştirilmişti. Sıranın arkasındaki adam, iri gövdesi, düzgün cildi ve siyah gözleriyle tahminen Mitza Lizalar idi. Uzun, küt uçlu parmaklı, kuvvetli ve maharetli iki el sıranın üzerindeydi.

Ulş. Bak. (Trevize Ulaştırma Bakanı olduğunu sanıyordu)'nın giysisinin geniş, beyaz yakaları elbisenin diğer kısımlarının griliği ile göz kamaştırıyordu. Aşağı doğru uzanan yakaların beyazlıkları göğsün altında çaprazlamasına birbirini kesiyordu. Elbise kadının göğüs çıkıntılarını gizlemek için özel olarak yapılmış olmasına rağmen, göğüs kısmındaki beyaz çaprazlık dikkatlerini çekiyordu.

Bakan hiç şüphesiz bir kadındı. Göğüslerine dikkat etmeseniz bile bu, saçının kısalığından anlaşılıyordu ve yüzünde hiç makyaj olmamasına rağmen kendi özellikleri kadınlığını vurguluyordu.

Kendisi gibi sesinde de açıkça bir kadınsılık hissediliyordu, sesi gür ve kalıncaydı.

"Tünaydın" dedi. "Bizi, pek sık Terminus'tan gelenler ve kimliği meçhul bir hanım da ziyaretleriyle onurlandırmaz." Bakıştan herkesi teker teker taradı ve dimdik, hiddetle ayakta duran Trevize'de yoğunlaştı "Ve içlerinde Meclis üyesi olanlar, hiç."

Trevize, sesini etkili bir havaya sokarak "Vakıf Meclisi üyesi. Vakfın görevdeki bir meclis üyesi. Golan Trevize."

"Görevdeki mi?" Bakan kaşlarını kaldırdı.

"Görevdeki" diye tekrarladı Trevize, "Öyleyse niçin suçlular gibi muamele görüyoruz? Neden silahlı muhafızlarca hapse atılıyor ve buraya tutuklu olarak getiriliyoruz? Vakıf Meclisi sizin de tahmin edeceğiniz gibi bunu duymaktan pek hoşnut olmayacak."

Bliss diğer kadının sesine oranla daha ince sesi ile "Her neyse; sonsuza kadar böyle ayakta mı duracağız?" dedi.

Bakan, Bliss'e uzanca soğuk bir bakış fırlattı, kolunu kaldırarak "Üç sandalye (şimdi)" diye seslendi.

Bir kapı açıldı ve Comporellon modası koyu elbiseli üç kişi koşarcasına üç sandalye getirdiler. Masanın gerisinde ayakta duran üçü oturdular.

Bakan, buz gibi bir gülümsemeyle "İşte" dedi. "Şimdi rahat mıyız?"

Trevize öyle düşünmüyordu. Sandalyeler mindersiz, soğuk yüzeyi ve sırtı düz bir şekildeydi ve vücut şekline hiç uymuyordu.

"Niçin buradayız" diye sordu.

Masasının üzerindeki kağıtları inceleyerek "Eldeki gerçeklerden emin olunca bir açıklama yapacağım. Geminiz Uzak Yıldız Terminus'tan geliyor, değil mi sayın üye?" dedi.

"Öyle."

Bakan yukarı baktı. "Size 'üye' diye hitap ettim. Siz de nezaket icabı benim unvanımı kullanır mısınız lütfen?"

"Bayan Bakan' yeterli olur mu acaba? Ya da daha yüceltici bir şey var mı?"

"Yüceltmeye gerek yok bayım ve fazla laftan da hoşlanmam. 'Bakan' yeterli ya da tekrardan sıkılırsan 'Bayan' da diyebilirsin."

"O halde sorunuza cevabım 'Bakan' olacak."

"Geminin kaptanı, Vakfın vatandaşı ve aslında Terminus Mec-lisi'nin yeni bir üyesi Golan Trevize'dir. Ve sen Trevize'sin. Doğru mu söylüyorum, Meclis üyesi?"

"Evet, öyle Bakan. Ve Vakfın bir vatandaşı olduğum için..."

"Henüz bitilmedim, Meclis üyesi. İtirazlarını ben bitirince yap. Beraberindeki şahıs bilim adamı, tarihçi ve Vakıf vatandaşı, Janov Pelorat'tır. Ve bu da sensin, değil mi Dr. Pelorat?"

Bakanın bakışlarını onun üzerinde yoğunlaştırması onun hafifçe bir başlangıç yapmasını engelleyemedi. "Evet, benim, dok..." Duraksadı ve tekrar başladı.

"Evet, öyle, Bakan."

Bakan, ellerini birbirine kavuşturdu. "Bana verilen raporda bir kadından söz edilmiyor. Bu kadın da gemiden mi?"

"Evet, sayın bakan" dedi Trevize.

"Öyleyse biraz da onunla konuşalım. Adınız nedir?"

Bliss dimdik oturarak sakince "Bliss olarak tanınırım, ama ismim tam şekliyle daha uzun. Bütünüyle duymak ister misiniz?"

"Şu an için Bliss yeterli. Siz de Vakıf vatandaşı mısınız, Bliss?"

"Hayır değilim efendim."

"Hangi dünyanın vatandaşısınız?"

"Yanımda, herhangi bir dünya vatandaşı olduğunu gösteren hiçbir belge yok, efendim."

"Hiç mi, Bliss?" Önündeki kayıtlara bir işaret koydu.

"Bunu not aldım. Gemide ne iş yapıyorsunuz?"

"Sadece bir yolcuyum efendim."

"Meclis üyesi Trevize ya da Dr. Pelorat gemiye binmeden kağıtlarınızı görmek istemediler mi, Bliss?"

"Hayır efendim."

"Belgelerinizin olmadığını onlara söylemedim/ mi?"

"Hayır, efendim."

"Gemideki göreviniz nedir, Bliss? İsminizin görevinizle bir ilgisi var mı?"

Bliss rahatlıkla "Gemide bir yolcu olarak bulunuyorum ve başka hiçbir faaliyetim yok." dedi.

Trevize lafa karıştı "Niçin bu kadını taciz ediyorsunuz, sayın bakan? Hangi yasayı çiğnedi?"

Bakan Lizalar'ın gözleri Bliss'ten Trevize'e döndü. "Siz: başka bir dünyalısını/., bir Meclis üyesisiniz ve bizim kanunlarımızı bilmiyorsunuz. Buna rağmen bizim gezegenimizi ziyaret etmeyi tercih ettiğinize göre siz de bizim kanunlarımıza uymalısınız. Yasalarınızı da beraberinizde getirmezsiniz sanıyorum. Bu, yaygın bir Galaktik kuraldır."

"Kabul ediyorum sayın bakan, ama bu, onun hangi yasaları ihlal ettiğini söylemez bana."

"Kendi gezegeni dışındaki bir gezegeni ziyaret eden birisinin yanında kimliğini ispatlayan belgeleri bulundurması Galaksi'nin ortak biri kanunudur, Meclis üyesi. Birçok gezegen, turizme değer vermeleri yüzünden bu hususta gevşek bir tavır izlerler, ya da bizden farklı değiller. Biz Comporellon'lular bu konuda kayıtsız değiliz. Uygulamada bir kanunlar ve sertlik dünyasıyız. O, bilinmeyen bir kadın ve bu yüzden yasalarımızı çiğniyor."

Trevize "Bu olayda onun elinden gelen bir şey yoktu. Gemiyi ben yönetiyordum ve onu Comporellon'a ben getirdim. O, bize eşlik etmek zorundaydı sayın bakan; ya da sizce uzaya mı farlatıp atmalıydık?" dedi.

"Bu, siz de yasayı çiğnediniz demektir."

"Hayır, hiç de öyle değil sayın bakan. Ben başka bir gezegenli değilim. Vakıf vatandaşıyım ve Comporellon ile ona bağlı gezegenler Vakfın Birleşik Gücü'nü oluştururlar. Bir Vakıf vatandaşı olarak burada serbestçe seyahat edebilirim."

"Gerçekten bir Vakıf vatandaşı olduğunu kanıtlayacak belgeleriniz olduğu sürece elbette bunu yapabilirsiniz."

"Ki var zaten."

"Ama bir Vakıf vatandaşı olarak bile kimliği meçhul birisini beraberinde getirerek kanunlarımızı ihlal etmeye hakkınız yok."

Trevize tereddüt etti. Sınır muhafızı Kendray, açıkça ona karşı sadakatini elden bırakmıştı, bu yüzden onu korumaya hiç gerek yoktu. "Göçmen istasyonunda bizi 'kimse durdurmadı ve biz de o kadını beraberimizde getirmemize izin verildiğini sandık, sayın bakan." dedi.

"Kimsenin sizi durdurmadığı doğru. Bu kadın hakkında göçmen bürosunca bilgi verilmedi ve o da elini kolunu sallayarak geçti. Ama öyle sanıyorum ki, giriş istasyonundaki görevliler haklı olarak gemiyi platforma indirmenin kimliği meçhul bir kadın baklanda kafa yormaktan daha önemli olduğuna karar verdiler. Yaptıkları şey tam olarak kuralları ihlal etmekti ve bu mesele gerektiği şekilde ele alınacak, ama alınacak kararın bu hareketin yargılaması olacağına hiç şüphem yok. Biz katı kurallar gezegeniyiz ama mantık şuurları dışına taşacak kadar da kurala değiliz."

Trevize tam o anda "O halde bu sertliğinizi giderecek bir neden göstereyim size. Eğer gerçekten kimliği belirsiz birisinin gemide olduğu hususunda göçmen bürosundan bilgi almadıysanız, o halde yere indiğimizde herhangi bir kanunu ihlal ettiğimizi bilmiyordunuz. Öyleyse, gemimiz yere indiği anda bizi hapse atmaya hazır olduğunuz oldukça açık ve onu da yaptınız, aslında hâlâ yapıyorsunuz. Hiçbir kanunun çiğnendiğini gösteren hiçbir sebep yok iken neden böyle yaptınız?" dedi.

Bakan gülümsedi. "Şaşkınlığınızı anlıyorum, meclis üyesi. Lütfen şuna inanınız ki kimliği meçhul yolcunuz hakkında edindiğim ya da edinmediğim bilgilerin, sizlerin hapse atılmanızla hiçbir ilgisi yok. Sizin de bahsettiğiniz gibi biz güçbirliği yaptığımız Vakıf yararına bir davranış içindeyiz."

Trevize, gözlerini ona dikerek "Ama bu imkânsız, bakan. Hatta daha kötüsü komik."

Bakan kıkır kıkır gülerken vücudu sarsılıyordu. "Hiç mümkün olmadığı halde bunu, daha da kötüsü komik bulma nedeniniz ilgimi çekti. Sizinle bunda mutabıkız. Ama maalesef öyle değil. Hem, niçin öyle olsun?"

"Çünkü ben, Vakıf hükümetinin görevli bir memuruyum ve benim tutuklanmamı istemeleri kesinlikle mantıksız, buna yetkileri de yok. Çünkü benim meclis üyesi olmam dolayısıyla dokunulmazlığım var."

"Ah, unvanımı kullanmıyorsunuz, fakat oldukça heyecanlandınız ve bu davranışınız, belki de bu yüzden affedilebilir. Ayrıca, kimse direkt olarak benden sizleri tutuklamamı istemedi. Ben de sadece yapmam istenen şeyi yerine getirebilmek için böyle davranıyorum, Meclis üyesi."

"Nedir o bakan?" dedi Trevize hislerini bu heybetli kadından saklamaya çalışarak.

"Gemiye el koymak ve onu Vâkıfa geri göndermek."

"Ne?"

"Unvanımı yine ihmal ediyorsunuz, Meclis üyesi. Dikkatsizlik ediyorsunuz ve durumunuzu güçleştirmenize gerek yok. Gemi, sizin değil sanıyorum. Onu siz mi tasarladınız, siz mi inşa eltiniz ya da siz mi satın aldınız?"

"Şüphesiz değil, sayın bakan. Gemi Vakıf hükümetince bana tahsis edildi."

"O halde Vakıf yönetimi bu tahsisi iptal etme hakkına sahiptir diyebiliriz herhalde, Meclis üyesi. Gemi, değerli bir şey olsa gerek."

Trevize cevap vermedi.

Bakan, "Bu gravitik bir gemi. Bundan pek fazla yoktur. Hatta Vâkıfin bile belki bu tip birkaç gemisi vardır."

Bu çeşit nadir gemilerden birisini size tahsis etmekten pişmanlık duymuş olabilirler. Onları, bu görev için fazlasıyla yeterli ama daha az değerli başka bir gemi vermeleri için ikna edebilirsiniz. Ama buraya geldiğiniz gemiye el koymamız gerekiyor."

"Hayır, bakan, gemiden vazgeçemem. Vâkıfin onu sizden soracağına inanmıyorum."

Bakan gülümsedi. "Sadece benden değil, Meclis üyesi. Özellikle Comporellon'dan değil. Vakıf nı hâkimiyeti ya da birliği altındaki her gezegene ve her bölgeye bu isteğin iletileceğine inanıyoruz. Bundan Vâkıfin bu yolculuğun programını bilmediği ve sizi hiddetle aradığı sonucuna varıyorum. Dahası, bu meselede onlar sizin yerinizi bilmek ve bizimle ilgilenmeyi özellikle arzu ettikleri için Vakıf adına Comporellon ile ilgili bir göreviniz olmadığı sonucunu da çıkarıyorum. Kısacası sayın üye bana yalan söylüyorsunuz."

Trevize, aşikâr bir güçlükle "Vakıf yönetiminin gönderdiği istek mesajının bir kopyasını görmek istiyorum, Bakan. Sanıyorum buna yetkim var."

"İşler yasaya dökülürse şüphesiz görebilirsiniz. Biz yasal uygulamalarımızı ciddiye alırız sayın üye ve sizi temin ederim, haklarınız tamamen korunacaktır. Bununla beraber bu işi fazla yaymadan ve yasal olarak geciktirmeksizin bir sonuca bağlamamız daha iyi olacak ve kolaylık sağlayacaktır. Böyle olmasını tercih ederiz ve Galaksi kaçak bir meclis üyesinden haberdar olmayı arzu etmez. Vakıf da eminim ki böyle düşünecektir. Bu, onu rahatsız edecektir ve benimle beraber sizin de tahmin ettiğiniz gibi vaziyeti çok daha kötüleştirecektir."

Trevize yeniden sessizleşti.

Bakan bir an bekledi ve her zamanki gibi vakur devam etti "Haydi sayın üye, ya gayri resmi olarak,

ya da kanuni yoldan gemiyi alacağız. Kimliği meçhul bir yolcuyu buraya getirmenin cezası başvurduğunuz yola bağlı. Kanuna başvururseniz aleyhinize olacak başka şeyler çıkacak, hepiniz bu suçun cezasını çekeceksiniz ve bu da kesinlikle bir kolaylık sağlamayacaktır. Gelin uzlaşalım ve yolcunuz da ticari bir gemiyle istediği yere gönderilsin. Böyle olursa siz de arzu ederseniz onunla gidebilirsiniz. Ya da eğer Vakıf isterse yerine kendi gemilerinden benzer bir tanesini vermeleri kaydıyla size kendi gemilerimizden en mükemmel birisini verebiliriz. Bu da olmazsa hangi sebeple olursa olsun Vakıf kontrolündeki bir bölgeye dönmek istememeniz durumunda size burada barınacak bir yer ayarlayabilir ve belki de sonunda sizleri Comporellon vatandaşlığına alabiliriz. Görüyorsunuz, dostça bir anlaşmaya yanaşırsanız kazanmak için birçok imkânımız var ama eğer yasal haklarınızda diretirseniz hiçbir şey elde edemezsiniz."

Trevize "Çok isteklisiniz sayın bakan, yapamayacağınız şeyler için söz veriyorsunuz. Vâkıfın geri gönderilme hususundaki isteğine karşın beni burada barındıramazsınız" dedi.

"Yapamayacağım şey için söz vermem. Vâkıfın isteği sadece gemi için olur. Şahsen sizi ya da gemideki herhangi birisini talep etmezler. Tek arzuları gemiyi geri almak olacaktır" dedi Bakan.

Trevize bir an Bliss'e baktı ve sonra "Kısa bir süre için Dr. Pelorat ve Bayan Bliss ile görüşmemize müsaade eder misiniz efendim?" dedi.

"Tabii sayın üye. On beş dakikanız var."

"Özel olarak, efendim."

"Şimdi sizi bir odaya götürecekler ve on beş dakika sonra buraya geri getirileceksiniz. Orada size kimse karışmayacak ve konuşmanızı dinlemeye kalkışmayacağız. Söyleyeceğim bu ve sözümü de tutarım. Ama kaçmayı düşünmek gibi bir aptallık yapmamanız için yeterince muhafız kapıda bekleyecek."

"Anlaşıldı, efendim."

"Ve döndüğünüzde de geminin bize terk edilmesi hususundaki serbest iradenizle vereceğiniz karan bekliyorum. Aksi halde kanun yürürlüğe girecek ve bu hepiniz için çok kötü olacaktır. Anlaşıldı mı?"

Öfkelenmenin hiçbir fayda sağlamayacağını anladığı için Trevize hiddetini kontrol altına alarak "Anlaşıldı, efendim." dedi.

18

Oda küçük ama iyi aydınlatılmıştı. İçeride bir divan ile iki sandalye vardı ve havalandırma sisteminin gürültüsü hafifçe duyuluyordu. Genelde Bakanın kocaman ve yavan odasından daha rahattı burası.

Eli, silahının dipçiğinde asık surath ve zun boylu bir muhafız onları buraya getirmiş ve içeri girerlerken o dışarıda kalıp kaba bir tonda "On beş dakikanız var" diye seslenmişti.

Ve sonra kapı gümbürtüyle arkalarından kapanmıştı.

Trevize "Konuşmalarımıza kulak misafiri olmazlar herhalde" dedi.

"Bize söz verdi, Golan" dedi Pelorat.

"Tek başına başkaları hakkında hüküm veriyorsun, Janov. Onun sözüne inanılır mı? Eğer isterse hiç düşünmeden sözünden döner."

"Önemli değil bu" dedi Bliss. "Burasının etrafında koruyucu bir kalkan oluşturabilirim."

"Bunu yapacak bir aletin mi var?" dedi Trevize.

Bembeyaz dişlerini gösteren bir gülümsemeyle "Gaia'nın beyni bir koruyucu cihazdır zaten, Pelorat. Muazzam bir beyin bu."

Trevize kızgınca "Bu muazzam beynin sınırlaması yüzünden burada bulunuyoruz" dedi.

"Ne demek istiyorsun?" diye sordu Bliss.

"Üçlü mücadele bittiğinde başkan ve ikinci üye, GandibaPın zihninden beni çekip aldın. Hiç birisi gösterdikleri soğuk ve ilgisiz bir tavrın dışında hiçbir zaman beni düşünmediler. Yalnız bırakıldım."

"Bunu yapmak zorundaydık" dedi Bliss. "Sen, bizim en önemli kaynağımızsın."

"Evet. Hep haklı Golan Trevize. Fakat, onların zihinlerinden gemimi çıkarmadın, değil mi? Başkan Branno beni sormadı, benimle hiç ilgilenmedi, ama gemiyi sordu. Gemiyi unutmamış."

Bliss kaşlarını çattı.

Trevize "Düşün bunu" dedi. "Gaia yanlış bir şekilde beni geminle beraber düşündü, onunla bütünleşmiş olduğumu sandı. Branno beni düşünmeseydi, gemiyi de düşünmezdi. Sorun, Gaia'-nın kişisellik kavramını anlamamasından ileri geliyor, gemi ve beni tek bir organizma olarak düşündü ve böyle bir düşünce yanlıştı."

Bliss hafifçe "Bu mümkündür" dedi.

"Öyleyse" dedi Trevize açıkça "Bu hatayı telafi etmek senin elinde. Gravitik gemimi ve bilgisayarımı almalıyım. Başka hiçbir şey istemiyorum. Ayrıca gemiyi elimde tutmamı da sağla. Zihinlere hükmedebiliyorsun sen."

"Evet Trevize, ama bu işi kolayca yapamıyoruz. Üçlü bağlantı ile ilişki kurarak yaptık bunu, amaç bağlantının ne kadar zamandır planlandığını, hesaplandığını ve tasarlandığını biliyor musun? Bunu becermek yıllarca sürdü. Söylediğin gibi basitçe, bir kadına yaklaşıp onun beynini başkasının yararına ayarlayamam."

"Ama bunu yapma zamanı..."

Bliss duraksamadan devam etti. "Böyle bir işleme başlarsam nerede duracağım? Giriş istasyonundaki görevlinin beynini etkileyebilirdim ve hemen geçip gidebilirdik. Araçtaki yetkilinin zihnini etkileyip bizi bırakmasını sağlayabilirdim."

"Peki, niçin yapmadın bu söylediğin şeyleri?"

"Çünkü sonunun nereye varacağını bilmiyoruz. Durumu daha da kötüleştirebilecek yan etkileri bilmiyoruz. Bakanın zihnini şimdi ayarlarsam bu, onun alakası olan kişilerle yapacağı işleri etkileyecektir ve kendisi hükümetin yüksek bir görevlisi olduğu için bu olayı yıldızlaması ilişkilerde de bir terslik yaratabilir. Mesele tamamen halledilinceye kadar zihnine dokunmaya cesaret edemeyiz."

"Niçin bizimlesin o halde?"

"Hayatına kastedilebilir. Her ne pahasına olursa olsun hayatını' korumalıyım, hatta Pelorat'ım ve kendi yaşamım pahasına olsa le. Giriş istasyonunda hayatın tehlikede değildi, şu anda da değil. Bunu kendi kendine düşünmelisin; en azından Gaia bu çeşit bir hareketin sonuçlarını tahmin edip meseleyi üstleninceye kadar böyle yapmalısın."

Trevize bir müddet düşüncelere daldı. Sonra "Bu durumda bir şey denemeliyim, işe yarayabilir."

Kapı kapandığı gibi yine gürültüyle açıldı.

Muhafiz "Dışarı çıkın" dedi.

Aceleyle çıkarlarken "Ne yapacaksın Golan?" diye fısıldadı, lorat.

Trevize başını sallayarak "Emin değilim, bir şeyler uydurmalıyım" dedi fısıltıyla.

19

Bürosuna tekrar geldiklerinde Bakan hâlâ masasındaydı. Onlar içeri girerken yüzünde vahşi bir gülümseme belirdi.

"Sahip olduğunuz Vakıf gemisinden vazgeçtiğinizi söylemek için döndüğünüze inanıyorum, sayın üye Trevize" dedi Bakan.

Trevize "Şartları görüşmek için geldim" dedi sakince.

"Tartışılacak şart yok. Eğer bir şart üzerinde ısrar ederseniz, acele olarak bir duruşma düzenlenebilir ve çok çabuk yürütülüp sonuçlandırılır. Kimliği belirsiz birisini getirmedeki suçunuz aşikar ve kesin olduğu için çok adil bir duruşmada bile mahkumiyetinizi garanti edebilirim. Bundan sonra yasal olarak gemiye el koyarız ve siz üçünüz de çok ağır cezalara çarptırılırsınız. Bizi sadece bir gün geciktirmek için kendinizi bu tip cezalara mahkum ettirmeyin."

"Yine de tartışılacak koşullar var, sayın bakan. Bizi ne kadar çabuk mahkûm ederseniz edin benim rızam olmaksızın gemiye el koyamazsınız. Bensiz gemiye zorla sahip olma çabalarınız onu, beraberinde uzay istasyonunu ve oradaki bütün insanları yok edecektir. Bu olay Vâkıfi çileden çıkarmaya yeter. Buna cesaret edemezsiniz. Gemiyi açmam için bizi tehdit etmek ya da bize ters davranmak mutlaka yasalarınıza aykırıdır ve çaresizlikle yasalarınızı çiğneyip bize eziyet eder ya da zalimce davranır, hapse atarsanız Vakıf bunu öğrenecek ve çok daha fazla hiddetlenecektir. Gemiyi ne kadar çok isterlerse istesinler, Vakıf, kendi vatandaşlanna eski bir gezegenin kötü davranışlarda bulunmasına göz yummayacaktır. Şartlan tartışalım mı şimdi?"

Bakan tehditkâr bir bakışla "Bütün bunlar saçmalık" dedi. "Gerekirse bunu Vakıftan isteriz. Onlar kendi gemilerinin nasıl açılacağını bilirler ya da onu açman için seni zorlayacaklardır."

Trevize "Unvanımı kullanmıyorsunuz, efendim, fakat sinirleriniz etkilendi, bu belki de bu yüzden mazur görülebilir. Gemiyi onlara verme niyetiniz olmadığı için onlara haber göndermek yapacağınız en son şeydir, biliyorsunuz bunu," dedi.

Bakanın yüzündeki gülümseme soldu. "Ne kadar saçma bu."

"Belki de başkalarının duymaması gereken bir saçmalık bu sayın bakan. Arkadaşım ve genç kadın rahat bir otel odasına yerleşsinler ve dinlensinler, çünkü buna çok ihtiyaçları var ve muhafizları da geri çekin. İsterseniz onlar dışarda kalsın ve siz de kendiniz için onlardan birinin silahını alabilirsiniz. Ufak tefek bir kadın değilsiniz, elini/de silahınız olduktan sonra benden korkmazsınız. Ben silahsızım."

Bakan masanın üzerinden ona doğru uzanarak "Hiçbir zaman senden korkmam" dedi.

Arkasına bakmadan muhafızlardan birisine işaret etti, o da hemen yaklaşıp ayaklarını yere sertçe vurarak kendisinin yanında durdu. "Nöbetçi, bunu ve şunu daire 5'e götür. Orada kalsınlar, rahat ettirilsinler ve iyi korunsunlar. Herhangi bir güvenlik sorunu kadar, onlara yapılacak kötü bir muameleden de sorumlu olacaksın." dedi.

Bakan ayağa kalktı. Trevize'nin ortalığı sakinleştirmedeki kararlı tutumu onu birazcık bile korkutmamıştı. Uzun boyluydu, boyu en azından Trevizen'in 1.85'lik boyu kadar vardı, belki de bir santim ya da daha uzuncaydı. Beli inceydi, göğsünden beline kadar uzanıp ona dolanan iki beyaz şerit belini daha ince gösteriyordu. Vücudu yapılı ama zarifti ve Trevize pişmanlıkla, onun "Hiçbir zaman senden korkmam" derken çok haklı olabileceğini düşündü. Onun, bir mücadele anında sırtını yere getirmekte hiç zorlanmayacağını aklından geçirdi.

"Benimle gelin sayın üye" dedi. "Saçmasapan konuşacaksanız, o halde, sizi pek fazla kişinin duymaması yararınıza olur."

Uzun adımlarla hızlı hızlı yürüdü ve Trevize daha önce hiçbir kadına hissetmediği bir şekilde ürkerek geniş gölgesinde onu takip etti.

Bir asansöre girdiler ve kapı yürüdü ve Trevize daha önce hiçbir Kadına hissetmediği bir şekilde ürkerek geniş gölgesinde onu takip etti.

Bir asansöre girdiler ve kapı arkalarından kapanırken "Şimdi yalnızız, hayali bir amaç için bana karşı zor kullanmak gibi bir yanılgı içindeyseniz lütfen bunu unutun."

"Oldukça güçlü bir tür gibi görünüyorsunuz, ama eğer gerekirse kolunuzu ya da belinizi kırmakta hiç zorlanmayacağımdan emin olabilirsiniz. Silahım var ama bunu kullanmak zorunda kalmayacağım" derken sesindeki tekdüzelik yerini daha etkileyici ve belirgin bir tona bıraktı.

Trevize, gözleri vücudunu aşağıdan yukarıya doğru tararken yanağını kaşıdı. "Sayın bakan, güreşte kendi ağırlığımdaki herhangi birisine karşı direnebilirim ama sizinle bir yarışmada peşinen yenilmeye razıyım. Ne zaman yenileceğimi bilirim,"

"Güzel" dedi Bakan memnun görünerek.

"Nereye gidiyoruz, sayın bakan?" diye sordu Trevize.

"Aşağıya? Oldukça aşağıya. Ama üzülme. Sanıyorum tiyatro eserlerinde bu, zindana gidiş başlangıcı olur, ama Comporellon'da hiç zindan yok, sadece düzgün hapishaneler var. Özel daireme gidiyoruz; eski imparatorluğun kötü zamanındaki zindanlar kadar romantik değil ama daha rahattır."

20

Trevize içeride şaşkınlıkla etrafa bakındı.

Bakan "Yaşadığun yeri beğenmedin mi, sayın üye?" diye sordu.

"Hayır, bunun için hiçbir sebep yok, efendim. Sadece şaşırdım. Ummadığını bir şeydi bu. Buraya geldiğimden beri gördüğüm ve işittiğim çok az bir şeyden edindiğim izlenim, burasının sınırlı bir yer olduğu ve lüzumsuz lüksten kaçındığı idi."

"Yine öyledir. Kaynaklarımız sınırlı ve yaşamımız da iklimimiz gibi çetin olmalıdır."

Trevize, bu gezegende ilk defa renk gördüğü, yumuşak minder-li divanların bulunduğu, ışıklandırılmış duvarlarından tatlı bir aydınlık yayılan, tabanı, yürürken adeta yaylandıran halıyla kaplı bu odayı sanki kucaklarcasına ellerini açarak "Ama burası efendim" dedi.

"Burası kesinlikle lüks."

"Sizin de söylediğiniz gibi sayın üye, biz gereksiz, gösteriş amaçlı, müsrifçe aşın lüksten kaçınırız. Ama bu, bir amaca hizmet eden özel bir lükstür. Çok çalışıyorum ve birçok sorumluluğa katlanıyorum. Bir süre için görevimin zorluklarını unutabileceğim bir yere ihtiyacım var."

Trevize "Diğerlerinin gözü başka yerlerdeyken bütün Comporellon'lular böyle mi yaşıyor?" diye sordu.

"Bu, yapılan işin derecesine ve sorumluluğuna bağlı. Çok az bir insanın buna parası yeter, bunu hak eder ya da ahlaki kurallarımıza göre arzu eder."

"Ama sayın bakan, sizin buna paranız yeter mi, layık mısınız ve bunu ister misiniz?"

Bakan "Yüksek mevkilerin görevleri olduğu kadar imtiyazları da vardır, şimdi bana şu çılgınlığınızdan bahsedin biraz." Bir kanepeye oturdu. Kanapenin minderi onun ağırlığı altında yavaşça çöktü ve yakında, tam karşısına yine aynı yumuşaklıkta bir koltuğa işaret ederek oturmasını istedi.

Trevize oturdu. "Çılgınlık mı, sayın bakan?"

Bakan, sağ dirseğini bir mindere dayayarak rahatça oturdu. "Özel konuşmalarda aşın resmiyet gereklerini uygulamak zorunda değiliz. Bana Lizalor diyebilirsin. Ben de sana Trevize diyeceğim. Söyle bana fikrin nedir Trevize, onu tartışalım."

Trevize ayak ayaküstüne attı ve geriye yaslandı. "Dinle Lizalor, bana, gemiden kendi isteğimle vazgeçme ya da resmi bir duruşma seçme olanağını verdin. Her iki durumda da gemi mahvolacak. Bununla beraber daha önceki seçeneği kabul etmem için kendinizi sıkıntılara sokuyorsunuz. Arkadaşlarım ve ben istediğimiz yere gide-bilelim diye benimkiyle değiştirmek üzere başka bir gemi vermeyi istiyorsunuz. Hatta istesek burada, Comporellon'da kalıp vatandaşlığa bile kabul edilebileceğiz. Arkadaşlarımla görüşmem için on beş dakika süre tanıyorsun. Dostlarım belki de şu anda konforlu odalardayken beni kendi özel dairene getiriyorsun. Kısacası, meseleyi mahkemeye yansıtmadan gemiyi sana vermem için çaresizlikle beni ayartmaya çalışıyorsun."

"Ama Trevize, bana hiç uzlaştırıcı şeyler söylemiyorsun."

"Evet, hiç."

"Ya da gemiden gönüllü olarak vazgeçmenin bir yargılamadan daha hızlı ve kolay olacağı hususunda hiçbir şey söylemiyorsun."

"Hayır! Farklı bir öneri getiriyorum?"

"Neymiş o?"

"Yargılamanın hemen hemen hiç sevilmemesinin bir sebebi halka açık olmasıdır. Birçok kez bu gezegenin sert yasal sistemine baş vurmuşsundur ve baştan sona hiç kayda geçirilmeyen bir yargılamanın kolay olacağını sanmıyorum. Eğer yargılama kayıtlara geçerse Vakıfin bu olaydan haberi olur ve yargılama biter bitmez gemiyi derhal Vakıfa ermek zorunda kalırsınız."

"Tabii ki" dedi Lizalor duygusuz bir ifadeyle, "Gemi Vakıfındır."

Trevize "Ama, benimle yapılacak özel bir mutabakat resmi kayıtlarda bulunmayabilir. Gemiye sahip olabilirsiniz ve Vakıf bu olaydan haberdar olmadığı, hatta bu gezegende olduğumuzu bile bilmediği için gemiyi elde tutabilirsiniz. Eminim ki yapmak istediğiniz şey bu."

"Niçin yapalım bunu?" Suratında hâlâ aynı duygusuz ifade vardı. "Vakıf Konfederasyonunun bir üyesi değil miyiz, biz?"

"Pek değil. Siz birleşik bir kuvvet statüsündesiniz. Federasyona üye gezegenlerin kırmızı renkte gösterildiği bütün Galaktik harita larda Comporellon ve ona bağlı gezegenler soluk pembe renkli lekeler halinde belirtilir."

"Öyle bile olsa birleşik bir kuvvet olarak tabii ki Vakıf ile işbirliği yapmak isteriz."

"Sahi mi? Comporellon tam bir bağımsızlık, hatta liderlik hayal ediyor olamaz mı? Siz eski bir gezegensiniz. Hemen hemen bütün gezegenler olduklarından daha eski olduklarını ileri sürerler ama Comporellon gerçekten eski bir gezegendir."

Bakan Lizalor soğuk bir gülümsemeyle "Taraftarlarımızdan bazdan inanmasa da, aslında en eski olanıdır," dedi.

"Comporellon'un bağımlı küçük gezegen gruplarının lideri olduğu bir zaman olamaz mı? Siz de hâlâ kaybolan bu gücü yeniden kazanmayı hayal ediyor olamaz mısınız?"

"Böyle imkânsız bir amacı hayal ettiğimizi mi sanıyorsun?

Düşüncelerini öğrenmeden önce buna "Delilik" diyordum ve bence şimdi de bu kesinlikle bir deliliktir."

"Hayaller imkânsız olabilir ama yine de hayal kurulur. Galaksinin tam sınırında bulunan ve diğer bütün gezegenlerinkinden daha kısa olan beş yüz yılhk geçmişi ile Terminus Galaksi'yi fiilen yönetiyor. Comporellon da bunu yapmaz mı? Ne diyorsun?"

Lizalor sessizdi. "Anladığımız kadarıyla Terminus bu mevkiye Hari Seldon Planı'nı geliştirerek geldi."

"Bu onun üstün olmasının psikolojik desteği ve belki de insanlar ona inandığı sürece devam edecektir. Comporellon yönetimi buna inanmıyor olabilir. Öyle olsa bile Terminus'un bir de teknolojik desteği vardır. Terminus'un Galaksi üzerindeki hegemonyası, hiç şüphesiz ele geçirmek için sıkıntıya girdiğiniz Gravitik gemi örneğindeki gibi gelişmiş bir teknolojiye dayanır. Terminus'tan başka hiçbir gezegen gravitik gemiler satmaz. Comporellon bunlardan bir tane edinip işleyişini ayrıntılarıyla öğrenebilirse teknolojik gelişmesinde ileri doğru dev bir adım atabilir. Terminus'u liderlikten etmede size yardım etmenin uygun olduğunu sanmıyorum ama yönetiminiz bunun tersini

düşünebilir."

Lizalor "Bunda ciddi olamazsın. Vakıfin isteği dışında bir gemisini alıkoyan herhangi bir yönetim onun hiddetini görecektir ve tarih de gösterir ki Vakıf oldukça müthiş bir biçimde hiddetlenebilir" dedi.

"Vakıf sadece öfkelenecek bir şey olduğunda öfkelenir" dedi Trevize.

"Bu halde, Trevize, senin durum analizinin delilikten başka bir şey olduğunu farzedersek, gemiyi bize bırakıp sıkı bu- pazarlığa oturmak yararına olmaz mı? Tartışma şekline göre, gemiyi sessizce bize vermen karşılığı çok şey veririz."

"O zaman meseleyi Vakıfa rapor etmeyeceğime güvenebilir misin?"

"Elbette. Çünkü o zaman kendinden de bahsetmek zorunda kalacaksın."

"Baskı altında kaldığım zaman rapor edebilirim."

"Evet. Sağduyunun, Meclis başkanınızın buna aslı inanmayacağını söylemediği müddetçe. Haydi denesene bunu."

Trevize başını salladı. "Bunu yapmayacağım bayan Lizalor.

Gemi benim ve öyle kalmasını istiyorum. Daha önce de söylediğim gibi eğer ona girmek için bir zorlama yaparsanız, gemi müthiş bir güçle patlayacaktır. Sizi temin ederim ki doğruyu söylüyorum. Bunun bir blöf olduğu fikrine güvenmeyin."

"Gemiye girip bilgisayarı yeniden yükleyebilirsin değil mi?"

"Şüphesiz, ama bunu yapmayacağım."

Lizalor derince iç çekti. "Biliyorsun fikrini değiştirmeni sağlayabiliriz. Eğer bunu sana yapabileceklerimizle beceremezsek, o zaman arkadaşın Dr. Pelorat'a ya da genç kadına yapacaklarımızla becerebiliriz."

"İşkence mi, bakan? Sizin yasanız bu mu?"

"Hayır, sayın meclis üyesi. Bu kadar zalimce bir şey yapmak zorunda kalmayabiliriz. Daima zihin sondajı mümkündür." Trevize, bakanın dairesine girdiğinden beri ilk kez içten ürperdi.

"Bunu da yapamazsın. Tıbbi amaçlar dışında zihin sondajları yapmak bütün Galakside yasaklandı."

"Fakat eğer çaresizliğe itiliyorsak..."

"Hiçbir fayda sağlamayacağı için bunu denemek isterim," dedi Trevize sakince. "Gemiyi elde tutmadaki kararlılığım o kadar derin ki, zihnimi benden alıp sana verirken zihin sondajı onu bozacaktır (Bunu bir blöf olarak düşündü ve içindeki ürperti daha da arttı). Zihnime zarar vermeden beni ikna edebilecek kadar becerikli olsanız, gemiye girip silah sistemini etkisiz hale getirseniz ve size teslim etsem bile o yine de hiçbir işinize yaramaz. Geminin bilgisayarı gemiden daha gelişmiş bir yapıya sahip ve gemi, nasıl yapıldığını bilmiyorum ama sadece benimle beraber olunca tam kapasitede çalışır. Bu yüzden ona bir kişilik bilgisayar diyebilirim."

"Farzet ki gemin sende kaldı ve sen hâlâ onun pilotusun. Şerefli bir Comporellon vatandaşı olarak onu bizim adımıza yönetir sin? Büyük bir miktar maaş. Hatırı sayılır bir lüks. Arkadaşların da aynı şekilde."

"Hayır."

"Teklifin ne o halde? Sen ve arkadaşlarının geminize binip laksi'ye doğru gitmenize seyirci kalmamızı mı istiyorsun? Seni uyarıyorum, bunu yapmadan önce Vakıfa sen ve arkadaşlarının gemiyle beraber burada olduğunuzu bildirir ve ötesini onlara bırakırız."

"Ve gemiyi de kaybedersiniz."

"Eğer gemiyi kaybedeceksek belki de onun küstah bir başka gezegen vatandaşından ziyade Vâkıfa gitmesini tercih ederiz."

"O halde bir uzlaşma öneriyorum."

"Uzlaşma mı? Pekâlâ, dinliyorum. Devam et."

Trevize dikkatle "Önemli bir görevim var. Bu, Vâkıfın desteği ile başladı. Bu destek kesilmiş gibi görünüyor ama vazife önemim koruyor. Vâkıfın kestiği bu desteği Comporellon'un sağlamasını istiyorum ve eğer görevi başarıyla tamamlarsam Comporellon bundan fayda görecek."

Lizalor kararsız bir ifade takındı. "Ve gemiyi Vâkıfa geri götürecek misin?"

"Bunu yapmayı düşünmedim. Vakıf, bir gün gemiyi onlara iade etmeye niyetim olduğunu düşünürse gemiyi fazla aramayacaktır."

"Bu tamamen gemiyi bize vereceğin anlamına gelmez."

"Görevi tamamladıktan sonra gemi daha fazla işime yaramayabilir. Bu durumda Comporellon'un gemiyi almasına bir itirazım olmaz."

Sessizlik içinde ikisi de birbirine baktılar.

Lizalor "Şartlı konuşuyorsun, işime yaramayabilir diyorsun, nün bizce hiç değeri yok."

"Çok büyük sözler verebilirdim fakat bunun sizce değeri ne olurdu. Verdiğim sözlerin ihtiyatlı ve sınırlı olması gerçeği onların en azından samimi olduğunu göstermeli sana."

"Zekice" dedi Lizalor başını sallayarak. "Sevdim bunu. Peki, görevin nedir ve bundan Comporellon nasıl yararlanacak?"

Trevize "Hayır, hayır, şimdi senin sıran. Bu görevin Comporellon açısından önemini açıklarsam bana destek sağlayacak mısın?"

Uzun boylu, güçlü Bakan Lizalor oturduğu divandan ayağa kalkarak "Karnım acıktı, meclis üyesi Trevize ve boş bir mide ile daha fazla devam edemem. Biraz bir şeyler yiyip içmeyi öneriyorum. Bundan sonra meseleyi bir sonuca bağlarız."

O anda Trevize kadında oldukça etobur bir görünüm hissetti ve huzursuzlukla dudaklarını ısırdı.

21

Yemek besin değeri açısından zengin olabilirdi ama damak zevkine hitap etmiyordu. Tabakta, yapraklı bir sebze üzerine hardal soslu haşlanmış sığır eti vardı. Trevize bunu görmedi bile. Aşırı tuzlu olduğu için sevmedi. Daha sonra bunun bir cins deniz yosunu olduğunu anladı.

Sonra elma tadına benzeyen şeftali kokulu bir parça meyva geldi (aslında fena değildi) ve sıcak, siyah bir içki verdiler. Tadı o kadar keskindi ki yarısını içemedi ve yerine bir bardak soğuk su istedi. Porsiyonların hepsi küçüktü ama Trevize bu koşullarda buna aldırmadı.

Özel bir yemekti bu, görünürde hiç uşak yoktu. Bakan, yemekleri kendisi ısıtıp servis yapmıştı. Yemekten sonra tabaklarla çatal bıçaklan yine kendisi topladı.

"Umarım yemek hoşuna gitmiştir" dedi Lizalor yemek odasını terk ederken.

"Oldukça hoştu" dedi Trevize isteksizce.

Bakan tekrar dışardaki yerine oturdu. "O halde" dedi. "Önceki tartışmamıza dönelim. Comporellon, Vakfın teknolojideki öncülüğüne ve Galaksi' nin en üstün gemisine sahip olmasından rahatsız olabilir demiştin. Bu, bir bakıma doğru, ama olayın bu yönü sadece yıldızlararası politikayla ilgilenenleri alakadar edecektir ve bunlar da oldukça az bir oranda. Söz edilecek çok daha önemli bir nokta orta halli Comporellon'luların Vakıftaki ahlaksızlıktan duydukları endişedir. Birçok gezegenlerde ahlaksızlık vardı ama bu, Termi-nus'ta daha belirginleşmiş gibi görünüyor. Şunu söylemek isterim ki, bu gezegendeki anti-Terminus amaç, daha soyut meselelere o karşı karşıya olan amaçlardan daha çok yerleşmiştir."

"Ahlaksızlık mı?" dedi Trevize şaşkın. "Vakfın kusurları olarak kabul ettiğiniz şeyler Galaksi'nin bu parçasında uygun yeterlikte ve parasal doğrulukla işleyip gidiyor."

"Meclis üyesi Trevize, biz burada cinsi ahlaktan bahsediyoruz."

"Bu durumda da seni kesinlikle, anlamıyorum. Cinsel ilişkiler açısından tamamen ahlaklı bir toplumuz biz. Sosyal yaşamın her yönünde kadınlar çok iyi temsil edilirler. Meclis başkanımız bir kadın ve meclisin yaklaşık yarısını..."

Bakanın yüzünü bir öfke dalgası kapladı. "Meclis üyesi, benimle dalga mı geçiyorsun sen? Cinsi ahlakın ne olduğunu hiç şüphesiz biliyorsun. Termus'ta evlilik kurumlaşmış mı yoksa kurumlaşmamış mı?"

"Kurumlaşmakla neyi kastediyorsun?"

"Bir çifti birbirine bağlayan resmi bir evlilik töreni var mı?"

"insanlar arzu ederse tabii. Böyle bir tören vergi sorunlarını ve miras işlerini kolaylaştırır."

"Ama boşanma mümkün."

"Şüphesiz. İnsanların birbirine bağlı kalmaları evlib'k obuadan ahlaksızlık..."

"Hiçbir dini sınırlama yok mu?"

"Dini mi? Eski inançların felsefesini yapan insanlar var ama bunun evlilikle ne alakası olabilir?"

"Sayın üye, burada Comporellon'da seksin her yönü sıkıca kontrol altındadır. Evlilik dışında sekse izin verilmez. Hatta evlilikte bile onun hakkında pek konuşulmaz. Seksin diğer gezegenlerde ve özellikle Terminus'ta ne zaman, nasıl ve dini değerlere bakmaksızın kiminle olursa olsun affı gerektirecek hiçbir yönü olmayan, sadece sosyal mutluluk olarak kabul ediliyor görünmesi bizi şoke etti."

Trevize omuz silkti "Üzgünüm, ama Galaksi'yi hatta Termi-nus'u değiştirme işini ben üstlenemem ve ayrıca bunun benim gemimle ne ilgisi var?"

"Gemi meselesi için genelde halkın düşüncesinden ve bunun meselede bir uzlaşmaya varmak için beni nasıl sınırladığını anlatıyorum. Comporellon halkı, senin genç ve güzel bir kadını kendinin ve arkadaşının şehvet duygularını tatmin etmek için gemiye almış olduğunu keşfederlerse dehşete düşeceklerdir. Sizleri umumi bir yargılama yerine barışçı bir feragata zorluyor olmam kendi güvenliğinizin sağlandığı anlamına gelmez."

Trevize "Görüyorum ki bu yemeği tehditle yeni bir ikna yöntemi düşünmek için kullandın" dedi.

"Sadece tehlikeleri söylüyorum. Gemiye aldığın kadının bir seks aracı, olduğunu inkar edebilecek misin?"

"Tabii edebilirim. Bliss, arkadaşım Dr. Pelorat'ın ahbabı. Onunla çekişen başka arkadaşı yok. Onların statüsüne evlilik diyemezsin ama inanıyorum ki her ikisinin aklında da evlilik var."

"Bu işin içinde olmadığım mı söylüyorsun?"

"Tabii ki öyle" dedi Trevize. "Ne sanıyorsun beni?"

"Bir şey söyleyemem. Ahlaki inançlarım bilmiyorum."

"O halde sana şunu söyleyeyim ki, ahlaki inançlarım bana arkadaşlarımın sahip oldukları şeyler ve onların dostuyla uğraşmamamı telkin eder."

"Hiç baştan çıkmadın mı?"

"Bu gerçeğe gem vuramam ama buna boyun eğmek için hiç şansım yok."

"Hiç şansın yok mu? Belki de kadınlara ilgi duymuyorsun."

"Böyle düşünme. İlgi duyuyorum elbette."

"Bir kadınla seks yapmayalı ne kadar oldu?"

"Aylarca. Terminus'tan ayrıldıktan sonra hiç."

"Bu durumdan da hoşlanmıyorsun tabii ki."

"Elbette hoşlanmıyorum" dedi Trevize içtenlikle. "Ama bu durumda hiç şansım yok."

"Bu halini bilen arkadaşın Pelorat kadınını seninle paylaşmaya kesinlikle razı olacaktır."

"Böyle bir sıkıntım olduğunu ona hiç belli etmedim ama eğer fark etse bile Bliss'i benimle paylaşmak istemeyecektir. Kadının da razı olacağını sanmam. Onu cezbetmiyorum."

"Bunu denediğini mi söylüyorsun?"

"Hayır, böyle bir şey yapmadım. Denemeye gerek olmadığını hissederek bu kanıya vardım. Neyse, ona özel bir ilgim de yok."

"Şaşırtıcı! O, her erkeğin çekici diyeceği bir kadın."

"Fiziksel olarak güzel. Ama bana hitap etmiyor. Ayrıca çok genç ve bazı yönlerden de çok çocuksu."

"Olgun kadınları tercih ediyorsun o halde."

Trevize duraksadı. Bu lafta bir hile mi vardı? "Bazı olgun kadınları ayırt edecek kadar yaşlıyım. Ayrıca, bunun gemimle ne ilgisi var?" dedi dikkatle.

Lizalor "Bir an için gemini unut. Kırk altı yaşındayım ve evli değilim, evlenemeyecek kadar meşgulüm."

"Bu durumda, bütün yaşamın boyunca toplum kurallarınız yüzünden kendine hâkim olmak zorunda kaldın. Bu yüzden mi ne kadar zamandır sevişmediğimi soruyordun? Bu konuda fikrimi mi öğrenmek istiyorsun? Eğer öyleyse söyleyeyim, bu yiyecek ve içecek değil. Sekssiz yaşamak rahatsız edici ama imkânsız değil."

Bakan gülümsedi, gözlerinde yine o etoburca bakış vardı. "Beni yanlış anlama, Trevize. Yüksek mevkiinin imtiyazları var ama ihtiyatlı olmak da mümkündür. Tamamen de bu işten kaçınmam. Ama Compoıellon erkekleri tatmin edici değil. Şu gerçeği kabul ediyorum ki ahlak, kesinlikle iyidir, ama bu gezegendeki erkeklere suçun sorumluluğu yükleniyor ve bu yüzden onlar da macerasız, girişken olmayan, başlamakta geciken, bitirmekte acele eden ve genelde beceriksiz tipler oluyorlar."

Trevize ihtiyatla "Bu konuda da yapabileceğim bir şey yok."

"Hatanın bende olabileceğini mi, benim şehvet duyguları uyandıramadığımı mı ima ediyorsun?"

Trevize elini kaldırarak "Hiç böyle bir şey söylemedim."

"Bu durumda fırsat verilirse nasıl davranırsın? Sen, yanındaki genç ve büyüleyici bir kadına rağmen aylarca süren mecburi bir mahrumiyet altında kalan ve kanımca seksin her yönünü fazlasıyla tatmış gayri ahlaki bir gezegenin insanısın. Karşında, demin itiraf ettiğin gibi olgun bir kadın, mesela ben olursam nasıl davranırsın?"

Trevize "Mevkinize uygun saygı ve nezaketle davranırım" dedi.

"Aptal olma" dedi Bakan. Eli belinin sağına uzandı. Onu çevreleyen beyaz şerit gevşedi, boynundan ve göğsünden kurtuldu. Elbisesinin belinin vücuttan kurtulup gevşek kaldığı açıkça görülüyordu.

Trevize şaşkınlıktan donmuş olarak oturuyordu. Bunu acaba ne zamandır düşünüyordu? Ya da bu, tehditlerin yapamadığını yapacak bir rüşvet miydi?

Elbise, göğüs kısmındaki sertçe kıvrımlarla beraber aşağıya kayıp gitti. Bakan çırılçıplak olarak yüzünde gururlu bir edayla oraya oturdu. Göğüsleri kendisi gibi iri cüsseli ve diri ve fazlasıyla etkileyici bir kadın için biraz küçüktü.

"Ne diyorsun?" dedi Bakan.

Trevize içtenlikle "Büyüleyici" dedi.

"Peki bunun için ne yapmayı düşünüyorsun?"

"Comporellon'da ahlaki değerler buna ne der, bayan Lizalor?"

"Terminus'lu bir adamı bu ne ilgilendirir? Senin ahlak anlayışın ne der buna? Başla lütfen, göğsüm soğuk ve sıcaklığa ihtiyacı var."

Trevize ayağa kalktı ve soyunmaya başladı.

6. BÖLÜM - DÜNYANIN YAPISI

22

Trevize sanki uyuşturucu almış gibiydi ve ne kadar zaman geçtiğini düşündü.

Yanında Ulaştırma Bakan Mitza Lizalor yatıyordu. Yüzükoyun, başı yanda, ağzı açık bir vaziyette uzanmış ve horluyordu. Onun uyuyor olması içini ferahlattı. Kalktığında kendisinin uyuyup kaldığını fark etmesini istedi.

Trevize uyumayı çok istedi, ama bunu yapmaması gerektiğini hissetti. O, uyandığında kendisini uyuyor bulmamalıydı. Bakan, yorgunluk ve rehavetle dalıp gittiğinde, kendisinin dayanabildiğim görmeliydi. O da Vakıf da doğup büyümüş bir ölümsüzden böyle bir dayanıklılık beklerdi ve bu hususta da onu yanıltmamak iyi olurdu.

İşi iyi becermişti bir bakıma. Cüssesi ve gücü, politik kudreti, karşılaştığı Comporellon'lu erkekleri hor görmesi Terminus'lu erkeklerin seksi başarıları (ki Trevize onların neler olduğunu merak ediyordu) ile onun tatmin edilmeyi arzu ettiğini çok doğru olarak tahmin etmişti Trevize. Bu özlemini ve beklentisini ifade edemeyerek kendisine öyle davranılmasını bile umuyor olabilirdi.

Bu düşünceye göre hareket etmiş ve şansının da yardımıyla haklı olduğunu anlamıştı ('Hep haklı Trevize' diye kendi kendine gülümsüyordu). Bu hareketi, kadım memnun etmiş, ayrıca kendisinin de hiç etkilemeksizin onu yıpratan davranışlara yönelmesine fırsat yaratmıştı.

Ama kolay olmamıştı bu. Müthiş bir vücuda (kırk altı yaşında olduğunu söylemişti ama yirmi beş yaşındaki bir atlete taş çıkarırdı) ve sadece şuursuzca bir zevkle üstesinden gelinebilen büyük bir güce sahipti.

Aslında eğitilebilir ve daha nazik olması öğretilebilirdi (ama acaba kendisi uygulamalara dayanabilecek miydi?); eğer uygulananlar Bakana, kendisi ve daha önemlisi Trevize'nın kapasitesi hakkında bir şeyler öğretebilseydi çok hoş bir şey olacaktı ama onunla..."

Horultu birden kesildi ve kadın kımıldadı. Trevize elini onun omuzuna koydu, hafifçe okşadı ve gözleri açıldı. Dirsekleri üzerinde yatağa uzanmıştı ve kadına canlı ve hayat dolu görünebilmek için elinden geleni yaptı.

"Uyuduğuna sevindim, canım" dedi. "Dinlenmeye ihtiyacın vardı."

Uykulu uykulu gülümsedi Trevize'ye ve bir an onun yeniden sevişmek isteyeceğini düşündü ama geri geri giderek sırtını arkaya dayadı. Yumuşak ve tatmin olmuş bir sesle "Başından beri seni doğru yargılamışım. Sevişmede üstüne yok," dedi.

Alçak gönüllü görünmeye çalışarak "Daha yumuşak olmalıyım" dedi.

"Saçma. Çok haklıydın. Sevişirken çok hareketliydin, yorgunluktan bitkin düşeceğinden korktum, ama böyle olmadığım kanıtladın bana. Hakikat bu, değil mi?"

"Sevişmek için pek istekli olmayan birisi gibi mi davrandım?"

"Hayır, hiç de değil" dedi ve bir kahkaha koyuverdi.

"Hâlâ zihin sondajlarını mı düşünüyorsun" dedi Trevi/e.

Lizalor, yemden güldü. "Deli misin sen? Şimdi seni kaybetmek ister miyim hiç?"

"Evet, beni geçici olarak kaybetmen daha iyi olur..."

"Ne?" dedi kaşlarını çatarak.

"Eğer burada sürekli kalırsam, sevgilim, kimseler görmeksizin ve duymaksızın bu iş ne kadar sürebilir? Ama görev için buradan doğal olarak belli aralıklarla dönüp sana rapor vereceğim, o zaman bir süre beraber oluruz ve görevimin de önemli olduğu sanılır."

Sağ kalçasını kaşıyarak düşündü ve "Sanıyorum haklısın. Bu fikirden nefret ediyorum ama kanımca haklısın" dedi.

"Geri dönmeyeceğimi düşünmene gerek yok" dedi Trevize. "Burda beni neyin beklediğini unutacak kadar aptal değilim."

Bakan gülümsedi, hafifçe yanağına dokundu ve "Hoşuna gitti mi sevgilim?" diye sordu gözlerine bakarak.

"Bendeki duygunun yanında bu kelime hafif kalır, hayatım."

"Aynca sen Vakıf vatandaşısın. Gençliğinin doruğunda bir Terminuslusun. Birçok hüneri olan her cinsten kadınlara alışkın olmalısın..."

Trevize rahatlıkla ama sonunda gerçeği söyleyerek "Hiçbir şeyle, en azından sana benzeyen hiçbir şeyle karşılaşmadım" diyebildi.

"Öyle diyorsan öyledir" dedi memnunlukla. "Fakat biliyorsun eski alışkanlıklar kolay terk edilmez ve bir çeşit teminat olmaksızın bir erkeğin sözüne güvenebileceğimi sanmıyorum. Sen ve arkadaşın Pelorat belki de hemen görevinize gideceksiniz. Bunu duydum ve uygun buluyorum, ama genç kadını burada tutacağım. Çok iyi muamele görecektir, hiç endişeniz olmasın, ama Doktor Pelorat onu arzu edecektir ve bu görevdeki ihtirasın uzun zaman seni buralardan uzaklaştırabilse de o, Comporellon'a sık sık dönmenizin bir yolunu bulacaktır."

"Ama Lizalor, bu imkânsız?"

"Gerçekten mi?" Gözlerinde o an bir şüphe belirdi. "Neden imkânsız olsun? Bir kadına ne için ihtiyaç duyarsın?"

"Seks için değil. Bunu sana anlatmıştım, gerçeği söylemiştim sana. O, Pelorat'ın ve ona karşı hiçbir ilgim yok. Aynca eminim ki o, senin başarıyla yaptığın bu işi yapmayı denese ikiye ayrılır."

Lizalor neredeyse gülümsüyordu ama kendine hâkim olarak "Öyleyse onun Comporellon'da kalmasından sana ne?" dedi.

"Çünkü o, vazifemiz için çok önemli, işte bu yüzden bizimle gelmeli."

"Peki, öyleyse vazifeniz neydi? Aradan zaman geçti unuttum." Trevize bir an kararsızlık geçirdi. Gerçeği anlatmalıydı. Etkileyici hiçbir yalan gelmiyordu aklına.

"Dinle beni" dedi. "Comporellon eski bir gezegen olabilir. Hatta en eskiler arasında bile yer alıyor olabilir, ama en eskisi olamaz. İnsan yaşamı buradan kaynaklanmadı. İlk insanlar buraya başka bir

gezegenden geldiler ve belki insanlar orada da yaratılmadı. Ama yine başka ve daha eski bir gezegenden gelediler. Nihayet, zaman içinde geriye doğru giden bu araştırma durmalı ve dünyaya, insanların ortaya çıktığı yere varmalıyız. Yeryüzünü bulmaya çalışıyorum ben."

Mitza Lizalor'daki ani değişiklik onu hayrete düşürdü. Gözleri büyüdü, nefesi hızlandı ve orada yatakta uzanırken bütün kasları adeta gerildi. Kollarını dimdik yukarıya doğru kaldırdı ve her iki elin ilk iki parmaklarını birbiri üzerine kondurdu.

"Söyledin onu" diye boğuk bir sesle fısıldadı.

23

Bundan sonra hiçbir söylemedi ve ona bakmadı. Kollarını yavaşça aşağıya sallandı, bacakları yatağın kenarından sarktı, doğruldu, arkasını dönerek oturdu. Trevize, sessizce olduğu yere uzandı.

Sayshell'deki sakin turizm bürosunda, Munn Li Compor'un kendisine söylediği sözler vardı zihninde. Trevize'nin şu anda üzerinde bulunduğu kendi ana gezegeni hakkında konuşuyordu... "Bu konuda batıl inanışlar vardır. Bu kelimeyi her söyleyişlerinde uğursuzluğu savmak için parmaklarını üst üste getirir ve her iki ellerini havaya kaldırırlar."

"Bunu, olaydan sonra hatırlamanın ne yaran vardı?"

"Ne söylemem gerekirdi, Mitza?" diye mırıldandı.

Başını salladı hafifçe, ayağa kalktı, ileri doğru yürüdü ve sonra kapıdan geçti. Kapı arkasından kapandı, hemen sonra şarıldayan su sesi duyuldu.

Amaçsız, basitçe öylece bekledi. Kendisi de duşa girip girmemekte tereddüt etti ama sonradan bunu yapmamanın daha iyi olacağına karar verdi. Ama sonra da duş yapmadan vazgeçtiği için yeniden buna ihtiyaç duydu.

Lizalor sonunda banyodan çıktı ve elbise seçmeye başladı.

Trevize sordu "Bir sakıncası var mı eğer..."

Lizalor cevap vermedi ve o da kabul ettiğini düşünerek sesini çıkartmadı. Elini kolunu sallayarak erkeksi bir havayla banyoya girmeyi denedi, ama yaptığı yaramazlık için gücenen annesinin onu cezalandırmayıp sadece konuşmayarak, üzüntüyle büzülüp durmasına göz yumduğu günlerdeki gibi hissetti kendini.

Pürüzsüz duvarlı küçücük odaya girip etrafa baktığında, bomboş bir oda gördü, tamamen boş. Etrafa daha dikkatle baktı. Görünürde hiçbir şey yoktu.

Tekrar kapıyı açıp kafasını dışarı uzatarak "Söyler misin, bu duşu nasıl açıyorsun?" dedi.

Deodorantı (ya da Trevize onu deodorant sandı) yerine koydu, banyoya gidip, hâlâ yüzüne bakmadan işaret etti. Trevize, parmağın gösterdiği yöne bakınca duvarda sanki desinatörün beyazın sadeliğini bozmaktan sinirlenmişçesine azıcık boyadığı açık pembe renkli, kullanım amacını göstermekten başka her işe yarayan yuvarlak bir nokta gördü.

Hafifçe omuz silkti, duvara doğru eğilip noktaya dokundu. Herhalde tek yapılacak şey buydu.

Ansızın bolca tazyikli su her bir yönden üzerine fışkırmaya başladı. Nefesi kesilerek düğmeye tekrar dokundu ve su kesildi. Çok daha fazla komik göründüğünü bilerek kapıyı açtı. Neredeyse konuşamayacak gibi tir tir titriyordu.

"Sıcak suyu nasıl açıyorsun?" diyebildi güçlükle.

Lizalor baktı, onun bu hali, hiddetini (endişesini ya da onu üzen her neyse) alıp götürmüştü. Gülmemek için kendini güçlükle zapt ediyordu ve sonra, birdenbire kahkahayı patlattı.

"Ne sıcak suyu?" dedi. "Yıkanmak için su ısıtarak enerjiyi israf edeceğimizi mi sanıyorsun? Bu, soğukluğu giderilmiş, ılık su. Daha ne istiyorsun? Sizi gidi nane molla Terminus'lular. Gir içeri de yıkan!"

Trevize şaşırdı, ama şaşkınlığı kısa sürdü. Çünkü hiçbir şansı olmadığı açıktı.

Büyük bir isteksizlikle pembe düğmeye tekrar dokundu ve bu kez vücudu buz gibi suyla kaskatı kesildi. Ilık su bu muydu? Vücudunda köpükler oluşuyor, o da, bunun asıl yıkama suyu olduğunu düşünüyor ve fazla sürmeyeceğini ümit ediyordu.

Sonra, nihayet durulama suyu gelmeye başladı. Ilıktı su. Belki de pek ılık değil ama pek soğuk da değildi. Soğuktan kaskatı kesilmiş vücudu biraz yumuşamıştı. Suyu durdurmak için düğmeye basmayı düşünüyordu ve etrafta hiç havlu ya da havlu yerine kullanılacak bir şey yokken Lizalor'un nasıl kurulandığını merak ediyordu ki, su kesildi. Ardından, eğer değişik yönlerden eşit olarak gelmese onu kesinlikle devirebilecek kadar kuvvetli bir hava akımı üflemeye başladı.

Sıcaktı, hatta çok sıcaktı. Trevize, havayı ısıtmanın suyu ısıtmaktan çok daha az enerji gerektirdiğini biliyordu. Sıcak hava, üzerindeki suyu buharlaşırdı ve birkaç dakika içinde sanki hayatında hiç ıslanmamış gibi kupkuru bir şekilde dışarıya çıktı.

Lizalor yeniden eski haline kavuşmuş gibiydi. "İyi hissediyor musun kendini?" dedi.

"Çok iyi" dedi Trevize. Gerçekten, çok rahat hissediyordu kendini. "Bütün yapacağım şey kendimi ısıya hazırlamaktı. Bana söyleme..."

"Nanemolla" dedi Lizalor hor gören bir tavırla.

Onun deodorantını kullandı, sonra giyinmeye başladı. Lizalor temiz çamaşır giymişti ama kendisininkiler temiz değildi.

"Şu dünyaya ne demeliydim?"

Lizalor "Biz ona 'en eski' deriz," dedi.

"Kullandığım ismin yasak olduğunu nereden bilebilirdim? Bana söyledin mi bunu?"

"Sordun mu?"

"Sorulacağını nasıl bilebilirdim?"

"Şimdi biliyorsun."

"Mutlaka unuturum."

"Unutmasan iyi olur."

"Ne fark eder?" dedi Trevize sinirlenerek, "O sadece bir kelime, bir söz."

Lizalor tereddütlü "insanların kullanmadığı sözler vardır. Bildiğin her sözü her durumda kullanır mısın sen?"

"Bazı kelimeler kabadır, bazıları uygunsuzdur, bazıları ise özel şartlarda kullanılabilir. Kullandığım söz bunlardan hangisine giriyor?"

"Kasvetli, kutsal bir söz. Bize esas olan ve şimdi yaşamayan bir gezegeni temsil eder. Trajik bir kelimedir ve bize bir zamanlar yakın olduğu için hissederiz onu. Onun hakkında konuşmamayı tercih ederiz, eğer mecbur kalırsak adını kullanmayız."

Teki parmaklarım üst üste koyarak bana doğru uzatman? Bu, üzüntüyü ve acıyı nasıl gideriyor?"

Lizalor'un yüzü kızardı. "Bu otomatik bir reaksiyondu ve beni buna zorladığın için sana müteşekkir değilim. Bu kelimenin hatta bunu düşünmenin bile uğursuzluk getirdiğine inanan insanlar var ve işte bu yolla ondan kurtuluyorlar."

"Parmakları üst üste koymanın uğursuzlukları savacağına sen de inanıyor musun?"

"Hayır... Şeyy, bir bakıma evet. Böyle yapmazsam huzursuz oluyorum." Lizalor, Trevize'ye bakmıyordu. Sonra, konuyu değiştirmek istercesine "Peki, şu siyah saçlı kadının, şu sözünü ettiğin gezegene ulaşma görevinizdeki önemi nedir?"

" 'En eski' de. Ya da bunu söylememeyi mi tercih edersin?"

"Bunu hiç tartışmamayı yeğlerim, ama sana bir soru sormuştum."

"Sanıyorum onun halkı bugünkü gezegenlerine 'En eski'den göçmen olarak gelmişler."

"Bizim gibi" dedi Lizalor gururla.

"Ama onun halkının onun deyimiyle 'En eski'yi anlamaya anahtar teşkil eden bazı gelenekleri varmış. Onlara ulaşıp, kayıtları inceleyebilirsek bunu anlayabilirmişiz.."

"Yalan söylüyor."

"Belki, fakat bunu kontrol etmeliyiz."

"Bu kadın şüpheli bilgisiyle sizinle beraberse ve 'En eski'ye onunla ulaşmak istiyorsan Comporellon'a niçin geldin?"

" 'En eski'nin yerini bulmak için. Bir zamanlar sevdiğim, Vakıflı bir arkadaşım vardı. Comporellon neslinden geliyordu ve 'En eski' tarihi hakkında birçok bilgiyi Comporellon'da bulabileceğimi söyledi bana."

"Öyle mi dedi gerçekten? Ve hiç onun tarihinden bahsetti mi?"

"Evet" dedi Trevize gerçeği söyleyerek. 'En eski'nin tamamen radyoaktif, ölü bir gezegen olduğunu söyledi. Bunun sebebini bilmiyordu ama nükleer patlamaların bir sonucu olabileceğini düşünüyordu. Belki savaşta da olmuştur..."

"Hayır!" dedi Lizalor yüksek sesle.

" 'Hayır, hiç savaş olmadı' mı? Yoksa hayır, 'en eski' radyoaktif değil miydi?"

"Radyoaktifti ama hiç savaş olmadı."

"Nasıl radyoaktif oldu öyleyse? 'En eski'de radyoaktivite insan yaşamının görünmesiyle başlamış

olamaz. O takdirde hiç yaşam olmazdı."

Lizalor tereddüt içindeydi. Dimdik duruyordu ve derince nefes alıyordu, neredeyse soluğu kesilecekti. "Bu bir cezalandırmaydı" dedi. "Orası, robot kullanan bir gezegendi. Robotların ne olduğunu biliyor musun?"

"Evet."

"Onların robotları vardı ve bu yüzden cezalandırıldılar. Robotlara sahip olan bütün gezegenler cezalandırıldı ve artık yaşamıyorlar."

"Kim cezalandırdı onları, Lizalor?"

"Cezalandıran kimse. Tarihin güçleri. Bilmiyorum." Başını ondan çevirerek uzaklara baktı. "Başkalarına sor."

"Bunu isterim, ama kime sorayım. Comporellon'da ilkel tarihle uğraşan insanlar var mı?"

"Var. Onların bizimle, sıradan Comporrellon'lular arası çok iyi değil, ama Vakıf, sizin Vakfınız onların tabiriyle 'Bilimsel Özgürlük'te ısrar ediyor."

"Bence kötü bir ısrar değil" dedi Trevize.

"Olmayandan uydurup, düzmeceler yaratılan şeyler kötüdür."

Trevize omuz silkti. Meseleyi tartışmanın bir amacı yoktu.

"Arkadaşım Dr. Pelorat bu çeşit bir ilkel tarih uzmanıdır. Eminim Comporellon'lu meslektaşlarıyla tanışmaktan hoşlanacaktır. Bunu ayarlayabilir misin Lizalor?"

Başını salladı. "Burada, bu şehirdeki üniversitede çalışan Vasil Deniador isminde bir tarihçi var. Ders anlatmaz, ama size öğrenmek istediklerinizi söyleyebilir."

"Niçin ders vermiyor?"

"Ders vermesi yasaklandığı için değil, sadece öğrenciler onun dersini seçmediği için."

Trevize alaycı olmamaya çalışarak "Sanıyorum öğrencilere onu seçmeme konusunda telkinlerde bulunuluyor."

"Niçin yapsınlar bunu? O, bir şüpheci. O tipler bizde var, biliyorsun. Genel düşünce sistemlerine karşı kendi fikirlerini ileri süren, kendilerinin tek başına haklı ve çoğunluğun haksız olduğunu hissedecek kadar küstah olan insanlar daima vardır."

"Bu da bazı yönlerden öyle olamaz mı?"

"Asla." diye patladı. Lizalor. "Bu hususta daha fazla tartışma hiçbir fayda sağlamayacağı için herhangi bir Comporellon'lunun anlatabileceğini kelimesi kelimesine sana anlatmaya zorunlu hisseder kendini."

"Yani, neyi?"

"En eski'yi araştırırsan bulamayacağın şeyleri."

24

Kendilerine tahsis edilen odalarda Pelorat uzun yüzü anlamsız olarak Trevize'yi düşünceli dinliyordu.

"Vasil Deniador? Bu ismi duyduğumu hatırlamıyorum ama geminin arkasında, kütüphanede onun hakkında birkaç yazı bulabilirim."

"Onu tanımadığından emin misin, düşün!" dedi Trevize.

"Şu an, onu hatırladığımı sanmıyorum" dedi Pelorat dikkatle. "Ama, delikanlı, ismini duymadığım ya da duyduğum halde hatırlayamadığım yüzlerce saygıdeğer âlim vardır."

"Ama bu pek meşhur biri olmayabilir, aksi halde ismini bilebilirdin."

"Dünyanın incelenmesi...

"En eski' demeye alıştır kendini Janov, yoksa bu, işleri güçleştirir."

"En eski'nin incelenmesi, öğrenme koridorlarında iyi bir yerde değildir, o yüzden en ileri bilginler, ilkel tarih alanındakiler bile, bu yola sapmazlar. Ya da daha başka şekilde izah edersek, buradaki bilginler birinci sınıf âlim sayılabilmek için, gerçekten öyle olsalar bile ilgi duyulmayan bir gezegen konusunda ün yapmak istemezler. Eminim ki ben de hiç kimseye göre birinci sınıf bir bilim adamı değilim."

Bliss "Benim gözümde öylesin" dedi şefkatle.

"Evet, tabii ki, senin gözünde öyleyim" dedi Pelorat hafifçe gülümseyerek, "ama beni bir bilim adamı olarak kendi kapasitem yönünden yargılamıyorsun sen."

Artık hemen hemen geceydi, duvardaki saate doğru ilerleyince Bliss ile Pelorat'ın birbirlerini okşadıklarını fark etti ve her zamanki gibi sinirli bir duygu belirdi içinde.

"Yarın, şu Deniador denen adamla görüşme işini ayarlamaya çalışayım, ama eğer onun da konu hakkındaki bilgisi Bakan'ınki gibi az ise şu zamankinden daha ileride olamayız."

Pelorat "Belki de bizi daha yararlı olabilecek birine götürebilir" dedi.

"Sanmıyorum. Bu dünyanın yeryüzüne yönelik tavrı ya da, öbür ismini kullansam daha iyi olacak sanıyorum. Bu gezegenin yeryüzüne ilişkin tavrı aptalca ve batıl." Sonra, uzaklaşarak "Yorucu bir gün oldu. İştah kapayan yemeklerine tahammül edebilirsek yemek yiyip daha sonra da biraz uyumahyız. Duşu kullanmasını öğrendiniz mi?" dedi.

"Sevgili dostum" dedi Pelorat, "Bize nazik davrandılar. Birçoğuna ihtiyaç duymadığımız birçok bilgi verdiler."

Bliss "Dinle Trevize, gemiden ne haber?" dedi.

"Ne olmuş gemiye?"

"Comporellon hükümeti ona el koymuyor mu?"

"Hayır, bunu yapacaklarını sanmıyorum."

"Ooo, çok iyi. Niçin peki?"

"Çünkü Bakanı fikrini değiştirmesi için ikna ettim."

"Şaşılacak şey" dedi Pelorat. "Hiç, ikna edilebilir biri gibi gelmemişti bana."

Bliss, "Bilemiyorum. Zihin yapısından anlaşıldığına göre Trevize'den hoşlanıyor" dedi.

Trevize birdenbire öfkeyle Bliss'e bakarak, "Bunu yaptın mı Bliss?" diye sordu.

"Ne demek istiyorsun, Trevize?"

"Onun zihnini kurcalamak..."

"Zihnini kurcalamadım. Ama, onun senden hoşlandığını anlayınca birkaç alışkanlığımı harekete geçirmekten kendimi alamadım. Bunlar işletilmeliydi ve onun, sana karşı iyi duygularla dolu olduğundan emin olmak önemli geldi bana."

"İyi duygular mı?" Bundan daha ileri bir şeydi bu. "Yumuşadı ama seksten sonra."

Pelorat "Kesinlikle bunu kastetmiyorum, dostum..." dedi.

"Neden olmasın?" dedi Trevize hırçınlıkla. " İlk gençlik çağım geçmiş olabilir ama bu sanatı iyi biliyor. Kesinlikle acemi değil. Ayrıca centilmenlik yapıp onu övücü yalanlar söylemeyeceğim. Bu, (Bliss'in yeteneklerini kullanması sayesinde) onun fikriydi ve ben de reddedecek durumda değildim. Bir ara bu fikir aklıma geldi ama ona uymadım. Hadi Janov, bana öyle tutucu bakma. Aylardır elime bir imkan geçmemişti" derken elini Bliss'e doğru salladı.

Pelorat şaşkınlıkla "İnan bana G olan, eğer bu halimi tutuculuk diye nitelendiriyorsan yanılıyorsun. Yaptığın işe hiç itirazım yok" dedi.

Bliss "Ama o tutucu. Sadece, onun sana karşı sempati duymasını istemiştim, seksi yönden tahrik etme işini hiç düşünmedim."

"Ama yaptığın şey tamamen bu, benim az karışan Bliss'im. Halka karşı tutucu görünmek onun için gerekli olabilir ama eğer durum böyleyse, bu, ateşi kızıştırmaktan başka bir işe yaramaz."

"Onun arzularını da kamçıladı. Vâkıfa ihanet edecek."

"Bunu her hâlükârda yapardı" dedi Trevize. "Gemiyi istiyordu." Birden sustu ve fısıltıyla "Bizi dinliyorlar mı acaba?" diye sordu.

"Hayır!" dedi Bliss.

"Emin misin?"

"Eminim. Fark ettirmeden eski bir usulle Gaia'nın zihni şuurlarını geçmek imkânsızdır."

"Öyleyse, Comporellon, filosuna değerli bir takviye olacağını düşünerek gemiyi istiyor."

"Ama Vakıf buna kesinlikle razı olmaz." "Comporellon Vâkıfın bunu bilmesini istemiyor." Bliss iç çekti. "İşte zayıf yanlarınız. Bakan Comporellon'un yararı için Vâkıfa ihanet etmeye niyetleniyor ve seks karşılığında bunu başararak Trevize'ye gelince, o da bu ihaneti yok etmek için kendi isteğiyle vücudunu satıyor. Ne kadar saçmalık, ne acayip bir iş bu."

Trevize soğuk bir bakışla "Yanlış düşünüyorsun, genç bayan." "Deminki sözlerimde genç bir kadın değil, Gaia'yım. Ben, bütün Gaia'yım."

"Öyleyse, yanılıyorsun, Gaia. Vücudumu satmadım ben. Onu, isteyerek sundum. Bundan hoşlandın

ve kimseye de bir zarar vermedim. Sonuçlara gelince, onlar benim acundan iyiye döndü ve ben de kabul ettim. Ve eğer Comporellon kendi amaçları için gemiyi istiyorsa, bu meselede kimin haklı olduğunu kim söyleyebilir? O, bir Vakıf gemisi ama dünyayı bulmam için bana verildi. Araştırmamı bitirinceye kadar bana ait ve şuna inanıyorum ki Vakıf, bu anlaşmadan geriye dönme hakkına sahip değil. Comporellon ise Vâkıfın hâkimiyetinden hoşlanmıyor ve bağımsızlık hayaliyle yaşıyor. Bu Örgüt'e karşı bir hainlik değil, bir vatanseverlik eylemi olduğu için, onlara göre böyle davranıp Vakıf ı aldatmak haklı bir davranış olabilir. Kimbilir?"

"Gerçekten de. Kimbilir? Böyle, kargaşanın hüküm sürdüğü bir Galakside hangi hareketlerin uygur hangilerinin uygunsuz olduğuna karar vermek nasıl mümkün olabilir? Neyin doğru, neyin yanlış, neyin iyi, neyin kötü, neyin yasal, neyin kanunsuz, neyin yararlı, neyin yararsız olduğu nasıl bilinebilir? Geminin sende kalmasına izin vererek bakanın kendi yönetimine karşı yaptığı ihaneti nasıl açıklarsın? Bu bunaltıcı gezegenden kurtulup kendi özgürlüğüne kavuşmayı mı istiyor? O, bir vatan haini mi yoksa tek başına bir vatansever mi?"

"Gerçeği söylemek gerekirse? Dedi Trevize "Geminin bende kalmasına, ona verdiğim, zevk içir bana hissettiği minnet duygusuyla mı izin verdi, bilemiyorum. 'En eski'yi aradığımı söyleyince bu karara vardığını sanıyorum. Bu ona göre lanetli bir gezegen ve onu aramak için kullandığımız gemi de lanetli. Sanıyorum gemiyi almakla hem kendisi hem de gezegeni için uğursuzluğa hedef oldu. Belki de şu anda dehşetle gemiyi izliyordur. Ya da gemiyle birlikte bizim yolumuza devam etmemize izin vermekle bu uğursuzluğu Comporellon'dan defettiğini düşünüyordur. Böyle olunca da vatanseverce davranmış olmuyor mu?"

"Böyle bile olsa ki sanmıyorum, batıl inanç işin asıl kaynağı durumunda. Bunu takdir ediyor musun?"

"Ne takdir ediyorum, ne de kınıyorum. Bilginin olmadığı yerde hareketleri batıl inanışlar yönetir. Vakıf, memleketimizde hiç kimsenin anlayamadığı, ayrıntılarını yorumlamadığı, tahmin yürütmek için kullanmadığı Seldon Planı'na inanıyor. Bizler de buna bilgisizlik ve inancımız sayesinde körü körüne bağlanmışız. Batıllık bu değil mi?"

"Evet,'olabilir."

"Gaia da olabilir. Gaia'nın Galaksiyi büyük bir organizmaya dönüştürmesi yolundaki görüşümün doğru olduğunu bilmiyorsun. Bu batıllık değil midir?" dedi Trevize.

"Sanıyorum bunda haklı, Bliss" dedi Pelorat.

Bliss "Hayır, hiç değil. Araştırmasında hiçbir şey bulamayacak ya da düşüncesini doğrulayan hiçbir şey bulamayacak" dedi.

"Ve bu inanışını desteklemek için sadece bilgisizliğin ve inanışın var. Başka bir deyişle, batıllık bu" dedi Trevize.

25

Vasil Deniador, kafasını kaldırmaksızın, sadece gözleriyle yukarıya bakabilen ufak tefek bir adamdı. Bu, belli aralıklarla yüzünü aydınlatan tebessümlerle birlikte onu sessizce gülüyormuş gibi

gösteriyordu.

Bürosu uzun ve dardı. Odası çok acayip bir düzensizlikte bantlarla doluydu. Bantlar, yerlerine düzgünce yerleştirilmedikleri için rafların üzerinde sanki kırık diş görüntüleri yaratıyorlardı. Misafirlere oturmaları için gösterdiği üç sandalye birbirinden farklıydı ve sanki az zaman önce gelişigüzel tozu alınmış gibiydi.

"Janov Pelorat, Golan Trevize ve Bliss... soyadınızı bilmiyorum bayan" dedi.

"Genellikle 'Bliss' derler bana" dedi ve oturdu.

"Bu da yeterli" dedi Deniador göz kırparak, "Hiç isminiz olmasa da affedilmek için yeterince güzelsiniz."

Birazdan hepsi oturmuştu. "Sizinle hiç mektuplaşmamamıza rağmen isminizi işitmiştim Dr. Pelorat, Vakıf vatandaşısınız ve Terminus'lusunuz, değil mi?"

"Evet, Dr. Deniador."

"Ve siz, üye Trevize. Sanıyorum geçenlerde Meclisten atıldığınız ve sürgün edildiğinizi duymuştum. Nedenini de hâlâ anlayabilmiş değilim."

"Kovulmadım, efendim. Görevlerimi ne zaman geri vereceklerini bilmiyorum ama hâlâ Meclisin bir üyesiyim. Sürgün edilmiş de sayılmam. Bir vazifem var ve o hususta sizinle görüşmek istedim."

"Yardımcı olabilirsem mutlu olurum" dedi Deniador. "Ve bu neşeli bayan? O da Terminus'lu mu?"

Trevize hemen araya girerek "Herhangi bir yerden, Doktor" dedi.

"Oo, bu herhangi bir acayip bir gezegen. En alışılmadık insanlar oranın yerlisidir. Ama siz ikiniz Vakıfın başkenti Terminus'lu, üçüncünüz ise genç ve güzel bir kadın olduğunuz için ve Lizalor bu iki kategoriye de girmediği halde benimle görüşmenizi nasıl böyle samimiyetle salık verdi acaba?"

Trevize "Sanıyorum, bizden kurtulmak için" dedi. "Gördüğünüz gibi, bize ne kadar çabuk yardım ederseniz. Comporellon'u, o kadar çabuk terk ederiz."

Deniador, ilgi ile (yine göz kırparak ve gülümseyerek) Trevize'ye baktı. "Sizin gibi kuvvetli genç bir adam nereli olursa olsun onu cezbedebilir. Soğuk kuyu gibi davranmak ister ama pek beceremez bunu."

"Bu konuda hiçbir şey bilmiyorum" dedi Trevize.

"Bilmemeniz daha iyi. En azından başkalarının önünde. Fakat ben şüpheciyim ve yüzeysel inanışlara gelemiyorum. Pekala, sayın üye, göreviniz nedir? Bakalım yardımcı olabilecek miyim?"

Trevize "Bu konuda sözcümüz Dr. Pelorat'tır" dedi.

"Buna bir itirazım yok" dedi Deniador "Evet, Dr. Pelorat?"

Pelorat "Konuyu basitçe şöyle anlatabilirim size" dedi. "Hayatımın en olgun çağlarını, üzerinde insan örneklerinin ortaya çıktığı dünyaya yönelik esas bilgiyi edinmek için çabalamakla harcadım ve onunla beraber şeyi 'En eski'yi bulmak için yola koyulduk."

"En eski mi?" dedi Deniador. "Yeryüzü" demek istiyorsunuz herhalde." Pelorat şaşırdı. Sonra hafifçe kekeleyerek, "Tahmin etmiştim ki... yani... öyle biliyordum ki... o kelimeyi insanlar.."

Çaresizlikle Trevize'ye baktı.

Trevize "Bakın, Lizalor bu sözün Comporellon'da kullanılmadığını söylemişti bize" dedi.

"Öyle mi sahiden?" Aynen Lizalor'un yaptığı gibi yüzüne ciddi bir hava verdi, her iki elini sertçe ileri uzatarak ilk iki parmaklarını üst üste getirdi.

"Evet" dedi Trevize. "Demek istediğim bu işte."

Deniador rahatladı ve güldü. "Saçmalık bu, baylar. Bunu bir alışkanlık olarak yapıyoruz biz ve kırsal kesimde insanlar bunu daha ciddiye alıyorlar, ama genelde pek fazla bir önemi yok. Canı sıkıldığında ya da kızdırıldığında "Yeryüzü" kelimesini kullanmayacak bir Comporellon'lu tanımıyorum ben. Sahip olduğumuz en yaygın bir kötü alışkanlık bu."

"Kötü alışkanlık mı?"

"Ya da 'kaba söz' diyelim isterseniz."

"Her neyse" dedi Trevize. "Bu sözü kullandığımda Bakan pek üzüldü."

"Şeyy, tabii, o bir dağ kadını."

"Bunun anlamı nedir?"

"Çok basit. Mitza Lizalor Merkezi Dağlık Arazisinde doğdu. Burada çocuklar eski usullere göre sözüm ona iyi bir şekilde yetiştirilir. Bu demektir ki, ne kadar iyi öğrenim görürlerse görsünler parmaklan üst üste koyma alışkanlıklarına engel olamazsınız."

"O halde 'Yeryüzü' sözcüğü sizi hiçbir surette rahatsız etmiyor, değil mi doktor?" dedi Bliss.

"Hiç rahatsız etmiyor, sevgili bayan. Ben şüpheciyim."

Trevize "Galaktik'te 'şüpheci' sözcüğünün ne anlama geldiğini bilmiyorum, ama siz bunu nasıl kullanıyorsunuz?" dedi.

"Aynen sizin gibi, sayın üye, ben, sadece mantıki ve güvenilir delillerin gösterdiği şeylere inanırım ve daha başka deliller buluncaya kadar bu fikrimden de şüphe ederim, işte bu yüzden bizler pek popüler olamıyoruz."

"Neden?" dedi Trevize.

"Hiçbir yerde popüler değiliz. İnsanlarının, rahat, kaygısız ama mantıksız bir inancı, bilinmeyenin ürpertici rüzgârına tercih ettikleri bir gezegen gösterebilir misiniz bana? Hiçbir delil olmaksızın Seldon Planı'na inanabilir misiniz?"

"Evet" dedi Trevize parmak uçlarına bakarak "Dün ben de aynı örneği vermiştim."

Pelorat, "Konuya dönebilir miyim dostum? Dünya hakkında, Şüpheci Birinin kabul edeceği ne biliyoruz?"

Deniador, "Çok az şey. Üzerinde insan türünün varolduğu tek bir gezegenin varlığını kabul edebiliriz. Çünkü birbirinden farklı türler birkaç farklı gezegende hatta bağımsız olarak sadece iki geze°-gende birbirlerinden çoğalabilirler. Başlangıcın oluştuğu bu gezegene 'yeryüzü' diyebiliriz. Buradaki gezegenlerin fazlasıyla eski olması ve muhtemelen yerleşilen ilk gezegenlerin yeryüzüne olan yakınlığından dolayı halk genelde yeryüzünün galaksinin köşesinde bulunduğuna inanır." dedi.

"Peki, Yeryüzünün bir başlangıç gezegeni olmasının dışında başka farklı özellikleri de var mı?" diye Pelorat hararetle sordu.

Deniador gülümseyerek "Düşündüğün bir şey mi var?" dedi.

"Bazılarının 'ay' dediği uydusunu düşünüyordum. Çok tuhaf, değil mi?"

"Bu önemli bir soru, Dr. Pelorat. Bazı düşünceler veriyorsun bana."

" "Ay'ı tuhaf yapan şeyi söylemiyorum."

"Boyutları şüphesiz. Haklı mıyım? Evet, görüyorum ki haklıyım. Dünya hakkında anlatılan bütür rivayetlerde çok sayıdaki canlı türlerinden ve yaklaşık üç bin, üç bin beş yüz kilometre çapında büyük uydusundan söz edilir. Eğer bizim bildiğimiz süreç kavramı doğruysa, bu çok sayıdaki canlı türlerinin doğal olarak biyolojik gelişme ile oluştuğu kolaylıkla kabul edilebilir. Dev bir uydu için böyle düşünülemez. Galaksinin üzerinde insan bulunan diğer hiçbir gezegenin böyle bir uydusu yok. Çünkü büyük uydular her zaman yerleşimi imkânsız kılan büyük gaz kütleleriyle kaplıdır. Öyleyse, bir şüpheci olarak ben, arzın varlığını kabul etmemeyi tercih ederim."

Pelorat, "Eğer Dünya, üzerindeki milyonlarca türden dolayı eşsiz bir karakter arz ediyorsa, dev bir uyduya sahip olması bakımından da eşsiz olamaz mı? Bir yöndeki farklılık, başka farklılıkları da düşündürebilir" dedi.

Deniador gülümsedi. "Yeryüzündeki milyonlarca türün nasıl tamamen boş ve ıssız dev bir gezegen yaratabileceğini anlayamıyorum."

"Bir de şöyle düşün. Belki de o milyonlarca türün gelişmesine yardım eden dev bir uydu idi."

"Bunun da nasıl olabileceğine akıl erdiremiyorum."

Trevize "Peki, yeryüzünün radyoaktifliği konusunda ne dersiniz?"

"İnsanlar hep bunu anlatır ve buna inanırlar."

"Fakat" dedi Trevize. "Üzerinde canlı türleri gelişmiş olmasına rağmen Dünya, yaşamı milyonlarca yıl etkileyecek kadar radyoaktif olamaz. Nasıl radyoaktif hale geldi? Nükleer bir savaş mı?"

"En yaygın görüş bu, sayın üye Trevize."

"Söyleyiş tarzınızdan buna inanmadığınız anlaşılıyor."

"Böyle bir savaşın olduğuna dair hiçbir delil yok. Genel, hatta evrensel görüşler bile kendi içlerinde birer delil olmayabilir."

"Öyleyse başka ne olmuş olabilir?"

"Hiçbir şey hakkında bir kanıt yok. Radyoaktivite belki de bu büyük uydu gibi uydurulmuş bir masal olabilir."

Pelorat sordu, "Yeryüzü hakkında kabul edilen genel görüş nedir? Bunca yıllık profesyonel meslek hayatım boyunca, içlerinde birçoğunda 'Yeryüzü' olarak anılan ya da ona çok benzeyen bir gezegenden söz edilen orijinal kaynaklar topladım. Comporellon üzerine efsanelerin de hiçbir yerden gelmediği söylenen Benbally diye birisi hakkındaki şüpheci bir ifade dışında, hiçbir şey bulamadım."

"Şaşırtıcı değil bu. Genellikle efsanelerimizi dışarıya yaymayız biz ve Benbally hakkında bilgiler bulmanıza bile hayret ettim. Yine boş inançlar."

"Ama siz batıl inançları olan bir insan değilsiniz ve onlar hakkında konuşmaktan çekinmezsiniz, değil mi?"

Ufak tefek tarihçi gözlerini yukarıya, Pelorat'a dikerek, "Bu doğru" dedi. "Eğer böyle olsaydım bu bana şüphesiz çok büyük ve hatta belki de tehlikeli bir itibar kazandırdı, ayrıca sanıyorum siz üçünüz yakında Comporellon'u terk ediyorsunuz ve bundan sonra hiçbir zaman benden bir bilgi kaynağı olarak bahsetmeyeceksiniz?"

Pelorat "Sizden şerefle söz edeceğiz? Dedi.

"O halde doğaüstülükten ve ahlaki öğretiden uzak olarak olan bitenleri tahminen şöylece özetleyebiliriz. Yeryüzü çok uzun bir süredir yalnızca insanların yaşadığı tek bir gezegen idi, sonra yaklaşık yirmi yirmi beş bin yıl önce insanlar uzay üstü hareket yoluyla yıldızlararası seyahat gerçekleştirdiler ve bir grup gezegene yerleştiler.

"Bu gezegenlere yerleşenler ilk kez dünyada yapılan robotları kullandılar. Robot deyince aklıma geldi, robotların neler olduğunu biliyor musunuz?"

"Evet" dedi Trevize, "Daha önce yine bu soru sorulmuştu bize. Robotların neler olduğunu biliyoruz."

"Tamamen robotlarla donatılmış bu topluluk yüksek bir teknoloji ile olağanüstü bir uzun yaşam geliştirdi ve geldikleri dünyayı aşağıladı. Öykünün daha tesirli bir şekline göre ise de, onlar yeryüzüne baskı uyguladılar ve onu aşağıladılar.

"Sonunda, yeryüzü aralarında hiç robot olmayan yeni bir göçmen grubu toparladı. Yeni yerleşilen gezegenler arasından ilki Comporellon idi. Kendi vatanseverlerimiz onun ilk olduğunda ısrar ederlerse de bir şüphecinin kabul edeceği hiçbir delil yok ortada, tik mülteci grubu yok oldu ve..."

Trevize sordu "îlk grup neden yok oldu, Dr. Deniador?"

"Neden mi? Genellikle romantiklerimiz onların 'Cezalandıran' tarafından, işledikleri suçlardan dolayı cezalandırıldıklarını düşünürler ve hiç kimse O'nun niçin bu kadar çok beklediğini söylemek zahmetine katlanmaz. Ama insanlar sürekli hayal ürünü şeyler uydurmak zorunda değildir. Bütünüyle robotlara dayanan bir toplumun küçülerek ve can sıkıntısından patlayarak ya da daha iyi bir ifadeyle yaşama isteğini yitirerek zayıflayıp güçsüzleşeceğini iddia etmek kolaydır.

"İkinci mülteci grubu, robotlar olmaksızın bütün Galaksside yaşadı ve kontrolü ele aldı, ama yeryüzünde radyoaktivite arttı ve dünya yavaşça kaybolup gitti. Genelde buna sebep olarak, ilk grup mülteciler bunu desteklediği için yeryüzünde de robot bulunması gösterilir."

O ana kadar öyküyü sabırsızlıkla dinleyen Bliss söze karıştı, "Şeyy, Dr. Deniador, radyoaktivite ya da değil, birçok mülteci grupları yerleşsin ya da yerleşmesin, asıl soru basit. Yeryüzü tam olarak nerede? Koordinatları nedir?"

Deniador "Bu soruya verilecek cevap şu. Bilmiyorum. Ama bırakın artık bu konuyu, öğle yemeği vakti geldi. Burada yemeğimizi yerken yeryüzü hakkında istediğiniz kadar konuşabiliriz" dedi.

"Yoksa pek fazla bir şeyler bilmiyor musunuz?" dedi Trevize sesinin tonunu ve şiddetini arttırarak.

"Gerçekten hiç kimse bu konuda benim kadar bilgili değildir."

"Ama bu imkânsız."

"Sayın üye" dedi Deniador hafif bir iç çekişle, "Gerçeğe imkânsız demek isterseniz, bu sizin bileceğiniz bir iş, ama böyle yaparak hiçbir yere varamazsınız."

7. BÖLÜM - COMPORELLON'DAN AYRILIŞ

26

Öğle yemeği, içleri değişik şeylerle dolu, muhtelif tonlarda, kabuklu yuvarlak şeylerden ibaretti.

Deniador ufak bir şeyin içinden bir çift ince şeffaf eldiven çıkardı ve giydi. Misafirleri de onun gibi yaptılar.

Bliss, "Bu şeylerin içinde ne var acaba" dedi.

Deniador, "Pembeler, Comporellon'un leziz, baharatlı balık pirzolasıyla doldurulmuştur. Sarılar, yumuşak peynirle doludur. Yeşiller sebzelidir. Henüz sıcakken yiyin. Sonra da sıcak bademli pay ve mutat içkilerimizi alacağız. Ben sıcak elma şarabını tavsiye ederim. İldim soğuk olduğundan biz yiyeceklerimizi, hatta tatlılarımızı bile ısıtmaya alıştık." dedi.

"Kendinize iyi bakıyorsunuz" dedi Pelorat.

"Pekiyi değil" dedi Deniador. "Misafirleri memnun etmeye çalışıyorum. Ben pek azla idare ederim. Siz de fark etmişsinizdir, benim bakılacak pek fazla vücut kitlem yok."

Trevize, pembelerden birini ısırdı ve gerçekten balık tadında etrafındaki baharatlarla çok lezzetli buldu ancak bütün gün ve gece onları hazmedemeyeceğini düşündü.

Isırdığı şeyin kalanını çıkardığında, kabuğun içindekilerini tekrar örttüğünü fark etti.

Ne akıntı, ne de sızıntı yoktu, bir an eldivenlerin nedenini merak etti. Onlar olmadan da ellerin ıslanma, kirlenme ihtimali yoktu, sonunda hijyen amacıyla kullanıldıklarına karar verdi. Elleri yıkama imkânı olmadığında, onun yerine kullanılıyordu ve belki de adetleri, eller yıkansa bile bunların kullanılmasını gerektiriyordu (Geçen gün Lizalor'la yediğinde Lizalor eldiven kullanmamıştı. - Belki de o bir dağ kadını olduğu için öyle davranmıştı).

"Sofrada iş konuşursak ayıp olur mu?" dedi.

"Comporellon ölçülerine göre evet, Meclis üyesi, ancak siz benim misafirimsiniz ve sizin isteklerinize uyacağız. Eğer gerçekten, ciddi konuları konuşmak istiyor ve bunun yemeğinizin tadını kaçırmayacağını düşünüyorsanız, lütfen buyurun. Size katılırım."

Trevize, "Teşekkür ederim. Bakan Lizalor, bu gezegende Şüphecilerin pek sevilmediklerini ima etti - yok gayet açıkça belirtti. Gerçekten öyle mi?" diye sordu.

Deniador'un neşesi daha da artmış gibiydi.

"Elbette. Eğer öyle olmasaydık ne kadar incinirdik. Gördüğünüz gibi Comporellon, hedefine ulaşamamış bir gezegendir. Detayları bilinmeyen genel mitolojik inanışa göre bir zamanlar, binlerce

yıl önce, üzerinde kimsenin yaşamadığı Galaksi henüz küçükken, Comporellon lider gezegendi. Bunu ve bilinen tarihte (toplumun genelinde) işgalci liderler olmadığımızı hiç unutmayız."

"Daha ne yapabiliriz? Bir zamanlar hükümet imparatorluğun sadık tebaası olmaya zorlandı ve şimdi de Vâkıfın tebaası durumundayız. Ve bizler ikinci planda kalışımızın daha da bilincine vardıkça, geçmişin muhteşem, gizemli günlerine inancımız daha da artıyor.

"O zaman Comporellon ne yapabilir? Geçmişte İmparatorluğa asla karşı gelmediler ve şimdi de Vâkıfa alenen karşı koyamazlar. Bizler onların efsanelerine inanmayıp, batıl inançlarına güldüğümüz için, onlar da bize saldırarak bizden nefret ederek rahatlamaya çalışıyorlar.

"Yine de, biz zulümlerinin etkisinden uzağız. Teknoloji bizim kontrolümüzde ve Üniversitelerin fakültelerini biz dolduruyoruz, içimizden sözünü sakınmayan bazıları, sınıflarda ders yapmakta güçlük çekmekte. Örneğin ben de bu güçlükle karşılaştım ama toplantılarımı kampus dışında tertipledim. Bununla birlikte biz alenen toplum hayatının dışına itilirsek teknoloji zayıf düşer ve Üniversiteler Galakside itibarını kaybeder. Bu, galiba insanlığın aptal tarafı, bilginin katledilmesi, nefretlerini kusmalarını durduramıyor ama Vakıf bizi destekliyor. Bu nedenle, biz devamlı azarlanıyor, küçümseniyor, suçlanıyor ve asla dokunulmuyoruz."

Trevize "Bunlardan dolayı mı bize dünyanın nerede olduğunu söylemeye çekmiyorsunuz? Bu takdirde size karşı olan hislerin daha kötü eyleme dönüşeceğinden mi korkuyorsunuz?"

Deniador başını salladı. "Hayır. Dünyanın yeri bilinmiyor. Sizden, korku veya herhangi bir nedenle hiçbir şey saklamıyorum."

"Ama bakın" dedi Trevize heyecanla. "Galaksinin bu mıntıkasında yaşanacak fiziksel özelliklere sahip pek az sayıda gezegen vardır ve bu nedenle de siz onların yerini pekâlâ biliyorsunuzdur. Yerleşilebilir bir gezegenin sektörünü keşfetmekte hele radyoaktifse ne zorluk olabilir ki? Bununla birlikte, bir de büyük uydusu olan bir gezegen bu arayacağınız. Radyoaktivite ve büyük uyduyla dünya alelade bir araştırmada bile gözden kaçmaz. Biraz zaman alabilir ama yegâne güçlüğü de bu olur." dedi.

Deniador "Şüphecilerin görüşüne göre dünyanın radyoaktivitesi ve büyük uydusu ancak masaldır. Onları aramaya kalkarsak, bari serçe sütü, tavşan tüyü de arayalım."

"Belki de, ama bunun Comporellon'u hiç değilse araştırmaya devam etmekten alıkoymaması gerek. Canlıların yaşayabileceği uygun büyüklükte ve büyük bir uydusu olan radyoaktif bir gezegen bulurlarsa, bu Comporellon efsanelerine ne kadar büyük bir inandırıcılık kazandırır."

Deniador güldü. "Eğer bulamazsak ya da efsanelerden oldukça farklı bir Dünya bulursak bunun tersi gerçekleşir. Comporellon efsanesi yerinden sarsılır ve herkes oturur, bizimle alay eder. Comporellon bunu göze alamaz."

Trevize bir an düşündü, sonra devam etti. Sesinde samimi bir ton vardı. "Üstelik radyoaktivite ve büyük bir uydu birliğini –eğer Galaktik dilinde böyle bir sözcük varsa- dikkate almazsak, o takdirde bir başka özellik daha geriye kalır ki bu da herhangi bir efsaneye bağlanmaksızın tanım ile mevcut olacağına inanılan bir üçüncü şıktır. Dünyanın üzerinde ya inanılmaz çeşitlilikte zengin bir hayat vardır yahut da böyle bir hayatın fosilleşmiş kalıntısı vardır en azından."

Deniador, "Konsül üyeleri" dedi. "Comporellon Dünyayı aramak için hiçbir düzenli grup göndermezken, biz uzayda yolculuk yapma olanağı buluyoruz, zaman zaman da herhangi bir nedenle

gitmeleri gereken rotadan sapan uzay gemilerinin haberlerini alıyoruz. Atılan adımlar her zaman mükemmel olmuyor, belki de biliyorsunuz. Yine de efsanevi Dünyanınkilere benzeyen özellikleri olan bir uydu hakkında hiçbir haber alamıyoruz, ya da içinde canlıların kaynaştığı bir uyduyu bilmiyoruz,. Ne de içinde kimsenin yaşamadığı anlaşılan bir uyduya inip fosil arayacak bir gemi biliyoruz. Eğer öyle olsaydı binlerce yıldır böyle bir şey bildirilirdi. Kesinlikle eminim ki Dünya'nın yerini bulmak imkânsızdır. Çünkü Dünya yeri bulunabilecek bir konumda değildir."

Trevize hayal kırıldığı içinde başını salladı, "Ama Dünya'nın mutlaka bir yerde olması gerek. Bir yerde insanlığın ve insan hayatının geliştiği bir gezegenin bulunması gerek. Eğer Dünya Galaksi'-nin bu kesiminde değilse, bir başka yerdedir."

"Belki de," dedi Deniador soğukkanlılıkla, "Ama bunca zamandır hiçbir yerden çıkmadı."

"İnsanlar gerçekten onu aramadılar."

"Evet, öyle anlaşılıyor ki sen arıyorsun. Sana iyi şanslar dilerim, ama senin başarın üzerine bahse girmem."

Trevize "Direkt bir araştırmadan başka bir yöntemle, Dünya'-nın muhtemel yerini dolaylı yollarla bulmak için girişimler oldu mu?"

"Evet" dedi iki ses birlikte. Seslerden birinin sahibi olan Deniador Pelorat'a "Yariff in projesinin mi düşünüyorsun?" diye sordu.

"Evet, onu düşünüyordum." dedi Pelorat.

"Öyleyse onu Konsül üyesine açıklayacak mısın? Sanırım ona benden daha büyük bir istekle inanacaktır."

Pelorat, "Görüyorsun Golan, İmparatorluğun son günlerinde Soyların Araştırması adını verdiğimiz ilginç bir faaliyetimiz, belki de çevredeki gerçeklerin çirkinliğinden kurtulmak için bir eğlencemiz vardı. O zamanlar İmparatorluk çözülme dönemini yaşıyordu.

Livyalı bir tarihçi vardı, adı Humbal Yariff idi. Bir gün aklına bir fikir gelerek doğuş gezegeni ne olursa olsun uzaktaki gezegenlerde yerleşeceğinden daha erken kendi yakınındaki gezegenlere yerleşeceğini düşündü. Genelde bir dünya doğuş noktasından ne kadar uzakta olursa o kadar sonra oraya yerleşilmesi tabiidir.

O takdirde Galaksideki bütün yaşanılabilir gezegenlerin yerleşme tarihini birisinin kayıtlara geçirdiğini ve belli bir yaşta olan şebekeleri yazmışsa? Sözgelimi on bin yıllık bir şebeke olabilir; bir başka şebeke on iki bin yıllık olabilir, yine bir başkası on beş bin yıllık olabilir. Her bir şebeke teori olarak kabaca küresel olur ve kabaca aynı merkeze bağlı olurlar. Daha eski şebekeler, yenilerine göre daha ufak çaplı küreler oluştururlar ve eğer bütün merkezler hesaplanacak olursa doğuş gezegeni olan Dünya'yı içerecek nispeten ufak bir uzay hacmi içine düşerler."

Pelorat'ın yüzü, birbirine kubbe yaparak avuçlarını birleştirirken çok samimi idi. "Benim düşüncelerimi anlıyor musun, Golan?"

Trevize başını salladı. "Evet. Ama bir işe yaramadığını var sayıyorum."

"Teorik olarak işe yaraması gerekirdi, eski dostum. Bir sorun, doğuş zamanlan tamamen yanlıştı. Her bir gezegen kendi yaşını bir dereceye kadar abartır ve hiçbirini efsanelerden sıyırarak kesinlikle belirlemek imkânsızdı."

Bliss, "Eski tahtalar üzerinde Karbon-14 testi yapılabilirdi." dedi.

"Tabii ki yapılabilirdi" dedi Pelorat, "Söz konusu dünyalardan işbirliği teklifi gelebilirdi, ama hiç kimse ilgi göstermedi. Hiçbir gezegen kendi abartılmış yaş iddiasının çürütülmesine razı olmuyordu. İmparatorluk da o zamanlar bu kadar önemsiz bir konuda mahalli itirazların önünü alacak durumda değildi. Düşünecek başka önemli işleri vardı.

Yariff in yapabileceği tek şey yalnızca iki bin yıldan yaşlı ve temeli güvenilir koşullar altında hassas bir şekilde kaydedilmiş olan gezegenlerden yararlanmaktı. Böyle gezegenler pek azdı ve kabaca simetrik biçimde dağıldıklarından merkez İmparatorluğun başkenti olan Trantor'a oldukça yalandı, çünkü bu, nispeten az gezegenler için doğduğu koloni keşiflerinin yapıldığı bir yerdi.

"Bu da tabii ki bir başka sorundu. Dünya, öteki gezegenler için tek yerleşme noktası değildi. Zaman ilerledikçe, daha eski gezegenler de kendi yerleşme keşif gruplarını yolladı ve İmparatorluğun yükseldiği zamanda, Trantor bunların oldukça bereketli bir kaynağı idi. Yariff oldukça adaletsiz bir şekilde alaya alındı ve profesyonel ünü sona erdi."

Trevize "Meseleyi anlıyorum, Janov Dr. Deniador, bu durumda en ufak bir umut verecek bir şey sunamıyor musunuz? Dünya hakkında bilgi bulunabilecek herhangi bir gezegen düşünemiyor musunuz?" dedi.

Deniador bir süre derin düşüncelere daldı. "Şeyy," dedi sonunda, birden tereddütlü bir şekilde, "Bir Şüpheci olarak şunu söylemeliyim ki Dünya'nın bulunabileceğinden veya şimdiye kadar mevcut olmuş olacağından pek emin değilim. Ancak..." Gene sustu.

Sonunda Bliss "Sanırım önemli olabilecek bir şey düşündünüz, Doktor" dedi.

"Önemli mi? Sanmıyorum." dedi Deniador zayıfça. "Belki de eğlendirici bir şey. Dünya, durumu bir esrar perdesi altında gizli tek gezegen değil. İlk Yerleşicilerin grubu var; Uzaylılar derler bunlara bizim efsanelerimizde. Bazıları onların bulundukları gezegenlere "Uzaylıların dünyaları" kimileri de onlara "Yasak gezegenler" der. Bu ikinci isim şimdi daha yaygın."

"Onların gururlarına kapılıp büyüdükleri zamanda, diye söz eder efsane. Uzaylıların ömürleri yüzyılları bulurdu ve bizim kısa ömürlü atalarımızın onların gezegenlerinde yaşamalarına izin vermezlerdi. Bizler onları yendikten sonra durum tersine döndü. Biz onları bu sefer küçümsedik ve onları kendi başlarına bıraktık, kendi uzay gemilerimizi ve tacirlerimizi onlarla alış veriş yapmaktan menettik. Böylece o gezegenler Yasak Gezegenler oldu. Efsanenin dediğine göre Cezalandıran Gücün bizim müdahalemize gerek olmadan onları mahvedeceğinden emindik ve öyle de olduğu anlaşılıyordu. Hiç değilse binlerce yıldır bildiğimiz kadarıyla Galakside hiçbir Uzaylı görülmedi."

"Uzaylıların Dünya hakkında bilgileri olabilir miydi dersiniz?" dedi Trevize.

"Mümkündür, çünkü onların gezegenleri bizim gezegenimizden çok eski idi. Yani eğer hiç Uzaylı yoksa ki bu da fevkalade ihtimal dışı."

"Eğer kendileri mevcut değilse, gezegenleri mevcuttur ve içinde kayıtlar bulunabilir."

"Eğer gezegenleri bulabilirsen?"

Trevize bitkin bir şekilde baktı. "Yani siz demek istiyorsunuz ki yeri belli olmayan Dünya'nın anahtarı, yine yerleri belli olmayan Uzaylıların gezegenlerinde bulunabilir."

Deniador omuzlarını silkti. "Biz onlarla yirmi bin yıldır hiçbir iş yapmadık. Onları hiç

düşünmedik. Onların da Dünya gibi sislere karışmış olması gerek."

"Uzaylılar kaç tane gezegende yaşadılar?"

"Efsaneler böyle elli tane gezegen olduğundan söz ediyor kuşku uyandıracak kadar yuvarlak bir rakam. Herhalde çok daha az olmuştur."

"Bu elli taneden hiç birinin yerini bilmiyorsunuz?"

"Şey, merak ediyorum..."

"Neyi merak ediyorsunuz?"

Deniador, "Eski çağ tarihi benim hobim olduğundan, Dr. Pelorat'da aynı konu ile ilgilendiği için eski tarihleri ilgilendirebilecek eski belgeleri zaman zaman araştırıp efsanelerden daha belirgin şeyler ararım. Geçtiğimiz yıl eski bir uzay gemisinin kayıtlarına rastladım, okunması hemen hemen olanaksız kayıtlar buldum. Öylesine eski kayıtlardı ki o zamanlar bizim gezegenimiz Comporellon'un adını bile almamıştı. O zamanlar "Baley-dünya" adını kullanıyorlardı ki bana kalırsa efsanelerimizde geçen "Benbally Gezegeni" ifadesinden de eski bir isim bu." Dedi.

Pelorat heyecanla "Bu çalışmayı yayınladınız mı?" diye sordu.

"Hayır," dedi Deniador, "Bizim eskilerin dediği gibi, yüzme havuzunda su olduğundan emin olmadan dalmak istemem. Kayıtta uzay gemisinin kaptanının bir Uzaylı gezegenini ziyaret edip yanında bir Uzaylı kadın alıp getirdiğini yazıyor."

Bliss "Ama siz Uzaylıların ziyaretçi kabul etmediklerinden söz ediyordunuz."

"Haklısınız ve ben de bu yüzden malzemeyi yayınlamıyorum. İnanılacak gibi görünmüyor. Uzaylılara ve onların İlk Yerleşenlerle yani bizim atalarımızla- aralarındaki çatışmalarına ilişkin olarak yorumlanabilecek kesin olmayan hikâyeler var. Bu hikâyeler yalnızca Comporellon'da değil birçok başka gezegende de çeşitli değişikliklerle mevcut ama hepsi de bir bakıma kesin uyum içinde. İki grup, Uzaylılar ve İlk Yerleşenler birbirleri ile karışmadılar. Cinsel teması bırakın, hiçbir sosyal temas dahi olmamış, ama öyle anlaşılıyor ki İlk Yerleşicilerin kaptanı ile Uzaylı kadın birbirlerine âşık olmuşlar. Bu öylesine inanılmaz bir şey ki, hikâyenin en fazla basit bir romantik tarihi hikâye olarak kabul edileceğine bile ihtimal veremiyorum."

Trevize hayal kırıklığına uğramış bir şekilde baktı. "Hepsi o kadar mı?"

"Hayır, Konsül üyesi, bir şey daha var. Geminin defterinde uzay koordinatları olabilecek veya olamayacak bazı rakamlara rastladım. Eğer bunlar o rakamlarsa -ama tekrarlıyorum, çünkü benim Şüphecilik onurum olamayabilecekleri şeklinde beni uyarıyor- o takdirde eldeki delil bunların Uzaylı gezegenlerinden üçünün uzay koordinatları olduğu sonucuna bizi götürebilir. Onlardan biri kaptanın indiği ve Uzaylı aşığını kaçırdığı gezegen olabilir."

Trevize, "Acaba, hikâye hayal ürünü olsa bile, koordinatların doğru olma ihtimali var mı?"

"Olabilir" dedi Deniador. "Ben size rakamları vereyim, siz isterseniz onları kullanın, onları kullanabilirsiniz ama bir yere varamayabilirsiniz. Yine de aklıma eğlenceli bir şey geliyor." Gülümsemesi birden dudaklarında görünüp kayboldu.

"Nedir o?" diye sordu Trevize.

"Peki, eğer o koordinat dizilerinden biri Dünya'yı gösterirse ne olur?"

27

Comporellon'un belli belirsiz portakal rengi güneşi, Terminus'un güneşinden görünüş bakımından daha büyüktü, ama gökyüzünde daha aşağıda idi ve az bir sıcaklık veriyordu. Rüzgâr, mutlu bir şans eseri hafif esiyordu ve Trevize'nin yanağına buzlu parmakları ile dokunuyordu.

Trevize, Mitza Lizalor'un verdiği elektrikli paltonun içinde titriyordu. Yanındaki Mitza'ya "Herhalde bir süre sonra hava ısınır, değil mi?" diye sordu.

Güneşe kısaca baktı ve uzay limanının boşluğunda dururken hiçbir rahatsızlık işareti göstermiyordu -uzun boylu, geniş omuzluydu. Trevize'den daha hafif bir palto giyiyordu. Soğuktan etkileniyor gibi görünmese de en azından onu küçümsüyordu.

"Çok güzel bir yaz mevsimi geçirdik. Uzun sürmedi ama yiyecek ürünlerimiz buna alışıktır. Mahsul soyları dikkatlice seçilir, böylece güneşte çabucak büyürler ve kolaylıkla donmazlar. Ev hayvanlarımızın postları kaimdir ve Comporellon yünü genel olarak kabul edilen en iyi yündür. Sonra tropik meyve yetiştiren Comporellon etrafında yörüngeye girmiş çiftlik yerlerimiz var. Üstün tatta konserve edilmiş ananaslar ihraç ediyoruz. Bizi soğuk bir gezegen olarak bilenler bunun farkında değiller." Trevize, "Bizi buraya kadar geçirmeye geldiğiniz ve bu görevimizde bizimle ortaklaşa çalışmaya istekli olduğunuz için teşekkür ederim. Kendi içimin rahat etmesi için size şunu sormam gerek ki bunu yaptığınız için başınız derde girecek mi?" dedi.

"Hayır!" Başını gururlu bir şekilde salladı. "Hiçbir sorun yok. İlk önce, beni sorguya çekmezler. Ben nakliye konusunda kumanda mevkiindeyim. Yani bu uzay Umanı ve öteki uzay umanlarının kurallarım ben koyarım, giriş istasyonları için, gelip giden uzay gemileri için. Başbakan bütün bunlarda bana güvenir ve ayrıntılarını bilemediğine özellikle memnun olur - Eğer sorguya çekilecek dahi olsam gerçeği söylemem gerekir. Hükümet gemiyi Vakfa bildirmediğim için beni takdir edecektir. Eğer halka söylemenin güvenli olduğuna karar verilse dahi, onlar da bana hak verirler. Vakfin kendisi de bundan haberdar olmayacaktır."

Trevize "Hükümet gemiyi Vakıftan geri almaya istekli olabilir, ama acaba sizin bizi birlikte götürmenize razı olurlar mı?"

Lizalor gülümsedi. "Siz dürüst bir insansınız, Trevize. Geminizi korumak için elinizden geldiği kadar canla başla çabaladınız. Şimdi de geminize kavuştuktan sonra benim durumumla ilgileniyorsunuz." Kadın, içinden gelen bir duygu ile sanki sevgi dolu bir davranışta bulunacakken kendini zorlukla durdurdu ve içinden gelen bu dürtüyü engelledi.

Yeni bir gayretle "Eğer benim verdiğim karara inanmayacak olurlarsa, onlara sizin geldiğinizi ve En Eski Dünyayı aradığınızı ve hâlâ da aramakta olduğunuzu söylerim, onlar da sizden ve geminizden mümkün olduğu kadar çabuk kurtulmakla iyi ettiğimi söylerler. Ondan sonra da sizin buraya ilk inişinize müsaade edilmesinden dolayı işlenen günahın kefaretini ödemek için ayin yaparlar. Aslında günahsız sayılırlar çünkü sizin geleceğinizi tahmin etmeleri imkânsızdı."

"Gerçekten, varlığımın size ve gezegeninize uğursuzluk getirmesinden korkuyor musunuz?"

Lizalor, duygusuz bir tonla "Gerçekten" dedi. Sonra, daha yumuşak bir biçimde devam etti. "Sizi tanımamla birlikte zaten uğursuzluk getirmiş bulunuyorsunuz. Comporellonlular daha da bitkin

görünecekler. Ben dinmemiş bir istekle kalakalacağım. Cezayı Veren bunun peşini bırakmaz."

Trevize duraksadı ve "Senin bu konudaki düşünceni değiştirmeni istemiyorum. Ama, gereksiz bir kuşkudan dolayı aa çekmeni de istemiyorum. Bu benim sana uğursuzluk getirmem konusunun, boş bir inanç olduğunu bilmelisin" dedi.

"Bunu Şüpheci mi söyledi?"

"O söylemeden de biliyordum."

Lizalor, kalkık kaşlarının üzerindeki ince buz tabakasını sildi ve "Bunun batıl inanç olduğunu düşünenlerin bulunduğunu biliyorum. Ne var ki, şu En Eski'nin uğursuzluk getirdiği bir gerçek. Bu birçok kez kanıtlanmıştır ve hiçbir Septik tartışma bu gerçeği ortadan kaldıramaz" dedi.

Birdenbire elini kaldırdı: "Güle güle Golan. Gemine bin ve yumuşak Terminyan bedenin, bizim soğuk ama dost Rüzgârımızda donmadan arkadaşlarına ulaş."

"Hoşçakal, Mitza! Dönüşte görüşmek umuduyla."

"Evet, döneceğine söz vermiştin. Ben de inanmaya çalışmıştım. Hatta uğursuzluğun gezegenime değil, yalnızca bana gelmesi için; seninle uzaydaki geminde buluşmayı bile tasarlamıştım kendi kendime. Ama dönmeyeceksin!"

"Hayır döneceğim! Seni tanımış olduktan sonra, bu kadar kolay bırakamazdım." O anda, Trevize söylediklerinin içtenliğine inanmıştı.

"Senin romantik arzularından kuşku duymuyorum, sevimli Vakıfdaşım. Ama dışarıda En Eski'yi aramaya kalkışanlar bir daha hiç geri gemleyecekler. Hiçbir yerde. Bunu bütün benliğimle biliyorum."

Trevize soğuktan dişlerinin takırdamasını önlemeye çalıştı. Ama Mitza'nın korkudan titrediğini düşünmesini istemiyordu. "Bu da bir batıl inanç" dedi.

"Ve bu da doğru" dedi Mitza.

28

Yeniden Uzak Yıldız'ın pilot kabininde olmak güzeldi. Kabin rahatsız edici ve sonsuz uzayda bir tutsaklık balonu olabilirdi. Yine de bilinen, alışılmış, dostça ve sıcak bir yerdi.

"Sonunda gemiye geldiğine sevindim" dedi Bliss. "Bakanla ne kadar kalacağını merak ediyordum."

"Çok uzun değil." diye karşılık verdi Trevize. "Soğuktu."

"Bana onunla kalmak ve Dünya'yı aramayı ertelemek düşünce-sindeydin gibi geldi. Senin düşüncelerini sorgulamayacağını. Ama seninle ilgiliydim ve bu yüzden onun seni baştan çıkarması beni etkiledi"

"Haklısın" dedi Trevize. "En azından bir an için baştan çıkarma duygusuna kapıldım. Bakan, olağanüstü bir kadın. Daha önce ona benzer birine rastlamadım. Direncimi güçlendirdin mi, Bliss?"

"Sana birçok kez, hangi nedenle, hangi yolla olursa olsun, düşüncene müdahale etmek zorunda

olmadığımı ve bunu yapmayacağımı açıklamıştım Trevize. Sen, güçlü görev duygusuna karşın, baştan çıkarılmaya yenildin sanıyorum."

"Hayır, katılmıyorum." Zorla gülümsedi. "Hiçbir şey bu denli dramatik ve bu denli soylu değildir. Direncim, soğuktan ve onun beni öldürmeye karar vermesinin çok uzun zaman almayacağı gibi akıllı bir düşünceden dolayı güçlendi. Hızımı koruyanı adım."

Pelorat, "Neyse" dedi, "Gemide güvence altındasın. Şimdi ne yapacağız?"

"Öncelikle, sıçrayış yapmak için, Comporellon'lıların güneşinden iyice uzaklaşmalıyız. Bunun için gezegen sisteminde, dışarıya doğru büyük bir hızla hareket edeceğiz."

"Durdurulacağımızı veya izleneceğimizi mi düşünüyorsun?"

"Yoo... Bakan'ın yalnızca, Ceza Vericinin gezegenden intikam almaması için mümkün olduğu kadar çabuk uzaklaşmamız ve uzaklarda kalmamızdan endişe duyduğunu düşünüyorum. Gerçekte..."

"Evet?"

"Bizden mutlaka intikam alınacağını düşünüyor. Geri dönmeyeceğimize inanıyor. Hemen eklemeliyim, bu benim, ölçmesi için elinde hiçbir olgu olmayan olası bir ihanetimin tahmini değil. Dünyanın, onu her arayanın öldüğü korkunç bir uğursuzluğa sahip olduğunu söyledi."

Bliss, "Comporellon bu arayışta kaç kişi yitirdi ki, böyle bir yargıda bulunuyor?" diye sordu.

"Yitirdiklerinden emin değilim. Ona korkularının boş inançlar olduğunu anlattım."

"Buna inandığına emin misin, yoksa onun seni sarsmasına izin mi verdin?"

"Korkularının, açıkladığı biçimde, çok saf boş inançlar olduğunu biliyorum. Ama aynı zamanda, doğru temellere de dayanıyor bu inançlar."

"Yeryüzüne inersek radyoaktivite nedeniyle ölürüz demek mi istiyorsun?"

"Yeryüzünde radyoaktivite olduğuna inanmıyorum. O kendisini korur. Trantor'daki Kütüphanede yok edilen Dünya'ya ilişkin yayınlan hatırlayın. Gaia'nın o muhteşem hafızasını hatırlayın: İçinde bütün gezegen yer alıyor. Yüzeydeki kaya tabakasından merkezdeki ergimiş metale kadar. Artık bize daha fazla bilgi sızdırmıyor bu hafıza."

"Şurası açık ki, Yeryüzü bunu yapacak kadar güçlüyse, zihinlere kendisinde radyoaktivite olduğu inancını sokar. Böylece kimse onu aramaz. Belki, Comporellon Dünya için özel bir tehlike olduğu konusunda bu kadar ısrarlı olduğu için, anlaşılmaz boşluğun takviyesi de söz konusu olabilir. Bir Skeptik ve bilim adamı olan Deniador, Yeryüzünün aranmasına gerek olmadığına iyice ikna edilmiş durumda. Dünyanın bulunamayacağım söylüyor. Bundan dolayı Hakan'ın batıl inancı doğru temellere dayanıyor. Yeryüzü kendisini saklama konusunda bu denli ısrarlıysa, kendisini bulmamıza izin vermek yerine bizi öldürmesi ya da rahatsız etmesi daha mantıklı değil mi?"

Bliss, kaşlarını çatarak "Gaia..." dedi.

Trevize hemen "Gaia'nın bizi koruyacağını söyleme. Dünya onun hafızasını yok edebildiğine göre, ikisi arasındaki bir çatışmada kazanan Dünya olacaktır" diye kesti.

Bliss soğuk bir ses tonuyla, "Gaia'nın hatıralarının yok olduğunu nerden biliyorsun? Gaia'nın, bir gezegen hafızası geliştirmesi zaman alabilir. Biz de yalnızca bu gelişimin tamamlanma yamanma dönüp geçmişi sorgulayabiliriz. Ayrıca, Gaia'nın hafızası yok edilmiş olsa bile, bunu Yeryüzü'nun

yaptığından nasıl emin olabilirsin?" dedi.

"Bilmiyorum. Yalnızca tahminlerimi birleştirip bu sonuca vardım."

Pelorat sıkılgan bir biçimde konuya girdi. "Yeryüzü, özelliklerini saklamak konusunda bu kadar ısrarlı ve güçlüyse arayışımızın yaran ne? Dünya'nın, kendisini bulmamıza izin vermeyeceğini ve başarmamızı önlemek için gerekirse bizi öldüreceğini düşünüyor gibisiniz. Bu durumda her şeyi bırakmamanın bir anlamı var mı?"

"Bırakmamız, vazgeçmemiz gerekiyor, kabul ediyorum. Ama O'nun var olduğu yolunda güçlü bir inancım var. Dünya'yı bulmalıyım ve bulacağım da. Gaia, benim bu türden güçlü inançlarımın her zaman doğru olduğunu söyler."

"Ama o zaman keşif nasıl yaşayacak, eski dostum?"

Trevize hafif bir çabayla, "Olabilir" dedi. "Yaşayabilir. Dünya'da benim olağanüstü doğruluğumu anlayacak ve beni bana bırakacak. Fakat -sonuçta bu noktaya geldim- siz ikinizin yaşamı konusunda emin değilim ve bu konuyla ilgileniyorum. Tasarımın gerekliliğini her zaman düşünmüşümdür. Ama şimdi daha da gerekli olduğunu sanıyorum. Tasarım, ikinizi Gaia'ya geri götürdükten sonra yoluma tek başıma devam etmek. Dünyayı aramayı ilk düşünen, bu aramaya değer veren, önderlik eden benim. Siz değilsiniz! O zaman, riski alan da ben olmalıyım. Siz değil! Yalnız gideyim, olur mu?"

Pelorat, çenesini boynuna gömmüştü. Böylece uzun yüzü daha da uzun görünüyordu. "Sinirli olduğumu inkâr etmiyorum. Golan. Ama seni bırakmaktan utanırım ve bunu yaptıysam kendimi lanetlerim."

"Bliss?"

"Gaia seni bırakmayacak, Trevize. Ne yaparsan yap bırakmayacak. Eğer Dünya'nın tehlikeli oluşu kanıtlanırsa Gaia seni koruyabildiği kadar koruyacak. Bliss olarak ben de Pel'i bırakamam. O seninle olduğu sürece, ben de seninleyim."

Trevize sert bir biçimde "Peki öyleyse. Size bir şans vermiştim. Beraber devam ediyoruz." dedi.

"Beraber" diye tekrarladı Bliss.

Pelorat hafifçe gülümseyip Trevize'nin omuzunu tuttu: "Beraberiz. Her zaman..."

29

Bliss, "Şuna bak, Pel" derken amaçsız bir biçimde, Pelorat'ın Dünya-efsanesi kütüphanesinden değişik olarak geminin teleskobundan yararlanmaya çalışıyordu.

Pelorat yaklaştı. Bliss'in omuzunun arkasından teleskopun gözetleme penceresinden baktı. Comporellon gezegen sisteminin gaz devlerinden biri görünüyordu. Asıl boyutlarına gelinceye dek gaz bulutunu büyüttü. Bulutun soluk çizgilerle kesilmiş san şeritleri vardı. Gezegenden ve güneşten bakıldığında, hemen hemen tamamlanmış bir ışık çemberi biçimindeydi.

"Ne güzel" dedi Pelorat.

"Merkezdeki şerit, gezegen boyunca uzanıyor Pel."

Pelorat alnını kırıştırarak, "Biliyorsun, Bliss. İnanıyorum" dedi.

"Bir göz yanılması olabilir mi?"

Pelorat, "Emin değilim Bliss" dedi. "Ben de senin gibi bir uzay acemisiyim.- Golan."

Trevize isteksizce "Ne oldu?" dedi ve pilot kabinine girdi. Biraz önce yatağın üzerinde elbiseleriyle uyumuş gibi bir hali vardı -ki zaten öyle yapmıştı. -

Oldukça hırçın bir biçimde "Lütfen, araçlara dokunmayın?" dedi.

"Yalnızca teleskopa bakıyoruz," dedi Pelorat." "Bak şuna!"

Trevize baktı ve "Bir gaz devi. Bana söylediklerine göre adı Gallia." dedi.

"Bakarak nasıl anladın o olduğunu?"

"Birincisi güneşten bu u/aklıkta rotamızı ayarlarken, çalıştığımız gezegen büyüklükleri ve yörünge konumları nedeniyle bu anda bu denli büyütebileceğiniz tek gaz kümesi budur. İkincisi bir halkası var."

"Halkası mı?" diye sordu Bliss, merakla.

"Bütün gördüğünüz ince, soluk bir işaret. Çünkü gaz bulutuna nerdeyse kenarından bakıyoruz. Gezegenin dışına doğru kalkışa geçerse daha iyi anlayabilirsiniz. İster misiniz?"

Pelorat, "Konum ve rotayı yeniden ayarlamak, hesaplamak zorunda kalırsın, Golan" dedi.

"Yok, canım, bilgisayar bu hesabı küçük bir çabayla yapabilir."

Konuşurken bilgisayarının başına geçti. Ellerini işaretlerin üzerine koydu. Bilgisayar, Trevize'nin beynine ulaştı ve geri kalan işlemi yaptı.

Uzak Yıldız, yakınlık problemi ve atalet sorunu olmadan hızla ivmelendi. Trevize, bir kez daha, bilgisayar ve gemiye karşı bir sevgi duydu içinde. Bilgisayar ve gemi, sanki onu güçlendiren ve yönlendiren bir düşünce, isteklerinin güçlü ve uyumlu bir uzantısı idi.

Vakıf, gemiyi geri istemişti. Comporellon da kendisi için istemişti. Her iki istek de şaşırtıcı değildi. Tek şaşırtıcı olan, boş inançların Comporellon'u isteğinden vazgeçilecek kadar güçlü olabilmeleri idi.

Tam olarak donatılırsa, Galaksideki herhangi bir gemi ya da gemi grubuyla savaşabilir, ya da onlara saldırabilirdi. Yalnız, kendisine benzeyen bir başka gemiyle karşılaşmaması gerekiyordu.

Gemi, tam olarak silahlandırılmamıştı tabii. Başkan Branno, gemiyi ona verirken silahsız bırakma konusunda özen göstermişti.

Pelorat ve Bliss, Gallia onlara doğru yavaş yavaş dönerken ısrarla gezegeni izlediler. Üst kutup (hangisi olduğu önemli değil), alttaki kutup kürenin şişkinliğinin ardına çekilirken çevresinde oluşan geniş bir dairesel bölgedeki türbülansla birlikte gözden kayboldu.

Yukarı kenarda, san ışığın küresini gezegenin karanlık tarafı sardı ve güzel görünümlü çember gittikçe sarkmaya başladı.

Daha heyecan verici olan, kuzeye ve güneye doğru olan diğer şeritler gibi, merkezdeki serilin de eğri haline gelmesiydi.

Merkezdeki şerit gezegenin iki yanı boyunca uzanıyordu. Bu sırada, her iki yanda da dar boğumlar sarkıyordu. Burada bir yanılma söz konusu değildi. Bulutun doğası görünüyordu. Gaz bulutu, gezegenin iki yanından sarkan ve uzak yüzünde saklanmış olan bir madde halkasıydı.

"Size bir fikir verebilmek için bu kadarı yeterlidir herhalde" dedi Trevize. "Eğer gezegenin üzerinde biraz daha sıçrarsak, halkayı, gezegenin etrafında eş merkezli olarak, hiçbir yerde gezegeni kesmeden dairesel biçimiyle görebilirsiniz."

"Bunun mümkün olduğunu sanmıyorum" dedi Pelorat. "Onu uzayda tutan nedir?"

Trevize, "Bir uyduyu uzayda tutan neyse, bu halkayı tutan da odur" diye yanıtladı. "Halkalar, her biri gezegenin yörüngesinde olan ince parçacıklardan oluşur. Bunlar o gezegene o denli yalandır ki, gel-git etkileri parçacıkların tek bir cisim haline gelmelerini önler."

Pelorat kafasını salladı, "Düşününce bana dehşet verici geliyor, dostum. Nasıl olur da ben tüm hayatımı okulda harcamama karşın bu kadar az astronomi bilebilirim?"

"Ben de insanlığın mitleri ile ilgili bir şey bilmiyorum. Kimse bilginin tümüyle donanamaz. Önemli olan nokta, bu gezegen halkalarının alışılmışın dışında olmayışıdır. Hemen her gaz devinin yalnızca ince bir toz eğrisi olsa bile, bunlara benzer halkası vardır. Böyleyken, Terminus güneşinin gezegen ailesinde gerçek bir gaz devi yok. Böylece, bir Terminyan uzayda dolaşmadıkça, ya da üniversitede astronomi öğrenimi görmediği sürece, gezegen halkalarıyla ilgili hiçbir şey bilmez. Alışılmamış olan, bir halkanın bunun gibi, parlaklığım göstermeye yetecek kadar geniş ve dikkat çekici olmasıdır. İki yüz kilometre genişliğinde olsa gerek."

O anda Pelorat parmaklarını açtı: "Anlatmak istediği buymuş demek ki..."

Bliss şaşırarak baktı. "Nedir o, Pel?"

"Bir zamanlar bir şiir parçası okumuştum. Çok eski çağlara aitti. Eski Galaktik yorumuyla yazılmıştı. Bu yüzden anlaşılması zordu, ama büyük çağın iyi bir örneğiydi. Arkaizme karşı çıkmıyorum tabii. Uğraşım, beni eski Galaktik çeşitlemelerinde uzmanlaştırdı. Eski Galaktik ürünler, mesleğim dışında hiçbir işe yaramasalar da, yine de zevkli geliyor. Haa, ne diyordum?"

"Eski bir şiirin bölümü diyordun, canım."

"Sağol Bliss" dedi ve Trevize'ye döndü. "Ne zaman konuyu dağıtsam ki çoğu zaman bunu yaparım, Bliss toparlar." dedi.

"Bu senin çekiciliğinin bir parçası Pel" dedi Bliss gülümseyerek.

"Neyse. Bu şiir, Dünya'nın bulunduğu gezegen sistemim anlatmaya çalışıyordu. Neden bilmiyorum, şiirin hepsi aklımda kalmadı. Yalnızca bu bölümünü, astronomiyle ilgili olduğundan herhalde, unutmamışım." Altına gezegenin üç parlak halkasından söz ediyordu: "Onlar öylesine parlak ve genişti ki, yeryüzü bile onlarla bir olamazdı." Hâlâ aktarabiliyorum. Görüyor musunuz? O zamanlar bir gezegenin halkasının nasıl bir şey olacağını anlayamamıştım. Gezegenin bir yanında, aynı sırada duran üç çember düşündüğümü hatırlıyorum. Bana o kadar saçma gelmişti ki, kütüphanemde saklamadım. Şimdi araştırmadığıma pişman oldum." Kafasını salladı. "Bugünün Galaksisinde, insanın araştırmanın yararlarını düşünmediği tek meslek mitolojistlik."

Trevize, "Bunu görmemekte haklı olabilirdin, Janov" diye teselli etti "Şiirsel bir söylemi sözcük sözcük değerlendirmek yanlıştır."

Pelorat manzarayı göstererek "Ama söylemek istediği buydu" dedi. "Şairin anlattığı buydu. Üç tane geniş, eşmerkezli halka. Gezegenin kendisinden de geniş."

Trevize, "Böyle bir şeyi hiç duymamıştım. Halkaların bu denli geniş olabileceğini sanmıyorum. Çevreledikleri gezegene göre her zaman daha dardırlar" dedi.

Pelorat, "Dev bir uydusu olan yaşanılabilir bir gezegeni de daha önce hiç duymamıştık. Ya da radyoaktif bir kabuğu olan." diye yanıtladı. "Bu mutlaka üçüncü gezegendir. Eğer, aynı sistemde, büyük halkalı başka bir gezegenle birlikte dolaşan dev uydulu, üzerinde hayat olan radyoaktif bir gezegen bulursak, hiç kuşkusuz bu Yeryüzüdür."

Trevize gülümsedi. "Katılıyorum Janov. Eğer bu üçüncünün hepsini bulursak, Dünyayı da mutlaka bulacağız demektir."

"Keşke" diyerek içini çekti Bliss.

30

En uçtaki iki gezegenin konumları arasından dışarıya yönelerek, gezegen sisteminin belli başlı gezegenlerinden çok ileriye gitmişlerdi. Böylece, 1,5 milyar kilometre içinde hiçbir önemli kütle kalmamıştı. Daha ötede uzanan uçsuz bucaksız kuyruklu yıldız bulutu da, yer çekimi açısından önemsizdi.

Uzak Yıldız'ın hızı 0,1 c'ye, ışık hızının onda birine ulaşmıştı.

Trevize teorik olarak ışık hızına yaklaşabileceklerini biliyordu. Ama bu hızın onda birinin en uygun değer olduğunun da farkındaydı.

Bu hızda, kayda değer bir kütlesi olan bütün cisimlerden kaçınılmalıydı. Ama, uzaydaki sayısız toz parçacıklarını, hatta tek başlarına dolaşan atomları, molekülleri parçalamanın başka bir yolu yoktu. Büyük hızlardaki çok küçük cisimler bile, geminin gövdesini aşındırarak zarar verebilirlerdi. Işık hızına yakın hızlarda geminin gövdesine çarpan her atom, kozmik ışının özelliklerini taşırdı. Geminin içinde bu kozmik radyasyona maruz kalan biri uzun süre yaşayamazdı.

Uzaktaki yıldızlar hiçbir hareket belirtisi göstermiyorlardı. Hatta gemi, saniyede otuz bin kilometre hızla gittiği halde, duruyor gibiydi.

Kompüter, çarpışma olasılığı olabilecek küçük, ama önemli büyüklükteki nesneler için uzayı sürekli araştırırken, gemi de gerektiğinde bu cisimlerden kaçınabilmek, sıyrılabilmek için yön değiştiriyordu. Karşıdan gelme olasılığı olan herhangi bir cismin küçük boyutlan ile geminin geçiş hızı ve rota değiştirmesinin sonucu olan atalet etkisi eksikliğinin arasında, doğada "kıl payı" diye adlandırılan bir şeyin hiç gerçekleşip gerçekleşmediğini açıklamak çok zordu.

Böyle konuların üzerinde Trevize pek fazla durmadı. Bütün dikkatini, Deniador'dan aldığı üç ekser takımına ve özellikle yaklaşan cisimleri gösteren takıma yöneltti.

Pelorat, endişeyle "Rakamlarla ilgili kötü bir durum mu var?" diye sordu.

"Terminus'un koordinatlarını ve Comporellon'a göre birkaç noktayı elde ettim. Bunları bilgisayara verirsem, Terminus ve diğer yıldızlar doğru yerleştirildiğinde, bu koordinatlar için yolların ne

olduğunu hesaplayacak. Olayları şimdi yalnızca kendi kafamda düzenliyorum. Sonra bu işler için bilgisayarı programlayabilirim. Ancak yollar belirlendikten sonra, yasaklanmış Dünyalar için elimizde bulunan rakamların bir anlamı olabilir."

"Yalnızca 'olabilir' mi?" dedi Bliss.

"Korkarım, yalnızca 'olabilir'. Hem bunlar eski rakamlar. Belki Comporellon'a ait, ama kesin değil. Başka kurallara göre kullanıldığında ne olur bilmiyoruz."

"O zaman?"

"O zaman yalnızca anlamsız rakamlar var elimizde. Ama araştırmak zorundayız."

Bilgisayarı yüklemek için parmaklarım ışıldayan tuşlara hafifçe vurdu. Sonra ellerini masadaki işaretlerin üzerine koydu. Bilgisayar, bilinen koordinatların kuralları üzerinde çalışırken bekledi. Bir süre durduktan sonra, en yakın Yasaklanmış Gezegen'in koordinatlarını aynı kurallara göre yorumladı ve sonuçta söz konusu koordinattan hafızasındaki Galaktik haritaya yerleştirdi.

Ekranda bir yıldız alanı göründü ve sanki kendini ayarlar gibi hızla hareket etti. Konumuna oturunca hepsi hemen hemen kaybolunca ya dek, her yönde kenarlardan sarkan yıldızlar biçiminde yayıldı. Hiçbir noktada, bu hızlı değişim gözle görülemez. Hepsi lekeli bir buğu biçimindeydi. Sonunda ekranın altındaki rakamlara göre bir parsek'in onda biri kadar boşluk kaldı. Daha fazla bir değişildik yoktu. Yalnızca yarım düzine loş ışıltı, ekranın karanlığını giderdi.

Pelorat, yumuşak bir sesle "Hangisi Yasaklanmış Gezegen?" diye sordu.

Trevize "Hiçbiri." dedi. "Gerçek yıldızlan görmüyoruz. Bunlar yalnızca bilgisayarın hafızasındaki Galaktik haritanın bir bölümü. Her biri belirlenmiş durumda. Siz bunu göremezsiniz. Normal koşullarda ben de göremezdim. Ama ellerim şimdiki gibi cihazla ilişkide bulunduğu sürece bakışlarımın yoğunlaştığı herhalde bir yıldızla ilgili verilere sahip olurum."

Pelorat umutsuzca "Öyleyse koordinatlar gereksiz" dedi.

Trevize Pelorat'ın yüzüne baktı: "Hayır, Janov. Henüz tükenmedim. Hâlâ zaman var. Yasaklanmış Gezegen'in koordinattan yirmi bin yıl önceye ait. O zamanlarda hem bu Gezegen, hem de Comporellon Galaksi Merkezi'nin çevresinde dönüyorlardı. Bunlar, farklı hızlarda ve farklı eğim ve merkezden farklı uzaklıkları olan yörüngelerde dönüyor olabilirler. O halde, zamanla, iki gezegen birbirine yaklaşmış ya da ayrılmış olabilirler ve yirmi bin yılda Yasaklanmış Gezegen, işaretten bir buçuk ila beş parsek arasında bir yere sürüklenmiş olabilir. Bu, onda bir parsek karede yer almaz."

"Peki, ne yapacağız?"

"Bilgisayara Galaksiyi Comporellon'a göre yirmi bin yıl geriye döndürteceğiz."

Bliss biraz korkarak "Bunu yapabilir mi?" diye sordu.

"Eee, Galaksinin kendisini değil, ama hafızasındaki haritayı zamanın gerisine döndürebilir."

Bliss "Bunu görecek miyiz?" diye sordu.

"İzle" dedi Trevize.

Yarım düzine yıldız ekranda çok yavaş olarak göründü. O ana kadar görünmeyen bir yıldız, ekranın sol tarafından sürüklendi. Pelorat heyecanla "işte, işte!" diye bağırdı.

Trevize "Özür dilerim" dedi. "Bir başka kırmızı cüce. Galaksideki yıldızların en az dörtte üçü bunlar."

Ekrandaki görüntü aşağıya indi ve durdu.

"Eee?" dedi Bliss.

"Bu kadar" dedi Trevize. Gördüğünüz, Galaksinin bu bölümünün yirmi bin yıl önceki görünüşü. Yasaklanmış Gezegen, eğer ortalama bir hızla sürüklenmişse, ekranın tam merkezindeki nokta olmalı."

Bliss keskin bir biçimde "Olmalı. Ama değil!" dedi.

"Değil" diye katıldı Trevize, hafif bir heyecanla.

Pelorat uzun bir iç çekişten sonra "Off, bu çok kötü Golan" dedi

"Durun. Umutsuzluğa kapılmayın. Yıldızı orada görmeyi beklemiyordum."

Pelorat şaşırmıştı: "Beklemiyor muydun?"

"Yoo. Size bunun Galaksi değil, bilgisayarın Galaksi haritası olduğunu söylemiştim. Gerçek bir yıldız haritada yoksa onu göremeyiz. Gezegen, yirmi bin yıldan bu yana "Yasaklanmış" diye adlandırılıyorsa, haritada olmama olasılığı çok yüksektir. Ve göremediğimize göre yok da."

Bliss "Onu var olmadığı için göremezdik. Comporellon efsaneleri yanlış olmalı, ya da koordinatlar" dedi.

"Çok doğru. Ne var ki, bilgisayar o dönemde koordinatların nerede olabileceklerini tahmin edebilir. Şimdi lekenin yirmi bin yıl önce nerede olabileceğini gösterdi. Zamana göre düzeltilmiş koordinatları kullanarak, yalnızca yıldız alanına ulaşabiliriz."

Bliss, "Ama Yasaklanmış Gezegen'in ortalama hızda olduğunu kabul ettin. Ortalama hızda değilse ne olacak? Doğru koordinatlara ulaşamayabilirsin" diye itiraz etti.

"Doğru sayılır. Ama ortalama hız kabulü, gerçek konuma hiç düzeltme yapmadığımız durumdan daha fazla yaklaşmanızı sağlar."

"Sen öyle umuyorsun" dedi Bliss kuşkuyla.

"Yaptığım tam anlamıyla bu. Umuyorum! Ve şimdi de gerçek Galaksiye bakın."

Trevize (belki de kendi gerilimini azaltmak ve sıfır anını geciktirmek için) konferans verir gibi yumuşak bir anlatımla konuşurken diğer ikisi ekranı gerilimle izlediler.

Trevize "Gerçek Galaksiyi gözlemek daha zor" dedi. "Bilgisayardaki harita denebilecek ilgisizliklerle, ayrıntılarla dolu yapay bir yapıya sahip. Görüntüyü bozan bir Nebula olursa yok edemem. Görüntünün açısı benim kafamdakine uygun düşmezse açıyı değiştirebilirim ve bunun gibi. Ne var ki gerçek Galaksiyi gördüğüm gibi almalıyım. Eğer onu değiştirmek istiyorsam, fiziksel olarak uzaya çıkmalıyım ki bu bir haritayı ayarlamaktan daha çok zaman alır."

O konuştukça, ekran, düzensiz bir toz kümesi halinde olan, tek tek yıldızlar açısından zengin bir yıldız bulutu gösteriyordu.

Trevize "Bu Samanyolu'nun bir bölümünün geniş açıdan görünüşü" dedi. "İleri görüntüsünü istiyorum, tabii. Ön planı genişletirsem arka plan ona göre kaybolacak. Koordinat noktası, haritadaki

görüntünün konumu civarına kadar genişletmeme yetecek ölçüde Comporellon'a yakın. Sağduyumu yeteri kadar koruyabilirsem, gerekli komutları vereyim. Şimdi!"

Yıldız alanı, izleyicilere ekrana doğru hareket ediyormuş izlenimi vererek, her kenardan binlerce yıldızın itilmiş olduğu bir biçimde, bir hamleyle genişledi. Öyle ki, üçü de, bir ileri saldırıya yanıt verir gibi kendilerinden geriye çekildiler.

Haritada olduğu gibi karardık değil, ama asıl görüntüdeki gibi yarım düzine yıldızla birlikte eski görünüş yeniden belirdi. Tam orada, merkezin yalanında, diğerlerinden daha parlak bir yıldız ışıldıyordu.

"işte orada!" diye korkuyla fısıldadı Pelorat.

"Olabilir. Bilgisayara spektrumunu aldırıp çözümlettireceğim." Uzun bir ılımlı sessizlik oldu. Trevize

"G-4 spektrum sınıfı onu Terminus'un güneşinden biraz daha sönük ve küçük, ama Comporellon'unkinden daha parlak yapar. Bilgisayarın Galaksi haritasında hiçbir G-sınıfı yıldız atlanmamıştır. Bu da bu sınıftan olduğuna göre, gördüğümüz yıldızın Yasaklanmış Gezegen'in etrafında döndüğü güneş olması yolunda güçlü bir ipucu."

Bliss "Bu yıldızın çevresinde dönen gezegenlerin hiçbirinde hayat olmaması olasılığı var mı?" diye sordu.

"Bir olasılık var, sanıyorum. Bu durumda diğer iki Yasaklanmış Gezegen'i bulmaya çalışacağız."

Bliss "İkisi de yanlış işaretler verse de mi?" diye direndi.

"O zaman, başka bir yol deneriz."

"Ne gibi?"

"Bilmeyi ben de isterim" dedi Trevize kızgın bir anlatımla.

8. BÖLÜM - AURORA YASAK DÜNYA

31

"Golan" diye sordu Pelorat. "Burada durup izlersem sıkılır mısın?"

"Önemli değil, Janov."

"Soru sorarsam."

"Hayır, devam et."

"Ne yapıyorsun."

Trevize gözlerini ekrandan kaldırdı. "Ekranda Yasak Gezegen'e yakın görünen her bir yıldızın uzaklığını ölçtüm. Böylece onların gerçekte ne kadar yakın olduklarını belirleyebilirim. Yerçekimi alanlarını bilmek gerekiyor. Bunun için de kütle ve uzaklığa ihtiyacım var. Bu bilgi olmadan, iyi bir fırlayış için emin olamayız."

"Bunu nasıl yapacaksın?"

"Şöyle: Her yıldız bilgisayarın hafızasında koordinatlara sahip. Bunlar Comporellon sistemir Koordinatlarına dönüştürebilinir. Sonra bu, Uzak Yıldız'ın Comporellon'a göre uzaydaki belirli konumuyla düzeltilebilinir ve ben de her birinin uzaklığını elde edebilirim."

Pelorat başını salladı. "Sende şimdi Yasak Gezegen'in koordinattan var mı yani?"

"Evet, ama bu yeterli değil. Diğer yıldızların, belirli oranlarda, uzaklıklarına ihtiyacım var. Yasak Gezegen ile olan komşuluklarındaki çekim şiddetleri küçük bir hatanın çok etkili olmasını sağlayacak kadar büyük değil. Yasak Gezegen'in çevresinde döndüğü -ya da dönme olasılığının olduğu- güneşin bu Gezegen üzerinde korkunç bir çekim şiddeti var. Bu uzaklığı diğer yıldızlarınkinden, belki de bin katı fazla bir kesinlikle öğrenmeliyim. Koordinatlar, tek başlarına bunu yapmayacaklar."

"Ne yapacaksın, peki?"

"Yasak Gezegen'in ya da daha doğrusu yıldızını büyütüp onun epey sorun olacağı kadar sönük olan üç çevre yıldızdan olan uzaklığını ölçüyorum. Tahminen, bu üçü de çok uzaktalar. O zaman, bu üç yıldızdan birini ekranın merkezinde tutar ve Yasak Gezegen'in görüntü çizgisine dik olarak onda bir parsek atlarız. Daha ötedeki yıldızların uzaklıklarını bilmesek de bunu güvenle yapabiliriz."

"Merkezdeki referans olan yıldız, fırlayıştan sonra da merkezde kalır. Üçü de, gerçekten, çok uzaksa, diğer iki sönük yıldız konumlarını değiştirmezler. Ne var ki, Yasak Gezegen paralel kaydırmada görünen konumunu değiştirebilecek kadar yakın. Kaydırmanın büyüklüğünden, uzaklığı bulabiliriz. Emin olmak için iki kere yapmak istersem, üç farklı yıldız daha seçer, yeniden denerim."

Pelorat "Bu ne kadar zaman alır?" diye sordu.

"Çok değil. İşin ağır bölümünü bilgisayar yapıyor. Ben yalnızca ne yapacağını söylüyorum. Asıl

zamanı, sonuçlar üzerinde çalışmak ve doğruluklarını, komutlarımın hatalı olup olmadığını denetlemek alır. İçlerinde aşın bir güven taşıyan korkusuz devlerden biri bir bilgisayar olsaydı bu iş birkaç dakikada biterdi."

"Gerçekten şaşırtıcı" dedi Pelorat. "Düşünsene, bilgisayar bizim için ne çok şey yapıyor."

"Bunu her zaman düşünüyorum."

"Onsuz ne yapabilirdin ki?"

"Yer çekimli bir gemisiz ne yapabilirdim, peki? Astronomi eğitimim olmadan ne yapabilirdim? Arkamdaki yirmi bin yıllık yüksek uzay teknolojisi obuadan ne yapabilirdim? Gerçek, benim şimdi burada oluşumdur. Gelecek yirmi bin yıldaki durumumuzu tasarladığımızı farz et bir an. Ne teknolojik harikalardan yararlanacaktık! Ya da bu yirmi bin yıl insanlığın var olmayacağı yirmi bin yıl olabilir miydi?"

"Zor" dedi Pelorat. "Olmaması zor. Galaksinin bir bölümü olmasak da, bize yol gösterecek psikolojik bir geçmişimiz olacaktı."

Trevize ellerini bilgisayardan çekerek sandalyesinde döndü. "Uzaklıklar üzerinde çalışalım" dedi. "Olayı birkaç kez kontrol edelim. Acelemiz yok."

Alaya bir anlatımla Pelorat'a baktı. "Psikolojik tarih! Biliyorsun, Janov. Bu nesne Comporellon'a iki kez geldi ve ikisinde de boş inanç olarak yorumlandı. Bir kez ben, bir kez de Deniador söyledi. Bütün bunlardan sonra, Vakıf m batıl bir inana olarak psiko-tarihi nasıl tanımlarsın? Kanıtsız, gerekçesiz bir inanç değil mi? Ne düşünüyorsun Janov? Bu, benimkinden çok senin ilgi alanına giriyor."

"Neden hiçbir kanıt yok diyorsun, Golan? Hari Seldon'un taklidi Zaman Kubbesinde birçok kez göründü ve olayları oldukları gibi tartıştı. Kendi zamanında bu olayların neler olduğunu bilemezdi. Psiko-tarihsel olarak tahmin de edeme/di."

Trevize kafasını salladı. "Etkileyici gibiydi. Kadın konusunda yanılıyordu. Ama yine de etkileyiciydi. Ona karşı rahatsız edici gizemli bir duygu var. Her büyücü numara yapabilir."

"Hiçbir büyücü gelecekteki yüzyılların nasıl olacağını tahmin edemez."

"Hiçbir büyücü senin yaptığını düşündüğün şeyleri yapmaz."

"Bak, Golan! Önümüzdeki beş yüzyıl içinde neler olacağını tahmin etmemi sağlayacak hiçbir oyun düşünemiyorum."

"Peki, insansız bir uydudaki sanki tesarat'da saklanmış gibi bir mesajı büyücüye okutabilecek bir oyun biliyor musun? Ben böyle bir büyücü gördüm. Hari Seldon'un taklidiyle birlikte giden o Zaman Kapsülünün yönetim tarafından donatılmış olabileceğim hiç düşündün mü?"

Pelorat bu yargıyla birlikte isyan ettirilmiş gibi bir tonla "Bunu yapmazlardı" dedi.

Trevize küçümseyici bir ses çıkardı.

Pelorat, "Hem yapmaya çalışsalardı yakalanırlardı" dedi.

"Tam olarak emin değilim. Önemli olan nokta, psiko-tarihin nasıl işlediğini bilmediğimizdir."

"Ben de bu bilgisayarın nasıl çalıştığını bilmiyorum. Ama çalışıyor."

"Onun nasıl çalıştığını bilen başkaları olduğu için çalışıyor. Kimse bilmeseydi nasıl çalışacaktı? O zaman, herhangi bir nedenle dursaydı, çaresiz kalacaktık. Eğer psiko-tarih çalışmayı aniden bırakırsa..."

"İkinci Vakıfçılar psiko-tarihin çalışmalarını biliyorlar."

"Bunu nerden biliyorsun, Janov?"

"Öyle söylendi."

"Her şey söylenebilir. Ama Yasak Gezegen'in yıldızının koordinatlarını elde ettik. Oldukça da kesin, galiba. Rakamlara bakalım."

Kafasında kaba bir hesap yapar gibi dudakları kımıldayarak bir süre rakamlara baktı. Sonunda, gözlerini kaldırmadan. "Bliss ne yapıyor?" diye sordu.

"Uyuyor, dostum." dedi Pelorat. Sonra savunma haline geçerek "Uykuya ihtiyacı var." dedi. "Yüksek uzaya karşı kendisini Gaia'nın bir parçası olarak savunmak enerji tüketici bir olay."

Trevize, "Ben de öyle düşünüyorum" dedi ve bilgisayara döndü. Ellerini masanın üzerine koydu. Mırıldanıyordu: "Birkaç fırlayış daha yapacağım. Her seferde yeniden kontrol edeceğim." Hepsini yeniden geriye aldı. "Ciddi konuşuyorum, Janov. Psiko-tarihle ilgili ne biliyorsun?"

Pelorat şaşırarak baktı: "Hiçbir şey. Tarihçi olmakla, psiko-tarihçilik farklıdır. Tabii, psiko-tarihin iki ana temelini biliyorum. Ama bunu herkes bilir."

"Ben bile biliyorum. Birincisi: istatistiksel çabalan geçerli kılmak için gerekli insan sayısı yeteri kadar fazla olmalıdır. Ama bu yeteri kadar fazla, ne kadar fazla anlamına geliyor?"

"Galaksi nüfusu son tahminlere göre on katrilyon kadardı. Bu yeteri kadar fazla tabii"

"Nereden biliyorsun?"

"Çünkü psiko-tarih işliyor, Golan. Sen ne kadar mantık kesersen kes, işliyor,"

"Ve ikincisi" dedi Trevize. "İnsanlar psiko-tarihi bilmemeliler ki, bu tarih onların tepkilerini yönlendirmesin. Ama insanlar psiko-tarih biliyorlar..."

"Kabaca anlattın, dostum. Söylenen bu değil, ikinci istek şöyle: İnsanlar psiko-tarihin kehanetlerinden habersiz olmalılar ve değiller de. Yalnızca İkinci Vakıfçılar bu tahminlerden haberdarlar. Ama onlar istisna."

"Yalnızca bu iki istek temelinde psiko-tarih bilimi gelişecek. İnanmak çok zor."

"Yalnızca bu iki istek değil" dedi Pelorat. "İleri matematik ve mükemmel istatistiksel metotlar da var. Öykü şöyle: Hari Seldon, psiko-tarihi, gazların kinetik enerjisini model alarak kurdu. Her gazdaki atom veya molekül, rastgele hareket eder. Dolayısıyla bunların hiçbirinin konum ve hızını bilemeyiz. Yine de istatistiği kullanarak, büyük bir kesinlikle onların davranışlarını yönlendiren kurallar üzerinde çalışabiliriz. Aynı biçimde, Seldon da, çözümler bireyin davranışlarına uygulanmamasına karşın toplumun davranışları üzerinde çalışmaya koyuldu."

"Belki, ama insanlar atom değildirler."

"Doğru" dedi Pelorat "İnsanın bilinci vardır ve davranışları, onu özgür göstermek için, yeterince karmaşıktır. Seldon'un nasıl yaptığını bilmiyorum, bilen biri bana açıklasa da anlamayacağımdan

eminim, ama yaptı."

"Ve her şey 'çok sayıda' ve 'habersiz' olan insanlarla ilgilenmeye bağlı." dedi Trevize. "Bu sana, üzerine kocaman bir matematiksel yapı kurulacak bataklık bir temel gibi görünmüyor mu? Bu istekler karşılanmazsa, her şey çöker."

"Ama Plan çekmediğine göre..."

"Ya da istekler, yanlış veya uygunsuz değil, ama olmaları gerektiğinden daha yumuşak olsalardı, psiko-tarih, yüzyıllar boyu uygun olarak işleyebilirdi ve birtakım krizlerden sonra çökerlerdi. Katır'ın zamanında olduğu gibi... Peki, üçüncü istek de ne?" dedi.

"Bilmem," dedi Trevize de. "Hâlâ açıklığa kavuşmamış teorileri barındırsa da, böyle bir tartışma mantıklı ve güzel görünüyor. Üçüncü istek, kimsenin ondan söz etmeyeceği düşüncesi olabilir."

"Böyle bir kabulün gerçekleşebilirliğinin yeterince gerekçesi vardır. Yoksa gerçekleşebileceği düşünülmezdi."

Trevize burnundan soluyordu. "Geleneksel tarihi bildiğin kadar bilimsel tarihi de buseydin Janov, bunun ne kadar yanlış olduğunu da fark ederdin. Ama şimdi Yasaklanmış Gezegen güneşinin yakınlarına geldiğimizi görüyorum."

Gerçekten ekranın merkezinde parlak bir yıldız vardı. O denli parlaktı ki, ekran, ışığını otomatik olarak kararttı.

32

Uzak Yıldız'da banyo ve insan sağlığı açısından donatım tamdı. Donatımı yeniden düzenlemenin getireceği aşırı işten kaçınmak için, su kullanımı en az düzeyde tutuluyordu. Trevize, bunu Pelorat ve Bliss'e ciddi bir biçimde hatırlatmıştı.

Hatta Bliss, her zaman temiz bir hava istiyordu. Uzun, koyu saçları ve ayak tırnakları parlıyordu.

Pilot kabinine yürüdü ve "işte buradasın!" diye bağırdı.

Trevize "Şaşılacak bir şey yok" dedi, ona bakıp. "Ara sıra gemiden ayrılabiliyorduk. Otuz saniyelik bir işlem, bizi gemiye geri döndürebilirdi. Sen bizim varlığımızı keşfetmesen de..."

Bliss "Açıklaman zavallı bir selamlamadan ibaret. Senin de bildiğin gibi ciddiye alınacak yanı yok. Neredeyiz? Lütfen 'pilot kabininde' deme!" dedi.

"Bliss, sevgilim" dedi Pelorat bir koluyla dışarıyı göstererek. "Üç Yasaklanmış Gezegen'in yakınındaki gezegen sisteminin dış bölgelerindeyiz."

Bliss, onun yanına gitti. Elini omuzuna koyup "Çok fazla Yasaklanmış olamaz. Hiçbir şey bizi durduramayacak." dedi.

Trevize, "Yalnızca, Comporellon ve yerleşimin ikinci dalgasının diğer gezegenleri, birinci dalganın gezegenlerini bağlarından bilerek kopardıkları için Yasaklanmış, Gönüllü bir anlaşmayla oluşan bu bağı duymazsak bizi ne durdurabilir ki?"

"Uzaylılar, eğer yaşıyorlarsa, ikinci dalganın gezegenlerini de bağlardan koparmış olabilirler. Biz onların üzerine zorla çıkmak istemiyorsak, bu onların aldırmadıkları anlamına gelmez."

"Tabii," dedi Trevize. "Doğru. Yaşıyorlarsa doğru. Ama şimdiye kadar onların yaşadıktan bir gezegenin olup olmadığını bile bilmiyoruz. Tek gördüğümüz, bilinen gaz devleri. Bunlardan ikisini gördük ki, bunlar çok geniş değildi."

Pelorat, aceleyle konuştu: "Ama bu, Uzaylıların var olmadıkları anlamına gelmez. Üzerinde haya olan herhangi bir gezegen güneşe çok yakınlaşır, küçük olabilir, ayrıca bu uzaklıktan güneş ışığında görülmesi zordur. Böyle bir gezegeni saptamak için içeriye mikro fırlayış yapmak zorunda kalacağız." Eğitimini tamamlamış, hazırlığım yapmış bir uzay yolcusu gibi konuşmaktan gurur duyuyordu.

"O halde" dedi Bliss, "Neden içeriye girmiyoruz?"

Trevize "Şimdi değil" diye karşılık verdi. "Bilgisayara yapay bir yapı işareti olup olmadığını kontrol ettiriyorum. İçeriye aşama aşama gireceğiz. Gerektiğinde her birinde kontrol yapacağımız bir düzine aşama. Gaia'ya ilk yaklaştığımızda düştüğümüz tuzağa düşmek istemiyorum. Hatırlıyor musun, Janov?"

"Böylesine tuzaklar bizi her gün yakalayabilir. Gaia'daki tuzak bana Bliss'i getirdi." Sevgiyle Bliss'e baktı.

Trevize "Her gün yeni bir Bliss mi istiyorsun" diye dalga geçti.

Pelorat, alınmış gibiydi. Bliss, bir kızgınlık ifadesiyle "Bak dostum, ya da her neysen daha çabuk hareket edebilirdin. Ben seninle birlikteyken tuzağa düşmeyeceksin."

"Gaia'nın gücü mü bu?"

"Başkalarının akıllarının varlığını saptamak mı? Kesinlikle onun gücü."

"Yeterince güçlü olduğundan emin misin Bliss? Gaia'nın ana gövdesiyle iletişim kurarken harcanan gücünü kazanman için uyumalısın diye düşünüyorum. Kaynaktan bu kadar uzaktayken, yeteneklerinin belki de dar olan sınırlarına nasıl güvenebilirim?"

Bliss kızarmıştı: "İletişim gücü geniştir."

"Dur darılma. Yalnızca soruyorum. Bunu Gaia olmanın dezavantajı olarak görmüyor musun? Ben Gaia değilim. Tam ve bağımsız bir bireyim. Bu, gezegenimden ve halkımdan istediğim kadar uzaklara seyahat edebilmem ve hep Golan Trevize olarak kalabilmem olarak kalabilmem anlamına gelir. Sahip olduğum güç devamlıdır ve gittiğim her yerde vardır. İnsanlıktan parseklerce ötede, herhangi bir nedenden dolayı kimseyle iletişim kuramayacak ve hatta gökyüzünde bir tek yıldızın kıvılcımını göremeyecek durumda uzayda yalnız olsaydım, Golan Trevize olarak kalırdım. Yaşamayabilirdim, ölebilirdim. Ama Golan Trevize olarak ölürdüm."

Bliss "Uzayda yalnız ve herkesten uzaktayken, farklı yetenek ve bilgideki adamlarından yardım istemek olanaksız olabilir. Yalıtılmış bir birey olarak, yalnızlık, insanı, kenetlenmiş bir toplumun parçası olma durumuyla karşılaştırırsak, hüzünlü bir biçimde ayrık tutar. Bunu biliyor musun?" dedi.

Trevize, "Yine de, senin durumunda aynı küçülme olmayabilir. Gaia ile aranda, benim kendi toplumumla olan bağdan çok daha kuvvetli bir bağ var. Bu bağ üst düzeyde uzuyor ve savunma için daha çok enerji gerektiriyor. Öyle ki zorlukla soluyorsun ve benim olmam gerekenden daha fazla ayrık obua zorunda kalıyorsun."

Bliss'in taze yüzü sertleşti. Bir an için genç göstermedi, ya da yaşını belirtmiyordu. 'Bliss'ten çok, Trevize'yi yalanlamak üzere olan Gaia'yı andırıyordu. "Her şey söylediğin gibiyse Golan Trevize -ki öyle. Geçmişte de öyleydi ve daha da fazlası olacak her şey söylediğin gibiyse, kazanılan bir faydanın hiçbir bedeli olmayacağını mı bekliyorsun? Balık gibi soğukkanlı olmak yerine, senin gibi sıcakkanlı olmak daha iyi değil midir? Değilse ne?"

Pelorat "Kaplumbağalar soğukkanlıdırlar. Terminus'ta kaplumbağa yok. Ama bazı gezegenlerde var. Kabuklu, çok yavaş hareket eden, ama çok uzun yaşayan canlılar bunlar" dedi.

"Eee, o zaman, sıcaklık ne olursa olsun yavaş değil, hızlı hareket eden bir insan olmak kaplumbağa olmaktan daha iyi değil mi? Yavaşça sürünmekten, geç algılamaktan ortamı buğulu bir biçimde duyumsamaktansa, kasları çabuk çalıştırıp, sinir liflerini, şiddetli ve devamlı düşünceyi hızlı işleten yüksek enerjili etkilere sahip olmak daha iyi değil mi?

"Öyle sayılır" dedi Trevize. "Evet öyle. Ne var bunda.' "Peki, sıcakkanlı olmanın bir karşılığı olduğunu bilmiyor musun? Sıcaklığını çevre sıcaklığının üzerinde tutmak için, bir kaplumbağanın harcadığından daha fazla enerji harcamaksın. Bedenine girer girmez hemen enerjiye çevrilebilmesi için hemen hemen belirli şeyleri yemelisin. Bir kaplumbağadan daha çok açlık çekebilir ve ondan daha çabuk ölebilirsin. Yavaş ve uzun yaşamak için bir kaplumbağa olmayı ister miydin? Yoksa karşılığını ödeyerek çabuk hareket eden, çabuk algılayan, düşünen bir organizma olmayı mı tercih ederdin?"

"Bu, iyi bir benzetme mi Bliss?"

"Hayır Trevize. Gaia konusuna göre çok olumlu bir benzetme. Hep birlikteyken olağanüstü enerji harcamıyoruz. Bu enerji harcaması yalnızca, Gaia'nın bir parçası. Geriye kalan kısım üst uzaysal uzaklıklardayken artıyor. Hem unutma, değerlendirdiğin Gaia yalnızca büyük bir Gaia değil. Büyük bireysel bir gezegen değil. Galaksileri, uçsuz bucaksız gezegenlerin bütünü olarak düşünüyorsun. Galaksinin herhangi bir yerinde, onun bir parçası olacaksın ve yıldızlararası atomlardan merkezdeki kara deliğe uzanan bir şeylerle sarılmış olacaksın. O zaman, bir bütün olarak kalmak için az enerji miktarı gerekecek. Hiçbir bölüm diğer parçalardan çok uzaklarda olmayacak. Seçtiğin bu Trevize. İyi bir seçim yaptığından nasıl kuşku duyarsın?"

Trevize düşüncelere daldı. Sonunda bakışlarını kaldırdı ve şöyle dedi: "İyi bir seçim yapmış olabilirim. Ama buna ikna olmalıyım. Verdiğim karar insanlığın en önemli karan olsa da iyi bir karar olduğunu göstermeye yetmez. İyi bir karar olduğunu ben bilmeliyim."

"Sana açıkladığımdan daha çok olarak neye ihtiyacın var?" "Bilmiyorum. Ama Yeryüzünde öğreneceğim." Çok mutlak konuşuyordu.

Pelorat "Golan" dedi "Yıldız bir diski gösteriyor." Gerçekten de öyleydi. Kendi çalışmalarıyla meşgul olan ve etrafında anaforlaşan herhangi bir görüşmeyle ilgilenmeyen bilgisayar, aşama aşama bir yıldıza yaklaşıyordu. Sonunda Trevize ayarladığı uzaklığa erişti.

Gezegenin dışında olmaktan hâlâ memnunlardı. Bilgisayar, içteki üç küçük gezegenden her birini göstermek için ekranını açtı.

Sıvılaşmış su düzeyinde bir yüzey sıcaklığı ve oksijen atmosferi olanı en içtekiydi. Trevize yörünge hesaplanıncaya dek bekledi ve ilk kaba tahmin doğru çıktı. Gezegenin hareketi daha uzun gözlendikçe, yörüngesi için yapılan hesaptan daha kesin obuası için işlemleri sürdürdü.

Trevize soğukkanlılıkla "Hayatın olduğu bir gezegeni görüyoruz. Hayatın olma olasılığı çok yüksek." dedi.

"Ah!" Pelorat ciddi ifadesinin izin verdiği kadar sevimli baktı.

"Korkuyorum da..." dedi Trevize. "Hiç dev bir uydu yok. Aslında şimdiye kadar hiç böyle bir uydu saptanmadı. Öyleyse bu, Dünya değil. En azından geleneklere göre düşündüğümüz için değil."

"Buna üzülme Golan" dedi Pelorat. "Gaz devlerinin hiçbirinin olağan dışı halka sistemlerinin olmadığım görünce, Dünya'yı burada rastlayacağımızdan biraz kuşku duymuştum."

Trevize "Çok iyi o zaman" dedi. "Bir sonraki adım, üzerindeki hayatın yapısını öğrenmek olacak. Oksijenli bir atmosferi obuasından üzerinde bitkilerin yaşadığı sonucuna varabiliriz. Ama..."

"Hayvanların da..." dedi Bliss keserek. "Hem de çok miktarda hayvanın."

"Ne?" diye döndü Trevize.

"Bunu hissediyorum. Bu uzaklıkta biraz az hissediyorum. Ama gezegen yalnızca yaşanılabilir değil. Üzerinde yaşanılmış gibi de."

33

Uzak Yıldız, yörünge dönemini altı günlük bir fazlalıkta biraz tutabilmeye yetecek olan uzaklıkta, Yasaklanmış Gezegen'in çevresinde kutupsal bir yörünge çiziyordu. Trevize yörüngeden çıkmak için pek acele etmiyor gibiydi.

"Gezegenin üzerinde yaşanıyor olduğuna göre" dedi, "ve Deniador'a göre bir zamanlar teknolojik açıdan ilerlemiş, Yerleşiklerin -Uzaylılar diye adlandırılanların- birinci dalgasını temsil eden insanlarca mesken edinilmiş olduğuna göre, bu insanlar hâlâ teknolojide ileri olabilirler ve onları yerlerinden eden biz ikinci dalganın temsilcilerini pek sevgiyle karşılamayabilirler."

"Burada olduğumuzu bilmeyebilirler" dedi Pelorat.

"Durum tersine olsaydı dönebilirdik. Eğer yaşıyorlarsa, bizimle ilişkiye geçmeye çalışacaklarını kabul etmeliyim. Hatta gelip bizi almak bile isteyeceklerdir."

"Ama arkamızdan gelselerdi ve teknolojide ileri iseler, çaresiz kalabilirdik."

Trevize "Buna inanmıyorum" dedi. "Teknolojide ileri olmak tek başına gerekli değildir. Bazı alanlarda bizden ileri olabilirlerdi. Ama yıldızlararası yolculuğa hoşgörü ile bakmadıktan bir gerçek" dedi. Galaksiyi yerleştirenler biziz, onlar değil. Bütün imparatorluk tarihinde, onların gezegenlerini terk ederek bizim için olay olduklarını gösteren bir şey yok. Uzay yolculuğu yapmamışlarsa, astronomide ciddi ilerlemeler yapmayı nasıl bekleyebilirlerdi? Eğer yapmamışlarsa, çekim alanlı bir gemi gibi bir şeylere de sahip olamazlar. Silahsız olabiliriz. Ama savaş gemisiyle arkamızdan gelseler bile, bizi yakalayamazlar. Yoo, çaresiz kalmayız."

"ilerlemeleri düşüncede olabilir. Katır bir uzaylı olabilir."

Trevize kızgınlıkla omuz silkti. "Katır her şey olamaz. Gaia'lılara göre o, yoldan çıkmış bir Gaia'lı. Ayrıca sıradan bir dönek olarak da yorumlanıyor."

Pelorat "Pek ciddiye alınmamalı, ama onun mekanik bir şey olduğu da söyleniyor. Robot yani. Ama bu sözcük kullanılmıyor." dedi.

"Düşünce olarak tehlikeli bir şey olursa, onu nötralize etmek için Bliss'e güveneceğiz. O bunu yapabilir. Neyse, şimdi uyuyor mu?"

"Uyumuş" dedi Pelorat. "Ama ben geldiğimde kımıldıyordu."

"Kımıldıyor muydu? iyi. Herhangi bir şey olursa kalkmak zorunda kalacak. Buna dikkat etmensin Janov."

Pelorat yavaşça "Peki Golan" dedi.

Trevize dikkatini bilgisayara yöneltti. "Canımı sıkan bir şey de giriş istasyonları. Normal olarak, yüksek teknolojili insanların yaşadıkları bir gezegenin işaretleri bunlar. Ama bunlar..."

"Ne olmuş onlara?"

"Birkaç şey. Öncelikle çok eskiler. Bin yıllık olabilirler. İkincisi radyasyon yok, ama ısılları var."

"Isıl nedir?"

"Isıl radyasyon çevresinden daha sıcak ola her nesne tarafından verilir. Her şey bu kurala uyar ve sıcaklığa bağlı bir radyasyon bandı oluşur. Bu giriş istasyonlarının ışımasıdır. Eğer istasyonların dışında çalışan insan yapısı aygıtlar varsa, ısıl ve rasgele olmayan ışınımın sızması sınırlandırılmıştır. Isıllar olduğuna göre ya istasyonlar boştur, belki de binlerce yıldır boştur; eğer boş değillerse hiç ısınım sızdırmayan çok ileri teknolojiler geliştirmiş olmaları gerek."

"Belki" dedi Pelorat. "Gezegende çok ileri bir uygarlık var. Ama giriş istasyonları boş. Bizim türümüzdeki Yerleşiklerce o denli uzun süre gezegen boş tutulmuş ki, artık yeni bir yaklaşımla ilgilenmiyorlar."

"Olabilir. Ya da belki bir çeşit tuzaktır bu."

Bliss içeri girdi. Trevize göz ucuyla ona bakarak, alayla "Evet" dedi. "Buradayız."

"Görüyorum." dedi Bliss de. "Ve hâlâ bıraktığım gibi duruyorsunuz."

Pelorat aceleyle açıkladı: "Golan dikkat ediyor, sevgilim. Giriş istasyonları boş gibi görünüyor. Bunun öneminden emin değiliz."

"Üzülmeyin" dedi Bliss. "Çevresinde döndüğümüz gezegende gelişmiş bir hayatın izleri yok."

Trevize şaşkınlıkla ona baktı: "Neden söz ediyorsun? Hayat olabileceğini sen söyledin."

"Ben hayvanların yaşayabileceğini söyledim ki öyle de. Ama Galaksinin neresinde hayvan hayatı insan hayatını da gerektiriyor ki?"

"Bunu hayvanların olduğunu saptadığın ilk anda niye söylemedin?"

"O uzaklıkta açıklayamazdım. O uzaklıkta hayvanların sinirsel etkinliklerini saptayabilirdim. Ama bir kelebeği bir insandan ayıramazdım.

"Şimdi?"

"Şimdi daha yakınlaştık. Uyuyor olduğumu düşünebilirsiniz. Ama uyumuyordum, ya da kısa uyudum. Uygun bir sözle söylemek gerekirse, gelişmişliği temsil edebilecek yeterlikte karmaşık bir

zihinsel etkinliğin sinyallerini dinliyordum."

"Hiç duydun mu?"

"Öyle düşündüm ki'," dedi Bliss. "Ani bir dikkatle bu uzaklıktan bir şey saptayamıyorsam, gezeger üzerinde birkaç binden fazla insan olması olanaklı değildir. Yakına gelirsek daha iyi algılayabilirim."

"Bu, olayları değiştirir" dedi Trevize itiraf eder biçimde.

Bliss "Sanıyorum" dedi. Uykulu ve bitkin görünüyordu. "Şimdi şu radyasyon analizi vs. işlerini bir kenara bırakabilirsin. Benim Gaia sezgilerim yapılması gerekeni daha güvenli ve verimli yapar. Belki şimdi, neden bir Gaia'lı olmak bir Yalıtılmış olmaktan daha iyidir dediğimi anlıyorsundur."

Trevize kendisini tutuyordu. Cevap vermeden önce bekledi. Konuşması nazik ve resmiydi: "Verdiğin bilgiler için teşekkür ederim. Yine de, bir benzetme yaparsak, şunu anlamalısın ki; koku alma duyumu geliştirmenin yararlan fikri, insanlığından vazgeçip av köpeği olma kararını vermeme yetmezdi."

34

Bulut tabakasının altına indikçe ve atmosferde sürüklendikçe Yasaklanmış Gezegen'i görebiliyorlardı. Modası geçmiş, eskimiş gibi görünüyordu.

Beklendiği gibi, kutup bölgeleri buzluydu. Ama pek geniş değildi. Dağlık bölgeler yer yer buzullarla kaplıydı. Bunlar da pek geniş değildi. Lekeler halinde çöl alanları vardı.

Tüm bunlar bir yana, gezegen güzeldi. Anakaralar, uzayıp giden sahiller, cömertçe yayılmış ovalarla kıvrımlanmış biçimde uzuyorlardı. Otlaklarla çevrelenmiş çeşitli tropikal ve ılıman orman bollukları vardı. Yine de bunların eski oldukları göze çarpıyordu.

Ormanların içinde yan örtülmüş olanlar vardı. Otlaklar zayıf ve seyrektiler.

Pelorat merakla "Bir tür bitki hastalığı mı acaba?" diye sordu.

"Hayır" dedi Bliss. "Bundan da kötü ve sürekli bir şey."

Trevize "Ben birkaç gezegen görmüştüm. Ama bunu benzerini hiç görmedim" dedi.

"Ben çok az gezegen gördüm" dedi Bliss, "Ama Gaia'nın fikirlerini düşünüyorum da... Bu insansız bir gezegenden beklenebilecek bir görüntü."

"Niçin?" diye sordu Trevize.

Bliss yüzünü buruşturarak "Düşünsene" dedi. "Üzerinde kimsenin yaşamadığı hemen hemen hiçbir gezegenin ekolojik dengesi, gerçek anlamda, yoktur. Eğer, üzerinde insanlığın geliştiği gezegen yeryüzü ise, böyle bir dengenin olması gerekir. İnsanlığın olmadığı zamanlarda uzun cağlar yaşanmış olmalı; ya da ileri bir teknolojiyi geliştirecek ve çevreyi değiştirecek bir takım türler. Bu durumda, doğal bir denge -hiç değişmeyen bir doğal denge tabii ki- olmalı. Bütün diğer yerleşilmiş gezegenlerde, insanlar yeni çevrelerini yeniden titizlikle değiştirmişlerdir. Buralarda bitki ve hayvan hayatını oluşturmuşlardır. Ama ele aldıkları ekolojik sistem dengesiz kalmaya mahkumdur. Bu çevre, sınırlı anlamda yalnızca insanların istedikleri, türlere sahip olabilir ve ele alınmaya yanıt veremez.."

Pelorat "Bu bana neyi hatırlatıyor biliyor musun? Özür dilerim Bliss, sözünü kestiğim için. Ama unutmadan sana doğrusunu açıklamak istiyorum. Bir defasında bir efsane duymuştum. Bir gezegendeki hayatı ve yalnızca insanlığa yararlı, insanların hoşuna giden sınırlı sayıda türü anlatan bir efsane. İlk insanlar aptalca bir şey yapıyorlar bunun ne olduğunu boş verin. Çünkü bu eski efsanelerde her şey semboliktir. Yalnızca kelime kelime alınırlarsa açıklayıcı olurlar- ve dünyanın kabuğu lanetleniyor. "Çalılar ve devedikenleri gelecekler" diye bir beddua. Efsanenin yazıldığı Galaktik dilde uyakları daha iyi, daha ritimliydi. Bu gerçekten bir lanet miydi? Çalılar, deve dikenleri gibi insanlığın istemediği şeyler ekolojik denge için yararlı olabilir" dedi.

Bliss gülümsedi. "Gerçekten eğlendirici. Nasıl oluyor da her şey sana bir efsaneyi hatırlatıyor Pel? Nasıl bazen bunlar aydınlatıcı olabiliyor? İnsanlar çevrelerini değiştirirlerken devedikeni, çalı gibi şeyleri bırakıyorlar ve dünyayı yok etmek zorunda kalıyorlar. Gaia'nınki gibi özünü destekleyen bir organizma değil bu. Daha çok Bağımsızların Karışık bir koleksiyonu ve bu koleksiyon ekolojik dengenin devam etmesine yetecek ölçüde karışık değil. İnsanlık yok olursa, ya da yönlendirici elleri alınırsa, dünyanın üzerindeki hayat çok değişik bir biçime bürünür."

Trevize kuşkuyla "Olan buysa, hemen olmaz. Bu gezegen, yirmi bin yıldır insansız ve hâlâ çoğu bölümü birisi ilgileniyormuş gibi" dedi.

"Tabii" diye cevapladı Bliss. "Ekonomik dengenin en başta nasıl olduğuna bağlı. İyi bir dengeyle işe başlanmışsa, insansız olacak, uzun zaman sürer bu denge. Yirmi bin yıl insan ölçülerinde çok uzundur. Ama bir gezegen için bu süre gece sonrası gibidir."

Gezegen şeridini ısrarlı bakışlarla seyreden Pelorat, "Gezegen bozulduğuna göre, insanların gitmiş olmaları gerektiğini sanıyorum."

Bliss, "Hâlâ hiçbir zihinsel insan etkinliği saptayamadım. Bu gezegenin insansız olduğunu sanıyorum. Yine de kuşları ve memelileri temsil eden, alçak düzeyde bilinç vızıldamaları var. Değiştirilmeden dönüşün insanların gittiğini düşünmeye yeterli olduğunu sanmıyorum. Toplum, çevreyi korumanın önemini anlamamış, anormal bir toplumsa, gezegen insanların varlığına karşın bozulabilir." dedi.

Pelorat "Tabii" diye cevapladı. "Böyle bir toplum hemen dağılabilir. İnsanların kendilerini yaşatan temel etkenleri korumanın önemim anlayamayacaklarını düşünemiyorum."

Bliss, "İnsanlara olan güvenine ben sahip değilim. Bir gezegen toplumu yalnızca Yalıtılmışlardan oluşuyorsa, yerel ve hatta bireysel kaygıların gezegenin genel kaygılarının önüne geçmesi bana mantıklı geliyor." dedi.

Trevize "Bunu inandırıcı bulmuyorum" diye karşılık verdi. "Pelorat'tan da çok. Aslında, milyonlarca insanlı dünya olduğuna ve hiçbiri bozulmadığına göre Bağımsızlıktan duyduğun korkuyu abartıyor olabilirsin Bliss."

Gemi, gün yarıküresinden geceye dönmüştü. Çabuk bir biçimde inen alacakaranlık ve gökyüzünün berrak olduğu kısımlardaki yıldız, ışıldan dışında büyük bir karanlık sürüyordu.

Gemi, atmosfer basına ve yerçekimini yenerek yüksekliğini ayarladı. Gezegen, dağ oluşumunun olmadığı bir çağda olduğu için, yükselen herhangi bir dağ kütlesine rastlayamayacakları bir yükseklikteydiler. Bilgisayar, hâlâ mikrodalga parmak uçlarıyla ileriye doğru gidiyordu.

Trevize kadifemsi karanlığı kastederek düşünceli bir biçimde "Terkedilmiş bir gezegenin, karanlık tarafından hiç ışık olmaması makul geliyor bana. Hiçbir teknolojik toplum karanlığa dayanamaz. Gün tarafına geçtiğimizde alçalacağız" dedi.

"Bunun ne yararı var?" diye sordu Pelorat. "Orada bir şey yok ki."

"Kim dedi orada bir şeyin olmadığını?"

"Bliss dedi, sen de dedin."

"Yoo, Janov. Ben teknolojik kaynaklı bir ışımanın, Bliss de zihinsel bir insan etkinliğinin olmadığım söyledi. Ama bu, hiçbir şey olmadığı anlamına gelmez ki. Gezegende insan olmasa da, kalıntıları vardır. Bildiğim kadarıyla Janov, teknolojinin geriye kalan bölümü bu yönde bir şeyler yapar."

"Yirmi bin yıl sonra mı?" Pelorat'ın sesi yükselmişti. "Yirmi bin yıl ne yaşayabilir? Filmler olmayacak, kâğıt olmayacak, basın olmayacak; metaller paslanacak, tahta çürüyecek, plastik dağılacak. Taş bile aşınacak."

"Yirmi bin yılda bunlar olmayabilir." dedi Trevize sabırla. "Ben bu zamandan, Comporellon efsanesi o zamanlar bu gezegeni gelişiyor olarak kabul ettiği için, gezegenin boş kaldığı en uzun dönem olarak söz ettim. Ama en son insanların bin yıl önce kaçtıklarını veya kaybolduklarını düşün."

Gecenin diğer ucuna ulaşmışlardı. Şafak sökmüş ve gün neredeyse ani olarak doğmuştu.

Uzak Yıldız alçaldı ve kara yüzeyi tam olarak görününceye kadar ilerlemesini yavaşlattı. Kıtalara yakın olarak dağılmış adalar iyice görünüyordu. Çoğu yeşillikler içindeydi.

Trevize "Özellikle bozulmuş alanları incelemek istiyorum. Bu yerlerin insanların yoğun olarak yaşadıkları, ekolojik denge eksikliğinin bulunduğu yerler olduklarını düşünüyorum. Bu alanlar, yaygın bitki hastalığının çekirdeği olan yerler olabilirler. Sen ne diyorsun Bliss?"

"Olabilir. Ne olursa olsun, kesin bilginin olmadığı bir durumda, görmemizin en kolay olduğu yeri araştırabiliriz. Otlaklar ve ormanlar insan hayatının birçok belirtilerini yutmuş oldukları için oraları incelemek zaman kaybı olabilir."

Pelorat "Özellikle bozuk yerleri araştırmalıyız. Bana öyle geliyor ki insanların çokça bulunduğu yerlerde ekolojik denge bozulmuş olabilir. Buralarda yeni temeller üzerinde, yeniden canlılar oluşabilir gibi geliyor." dedi.

"Mümkündür, Pel" dedi Bliss. "Bu, gezegenin ilk başlarda ne kadar denge dışı olduğuna bağlıdır. Kendini iyileştirmek ve evrim yeni bir denge kurmak için, bir gezegen için, yirmi bin yıldan fazla zaman alır. Milyonlarca yıldan söz etmeliyiz."

Uzak Yıldız artık gezegenin etrafında dönmüyordu. Yer yer ağaç kümeleri olan fundalık ve çalılıklarla örtülü beş yüz kilometrelik bir genişliğe doğru sürükleniyordu.

"Bu konuda ne düşünüyorsun?" diye sordu Trevize, aniden işaret ederek. Gemi bir sürüklenme noktasına geldi ve havada biraz bekledi. Yerçekimi makineler, gezegenin çekim alanını nerdeyse tam olarak nötralize ederek, yüksekte yön değiştirdikçe alçak sesli ama sürekli bir vızıltı oluşuyordu.

Trevize'nin gösterdiği yerde görülecek pek fazla bir şey yoktu. Toprak ve biraz otların taştığı yıkılmış tümseklerden başka bir şey yoktu.

"Bana bir şey ifade etmedi." dedi Trevize.

"O pılı pırtıya doğru uzanan bir düz çizgi düzeni var. Paralel doğrular bunlar. Dik açılar oluşturan soluk çizgiler de var, görüyor musun? Bak, bak! Bu doğal olamaz. İnsan mimarisi. Temelleri ve duvarları hâlâ duruyormuş gibi."

Pelorat "Sanki öyle" dedi. "Bu yalnızca bir yıkıntı. Arkeolojik araştırma yapacağız. Kazmak zorundayız. Bunu yapmak yular alır."

"Evet. Ama bu kadar zaman harcayamayız. Bu eski bir kentin soluk bir izi olabilir. Belki de bazı şeyler hâlâ duruyordun Bu doğruları takip edelim. Bakalım nereye varacağız?"

Ağaçların daha sık kümelendiği bir alanın sonuna geldiler. Duvarlar -ya da kısmen duran duvarlar- vardı.

Trevize "Başlangıç için iyi" dedi. "İniyoruz."

9. BÖLÜM - KÖPÜK SÜRÜSÜYLE KARŞI KARŞIYA

Uzak Yıldız, küçük bir çıkıntının, kıyıda bulunan düzlükteki bir tepenin dibinde durdu. Trevize hemen hemen hiç düşünmeden her yönden millerce uzaktan görünmeyecek durumda obuayı en iyi konum olarak kabul etti.

"Dışarıda sıcaklık 4°C" dedi. "Rüzgâr, batıdan saatte 11 kilometre hızla esiyor ve hava parçalı bulutlu. Bilgisayar, genel hava çevrimini, tahminde bulunabilecek yeterlikte bilmiyor. Yine de, nem oranı yüzde kırk olduğuna göre, yağmur yağacak demektir. Kısacası, rahat bir enlem veya yılın iyi bir mevsimini seçmişiz. Comporellon'dan sonra bu zevkli bir şey."

"Sanıyorum ki" dedi Pelorat, "Gezegen değişmeye devam ettikçe hava daha aşın koşullarda olacak."

Bliss "Bundan eminim" dedi.

"İstediğin kadar emin ol" dedi Trevize. "Binlerce yılın rotasına sahibiz. Bu yüzden, burası güzel bir gezegen. Hayatımız boyunca ve hatta daha da uzun süre böyle kalacak."

Konuşurken göğsünde geniş bir şerit bulunuyordu. Bliss "Bu da ne Trevize?" diye sordu.

"Benim eski denizcilik eğitimim. Bilinmeyen bir dünyaya silahsız giremem."

"Ciddi ciddi silah taşıyacak mısın?"

"Kesinlikle. Sağ yanımda bu" -geniş burunlu bir silahı örten kılıfa vurdu- "Silahım. Sol yanımda bu açıklığı olmayan, ince ağızlı daha küçük bir silah..." nöron silahım."

"İki katliam çeşitlemesi" dedi Bliss nefretle.

"Yalnızca bir tane. Patlayıcı öldürür. Nöron silahı öldürmez. Yalnızca ağrı sinirlerini uyarır. Öylesine acı verir ki, ölmeyi tercih edersin dediler. Neyse ki, hiçbir zaman bunlarla karşılaşmadım."

"Bunları neden taşıyorsun?"

"Burası düşman Gezegen."

"Sana söyledim. Burası boş bir Gezegen."

"Öyle mi? Teknolojik bir toplumun olmadığı görülüyor. Ama ya teknoloji ertesi ilkelleri varsa? Sopalardan ve taşlardan daha kötü silahları yok. Ama bunlar, öldürebilir."

Bliss, sabrı tükenmiş gibi bakıyordu. Ama ikna edici olmak için sesini alçaktı. "Hiçbir sinirsel insan etkinliği saptamadım, Trevize. Bu, teknoloji ertesi ya da başka bir şey ne olursa olsun, bütün ilkelleri eleyen bir durum."

"O zaman silahlarımı kullanmayacağım." dedi Trevize. "Ama taşımanın ne zararı var? Yalnızca beni biraz ağırlaştıracaklar. Dünyadaki yer çekimi Terminus'takinin doksanda biri olduğuna göre, bu ağırlığı taşıyabilirim. Bakın gemi, gemi olarak silahsız olabilir. Ama el silahlan var. Siz ikinizin de..."

"Hayır" dedi Bliss, kestirip atarak, "Öldürmeye ya da acı vermeye niyetlenemem bile."

"Bu öldürme sorunu değil; öldürülmekten kaçınma sorunu, eğer beni dinlersen."

"Kendimi kendi yöntemlerimle koruyabilirim."

"Janov?"

Pelorat duraksadı. "Comporellon'da silahlarımız yoktu."

"Bak Janov, Comporellon bilinen bir yerdi. Vâkıfın müttefiki ve o an bir gezegendi. Bunun yanı sıra, bir kez koruma altındaydık. Silahlarımız olsaydı alırlardı. Bir patlayıcı ister misin?"

Pelorat kafasını salladı. "Donanmada hiç bulunmadım. Bu şeylerin nasıl kullanıldığım bilmem. Bir tehlike anında da kullanmayı düşünmem. Yalnızca kaçarım ve öldürülürüm." büründüren, yalnızca üzerinde yaşanmayan değil; ama terk edilmiş kılan?..

Daha önce hiç terkedilmiş bir gezegende bulunmamıştı. Terk edilmiş bir gezegen duymamış; böyle bir gezegenin olabileceğini düşünmemişti. Şimdiye kadar bildiği bütün gezegenlerde insanlık bir kez ortaya çıkmış ve sonsuza dek sürmüştü.

Gökyüzüne baktı. Başka hiçbir şey terk edilmemişti. Baktığı yerden, san bulutların arasında uzanan uçuk mavi gökyüzünden daha doğal görünen bir kuş uçtu (Trevize, gezegende birkaç gün kaldıktan sonra soluk renklere alışacağından ve bulutların kendisine olağan gelmeye başlayacağından emindi).

Ağaçlardan kuşların cıvıltısını ve böceklerin daha yumuşak olan seslerini işitti. Bliss, daha önce kelebeklerden söz etmişti. Burada birçok renkte yığınlar vardı. Ayrıca, ağaçları saran ot kümelerinin arasından hışırtılar da geliyordu. Ama buna neyin neden olduğunu bilmiyordu.

Bulunduğu çevrede, hayatın gözle görülür varlığı onda bir korku uyandırmadı. Bliss'in dediği gibi, dönüştürülmüş, işlenmiş gezegenler; ilk başta, tehlikeli hayvanlardan arındırılmışlardı. Çocukluğunun perili masalları ve ilk gençliğinin kahramanlık fantezileri Yeryüzünün belli belirsiz mitlerinden türemiş olması gereken efsanevi bir gezegen üzerine kuruluydular. Temsillerin çığlık sahneleri, canavarlarla doluydu. Aslanlar, tek boynuzlu atlar, ejderhalar, balinalar, ayılar. Hepsinin hatırlayamadığı düzinelerce adlan vardı. Bazdan, belki de hepsi, efsaneviydi. Isıran ve sokan böcekler vardı. Hatta bitkilere bile dokunmak korku vericiydi. Bir defasında ilkel batanlarının sokabildiklerini; ama hiçbir gerçek arının zararlı olmadığını duymuştu.

Yavaşça, sağa, tepenin sınırdaki eteklerine doğru yürüdü. Otlar uzun ve kokulu ama seyrektiler. Kümeler halinde duruyorlardı. Yine kümeler halinde uzayan ağaçların arasına daldı.

Esnedi. Heyecan verici hiçbir şey yoktu. Gemiye dönüp kısa bir uyku çekmeyi düşündü. Olamazdı, çünkü nöbetteydi. Belki de asker nöbeti tutmalıydı, -bir-ki, bir-ki marş marş bir patırtıyla sallanmak ve bir gösteri elektro çubuğuyla karmaşık manevralar yapmak- (Elektro-çubuk üç yüzyıldır hiçbir silahşorun kullanmadığı bir silahtı. Ama kimsenin bilmediği bir nedenden dolayı hâlâ uygulamadaydı.)

Bunu düşününce gülümsedi. Sonra, yığınaklara gidip Pelorat ile Bliss'i bulmak geçti aklından

Niye? Ne faydası olacaktı?

Pelorat'ın araştırmak üzere olduğu bir şeyi görse... Olsun, Pelorat döndükten sonra yeteri kadar zaman olurdu. Kolayca bulunabilecek bir şey varsa, keşfi Pelorat yapmalıydı.

İkisinin başında bir şey olabilir miydi? Aptalca bir düşünce! Ne tür bir şey olacaktı ki?

Hem böyle bir durumda bağırırlardı.

Dinlemeye başladı. Bir şey duymadı.

Sonra asker nöbeti tutma düşüncesine döndü. O kadar dayanılmaz bir düşünceydi ki, kendisini uygun adımlarla yürürken buldu. Ayaklan inip kalkıyor, hayali bir elektro çubuk bir omuzundan diğerine gidip geliyordu. Alaya bir gülümseyişle gemiye baktı (Biraz uzaklaşmıştı). Bakar bakmaz donup kaldı. Bir asker olarak değil, gerçekten dondu.

Yalnız değildi.

O zamana kadar; bitkilerden böceklerden ve bir kuştan başka hiçbir canlı görmemişti. Yaklaşan birisini de duymamıştı. Ama şimdi gemiyle arasında bir hayvan duruyordu.

Beklenmeyen olayın şaşkınlığı, onu gördüğü şeye müdahale etmekten alıkoydu. Uzunca bir aradan sonra gördüğü şeyi tanıdı.

Yalnızca, bir köpekti.

Trevize köpek sever biri değildi. Hiç köpeği olmamıştı ve karşılaştıklarından hiçbiriyle de dost olmaya çalışmamıştı. Bu kez böyle bir çabayı gösterecek zamanı da yoktu. Hemen, bu yaratıkların insanlarla birlikte olduklarını düşündü. Sayısız çeşitteydiler. Trevize sonradan her gezegende bu çeşitlerden en az birinin olacağını düşündü. Bu gezegende bütün çeşitler sabitti. Eğlence, gösteriş için veya yararlı işler için besleniyorlardı. İnsanları sevdikleri ve onlara sadık kaldıkları söyleniyordu.

Bu, Trevize'nin onaylamadığı bir sevgi ve güvendi. Bir defasında köpeği olan bir kadınla yaşamıştı. Trevize'nin, kadının hatırı için hoşgörülü davrandığı köpek, ona derin bir hayranlık gösterdi. Peşinden gider, dinlenirken yanına gelir, tükürüğünü ve tüylerini olmadık zamanlarda sürer, kapının önünde çömelir ve kadınla sevişirlerken inlerdi.

Bu tecrübeden sonra Trevize, yalnızca köpek zihniyetine özgü olan bir nedenle ve köpeklerin koku tahlili yapma yeteneklerinin sonucu olarak, kendisinin köpeklerin hayranlıklarının sabit bir nesnesi olduğu sonucuna vardı.

Böylece, içgüdüsel şaşkınlığı atlattıktan sonra köpeği endişesizce izledi. Zayıf, büyük, uzun bacakları olan bir köpekti. Yüzünde hiçbir açık hayranlık ifadesi olmaksızın Trevize'ye bakıyordu. Ağzı bir karşılama gülümsemesi veriyormuş gibi açıktı. Ama dişleri öylesine büyük ve tehlikeliydi ki, Trevize köpek gelmeden önce daha rahat olduğunu düşündü.

Köpeğin ve ondan önce gelen sayısız kuşağının hiç insan görmedikleri geldi aklına. Nasıl Trevize, onu görür görmez şaşırmışsa, köpek de ilk kez gördüğü bu yaratık-insan karşısında şaşıracaktı. Hem Trevize, çok az bir sürede gördüğü şeyin ne olduğunu anlamıştı. Ama köpeğin bu şansı da yoktu. Hâlâ çözmeye çalışıyordu. Belki de alarm halindeydi.

Şurası açıktı ki, o büyüklükte, öylesine dişleri olan bir hayvanı alarm halinde tutmak doğru değildi.

Trevize, bir dostluk kurması gerektiğini hissetti.

Çok yavaş bir biçimde yanma yaklaştı (Hızlı hareketle olamazdı tabii). Elini tuttu, "Cici köpek' gibi yumuşak sözler söylemeye başladı. Bunları çok utandırıcı buluyordu.

Köpek, gözlerini Trevize'ye dikmiş, güvensiz olduğunu hissediyormuş gibi bir iki adım geri gidiyordu. Sonra üst dudağından bir hırıltı çıktı ve ağzından homurtular döküldü. Trevize, daha önce böyle davranan bir köpek hiç görmemişti. Ama tehlikeden başka hiçbir şey ifade etmeyen bu davranıştan kesmenin bir anlamı yoktu.

Trevize ilerlemesini bıraktı ve dondu. Gözleri bir yandaki hareketlere çarptı ve başını yavaş yavaş çevirdi. O yönden gelen iki köpek daha vardı. Birincisi gibi öldürücü bakıyorlardı.

Öldürücü? Bu sıfatın anlamını ancak şimdi kavramıştı ve duruma yanılmaz bir biçimde uygun düşüyordu.

Kalbi aniden hızlı atmaya başladı. Gemiye giden yol engellenmişti. Amaçsızca koşamazdı. Uzun bacaklarıyla ona yetişebilirlerdi. Silahını kullansaydı, birini öldürürken diğer ikisi saldıracaktı. Uzaktan gelen başka köpekler de görüyordu. İletişim mi kuruyorlardı? Sürülerle mi avlanıyorlardı?

Yavaşça sola doğru, köpeklerin olmadığı yönde yerini değiştirdi. Yavaşça yavaşça...

Köpekler de onunla birlikte konumlarını değiştirdiler. Aniden saldırmayışlarının nedeni, Trevize'ye benzer birini daha önce hiç görmemiş ve kokusunu almamış olmalarıydı. Böyle bir durumda nasıl davranacaklarını bilmiyorlardı.

Kaçsaydı, bu davranış köpeklere tanıdık gelecekti. Trevize'nin boyutlarındaki biri korkup koştuğunda ne yapacaklarını biliyorlardı. Onlar da koşarlardı. Daha hızlı koşarlardı hem de.

Trevize bir ağaca yaklaştı. Tırmanmak için vahşi bir istek duydu. Onlar da onunla birlikte hareket ediyorlar, hırlayarak yaklaşıyorlardı. Üçü de gözlerini kırpmadan ona bakıyorlardı. İki tanesi daha geldikten sonra, Trevize diğer yaklaşanları da görüyordu. Bir noktada hamlesini yapıp fırlamalıydı. Çok bekleyemezdi. Hemen kaçamazdı da. İkisi de ölümüne yol açabilirdi.

Evet!

Birdenbire ivmelendi Trevize. Bir ayağının topuğunda bir ısırık hissetti ve bir an için, dişler sert seramiği yalamadan, kurtuldu.

Ağaca tırmanmakta usta değildi. On yaşından beri, hiç ağaca tırmanmamıştı. O tırmanışı da başarısızlıkla sonuçlanmıştı. Bu kez, çalı fazla dik de değildi. Kabuğu pürüzlüydü ve tutacak yerleri vardı. Ama zorunlu olunca, her şey yapılabiliyordu.

Trevize kendisini, yerden on metre kadar yukarıda, bir dalın üzerinde oturuyor buldu. O an için elini yabaladığını ve kanadığını görmedi. Ağacın dibinde, beş köpek, dilleri dışarıda olurmuş; bekleyiş içinde yukarıya bakıyorlardı. Şimdi ne olacaktı?

37

Trevize mantıklı düşünecek bir durumda değildi. Daha çok tuhaf ve rahatsız edici düşünceler

içindeydi. Bunları uygulamaya geçirseydi...

Bir defasında Bliss, insanların, bir gezegeni değiştirirlerken dengesiz bir ekonomiye gidebileceklerini savunmuştu. Öyle ki, düşüşten sonsuz bir çabayla sakınabilirlerdi. Örneğin, Yerleşikler hiçbir zaman büyük avlarını yanlarına almazlardı. Küçükler işe yaramazdı. Böcekler, parazitler -hatta küçük atmacalar vb.

Ya efsanenin ve koskoca edebiyatın o dramatik hayvanları?

Kaplanlar, büyük ayılar, timsahlar? Kim bunları gezegenden gezegene taşıyordu? Ya da bunun gereği var mıydı?

Bu, insanların en büyük avcılar olduklarını ve kendilerine bırakılan bu hayvanları, bitkileri seçmenin onlara kamus olduğunu gösteriyordu.

Eğer insanlar gitmişlerse başka avcıların onların yerini almış olmaları gerekirdi. Ama hangi avcılardı bunlar? En uygun avcılar İnsanlar tarafından hoşgörüyle bakılan, evcilleştirilen kedi ve köpeklerdi.

Onları besleyecek hiçbir insan kalmamışsa ne olacaktı? O zaman kendi yiyeceklerini bulmalıydılar. Kendi yaşamlarının ve gerçekte kendilerini avlayan hayvanların yaşamlarının sürmesi için yapmalıydılar bunu. Aşırı nüfus artışının avlanmanın verdiği zararın yüzlerce mislini vermemesi için sayılan kontrol altında tutulmalıydı.

Böylece köpekler, büyük olanları büyüklere saldırarak, küçükleri kuşları ve kemirgenleri avlayarak çoğalıyorlardı. Kediler geceleri tek başlarına; köpekler, gündüzleri sürüler halinde avlanıyorlardı.

Belki de evrim, çevredeki boşluğu doldurmak için daha çok çeşitler oluşturacaktı. Bazı köpekler balıkla yaşamak için denize inebilirler miydi? Kedilerden bir bölümü, havadaki kuşları avlamak için havalanma yeteneklerini geliştirebilirler miydi?

Bütün bunlar, ne yapması gerektiği düşüncesiyle boğuşurken, kafasında ışıdı.

Köpeklerin sayısı artıyordu. Ağacın etrafında yirmi-üç köpek saydı. Başkaları da yaklaşıyordu. Sürü ne kadar büyüktü? Ne fark ederdi ki? Yeteri kadar büyüktü zaten.

Patlayıcıyı kabından çıkardı. Ama elindeki katılık duygusu ona güven vermedi. En son ne zaman enerji vermişti ve kaç kez ateş edebilirdi? Tabii ki yirmi üç kez değil.

Pel ile Bliss'e ne olmuştu? Geldikleri zaman köpekler onlara saldırmaz mıydılar? Dönmeseler bile, güvenlikte miydiler? Köpekler yıkıntıların içinde iki insan olduğunu fark ettiklerinde, onları saldırmaktan ne alıkoyabilirdi? Hiçbir kapı ve engel yoktu onları durduracak?

Bliss onları durdurabilir ve hatta kovabilir miydi? Güçlerini yoğunlaştırabilir miydi? Ne kadar süre elinde tutabilirdi?

Yardım çağrısında bulunsaydı... Bağırırsa getrler miydi ve Bliss'in bakışları altında köpekler kaçarlar mıydı? (Bu sert bakış yeterli miydi? Ya da basit bir ruhsal etkinlik miydi?) Veya geldiklerinde, Trevize ağaçtaki güvenli yerinden onları izlemek zorunda kalırken, dehşet içinde uzaklaşırlar mıydı?

Yoo, hayır. Patlayıcısını kullanmak zorundaydı. Bir köpeği öldürüp diğerlerini korkutsaydı,

ağaçtan iner Pelorat ve Bliss'e bağırırdı. Köpekler dönecek gibi olduklarında ikinci bir taneyi öldürür, sonra üçü birden gemilerine girerlerdi.

Mikro-dalga ışınını üççeyreğe ayarladı. Bir köpeği hızlı bir ses yayarak öldürmeliydi. Ses köpekleri korkutup kaçıracaktı. Bu sırada enerji depolayabilirdi.

Sürünün ortasında diğerlerinden daha büyük bir kin ifadesiyle oturan (Trevize, böyle olduğunu düşünüyordu) bir köpeğe nişan aldı -Belki de daha sessiz oturduğu ve avını daha soğukkanlılıkla seyrettiği içindi. Köpek, bu kez doğrudan doğruya silaha bakıyordu. Trevize' inicinden daha küçük keskin bakışları vardı.

Trevize hiçbir insana ateş etmediğini ve böyle bir şeye hiç tanık olmadığını düşündü. Eğitim sırasında su tabancalarıyla mankenlere ateş ediyorlardı.

Ama savaş olmadığı zaman, bir insana ateş edebilir miydi? Hangi insanoğlu bir silaha ve onu kullanma isteğine sahip olabilirdi? Yalnızca böyle bir gezegende, insanlığın yok oluşuyla patolojik olarak...

Asıl düşünce noktasının yanı sıra diğerlerini de barındıran bir beyinsel işleyişe sahip olan Trevize, güneşin bir bulut tarafından örtüldüğünü fark etti ve ateş etti.

Tabancanın ucundan köpeğe doğru bir ışıldama oldu. Güneş hâlâ saklı olduğu yerden ışısaydı büyük bir kıvılcım görünmez olacaktı.

Köpek başlangıç ısısını hissetti ve sıçrayacakmış gibi bir hareket yaptı. Sonra tabanca patladı. Kanı ve hücreleri buharlaştı.

Patlama beklenmeyecek bir biçimde az gürültü yaptı. Çünkü köpeklerin derileri eğitimde kullandıktan mankenlerinki kadar sert değildi. Ceset, deri, kan ve kemik dağılmıştı her yere. Trevize'nin midesi bulandı.

Köpekler, bir bölümü rahatsız edici sıcaklıkla bombardıman edilmiş biçimde geriye döndüler. Yine de anlık bir duraksama vardı. Sağlanan şeyi yemek için aniden birbirlerine girdiler. Trevize kendini kötü hissetmeye başladı. Onları korkutmuyor, besliyordu. Bu durumda hiç gitmeyeceklerdi. Aslında, taze kan ve et kokusu daha çok köpeği ve belki de diğer küçük avcıları çekebilirdi.

"Trevize, ne oldu?" diye bir ses.

Trevize sesin geldiği yöne baktı. Bliss ve Pelorat yıkıntılardan dönmüşlerdi. Bliss, Pelorat'ın belindeki elini çekti. Köpeklere baktı. Durum açıktı. Hiçbir şey soramadı.

Trevize "Sen ve Janov olmadan onları uzaklaştırmaya çalıştım. Onları tutabilir misin?" diye bağırdı.

"Zor" dedi Bliss bağırmadan. Köpeklerin, üzerlerine ses emici bir battaniye atılmış gibi, hırlamalarının dinmesine karşın, Trevize onu duymakta zorlandı.

Bliss "Çoklar" dedi. "Onların sinirsel etkinliklerine pek alışık değilim. Gaia'da böyle vahşi şeyler yok."

"Terminus'da da, ya da uygar bir başka gezegende de yok" diye bağırdı Trevize. "Vurabildiğim kadar vuracağım. Siz de kalanıyla uğraşın. Az sayıda olurlarsa fazla zorluk çekmezsiniz."

"Hayır Trevize. Onları vurmak diğerlerini çağırmaktan başka bir işe yaramaz. -Arkamda dur Pel

Beni korumana olanak yok.-Trevize öteki silahın nerede?"

"Nöronik silahım mı?"

"Evet. O acı verir. Gücü azalt! Gücü azalt!"

Trevize kızgınlıkla "Onları incitmekten mi korkuyorsun?" dedi. "Hayatın kutsallığını düşünecek sıra mı?"

"Pel'in hayatını ve tabii kendiminkini düşünüyorum. Dediğimi yap. Gücü azalt ve köpeklerden birini vur. Onları daha fazla tutamam."

Köpekler ağaçtan uzaklaşmışlar ve bir duvar kümesine sırtlarını dönmüş olan Bliss ve Pelorat'ın etrafında çevrelenmişlerdi. En yakınlarında olan köpekler daha da yaklaşmak için duraksamalı girişimlerde bulundular. Hiçbir şey duymadıkları halde onları tutan şeyin ne olduğunu çözmeye çalışıyorlardı. Bazıları duvara çıkıp arkadan saldırmayı denemek üzereydiler.

Nöronik silahın gücünü düşürürken Trevize'nin elleri titriyordu. Bu silah patlayıcıdan daha az enerjiyle çalışıyordu. Bir tek fişek, yüzlerce atış yapabiliyordu. Ama Trevize silahını ne zaman doldurduğunu bilmiyordu.

Nişan almak pek önemli değildi. Harcanan enerji kritik olmadığı için tüm köpek kitlesini tarayabilirdi. Bu, tehlikeli kalabalıkları kontrol altına alma yöntemiydi.

Neyse, Bliss'in önerisini uyguladı. Bir köpeğe nişan aldı ve ateş etti. Köpek, bacaklarını titreterek düştü. Çığlık atıyordu.

Diğerleri, kulakları kafalarından sallanarak, vurulmuş olandan uzaklaştılar. Sonra çığlık atarak önce yavaş, sonra hızlı, en sonunda tam hızlı olarak kaçtılar. Vurulan köpek, acıyla bacaklarının üzerinde doğruldu ve arkalarından gitti.

Gürültü kayboldu ve Bliss "İyi mi gemiye dönelim. Belki geri gelirler, ya da başkaları gelir." dedi.

Trevize, geminin iç mekanizmasını hiç bu kadar hızlı hareket ettirmediğini düşündü. Bir daha da bu hızla çalıştırmaması olasılığı vardı.

38

Trevize bazı şeylerin normalleştiğim hissetmeden önce gece olmuştu. Elindeki yaranın fiziksel ağrısı dinmişti. Ama ruhunda dinmesi kolay olmayan bir yara vardı.

Bu, yalnızca tehlikeye maruz kalma değildi. Herhangi bir cesur insan gibi karşı koyabilirdi. Tehlikenin nereden geldiği tümüyle bilinmiyordu. Gülünç bir duyguydu. Hırlayan köpekler tarafından parçalanmış olarak bulunsaydı, nasıl olurdu? Kızgın kanaryalarla uçmaya zorlanmasından daha kötüydü bu.

Saatlerce, havlama seslerini, teknenin dışındaki pençeleme gürültülerini, yani köpeklerin yeni bir saldırısını dinledi.

Pelorat, ona göre soğukkanlıydı. "Bliss'in onları tutabileceğinden kuşku duymuyordum, eski dostum, ama sen de silahım iyi kullandın."

Trevize omuzunu silkti. Olayı tartışacak durumda değildi.

Pelorat'ın elinde kütüphanesi vardı -bütün hayatı boyunca mitler ve efsanelerle ilgili yaptığı araştırmanın kayıtlı olduğu bir disket- Küçük okuyucusunun olduğu yatak odasına gitti.

Kendisinden memnundu. Trevize bunun farkındaydı, ama üstüne gitmedi. Kafası hâlâ köpeklerdeydi.

Bliss denemeye çalışarak "Şaşırmış olduğunu tahmin ediyorum." dedi.

"Oldukça" dedi Trevize karamsar biçimde. "Kim benim bir köpeğin -bir köpek- karşısında hayatımı savunacağımı düşünebilirdi ki?"

"Yirmi bin yıl insansız yaşadıktan sonra bir köpek olamazdı. O hayvanlar şimdi hâkim avcılar olmalılar."

Trevize başım salladı. "Ağacın üzerinde otururken hâkim bir av olduğumu düşündüm. Dengesiz ekoloji konusunda tümüyle haklıydın."

"Dengesiz, ama insan açısından -ama köpeklerin işlerini nasıl bir yeterlikte gördüklerini düşünürsek, Pelorat'ın ekolojinin kendisini, bir zamanlar dünyaya gelmiş olan birkaç türün evrimiyle dengelediği görüşünün doğru olup olamayacağını merak ediyorum."

"Tuhaf, ama aynı şeyi ben de düşündüm."

"Dengesizlik, hakkını koruma sürecini çok uzatacak kadar büyük değil. Gezegene bundan önce hiç uğranılmamış olabilir."

Trevize homurdandı.

Bliss düşünceli bir biçimde ona baktı. "Silahlanman seni nasıl etkiledi?"

"Beni biraz düzeltti. Ama senin yeteneğin..."

"Tümüyle değil. Senin silahına ihtiyacım vardı. Şöyle bir düşünürsek, Gaia'nın geriye kalan bölümüyle yalnızca uzay üstü bir iletişim kurarak, o kadar alışılmamış doğadaki çok sayıdaki bireysel zihniyetle senin silahın olmadan bir şey yapamazdım."

"Tabancam faydasızdı. Kullandım."

"Bir tabancayla, Trevize, bir köpek yalnızca ölür. Geriye kalanlar şaşkınlığa uğrarlar. Ama korkmazlar."

"Bundan da kötü oldu." dedi Trevize. "Kalıntıları yediler. Onlara kalmaları için rüşvet veriyordum."

"Evet, bunun farkındayım. Nöronik silah farklı. Acı verir ve çığlık atan bir köpek diğerlerinin durumu anlamalarını sağlar. Hiçbir şey olmasa da, refleksleri güçlü olduğu için, korkmaya başlarlar. Ben, yalnızca, korkmuş olan köpeklerin zihinlerini dürttüm ve gittiler."

"Evet. Ama bu durumda nöronik silahın ikisinden daha öldürücü olduğunun farkına vardın. Ben varmadım."

"Zihinlerle uğraşmaya alışığım. Sen değilsin. Bunun için, gücü azaltıp bir tek köpeği vurmanda ısrar ettim. Bir köpeği öldürüp sessiz bırakacak kadar güçlü bir acı okun istemedim. Yalnızca iniltiye neden olacak bir acı da istemedim. Bir noktada yoğunlaşmış güçlü bir acı istedin."

"Ve basardın Bliss" dedi Trevize. "Mükemmel çalıştı. Sana teşekkür borçluyum."

Bliss düşünceli bir ifadeyle ""Gülünç bir rol oynadığını sandığın için nefret ediyorsun herhalde. Ben yineliyorum. Senin silahın obuadan hiçbir şey yapamazdım. Benim anlayamadığını, ama hiç insan olmadığı güvencesini verdiğim halde silahlanman Köpeklerin olacağını tahmin mi ettin?"

"Yoo," dedi Trevize "Etmedim. En azından bilinçli olarak böyle bir tahminde bulunmadım. Her zamanki gibi de silahlanmadım. Silahlan Comporellon'da bırakmayı da düşünmedim. -Ama tılsımlı bir şeyler hissetme tuzağına düşmeme de izin veremem. Öyle olamazdı. Bir defasında, dengesiz ekolojilerden söz ederken, nasıl olduysa, insanlığın yokluğunda sırıtan hayvanları görür gibi olmamdan kuşkulanıyorum. Geriye bakış için bu yeterli. Ama ileri görüşlülükle bunun esintisi rol oynayabilir. Bundan başka bir şey değil."

Bliss, "Bunun gözden kaçırma" dedi. "Ben de aynı konuşmaya katılmıştım. Ama aynı ileri görüşlülüğü gösteremedim. Gaia'nın değer verdiği bir uzak görüşlülük var sende. Karar vermek, ama neden göstememek gibi gizli bir sezginin sana dayanılmaz geldiğini de görebiliyorum."

"Terminus'ta buna 'içine doğma' denir."

"Gaia'da 'düşünmeden bilme' deriz. Düşünmeden bilmekten hoşlanıyorsun, değil mi?"

"Canımı sıkıyor, evet. İçe doğmalarla yönlendirilmek istemiyorum. İçe doğmanın arkasında bir neden olduğunu biliyorum. Ama nedeni bilmek, kendimi yönlendirmediğimi anımsatıyor- bir çeşit delilik."

"Ve Gaia ve Galaksi yardımıyla karar verdiğinde, içine doğduğu gibi hareket ediyorsun. Şimdi de nedenini araştırıyorsun."

"Öyle olduğunu birçok kez söyledim."

"Düşüncenin doğruluğunu kabul etmedim. Bunun için özür dilerim. Bu konuda artık sana karşı çıkmayacağım. Sana Gaia'nın yardımıyla yöntemleri göstermeyi umuyorum."

"Her zaman" dedi Trevize. "Kabul etmeyebileceğimi bilirsin."

"Peki, bu Bilinmeyen Gezegen'in terk edilmişliğine bir tür vahşete dönmesinin nedeni, yönlendirici zekâya sahip bir türün yok olması mı sence? Dünya Gaia, ya da Galaksinin bir parçası olsaydı, bu olmazdı. Galakside yönlendirici zekâ sürerdi. Herhangi bir nedenle ekoloji dengesizliğinde yeniden eski dengesine dönerdi."

"Köpekler yemek yemezler miydi?"

"Tabii, yerlerdi. İnsanlar nasıl yiyorlarsa onlar da yerlerdi. Çevreyi hedeflenmiş yönde dengelemek için yerlerdi. Rastgele oluşmuş koşulların sonucu olarak yemezlerdi."

Trevize, "Birey özgürlüğünün yitmesi köpekleri etkilemez. Ama insanları etkiler. İnsanoğlu yalnızca bir veya birkaç dünyada değil, her yerde yok olsaydı ne olurdu? Galaksi insansız kalsaydı ne olurdu? Yine bir yönlendirici zekâ kalır mıydı? Diğer bütün hayat biçimleri ve canlı olmayan nesneler amaca uygun biçimde ortak bir zekâ oluşturabilirler miydi?" dedi.

Bliss duraksadı. "Böyle bir durum hiç olmadı. Gelecekte olacağa da benzemiyor."

Trevize "Ama" dedi "İnsan aklının diğer her şeyden daha nitelikli olduğunu görmüyor musun? Bu akıl olmasaydı, diğer bilinçlerin toplamı onun yerini alamazdı. O halde, insanlar özel konumda

değiller midir ve öyle davranılmaları gerekmez mi? İnsan olmayan nesneler bir yana, birbirleriyle bile birleşemezler."

"Yine Gaia'nın yardımıyla karar verdin."

"Göz ardı edilen nedeni bilmiyorum."

"Belki de o göz ardı edilen neden dengesiz çevrelerin etkisinin ışıltısıdır, ha? Galaksideki her gezegenin, herhangi bir ucunda kararsızlığın olduğu iki ucu keskin bir bıçak olması ve bu gezegendekine benzer hastalıkların ancak Galaksi tarafından önlenmesi senin nedenin olamaz mı? -insanlar arasındaki savaş illetini ve yönetim başarısızlığını saymazsak."

"Yoo. Dengesiz çevreler, kararımı verirken aklımda yoktu."

"Bundan nasıl emin olabilirsin?"

"Neyi ilerde gördüğümü bilemiyorum. Ama daha sonra bir şey olmuşsa, eğer bu gerçekten benim tahmin ettiğim şeyse hemen tanıyabiliyorum. Bu gezegende tehlikeli hayvanlar görmüş olabilirim."

"Haa" dedi Bliss ayılarak. "O zaman senin uzak görüşlülük, benim de zihinsel güçlerimizin bileşimi olmasaydı vahşi hayvanlarca öldürülmüş olacaktık. Gel dost olalım."

Trevize başını salladı. "İstiyorsan olalım."

Sesinde öylesine bir soğukluk vardı ki, Bliss'in gözkapakları kalktı. Ama o sırada Pelorat içeriye daldı. İçindekileri boşaltır gibi kafasını salladı.

"Sanıyorum, bulduk" dedi.

39

Trevize, kolay kazanılmış zaferlere inanmasa da, karşısındaki daha iyi olan yargılarına katılan tek insandı. Göğsündeki ve boğazındaki kasların tutulduğunu hissetti. "Dünyanın konumunu mu? Bunu mu buldun?"

Pelorat bir an Trevize'ye baktı ve "Şey, hayır" dedi. Utanmıştı. "Öyle bir şeyi değil. Onu unutmuştum. Yıkıntılarda keşfettiğim bir başka şeydi. Pek önemli değil sanırım."

Trevize uzun bir soluk aldı. "Boş ver, Janov. Her buluş önemlidir. Ne söylemeye gelmiştin?"

"Şey" dedi Pelorat "Hemen hemen hiçbir şey hayatta kalamamış. Yirmi bin yıllık fırtına ve Rüzgârı pek bir şey bırakmaz. Dahası, bitki yaşamı gittikçe yıkıcılaşıyor ve hayvan yaşamı - Ama aldırmayın buna. 'Hemen hemen hiçbir şey' dedim. 'Hiçbir şey" demedim."

"Yıkıntılar, bir kamu binası olsa gerek. Düşmüş birkaç taş ve betonun üzerinde yazılar vardı. Görülecek çok şey vardı, dostum. Gemideki makinalardan biriyle fotoğraf çektim. Şu bilgisayarın katkısıyla yapılmış olanla -izin almadım Golan, ama-..."

Trevize elini sallayıp "Devam et!" dedi.

"Çok eski olan bu yazıların bir bölümünü çözebilirdim. Bilgisayarın yardımına ve benim Arkaik yazı okumadaki ustalığıma karşın, kısa bir parça dışında, diğerlerini çözmek olanaksız. Bu harfler

diğerlerinden büyük ve biraz daha temiz. 'Aurora Gezegeni' yazıyor. O halde üzerinde mola verdiğimiz gezegenin adı Aurora, ya da öyle idi."

"Bir şeyin adı olmalı" dedi Trevize.

"Evet, ama adları pek rastgele seçilmiyor. Şimdi kütüphanemde dikkatli bir araştırma yaptım. İki büyük gezegenden iki eski efsane var. Birisi duysa, ikisini de aynı kaynaklı sanır. -Ama buna aldırmayın. Her iki efsanede de Aurora şafağa verilen ad. Aurora'nın Galaktiko-öncesi dilde Şafak demek olduğunu düşünebiliriz."

"Türlerinin ilk örneği olan uzay istasyonları ve diğer örgütlere şafak, gün batımı gibi adlar veriliyor. Bu gezegenin adı Şafak ise, türünün ilk örneği olabilir."

Trevize, "Bu gezegenin Yeryüzü olduğunu ve hayatı, insanlığın şafağını temsil ettiği için adının Aurora olarak değiştirildiğini mi söyleyeceksin?" dedi.

"Bu kadar ileri gitmiyorum, Golan."

Trevize bir acıma ifadesiyle "Hem sonra, radyoaktif bir yüzey, dev bir uydu, kocaman halkalı bir gaz devi de yok" dedi.

"Mutlaka. Ama Deniador, Comporellon'a dönüşte bunun "Yerleşikler"in ilk dalgası -Uzaylılar- tarafından mesken edinilmiş gezegenlerden biri olduğunu düşünüyor gibiydi. Eğer adı Aurora'ysa, bu isim, onun, Uzaylıların ilk gezeni olduğunu gösterebilir. Bu anda Galaksinin Dünya dışında ilk insanlı gezegeninde dinleniyor olabiliriz. Heyecan verici değil mi?"

"İlginç, Janov. Ama isimden yola çıkarak sonuca ulaşmak doğru değil."

"Dahası var" dedi Pelorat heyecanla. "Kayıtlarımda incelediğini kadarıyla Galakside "Aurora" diye bir gezegen yok. Bilgisayarını bu işte kullanabilirsin. Dediğim gibi "Şafak" diye adlandırılan gezegenler ve diğer nesneler çok. Ama kimse "Aurora" adını kullanmıyor."

"Niye kullansınlar ki? Galaksi-öncesi bir kelimeyse popüler olamazdı."

"Ama anlamsız da olsalar, kelimeler kalır. Eğer bu yerleşilmiş ilk gezegen olsaydı, meşhur olurdu. Hatta bir süre, Galaksinin hâkim gezegeni olurdu. Tabii, kendilerine "Yeni Aurora", "İkinci Aurora" gibi şeyler diyen gezegenler de olabilir. O zaman diğerleri..."

Trevize lafını kesti. "Belki de yerleşilmiş ilk gezegen değildir. Belki de hiçbir önemi yoktur."

"Kafamda daha iyi bir neden var, sevgili dostum."

"Nedir o, Janov?"

"İlk dalga, Galaksinin bütün gezegenlerine sahip olan -Deniador'un dediği gibi- ikinci dalga tarafından yerlerinden alınmışlarsa, bir dönem ikisinin arasında bir düşmanlık olmalı. Şimdi var olan gezegenlerini oluşturan ikinci dalgacılar, birinci dalganın verdiği isimleri kullanmazlar. Dolayısıyla Aurora kelimesinin hiç tekrarlanmamasından, Yerleşikler'in iki dalgalarının bulunduğu ve buranın bir birinci dalga gezegeni olduğu sonucuna varabiliriz."

Trevize gülümsedi. "Senin mitolojistliğine gülüyorum Janov. İyi bir üstyapı hazırlıyorsun, ama havada kalıyor. Efsaneler bize, birinci dalganın yerleşiklerinin robotlarla birleştiklerini ve bunun onların çöküşü olduğunu anlatır. Bu durumda, bu gezegende bir robot görebilirsek tüm bu, birinci-dalga sanısını kabul edeceğim. Ama yirmi bin yıldan sonra.."

Pelorat bir şey söyleyecekti. Sonunda sesini çıkarabildi: "Ama Golan sana söylemedim mi? Tabii, söylemedim. O kadar heyecanlıyım ki her şeyi sıraya koyamıyorum. Bir robot vardı."

40

Trevize, ağrısı varmış gibi, elini ahuna götürdü. "Bir robot vardı ha?"

"Evet" dedi Pelorat, kafasını sallayarak.

"Nerden biliyorsun?"

"Niye bilmeyeyim ki? Bir robottu. Birini görünce diğerini tanımakta nasıl güçlük çekebilirim?"

"Sen daha önce hiç robot görmüş müydün?"

"Hayır. Ama insana benzeyen metal bir cisimdi. Başı, kollan, bacaktan, bedeni. Tabii metal diyorsam, nemden paslanmıştı. Ona doğru yürüdüğümde hareketlerimin titreşiminin ona zarar vereceğini düşündüm. Öyle ki dokunmak için yaklaştığımda..."

"Niye dokunman gerekiyordu ki?"

"Eee, gözlerime inanamıyordum da o yüzden. Otomatik bir yanıt sistemi vardı. Dokunur dokunmaz dağıldı. Ama..."

"Evet?"

"Dağılmadan önce, gözleri hafifçe açıldı ve bir şey söylemek istermiş gibi bir ses çıkardı."

"Hâlâ bir işlevinin olduğunu mu sanıyorsun?"

"Biraz zor, Golan. Sonra da yığıldı."

Trevize Bliss'e döndü. "Bütün bunları doğruluyor musun, Bliss?"

"Evet, bir robottu. Gördük."

"Peki, hâlâ çalışıyor muydu?"

Bliss "Dağılınca hafif bir sinirsel etkinlik yakaladım."

"Sinirsel etkinlik orada ne arıyor? Bir robotun hücrelerden oluşmuş organik bir beyni yoktur."

"Bilgisayara yapılmış bir dengidir, herhalde" dedi Bliss "Saptayabildim."

"Bir insan zihninden çok robotik bir şey mi yakaladın?"

Bliss dudaklarını büzerek "Onun orada olması dışında bir şeye karar vermek çok zor." dedi.

Trevize, önce Bliss'e sonra Pelorat'a baktı ve sabi ı tükenmiş bir biçimde "Bu her şeyi değiştirir" dedi.

10. BÖLÜM - ROBOTLAR

41

Akşam yemeğinde, Trevize düşüncelere dalmıştı. Bliss ise yemeğe konsantre olmuştu.

Konuşma kaygısı taşıyan tek kişi olan Pelorat, eğer bulundukları gezegen Aurora ise ve bu ilk kez yerleşilen gezegen ise Yeryüzüne oldukça yakın olmaları gerektiğini vurguladı.

"Hemen yakın yıldızlan taramak gerek" dedi. "Bu en fazla birkaç yüz yıldızı elemek demektir."

Trevize vur-kaçın son çare olduğunu, Yeryüzünü bulsa bile onun hakkında mümkün olduğu kadar fazla bilgi istediğini mırıldandı. Daha fazla konuşmadı ve Pelorat, ses çıkararak yürüyüp sessizliğe gömüldü.

Yemekten sonra Trevize her şeye isteksizdi. Pelorat onu denemek istercesine "Burada kalacak mıyız? Golan?" diye sordu.

"Gece zaten kalacağız" dedi Trevize. "Biraz düşünmeye ihtiyacım var."

"Kalmak güvenli mi?"

"Köpeklerden daha kötü bir şey olmadığı sürece, geminin içinde güvenlikteyiz."

Pelorat "Köpeklerden daha kötü bir şey olursa, kalkış ne kadar sürer?" diye sordu.

Trevize "Bilgisayar, fırlamak için tetikte. İki üç dakikada başarırız sanıyorum. Beklenmedik bir şey olursa bizi oldukça etkili biçimde uyaracak. Şimdi biraz uyuyalım. Yarın sabah, bir karara varacağım" dedi.

Söylemesi kolay diye düşündü. Trevize, karanlığa bakarken. Yan giyinik, bilgisayar odasının katına çıktı. Orası oldukça rahatsızdı. Ama yatakta olmanın, böyle bir zamanda uyumasına yardımcı olmayacağından emindi. Hiç olmazsa burada, bilgisayar alarm verdiğinde atağa geçebilirdi.

O anda ayak sesleri duydu ve kafasını masanın kenarına çarparak kalktı. Zarar verecek kadar şiddetli bir çarpma değildi. Ama bir gereklilikten nefret edecek kadar şiddetliydi.

"Janov?" dedi, yavaşça. Gözleri sulanmıştı.

"Değil. Bliss."

Trevize bir eliyle bilgisayarla en azından yan iletişim kurarak masanın kenarına geldi. Işık, Bliss'i pembe bir kılıfta gösteriyordu.

"Ne oldu?" dedi Trevize.

"Yatak odana baktım. Yoktun. Sinirsel etkinliğinde yanlışlık yoktu. Ben de seni izleyebildim. İçeri

girdiğimde uyanıktın."

"İyi ama ne istiyorsun?"

Duvarın karşısında, çenesini dizlerine dayayarak oturdu. "Kaygılanma" dedi. "Senin el değmemişliğinle ilgili bir tasarım yok."

"Olacağını düşünmüyorum" dedi Trevize alayla. "Niye uyumuyorsun? Senin uykuya bizden çok ihtiyacın var."

"İnan bana" dedi kısık ve içten bir sesle "Şu köpek olayı çok kötüydü."

"İnanıyorum."

"Ama seninle, Pel uyuyorken konuşmalıydım."

"Ne hakkında?"

Bliss, "Sana robotları anlattığında bunun her şeyi değiştireceğini söyledin. Ne demek istedin?" dedi.

"Bunu sen göremiyor musun? Üç grup koordinat var. Üç Yasaklanmış Gezegen. Yeryüzüne ulaşmadan önce üçüne de gidip onun hakkında bilgi toplamak istiyorum."

Alçak sesle konuşmak için biraz eğildi. Sonra aniden geri çekildi. "Bak, Janov'un gelip bizi aramasını istemiyorum. Ne düşünür sonra, bilmiyorum."

"Bir şey olmaz. Uyuyor, Uyumasını ben sağladım. Kımıldarsa bundan haberim olur. Devam et, sen. Üçünü de ziyaret etmek istiyorsun. Değişen ne?"

"Herhangi bir gereksiz gezegende boşa zaman harcamak planımın bir parçası değil. Eğer bu gezegen Aurora, yirmi bin yıldan bu yana insansızsa, herhangi bir bilginin var olması da şüphelidir. Yalnızca, tozun pasın arasından bir başvuru malzemesi çıkarmak umudu yüzünden, boş yere toprağı kazımak, kedilerle köpeklerle boğalarla, tehlikeli ve vahşi olan her neyse, onlarla dövüşmek istemiyorum. Bu diğer bir veya iki Yasaklanmış Gezegen'de de olabilir. Oralarda insanlar ve kütüphaneler bulunabilir. Bu yüzden amacım hemen burayı terk etmek. Düşünsene, şimdi uzayda olabilirdik. Böyle olsaydı, güven içinde uyuyor olacaktım."

"Ama..."

"Ama bu gezegendeki robotlar hâlâ çalışıyorlarsa, önemli bilgiler verebilirler. Onlarla ilişkiye girmek, insanlarla ilişkiye girmekten daha güvenli. Emirlere uyduklarını ve insanlara zarar vermediklerini duymuştum."

"Yani planım değiştirdin ve bu gezegende, robot aramak için zaman harcayacaksın."

"Bunu istemiyorum, Bliss. Robotların, savunmasız bir gezegende yirmi bin yıl yaşayacaklarını sanmıyorum. Yine de sen bir etkinlik kıvılcımı olan birini gördüğüne göre, robotlarla ilgili sağduyulu tahminlerime güvenemiyorum. Robotlar benim düşündüğümden daha dayanıklı olabilirler, ya da öz savunmaları için belirli bir kapasiteleri var."

"Beni dinle, Trevize!" dedi Bliss. "Ve bu sun sakla."

"Saklamak mı? Kimden?"

"Şşş. Pel'den tabii ki. Bak planlarını değiştirmek zorunda kalmayacaksın. Sen ilk başta haklıydın

Bu gezegende hiç çalışan robot yok. Ben hiçbir şey saptamadım."

"Bir tane saptadın ya. Bir tane..."

"Ben onu saptamadım. Benim gördüğüm robot çalışmıyordu. Uzun süredir çalışmıyordu."

"Ama sen dedin ki..."

"Ne söylediğimi biliyorum. Pel bir hareket gördüğünü ve bir ses duyduğunu düşündü. Pel romantik bir insan. Hayatını bilgi toplamakla geçirmiş. Ama dünya okulunda birine not vermenin zor bir yolu bu. Kendisine ait önemli bir keşif yapmak isteyebilirdi. "Aurora" sözünü bulması yasaldı ve buna tahmin edemeyeceğin kadar çok sevindi. Daha çok şey bulmak istedi."

Trevize "Bir keşif yapma düşüncesine, böyle bir şey olmadığı halde, bir robotla karşılaştığını söyleyecek derecede inanmış olduğunu mu anlatıyorsun?"

"Karşılaştığı şey, üzerine bırakıldığı kayadan daha bilinçli olmayan paslı bir yığındı."

"Ama sen onun hikâyesini doğruladın."

"Onu keşfinden alıkoyamazdım. Bana çok güveniyor."

Trevize, Bliss'in yüzüne uzun bir süre baktı ve "Sana neden çok dayandığını açıklamayı düşünüyor musun?" dedi.

"Bilmek isterim. Gerçekten bilmek istiyorum. Janov sana romantik hiçbir yanı olmayan yaşh bir adam gelmeli. O bir bağım-' sız ve sen de bağımsızları küçümsersin. Genç ve güzelsin. Gaia'nın geri kalan bölümünde kuvvetli ve yakışıklı erkek vücuttan vardır. Onlarla Gaia'ya yayılacak bir fiziksel ilişkiye girebilir ve coşkunun zirvesine çıkabilirsin. Janov'da ne buluyorsun?"

Bliss büyük bir ciddiyetle "Onu sevmiyor musun?" diye sordu.

Trevize omuzunu silkti. "Ondan hoşlanıyorum. Senin, cinsel olmayan açıdan diye ifade edeceğini sanıyorum. Evet, bu açıdan onu seviyorum."

"Onu çok uzun süredir tanıyorsun denemez, Trevize. Nasıl seviyorsun?"

Trevize farkında olmadan gülümsedi. "O, öyle tuhaf biri ki. Hayatı boyunca kendisini bir kez bile düşünmediğini söyleyebilirim. Benimle gitmesi söylendi ve geldi. Hiç itiraz etmedi. Beni Tantor'a götürmek istedi. Ama ben Gaia'ya gitmek isteyince hiç tartışma çıkarmadı. Şimdi de tehlikeli olduğunu bile bile benimle Yeryüzünü aramaya çıktı. Hiç hoşnutsuzluk göstermeden benim ya da bir başkasının uğruna hayatını feda edebileceğine güveniyorum."

"Sen onun için bunu yapar mısın, Trevize?"

"Düşünmeye zamanın yoksa yapabilirim. Eğer düşünecek zamanım olursa duraksar ve korkarım. Onun kadar iyi değilim ben. Bunun için de onu korumak ve kollamak zorundayım. Anlıyor musun? Onu senden de özellikle korumalıyım. Senin, şimdi olduğu gibi, eğlenceli olduğunu düşündüğün zamanlarda, onunla oynaman düşüncesine dayanamıyorum."

"Evet, böyle bir şeyi düşüneceğini biliyordum. Senin Pel'de gördüklerini benim de gördüğümü sanmıyor musun? Onun aklıyla doğrudan bağlantıya geçebildiğim için onun hakkında senin bildiğinden fazlasını da biliyorum. Onu kırmak isteseydim, çalışan bir robot gördüğünü söylediğinde destekler miydin? Onu kırmak isteseydim rol yapar mıydım? Trevize, ben senin iyilik dediğin şeye alışığım. Gaia'nın her parçası, geriye kalanlar için kendisini feda etmeye hazırdır. Bunun dışında bir

yolu bilmeyiz ve anlamayız. Ama bunu yaparken hiçbir şeyi harcamıyoruz. Çünkü her parça bir bütündür. Anlayacağını sanmıyorum. Pel farklı biri."

Bliss Trevize'ye bakmıyordu. Kendi kendine konuşuyor gibiydi. "O bir bağımsız. Daha büyük bir bütünün parçası olduğu için benliksiz değil. Benliksiz olduğu için benliksiz. Anlıyor musun? Kaybedecek her şeyi var, kazanacak hiçbir şeyi yok. Ama o yine de kendisidir. O, kazanma umudu olmaksızın neyse o olurken, benim kaybetme korkum olmadan ben olmam utanç verici."

Yeniden ciddiyetle Trevize'ye baktı: "Onu senin anladığından ne kadar fazla anladığımı görüyor musun? Ona zarar vereceğimi düşünüyor musun?"

Trevize "Bliss bugün bana "Gel, dost olalım" demiştin. Benim yanılmışa "İstersen" idi. Senin Janov'a zararlı olacağını düşünmek benim öfkemin sonucuydu. Şimdi sıra bende. Gel Bliss, dost olalım. Sen Galaksinin avantajlarını anlatmaya devam edersin. Ben de senin yargılarını reddetmeye. Ama böyle de olsa, buna rağmen dost olalım." dedi, elini tuttu.

"Tabii, Trevize" dedi Bliss. Ellerini birbirlerine kenetlediler.

42

Trevize kendi kendine güldü. Bn içten bir gülümsemeydi. Dudakları oynamadı.

Koordinat kümelerinin birincisindeki yıldızı (eğer varsa) bulmak için bilgisayarı çalıştırdığında, hem Pelorat hem de Bliss onu izlemişler; sorular sormuşlardı. Ama şimdi odalarında uyuyorlar, ya da dinleniyorlardı, işi tümüyle Trevize'ye bırakmışlardı.

Bir yönden bu durum, Trevize'ye, onların artık Trevize'nin ne yaptığını bildiğini, emir ve cesaret istemediğini kabul ettiklerini düşündürdü ve bununla gururlandı. Bunun için ilk olaydan, bilgisayara adamakıllı güvenmek ve onun ihtiyacını hissetmek, bunlardan olmasa daha az denetim istemek için deneyim kazandı.

Galaksi haritasında bulunmayan başka bir parlak yıldız göründü. İkinci yıldız, Aurora'nın çevresinde döndüğü yıldızdan daha parlaktı ve bu, onun bilgisayarında kayıtlı olmadığı için önemli görünüyordu.

Trevize eski geleneklerin özelliklerine mucize olarak bakıyordu. Bütün yüzyıllar küçülebilir ve bilinç dışına çıkabilirlerdi. Bütün uygarlıklar unutulabilirdi. Yine de bu yüzyılların arasından, bu uygarlıklardan alınmış bir veya iki şey hatırlanabilirdi-bu koordinatlar gibi.

Bunu daha önce Pelorat'a söylemişti. Pelorat da mitleri ve efsaneleri çalışmayı ödüllendirici hale getirenin bu olduğunu belirtmişti. "Sorun" demişti Pelorat "Efsanenin hangi özel bileşenlerinin su altındaki gerçeği temsil ettiğini araştırıp karar vermek. Bu kolay değil. Farklı mitolojistler kendi yorumlarına uyan farklı bileşenleri alıyorlar."

Her durumda, yıldız, Deniador'un koordinatlarının zamana göre düzeltilmesiyle, sağda kalıyordu. Trevize üçüncü yıldızın da orada olacağına bahse girebilirdi. Eğer öyleyse, Trevize, efsanenin, elli tane Yasaklanmış Gezegen olduğunu söyleyerek (çift numaranın kuşkulu olmasına karşın) doğru olmasından şüphelenmeye ve diğer kırk yedisinin nerede olduğunu merak etmeye hazırdı.

Yerleşilmiş bir gezegen, Yasaklanmış Gezegen, yıldızın çevresinde dönerken bulunmuştu. O zamanlar bu gezegenin varlığı, Trevize'nin göğsünde küçücük bir şaşkınlık dalgasına bile neden

olmamıştı. Onun orada olacağından mutlak biçimde emindi.

Bulut tabakası yüzeyin görüntüsünü uzaydan verebilecek yeterlikte seyrekti. Üzerinde hayatın olabileceği her gezegen gibi bu gezegende de su vardı. Aralıksız bir tropikal ve iki tane kutupsal okyanus vardı.

Ortadaki tabakaların bir kümesinde; her iki tarafındaki körfezlerle bir kıstak oluşturan, gezegeni çevrelemiş bir kıvrım vardı. Diğer kümesinde, yerin yüzeyi üç büyük parçaya bölünmüştü. Her biri kuzeyde ve güneyde karşı taraftaki kıtadan daha kalındı.

Trevize gördüklerinden, sıcaklık ve mevsimlerin nasıl olacaklarını tahmin etmek için, yeteri kadar iklimlendirme bilmeyi arzu etti. Bir an için, bu problemde bilgisayarı kullanmak düşüncesiyle doldu. Sorun iklimin odak nokta olmayışındaydı.

Daha da önemlisi, bilgisayarın, bir kez daha, teknolojik kökenli radyasyon saptamamasıydı. Teleskopu ona, gezegenin eski olmadığını ve hiç çöl bulunmadığını gösteriyordu. Yer, yeşilin çeşitli tonlarıyla geriye hareket etti. Ama gün tarafında hiç yerleşilmiş bölge yoktu. Gece tarafında da ışık görünmüyordu.

Bu da, insan dışında her canlının hayatta olduğu bir başka gezegen miydi?

Öteki yatak odasının kapışma yürüdü.

"Bliss" diye fısıldadı ve tekrar yürüdü.

Bir ıslık sesi vardı. Bliss "Evet?" dedi.

"Buraya gelebilir misin? Yardımına ihtiyacım var."

"Biraz beklersen. Hazırlanmam gerek."

Bliss ortaya çıktığında, Trevize şimdiye kadar görmediği biçimde hazır bulunuyordu. Bekletildiği için kızgındı. Ama Bliss'in o görüntüsüyle bu pek önemli değildi. Zaten artık dosttular. Dolayısıyla Trevize kızgınlığını attı.

Bliss gülümseyerek memnun bir tonda. "Senin için ne yapabilirim, Trevize?" diye sordu.

Trevize eliyle ekrandaki görüntüyü gösterdi. "Gördüğün gibi, toprağını yeşilliklerin kapladığı mükemmel bir sağlıklı gezegenin üzerinden geçiyoruz. Fakat ne bir ışık, ne de teknolojik kaynaklı bir radyasyon var. Lütfen dinle ve bir canlı hayatı olup olmadığını söyle. Bir noktada, otlayan hayvan sürüleri görür gibi oldum. Ama emin değilim. İnsanın amaçladığını görmek istemesinden olabilir."

Bliss "Dinledi." Yüzüne kesin bir ifade geldi. "Aaa, evet" dedi. "Zengin bir hayvan hayatı var."

"Memeliler mi?"

"Öyle olmalı."

"İnsanlar mı?"

Biraz daha yoğunlaşır gibiydi. Bir tam dakika geçti. Bir tane daha. Sonunda rahatladı, çözüldü "Tam açıklayamıyorum. Bana her göründüğünde, insanınki kadar şiddetli bir zekâ dalgası saptadım. Ama öyle zayıftı ki, belki ben de amaçladığımı görmek istedim. Görüyorsun."

Düşüncelere dalmıştı ki, Trevize "Eee" diye uyardı.

"Başka bir şey daha saptadım galiba. Alışılmış bir şey değil. Ama ne olabileceğini bilmiyorum. Ama..."

Yüzü dinlemeye başladığı zamandakinden daha şiddetli bir ifadeye büründü.

"Eee?" dedi Trevize yine.

Bliss çözüldü. "Nasıl olduğunu bilmiyorum ama bunlar robot."

"Robotlar mı?"

"Evet. Eğer onları saptıyorsam, insanları da algılamam gerek. Ama algılayamadım."

"Robotlar" dedi Trevize yeniden, kaşları çatılmıştı.

"Evet. Çok sayıda."

Pelorat da, duyduğunda, nerdeyse Trevize'nin ses tonuyla "Robotlar" dedi. Sonra hafifçe gülümsedi. "Sen haklıydın, Golan. Senden şüphelenmekte ben haksızdım."

"Benden şüphelendiğini hatırlamıyorum, Janov." "Ah, yaşlı adam. Açıklamayı düşünmedim. Yalnızca, içimden düşündüm. Birkaç yaşayan robotla konuşabilme şansı varken Aurora'yı terk etmenin yanlış olduğunu düşünmüştüm. Ama şimdi açık ki, burada daha zengin bir robot kaynağı olduğunu biliyordun."

"Tam olarak değil, Janov. Bilmiyordum. Yalnızca denedim. Bliss zihinsel etkinliklerinin onların çalıştıklarını gösterdiğini söyledi. Bana ise, insanlar olmadan tam çalışamayacaklar gibi geliyor. Bununla birlikte, insana ait bir şey gözüme ilişmedi. Araştırıyoruz."

Pelorat düşünceli bir biçimde ekranı inceliyordu. "Hep ormanlık, değil mi?"

"Çoğunlukla orman var. Ama otlak olabilecek alanlar da var. Gezegen için, bilgisayarda enlem ve boylama bölünmesi anlamında sezgisel bir asal meridyen oluşturdum. Bliss'in sıradan olmayan robotik bir zihinsel etkinlikle karşılaştığında -robotlarla ilgili olarak "Nöronik" diyemeyiz sanıyorum.- ya da herhangi bir insan düşüncesinin esintisini algıladığında kullanacağı küçük bir aygıtı var. Aygıt bilgisayara bağlı. Bütün enlem ve boylamlarda kayıt yapabiliyor. Aralarında bir seçim yapıp ineceğimiz yeri belirleyeceğiz."

Pelorat çözümsüzlük dolu bir ifadeyle baktı. "Seçimi bilgisayara bırakmak akıllıca bir şey mi?"

"Neden olmasın, Janov? Bu çok bütünsel bir bilgisayar. Bunun yanı sıra, kendi başına seçim yapabileceğin temelin yoksa bilgisayarın seçimini ele almakta ne zarar var?"

Pelorat birden canlandı. "Bir şey var, Golan. Bazı eski efsaneler, insanların küpleri fırlatıp yere atarak seçimlerini belirlediklerine dair öykülerle doludur."

"Aa, bu nasıl oluyor?"

"Küpün her yüzünde bir karar var. -Evet, hayır, belki, sonra vb.- Yere gelen yüzdeki öğüt tutuluyordu. Ya da yarıklı bir diskin etrafında dönen bir top yapıyorlardı. Yarıkların arasına farklı kararlar yazılıyordu. Topun durduğu yarıktaki karar uygulanıyordu. Bazı mitolojistler, böyle etkinliklerin, piyangodan çok, şans oyunları olduğunu düşünüyorlar. Ama bence ikisi arasında fark yok."

"Bir anlamda" dedi Trevize "İniş yapacağımız yeri seçerken bir şans oyunu oynuyoruz."

Bliss, zamandaki kadırgadan, son yorumu duymak için indi. "Şans oyunu değil. Birkaç belki'ye bastım. Sonra bir evet ve evet e gitti, işte böyle işliyor."

"Evet'i oluşturan neydi" diye sordu Trevize.

"Bir insan düşüncesi esintisi yakaladım. Kesin. Şaşmaz."

Otlar yaş olduğuna göre, yağmur yağmış olmalıydı. Yukarda, bulutlar dağılma işareti vererek geçip gidiyorlardı.

Uzak Yıldız bir korunun yakınına yumuşak iniş yaptı (vahşi köpeklere karşı diye düşündü Trevize, şakayla). Her yer kırlıktı ve yükseklerden daha iyi ve geniş bir manzara görmek olasıydı. Trevize meyve ve sebze bahçeleri görmüştü. -Bu kez gerçekten otlayan hayvanlar vardı.

Hiç yapı yoktu ortalarda. Mikro-dalga alıcısı güç istasyonları kadar yapay olan şeyler dışında - meyve bahçelerindeki ağaçların düzenliliği, tarlaları ayıran sınırlar vb.- hiçbir şey yapay değildi.

Bu düzen robotlar tarafından mı oluşturuluyordu? İnsanlar olmadan mı oluyordu bu? Trevize, sessizce, tabancasını kılıfından çıkardı. Bu kez her iki silahının da çalıştığını ve doldurulmuş olduğunu biliyordu. Bir an Bliss'le göz göze geldi ve durdu.

"Devam et" dedi Bliss. "Bunları kullanacağını sanmıyorum. Ama daha önce de kullanmayacağını düşünmüştüm, değil mi?"

Trevize "Sen de silahlanmak ister misin, Janov?" dedi.

Pelorat ürperdi. "Yoo. Teşekkür ederim. Senin fiziksel savunman ile; Bliss'in zihinsel savunması arasında tehlikede hissetmiyorum kendimi. Sizin koruyuculuğunuzda olmayı korkaklık olarak kabul ediyorum. Ama, kuvvet kullanacak bir konuma ihtiyacım olmadığı için şükran doluyken, utanç duygusunu hissedemem."

Trevize "Anlıyorum." dedi. "Ama tek başına bir yere gitme. Bliss ve ben ayrılırsak ikimizden biriyle kal ve özel merakların için kaçma."

"Üzülme Trevize. Durumu görüyorum."

Gemiden önce Trevize indi. Hızlı bir Rüzgâr vardı. Yağmur sonrası serinliği hüküm sürüyordu. Trevize bu durumu iyi bir karşılama olarak yorumladı. Yağmurdan önce rahatsız edici ölçüde ılık ve nemli bir hava olsa gerekti. Şaşkınlıkla soluk aldı. Gezegenin kokusu çok güzeldi. Her gezegenin kendine özgü bir kokusu olduğunu biliyordu. Bu koku her zaman yabancı ve kötüydü. -Gezegen yabancıydı çünkü. Yabancı olan hoş da olamaz mıydı? Ya da bu gezegeni yılın özel bir mevsiminde, bir yağmur sonrasında yakalamanın sonucu muydu? Hangisi olursa olsun.

"Gelin" dedi. "Burası oldukça hoş."

Pelorat çıktı. "Hoş söylenecek tek söz" dedi. "Her zaman böyle mi kokar acaba?"

"Belli olmaz. Zamanla kokuya alışacağız ve koku alıcılarımız doymuş olacak. Kokuyu duymayacağız."

"Yazık" dedi Pelorat.

Bliss "Otlar ıslak" dedi, onları onaylamaz bir tavırla.

"Niye" dedi Trevize. "Gaia'da yağmur yağar." Bunu der demez bulutların arasındaki ince bir

boşluktan sızan san güneş ışığı onlara çarptı. Daha da fazla ışık yakında gelebilirdi.

"Evet" dedi Bliss. "Ama ne zaman yapacağını, bilip hazırlanıyorduk."

"Çok kötü" diye karşılık verdi Trevize. "Beklenmeyen heyecanlan kaybediyorsun."

"Haklısın" dedi Bliss de. "Taşralı olmaya çalışmayacağım."

Pelorat çevresine baktı ve hayal kırıklığı içinde "Çevrede bir şey yok gibi" dedi.

Bliss "Sadece tahmin ediyorsun ama şu tepenin ilerisinden gelenler var." dedi. Sonra Trevize baktı. "Onları karşılamaya gitmemiz gerekli mi?"

Trevize kafasını salladı. "Yoo, hayır. Onlarla buluşmak için parseklerce uzaktan geldik. Yolun gerisini de yürüsünler. Onları burada bekleyeceğiz."

Tepenin alnında bir şekil görününceye kadar, yalnızca Bliss, yaklaşanları algılayabilirdi. Sonra bir ikincisi göründü ve üçüncüsü.

"Bu anda, hepsinin bu kadar olduğuna inanıyorum" dedi Bliss.

Trevize merakla izledi. Daha önce hiç robot görmemesine karşın, gördüğü şeyin robot -olduğuna dair hiçbir şüphe yoktu içinde.

Şematik olarak insan izlenimi veriyorlardı. Görünüşte tam olarak metalik değillerdi. Yüzeyleri donuktu ve kadifeyle kaplanmış gibi bir yumuşaklık yanılgısı veriyorlardı.

Ama yumuşaklığın bir yanılgı olduğunu nereden biliyordu? Birden duygusuzca yaklaşan bu şekillere dokunmak istedi. Eğer burası uzay gemilerinin hiçbir zaman yaklaşmadığı Yasaklanmış Gezegen ise -ki Güneş Galaktik haritada olmadığı için bu kesindi- Uzak Yıldız ve içindeki insanlar robotların daha önce görmedikleri bir şeylerdi. Yöntemlerini tekdüze bir biçimde çalışırlarken, tepkileri de sürekli bir kesinlik içindeydi.

Trevize alçak sesle "Burada Galaksinin hiçbir yerinde edinemeyeceğiniz kadar bilgi alabiliriz." Onlara Yeryüzünün bu gezegene göre olan konumunu sorabiliriz. Biliyorlarsa söylerler. Kim bunların ne kadar süre çalıştıklarını bilebilir? Kişisel hafızalarına göre cevap verebilirler. Düşünsene bunu." dedi.

"Diğer yandan" dedi Bliss "Yalan geçmişte üretilmiş olabilirler. Yani hiçbir şey bilmeyebilirler."

"Ya da" dedi Pelorat, "Bilebilirler, ama açıklama yapmayı reddederler."

Trevize "Birisi onlara söylememeleri emrini vermemişse söylerler. Bizim gelişimizi beklemediklerine göre kim bu emri vermiş olabilir ki?" dedi

Robotlar üç metre kadar uzakta durdular. Hiçbir şey söylemediler ve hiç kıpırdamadılar.

Trevize gözlerini robottan ayırmadan, eh* tabancasında Bliss'e "Düşman olup olmadıklarını açıklayabilir misin?" diye sordu.

"Onların zihinsel etkinlikleri ile ilgili bir deneyimim olmadığını bilmelisin, Trevize. Ama düşmanca bir şey algılamıyorum."

Trevize sağ elini silahtan çekti. Ama yine de silaha yakın tutuyordu. Sol elini kaldırıp, barış işareti

olarak, robotlara doğru uzattı. "Sizleri selamlıyorum. Bu gezegene dostluk amacıyla geldik."

Ortadaki robot başını iyimser birinin barış sinyali olarak yorumlayabileceği biçimde eğdi ve cevap verdi.

Trevize'nin şaşkınlıktan çenesi titredi. Galaktik bir iletişimde kimse başarısızlığı ihtiyaç olarak duymazdı. Zaten robot da Galaktik standartlarda konuşmadı. Aslında, Trevize, söylenenlerin bir kelimesini bile anlayamazdı.

45

Pelorat da Trevize kadar şaşırmıştı. Ama içinde bir hoşnutluk da vardı.

"Bu tuhaf değil mi?" diye sordu.

Trevize ona döndü ve sesinin tonunu kabalaştırarak "Tuhaf değil," dedi, "Çabuk çabuk konuşuyor yalnızca."

"Çabuk konuşma değil bu. Galaktik dili. Ama çok eski. Birkaç sözcük yakaladım. Yazdı olsaydı kolayca anlardım. Sorun telaffuzda."

"Peki, ne dedi?"

"Ne dediğini anlamadığını söyledi, galiba."

Bliss, "Ne dediğini çıkaramayacağım. Ama deyim yerindeyse çözümsüzlük duyuyorum. Evet. Robot duygularını tahlil etmede kendime olan güvenim böyle olduğunu söylüyor. -Robot duygusu diye bir şey varsa."

Pelorat, çok yavaş ve zorla bir şey söyledi. Robotların üçü de aynı biçimde eğildiler.

"Ne dedin?" diye sordu Trevize.

"İyi konuşamadığımı, ama buna çalışacağımı söyledim. Çok az bir zaman için söyledim. Sevgili dostum, bu korkunç ilginç bir şey."

"Korkunç hayal kırıldığına uğratıcı bir şey" dedi Trevize.

Pelorat "Görüyorsun" dedi. "Galakside, üzerinde yaşanılan her gezegen kendi dilini oluşturuyor. Böylece milyonlarca lehçe ortaya çıkıyor. Bunlar, çoğunlukla birbirleriyle karşılaştırılabilir. Ama hepsi Galaktik Standardın gelişmesiyle bir yana itilmiştir. Bu gezegenin, yirmi bin yıldır boş olduğunu kabul edersek, dilin, Galaksi' nin diğer bölümlerindekinden çok daha farklı olması normal. Bunun nedeni, robotların yalnızca programlandıkları zamanın dilinden anlamaları olmayabilir. Yeniden programlama yerine dil statik tutulmuştur. Şimdi çok eski bir Galaktik dil kullanmak zorundayız" dedi.

Trevize "Robotlu bir toplumun nasıl statik tutulacağı ve dejenere edileceğinin bir örneği var." dedi.

Pelorat "Ama dostum," diye protesto etti. "Bir dili değiştirmemek dejenerasyonun belirtisi değildir. Avantajları vardır. Yüzyıllar, bin yıllar boyu korunan belgeler, anlamlarını muhafaza ederler, tarihsel kayıtlara süreklilik ve yetki kazandırırlar. Galaksinin geriye kalan bölümünde, Hari

Seldon dönemindeki İmparatorluk emirlerinin dili antika olarak kabul edilmeye başlandı."

"Peki, bu eski Galaktik dili biliyor musun?"

"Bildiğimi söyleyemem, Golan. Yalnızca eski mitleri ve efsaneleri çalışırken biraz kavradım. Kelimeler tümüyle farklı değil; ama çekimleri farklı. Ayrıca bizim artık kullanmadığımız deyimler var. Bir de dediğim gibi telaffuzları çok değişmiş. Çevirmenlik yapabilirim. Ama iyi bir çeviri yapamam."

Trevize titrek bir iç çekişiyle "Hiç yoktan iyidir. Haydi, Janov!" dedi

Pelorat robotlara döndü. Biraz bekledi. Sonra Trevize'ye baktı: "Ne söyleyecektim?"

"Hemen konuya girelim. Yeryüzü neresidir diye sor."

Pelorat'ın kelimeleri bir defada, bol miktarda el işaretiyle birlikte ağzından döküldü.

Robotlar birbirlerine bakıp, bazı sesler çıkardılar. Ortadaki robot bir lastiği çekiyormuş gibi ellerini uzakta tutarak Pelorat'a cevap verdi. Pelorat gibi o da kullandığı kelimeleri dikkatlice seçiyordu.

Pelorat Trevize'ye "Emin değilim. Yeryüzü ile ne demek istediğini bilmiyorum. Herhalde benim onların gezegenindeki bir bölgeden söz ettiğimi düşünüyorlar ki, öyle bir yerin olmadığını anlatmaya çalışıyorlar."

"Bu gezegene bir ad vermişler mi, Janov?"

"Düşündüğüme göre Solaria diyorlar."

"Efsanelerde hiç duydun mu bu adı?"

"Hayır. Aurora gibi bunu da duymadım."

"İyi. Parmağınla yukarıyı göster. Yıldızların orasında Yeryüzü diye bir yer olup olmadığını sor."

Yeniden bir konuşma oldu ve Pelorat dönüp "Golan, yalnızca, gökyüzünde hiçbir yerin olmadığını söylediklerini anladım." dedi.

Bliss "Bu robotlara kaç yaşlarında olduklarını, ya da ne zamandır çalıştıklarını sor." dedi.

"Çalışmak nasıl denir, bilmiyorum." dedi Pelorat başını sallayarak. "Aslında kaç yaşındasın' diyebileceğimden de emin değilim. Çok iyi bir çevirmen değilim."

"Yapabildiğin kadar yap Pel." dedi Bliss.

Karşılıklı birkaç konuşmadan sonra Pelorat "Yirmi altı yıldır çalışıyorlarmış" dedi.

Trevize nefretle "Yirmi altı yıl" diye mırıldandı. "Senden çok az büyükler, Bliss."

Bliss ani bir gururla "Öyle olur..." dedi.

"Biliyorum." deyip kesti Trevize. "Sen bin yaşındaki Gaia'sın. Neyse bu robotların Yeryüzü ile ilgili kişisel deneyimleri yok. Hafıza bankaları pek bir şey içermez. Yani astronomi ile ilgili bir şey bilmiyorlar."

Pelorat, "Gezegenin başka bir yerinde, daha yaşlı robotlar vardır belki" dedi.

"Sanmam. Ama, kelimeler aklına gelirse, onlara sor."

Konuşmalar, bu defa uzadı. Pelorat şaşırmış bir yüzle yanda kesti: "Golan, ne söylemeye çalıştıklarını bilmiyorum. Ama yaşlı robotlar ağır işlerde çalışıyorlarmış ve hiçbir şey bilmezlermiş. Bu robot insan olsaydı, yaşlıları küçük gördüğünü söylerdim. Bu üçü ev robotlarıymış. Yerlerini alacak biri olmadan büyümelerine izin verilmezmiş. Her şeyi onlar bilirlermiş. Bunu kendileri söylüyor. Söyleyen ben değilim."

"Çok bir şey bildikleri yok" diye kükredi Trevize. "En azından bilmek istediklerimizi bilmiyorlar."

"Aurora'yı o kadar çabuk terk ettiğimizde şimdi üzülüyorum işte. Pişman oldum. Orada yaşayan bir robot bulsaydık ki ilk karşılaştığım robotta bile hayat ışıltıları var olduğuna göre bulabilirdik, kişisel hafızaları aracılığıyla, Yeryüzünü biliyor olabilirlerdi."

"O bilgileri edinme şansı bitmiş değil, Janov." dedi Trevize. "Her an oraya dönebiliriz. Köpek sürüleri olsa da olmasa da, gitmek zorunda kaldığımızda gideceğiz. Ama eğer bu robotlar, on küsur yıllık iseler onları üreten birileri vardır ve bu üreticilerin insan olduklarını düşünmeliyim." Bliss'e döndü:

"Algıladıklarından emin misin?" diye sordu.

Bliss eliyle onu susturdu. Yüzünde gerilimli bir ifade vardı, "işte şimdi geliyor" dedi.

Trevize tepeye döndü. Önce tepenin arkasından görünen, sonra onlara doğru gelen bir insan figürü vardı. Ten rengi uçuk, saçları açık ve uzundu ve şakaklarından dökülüyordu. Ağırbaşlı, ama genç görünüyordu. Çıplak bacakları ve kolları adaleli değildi.

Robotlar ona doğru adım attılar. O da onların arasına girinceye kadar ilerledi.

Sonra anlaşılır, hoş bir sesle konuştu. Kullandığı kelimeler eski de olsa, Galaktik standartlarındaydı ve kolay anlaşılıyordu.

"Selamlar, uzay gezginleri" dedi. "Robotlarımı ne yapacaktınız?"

46

Trevize kendisini zaferle dolu hissetmedi. Aptal bir tavırda "Galaktik dilinde konuşuyorsunuz." dedi.

Solarlı alaya bir gülümsemeyle "Dilsiz olmadığıma göre neden konuşmayayım?" diye sordu.

"Ama bunlar" diye eliyle robotları gösterdi Trevize.

"Bunlar, robotlar. Onlar da benim gibi bizim dilimizi konuşurlar. Ama ben Solarlıyım. İlerdeki gezegenlerin üst uzaysal iletişimlerini duyuyorum. O yüzden, benden öncekiler gibi, sizin de konuşma biçiminizi öğrendim. Benden öncekiler dilinizin özelliklerini kaydettiler. Fakat ben sürekli olarak her yıl değişen yeni sözler ve ifadeler duyuyorum. Sanki siz Yerleşikler her yeni yere gidişinizde yeni bir dil bulacağınızı umuyorsunuz. Sizin dilinizi anladığıma neden o kadar şaştınız?"

"Aslında şaşmamam gerekirdi." dedi Trevize. "Özür dilerim. O robotlarla konuştuğum için böyle oldu. Bu gezegen üzerinde Galaktik dilini duyacağımı ummuyordum."

Solarlı'yı tepeden tırnağa süzdü. İnce, bol beyaz bir şal omuzlarından aşağı sarkıyor ve kollarında

geniş bir bombe yapıyordu. Ön tarafı açıktı, çıplak göğsü ve altta dizlere kadar uzanan bel kuşağı görünüyordu. Ayağındaki bir çift sandal dışında başka bir şey giymiyordu.

Birden Trevize'nin aklına şöyle bir sorun geldi. Solarlı'nın erkek mi kadın mı olduğu ilk bakışta anlaşılmıyordu. Göğüsleri erkek göğüsleri idi, fakat göğsü kılsız olup dizine kadar kalçalarını kavrayan bel kuşağının ön tarafında bir şişlik görünmüyordu.

Bliss'e dönerek usulca, "Bu da bir robot olmak, fakat insana da çok benziyor" dedi.

Bliss, dudaklarını hemen hiç kıpırdatmadan, "Zihni, bir robot değil, insanın zihni" dedi.

Solarlı "İlk sorumu hâlâ yanıtlamadınız. Hatanızı bağışlıyorum ve şaşkınlığınıza veriyorum. Şimdi tekrar soruyorum, bu sefer yanıt isterim. Robotlarımdan ne istiyordunuz?"

Trevize, "Biz yolcuyuz, hedefimize ulaşmak için bazı bilgiler arıyoruz. Robotlarınızdan bize yararlı olacak bilgiler istiyorduk, fakat bilmiyorlarmış."

"Aradığınız bilgi nedir? Belki ben size yardıma olabilirim."

"Yeryüzünün bulunduğu konumu arıyoruz. Bize bunu söyleyebilir misiniz?"

Solarlı'nın birden kaşları çatıldı. "Ben de araştırmanızın amacı bana yönelik sanıyordum. Sormadığınız halde bunu size açıklayayım. Benim adım Sarton Bander; siz de Bander toprakları üzerinde bulunuyorsunuz. Bu topraklar her yönde gözünüzün görebildiği kadar uzaklara, hatta daha ötelere uzanır. Buraya gelmekle iyi ettiğinizi söyleyemem. Eskiden yapılan bir antlaşmayı bozmuş oldunuz. Binlerce yıldan beri Solaria'ya ayak basan ilk Yerleşiciler siz oldunuz; bir de şu halinize bakın. Buraya sadece başka bir gezegene nasıl gideceğinizi sormaya gelmişsiniz. Eğer eskiden olsaydı, Yerleşiciler, siz ve geminiz derhal yok edilirdiniz."

Trevize "Hiçbir kötülüğü dokunmayan ve kötülük düşünmeyen kimselere karşı bu barbarca bir davranış tarzı olurdu" dedi ihtiyatlı bir şekilde.

"Kabul ediyorum, fakat yayılmakta olan bir toplumun üyeleri saldırgan olmayan sabit bir gezegene ayak bastıktan zaman bu, muhtemel bir zarara yol açıyorlar demektir. Biz bir zarardan çekindiğimiz için buraya ayak basanları daha uzaktan görür görmez tahrip ederdik. Artık kimseden çekinecek durumumuz olmadığı için, gördüğünüz gibi konuşabiliyoruz."

Trevize, "Bize cömertçe sunduğunuz bu bilgiler için çok teşekkür ederiz; fakat sorduğum soruya yanıt vermediniz. Tekrarlayayım. Yeryüzü gezegeninin yerini bize söyleyebilir misiniz?"

"Yeryüzü demekle, insan cinsinin çeşitli bitki ve hayvan türlerinin -eli ile bu varlıkları kuşatan ortamı tasvir ediyormuş gibi yumuşak bir işaret yaptı- doğduğu yeri mi kastediyorsunuz?"

"Evet efendim."

Solarlı'nın yüzü tuhaf bir ters ifadeyle doldu. "Eğer herhangi bir şekilde bana hitap etmek isterseniz Bander deyin. Bana herhangi bir cins belirten hitap sözleri ile hitap etmeyin. Çünkü ben ne erkeğim ne de kadınım. Ben bütünüm."

Trevize başını salladı (haklıydı). "Nasıl isterseniz, Bander. Peki, hepimizin kaynağı olan Yeryüzünün yeri neresidir?"

Bander, "Bilmiyorum. Bilmek de istemiyorum. Eğer bilseydim ya da öğrenebilseydim, sizin işinize yaramazdı. Çünkü Yeryüzü artık bir gezegen olarak mevcut değil. -Hey," diye devam etti, kollarını iki

yana açtı. "Güneş ne kadar güzel. Her zaman ortaya çıkmam, güneş gizlendiği zaman ise ben de saklanırım. Güneş henüz bulutların arkasında saklanırken sizi karşılamak için robotlarımı gönderdim. Yalnızca bulutlar çekilince ben de arkadan geldim."

Trevize ısrarla "Yeryüzü niçin bir gezegen olarak artık mevcut değil?" diye sordu, bir taraftan da tekrar radyoaktivite hikâyesine kendisini hazırlıyordu.

Bander ise soruyu dikkate almadan, hatta hiç umursamadan bir kenara itti. "O hikâye çok uzun" dedi. "Siz zarar vermek için gelmediğinizi söylediniz. Öyleyse niçin silahlanarak geldiniz?"

"Bu yalnızca bir tedbir. Neyle karşılaşacağımızı bilemezdik."

"Fark etmez. Sizin küçük silahlarınız benim için tehlike arz etmez. Yine de merak ediyorum. Tabii ki sizin silahlarınız ve ilginç barbarlık tarihinizi duydum. Hepsi tamamen silahlara dayanıyor Öyle olsa bile, hiç silah görmedim. Sizinkilere bakabilir miyim?"

Trevize bir adım geri çekildi "Ne yazık ki hayır, Bander."

Bander eğleniyormuş gibi, "Nezaket olsun diye sormuştum. Aslında sormama bile gerek yoktu." dedi.

Elini kaldırarak Trevize'nin sağ tabancalığından patlayıcısını çıkardı; öte yandan sol tabancalığından da sinir kamçısı çıkıverdi. Trevize silahlarına davrandı fakat kolları sanki plastik bağlarla bağlanmış gibi geride tutuldu. Fakat Pelorat ve Bliss öne doğru ilerledi ve onların da tutulduğu görüldü.

Bander, "Müdahale etmeye çalışmayın, yapamazsınız." dedi. Silahlar ellerine uçarak kondu ve onları dikkatlice inceledi. Tabancalığı göstererek, "Bu, ısı çıkaran bir mikrodalga ışın yayıcısı olsa gerek, içinde sıvı bulunan kitleleri imha eder. Öteki daha hassas yapıda, itiraf edeyim ki, ne için olduğunu ilk bakışta anlayamadım. Yine de, mademki zarar vermek istemiyorsunuz ve niyetiniz de zararsız, o halde silahlara ihtiyacınız olmayacak. Her bir silahın ünitelerindeki enerji içeriklerini boşaltabilirim ve boşaltacağını. Birini ya da ötekini sopa gibi kullanmak istemezseniz artık bunlar zararsızdır, aslında sopa olarak kullanacak olursanız da pek fazla işinize yaramayacaktır."

Solarlı silahlan bıraktı ve onlar da tekrar havada bir yol çizerek geriye Trevize'ye döndüler. Her biri gayet düzenli bir şekilde yerlerine yerleşti.

Trevize rahatlayarak tabancalığını dışarı çıkardı, fakat onları kullanmaya gerek yoktu. Temas kısmı gevşekçe asılıydı, enerji ünitesi de tamamen boşalmıştı. Sinirsel kamçı da aynı şekilde etkisiz hale getirilmişti.

Kafasını kaldırarak, gülümseyen Bander'e baktı. "Yabancılar, sizler tamamen çaresizsiniz. Eğer ben istersem geminizi de, tabii ki sizleri de bir anda yok edebilirim." dedi.

11. BOLÜM - YERALTI

47

Trevize kendinde bir soğukluk hissetti. Rahat nefes almaya çalışarak Bliss'e bakmak için döndü.

Bliss, onu korurcasına kolunu Pelorat'ın beline dolamış ayakta duruyordu ve tüm görünüşe rağmen epey sakindi. Hafifçe gülümsedi, hem de çok hafif, başını bir şeyi onaylar gibi öne eğdi.

Trevize geri, Bander'e doğru döndü. Bliss'in hareketlerinin güven ifade edici olduğu anlamını çıkartarak ve çok ciddi olarak yanılmadığına güvenerek sertçe sordu, "Bunu nasıl yaptın, Bander?"

Bander gülümsedi, açıkça şaka yollu. "Söyleyin bakalım küçük yabancılar, büyü ve sihirbazlığa inanır mısınız?"

Bliss, Trevize'nin elbise kolunu sertçe çekerek, "Sinirlendirme onu, tehlikeli biri." diye fısıldadı.

"Öyle olduğunu görüyorum" dedi Trevize, zorlukla sesini alçaltmaya çalışarak "Öyleyse bir şeyler yapın."

Güçlükle duyulan bir sesle "Henüz değil. Eğer kendini emniyette hissederse daha az tehlikeli olur." dedi Bliss.

Bander yabancılar arasındaki bu fısıldaşmaya önem vermedi. Robotları geçmesi için dağıtarak endişesizce onlardan uzaklaştı.

Tekrar geri döndü ve parmağını yavaşça kanca şeklinde bükerek "Gelin. Takip edin beni. Üçünüz de. Sizi ilgilendirmeyebilir ama beni ilgilendiren bir hikâye anlatacağım size." diyerek yavaş yavaş yürümeye devam etti.

En iyi hareketin ne olabileceği şüphesiyle Trevize bir süre olduğu yerde kaldı. Bliss öne doğru yürüdü. Ama kolunun baskısıyla Pelorat'ı da öne doğru götürdü. Nihayet Trevize de hareket etti, çünkü bir tek alternatif vardı o da robotlarla baş başa bırakılmaktı.

Bliss hafifçe "Eğer Bander hikâyeyi anlatırken nazik olursa bu bizi ilgilendirmeyebilir." dedi.

Bander geri döndü ve doğrusu ilk defa onun farkına vararak dikkatlice Bliss'e baktı. "Siz dişil yarım-insansınız" dedi. "Öyle değil mi? Daha az yarım?"

"Daha küçük yarım, Bander. Evet."

"Bu ikisi de erkek yarım-insanlar, öyleyse."

"Evet, öyle."

"Çocuğunuz oldu mu, bayan?"

"Benim adım Bliss, Bander. Henüz çocuğum olmadı. Bu Trevize, bu da Pel."

"Sizin zamanınız gelince bu iki erkekten hangisi size yardıma olacak? Veya hepsi mi ya da hiçbiri mi?"

"Pel yardımcı olacak, Bander."

Dikkatini Pelorat'a yönelterek "Görüyorum ki saçlarınız beyaz." dedi.

"Evet, öyle" dedi Pelorat.

"Her zaman aynı renkte miydi?"

"Hayır, Bander, yaşlandıkça bu hale geldi."

"Öyleyse kaç yaşındasınız?"

Pelorat "Elli iki yaşındayım, Bander" dedi ve sonra acele ile ekledi. "Bu Samanyolu Standar Yıllarına göre."

Bander yürümeye devam etti (uzaktaki büyük odaya doğru, Trevize kendi üzerine alındı) fakat çok yavaşça, "Samanyolu Standart Yılının uzunluğunu bilmiyorum, bizim yıldan farklı olamaz." dedi "Ve öldüğün zaman kaç yaşında olacaksın Pel?"

"Bilemem, belki otuz yıl daha yaşarım."

"Seksen iki yıl öyleyse. Kısa yaşam ve yarıya bölünmüş. İnanılmaz şey, çok eski atalarınız da sizin gibiydiler, dünya üzerinde yaşıyorlardı. -Fakat bazıları yıldızlarda yeni yaşamlar kurmak için dünyayı terk ettiler. Mükemmel ve iyi örgütlenmiş yaşamlar ve birçok..."

Trevize yüksek sesle "Çok değil. Elli." dedi.

Bander, kibir dolu gözünü Trevize'ye çevirdi. Şimdi daha az şakacı görünüyordu. "Trevize, senin adın."

"Tamamı Golan Trevize'dir. Uzayda elli yaşam olduğunu söyledin. Bu bizim milyonlar içindeki yaşamlarımızın sayısı."

"Öyleyse size anlatmak istediğim hikâyeyi biliyorsunuz?" dedi Bander nazikçe.

"Eğer hikâye bir zamanlar uzayda elli yaşamın olduğuna ilişkinse, onu biliyoruz."

"Sadece sayı olarak hesaba almıyoruz, küçük yarı-insan" dedi Bander. "Aynı zamanda kaliteyi de hesaba alıyoruz. Elli taneydi, fakat öyle elli ki sizin milyonlarınız bir tanesini toplayamaz. Ve Solaria ellincisi ve bu sebepten en iyisiydi. Solaria uzay yaşamlarından çok ötede idi, onların dünyadan öte oldukları gibi."

"Biz Solaria'lılar tek başına, yaşamın nasıl yaşanıldığını öğrendik. Dünyadaki diğer yaşamlardaki hatta uzay yaşamlarındaki hayvanların yapısı gibi sürü halinde yaşamadık. Biz, istediğimiz sürece birbirimizi elektronsal olarak görerek fakat nadiren doğal görünüm içinde bir araya gelerek bize yardımcı olan robotlarla tek başına yaşadık. Şu anda size olduğu gibi insanoğluna dik bakalı yıllar oluyor, fakat sonuçta siz yarı-insansınız ve sizin varlığınız özgürlüğümü bir ineğin veya robotun sınırlayabileceğinden daha fazla sınırlayamaz.

"Nihayet bir zamanlar biz de yarı-insandık. Özgürlüğümüzü nasıl sağladığımızın, robotlar üzerinde tek başına hâkimiyeti nasıl geliştirdiğimizin önemi yok; özgürlük hiçbir zaman mutlak değildi. Yavru

doğurmak için birlikte çalışacak iki şahıs gerekliydi. Tabii, sperm ve yumurta hücrelerinin aşılanması işlemine ve gelişmiş embriyon sonucunun suni olarak otomatikleştirilmesi tarzında yer almasına yardımcı olmak mümkündü. Çocukların robotların himayesi altında layıkıyla yaşamaları mümkündü. Her şey yapılabilirdi, fakat yarı-insanlar biyolojik gebeliğe yol açan zevkten vazgeçmeyeceklerdi. Kötü, heyecanlı dostluklar semerelerini verecek ve özgürlük, yok olacaktı. Değiştirilmesi gereken şeyi görüyor musunuz?"

Trevize "Hayır Bander, çünkü biz özgürlüğü senin standartlarına göre ölçmüyoruz" dedi.

"Öyle, çünkü siz özgürlüğün ne demek olduğunu bilmiyorsunuz. Siz hiçbir zaman yaşamadınız fakat hareket eden böcek sürüleri içindeydiniz ve siz yaşamın hiçbir yolunu bilmiyorsunuz fakat hiç durmadan adi şeyler seviyesinde arzularınızı başkalarınınkilere uydurmaya zorlanıyorsunuz veya yine aynı iğrençlikle günlerinizi başkalarını kendi arzularınıza boyun eğdirmeye çalışarak geçiriyorsunuz. Orada herhangi bir özgürlük olması mümkün mü? Arzuladığınız gibi ama tam arzuladığınız gibi yaşamıyorsanız özgürlük hiçbir şeydir."

"Dünyalılar bir kez daha dışarıya gitmeye başladıklarında, ayrılmayan kalabalıklarının tekrar uzayda girdap gibi döndüklerinde zaman gelmişti. Diğer uzaylılar dünyalıların toplandıktan gibi bir araya gelmediler fakat yine de en az seviyede de olsa toplanıp rekabet etmeye çalıştılar."

"Biz Solarlılar yapmadık. Başka yere gidişteki kaçınılmaz zayıflığı önceden gördük. Yeraltına gittik ve geri kalan Galaksi ile ilişkimizi kestik. Tüm değerlerde baki kalmak için sınırlandık. Görünüşü boş olan alanımızı savunmak için uygun robotlar ve silahlar geliştirdik ve onlar da görevlerini en iyi şekilde yaptılar. Gemiler geldi ve tahrip edildiler ve gelişleri durduruldu. Bi/im olmasını umduğumuz gibi gezegen merhamete terkedildi ve unutuldu."

"Ve o sırada yeraltında problemlerimizi çözmeye çalıştık. Genlerimizi özenle ve yavaş yavaş düzelttik. Beceriksizliklerimiz oldu, fakat başarılarımız da ve başarılar sermayemiz oldu. Yüzyıllar sürdü, fakat sonunda hepimiz, dişil ve eril unsurları bir vücutta birleştirerek, istediğimiz zaman tüm zevklerimizi tamamlayan ve istediğimiz sürece tecrübeli robotlar denetiminde gelişme için döllenmiş yumurtaları üreten insanlar haline geldik."

"Çift cinsiyetli" dedi Pelorat.

Bander kaygısızca "Sizin dilinizde böyle mi derler?" diye sordu ve "Daha önce bu kelimeyi hiç duymamıştım." dedi.

"Çift cinslilik ürünlerindeki cansız gelişmeyi durdurur" dedi Trevize. "Her çocuk çift cinsli ana-babasının genetik kopyasıdır."

"Gelin" dedi Bander. "Siz gelişmeyi şans ve kaçırılmış olay gibi işleme tabi tutuyorsunuz. Biz eğer istersek çocukları zihnimizde kurabiliriz. Fırsat buldukça yaptığımız gibi genleri değiştirebilir ve düzeltebiliriz. Fakat neredeyse meskenime geldik. Haydi, içeri girelim. Geç oluyor. Güneş yeteri kadar ısıtamıyor, bu nedenle içeride daha rahat olacağız."

Üzerinde hiçbir kilit olmayan fakat yaklaştıklarında açılan ve geçtikten sonra arkalarından kapanan kapıdan içeri girdiler. Hiç pencere yoktu, fakat bu mağara gibi odaya girdiklerinde duvarlar açık yaşama ve aydınlığa dönüştü. Taban sade görünüyordu. Fakat dokununca yumuşak ve yaylı gibiydi. Odanın her dört köşesinde hareketsiz bir robot duruyordu.

Bander kapıya karşı olan duvarı işaret ederek -bu duvarın diğer üç duvardan farklı bir yönü

görünmüyordu- "İşte bu duvar" dedi. "Benim görüntü perdem. Dünya bu perdede önüme açılı duruyor, fakat onu kullanmaya zorlanabilmem için özgürlüğümü an içinde hiçbir yol sınırlayamaz."

"O halde sen de bir başkasını; onu perde üstünde görmek istersen ve görünmezse onunkini kullanmaya zorlayamazsın." dedi Trevize.

"Zorlamak?" dedi Bander gururla. "Başkası da memnun olduğu gibi yapar fakat benim de memnur olmama rıza göstermeli. Lütfen dikkat edin, biz birbirimize hitap ederken cinsiyet zamiri kullanmayız."

Odada bir tek sandalye vardı, o da görüntü perdesinin önünde idi ve Bander ona oturdu.

Trevize, tabandan başka sandalyeler fırlar umuduyla etrafına bakındı ve "Biz de oturabilir miyiz?" diye sordu.

"Eğer istiyorsanız" dedi Bander.

Bliss, gülümseyerek yere oturdu. Pelorat da onun yanına oturdu. Trevize ise inatla ayakta durmayı sürdürdü.

Bliss, "Söyler misin Bander, bu gezegende kaç insanoğlu yaşıyor?" diye sordu.

"Solarlı da yarı-insan Bliss... İnsanoğlu yarı-insanların birbirlerine hitap ederken lekeledikleri bir tabirdir. Kendimize tam-insanlar dememiz mümkün fakat bu bayağı olur, en uygun terim Solarlı."

"Öyleyse kaç Solarlı yaşıyor bu gezegende?"

"Emin değilim. Kendi kendimizi saymayız. Belki bin-iki yüzdür."

"Tüm gezegende yalnızca bin-iki yüz mü?"

"Tastamam bin-iki yüz. Biz niteliği hesaba katarken siz yine sayısını hesaba katıyorsunuz. Özgürlüğü de anlamıyorsunuz. Tüm toprakların, robotların veya şeylerin veya eşyaların üzerindeki mutlak hâkimiyetime karşı mücadele edecek bir başka Solarlı ortaya çıkarsa özgürlüğüm sınırlanır. Başka Solarlılar var olduğunda, özgürlük üzerindeki baskıları gerçekten hiçbir ilişkinin olmadığı noktalara kadar dağıtarak mümkün olduğu kadar uzaklaştırmak gerekir. Bu şartlarda ideale yaklaşmak için Solaria'da Solarlıların sayısı bin iki yüzde tutulacak. Daha fazla olursa, hürriyet açıkça sınırlanacak ve sonuç dayanılmaz olacak."

Pelorat ansızın, "Bu, her çocuğun sayılması ve ölümlerin dengelenmesi gerektiği anlamına gelir." dedi.

"Elbette. Bu sabit nüfuslu herhangi bir gezegen için doğru olmalı. Belki sizinki de."

"Ve mademki ölüm sayısı az, o halde çocukların sayısı da az olmalı."

"Doğrusu öyle."

Pelorat başını eğdi ve sustu.

Trevize, "Bilmek istediğim şey, benim silahlarımı havada nasıl uçurduğunu?. Bunu açıklamadınız." dedi.

"Açıklama olarak size büyü ve sihirbazlığı teklif ettim. Bunu kabul etmeyi reddediyor musunuz?"

"Elbette reddediyorum. Beni ne için yakaladınız?"

"O halde, enerjinin kaba gücüne ve termodinamiğin kaçınılmaz artışına inanacak mısınız?"

"Yaptığım bu. Ne yirmi bin yılda bu kanunları değiştirdiğinize ne de onları mikrometreye dönüştürmenize inanabiliyorum."

"Biz de öyle, yarı-insan. Fakat düşün, dışarıda güneş ışığı var." Etraftaki güneş ışığını gösterirken yüzünde tuhaf bir kibarlık ifadesi vardı. "Ve gölge var. Güneş ışığı olan yer gölgeli alanlardan daha sıcak ve sıcaklık kendiliğinden güneş ışığı alan alandan gölgeli alana akar."

"Bana bildiklerimi anlatıyorsunuz." dedi Trevize.

"Fakat belki çok iyi bildiğiniz için uzun süredir üzerinde düşünüyordunuz. Ve geceleri Solaria'nın yüzeyi atmosferinden ötedeki eşyalardan daha sıcak oluyor, bu nedenle sıcaklık kendiliğinden gezegen yüzeyinden dışarıya boşluğa akar."

"Bunu da biliyorum."

"Ve gündüz veya gece, gezegenin iç kısmı yüzeyinden daha sıcak oluyor. Bu halde sıcaklık - kendiliğinden içeriden dışarıya akar. Tahmin ediyorum ki bunu da biliyorsunuz."

"Ve bütün bunlar ne demek, Bander?"

"Termodinamiğin ikinci kuralı olması gereken sıcaklığın sıcaktan soğuğa akışı çalışmada kullanılabilirdi."

"Teoride evet, fakat güneş ışığı hafif, gezegen yüzeyinin sıcaklığı daha hafif ve içeriden dışarıya kaçan sıcaklık oranı onu hepsinden daha hafif yapar. İşe hazırlanabilen sıcaklık-akışı çakıl taşını bile kaldırmaya yetmeyebilir."

"Bu, amacınız için kullanacağınız hünere bağlı." dedi Bander. "Bizim kendi aletimiz binlerce yılda geliştirildi ve beynimizin bir kısmından küçük bir şey değil."

Kafasının her iki tarafındaki saçları kaldırarak kafasının kulakları arkasında kalan kısmını ortaya çıkardı. Kafasını bir o yana bir bu yana çevirdi, her iki kulağının arkasında tavuk yumurtası büyüklüğünde ve yumurtanın hissiz ucu biçiminde çıkıntı vardı.

"Beynimin bir kısmı, işte sizde olmayan ve Solarlı ile sizin aranızdaki farkı yaratan şey."

48

Trevize, dikkatini tamamen Bander'in üzerinde toplamış görünen Bliss'in yüzüne ve etrafa bir göz attı. Trevize ne olacağından biraz emindi.

Bander, özgürlük şarkısına rağmen bu yegâne fırsatı kaçırmak istemedi. Ne robotlarla ne de hayvanlarla entellektüel eşittik temelinde konuşma yolu yoktu. Kendi hemcinsleri Solarlılarla konuşmak onun için pek hoş olmayacaktı ve olması gereken bağıntı hiçbir zaman kendiliğinden değil zorla olacaktı.

Trevize'ye, Bliss'e ve Pelorat'a ve onları, kendi hürriyeti üzerinde bir robotun veya keçinin olabileceğinden daha fazla sınırlayıcı olmayacaklarını kabul edebilirdi, fakat onlar, onunla eşit veya eşite yalan derecede entellektüel idiler ve onlarla konuşmak daha önce hiç yaşamadığı yegâne çok

zevk verici bir olaydı.

"Şaşılacak şey değil" diye düşündü Trevize, Bander kendi kendine bu yolda müsamaha gösteriyordu ve Bliss (Trevize bundan çok emindi) bu durumu, Bander'in aklını herhalde en çok istediği şeyi yapması için çok kibarca sevk ederek teşvik ediyordu.

Bliss, tahminen, eğer Bander yeteri kadar konuşursa dünya ile ilgili yararlı bir şeyler söyleyebilir ihtimali üzerinde duruyordu. Bu durum Trevize'ye, sonuçta; tartışmanın konusu hakkında gerçekten meraklı olmasa bile yine de konuşmanın devamını sağlamaya çalışma duygusu verdi.

Trevize "Bu beyin-kısımları ne işe yarar?" diye sordu.

Bander, "Bunlar ileticiler. Sıcak-akımla hareket ederler ve bunlar sıcak-akımı mekanik enerjiye dönüştürürler" dedi.

"Buna inanmıyorum. Sıcak-akım yetersiz."

"Küçük yarı-insan, düşünmüyorsun. Her biri sıcak-akımı kullanmaya çalışan Solarlılar bir araya toplamaydı, evet o zaman gerekli olan şey yetersiz eksik olduğu müddetçe, hiçbir karşı koyma ile karşılaşmadan bu alanlardan istediğim miktarda sıcak-akım toplayabilirim, görüyor musun?"

Bu kadar geniş alandan sıcak-akım toplamak bu kadar basit mi? Toplama hareketinin sının enerji ile büyük uğraş gerektirir."

"Belki, fakat ben farkında değilim, iletici kısımlarım sürekli sıcak-akım toplarlar, sonuçta iş yapılmak istenince yapılmış olurdu. Sizin silahlarınızı havaya çektiğim zaman güneşli alandaki fazla ısı gölgeli alana aktı, neticede amacım için güneş enerjisi kullanıyorum. O miktarda getirmek için elektronik veya mekanik icatlar yerine nöronik icar kullandım."

Kibarca iletici loplarından birine dokunarak "Bu onu çabuk, beceriklice, hiç durmadan ve kolayca yapar." dedi.

"İnanılmaz" diye mırıldandı Pelorat.

"Kesinlikle inanılmaz" dedi Bander. "Gözün ve kulağın hassasiyetini ve bunların küçük miktarda foton ve hava titreşimini nasıl habere dönüştürdüklerini düşünün. Daha önce buna hiç rast gelmediniz ise inanılmaz görünür. İletici-lobları daha fazla inanılmaz değil, size dahi inanılmaz gelmeyeceklerdi, iyi bilinmiyorlar mıydı?"

Trevize "Bu sürekli iş gören iletici-loblarla ne yapıyorsunuz?" diye sordu.

"Dünyamızı dolaşıyoruz" dedi Bander. "Bu geniş mevkideki her robot enerjisini benden veya biraz doğa ısı-akımından alır. Bir robot ilişki düzenlerken veya ağaç keserken enerji zihni geçiş kanallarından benim zihni geçiş kanallarımdan alınır."

"Uykudaysanız?"

"Geçiş-kanalının hareketi uyanık veya uyurken de devam eder, küçük yarı-insan" dedi Bander. "Siz uyuduğunuz zaman nefes almayı bırakır mısınız? Kalbiniz durur mu? Geceleyin, benim robotlarım Solarlıların iç kısmını biraz soğutmak pahasına çalışmaya devam ederler. Değişiklik gezegen çapında oldukça ufaktır ve biz yalnızca bin iki yüz kişiyiz. Bu yüzden kullandığımız bütün enerji güneşimizin ömrünü kısaltmaz ya da gezegenin iç ısısını çıkarıp almaz."

"Bunu bir silah olarak kullanabileceğiniz hiç aklınıza geldi mi?"

Bander Trevize'ye sanki anlaşılmaz bir şey söylemiş gibi baktı. "Yani bununla" dedi "Solarlıların öteki gezegenlerle, iletişime dayalı enerji silahlan olan öteki gezegenlerle savaş yapabileceğini mi kastediyorsunuz? Niçin savaşalım? Kaldı ki onların öteki prensiplere dayalı enerji silahlarını yenebilsek dahi -bunda hiç kuşku yok-bizim kazancımız ne olur? Öteki gezegenlere hâkim olmak mı? Bizim ideal bir gezegenimiz varken burada başka gezegenlerden ne isteyelim? Yarı-insanların üzerine hüküm kurup onları zorla çalıştırmayı niye düşünelim? Bizim bu amaç için yarı-insanlardan çok daha iyi iş gören robotlarımız var. Bizim her şeyimiz var. Biz bir şey istemiyoruz -yalnızca kendi halimize bırakılmak istiyoruz. Buraya bakın size bir başka hikâye anlatayım."

"Devam edin," dedi Trevize.

"Yirmi bin yıl önce Yeryüzünün yarı-yaratıkları uzayı istila ettikleri zaman biz yeraltına çekildik. Öteki Uzaylıların gezegenleri yeni Yeryüzü-yerleşicilerine karşı durmaya karar verdiler ve Yeryüzüne saldırdılar."

"Demek ki Yeryüzüne saldırdılar." Trevize, konunun nihayet ortaya çıkışından dolayı memnuniyetini gizlemeye çalışarak.

"Evet, hem de merkezine saldırdılar. Bir bakıma makul bir iş yapmış oldular. Eğer bir kimseyi öldürecek olursanız parmağından ya da topuğundan vurmazsınız, tabii ki kalbinden vurursunuz. Bizim Uzaylı dostlarımız da ihtirasları yönünden insanlardan aşağı kalmadıklarından Dünya'nın yüzeyini radyoaktif olarak ateşe verdiler ve böylece Yeryüzünü geniş çapta yaşanmaz hale getirdiler."

"Yaa, demek ki öyle oldu," dedi Pelorat sanki bir tezi artık rafa kaldırıyormuşçasına öfke ile yumruğunu sıkıp öne atılarak. "Bunun doğal bir şey olmayacağını biliyordum. Peki, nasıl oldu?"

"Nasıl olduğunu bilmiyorum," dedi Bander kayıtsızca "ve ne olursa olsun Uzaylılara bir faydası olmadı. Konunun özü bu. Yerleşiciler hızla çoğalmaya devam ettiler ve Uzaylılar da yavaş yavaş ortadan kayboldular. Rekabet etmeye çabaladılar ama yenildiler. Biz Solarlılar geri çekildik ve savaşmayı reddettik, bu yüzden biz hâlâ buradayız."

"Yerleşiciler de sizlerle bir arada," dedi Trevize yüzünü buruşturarak.

"Evet, ama her zaman böyle olmayacak. İstilacıların savaşması, mücadele etmesi sonunda da ölmesi gerek. Bu on binlerce yıl sürebilir ama biz bekleyebiliriz. Sonunda öldüklerinde biz Solarlılar, bütün olarak, tek başımıza, hür bir şekilde Galaksinin yegane sahipleri olacağız.. Ondan sonra bizler kendi gezegenimize ilaveten istediğimiz gezegene sahip olabileceğiz."

"Fakat bu Yeryüzü meselesi" dedi Pelorat, sabırsızca parmaklarını şaklatarak "Bize anlattığınız efsane mi yoksa tarih mi?"

"Yarın-Pelorat, insan aradaki farkı nasıl bilebilir?" dedi Bander "Bütün tarihler bir bakıma efsanedir."

"Fakat sizin kayıtlarınız ne diyor? Bu konudaki kayıtlarınızı görebilir miyim, Bander? Lütfen şunu anla ki bu mitler, efsaneler ve eski çağ tarihi benim çalışma alanıma giriyor. Ben bu konularla ve özellikle Yeryüzü ile ilgili konularda araştırma yapan bir uzmanım."

"Ben yalnızca duyduğumu tekrarlıyorum," dedi Bander. "Bu konuda hiçbir kayıt yok. Bizim kayıtlarımız tamamen Solarlılar gezegeni ile ve bizi ilgilendirdiği kadarıyla öteki gezegenler ile ilgili."

"Tabii-ki, Yeryüzü ile ilişkileriniz olmuştur" dedi Pelorat.

"Olabilir, ama, öyleyse bile, çok çok önceleri ve Yeryüzü öteki bütün gezegenler arasında bize karşı en saldırgan olanlardan biri idi. Eğer Yeryüzü ile ilgili herhangi bir kayıt olmuşsa bile eminim ki sırf nefretten dolayı onları ortadan kaldırmışlardır."

Trevize üzüntü ile dişlerini gıcırdattı. "Sizin tarafınızdan mı?" diye sordu.

Bander dikkatini Trevize'ye çevirdi. "Onları yok edecek başka kimse yok ki."

Pelorat konunun peşini bırakmadı. "Yeryüzü hakkında başka neler duydunuz?"

Bander düşündü. "Ben ufakken" dedi, "bir keresinde Solarlı'yı ziyaret eden bir Dünyalı hakkında bir robottan bir hikâye duymuştum; kendisi ile kaçan bir Solarlı kadın hakkında bir hikâye. Sonra bu kadın Galakside önemli bir kimse olmuş. Bana kalırsa bu uydurulmuş bir hikâye olsa gerek."

Pelorat dudağım ısırdı. "Emin misiniz?"

"Böyle konularda nasıl emin olabilirim?" dedi Bander. "Yine de bir Dünyalının Solarlı'ya gelme cesaretim göstermesi ya da Solarlı'nın böyle bir davetsiz misafire müsamaha göstermesi inanılacak şey değil. Bundan daha da inanılmaz olanı bir Solarlı kadının -o zamanlar bizler yan-insan idik- kendi isteğiyle bu dünyadan ayrılmak istemesi pek akla uygun gelmiyor. Neyse boş verin, size evimi göstereyim."

"Sizin eviniz mi?" dedi Bliss, etrafına bakınarak. "Biz sizin evinizde değil miyiz?"

"Hayır değil," dedi Bander. "Burası bir giriştir. Gözlem odası burası. Ben burada görüşmek istediğim Solarlı dostlarımla buluşurum. Onların yüzleri duvarda görünür veya üç boyutlu olarak duvarın önünde karşıma çıkarlar. Bu oda anladığınız gibi toplu meclistir ve evimin bir kısmı değildir. Şimdi benimle gelin."

İleriye doğru yürüdü, arkasından geldiklerini görmek için geriye bakmadı, fakat dört robot köşelerinden ayrıldı ve Trevize kendisi ve arkadaşları hemen izlemezlerse, robotlar yumuşak bir şekilde kendilerini ilerlemeye mecbur edeceklerini biliyordu.

Öteki ikisi ayağa kalktılar ve Trevize Bliss'e yumuşak bir şekilde "Onu konuşturdun mu?" diye fısıldayarak sordu.

Bliss elini sıktı ve başını salladı. "Keşke zihninden geçenleri bilebilseydim" dedi. Sesinde ruhsuz bir ifade vardı.

49

Bander'i izlediler. Robotlar nazik bir şekilde uzakta kaldılar fakat varlıkları sürekli bir tehdit olarak kendini hissettiriyordu.

Bir koridor boyunca hareket ediyorlardı ve Trevize morali bozuk bir tarzda homurdanıyordu. "Bu gezegende Yeryüzü hakkında yararlı hiçbir şey yok. Eminim. Bunlar da radyoaktivite konusunun bir başka yorumunu sunuyorlar." Omuzunu silkti. "Gidip üçüncü bir takım koordinatları denemeliyiz."

Önlerinde bir kapı açıldı, ufak bir oda karşılarına çıktı. Bander "Buyurun yarı-insanlar, size nasıl

yaşadığımızı göstereyim."

Trevize fısıldadı "Gösterişten çocuksu bir zevk alıyor. Şu adamın kafasını ezip yere sermek isterdim."

Bliss "Çocukluk konusunda rekabete girişme." dedi.

Bander üçünü de odaya buyur etti. Robotlardan biri de arkadan geldi. Bander öteki robotlara geri çekilmelerini işaret ederek kendisi içeri girdi. Kapı arkasından kapandı.

Pelorat "Bu bir asansör" dedi. Sesinde yeni bir şeyi keşfetmiş olmanın memnuniyeti seziliyordu.

"Öyle olsun" dedi Bander. "Bir keresinde yerin altına girmiştik, sonra hiçbir zaman dışarı çıkamadık. Ne de dışarı çıkmak istedik. Ama zaman zaman güneş ışığını hissetmeyi çok zevkli bulurum. Fakat bulutlardan veya açık gecelerden hoşlanmam. Bunlar insana gerçekte yerin altına girmeden yerin altında olma duygusu verir. Bilmem anlatabiliyor muyum? Bu bir bakıma kavramsal uyumsuzluk, ben bunu pek tatsız bulurum."

Pelorat," Yerin altında yapılmış bir dünya" dedi. "Çelikten mağaralar diyorlar şehirlerine. Eski İmparatorluk döneminde daha da geniş bir şekilde yeraltında Trantor şehri yapıldı. Comporellon da şimdi yerin altında şehirler yapıyor. Bu genel bir eğilim."

"Yarı-insanların yerin altını işgal etmeleri, bizim ise soyutlanmış bir biçimde kendi ihtişamımız içinde yerin altında yaşamamız birbirinden ayrı şeyler" dedi Bander.

Trevize "Terminus'ta insanların oturdukları yerler yerin üzerinde." dedi.

"Tabii, iklim şartları ile karşı karşıya aynı zamanda" dedi Bander "Çok ilkel."

Alt katlara doğru çekilme hissi veren asansörün ilk hareketinden sonra Pelorat herhangi bir hareket hissi duymadı. Trevize daha ne kadar aşağılara ineceklerini merak ederken birden kısa bir yüksek çekim duygusu oldu ve kapı açıldı.

Önlerinde büyük ve zevkle döşenmiş bir oda vardı. Loş bir ışıkla aydınlatılmıştı, fakat ışığın kaynağı ilk anda belli olmuyordu. Sanki havanın kendisi hafif bir şekilde aydınlatılmış gibi görünüyordu.

Bander parmağım uzattı ve parmağının gösterdiği yerde ışık biraz daha yoğunlaştı. Bir başka yere elini uzattı aynı şey oldu. Sol elini kapı girişinin bir tarafındaki kısa ve kalın bir çubuğa dayarken sağ eliyle geniş bir daire çizdi ve bütün oda sanki güneş ışığındaymış gibi aydınlandı, fakat hiçbir sıcaklık hissi duyulmadı.

Trevize yüzünü buruşturdu ve sesini biraz yükselterek, "Bu adam bir şarlatan." dedi.

Bander sertçe " Adam değil Solarlı " dedi. " Şarlatan demekle neyi kastediyorsunuz bilmiyorum ama sesinizin tonundan hakaret etmek istediğinizi seziyorum."

Trevize "Gerçek olmayan, yapılan bir şeyi gerçek olduğundan çok başkalarında etki bırakmak amacıyla düzenleyen kimse demektir." dedi.

Bander "Tiyatro sanatını sevdiğimi kabul ediyorum, fakat sizlere gösterdiğim yapmacık değil, gerçektir."

Sol elinin dayandığı çubuğa hafifçe vurdu. "Bu ısı ileten çubuk kilometrelerce aşağıya uzanır, topraklarımın her yerinde birçok uygun yerlerde bunun gibi çubuklar vardır. Başka topraklarda da

böyle çubuklar var. Bu çubuklar Solarlı'nın aşağı bölgelerindeki ısının yüzeye çıkması hızını arttırır ve iş haline dönüşmesini kolaylaştırır. Işık sağlamak için el hareketine ihtiyacım yok, ama biraz tiyatro havası katıyor ortama veya belki de belirttiğiniz gibi hafif bir yapmacıklık veriyor; ben böyle şeyleri severim."

Bliss, "Böyle ufak tiyatro göstermeciliği yapma zevkini tattığınız çok sık oluyor mu?"

"Hayır," dedi Bander, başını iki yana sallayarak. "Benim robotlarım böyle şeylerden etkilenmezler. Solarlı dostlarım da öyle. Yan-insanlarla karşılaşıp onlar için gösteri yapma olağanüstü fırsatı çok eğlenceli."

Pelorat "Bu odadaki ışık ilk girdiğimizde çok loştu. Her zaman loş mu kalır?"

"Evet, az miktar cereyan harcanıyor, tıpkı robotların çalışması gibi. Benim bütün topraklarımda daima bir hareket vardır, faal olmayan bölümler dinlenmektedir."

"Bu geniş topraklara sürekli olarak enerjiyi siz sağlıyorsunuz?"

"Güneş ve gezegenin çekirdeği gücü sağlar. Ben yalnızca aktarırım. Bütün topraklarım da üretken değildir. Ben çoğunu çorak olarak ve türlü hayvanlarla dolu olarak tutarım, birinci nedeni o bölge benim şuurlarımı oluşturur, ikincisi ise bunda estetik bir değer bulurum. Aslında benim tarlalarım ve fabrikalarım ufaktır. Yalnızca benim ihtiyaçlarımı sağlarlar, bir de başkalarınınkileri ile değiştirme olanağı için yedektir. Sözgelimi, ihtiyaç zamanında ısı ileten çubuk yapıp takan robotlarım vardır. Birçok Solarlı bunun için bana bakar."

"Peki, sizin eviniz?" diye sordu Trevize, "Ne kadar geniş?"

Herhalde tam zamanında sorulmuş olacak ki Bander sevinçle parladı "Çok geniş. Gezegenin en geniş evlerinden biri sanırım. Her yönde kilometrelerce uzanır. Yerin yüzeyinde binlerce kilometre kareyi dolduracak kadar robotum olduğu gibi yerin altındaki evime bakacak bir o kadar da robotum var."

Pelorat "Tabii ki siz bunların her tarafında oturmazsınız." dedi.

"Belki de hiç içine girmediğim pek çok oda vardır, ama ne fark eder?" dedi Bander. "Robotlar her odayı temizleyip havalandırırlar ve toplu tutarlar. Neyse gelin, buradan dışarı çıkalım."

Girdiklerinden farklı bir kapıdan dışarı çıktılar ve kendilerini bir başka koridorda buldular. Önlerinde raylar üzerinde giden ufak üstsüz bir yer arabası vardı.

Bander binmeleri için işaret etti ve birer birer yerlerini aldılar. Dört kişinin ve robotun binmesi için yer yoktu, fakat Pelorat ve Bliss sıkıştılar ve Trevize'ye yer açtılar. Bander önde, yanında robot olduğu halde rahat bir şekilde oturdu, araba Bander'in arada sırada yumuşak el hareketleri dışında herhangi bir görünür kontrol işareti olmaksızın ilerledi.

"Aslında bu, araba biçiminde bir robot" dedi Bander, sesinde ihmalkâr bir kayıtsızlık vardı.

Azametli bir hızla ilerliyorlardı, kendileri yaklaşırlarken açılan ve uzaklaşırken kapıların önünden yumuşak bir şekilde geçtiler. Her birindeki süslemeler geniş bir şekilde farklı çeşittendi ve robotların bunları karışık bir biçimde düzenledikleri görülüyordu.

Önlerindeki ve arkalarındaki koridor karanlık ve kasvetli görünüyordu. Fakat her nereye gittilerse eşit derecede serin güneş ışığı ile karşılaşıyorlardı. Odalar kapılar açılır açılmaz aydınlanıyordu.

Her seferinde Bander elini yavaşça ve nezaketle sallıyordu.

Yolculuğun hiç sonu gelmeyecek gibi görünüyordu. Arada sırada yeraltı dünyasının iki boyutta yayıldığını açıkça gösteren bir tarzda yön değiştiriyorlardı. (Trevize bir ara, bir noktada birden aşağıya doğru iniş yaptıklarında, "hayır üç boyutlu olmalı" diye düşündü).

Nereye giderlerse karşılarına düzinelerle robotlar çıkıyordu, yirmilerle, yüzlerle. Hepsi de sakin bir şekilde Trevize'nin bir çırpıda anlayamadığı işlerle uğraşıyorlardı. Büyük bir odanın açık kapısının önünden geçtiler. Odada dizilerle robot çalışma masalarına eğilmiş sakince bir şeyler yazıyorlardı.

Pelorat "Onlar ne yapıyorlar, Bander?" diye sordu.

"Kayıt tutuyorlar" dedi Bander. "İstatistik kayıtları, mali hesaplan ve memnunlukla söyleyebilirim ki benim kafamı yormak zorunda olmadığım birçok işleri yapıyorlar. Burası aylak gezenlerin ülkesi değil. Bitki yetiştirilebilen alanın yaklaşık dörtte biri meyve bahçelerine ayrılmış. İlave yüzde on tahıl tarlalarına ayrılmış, fakat benim gerçek gurur kaynağım meyve bahçeleridir. Biz gezegendeki en iyi meyveleri en geniş çeşitte yetiştiririz. Bir Bander şeftalisi Solaria'da bilinen tek şeftalidir. Burada hemen hemen başka kimse şeftali yetiştiremez. Yirmi yedi çeşit kadar elma yetiştiririz. Robotlar size tam sayılan verebilir."

"Bu kadar çok meyveyi ne yapıyorsunuz?" diye sordu Trevize. "Bunların hepsini yemiyorsunuz ya?"

"Aklımdan bile geçmez. Ben meyveyi pek aramam. Başka ülkelere göndeririz ve başka şeylerle değiştiririz."

"Ne ile değiştirirsiniz?"

"Çoğunlukla madeni malzemelerle. Benim topraklarımda söz etmeye değer hiç maden yoktur. O halde sağlıklı bir çevre dengesi korumak için ürünlerimi gerekli olan her şeyle değiştiririm. Topraklarımda çok geniş çeşitte bitki ve hayvan hayatı mevcuttur."

"Robotlar onlarla ilgilenirler, değil mi?" diye sordu Trevize.

"Evet. Hem de gayet iyi yaparlar işlerini" dedi.

"Hepsi bir tek Solarlı için çalışırlar."

"Hepsi bu topraklar ve çevresel standartları için çalışırlar. Bu toprakların her tarafını isteğine göre gezebilen tek Solarlı benim."

Pelorat "Sanırım ötekiler, öteki Solarlılar da aynı şekilde kendi çevresel dengelerini ve bataklarını, belki de, ya da dağlık alanlarını veya deniz kenarlarındaki topraklarını koruyorlardır."

Bander "Sanırım öyle" dedi. "Böyle şeyler gezegenin sorunlarının tartışıldığı konferanslarda ortaya çıkar."

"Ne kadar zamanda bir araya gelirsiniz?" diye sordu Trevize. 'Oldukça dar ve çok uzun bir geçitten geçiyorlardı. İki yanda hiç oda yoktu. Trevize daha geniş bir şeyin yapılmasına imkân olmayan ve birbirinden daha genişçe ayrılabilen iki kanat arasında bir bağlantı olmak üzere böyle bir alanda yapıldığını düşündü.)

"Çok sık. Üyesi olduğum komitelerden biri de birlikte olmadığım bir ay hemen hiç geçmez. Yine

de, kendi topraklarımda hiç bataklık veya dağ olmasa da, meyve bahçelerim, balık göllerim ve bitki bahçelerim gezegenin en iyileridir."

Pelorat, "Fakat aziz dostum, -yani, Bander- öyle sanıyorum ki, hiç kendi topraklarınızdan ayrılıp başkalarının topraklarını gezmemişsinizdir herhalde..." dedi.

"Tabii ki hayır." dedi Bander, gururlu bir ifade ile.

"Yalnızca sanıyorum ki dedim" diye yumuşattı havayı Pelorat. "Fakat bu durumda sizinkilerin en iyisi olduğunu hiç araştırmadan, hatta ötekilerini görmeden nasıl söyleyebilirsiniz?"

"Çünkü" dedi Bander, "Ülkelerarası ticarette ürünlerime olan talep bunu açıkça gösteriyor."

Trevize "Peki imalat nasıl?" dedi.

Bander "Aletlerin ve makinelerin yapıldığı ülkeler de var. Dediğim gibi, benim topraklarımda ısı ileten çubuklar yaparız, fakat onlar oldukça basittir."

"Peki robotlar?"

"Robotlar her yerde yapılır. Tarih boyunca Solarlı, robot dizaynının ustalığı ve inceliğinde Galakside daima başı çekmiştir."

"Bugün de öyle, herhalde" dedi Trevize, dikkatlice kelimelerinin üzerine basarak. İfadesinin sorudan ziyade açıklama yapıyormuş gibi bir hava taşımasına özen gösterdi.

Bander, "Bugün mü?" dedi. "Bugün artık rekabet edilecek kim kaldı ki? Şimdi yalnız Solarlı robot yapıyor. Sizin gezegenleriniz eğer Üst-dalga'yı doğru yorumlayabilirsem, robot yapmıyor."

"Fakat öteki uzaylıların dünyaları?"

"Size söyledim. Artık onlar mevcut değil."

"Hiç mi yok acaba?"

"Solarlı dışında hiçbir yerde canlı Uzaylının kaldığını sanmıyorum."

"O halde Yeryüzünün bulunduğu yeri bilecek hiç kimse yok mu?"

"Yeryüzünün yerini kim niye merak etsin?"

Pelorat patladı, "Ben öğrenmek istiyorum. Bu benim bilim sahama giriyor."

"Öyleyse" dedi Bander, "Bir başka şeyi incele. Ben Yeryüzünün nerede olduğunu bilmiyorum, ne bilen birine rastladım, ne de bu konuya bir robot-metalinin en ufak bir kıymığı kadar bile değer veriyorum."

Araba bir an durdu. Trevize, Bander'in gücendiğini düşündü. Fakat duruşu yumuşaktı ve her zamanki eğlenceli haliyle arabadan indi ve diğerlerinin de arabadan inmelerim işaret etti.

İçine girdikleri odanın ışığı azaltılmıştı, Bander elinin bir işareti ile ışığı parlaklaştırdıktan sonra bile fazla parlak olmamıştı. Oda bir koridora açılıyordu; koridorun her iki tarafında daha ufak odalar vardı. Ufak odalardan her birinde süslü bir ya da iki vazo vardı. Kimilerinin yanlarında belki de film makineleri olan parlak nesneler duruyordu.

"Bunların hepsi nedir, Bander?" diye sordu Trevize.

Bander, "Eskilerin ölüm odaları, Trevize" dedi.

50

Pelorat ilgi ile etrafına bakındı. "Sanırım atalarınızın külleri burada gömülü?"

"Eğer 'gömülü' kelimesiyle" dedi Bander "toprağa gömülmeyi kastediyorsanız pek haklı sayılmazsınız. Biz yerin altında olabiliriz, fakat burası benim malikânem ve küller de burada, şu anda bulunduğumuz yerde. Bizim dilimizde 'küllerin malikâneye alınması' ifadesini kullanınız." Biraz tereddüt etti, sonra "Malikâne", ev kelimesinin eski biçimidir.

Trevize çabucak ondan tarafa baktı. 'Bunların hepsi sizin atalarınız mı? Kaç tane?"

"Yaklaşık yüz tane," dedi Bander. Sesindeki gururu gizlemeye çalışmayarak. "Tam olarak söylemek gerekirse doksan dört. Tabii ki ilk atalar bugünkü anlamda Solarlı değil. Onlar yarı-insan, erkek ve kadın. Bu yarı-atalar en yakın soylarının yanında yandaki kül kaplarının içine konmuştur. Tabii ki ben o odalara gitmiyorum.

Oldukça "Utançlı" bir şey. Hiç değilse Solarlı dilinde biz böyle deriz; fakat sizin dilinizde buna ne derler bilmiyorum, belki de öyle bir şey yoktur sizde."

"Peki, filmler?" diye sordu Bliss. "Onların film çekiciler olduğunu sanıyorum."

"Günlükler," dedi Bander, "Onların hayat hikâyesi. Kendilerinin bu toprakların en beğendikleri köşelerinde çekilmiş sahneleri. Bunun anlamı her bakımdan ölmedikleridir. Onların bir kısımları yaşamaktadır ve istediğim zaman onlara katılabilmem hürriyetimin bir kısmıdır; hiç değilse bu film parçasını istediğim gibi seyredebilirim."

"Ama utançlı olanlara gitmezsiniz, değil mi?"

Bander'in gözleri uzaklara kaydı. "Hayır" diye itiraf etti, "Fakat hepimizin o tarihte yeri var. Ortak bir kötü mirasımız."

"Ortak mı dediniz? O halde öteki Solarlıların da ölüm odaları var?" diye sordu Trevize.

"Evet, tabii, hepimizin var, ama benimki en iyisi, en süslü, en mükemmel bir şekilde korunmuş olanı."

Trevize "Sizin kendi ölüm odanız hazırlandı mı?"

"Tabii. Tamamen yapıldı ve yerine kondu. Ben bu toprakları miras yoluyla aldığım ilk günde, ilk görev olarak yapıldı. Ben kül halinde yerime konduğumda -şiirsel biçimde söylenirse- benden sonra gelecek olan ilk iş olarak kendi yerini yaptıracak."

"Sizden sonra gelecek olan şu anda belli mi?"

"Zamanı gelince belli olacak. Şimdilik yaşamak için hayli zaman var daha. Ayrılacağım zaman yetişkin, bu topraklara bakabilecek, güç-ilet imine uygun biri benim yerimi alacak."

"Sizin kendi soyunuzdan biri olacak, sanırım."

"Gayet tabii."

"Peki, olur da" dedi Trevize, "Talihsiz bir olay meydana gelirse? Sanırım Solarlı'da bile kazalar ve felaketler olur. Eğer bir Solarlı zamanından önce ölür ve külleri yerine yerleştirilirse ve yerine de bir varisi yani hiç değilse topraklara bakacak kadar olgun biri kalmazsa o takdirde ne yapılır?"

"Bu dediğiniz çok seyrek olur. Benim atalarım arasında yalnızca bir kere olmuş. Eğer böyle bir şey olursa öteki topraklar için başka varislerin olduğunu akılda tutmak gerekir. Onlardan bazdan mirası kullanacak kadar yaşlıdır ve ikinci bir soy devam ettirecek bir varis doğurabilirler ve ikinci soy başa geçinceye kadar yaşayabilirler. Bu yaşlı/genç varislerden biri benim topraklarımın başına geçirilir."

"Buna kim karar verir?"

"Bu konuyu kararlaştırma gibi birkaç görevi daha olan bir yönetim kurulumuz vardır-erken ölüm durumunda yapılacakları onlar tayin ederler. Bunların hepsi tabii ki holovizyon yoluyla yapılır."

Pelorat, "Ama şimdi, eğer Solarlılar birbirlerini hiç görmezlerse, Solarlı'lardan biri herhangi bir yerde umulmadık bir şekilde veya umulduğu biçimde öldüğünde nasıl haberleri olur?"

Bander "Bizlerden biri öldüğü zaman ülkedeki bütün güç durur. Eğer hiçbir varis kontrolü ele almazsa anormal durum sonunda fark edilir ve düzeltici tedbirler alınır. Sizi temin ederim ki bizim sosyal sistemimiz pürüzsüz bir biçimde yürür."

Trevize "Buradaki filmlerinizden bazılarını görmek mümkün olur mu?" diye sordu.

Bander donup kaldı. Sonra "Sizi mazur gösterecek yalnızca bilgisizliğinizdir. Söylemiş olduğunuz şey kaba ve çok müstehcen bir şeydir."

"Özür dilerim," dedi Trevize. "Sizin özel hayatınıza karışmak istemedim. Fakat size daha önce de söylediğim gibi Yeryüzü ile ilgili bilgi toplamaya çok meraklı olduğumu açıklamaya çalışıyorum. Sizin elinizdeki en eski filmlerin Yeryüzünün radyoaktif olmasından önceki zamanlara rastladığını sanıyorum. Bu yüzden Yeryüzünden söz ediyor olabilirler. Orası hakkında ayrıntılar verilebilir. Sizin özel hayatınıza kesinlikle müdahale etmek istemiyoruz, fakat o filmleri gözden geçirerek belki de bunu bir robota yaptırabilirsiniz, ilgilendiğimiz konuda herhangi bir bilgi varsa bize aktarılmasını sağlayabilir misiniz? Tabii ki eğer siz bizim amaçlarımıza saygı duyarsanız ve bizim de karşılığında sizin duygularınıza saygı göstermeye çalışacağımı/j anlarsınız bizim kendimizin seyretmemize müsaade edebilirsiniz belki."

Bander soğuk bir şekilde, "Sanırım sizler gittikçe daha çok gücendirici olduğunuzu anlayamıyorsunuz. Yine de bu konuyu burada kapatmak için şunu söyleyeyim. Benim ilk yarı-insan atalarım ile birlikte mevcut hiçbir film yoktur."

"Hiç mi yok?" Trevize'nin hayal kırıklığı samimiydi.

"Bir zamanlar vardı. Fakat onlara ne olduğunu siz bile tahmin edebilirsiniz. İki yan-insanın birbirine ilgi göstermesi veya hatta." Bander boğazını temizledi ve gayretle "Karşılıklı birbirlerini etkilemeleri. Tabiatıyla bütün yarı-insan filmleri birçok nesiller öncesinde imha edildi." dedi.

"Peki, öteki Solarya'lı kayıtlar ne oldu?"

"Hepsi ortadan kaldırıldı."

"Emin misiniz?"

"Onları yok etmemek için deli olmak gerek."

"Belki de bazı Solarlılar deli, duygusuz veya unutkandılar. Sanırım bizim komşu ülkelere geçmemize bir itirazınız olmayacaktır."

Bander Trevize'ye şaşkınlıkla baktı. "Ötekilerin size benim kadar hoşgörülü olacağını sanıyor musunuz?"

"Neden olmasın, Bander?"

"Size iyi davranmayacaklarını göreceksiniz."

"Bir denemek isteriz."

"Hayır, Trevize. Hayır, hiçbiriniz. Beni dinleyin."

Arkada robotlar vardı ve Bander kaşlarını çatıyordu.

"Ne oldu, Bander?" dedi Trevize, birden tedirginlikle.

Bander "Ben sizlerle konuşmaktan zevk aldım, bütün tuhaflığınızla, sizleri gözlemekten memnun oldum. Bu eşsiz bir tecrübe oldu benim için. Fakat bunları günlüğüme yazamam, film olarak da kaydedemem." dedi.

"Neden?"

"Sizlerle konuşmam; sizleri dinlemem; sizi kendi evime götürmem; buraya atalarımın ölüm odalarına getirmem; utanç verici davranışlardır."

"Bizler Solarlı değiliz. Biz sizin için bu robotlar kadar değersiziz, değil mi?"

"Konuyu ben kendime göre bu şekilde yorumlayabilirim. Fakat başkaları bunu öyle görmeyebilir."

"Sizin için önemli olan nedir? İstediğiniz gibi davranmakta kesin serbestsiniz, değil mi?"

"Bu halimize göre bile hürriyetimiz mutlak değildir. Eğer ben bu gezegendeki tek Solarlı olsam, o takdirde mutlak bir hürriyet ile utanç verecek şeyler yapabilirim. Fakat gezegende diğer Solarlılar da var ve bundan dolayı, yaklaşılsa bile ideal hürriyete hiçbir zaman ulaşılamaz. Benim yapmış olduğum şeyi bilseler benden nefret edecek bin iki yüz Solarlı var bu gezegende."

"Bunu bilmelerine gerek yok."

"Bu doğru. Bunu siz geldiğinizden beri biliyorum. Bunca zamandır bunun farkındayım ve bu yüzden sizin sayenizde eğleniyorum. Ötekilerin bunu bilmemesi gerek."

Pelorat, "Eğer bunun anlamı Yeryüzü hakkında bilgi araştırmamızla ilgili olarak öteki ülkelere gitmemizin sonucunda ortaya çıkabilecek karışıklıklardan korkuyorsanız tabii ki sizi ilk önce ziyaret ettiğimizi onlara söylemeyiz. Bu konuda mutabıkız." dedi.

Bander başını iki tarafa salladı. "Yeteri kadar riske girdim. Bu konuda konuşmayacağım. Robotlarım bundan söz etmeyecekler ve ben onlara bunu hatırlamamaları için talimat bile vereceğim. Sizin geminiz yerin altına götürülecek ve içindeki bize yararlı olabilecek bilgileri öğrenebilmemiz için incelenecek..."

"Bir dakika," dedi Trevize, "Gemimizi inceleyebilmeniz için burada ne kadar beklememiz gerekeceğini sanıyorsunuz? Bu imkânsız."

"Katiyen imkânsız değil, çünkü bu konuda siz hiçbir şey söyleyemezsiniz. Üzgünüm. Sizinle daha

fazla şeyler konuşmak ve başka şeylerden de bahsetmek isterdim, fakat görüyorsunuz ki mesele gittikçe daha tehlikeli hale geliyor."

"Hayır, tehlikeli hale geldiği yok," dedi Trevize üstüne basarak.

"Evet, geliyor, küçük yarı-insan. Korkarım ki atalarımın hemen yapmaları gereken şeyi şimdi yapmamın zamanı geldi. Hepinizi öldürmeliyim, üçünüzü de."

12. BÖLÜM - YÜZEYE DOĞRU

51

Trevize, Bliss'e bakmak için birden başını çevirdi. Bliss'in yüzünde anlamsız fakat gergin bir ifade vardı ve ona, her şeye karşı ilgisiz bir ifade veren bakışlarını Bander'e dikmişti. Pelorat'ın şaşkınlıktan gözleri büyüdü. Bliss'in neler yapacağını ya da yapabileceğini bilmeyen Trevize, bu bunaltıcı yok olma duygusunu alt etmek için çabalıyordu (Ölme düşüncesinden ziyade, yeryüzünü bulamadan, insanlığın geleceği olarak Gaia'yı niçin seçtiğini öğrenemeden ölme fikri onu kahrediyordu). Zaman için mücadele etmeliydi.

Sesini titretmeden ve düzgün konuşmaya çabalayarak "Kibar ve nazik bir Solarlı olduğunu biliyoruz, Bander. Gezegeninize davetsizce girmemize kızmadın. Bizlere sahip olduğun şeyleri ve malikâneni göstermek nezaketinde bulundun ve sorularımızı yanıtladın. Sana, şimdi de gitmemize izin vermek yakışır. Hiç kimsenin burada bulunduğumuzu bilmesine gerek yok ve buraya yeniden dönmek için de bir nedenimiz yok. Buraya gelişimizde bir art niyet yoktu. Sadece bilgi arıyorduk."

"Bunlar, senin söylediklerin." dedi hafifçe Bander.

"Ve şu ana kadar yaşamanıza izin verdim. Atmosferimize girdiğiniz anda hayatınızı zaten riske atmış oldunuz. Sizlerle yakın temas için yapabileceğim ya da yapmam gereken şeyler sizi anında ölüme gönderebilirdi. O zaman, bu dış dünyalıların ne bilgiler verebileceğini bulmak amacıyla onları araştırmak üzere uygun bir robotu görevlendirmeliydim. Ama bunu yapmadım. Kendi merakımı kamçıladım ve uysal karakterime boyun eğdim, ama yetti artık. Daha fazla sürdüremem bunu. Sanki zayıflık göstermişim gibi gitmenize izin vermem her ne kadar öyle olmadığına yemin etseniz bile, sizin gibilerinin de böyle davranmasına yol açacak. Solarlı'nın güvenliğini tehlikeye atmış oldum. En az şuna sahipsiniz. Ölümünüz acısız olacak. Beyinlerinizi biraz ısıtıp durduracağım. Hiç acı duymayacaksınız. Sadece yaşam duracak. Nihayet, ayrıştırma ve inceleme bitince ani bir ısı vererek sizleri küle dönüştüreceğim ve her şey bitecek."

Trevize "Eğer öleceksek çabuk ve acısız olmasına bir itirazım yok, ama bir suçumuz yokken neden ölmemiz gerekiyor?"

"Buraya gelmeniz bir kabahatti zaten."

"Bunun bir kabahat olduğunu bilmediğimiz için bilinçli bir nedene dayanmıyordu bu."

"Nelerin suç teşkil ettiğini toplum belirler. Bu sizlere mantıksız ve keyfi gelebilir, ama bizim için böyle değildir ve bu bizim gezegenimiz; her hâlükârda yanlış davrandığınızı ve ölümü hak ettiğinizi söylemeye hakkımız var."

Bander sanki sadece hoş bir konuşma yapıyormuş gibi gülümsedi ve devam etti "Hem, bizim üstünlüğümüz karşısında şikâyet etmeye hakkınız da yok. Ayrıca yoğun öldürücü ısıyı arttırmak için

mikrodalga ışınlarından yararlanan bir de silahın var. Yapmak istediğim şeyi o da yapar ama eminim ki çok daha vahşice ve eziyetle. Eğer enerjisini boşaltmamış olsaydım ve kılıfından çekecek kadar serbest kalmana izin verme aptallığını gösterseydim, şu an, onu bana karşı kullanmakta hiç tereddüt etmezdin."

Trevize, üzüntüyle, hatta Bander'in dikkatini Bliss'e çekmemek için ona bakmadan "Merhamet gösterip bunu yapmamanı rica ediyorum."

Bander birden zalimleşerek "Kendime ve kendi gezegenime karşı merhametli olmalıyım, bunun için de ölmeniz gerekiyor." dedi. Sonra, elini kaldırdı ve Trevize birdenbire karanlığa gömüldü.

52

Trevize bir an karanlıkta boğulduğunu hissetti ve "Ölüm bu mu?" diye düşündü.

Ve sanki düşünceleri yankılanıyormuş gibi bir fısıltı duydu, "ölüm bu mu?" Pelorat'ın sesiydi bu.

Fısıldamaya çalıştı ve bunu becerebildiğini keşfetti. Büyük bir rahatlamayla "Niçin sordun?" dedi. "Yalnızca bu soruyu sorabilmen bile bunun ölüm olmadığını gösteriyor."

"Ölümden sonra da hayat olduğundan bahseden eski rivayetler duymuştum."

"Saçma" diye mırıldandı Trevize. "Bliss? Burada mısın, Bliss?" Cevap yoktu.

Bu kez de Pelorat bağırdı. "Bliss? Bliss? Neler oldu, Golan?"

Trevize "Bander ölmüş olmalı. Bu durumda belki buraya gerekli gücü sağlayamaz ve ışıklar sönebilirdi."

"Ama nasıl böyle?.. Bunu Bliss'in yaptığını mı söylüyorsun?"

"Öyle sanıyorum. Umarım bu yüzden bir zarar görmemiştir." Trevize, yeraltındaki (ara sıra duvarlarda parçalanan atomların oluşturduğu pırıltıları saymazsanız) zifiri karanlıkta elleri ve dizleri üzerinde emekliyordu.

Biraz sonra ılık ve yumuşak bir şeye dokundu. Ellerini ileri ve geri hareket ettirerek tuttuğu şeyin bir bacak olduğunu anladı. Bander'in bacağı olmak için çok küçüktü. "Bliss?" diye seslendi. Bacak, gitmesi için Trevize'yi tekmeledi.

"Bliss? Bir şey söyle!"

Zayıf ve titrek bir şekilde Bliss'in sesi duyuldu: "Yaşıyorum."

Trevize, "iyi misin, peki?" dedi.

"Hayır" ve o anda ışıklar hafifçe yandı. Duvarda rastgele yanıp sönen aydınlıklar oluştu.

Bander karanlık bir külçe halinde yerde kıvrılmıştı. Başucunda ise Bliss oturmuş kafasını tutuyordu.

Başını kaldırıp Trevize ile Pelorat'a baktı: "Solarlı öldü," derken zayıf ışığın altında yanaklarından süzülen gözyaşları parlıyordu. Trevize hayretler içinden "Neden ağlıyorsun?" diye sordu.

"Düşünen ve akıllı bir canlıyı öldürünce ağlamamalı mıyım? Bunu istememiştim."

Trevize kalkmasına yardım etmek için yere doğru eğildi ama Bliss onu itti.

Bu kez de Pelorat yanına çömeldi ve "Lütfen Bliss, onu hayata döndüremezsin. Neler oldu, anla bize." dedi.

Pelorat'ın yardımıyla ayağa kalktı ve konuştu "Bander'in yapabileceğini Gaia da yapabilir. Gaia evrendeki gelişigüzel dağılmış enerjiden faydalanıp, onu sadece zihinsel güçle seçilen bir işe yöneltebilir."

Trevize lafa nasıl başlayacağını bilmeden onu yatıştırmaya çalışarak "Bunu biliyorum. Gemimizin uzayda sen, ya da Gaia tarafından tutsak edildiği zamanki karşılaşmamızı iyi hatırlıyorum. Bander silahlarımı alıp beni esir aldığında aklıma bu geldi. Seni de esir aldı ama istediğin zaman serbest kalacağından emindim."

"Hayır, bunu deneseydim başarısız olabilirdim. Gemimiz ben/biz/Gaia'nın pençesindeyken Gaia ile ben bir bütündüm." dedi üzüntüyle, "Şimdi ben/biz/Gaia'nın gücünü sınırlayan uzay ötesi bir engel var. Ama Gaia'nın faaliyetleri kütlesel beyinlerinin bütün gücüne dayanır. Böyle bile olsa bütün bu beyinler bu Solarlı'daki enerji iletim sistemi karşısında yetersiz kalıyor. Onunki gibi enerjiden hassas, randımanlı ve zahmetsizce yararlanmıyoruz. Görüyorsun ışıkların daha parlak yanmasını sağlayamıyorum ve iyice yorulmadan ışıkları böyle ne kadar yakabileceğimi bilmiyorum. Ama Bander uykudayken bile bütün çevrenin enerji ihtiyacını karşılayabilecek güce sahip."

Trevize "Ama onu öldürdün sen." dedi.

Bliss "Çünkü benim yeteneklerimden hiç endişe etmedi ve onları sezmesine yol açacak hiçbir şey yapmadım. Çünkü ben de ondan endişe duymadım ve bana hiç dikkat etmedi, çünkü o tamamen sana konsantre olmuştu Trevize, çünkü silah sendeydi ve çok iyi bir şekilde teçhiz edilmiştin ve ani, beklenmedik bir vuruşla Bander'i durdurmak için bir fırsat bekliyordum. Tam bizi öldüreceği zaman, bütün düşüncesi bu fikre ve sana yönelmişken darbeyi indirebildim."

"Ve çok iyi işe yaradı."

"Nasıl böyle zalimce bir şey söyleyebilirsin, Trevize? Benim niyetim sadece onu durdurmaktı. Yalnızca onun enerji ileticisini engellemek istemiştim. Bizleri öldürmeye çalışıp beceremeyince bunun yerine ışıkların kararmasıyla şaşkınlığa düştüğü zaman, onun üzerindeki etkimi gevşetecek ve onu uzunca uyutup enerji ileticisini devreden çıkaracaktım. O zaman güç kaybolmayacak, bu yerden kurtulup gemiye varabilecek ve gezegeni terk edecektik. Bunu öyle ayarlamıştım ki Bander uyandığında bizi ilk gördüğünden beri olanların hepsini unutmuş olacaktı. Öldürmeksizin yapılabilecek şeylerde öldürmeyi Gaia kesinlikle istemez."

Pelorat hafifçe "Yürümeyen neydi peki, Bliss?" dedi.

"Şu enerji iletici küre gibi şeylerle daha önce hiç karşılaşmamıştım ve bu konuda çalışıp bir şeyler öğrenme fırsatım hiç olmadı. Ben yalnızca engelleyici manevra ile kaba kuvvet kullanarak işe giriştim ve gördüğünüz gibi bu da düzgün çalışmadı. Kürelere enerji girişini değil çıkışını engellemiştim. Bu kürelere enerji gelişigüzel girer ve beyin de kendisini korumak için aynı hızla enerjiyi dışarıya verir. Ama ben çıkışı kapatınca, kürelerdeki enerji bir saniyede küçük bir nokta şeklinde birikti ve ısı beyin proteininin çalışamayacağı bir dereceye yükseldi ve o öldü. Işıklar gitti, engeli derhal kaldırdım ama şüphesiz artık çok geçti."

Pelorat "Yapabileceğin başka bir şey yoktu." dedi.

"Birisini öldürmüş olmanın üzüntüsünü hafifletmez bu."

"Ama Bander bizi öldürecekti." dedi Trevize.

"Bu yüzden onu durdurmamız gerekirdi, öldürmemeliydik."

Trevize tereddüt içindeydi. Bu çok düşmanca gezegende tek kozları olan Bliss'i gücendirmemek ve daha da üzmemek için sabırsızlığını gizlemek istiyordu.

"Bliss" dedi. "Artık Bander'in ölümünden sonraki şeyleri düşünmek zamanı geldi. Çünkü artık o yok. Bütün güç sönmüş durumda. Bunu diğer Solarlılar er geç, muhtemelen de yakında fark edecekler. Araştırmaya girişeceklerdir. Belki de birçok kombine saldırıyı karşılayabileceğini sanmıyorum. Senin de söylediğin gibi şu anda sağlayabildiğin sınırlı enerjiyi uzun bir süre devam ettiremeyeceksin. Ayrıca gezegen yüzeyine ve gemimize gecikmeksizin ulaşmamız da önemli."

"Ama Golan," dedi Pelorat "Bunu nasıl yaparız? Dolambaçlı bir yoldan kilometrelerce mesafe ka ettik. Sanıyorum oldukça karışık, labirent gibi bir yoldan buraya indik ve yüzeye ulaşmak için nereye gideceğimiz hakkında en küçük bir fikrim bile yok. Yön konusunda daima yanılmışımdır."

Trevize etrafa bakındı ve Pelorat'ın haklı olduğunu gördü. "Bence yüzeye çıkan birçok yol var ve aşağı inerken kullandığımız girişi bulmamız şart değil." dedi.

"Ama bu girişlerden herhangi birisinin bile nerede olduğunu bilmiyoruz. Onları nasıl bulacağız?"

Trevize yeniden Bliss'e dönerek "Zihninde dışarı çıkmamı/a yardıma olabilecek bir şey var mı?" diye sordu.

Bliss "Burada robotlar hareketsiz bir durumda. Tam yukarıda az gelişmiş bir zekânın zayıf bir fısıltısını algılıyorum, ama bütün bunlar bize yüzeyin yukarıda olduğunu gösterir ki bunu da zaten biliyoruz."

Trevize "Öyleyse yukarı doğru çıkışları aramak zorundayız."

Pelorat korkuyla "Boşuna çaba" dedi. "Asla başaramayacağız."

"Başarabiliriz, Janov" dedi Trevize. "Eğer araştırırsak küçük de olsa bir şansımız olabilir. Burada öylece oturmak seçeneklerden birisi ve bunu yaparsak asla kurtulamayız. Hayli, küçük bir şans hiç yoktan iyidir."

"Bir dakika!" dedi Bliss. "Bir şey hissediyorum."

"Ne?" dedi Trevize.

"Bir beyin."

"Gelişmiş bir şey mi?"

"Evet, ama sanırım sınırlı. Çok net olarak bana ulaşan şey, başka bir şey." Trevize sabırsızlıkla. "Ne?" dedi.

Bliss "Dehşet! Dayanılmaz bir dehşet!" diye fısıldadı.

Trevize pişmanlıkla çevresine baktı. Hangi yoldan geldiklerini biliyordu ama girdikleri yolu izleyebilecek hiçbir işaret yoktu kafasında. Bununla beraber dönemeçlere ve kıvrımlara pek dikkat

etmemişti Tek başlarına, titrek ve zayıf bir ışıkla iz sürmek zorunda kalacakları kimin aklına gelirdi?

Trevize "Otomobili çalıştırabilir misin, Bliss?" diye sordu.

Bliss "Sanıyorum yapabilirim, ama bu, onu kullanabileceğim anlamına gelmez."

Pelorat "Bence Bander onu beyinsel gücüyle kullanıyordu. Otomobil hareket halindeyken onun hiçbir şeye dokunduğunu görmedim" dedi.

Bliss kibarca "Evet, zihniyle yaptı bunu, Pel, ama nasıl becerdi acaba? Kontrol mekanizması vasıtasıyla otomobili kullandığını söyleyebilirsin. Şüphesiz öyle, ama kontrol mekanizmasını işletmenin detaylarını bilmediğim için bunun bir faydası olmaz, değil mi?"

"Yine de deneyebilirsin" dedi Trevize.

"Eğer, bunu denersem, bütün beynimi ona yöneltmem gerekecek ve bunu yaparsam, ışıklan daha fazla yakamayabilirim."

"O halde hep böyle dolaşıp duracağız galiba."

"Korkarım öyle olacak."

Trevize ışığın aydınlattığı bölgenin ilerisindeki kalın ve kasvetli karanlığa doğru uzun uzun baktı. Hiçbir şey göremedi ve duyamadı.

"Bliss, hâlâ şu korkulu beyni hissediyor musun?" diye sordu.

"Evet, hissediyorum."

"Nerede olduğunu kestirebiliyor musun? Bizi oraya götürebilir misin?"

"Zihinsel duyu düzgün bir hattır. Sıradan nesneler yüzünden hissedilmesinde bir aksaklık olmaz. Bu yüzden onun şu yönden geldiğini söyleyebilirim."

Parmağıyla karanlık duvarı göstererek konuştu: "Ama duvardan geçip ona ulaşamayız. Yapabileceğimiz en iyi şey koridorları takip ederek hangi yönde duyu artıyorsa o yöne doğru gidip yolumuzu bulmaya çalışmaktır. Kısacası, doğru-yanlış oyunu oynayacağız."

"Hemen başlayalım o halde."

Pelorat tereddüt etti. "Bekle Golan, her neyse bu şeyi bulmak istediğimizden emin miyiz? Eğer korkmuşsa, belki de bizleri de korkutacak bir şeyle karşılaşabiliriz."

Trevize sabırsızca baş salladı. "Başka seçeneğimiz yok, Janov. Korkmuş ya da korkmamış da olsa bu bir beyin, yüzeye çıkmamıza yardıma olabilir."

Pelorat huzursuzlukla "Peki, Bander'i böyle bırakıp gidecek miyiz?" dedi.

Trevize, onu dirseğinden yakalayarak "Gel Janov. Burada da yapacak bir şey yok. Er geç Solarlılar buralara radyasyon yayacaklar ve bir robot onu bulup ilgilenecektir. Umarım bu, biz uzaklaşmadan olmaz."

Daha sonra kenara çekilerek Bliss'e yol verdi. Bliss yürüdükçe etrafı aydınlanıyordu. Her girişte koridordaki her yol ayırımında korkunun geldiği yönü hissetmeye çalışarak duraksıyordu. Bazen bir kapıdan içeri yürüyüp dönemeci geçiyor ve Trevize'nin boş bakışları altında geri dönüp diğer bir yolu deniyordu.

Her seferinde Bliss bir karara varıyor ve belirli bir yöne doğru, önündeki ışık demetiyle birlikte kararlı adımlarla yürüyordu. Belki gözlerinin karanlığa uyum sağlamasından belki de Bliss enerji ileticisini daha iyi kullanmayı öğrendiği için Trevize ışığın biraz daha parlak bir hal aldığını fark etti. Yere çakılmış metal çubuklarından birisinin üzerinden geçtiler ve bu arada Bliss çubuklardan birine dokundu. O anda ışık fark edilir bir biçimde parlaklaştı. Bliss keyifle başını salladı.

Çevrelerindeki şeyleri kesinlikle bildikleri bir şeye benzetemiyorlardı. İçeri girerken geçmedikleri gelişigüzel yayılmış yeraltı barınağında bir yerlerde dolaşıp durdukları kesindi.

Trevize yukarı doğru dimdik yükselen koridorları bulmaya çalışıyordu ve daha sonra tavanda herhangi bir kapı ya da kapak bulma ümidiyle yukardan incelemeye başladı. Ama böyle bir şey yoktu görünürde ve bu korkmuş beyin onların tek kurtuluş şansı olmuştu yeniden.

Kendi ayak sesleri dışında sessizlik, çevrelerindeki aydınlık dışında karanlık ve kendi yaşamları dışında ölüm arasında yürüyorlardı. Bazen, karanlığın içinde gölge gibi oturan ya da ayakta duran hareketsiz iri robotlar görüyorlardı. Bir keresinde bacakları ve kolları tuhaf bir şekilde donup kalmış yan yatan bir robot gördüler. Sanki dengesi bozulmuşken öylece kalakalmıştı. Trevize, gücün kesilip onun yere düştüğü anı düşündü. Ölü ya da canlı Bander yerçekimi gücünü etkileyemezdi. Belki Bander'in uçsuz bucaksız barınağında robotlar cansız yerlere yayılmışlardı ve bu olay sınırlarda hemen fark edilebiliyordu.

"Belki de böyle olmaz" diye düşündü birden. İçlerinden birisi yaşlılıktan ve fiziki yıpranmadan dolayı ölürse bu Solarlıların gözünden kaçmazdı. Gezegen hemen ayağa kalkar ve uyanırdı. Ama Bander, yaşamının başlarında etrafta hiçbir belirti bırakmaksızın aniden yok olmuştu. Bunu kim duymuş olabilir ya da kim umardı? Bu ölümü kim izlemiş olabilirdi?

Ama hayır (iyimserlik ve teselli kendine fazla güven duyması için tehlikeli birer yemdi). Solarlılar Bander mıntıkasındaki bütün faaliyetlerden herhangi birindeki bir aksaklığı hemen fark eder ve derhal harekete geçerlerdi. Hepsinde de büyük bir öldürme merakı vardı.

Pelorat endişeyle homurdandı. "Havalandırma durdu. Yeraltındaki böyle bir yerin sürekli havalandırılması gerek. Bunun için sürekli enerjiyi de Bander sağlıyordu ama şimdi o da yok."

"Bunun önemi yok, Janov" dedi Trevize. "Bu boş yeraltı çukurunda bize yıllarca yetecek kadar hava var."

"Ama ona çok yakınız. Bu asabımı bozuyor."

"Lütfen, şu kapalı yerde kalma fobisinden vazgeçer misin? Bliss, ona yaklaşıyor muyuz?"

"Çok yakınız. Onu çok iyi algılıyorum ve yerini de tespit edebiliyorum."

Şimdi daha emin bir şekilde ilerliyor ve durup yön tayin ederken daha az tereddüt ediyordu.

"İşte! İşte!" dedi. "Onu çok yoğun hissediyorum."

Trevize "Ben onu duyabiliyorum bile" dedi.

Üçü de oldukları yerde kaldılar ve bir an nefeslerini tuttular. Hıçkırıklar arasında yumuşak bir inilti işittiler.

Genişçe bir odaya girdiler. Işık etrafı aydınlattıkça burasının daha önce gördüklerinin aksine zengin ve rengârenk eşyalarla döşenmiş olduğunu gördüler.

Odanın ortasında öne doğru hafifçe eğilmiş bir şekilde durmakta olan bir robot gördüler. Elleri sanki sadakatini gösterircesine ileri doğru uzanmıştı. Hiç şüphesiz robot tamamen hareketsiz kalmıştı.

Robotun az ilerisinde hareket eden giysiler fark ettiler. Giysinin bir kenarından yuvarlak, ürkek bir göz belirdi ve hâlâ o iç parçalayıcı hıçkırıklar duyuluyordu.

Trevize aniden robotun yanına koştu ve diğer yanından da çığlıklar atarak küçük bir şey ortaya fırladı. Sendeleyip yere düştü, elleriyle gözlerini kapatıp çığlıklarla ve değişik yönlerden gelebilecek tehlikelere karşı kendini savunmak istercesine her yöne doğru havayı tekmelemeye başladı.

Bliss "Bu bir çocuk!" dedi gereksizce.

53

Trevize şaşkınlıkla geriye çekildi. Burada bir çocuğun ne işi olabilirdi? Bander'in daha önce iddia ettiği gibi burada tamamen yalnız olmaktan çok gurur duyuyordu.

Bu karmaşık olayı izah etmeye çabalayan düşüncelere fazla dalmadan derhal bir açıklama getirdi. "Bence bu bir varis."

Bliss de aynı görüşteydi. "Bander'in çocuğu herhalde, ama sanıyorum varis olmak için çok küçük bu! Solarlılar başka birini bulmak zorunda kalacaklar."

Çocuğu sabit bir bakıştan ziyade, yumuşak, hipnotize edercesine bir bakışla izliyordu. Ve çocuğun çıkardığı gürültü de yavaşça azaldı. Gözlerini açtı ve o da Bliss'e baktı. Biraz önceki feryatlarının yerini şimdi hafif sızlanmalar almıştı.

Bliss çocuğu yatıştırmak için ona bölük pörçük anlamsız sözlerle seslenmeyi denedi. Sanki onun bilinmeyen zihnini kurcalayıp karmakarışık hislerini anlamak istiyor gibiydi.

Çocuk, yavaşça ama gözlerini Bliss'ten ayırmayarak ayağa kalktı; bir an sallanarak ayakta durdu ve sonra sessizce duran robota doğru fırladı. Sanki on dokunmakla güvenlikte olacakmış gibi kollarını robotun çelik bacağına sımsıkı doladı.

Trevize "Sanıyorum bu robot onun dadısı ya da bakıcısı oluyor. Herhalde Solarlılar birbirleri ile ilgilenmiyorlar. Hatta anne ya da babalar bile bunu yapmıyor" dedi.

Pelorat "Çocuk iki cinsli olabilir."

"Belki de böyle olması gerekiyordu." dedi Trevize.

Hâlâ tamamen çocukla ilgili olan Bliss, elleri hafifçe yukarıda ve ilerde, avuç içleri kendine dönük, sanki bu küçük yaratığı ele geçirme niyeti olmadığını gösterircesine ona yavaşça yaklaşıyordu. O da sessizce Bliss'in yaklaşmasını izliyor ve robota daha sıkı sarılıyordu.

Bliss "Bak ılık -çocuğum, yumuşak - yavrum rahat, güvenli, canım - güvenli..."

Durdu, etrafına bakmadan hafifçe "Pel, kendi lisanında onunla konuş. Ona, bizlerin birer robot olduğumuzu ve güç kesildiği için ona bakmaya geldiğimizi söyle." dedi.

"Robot mu?" dedi Pelorat şaşkınlıkla.

"Bizi robot olarak görmesi gerek. Robotlardan korkmuyor. Ve şimdiye kadar hiç insan görmemiş, belki de bunu algılayamaz bile."

Pelorat "Doğru sözcüğü hatırlayabilir miyim acaba? Eski dilde nasıl "robot" dendiğini bilmiyorum." dedi.

"O halde robot' de sen de. Eğer bu işe yaramazsa demir nesne' dersin. Aklına ne geliyorsa onu söyle."

Pelorat yavaşça, kelime kelime eski dili konuşmaya başladı. Çocuk da bu arada sanki anlamaya çalışıyormuşçasına kaşlarını çatarak onu izliyordu.

Trevize "Hazır konuşuyorken ona, buradan nasıl kurtulacağımızı da sorabilirsin" dedi.

"Hayır, henüz değil" dedi. Bliss, "Önce güven uyandırmalıyız, bilgi daha sonraki iş."

Şimdi Pelorat'ı izleyen çocuk ellerini robottan çekti, ince ve ahenkli bir sesle konuştu.

Pelorat endişeli "Bana göre çok hızlı konuşuyor" dedi.

Bliss "Daha yavaş olarak tekrarlamasını söyle. Onu sakinleştirip, korkusunu yatıştırmak için elimden geleni yapıyorum."

Yeniden çocuğu dinleyen Pelorat "Yanılmıyorsam Jemby nin neden durduğunu soruyor. Robot ‘un ismi Jemby olmalı."

"Kontrol et ve emin ol, Pel."

Pelorat konuştu, sonra dinledi ve "Evet, robotun ismi Jemby. Çocuk kendi adının da Fallom olduğunu söylüyor." dedi.

Bliss eliyle robotu göstererek, sıcak ve hoş bir gülücükle "İyi!" dedi. "Fallom. Güzel Fallom cesur Fallom." Elini göğsüne bastırarak "Bliss." dedi.

Çocuk da gülümsedi. Gülümseyince çok güzelleşti. "Bliss" diye tekrarladı. Ama "s" sesinde hafifçe tekledi.

Trevize "Bliss, eğer robot Jemby'yi çalıştırabilirsen o da bize öğrenmek istediklerimizi söyleyebilir. Pelorat onunla çok iyi konuşuyor." dedi.

"Hayır," dedi Bliss. "Bu doğru olmaz. Robotun ilk görevi çocuğu korumaktır. Eğer derhal çalışmaya başlayıp bizleri, yani yabancıları fark ederse, hemen üzerimize saldırabilir. Burada hiç yabancı insanlar bulunmuyor. Ve yeniden onu durdurmaya zorlanırsam çocuk bize hiçbir bilgi vermez. Ayrıca o tek ebeveyninin yeniden durmasından - neyse, bunu yapmak istemiyorum."

Pelorat hafifçe "Ama robotların insanlara zarar vermeyecekleri söylenmişti bize." dedi.

"Evet, böyle söylenmişti, ama bu Solarlıların ne çeşit robotlar yaptıklarını kimse söylememişti bize. Ve bu robot, zarar vermemesi için programlanmış olsa bile çocuğu ya da buna en çok benzeyen şey ile insan olarak değil de sadece davetsiz zorbalar olarak görebileceği bu üç nesne arasında bir seçim yapmak zorunda kalabilir. Doğal olarak çocuğu seçecek ve bize saldıracaktır."

Sonra yeniden çocuğa dönerek "Fallom" diye seslendi. Kendisini göstererek "Bliss!" dedi. Sonra da arkadaşlarını işaret ederek "Pel-Trev." dedi.

O da "Pel-Trev." dedi itaatkâr bir tavırla.

Bliss, ellerini yavaşça ona doğru uzatarak iyice yaklaştı. Çocuk onu izledi. Sonra da bir adım geriledi.

Bliss "Sakin ol, Fallom." dedi. "Güzel, Fallom. Dokun. Fallom. Hoş Fallom."

Çocuk ona doğru bir adım ilerledi ve Bliss iç çekti. "Güzel Fallom."

Sonra da Fallom'un çıplak koluna dokundu. Fallom'un üzerinde ebeveyninde olduğu gibi önü açık ve belini saran bir de kuşağı bulunan uzun bir elbise vardı. Çok nazik bir dokunuştu bu. Elini çekti, bekledi ve yeniden hafifçe dokundu.

Bliss'in tesirli yatıştırıcı etkisiyle çocuğun gözkapakları yan yarıya kapanmıştı.

Bliss'in elleri yavaşça ve hafifçe, neredeyse hiç dokunmuyormuş gibi, çocuğun omuzlarına, boynuna ve kulağına doğru yükseldi. Sonra, uzun kahverengi saçlarının altında kulaklarının tam arkasındaki bir noktaya ulaştı.

O anda ellerini iki yanına bıraktı ve "Enerji iletim küreleri ve hâlâ küçük kafatası kemiği henüz gelişimini tamamlamamış. Sadece burada kalın bir deri tabakası var. Bu da küreler tamamen olgunlaşınca dışarı doğru genişleyecek ve kemiğe gelip dayanacak. Yani, şu anda bu bölgeyi kontrol edemez ya da kendi robotunu bile çalıştıramaz demektir bu. Ona kaç yaşında olduğunu sor, Pel."

Karşılıklı konuşmalardan sonra Pelorat, "Eğer doğru anladıysam on dört yaşında olduğunu söylüyor." dedi.

Trevize "Daha çok on bir yaşındaymış gibi gösteriyor."

Bliss "Bu gezegende kabul edilen yılın uzunluğu Standart Galaktik Yılına pek benzemeyebilir. Ayrıca uzaylıların daha uzun yaşanılan olduğuna inanılır, eğer Solarlılar da bu konuda diğer uzaylılar gibiyse onların da uzun gelişim periyotları olabilir. Dahası, yılları uzun uzun incelememize de imkân yok."

Trevize sabırsızca lafa girdi. "Bu kadar antropoloji yeter. Yüzeye ulaşmalıyız ve bu çocukla uğraşmakla belki de vaktimizi boşa harcıyoruz. Yüzeye giden yolu bilmeyebilir. Hatta hiç yüzeye çıkmamış olabilir."

Bliss "Pel!" dedi.

Pelorat bunun ne anlama geldiğini biliyordu ve bundan sonra aralarında o ana kadar Fallom ile yaptıkları en uzun konuşma başladı.

Sonunda Pelorat "Çocuk güneşi biliyor. Öttü gördüğünü söylüyor. Sanırım ağaçlan görmüş. Bu kelimenin anlamını bildiğinden eminmiş gibi değildi - ya da benim kullandığım kelimenin ne anlama geldiğini bilmiyor." dedi.

"Evet, Janov" dedi Trevize. "Ama konuya gel bir an önce."

"Eğer bizi yukarı çıkarırsa o zaman robotunu yeniden çalıştırabileceğimizi söyledim ona. Aslında, robotu çalıştırırız dedim. Bunu yapabilir miyiz sence?"

Trevize "Bunu daha sonra düşünelim. Bize yol göstereceğini söyledi mi?"

"Evet. Bunu vaat edersem onun bizi yukarı çıkarmak için daha istekli olacağını düşünmüştüm. Anlarsın ya. Sanıyorum ama onu hayal kırıklığına..."

"Haydi" dedi Trevize, "Hemen başlayalım. Burada yakalanırsak bunların hepsi sadece lafta kalacak."

Pelorat yürümeye başlayan çocuğa bir şeyler söyledi. O da durdu, geriye dönerek Bliss'e baktı.

Bliss ellerini ona doğru uzattı ve artık ikisi el ele yürüyorlardı.

Hafifçe gülümseyerek "Yeni robot ben oldum artık" dedi.

Trevize "Bundan oldukça memnun görünüyor." dedi.

Fallom atlayıp sıçrayarak ilerliyordu. Trevize, acaba bunu Bliss mi becerdi ya da buna ilaveten yüzeyi görmenin ve üç yeni robota sahip olmanın heyecanı mı var, yoksa ebeveyni Jemby'e yeniden kavuşmanın heyecanından mı? Diye merak etti. Çocuk onlara kılavuzluk ettikçe bunun hiçbir önemi de yoktu.

Çocuğun ilerleyişinde hiçbir tereddüt görünmüyordu. Yol kavşaklarında hiç duraksamadan dönüyordu. Gerçekten nereye gittiğini biliyordu. Yoksa bunun sebebi onun bir çocuk obuası mıydı? Görünürde hiçbir sonu olmayan bir oyun mu oynuyordu sadece?

Ama Trevize bu işte yüklendiği hafif sorumluluğun etkisiyle yukarı doğru ilerlediklerinin farkındaydı ve böbürlenerek ileri doğru zıplıyor, ilerisini göstererek sürekli konuşuyordu.

Trevize bakışlarını Pelorat'a yöneltti. Pelorat boğazını temizleyerek konuştu. "Sanıyorum söylediği şey çıkış yolu" dedi.

"Umarım düşüncen doğrudur." dedi. Trevize.

Çocuk Bliss'in elinden kurtulup koşmaya başladı. Yerde, etrafındaki diğer kısımlardan daha koyu renkli bir parçayı gösteriyordu. Onun üzerine çıktı, bir süre orada zıpladı durdu. Ve hayal kırıklığı içinde tiz bir sesle konuştu.

Bliss yüzünü buruşturarak "Gücümü artırmalıyım. Bu iş beni yıpratıyor" dedi.

Suratı bir parça kızardı ve ışıklar kararda ama Fallom'un tam önünde bir kapı açıldı. Fallom ince sesiyle sevinç çığlıkları atıyordu.

Çocuk kapıdan dışarı fırladı ve iki adam da onu izledi. En son Bliss geldi ve kapı kapanıp ışıklar kararırken son kez içeri baktı. Nefesini tutmak için bir an duraksadı, oldukça bitkin görünüyordu.

"Evet," dedi Pelorat "Dışarıdayız. Gemi nerede?"

Loş bir ışık hepsini aydınlatıyordu.

Trevize "Şu yönde olduğunu sanıyorum" diye mırıldandı.

"Bana da öyle geliyor. Haydi, yürüyelim" dedi Bliss. Ve elini Fallom'a uzattı.

Rüzgârın, hayvanların harekeden ve gürültülerinden başka hiçbir ses duyulmuyordu. Elinde ne işe yaradığı anlaşılmayan bir aletle bir ağacın köküne yakın bir yerde hareketsizce duran bir robotun yanından geçtiler.

Pelorat merakla ona doğru bir adım attı ama Trevize "Boşver Janov. Kımılda biraz" dedi.

Epeyce ilerde yerde yatan başka bir robot gördüler.

Trevize "Herhalde her yönde kilometrelerce mesafede yayılı birçok robot vardır" dedi. Sonra

sevinçle bağırdı. "Hey, işte gemi orada."

Adımlarım hızlandırdılar ve birden durdular. Fallom heyecanlı bir çığlıkla durdu.

Geminin yanında ilkel yapım uzay gemisine benzer bir şey duruyordu. Çok enerji sarf eden ve aynı zamanda nazik bir yapısı olan bir de robotu vardı. Bu uzay gemisinin yanında bu dış dünyalılarla kendi gemileri arasında dört insan figürü görünüyordu.

"Çok geç" dedi Trevize. "Çok fazla zaman kaybettik. Ne olacak şimdi?"

Pelorat merakla "Dört Solarlı mı? Bu imkânsız. Onlar bu şekilde fiziki ilişkiye kesinlikle girmezler. Hepsi birer hayal ürünü değil mi sence bunlar?"

Bliss "Onlar tamamen gerçek şeyler" dedi. "Bundan eminim. Ayrıca bunlar Solarlı da değil. Kesinlikle yanılmıyoruz. Onlar birer robot."

"İyi öyleyse" dedi Trevize bıkkınlıkla "ileri". Tekrar gemiye doğru sakince yürümeye başladı ve diğerleri de peşinden gitti.

Pelorat heyecandan nefesi kesilerek "Ne yapmaya niyetlisin?" diye sordu.

"Eğer onlar robotsa emirlere uymalıdır."

Robotlar da onları bekliyorlardı ve yaklaştıkça Trevize onları izliyordu.

Evet, bunlar robot olmalıydı. Yüzleri sanki üstü deri kaplı etten oluşmuş gibi duruyordu ama hiçbir ifade yoktu. Üniformalarının içinde yüzlerinden başka hiçbir santimetrekare deri görünmüyordu. Elleri bile ince yalıtkan eldivenlerle kaplıydı.

Trevize içeri girmek istediklerini el kol hareketleriyle kabaca anlatmaya çalıştı. Robotlar kımıldamadı.

Trevize hafif bir sesle "Bunu sözle anlat, Janov. Sert görün" dedi.

Pelorat boğazını temizledi. Sesini alışılmadık bir şekilde biraz kalınlaştırarak, Trevize'nin biraz önce yaptığı gibi el kol hareketlerini de kullanarak ağır ağır konuştu. Bunun üzerine, belki de diğerlerinden biraz uzunca bir robot soğuk ve etkili bir sesle bir şeyler söyledi.

Pelorat Trevize'ye döndü ve "Sanırım bizim yabancılar olduğumuzu söylüyor" dedi.

"Onlara insan olduğumuzu ve bize itaat etmeleri gerektiğini söyle."

O anda robot tuhaf ama anlaşılır bir Galaktik lisanıyla konuştu: "Seni anlıyorum dış dünyalı. Galaktik lisanını bilirim. Bizler muhafız robotuz."

"Öyleyse bizlerin birer insan olduğumuz ve bu yüzden bize itaat etmeniz gerektiğini söylediğimi de işitmişsindir."

"Biz sadece yöneticilere itaat etmek için programlandık, yabancı. Sizler ne yöneticisiniz, ne de Solarlısınız. Yönetici Bander normal temas anına bir tepkide bulunmadı ve bizler de buraları araştırmaya geldik. Bu bizim görevimiz. Solar yapımı olmayan bir uzay gemisi ile birkaç yabancı bulduk ve Bander robotlarının da hepsi işlevsiz durumdaydı. Yönetici Bander nerede?"

Trevize baş salladı, yavaş ve açıkça konuştu.

"Söylediklerin hakkında hiçbir şey bilmiyoruz. Gemimizin bilgisayarı düzgün çalışmıyor. Elde

olmadan kendimizi bu tuhaf gezegenin yakınında bulduk. Nerede olduğumuzu bulmak için buraya indik. İndiğimizde bütün robotlar böyle hareketsizdi. Burada olup bitenler konusunda hiçbir fikrimiz yok bizim."

"Buna inanacağımı ummuyorsun herhalde. Buradaki bütün robotlar suskun ve bütün güç de kesikse yönetici Bander ölmüş olmalı. Sizler buraya indiğinizde onun tesadüfen öldüğüne inanmak mantıki gelmiyor. Bunun bir sebebi mutlaka vardır."

Trevize olayı çarpıtmak ve yabancı olması dolayısıyla anlayamıyormuş gibi bir etki yaratmak için ve onların suçsuz olduklarına inanmalarım sağlamak amacıyla "Ama güç kesilmiş değil. Sen ve diğerleri hayattasınız." dedi.

Robot "Bizler muhafız robotuz. Hiçbir yöneticiye değil, bütün gezegene aitiz. Yönetici idaresinde değiliz, nükleer güçle faaliyet gösteririz. Tekrar soruyorum, yönetici Bander nerede?"

Trevize Pelorat'a baktı. O da endişeli görünüyordu. Bliss dudaklarını sıkıca kapatmıştı ama sakindi. Fallom korkudan titriyordu, ama Bliss'in eli onun omuzuna dokundu ve titreme geçti, yüzündeki ifade sertleşti (Onu Bliss mi sakinleştiriyordu acaba?).

Robot "Size son kez olarak soruyorum, yönetici Bander nerede?"

"Bilmiyorum" dedi Trevize kendini toparlamaya çalışarak.

Robot bir baş işareti yaptı ve adamlarından ikisi hızla ayrıldı. "Arkadaşlarım malikâneyi arayacaklar. Bu arada sizler de sorgulama için esirimiz olacaksınız. Yanınızdaki şu nesneleri ver bana."

Trevize geriye doğru bir adım attı. "Onlar zararsızdır."

"Sakın bir daha kımıldama. Onların yapısını, zararlı olup olmadığını sormuyorum. Onları istiyorum sadece."

"Hayır."

Robot ileri doğru hızla bir adım attı, kolu öyle hızla kendine doğru fırladı ki Trevize ne olup bittiğini anlayamadı. Robotun eli onun omuzundaydı; omuzunu iyice sıktı ve aşağı doğru bastırdı. Trevize dizlerinin üstüne çökmüştü.

"Şu nesneler" dedi robot. Diğer elini uzatarak. Trevize soluk soluğa "Hayır" dedi.

Bliss hızla ileri atılarak silahı robota verdi. Bu arada ezici baskı altındaki Trevize hiçbir şey yapamadı. "İşte muhafız" dedi. "Bir dakika bu da ötekisi. Şimdi arkadaşımı bırak."

Her iki silahı da alan robot geriye çekildi ve Trevize yüzünde acının verdiği ifadeyle sol omuzunu kuvvetle ovuşturarak yavaşça ayağa kalktı.

(Fallom hafifçe sızlandı ve şaşkınlık içindeki Pelorat onu tutup kucağına aldı ve sıkıca tuttu.)

Bliss dehşetli bir fısıltıyla "Onunla niçin dövüşüyorsun?" Seni iki parmağıyla öldürebilir." dedi.

Trevize homurdandı dişlerini gıcırdatarak "Niçin icabına bakmıyorsun onun?" dedi.

"Deniyorum, ama zaman alıyor bu. Zihni sıkı ve yoğun bir şekilde programlanmış, bu yüzden hiç açık vermiyor. Onu iyice incelemeliyim. Bu arada sen de oyalamaya çalış."

"Onun beynini inceleme, sadece tahrip et" dedi Trevize çok hafif bir fısıltıyla.

Bliss hemen robota baktı. Şu anda merakla silahları inceliyordu. Bu arada yanında duran diğer robot ise yabancıları gözlüyordu. Her ikisi de Trevize ile Bliss arasındaki fısıldama ile ilgilenmiş görünmediler.

Bliss, "Hayır. Öldürmek istemiyorum. İlk gezegende bir köpek öldürdük ve bir tane de yaraladık. Bu gezegende neler olduğunu biliyorsun" (Bu arada muhafiz robotlara da ani bir bakış fırlattı). "Gaia lüzumsuz yere yaşanılan ya da zekâları öldürmez. Bunu barışçı yoldan halletmek için zamana ihtiyacım var."

Geriye doğru çekildi ve bakışlarını robota yöneltti.

Robot "Bunlar silah" dedi.

"Hayır" dedi Trevize.

Bliss "Evet" dedi "ama artık bir işe yaramazlar. İçlerindeki enerji boşalmış durumda."

"Gerçekten öyle mi? Enerjisi boşalmış silahları niçin taşıyorsunuz? Belki de boşalmamıştır." Robot, silahlardan birisini eline iyice oturttu ve başparmağını da düzgünce yerleştirdi. "Bu şekilde mi kullanılıyor?" diye sordu.

"Evet," dedi Bliss, "eğer parmağını bastırırsan içinde enerji varsa çalışır, ama çalışmayacak."

"Kesin mi?" dedi. Sonra da silahı Trevize'ye doğrultarak "Bunu çalıştırırsam ateş etmeyeceğini söylüyor musun hâlâ?" dedi.

"Hayır, ateş etmeyecek."

Trevize olduğu yerde donup kalmıştı ve adeta dili tutulmuştu. Bander silahı boşalttıktan sonra onu kendisi denemişti ama o tamamen ölmüştü, ayrıca bu robotun elindeki silah, şu anda nöronik kırbaca ayarlıydı. Trevize bunu denememişti.

Eğer kırbaçta küçük bir miktar enerji bile kalsa bu sinir uçlarının uyarılması için yeterli olacaktı ve robotun pençesinin verdiği acı bunun yanında dostça bir okşayış gibi kalırdı.

Deniz Akademisi'ndeyken diğer bütün öğrenciler gibi o da hafif bir nöronik kırbaç darbesi yemek zorunda kalmıştı. Bunun nasıl bir şey olduğunu biliyordu. Trevize daha fazla bir şeyler öğrenmeye hiçbir istek duymuyordu artık.

Robot silahı ateşledi, bir an Trevize acıdan kaskatı kesildi ve sonra yavaşça gevşedi. Kırbaç da tamamen boşalmıştı.

Trevize'ye bakan robot her iki silahı da aşağı doğru silkeledi."

"Peki bunların enerjisi nasıl boşaldı?" dedi. "Eğer bir işe yaramıyorlarsa niçin yanında taşıyorsun bunları?"

Trevize "Ağırlıklarına alıştım ve boşken bile onları yanımda taşırım" dedi.

Robot "Bu pek akla yatkın gelmiyor. Hepiniz birer esirsiniz. Ayrıca sorgulanmak için de sizleri alıkoyacağız ve eğer yöneticiler karar verirse sizlerin de işlevlerinize son vereceğiz. Bu gemi nasıl açılıyor. Onu aramalıyız."

"Bunun sana bir faydası olmaz. Anlayamazsın onu."

"Ben anlayamazsam yöneticiler anlar."

"Onlar da anlayamaz."

"O halde sen açıklarsın, onlar da anlar."

"Bunu yapmayacağım."

"Öyleyse durduracağız seni."

"Benim durdurulmam size hiçbir açıklama getirmez ve açıklamada bulunsam da öldürüleceğimi sanıyorum."

Bliss mırıldandı. "Devam et. Beyninin faaliyetini çözmeye başlıyorum."

Robot, Bliss ile ilgilenmiyordu (Trevize "Acaba Bliss bunu da mı halletti? Diye düşündü ve "İnşallah öyle yapmıştır" diye aklından geçirdi).

Dikkatini Trevize'de yoğunlaştıran robot "Eğer sorun çıkarırsan o zaman biz de seni kısmen durdururuz. Sana biraz hasar veririz sen de bize istediklerimizi anlatırsın."

Pelorat birden boğazlanıyormuş gibi bir çığlık atarak "Bir dakika, bunu yapamazsınız. Muhafiz, yapamazsın bunu."

"Ayrıntılı talimatlara göre hareket ederim ben." dedi robot. "Bunu yapabilirim. Şüphesiz sana vereceğim hasar ne kadar çabuk konuşursan o kadar az olacak."

"Ama buna hakkın yok. Hem de hiç yok. Ben bir dış gezegenliyim ve bu iki arkadaşım da öyle. Ama bu çocuk ve Pelorat." Hâlâ kucağında bulunan Fallom'a baktı. "Bir Solarlıdır. O sizlere yapmanız gerekenleri söyleyecek ve siz de ona itaat edeceksiniz."

Fallom açık ama boş gözlerle Pelorat'a baktı.

Bliss sertçe başını salladı ama Pelorat hiçbir şey anlamamış gibi ona baktı.

Robotun bakışları bir süre Fallom'a yöneldi. Robot "Çocuğun hiç önemi yok. Onda enerji iletim küreleri bulunmaz." dedi.

Pelorat şiddetle soluyarak, "Henüz iyice gelişmediler ama zamanla bu da olacak. Solarlı bir çocuk bu" dedi.

"Evet, bu bir çocuk, ama enerji iletim küreleri iyice oluşmadıkça o, bir Solarlı değildir. Onun emirlerine uymaya ya da onu korumaya mecbur değilim."

"Ama bu, yönetici Bander'in çocuğu."

"Öyle mi? Bunu nereden öğrendin bakalım?"

Pelorat fazla gerçekçi olduğu zamanlarda bazen yaptığı gibi kekeledi. "Bu-burada başka kimin çocuğu olabilir?"

"Bir düzine olmadıklarını ne biliyorsun?"

"Başka çocuk gördün mü hiç?"

"Soruları ben sorarım burada."

Bu arada diğer robot onun koluna dokununca robotun dikkati dağıldı. Malikâneye gönderilen iki robot hızlı bir koşuyla geliyorlardı. Bunda bir tuhaflık olduğu kesindi.

Onlar gelinceye kadar bir sessizlik oldu ve sonra içlerinden birisi Solar dilinde konuşmaya başladı. Bu arada dördü birden esnekliklerini yitiriyor göründüler. Bir an sarardılar neredeyse yığılıp kalacaklardı.

Pelorat "Bander'i buldular" dedi, Trevize eliyle sus anlamında bir işaret yaptı.

Robot yavaşça döndü ve hafif, ruhsuz bir tonda "Yönetici Bander ölmüş. Biraz önceki hareketine bakılırsa bunu biliyordun sen. Nasıl oldu bu?" diye sordu.

"Nereden bileyim?" dedi Trevize.

"Onun öldüğünü biliyordun. Onun burada bulunduğunu da biliyordun. Burada olmadıkça ve onu ser öldürmedikçe bunu nasıl bilebilirdin?" Robotun konuşması iyice ilerliyordu. Bir süre devam etti ve sarsıntısını da gizliyordu.

Trevize "Bander'i nasıl öldürmüş olabiliriz? Enerji iletici küreleriyle bizi anında yok edebilirdi."

"Enerji iletici kürelerin neler yapıp yapamayacağını nereden biliyorsun?"

"Enerji ileticilerinden tam şimdi bahseden sendin."

"Sadece ismini söyledim, o kadar. Onların özelliklerini ya da yeteneklerini açıklamadım."

"Bu bilgi bize rüyada geldi."

"Makul bir cevap değil bu."

Trevize "Bander'in ölümüne bizim sebep olduğumuzu farz etmek de makul değil" dedi.

Pelorat devam etti. "Her halükarda, eğer yönetici Bander ölüyse, burayı artık yönetici Fallom idare eder. İşte Yönetici ve şimdi itaat etmeniz gereken kişi odur."

"Daha önce de açıkladığım gibi bu çocuk gelişmemiş enerji iletici küreleri olan birisi ve o Solarlı değildir. Ayrıca tahtın varisi de olamaz, bu üzüntülü haberi rapor ettiğimizde uygun yaşta başka bir varis başa geçecektir."

"Yönetici Fallom ne olacak peki?"

"Böyle birisi yok. Sadece bir çocuk var ortada ve zaten çocuk sayısı çok fazla. O imha edilecek."

Bliss güçlükle konuştu. "Nasıl yaparsınız bunu. Daha bir çocuk o."

"Bunu yerine getirecek kişi mutlaka ben olacağım diye bir şey yok, ayrıca bu kararı verecek olan da ben değilim. Bu, yöneticilerin ortak fikridir. Çocuk fazlalığı olan zamanlarda kararın ne olacağını iyi bilirim."

"Hayır, hayır diyorum."

"Hiç acı duymayacak. Başka bir gemi geliyor. Bander malikânesine gidip orada holovizyon Meclisi kurmalıyız. Onlar da bir varis saptarlar ve sizlere ne yapılacağına karar verirler. Çocuğu bana ver."

Bliss yarı uykulu Fallom'u Pelorat'tan koparırcasına aldı. Onu sıkıca tuttu ve omuzundan düzgünce tutmaya çalışarak. "Bu çocuğa dokunma" dedi.

Bir kez daha robotun kolları hızla ileri Fallom'a uzandı. Ama bundan az önce Bliss hızla yana attı kendini. Robot, sanki Bliss önündeymiş gibi ileri doğru hareketine devam etti. Kaskatı bir şekilde

aşağı doğru büküldü. Ayaklarının uçlarını yere batırarak, yüzü yere gelecek şekilde düştü ve öylece kaldı. Diğer üçü de gözleri değişik yönlerde hareketsiz kaldılar.

Bliss, şimdi biraz da öfkeden iç çekiyordu. "Neredeyse onları kontrol etmek için uygun metodu bulmak üzereydim, ama bu bana yeterli zamanı tanımadı. Saldırmaktan başka seçeneğim yoktu ve şimdi dördü birden sustu. Diğer gemi inmeden gemimize binelim. Diğer robotlarla karşılaşacak gücüm kalmadı artık."

13. BÖLÜM - SOLARIA'DAN UZAKTA

55

Geride büyük bir toz bulutu bırakarak kalktılar. Trevize demode silahlarını da alıp geminin kapısını açmış ve alelacele içeriye dalmışlardı. İyice yükselinceye kadar Trevize Fallom'u da beraberlerinde götürdüklerini fark etmedi. Solarlıların uzay teknolojisinin kendilerine göre daha yetersiz olduğunu bilebilselerdi belki de böyle davranmayacaklardı. Çünkü gemilerinin alçalıp inmesi oldukça uzun zaman almıştı. Diğer taraftan Uzak Yıldız'daki bilgisayarın gemiyi dikey olarak yukarı fırlatması bir anlık bir olaydı.

Fırlayışın neden olacağı dayanılmaz bir etkiyi bertaraf etmek için yerçekimi gücünün yok edilmesi hava basıncının etkisine engel olamadı. Geminin dış yüzeyindeki ısı, uçuş talimatındaki (ya da böyle durumlarda geminin yapısındaki) şuurların üzerinde hızla yükseldi.

Daha da yükseklere çıkınca ikinci solar gemisinin indiğini ve ardından birçoğunun alçalmaya başladığını gördüler. Trevize "Bliss bu robotlardan kaç tanesiyle daha baş edebilirdi acaba?" diye düşündü. Sonra da

"Eğer aşağıda on beş dakika daha kalmış olsaydık işimiz epeyce güç olurdu" dedi kendi kendine.

Uzaya çıktıklarında (ya da kendilerini çepeçevre saran ekosfer tabakasıyla birlikte bulunduğu yere uzay denilirse) Trevize gemiyi gezegenin karanlık yüzeyine doğru yöneltti. Gezegeni güneşin hattına doğru terk ettikleri için bunda biraz acele ettiler. Uzak Yıldız karanlıkta daha çabuk soğuyabilirdi ve gemi ağır helozonik hareketlerle yüzeyden uzaklaştı.

Pelorat, Bliss'le paylaştığı odadan dışarı çıkarak, "Çocuk şimdi normal bir şekilde uyuyor. Ona tuvaletin nasıl kullanılacağını gösterdik ve kolayca anladı" dedi.

"Bu hiç de tuhaf değil. Belki kendi evinde de böyle şeylere sahipti."

"Araştırmalarıma rağmen orada böyle bir şeye rastlamadım." dedi. "Bence gemiye geleli çok olmadı."

"Bizler için de öyle. Ama bu çocuğu niçin yanımızda getirdik?"

Pelorat üzgünce omuz silkti. "Bliss öyle istedi. Bu onun için sanki kendi yaşamının bedeli olarak kurtarılması gereken bir hayat gibi bir şeydi. Buna dayanamam."

"Biliyorum," dedi Trevize.

Pelorat "Çok tuhaf, biçimsiz bir çocuk bu." dedi.

"Belki de çift cinsiyetli oluşmadandır." dedi Trevize.

"Ama biliyorsun testisleri de var bunun."

"Fakat onlar olmadan onun erkekliği bir işe yaramaz ki."

"Ve ayrıca bir de küçük vajinası var."

Trevize yüzünü buruşturdu. "İğrenç."

Pelorat, "Pek değil, Golan" dedi. "O kendi ihtiyaçlarına göre uyarlanmış. Sadece döllenmiş küçük bir yumurta hücresi ya da çok küçük bir embriyo yumurtluyor ve sanıyorum ki robotlar da ona yardımcı oluyorlar."

"Peki ya robot sistemleri işe yaramaz hale gelirse?"

"Eğer böyle olursa, artık yaşama şansı olan bebekler yapamazlar."

"Sosyal yapısı bozulan her gezegen ciddi bir sorunla karşı karşıya kalır."

"Yine de Solarlılar için hüngür hüngür ağlayacak değilim."

"Şeyy" dedi Pelorat. "Demek istiyorum ki burasının bizlere çok cazip bir yer gibi gözüktüğünü söyleyemeyiz. Ama bizlere uymayan sadece buradaki insanlar ve sosyal yapı, sevgili dostum. Eğer insanlar ve robotları çıkarsan değişik bir gezegen..."

"Şu kızıllık gibi parçalarına ayrılacak bir gezegen" dedi Trevize. "Bliss nasıl Janov?"

"Korkarım çok bitkin. Şimdi uyuyor. Çok kötü şeyler yaşadı, Golan."

"Ben de hoş vakit geçirmedim."

Trevize gözlerini kapattı, biraz uykunun iyi geleceğini düşündü. Solarlıların uzayda hareket kabiliyetleri olmadığını bilmesi ona bir ferahlık vermişti ve şu ana kadar da bilgisayar uzayda yabancı bir cismi belirlememişti.

Şimdi aklında daha önce gittikleri iki gezegen vardı. Birisinde vahşi köpekler, diğerinde düşmanca tavırlı yalnız insanlar. Ve hiçbirisinde de Dünya'nın konumu hakkında en ufak bir iz bile bulamamışlardı. Bu iki yolculuktan elde kalan tek şey Fallom'du.

Gözlerini açtığında Pelorat'ı bilgisayarın öteki yanında oturmuş ciddi bir tavırla kendini izler buldu.

Trevize kararlı bir ifadeyle "Bu Solarlı çocuğu orada bırakmalıydık." dedi.

Pelorat "Zavallı şey. Onu öldüreceklerdi." dedi.

"Öyle bile olsa o oraya aitti. Çocuk o toplumun üyesi. Gereksiz olduğunda öldürülmesi olayı onlara ait bir kural."

"Ama dostum, zalimce bir yorum bu."

"Hayır, mantıklı. Ona nasıl bakacağımızı bile bilmiyoruz ve bizimle olduğu sürece sürekli ıstırap çekip her şeye rağmen ölebilir. Ne yiyor bu çocuk?"

"Herhalde bizim yediklerimizi. Aslında sorun bizlerin ne yiyeceği. Daha ne kadar yiyeceğimiz kaldı.?"

"Çok. Hatta bu fazladan yolcuya bile yetecek kadar var."

Pelorat buna pek fazla sevinmiş gibi durmuyordu. "Ama artık hep aynı tip yemekler yer olduk.

Comporellon'da gemiye biraz yiyecek ikmali yapsak iyi olurdu. Yiyecekleri pek fena değildi."

"Bunu yapamazdık. Aurora'dan ve özellikle Solaria'dan nasıl kaçarcasına uzaklaştığımızı hatırlamıyor musun? Ama böyle küçük bir tekdüzeliğin ne zararı olabilir ki? İnsanın zevkini köreltir ama hayatta kalmasını sağlar."

"Gerektiğinde bir yerden taze yiyecekler alabilir miyiz?"

"Şüphesiz Janov. Böyle gravitik bir gemi ve uzay üstü motorlar olduktan sonra Galaksi bizim için küçük bir yerdir. Birkaç günde her yere varabiliriz. Yalnız şu anda Galaksideki gezegenlerin yansı gemimizi arıyordur ve ben bir süre ortalıkta fazla görünmemeyi tercih ederim."

"inşallah öyledir. Bence Bander gemiyle ilgilenmemiş görünüyordu."

"Belki de pek dikkat etmemiştir. Sanıyorum Solarlılar uzay uçuşlarından uzun zaman önce vazgeçtiler. Onların tek isteği tamamen yalnız kalmak. Sonsuza dek böyle uzayda dolaşıp kendilerini reklam ederken bağımsızlığın verdiği güven duygusunu biraz zor tadarlar."

"Bundan sonra ne yapacağız Golan?"

Trevize "Şimdi gideceğimiz üçüncü bir gezegen daha var." dedi.

Pelorat başını sallayarak "İlk ikisine bakılırsa bundan da fazla şeyler beklemiyorum." dedi.

"Şu anda ben de beklemiyorum, ama birazcık uykudan sonra bu üçüncü gezegene doğru bir rota çizmesi için bilgisayarı programlayacağım."

56

Trevize'nin uykusu düşündüğünden de uzun sürdü ama bunun pek bir önemi yoktu. Gemide ne doğal bir gündüz ne de gece yoktu ve gece-gündüz düzeni tamamen kaybolmuştu. Bütün işlerini saate göre yapıyorlardı. Yemek ve uykunun doğal zamanlaması konusunda böyle düzensiz olmak Trevize ve Pelorat (özellikle de Bliss) için tuhaf değildi.

Trevize vücudunun sabununu silerken (suyu israf etmemek için sabun köpüğünü suyla akıtmak yerine havluyla siliyorlardı) aklında birkaç saat daha uyuyup uyumamak düşüncesi vardı. Kendine geldiğinde tam karşısında kendisi gibi çıplak Fallom'u buldu.

Hızla geriye çekildi. Homurdanarak vücudunun alt kısmını saklayacak bir yer aradı.

Fallom gözlerini Trevize'ye dikmiş merakla bakıyordu ve onun penisini gösteriyordu. Anlaşılmaz bir şeyler söyledi ama hareketlerinden gördüğü şeylerden şaşkınlığa düştüğü belli oluyordu. Trevize o anda durumu kurtarmak için sadece ellerini penisinin üzerine kapatmaktan başka bir şey yapamadı.

Fallom o ince sesiyle konuştu. "Selamlar."

Bu beklenmedik Galaktik sözcük karşısında Trevize bir an afalladı ama bu kelimenin onun belleğinden zorla seçilip kullanıldığı belli oluyordu.

Fallom özenle konuşmasına devam etti. "Bliss -söyler-sen-yıka-mak-beni."

"Yaa?" dedi Trevize. Ellerini Fallom'un omuzlarına koyarak "Sen burada kal" dedi.

Eliyle onun bulunduğu yeri gösterdi. Fallom da bir an bakışlarını oraya, aşağıya çevirdi. Ama Trevize'nin sözlerinden hiçbir anlam çıkaramadığı belliydi. Trevize çocuğu kollarından sıkıca tuttu ve sanki hareketsiz kalmasını gösterircesine "Hiçbir yere gitme" dedi. Aceleyle kurulanıp şortunu ve sonra da pantolonunu giydi. Dışarı çıkıp kükredi. "Bliss!"

Gemide birinin diğerlerinden en fazla dört metreden uzakta olması güçtü. Bliss derhal odasının kapısında beliriverdi. Gülümseyerek "Bana mı seslendin Trevize yoksa duyduğum şey ılık Rüzgârda dalgalanan otların hışırtısı mıydı?" dedi.

"Komik olmayalım Bliss. Ne demek oluyor bu?" derken baş-parmağıyla arkadaki çocuğu gösterdi.

Bliss eğilerek Trevize'nin arkasına doğru baktı. "Şeyy, dün gemiyle getirdiğimiz küçük Solarlı değil mi bu?" dedi.

"Gemiye sen aldın. Onu neden ben yıkayacakmışım?"

"Bundan hoşlanacağını düşünmüş olmalıyım. Çok zeki bir yaratık bu, Galaktik kelimelerini anında kapıyor. Bir şeyi bir kez açıklayınca asla unutmuyor. Şüphesiz bunda benim de yardımını oluyor."

"Elbette olacak."

"Evet. Onun sakin olmasını sağlıyorum."

Gezegendeki birçok rahatsız edici olaylar sırasında onu şaşırtıp sakinleştirdim. Gemideyken uyumasını sağladım. Çok sevdiği açıkça belli olan şu kayıp robot, Jemby'yi biraz olsun unutması için zihnini birazcık başka şeylere çekmeye uğraşıyorum."

"Sonunda buradan hoşlandıkça onu unutuyor, herhalde."

"Öyle sanıyorum, çocuk henüz küçük olduğu için bunda başarılı olabilirim ve zihnini etkilemeye elimden geldiğince devam edeceğim. Ona Galaktik lisanını konuşmayı öğreteceğim."

"Öyleyse sen yıka onu. Anladın mı?"

Bliss omuz silkti. "Madem ısrar ediyorsun peki. Ama onun hepimizi sevmesini istemiştim ben. Bizlerin ona karşı samimi davranışlarda bulunmamız faydalı olabilir. Şüphesiz sen de buna katılabilirsin."

"Bu kadarı da fazla ama. Ve onu yıkadıktan sonra defet buradan. Seninle konuşmak istiyorum."

Bliss ani bir hiddetle "Nasıl defet' diyebilirsin?" dedi.

"Onu havalandırma kabinine fırlatmanı istemedim. Odana bir yere koy. Köşeye yerleştirebilirsin mesela. Sana söyleyeceklerim var."

"Emirlerinizi bekleyeceğim" dedi Bliss buz gibi bir bakışla.

Trevize onun ardından bir süre baktı, hiddeti azalıyordu, sonra pilot kabinine yürüdü ve ekranı açtı.

Solaria sol kısmındaki hilal şeklindeki ışıkla koyu bir daire olarak öylece duruyordu. Trevize bilgisayarla temas kurmak için ellerini konsola yerleştirdi ve birdenbire kızgınlığının yok olduğunu hissetti. Beyni ile bilgisayar arasında iyi iletişim kurmak için sakin olmalıydı ve sonunda şartlanmış bir refleksle mükemmel bir performans gösterdi.

Geminin etrafında hiçbir yönde, gezegenin uzaklığı kadar bir mesafede yabancı nesneler yoktu.

Solarlılar ya da robotları, (küçük bir olasılıkla) kendilerini takip edememişler, belki de etmemişlerdi.

"Çok iyi" dedi kendi kendine. O halde bu karanlık bölgeden de uzaklaşabilirdi. Eğer böyle devam ederse, şu ekrandaki Solaria nasıl küçülüp etrafında dönen güneşinden daha küçük bir hale geliyorsa öyle küçülüp gözden kaybolabilirdi.

Bilgisayarı gezegenden hızla uzaklaştırması için programladı. Çünkü böylece çok daha güvenlikle hızlanabilirlerdi. O zaman fırlayışın emin olarak gerçekleşmesi için uzay eğiminin düşük olduğu bir bölgeye daha çabuk varabilirlerdi.

Ve böyle durumlarda hep yaptığı gibi yıldızlan incelemeye koyuldu. Yıldızlar o kadar sabit ve durgundu ki insanı hipnotize edebilirlerdi. Aradaki bunca uzun mesafe yüzünden çalkantı ve hareketleri yok olmuş ve hepsi birer ısıldı nokta haline gelmişlerdi

Bu ısıldı noktalardan birisi de etrafında dünyanın döndüğü, ışığının hayatı oluşturduğu, bunun yardımıyla insanlığın geliştiği güneş, asıl güneş olabilirdi pekâlâ.

Şurası, kesindi ki yıldızların etrafında dönüp duran gezegenler yıldız ailesinin birer parlak ve önemli üyesi ise ve bunlar da bilgisayarın Galaktik haritasında yer almıyorlarsa aynı olay güneş için de söz konusu olabilirdi.

Ya da liste bulunmayan bu güneşler daha önce yapılan bir anlaşma ile kendilerine bırakılan diğer gezegenlere mi aitti yalnızca? Acaba yeryüzü güneşi önceden Galaktik haritada yer aldığı halde, ona benzer fakat üzerinde yaşam bulunan uyduları olmayan on binlerce yıldızın arasından silinmemiş olabilir miydi?

Ama Galakside yaklaşık otuz milyon güneş benzeri yıldız vardı ve bunlardan yalnızca binde birinin, etrafında dönüp duran ve üzerinde hayat olan uydusu bulunuyordu. Şu anki konumlarından birkaç parsek (3.26 ışık yılı) mesafe içinde böyle yaşanabilir bir gezegen olabilirdi. Güneş benzeri yıldızları teker teker inceleyip bu tip gezegenleri mi araştırmalıydı?

Ya da asıl güneş Galaksi bölgesinde bile değil miydi acaba? Güneşin komşu gezegenlerden birisi olduğuna inanan ve ilk yerleşenlerin kendileri olduğunu düşünen daha kaç bölge vardı?

Bilmesi gereken çok şey vardı ama şu ana kadar elde hiç bilgi yoktu. Aurora'daki bin yıllık harabeleri iyice incelemenin bile dünyanın konumuna ilişkin bilgi verebileceği çok zayıf bir olasılıktı. Hatta Solarlı'ları bilgi vermeye ikna etmek bile çok daha zayıf bir ihtimaldi.

O halde Trantor'daki büyük kütüphanede bulunan yeryüzüne ait bütün bilgiler yok olduysa; Gaia'nın engin, kollektif hafızasında yeryüzüne ilişkin hiçbir şey kalmadıysa uzaylıların kaybolan gezegenlerinde bulunması muhtemel bütün bilgilerin gözden geçirilmiş olması çok küçük bir olasılık gibi görünüyordu.

Ve şansı çok yaver gider de yeryüzünün güneşini ve yeryüzünün ta kendisini bulursa o zaman gerçeği fark etmemesi için onu zorlayacak bir şey olacak mıydı? Yeryüzünün savunma mekanizması katı mıydı? Gizli kalmadaki kararlılığı aşılmaz mıydı?

Neyi arıyordu peki?

Dünyayı mı? Yoksa (hiçbir açık sebep olmaksızın) dünyada bulabileceğim sandığı Seldon Planındaki hatayı mı arıyordu?

Seldon Planı beş yüzyıldır işliyordu ve insan türlerim nihayet Birinciden daha büyük, asil ve hür İkinci Galaktik İmparatorluğunun merkezindeki güvenli bir Umana götürecekti (öyle söyleniyordu) ve Trevize buna karşı çıkmış, oyunu Galaksi için kullanmıştı. İkinci Galaktik İmparatorluğu, boyutu ve çeşitliliği ile büyük olsa da, Galaksiya'ya kıyasla o, sadece mikroskobik boyuttaki bağımsız organizmalardan oluşan basit bir topluluk iken, Galaksiya büyük bir bütün organizma olabilirdi. Ayrıca ikinci Galaktik İmparatorluğu, insanlığın oluşundan beri kurduğu bağımsızlardan oluşan kuruluşlara başka bir örnek olabilirdi. Bu imparatorluk, belki de en büyük ve türleri içinde en iyisi idi ama yine de bu türlerin bir üyesi olarak varlığını sürdürebilirdi.

Tamamen farklı türlerin oluşturduğu bir birlik olan Galaksia'nın İkinci Galaktik İmparatorluğundan daha iyi bir duruma geçmesi için, planda muhteşem Hari Seldon'un kendisinin de gözünden kaçtığı bir hata olmalıydı.

Ama eğer bu, Seldon'un dikkatinden kaçan bir şeyse Trevize nasıl düzeltebilirdi? Bir matematikçi değildi. Planın ayrıntıları hakkında hiçbir fikri yoktu. İzah edilse bile hiçbir şeyi anlayacak durumda değildi.

Bütün bildiği, oldukça fazla bir miktardaki insanları ilgilendiren ve ulaşılan sonuçlarla hiçbir ilgisi olmayan tahminlerdi. Galaksinin kabarık nüfusu hakkındaki ilk tahminin doğru olduğu açıktı, ikincisi ise ayrıntıları sadece ikinci Vakıf vatandaşlarının bilip çok iyi korumuş oldukları için doğru olmalıydı.

Bu da desteksiz olduğu gibi kabul edilmiş ve bir daha hiç düşünülmemiş ve sözü edilmemiş bir tahmin oluyordu ve yanlış olma olasılığı da vardı. Öyle bir tahmin ki, eğer yanlış olduğu ortaya çıkarsa Plan'ın büyük sonucu değişebilir ve bu da Galaksia'nın İmparatorluğa tercih edilmesini sağlayabilirdi.

Ama bu fikir çok açıksa ve bu yüzden ifade edilmediği de göz önüne alınırsa nasıl yanlış olabilirdi? Ve hiç kimse ondan bahsetmedikçe, aklından geçirmedikçe Trevize ondan nasıl emin olabilirdi ya da onun varlığını tahmin etse bile yapısı hakkında nasıl fikir edinebilirdi?

Gerçekten Gaia'nın iddia ettiği gibi olayları hatasız bir şekilde içinde hisseden kişi kendisiydi?

Niçin yaptığını bilmediği halde bile yapılacak en doğru şeyi biliyor muydu?

Şimdi etrafta tanıdığı her gezegeni ziyaret ediyordu. Gerçekten bu yaptığı doğru muydu acaba? Bu gezegenlerdekiler cevabı biliyorlar mıydı? Ya da en azından cevabın başlangıcını. Aurora'da yıkıntılar ve vahşi köpeklerin dışında ne vardı? (Belki de diğer yabani yaratıklar bulunuyordu. Kızgın boğalar, dev sıçanlar, yeşil gözlü sinsi kediler...) Solar h canlıydı ama üzerinde sadece robotlar ve enerji iletici insanlardan başka neler vardı? Fakat bu iki gezegende Dünya'nın konumuna ilişkin gizli bilgiler bulunmadıkça bunların Seldon Planı ile hiçbir ilgisi olamazdı.

Ama eğer varsa Dünya'nın Seldon Planı'yla ne ilişkisi olabilirdi? Bütün bunlar delilik miydi yoksa? Kendi yanılmazlık hayaline dalıp gitmiş miydi?

İçini kaplayan aşın bir utanç duygusu ona öyle sıkıştırdı ki artık güçlükle nefes alabiliyordu. Uzakta umursamaz bir şekilde öylece duran yıldızlara baktı ve Galaksideki en büyük aptal ben olmalıyım' diye geçirdi aklında.

57

Bliss'in sesi ile düşüncelerinden sıyrıldı. "Şey, Trevize, niçin beni görmek istedin? Bir sorun mu var?"

Trevize başını kaldırdı ve bir an içinde bulunduğu ruh halini silip atmak çok güç geldi. Bir süre gözlerini ona dikti ve sonra "Yo, hayır. Sorun yok Ben...ben sadece düşüncelere dalıp gitmiştim. Bazı zamanlar böyle dalıyorum." dedi.

Bliss'in onun hislerini okuyabildiğini bilmek kendisini rahatsız ediyordu. Ortada, zihnini kurcalamayacağına ilişkin Bliss'in verdiği bir söz vardı yalnızca.

Bliss, Trevize'nin sözüne inanmış görünüyordu. "Pelorat Fallom'un yanında, ona Galaktik lisanını öğretiyor. Çocuk bizim yediklerimizi hiç itirazsız yiyor. Peki, benimle ne görüşecektin?" dedi.

"Burada olmaz" dedi Trevize. "Şu anda bilgisayarın bana ihtiyacı yok. Odama gelirsen yatağım düzgün, sen oraya otururken ben de sandalyeye otururum. Ya da istersen ben yatağa otururum, sen de sandalyeye."

"Fark etmez" dedi Bliss. Birkaç adımlık bir yoldan sonra Trevize'nin odasına geldiler. Bliss onun dikkatle süzüyordu. "Artık kızgın görünmüyorsun." dedi.

"Zihnimi mi kontrol ediyorsun?"

"Hayır, kesinlikle değil. Yüzündeki ifadeden öyle anlaşılıyor" dedi.

"Kızgın değilim. Bazen geçici olarak hiddetlenebiliyorum ama kızgınlıkla aynı şey değil. Neyse, eğer bir sakıncası yoksa sana sormak istediğim sorular var."

Bliss Trevize'nin yatağına dikçe oturdu. Geniş yanaklı yüzünde ve koyu kahve gözlerinde ciddi bir ifade vardı. Omuzlarına dökülen siyah saçları özenle taranmıştı ve düzgün parmaklan gevşekçe kenetlenmiş olarak kucağında duruyordu. Etrafına hafif bir parfüm kokusu yayıyordu.

Trevize gülümseyerek "Böyle iki dirhem bir çekirdek giyinip kuşanmış senin gibi genç ve güzel bir kıza bağırmayacağını düşünüyorsun herhalde." dedi.

Bliss "Eğer kendini daha iyi hissedeceksen bana bağırabilir ve bütün gücünle çığlıklar atabilirsin. Tek istediğim şey Fallom'a bağırıp çağırmaman." dedi.

"Bunu düşünmüyorum. Aslında sana da bağırmaya niyetim yok. Seninle dost olmaya karar vermemiş miydik biz?"

"Şimdiye kadar Gaia sana karşı dostça duygular dışında hiçbir şey hissetmedi, Trevize."

"Gaia'dan bahsetmiyorum ben. Senin onun bir parçası olduğunu, Gaia olduğunu biliyorum. Ama hâlâ sende şöyle ya da böyle kişisel bir şeyler de var. İşte ben ona seslenmek istiyorum. Gaia'yı işe karıştırmadan ya da olabildiğince az katıştırarak Bliss diye birisiyle konuşuyorum. Seninle dost olmayacak mıydık biz?"

"Evet, Trevize."

"Öyleyse biz malikâneyi terk edip gemiye ulaştıktan sonra Solaria'daki robotlarla ilgilenip onları neden engellemedin? Hem hakarete uğradım, hem de yaralandım ama sen parmağını bile kıpırdatmadın. Her geçen dakika oraya birçok başka robotların gelip, sayının fazlalığı ile bizleri

iyice zorlayabilme olasılığına rağmen hiç bir şey yapmadın sen."

Bliss ciddi bir tavırla Trevize'ye baktı ve bu hareketlerini savunmaktan çok onlara birer açıklama getirmek istermişçesine konuştu. "Tamamen eli kolu bağlı oturup durmuyordum Trevize, Muhafız Robotların beyinlerini inceliyordum ve onları nasıl kontrol edebileceğimi bulmaya çalışıyordum."

"Bunu biliyordum. O zaman anlatmıştın. Anlamadığım şey bundaki mantık. Tamamen tahrip etmeye gücün yeterken sonunda yaptığın gibi neden sadece onları kontrol etmeyi denedin?"

"Bir beyin taşıyan şeyi tahrip etmenin bu kadar basit olduğunu mu sanıyorsun?"

Trevize'nin dudakları hoşnutsuzlukla kıvrıldı. "Aman Bliss. Beyin taşıyan bir şey de ne demek oluyor? Sadece bir robottu o."

"Sadece bir robot mu?" derken sesi duyguluydu.

"Sürekli tartıştığımız mesele bu işte. Sadece, sadece Solarlı Bander bizi öldürmekte niçin tereddüt etti, biliyor musun? Çünkü bizler sadece enerji ileticileri olmayan birer insandık. Fallom'u kendi kaderine terk etmede neden tereddüt etmemiz gerekiyor? Çünkü o sadece zavallı bir Solarlı ve henüz gelişimini tamamlamamış bir... Eğer senden uzak durmasını istediğin kimseleri ya da şeyleri sudan sebeplerle yok etmeye bir başlarsan, ondan sonra canının istediği her şeyi yok edersin. İstersen seni rahatsız eden şeyleri daima birer kategoriye rahatlıkla dâhil edersin."

Trevize "Olaya mükemmel bir akılla açıklama getireyim derken saçmalıyorsun. Robot yalnızca bir robottu. Bunu inkâr edemezsin, insan değildi. Onun bizim anladığımız anlamda bir zekâsı yoktu. Bir insanın görünüşünü taklit eden bir makineydi" dedi.

"Onun hakkında hiçbir şey bilmeden nasıl böyle kolayca konuşabiliyorsun, anlamıyorum. Ben Gaia'yım. Evet, aynı zamanda Bliss'im, ama yine de Gaia'yım. Ben, her atomunu değerli ve bulan ve atom bileşimini çok daha fazla kıymetli ve sayan bir gezegenim. Ben/biz/Gaia bütüne asla zarar vermeyecek şekilde düzenlenmiş daha kompleks bir şeye dönüştürdüğümüz bir yapıyı öyle kolayca yıkmayız. Biliyoruz ki en üst yapı zekâyı üretir ve zekâyı tahrip etmeye istekli olmak için de elde çok önemli bir sebebimiz olmalı. Bunun mekanik zekâ ya da biyokimyasal olması pek bir şey değiştirmez. Aslında, muhafız robot ben/biz/Gaia'nın hiç görmediği bir zekâyı temsil ediyordu. Onu incelemek harika bir olaydı. Yok etmek ise acil bir tehlike dışında akü almayacak bir şey."

Trevize sert bir tonda "Tehlikede olan daha önemli üç beyin vardı. Seninki, âşık olduğun insan Pelorat'ınki ve bir de naçizane benimki" dedi.

"Dört! Hâlâ Fallom'u dâhil etmeyi unutuyorsun. Henüz onlar tehlikede değildi. Bana öyle gelmişti. Dinle. Bir yağlıboya tablo düşün, muhteşem bir sanat şaheseri ama onun varlığı senin için ölüm demek. Yapmak zorunda kaldığın tek şey büyükçe bir fırça alıp gelişigüzel darbelerle onu boyamaktır ve böylece onu tahrip edip kendini kurtarırsın. Ama bir de şöyle düşün: Tabloyu, dikkatle inceleyip bir nokta koyarsan, diğer taraftan bir kısmını da silersen onun, ölümüne sebep olmasını engellediğin gibi hâlâ bir şaheser olarak kalmasını sağlayabilirsin. Tabii ki bu olay çok büyük bir özen olmaksızın gerçekleştirilemez. Zaman alır, fakat şurası kesindir ki eğer buna zaman bulursan tabloyu kurtarmayı denediğin gibi yaşamını da kurtarmaya çabalamış olursun."

Trevize "Belki" dedi, "Ama sonunda sen tabloyu kurtarılamaz hale getirdin. Büyük yağlıboya fırçası bütün harika renklerle şekil ve biçimsel incelikleri silip götürdü. Bizim ve senin kendi yaşamının tehlikede olması seni kıpırdatmazken şu küçük çift-cinsiyetli yaratığın yaşamı riske girince

bunu birdenbire gerçekleştirdin."

"Biz yabancılar çok ani bir riskle karşı karşıya değildik ama anladığım kadarıyla Fallom için böyle bir risk vardı. Muhafiz robotlarla Fallom arasında bir seçim yapmak zorundaydım ve ben de hiç vakit kaybetmeksizin Fallom'u seçtim."

"Hepsi bu mu Bliss? Bir zekâyı diğerini hiçe sayarak ele aldın, daha kompleks ve değerli olanı çabucak yargıladın. Öyle mi?"

"Evet."

Trevize, "Şu önünde duran çocuğun yalnızca bir çocuk, ölümle tehdit edilen bir çocuk olduğunu söylediğimi farz et. Sen de içgüdüsel bir materyalizmle ölçüp biçmeden ve üç yetişkin insanın hayatı da tehlikedeyken ani bir hareketle onu kurtardın" dedi.

Bliss hafifçe kızardı. "Evet, öyle bir şey olmuş olabilir ama bahsettiğin gibi alaylı bir şekilde değil. Ayrıca bunun ardında akıla bir düşünce de yatıyordu."

"Merak ediyorum. Eğer bunun gerisinde akıla bir fikir yatsaydı çocuğun kendi toplumundaki kaçınılmaz kaderine kurban edildiğini anlamış olurdun. Şu Solarlıların, saptadıkları nüfusun tabanını muhafaza edebilmek için kaç bin çocuğu katlettiklerini kim bilebilir?"

"Bu konuda daha başka şeyler de var, Trevize. Çocuk veliaht olabilmek için çok küçük olduğundan öldürülebilirdi. Ayrıca babasının henüz olgunlaşmadan öldüğünü ve onu benim öldürdüğümü de unutma."

"Ölme ya da öldürme vaktinde mi?"

"Önemli değil. Onun babasını ben öldürdüm. Öyle bir kenarda oturup çocuğun benim bir hatam yüzünden öldürülmesine seyirci kalamam. Ayrıca Gaia'nın daha önce hiç incelemediği bir beyni inceleme fırsatı da cabası."

"Bir çocuk beyni."

"Her zaman bir çocuk beyni olarak kalmayacak. İleride beyni, her iki yanında enerji iletici küreler de geliştirecek. Bu küreler bütün Gaia'nın bile beceremeyeceği hünerleri sergileyebilirler. Birkaç ışığı yanık tutmak ya da kapıyı açma cihazını çalıştırmak gibi basit birkaç iş bile beni fazlasıyla yoruyor. Ama Bander, Comporellon'da gördüğümüz şu şehirden daha karmaşık ve daha büyük bir tesise gerekli olan enerjiyi uykudayken bile sağlayabiliyordu."

Trevize "Öyleyse, sen bu çocuğu asıl beyin araştırmanın küçük bir parçası olarak görüyorsun."

"Bir bakıma öyle."

"Ben böyle düşünmüyorum. Bence gemiye tehlike aldık. Hem de büyük bir tehlike."

"Ne gibi bir tehlike? Benim de yardımımla çocuk mükemmel bir uyum sağlayacaktır. Çok zeki bir şey bu ve şimdiden bizlere karşı duyduğu sevgiyi göstermeye başladı. Biz ne yersek o da aynısını yer, nereye gidersek gider ve ben/biz/Gaia onun beynini inceleyerek çok müthiş bilgiler elde edebiliriz."

"Peki ya üremeye başlarsa? Bir eşe ihtiyacı yok. O, kendi kendinin eşi durumunda zaten."

"Doğurganlık yaşına ulaşması için daha ilerde uzun yıllar var. Bu uzaylılar yüzyıllardır yaşayıp gidiyor ve Solarlılar sayılarını arttırmaya da hiç istekli değiller. Belki de nüfus artışları kasıtlı olarak geciktiriliyordur. Yani Fallom'un uzun zaman çocuğu olmayacak demektir bu."

"Bundan nasıl emin olabilirsin?" "Emin değilim. Sadece mantığımı işletiyorum." "Ve ben de sana Fallom'un tehlikeli olduğunu söylüyorum." "Sen de bilmiyorsun bunu. Mantığını da kullanmıyorsun." "Şu anda sana bir sebep gösteremem Bliss, ama hissediyorum bunu. Ayrıca doğruyu sezinleme yeteneğimin yanılmaz olduğunu iddia eden ben değil, sendin."

Bliss kaşlarım çattı. Huzursuz görünüyordu.

58

Pelorat pilot kabininin kapısında durakladı ve oldukça meraklı bir şekilde içeri baktı. Sanki onun iyice işine gömülüp gömülmediğini anlamak ister gibiydi.

Trevize bilgisayarla çalışırken her zaman yaptığı gibi ellerini konsola dayamamıştı ve gözleri de ekrandaydı. Pelorat onun çalıştığını düşünerek kıpırdamadan ve rahatsız edecek bir hareketten kaçınarak sabırla bekledi.

Nihayet Trevize başını kaldırıp Pelorat'a baktı. Ona bakıyor olmasına rağmen pek fark etmemişti. Hep bilgisayarla çalıştıktan sonra böyle gözleri biraz buğulu, bakışları dağınık olurdu. Başka bir yerde ve zamanda yaşıyormuş gibiydi.

Sanki optik küredeki görüntü ağır ağır berraklaşıyormuşçasına başını salladı. Ve bir süre sonra ellerini kaldırıp gülümsedi. Tekrar kendine gelmişti.

Pelorat özür diler gibi konuştu: "Korkarım ayaklarına dolaşıyorum, Golan" dedi.

"Pek değil, Janov. Yalnızca fırlayış için hazır olup olmadığımızı araştırıyordum. Aslında buna hemen hemen hazırız, yalnızca şansı artırmak için birkaç saat daha bekleyeceğim."

"Şans ya da rastlantı faktörlerinin bunda bir etkisi var mı?"

Trevize "Sadece aklıma geldiği için söyledim" dedi gülümseyerek. "Ama rastlantı faktörlerinin bu teoride etkisi var. Neler düşünüyorsun bakalım?"

"Oturabilir miyim?"

"Elbette, ama gel odama gidelim istersen. Bliss'ten ne haber?"

"Gayet iyi." Boğazını temizledi ve "Yeniden uykuya daldı. Biliyorsun uykusunu alması gerek." dedi.

"Çok iyi anlıyorum. Uzay ötesinde olmanın yarattığı bir sonuç bu."

"Tamamen öyle, dostum."

"Ya Fallom?" Trevize sandalyeyi Pelorat'a bırakarak yatağa rahatça uzandı.

"Bilgisayara benim için bastırdığın kitaplar var ya, onlar halk hikâyeleriydi değil mi? Fallom onları okuyor. Şüphesiz Galaktik lisanını çok az biliyor, ama sözleri telaffuz etmekten hoşlanıyor gibi geldi bana. Şey, onu hep erkek olarak düşünüyorum. Sence niçin böyle yapıyorum dostum?"

Trevize omuz silkti. "Belki sen de erkek olduğun içindir." dedi.

"Belki de. Müthiş zeki bir çocuk bu, tahmin edemezsin."

"Biliyorum."

Pelorat tereddütle "Anladığım kadarıyla Fallom'dan pek hoşlanmıyorsun." dedi.

"Ona şahsi bir düşmanlığını yok, Janov. Hiç çocuğum olmadı ve özellikle onlara bir sevgi beslemiş değilim. Hatırlıyor gibiyim, senin çocukların vardı, değil mi?"

"Bir oğlum var. Hatırlıyorum, küçük bir çocuk olduğunda o benim için bir mutluluktu. Belki de bu yüzden Fallom'u hep erkek olarak düşünüyorum. O, beni çeyrek asır gerilere çekip götürüyor."

"Onu sevmene bir itirazım yok, Janov."

"Kendine bir şans verirsen onu sen de seversin."

"Olabilir tabii Janov, kimbilir belki bir gün denerim bunu."

Pelorat yeniden tereddüt içindeydi. "Ayrıca Bliss'le tartışmaktan bıkıp usandığının da farkındayım." dedi.

"Aslında onunla fazla münakaşa ettiğimizi sanmıyorum, Janov. Onunla gerçekte oldukça iyi anlaşıyoruz. Hatta geçen gün birbirimize bağırıp çağırmadan, suçlamadan onun robot muhafızları durdurmadaki gecikmesi hakkında uygarca tartıştık. Ayrıca hayatımızı koruyor, bu yüzden ona arkadaşlıktan daha az bir şey teklif edemem değil mi?"

"Evet, bunu anlıyorum. Fakat tartışmayı münakaşa anlamında söylememiştim. Galaksiya hakkındaki sürekli bir düşmanlığın insan tabiatına aykırı olduğunu belirtmek istedim."

"Yaa, öyle mi? Umarım bu böyle devam eder. Karşılıklı nezaketi kastediyorum."

"Tartışmada onun yerini almamda bir sakınca var mı acaba Golan?"

"Tabii ki yok. Sen de Galaksia fikrini kabul ediyor musun, ya da sadece Bliss'le hemfikir olmak seni mutlu ettiği için mi böyle düşünüyorsun?"

"Samimi söylüyorum, bu tamamen benim düşüncem. Bence yakında Galaksia ortaya çıkacak. Bu işe sen kendin girdin ve doğruluğuna ben de gittikçe artan bir güvenle inanıyorum."

"Seçim bana ait olduğu için mi? Bu hiçbir şeyi kanıtlamaz. Gaia ne derse desin ben de yanılıyor olabilirim. Bu yüzden Bliss'in böyle şeylerle seni Galaksia baklanda kandırmasına izin verme."

"Senin yanıldığını sanmıyorum. Bunu sana Bliss değil, Solarlı gösterdi."

"Nasıl?"

"Şey, her şeyden önce, bizler, yani sen ve ben birer bağımsız varlığız."

"Bu Bliss'in deyimi. Ben bunun yerine şahsiyet' sözünü tercih ederim."

"Bu bir anlam sorunu, dostum. Nasıl istersen öyle söyle. Bizler kendi derimiz içinde, kendi düşüncelerimizi barındırır, her şeyden önce kendimizi düşünürüz. Diğer bütün insanlara zarar verse bile kendimizi savunma, yani nefsi müdafaa, ilk kuralımızdır."

"Ama başkaları için kendi yaşamlarını verenler de var."

"Ender bir şeydir bu. Saçma sapan arzulan için diğer insanların en önemli ihtiyaçlarını feda eden çok daha fazla insan vardır."

"Peki, bütün bunların Solarlı ile ne ilgisi var?"

"İlgisi şu. Solarlı'da bağımsızlara, ya da senin deyiminle şahsiyetlere neler olduğunu gördük. Bütün bir gezegeni aralarında paylaşmaya Solarlılar güçlükle dayanabiliyorlar. Bütün bir bağımsız hayatı yaşamayı asıl özgürlük olarak görüyorlar. Kendi çocuklarını bile hiç özlemedikleri gibi, sayılan çok artarsa onları öldürüyorlar. Etraflarını kendi güçleriyle besledikleri köle robotlarla çeviriyorlar ve böylece öldüklerinde bu mükemmel tesisinde sembolik olarak beraberlerinde yok olup gideceğini düşünüyorlar. Bu hoş bir şey mi sence, Golan? Bunu Gaia'daki ahlak, nezaket ve ortak duygu ile kıyaslayabilir misin? Bu konuda Bliss'le hiç konuşmadık. Bunlar tamamen benim kendi fikirlerim."

"O da seninle aynı fikirleri paylaşırdı, Janov. Ben de öyle düşünüyorum. Solar toplumu çok korkunç, ama her zaman öyle değillerdi. Onlar dünyalı soyundan ya da çok daha yakınlarda normal yaşam sürmüş olan uzaylılardan geliyorlar. Şu ya da bu nedenle Solarlılar aşırılığa uzanan bir yol seçtiler, ama sadece bu aşırılıklarla onları yargılayamazsın. Geçmişte ya da şimdi bu üzerinde insan bulunmayan milyonlarca gezegenleriyle bütün Galakside böyle Solarlı toplumuna benzeyen insanları olan ya da onlarla az bir benzerlik gösteren bir gezegen biliyor musun? Robotlarla dolu olmasalar Solarlılar da böyle bir toplum isterler miydi acaba? Robotlar olmaksızın onların böyle ileri bir Solar dehşetine ulaşabilmesi düşünülebilir mi?"

Pelorat'ın yüzü hafifçe gerildi. "Her şeye bir kulp takıyorsun Golan, yani demek istiyorum ki karşı çıktığın Galaksiyi savunmadan hiç vazgeçmiyorsun."

"Her şeyi yıkıp geçmek istemiyorum. Galaksia'nın bir mantığı var ve onu keşfettiğim zaman ya da, daha doğrusu eğer keşfedersem Galaksia'yı anlayacağım ve o zaman vazgeçip susacağım."

"Bunu başaramama olasılığı var mı sence?"

Trevize omuz silkti. "Bunu nereden bilebilirim? Fırlayış için neden birkaç saattir beklediğimi ve neden birkaç gün daha bekleme tehlikesi ile kendimi yiyip bitirdiğimi biliyor musun?"

"Beklemenin daha emniyetli olduğunu söylemiştin."

"Evet, böyle söyledim ama artık yeterince güvenlikteyiz. Asıl korktuğum şey şu. Bizde koordinatları bulunan şu gezegenler bizi avlayacaklar. Sadece üçünü biliyoruz ve her seferinde ölümden kıl payı kurtulmak pahasına ikisini atlattık. Bu arada Yeryüzünün konumuna, hatta gerçeği söylemek gerekirse onun varlığına ilişkin hiçbir işaret bile bulamadık. Şimdi üçüncü ve sonuncu fırsat karşımda duruyor. Eğer o da bizi yanıltırsa ne olacak?"

Pelorat iç çekti. "Bilirsin eski halk masalları vardır. Fallom'a çalışması için verdiklerimin içinde de bunlardan bir tane var. Adamın birine üç, ama sadece üç dilek sunmuşlar. Böyle şeylerde üç, sanki çok büyükmüş gibi gelir ama karar vermede en küçük sayı olması belki de en küçük, tek sayı olmasındandır. Bildiğin gibi üçte iki kazanır. Neyse, hikâyelerin özü şu. Bu isteklerin hiçbirisi dişe dokunur şeyler değildir. Hiç kimse her zaman doğru isteklerde bulunmaz. Sanıyorum, bu söz isteklerimizden duyacağımız tatmin duygusunu bizim kazanmamız gerektiğini gösteren bilge bir deyişten kaynaklanıyor."

Konuşmasını birden kesti ve mahcup bir şekilde,

"Özür dilerim dostum, zamanını alıyorum. Buraya gelirken amacım sadece seninle biraz çene çalmaktı" dedi.

"Seni her zaman ilginç bulmuşumdur Janov. Bu benzerliği görmeyi çok isterim. Bize de üç dilek

tanıdılar ve ikisini kullandık ama hiçbir yararını göremedik. Şimdi elde sadece biri kaldı. Her nedense bunda da yanılacağımdan eminim. Bu yüzden kararımı geciktirmek istiyorum. Fırlayışı elden geldiğince geciktirmeye çalışmamın sebebi bu."

"Yeniden başarısız olursan ne yapacaksın? Gaia'ya ya da Terminus'a geri mi döneceğiz?"

Trevize "Yoo, hayır." diye fısıldadı başını sallayarak.

"Araştırmamız devam etmeli. Keşke bir de bunu nasıl yapacağımızı bilseydim."

14. BÖLÜM - ÖLÜ GEZEGEN

59

Trevize'nin içi daralıyordu. Araştırmaya başladığından bu yana somut bir basan elde edememiş, sadece bozguna uğramaktan geçici olarak kurtulabilmişlerdi.

Şimdi de bu üçüncü gezegene gitmek için yapılacak fırlayışı kendi huzursuzluğunu arkadaşlarına da bulaştırıncaya kadar ertelemişti. Nihayet bilgisayara gemiyi uzay ötesi harekete geçirmesi komutunu vermeye karar verdiği zaman arkasında, pilot kabininin girişinde ciddi bir tavırla Pelorat ayakta bekliyordu, onun biraz gerisinde yan tarafta Bliss bulunuyordu. Bliss'in elini sıkıca tutmuş, baykuş gibi kendisini dikkatle izleyen Fallom bile oradaydı.

Başını bilgisayardan kaldırmış ve oldukça kaba bir tavırla "İşte tam bir aile!" demişti. Ama huzursuzca bir konuşmaydı bu.

Tamamen gereksiz olduğu halde söz konusu yıldıza daha uzak bir yerden yaklaşacak şekilde uzaya tekrar girmeleri için bilgisayara talimat verdi. Bunun sebebinin daha önceki iki deneyimde başlarına gelenlerin sonucunda bir uyan edinmek olduğunu söylüyordu ama aslında buna kendisi de inanmıyordu. Bu düşüncesinin altındaki asıl neden şuydu: Uzaya, yıldıza çok uzak bir yerden girerse onun, üzerinde yaşanabilecek bir gezegeni olup olmadığından emin olamayacaktı. Bu da onun bu uzay yolculuğundaki başarısızlığını bir-iki gün geciktirebilirdi. Şimdi, arkada kendisini izleyen aile fertleri olduğu halde derin bir nefes aldı ve bilgisayara son komutu yüklerken nefesi dudaklarının arasından ıslık olarak boşaldı.

Ekrandaki yıldız şekilleri sessizce hareket etti ve ekran biraz daha temizlendi. Çünkü artık yıldızların daha seyrek bulunduğu bir bölgeye gelmişlerdi. Ve burada, hemen hemen merkezde parıltılar saçan bir yıldız görülüyordu.

Şuadan bir başarıydı bu. Trevize sırıttı. Yine de eldeki üçüncü koordinatlar yanlış olabilirdi ve görünürde uygun bir G tipi yıldız bulunmayabilirdi. Arkasına dönerek "İşte bu. Üç numaralı yıldız" dedi.

"Emin misin?" dedi Bliss hafifçe.

"İzle" dedi Trevize. "Düğmeyi çevirince bilgisayarın Galaktik haritasındaki eşit merkezli görüntüye döneceğiz ve eğer bu parlak yıldız kaybolursa, haritada kayıtlı değil demektir ve bu da onun, bizim aradığımız yıldızın ta kendisi olduğunu gösterir."

Bilgisayar komuta yanıt verdi ve yıldız birdenbire ekranda yok oldu. Sanki hiç orada görünmemiş gibiydi ama diğer yıldızlar bütün heybetiyle yerlerindeydi.

"Bulduk onu" dedi Trevize.

Ve Uzak Yıldızın hızını o anki hızının yansından biraz daha fazla arttırdı. Fakat üzerinde yaşam bulunan bir gezegenin bulunup bulunmadığı sorusu hâlâ vardı ve Trevize'nin bunu keşfetmek için hiç de acelesi yoktu. Üç gündür yıldıza yaklaşıyor olmalarına rağmen hâlâ bu konuda söylenecek hiçbir şey yoktu.

Belki de gerçekten bir şey yoktu. Dev bir gaz kütlesi yıldızı çevreliyordu. Yıldızdan çok uzaktı ve onun gündüz kısmındaki kalın bir hilal şeklindeki soluk san pırıltısını bulundukları yerden görebiliyorlardı.

Bu görüntüler Trevize'nin hoşuna gitmemişti, ama hoşnutsuzluğunu gizlemeye çalışarak sadece yalın bilgi veren bir rehber kitabı gibi konuştu. "Burada büyük bir gaz kütlesi bulunuyor" dedi. "Harika bir manzara. Kalın bir çift halkası var. Şimdilik oldukça iri iki uydu seçilebiliyor."

Bliss "Hemen hemen bütün sistemlerde gaz kütleleri vardır, değil mi?" dedi.

"Evet, fakat bu daha büyük. Uydularıyla arasındaki mesafeye ve gelişim periyotlarına bakılırsa bu gaz kütlesi yaşanabilir bir gezegenden yaklaşık iki bin kez daha büyük."

"Farkı nedir o halde?" diye sordu Bliss. "Gaz kütlesi gaz kütlesidir ve boyutlarının büyüklüğü neyi değiştirir? Onlar her zaman çevreledikleri yıldızdan uzakta bulunurlar ve büyüklükleri ile mesafeleri yüzünden hiçbirisinde hayat yoktur. Bence yıldıza yaklaşıp yaşanabilecek bir gezegen araştırmaya başlamalıyız."

Trevize tereddüt etti, sonra gerçekleri ortaya koymaya karar verdi. "Gerçeği söylemek gerekirse" dedi, "Bu dev kütle gezegensel uzayı yalayıp yutuyor. Kendi yapısına çeviremediği maddeleri ise kendi uydu sistemlerini kurmak için oldukça büyük kütlelere dönüştürüyor. Çok uzak mesafelerden bile bu birleşimleri engellerler, böylece bir yıldızın tek ve en büyük gezegeni olma unvanını da korurlar. Sadece civarda gaz kütleleri ve asteroidler bulunur.

"Burada hiç yaşanacak gezegen olmadığını mı söylüyorsun?"

"Gaz kütlesi ne kadar büyükse bunun yaşanabilir bir gezegen olma olasılığı o kadar azdır. Ve bu gaz kütlesi o kadar çok büyük ki bunun cüce bir gezegen olduğu ortada."

Pelorat, "Onu görebilecek miyiz?" diye sordu.

Şimdi üçü birden ekrana dalmışlardı (Fallom, Bliss'in odasında kitaplarla ilgileniyordu).

Hilal ekranı doldurunca kadar manzara büyüleyiciydi. Merkezin üzerinde yüksekçe bir yerde bu hilali çaprazlamasına geçen siyah kalın hat, bu halka sisteminin gölgesiydi. Gölgeye girmeden az önce karanlık kısma uzanan parıltı bir dönemeç halinde gezegen yüzeyinin biraz ilerisinden görülebiliyordu.

Trevize "Gezegenin dönme ekseni, etrafında döndüğü gezegene yaklaşık otuz beş derecelik bir açı oluşturacak şekilde değişiyor ve tabii ki onu tam ortasından çevreleyen halka da bu eğime uyuyor. Bu yüzden, yörüngesindeki bu konumuyla yıldızın ışığı aşağıdan geliyor ve halkanın gölgesi de ekvatorun oldukça yukarısına düşüyor." dedi.

Pelorat büyülenmiş olarak onu izliyordu. "Ama bu halkalar ince" dedi.

"Ortalamanın oldukça üstündeler aslında" dedi Trevize.

"Efsaneye göre yeryüzünün yıldız sistemindeki gaz kütlesini çevreleyen halkalar bundan çok daha

geniş, parlak ve mükemmeldir. Kıyaslanırsa bunlar onun yanında cüce kalıyorlar."

Trevize "Hiç şaşırmadım" dedi. "Bir hikâye binlerce yıl kulaktan kulağa anlat ılırsa sence eksilir mi?" dedi.

Bliss "Çok güzel bir şey bu. Hilali izlerseniz onun gözleriniz önünde nasıl kıvrılıp büküldüğünü görürsünüz." dedi.

"Atmosfer fırtınaları" dedi Trevize. "Eğer uygun bir dalga boyu seçersen bunu daha açık görürsün. Bir deneyelim bakalım." Ellerini konsola koydu ve bilgisayardan rotayı spektrum ile inceleyip uygun dalga boyunda durmasını istedi.

Hafifçe aydınlatılmış hilal müthiş bir hızla onu izlemeye çalışanların gözlerini kamaştırarak vahşi bir renk cümbüşüne dönüştü. Sonunda ekranda içinde kıvrılıp açılan spirallerin dolaştığı kızıl bir turuncu hilal göründü.

Pelorat "İnanılmaz bir şey!" diye mırıldandı.

"Nefis!" dedi Bliss.

Trevize "Oldukça inanılır" diye geçirdi aklından. Her şey olabilirdi ama asla nefis değildi bu. Beğenilerini kazanan bu gezegenin Trevize'nin çözmeye çabaladığı sırrın şansını azalttığını düşününce Pelorat ve Bliss'i huzursuzluk kapladı, bu güzellik karşısında kaybolup gitmediler. Ama neden endişeleniyorlardı peki? Trevize'nin kararının doğruluğu her ikisini de tatmin ediyordu ve bu araştırmasında, konuyla ilgili hiçbir duygusal bağ olmaksızın onun yanında yer almışlardı. Bunun için kendilerini suçlamanın bir anlamı yoktu.

"Karanlık kısım siyah görünüyor ama eğer gözlerimiz normal uzun dalga boyu limitinin birazcık ötesi bir mesafeye duyarlı olsa bunu donuk, koyu ve asap bozucu bir kırmızı olarak görürüz. Gezegen ateşten hemen hemen kıpkırmızı olacak şekilde büyük olduğu için büyük miktarda kızıl ötesi ışınlar saçıyor. Bir gaz kütlesinden daha fazla bir şey bu; henüz oluşum safhasındaki bir yıldız gibi."

Bir müddet duraksadı ve devam etti. "Ve şimdi bunu aklımızdan çıkarıp, varolması muhtemel yaşanabilir gezegeni arayalım."

Pelorat gülümseyerek "Belki de vardır. Sakın vazgeçme dostum." dedi.

Trevize buna inanmamıştı ama yine de "Vazgeçmiş değilim." dedi. "Gezegenlerin oluşumu sıkı kurallar açısından çok karmaşık bir olaydır. Sadece olasılıklardan konuşuyoruz biz. Uzayda bu canavarla olasılıklar azalır ama hiçbir zaman sıfıra gelmez."

Bliss "Niçin meseleyi şöyle düşünmüyorsun? İlk iki koordinat grupları sana uzaylılarca yaşanabilen gezegenler verdi, sonra bu üçüncü koordinatlar da bir yıldız verdiğine göre aynı zamanda yaşanabilen bir de gezegen vermesi gerekir. Neden olasılık olsun?"

Hiç de teselli olmamasına rağmen Trevize "Haklı olduğuna inanıyorum" dedi. "Artık bu gezegensel düzlemden çıkıp doğru hızlanacağız."

"Trevize'nin bu niyeti daha ağzından çıkarken bilgisayar gerekeni yaptı. Pilot koltuğunda geriye yaslandı, insan böyle gelişmiş bir bilgisayarla gravitik bir gemiyi kullanmaya bir kez alışınca asla bir daha herhangi bir tip gemiyi kullanamazdı.

Tekrar işlemleri kendi başına yapmaya tahammül edebilir miydi? Hızlanmayı hesaplayıp uygun bir

seviyede sınırlamaya nasıl katlanırdı? Her halükarda bir şeyler unutabilirdi ve kendisiyle birlikte gemideki herkesi fırlatıp duvarlara çarpacak kadar bir enerji ile dolabilirdi.

O halde sürekli bu gemiyi ya da buna çok benzeyen bir başkasını kullanmalıydı. Ama acaba bu küçük farklılığa bile dayanabilir miydi?

Ve zihnini yaşanabilir bir gezegenin varlığına ilişkin sorudan uzak tutmak için düşüncesini gemiyi düzlemin aşağısına değil de yukarısına doğru yöneltmeye verdi. Düzlemin aşağısına gitmeyi engelleyen belirli herhangi bir sebep olmamasına rağmen pilotlar neden hep yukarısını tercih ederlerdi?

Bu meseleye gelince, yukarıda bir yön seçerken niçin aşağıda da bir yön seçiyordu. Uzayın simetrisi düşünülürse bu tamamen bir alışkanlık olayı idi.

Bununla beraber gözlenmekte olan herhangi bir gezegenin kendi ekseni ve yıldızı etrafında yaptığı dönüşlerde hangi yolu izlediğini de bilirdi. Her ikisi saatin ters yönünde ise havaya kaldırılmış kol kuzeyi gösterirken ayaklar da güneyi gösterirdi. Ve bütün Galakside kuzey yukarıda, güney ise aşağıda olarak tanımlanırdı.

İlk zamanların karanlığına kadar uzanan ve hiç düşünülmeden kabul edilip uygulanan bir gelenekti bu. Eğer bildiğiniz bir haritaya güney kısmı yukarıyı gösterecek şekilde bakarsanız onu tanıyamazsınız. Size bir anlam ifade etmesi için onu çevirmeniz gerekir. Kuzey kısmı yukarıya gelirse her şey normale dönecektir.

Trevize üç asır öncesinin imparatorluk generali Bel Riose'yi düşündü. Riose savaşın en önemli yerinde filosunun yönünü gezegensel düzlemin altına çevirerek orada hazırlıksız bekleyen bir gemi filosunu gafil avlamıştı. Yenilen taraf şüphesiz bunun kalleşlik olduğunu iddia etmişti.

Böyle güçlü ve başlangıç kadar eski bir âdetin yeryüzünde ortaya. Yeryüzü. Bu sözcük, ani bir silkinişle onu geriye, yaşanabilir gezegen sorusuna götürmüştü.

Gaz kütlesi ekranda ağır ağır geriye doğru takla atarken Pelorat ile Bliss onu hâlâ izliyorlardı. Güneşin aydınlattığı kısım genişledi ve Trevize spektrumu kızıl turuncu dalga boyunda sabitleştirdiği için gezegen yüzeyindeki fırtına hareketleri daha çılgın ve hipnotik bir görünüm aldı.

Ortalıkta dolaşıp duran Fallom yanlarına gelince Bliss ona ve kendisine birazcık uykunun iyi geleceğini düşündü.

Trevize yanında kalan Pelorat'a "Bu gaz kütlesinden kurtulmalıyız Janov. Bilgisayarın doğru çekimsel yansımalara konsantre olmasını istiyorum." dedi.

"Elbette dostum" dedi Pelorat.

Ama durum bundan biraz daha karmaşıktı. Bilgisayarın araştırması gereken şey sadece doğru çekimsel yansımalar değildi. Doğru çekimsel olanları doğru mesafeden araştırmalıydı. Ama iyice emin olmasına daha birkaç gün vardı.

60

Trevize odasına doğru yürürken ciddi vakur-aslında bezgindi. Ve bütün bunlar açıkça yüzünden

okunuyordu.

Bliss onu bekliyordu ve hemen yanında yeni yıkanıp ütülendiği kokusundan belli olan peştamal ile uzun elbisesi içinde Fallom vardı. Çocuk bu giysiler içinde Bliss'in kısaltılmış geceliğindekinden daha iyi görünüyordu.

Bliss, "Bilgisayarla çalışırken seni rahatsız etmek istemezdim, ama dinler misin biraz? Haydi, Fallom." dedi. Fallom tiz sesiyle müziksel tonda konuştu: "Seni selamlarım sahip Trevize. Bu gemiyle yaptığın uzay seyahatinde sana rö-ra-re-fakat etmek bana büyük bir mutluluk veriyor. Ayrıca dostlarım Bliss ve Pel'in gösterdikleri kibarlıktan dolayı da mutluyum."

Sözlerini bitirince hoşça gülümsedi ve Trevize yeniden kendi kendine düşündü. "Onu bir erkek ya da bir kız olarak mı görmeliyim yoksa her ikisi olarak veya hiçbirisi olarak mı düşüneyim?"

Başını sallayarak "Çok iyi ezberlemiş. Telaffuzu da hemen hemen mükemmeldi" dedi.

"Kesinlikle ezberlemedi." dedi Bliss ılık bir tonda. "Bunları Fallom kendi düzenledi ve sana sunmasının mümkün olup olmadığını sordu bana. Sana anlatıncaya kadar bunların neler olduğunu bile bilmiyordum."

Trevize güçlükle gülümseyerek "Bu durumda gerçekten çok iyi." dedi. Bliss'in Fallom'dan bahsederken elden geldiğince zamir kullanmaktan kaçındığını da fark etti.

Bliss Fallom'a dönerek Trevize'nin senden hoşlanacağını söylemiştim. Şimdi Pel'e git ve eğer istersen bir şeyler alıp okuyabilirsin" dedi.

Fallom koşarak uzaklaştı ve Bliss "Fallom'un Galaktik lisanım böyle çabuk kapması gerçekten şaşırtıcı bir şey. Solarlıların dil üzerine özel bir yetenekleri olmalı. Bander'in sadece uzay ötesi iletişimden işitmekle nasıl Galaktik lisanım konuştuğunu hatırlasana. Bu beyinlerde enerji iletiminden daha başka müthiş bir şeyler var bence" dedi.

Trevize homurdandı.

Bliss "Fallom'dan hâlâ hoşlanmadığını söylemeyeceksin herhalde." dedi.

"Ne hoşlanıyorum, ne de nefret ediyorum. Bu yaratık sadece bana huzursuzluk veriyor. Şeyy, bir çift cinsiyetliyle uğraşmak dehşet verici bir duygu."

Bliss "Aman Trevize, komik oluyorsun. Fallom tamamıyla mükemmel ve makul bir canlı yaratıktır. Çift cinsiyetlileri toplumumuzda sen ve ben-genelde erkekler ve dişiler ne kadar iğrenç görürüz. Her birisi bir bütünün yansı durumunda ve üremek için geçici ve hantal bir birleşim olması zorunlu."

"Buna bir itirazın mı var, Bliss?"

"Yanlış anlama numarası yapma bana. Çift cinsiyetliler açısından meseleyi aydınlatmaya çalışıyorum. Onlara göre bu, aşın olarak nefret edilecek bir şey olmalı; bize ise doğal geliyor. Bu yüzden sen de Fallom'dan uzak durmak istiyorsun, ama seninki dar görüşlü, sabit fikirli bir düşünce tarzından başka bir şey değil."

"Doğrusu" dedi Trevize "Ona uygun bir zamir bulamamak can sıkıcı oluyor. Her zaman zamir için duraksamak düşünmeyi ve konuşmayı engelliyor."

Bliss "Ama bu bizim dilimizin bir hatası, Fallom'un değil. Hiçbir dilde çift cinsiyete ilişkin bir zamir yok. Ve senin bir şey geliştirdiğini görmek beni mutlu ediyor, çünkü ben de bu konuda kafa

yormaktayım. Bander'in de ısrar ettiği gibi sürekli "O" zamirini kullanmak bir çözüm değildir. Bu sözcük İngilizcede içinde seks kavramı bulunmayan nesneler için kullanılıyor. Ama dilde, her iki yönden de cinsel olarak faal şeyler için bir zamir yok. Öyleyse neden gelişigüzel birini seçip kullanmayalım? Ben Fallom'u bir kız olarak düşünüyorum. Bir kere onun ince bir sesi var, ikincisi ise dişiliğin asıl tanımı olan üretkenlik yeteneğine sahip. Bu fikrime Pelorat katıldı, neden sen de katılmıyorsun?" dedi.

Trevize omuzlarını silkti. "Pekâlâ. Teslisleri olduğunu düşünürsen bu biraz tuhaf kaçacaktır, ama öyle olsun."

Bliss iç çekti "Her şeyi şakaya dönüştürme huyun gerçekten insanın canını sıkıyor, ama gerilim içinde olduğunu biliyorum, bu yüzden de anlayış gösteriyorum. Lütfen onu artık bir dişi olarak düşün" dedi.

"Olur" dedi Trevize. Sonra yine kendini tutamayarak "Seninle onu beraber gördüğümde sanki Fallom'u kendi öz çocuğum olarak görüyorum. Bunun sebebi senin bir çocuk istemen ve Janov'un da bunu veremeyeceğini düşünmen mi acaba?" dedi.

Bliss'in gözlerini fal taşı gibi açıldı. "O burada çocuk yapmak için bulunmuyor. Çocuk üretmek için ondan kullanışlı bir cihaz gibi yararlandığımı mı düşünüyorsun? Ve zamanı gelince Gaia'lı bir çocuk oluşur. Bunda Pel'in hiçbir katkısı olamaz."

"Janov'un ıskartaya ayrılacağını mı söylüyorsun?"

"Kesinlikle değil. Geçici bir uzaklaşma sadece suni döllenme yoluyla da çocuk yapılabilir."

"Sanıyorum sen ancak Gaia, bir çocuğun gerekli olduğu kararına vardığında; yaşayan Gaia'lı insan unsurların ölümüyle sayıda bir dengesizlik meydana geldiği zaman çocuk doğurabilirsin."

"Bu çok katı bir ifade tarzı ama yeterince gerçek. Gaia bütün unsurları ve ilişkileri bakımından çok iyi bir uyum içinde olmalıdır."

"Solarlılarda olduğu gibi."

Bliss'in dudakları sıkıca kapandı ve yüzü biraz beyazlaştı. "Hiç de değil." dedi. "Solarlılar ihtiyaçlarından fazlasını üretip, aşırıları öldürüyorlar. Biz sadece ihtiyacımız olanları üretiyoruz ve asla öldürmeye gereksinim duymuyoruz. Sizler de aynı şekilde derinizin ölü tabakasını yenilemek için sadece alttaki yeni tabakayı büyütüyorsunuz ama bir hücre daha eklemiyorsunuz."

"Seni anlıyorum" dedi Trevize. "Bu arada umarım Janov'un hislerini de dikkate alırsın"

"Benim çocuk doğurmam konusunda mı? Bunu hiç tartışmadık ve tartışmayacağız."

"Hayır, bunu kastetmemiştim. Bana öyle geliyor ki Fallom'a karşı duyduğun ilgi gittikçe artıyor. Janov önemsenmiyormuş hissine kapılabilir."

"Böyle bir şey yok, ayrıca o da benim gibi Fallom'la ilgileniyor. Fallom bizi birbirimize yaklaştıran ortak bir ilgi kaynağı durumunda. Önemsenmiyormuş duygusuna kapılan kişi sakın sen olma-yasın?"

"Ben mi?" Trevize gerçekten şaşırmıştı.

"Evet, sen. Bağımsızları senin Gaia'yı anladığından daha iyi anlayamıyorum, ama bana öyle geliyor ki bu gemide asıl ilgi kaynağının odak noktası olmak hoşuna gidiyor ve Fallom'un bunu engellediğini

sanıyorsun."

"Saçma bu."

"Pel'i önemsemediğimi ileri süren fikrinden daha saçma değil"

"O halde bir ateşkes ilan edip duralım artık. Fallom'u bir dişi olarak görmeye çalışacağım ve Janov'un hislerine karşı olan ilgisizliğin hakkında çok fazla endişelenmeyeceğim."

Bliss gülümseyerek "Teşekkürler. Öyleyse her şey yolunda" dedi.

Trevize arkasını döndü ama Bliss seslendi.

"Bir dakika!"

"Evet?"

"Üzgün ve bunalmış olduğun ortada Trevize. 7-iHnini inceleyecek değilim ama seni üzen şeyin ne olduğunu bana anlatabilirsin istersen. Dün bu sistemde uygun bir gezegen olduğunu söylerken oldukça mutlu görünüyordun. İnşallah hâlâ oradadır."

"Sistemde uygun bir gezegen var ve hâlâ orada duruyor" dedi Trevize.

"Boyutu da tutuyor mu?"

Trevize başıyla bunu onayladı. "Zaten uygun olduğu için boyutu da tutuyor. Ayrıca yıldızdan uzaklığı da normal" dedi.

"Öyleyse sorun nedir?"

"Şu anda atmosferi inceleyecek kadar yakınız. Öyle anlaşılıyor ki söz edilecek hiçbir şeyi yok burada."

"Atmosferi yok mu?"

"Hayır, bu yaşam olmayan bir gezegen, etrafta yaşam bulunması için en ufak şartı bile bulunduran başka hiçbir gezen de yok. Bu üçüncü girişimde de sıfıra sıfır elde var sıfır."

61

Pelorat çok ciddi görünüyordu ve Trevize'nin mutsuz sessizliğini bozmaya hiç niyeti olmadığı açıktı. Pilot kabininin kapısından onu izliyordu. Söze onun gireceğini bekledi ama Trevize bunu yapmadı. Sessizlik iyice inatçı bir hal aldı ama Trevize hiç konuşmadı.

Ve nihayet Pelorat buna daha fazla dayanamayıp oldukça ürkek bir tavırla sordu. "Ne yapıyoruz?"

Trevize başını kaldırdı, bir süre Pelorat'a baktı ve uzaklara yöneldi. "Gezegene yöneldik." dedi.

"Ama orada atmosfer olmadığı için..."

"Orada atmosfer olmadığını bilgisayar söylüyor. Şu ana kadar o hep işitmek istediğim şeyleri söyledi ve ben de kabul ettim. Şimdi ise duymak istemediğim bir şey söylüyor, ben de bunu araştıracağım. Eğer bilgisayar yanılabiliyorsa şimdi yanılmasını isterdim."

"Sence yanılıyor mu?"

"Hayır, sanmam."

"Onun yanılmasını sağlayabilecek bir sebep bulabilir misin?"

"Hayır, bulamam."

"Öyleyse neden sıkılıyorsun Golan?"

Trevize oturduğu yerden Pelorat'ı görebilmek için koltuğunu geriye çevirdi. Yüzünde ümitsizlik benzeri bir ifade vardı. "Görmüyor musun Janov, daha başka ne yapacağımı düşünemiyorum. Yeryüzünün konumu açısından ilk iki gezegeni çizdik ve şimdi bu gezegen de artık bir çizgi. Şimdi ne yapacağım? O gezegen senin, bu gezegen benim dolaşıp araştıran gözlerle "Affedersiniz. Yeryüzü nerede acaba?" diye soracak mıyım? Yeryüzü, izlerini çok iyi gizlemiş. Hiçbir ipucu bırakmamış. Bir iz olsa bile onu bulmadaki başarısızlığımıza da Yeryüzünün kasten sebep olduğuna inanmaya başlıyorum artık."

Pelorat da buna katılıyordu. "Ben de bunları düşünüyordum. Bunu tartışmamızda bir salonca var mı? Biliyorum mutsuzsun dostum ve konuşmak istemiyorsun. Bu yüzden seni yalnız bırakmamı istersen bırakırım."

Trevize oldukça üzgün, inlercesine "Haydi bakalım, konuş" dedi. "Dinlemekten daha iyi yapacak başka neyim var?"

Pelorat "Bundan sanki gerçekten konuşmamı istemiyormuşsun gibi bir sonuç çıkıyor ama belki de bize iyi gelir. Lütfen, dinlemeye artık daha fazla dayanamayacağını hissedersen sustur beni. Bana öyle geliyor ki Golan, Yeryüzünün kendini gizlemek için sadece pasif ve olumsuz tedbirler almasına gerek yok. Kendisini belli eden şeyleri ortadan kaldırması tamamen lüzumsuz. Sahte deliller yayıp ortalığı bulandırıyor ve bu şekilde aktif olarak çalışıyor olamaz mı?"

"Nasıl olabilir bu?"

"Şeyy, aslında bazı yerlerde yeryüzünün radyoaktifliğine ilişkin bir şeyler işitmiştik ve bu da onun yerini saptamaya çalışanları bundan vazgeçirmek için uydurulmuş olabilir. Eğer gerçekten radyoaktif ise yanına yanaşmak kesinlikle mümkün olmaz. Her halükarda oraya ayak bile basarnayız. Hatta eğer sahip olsaydık, robot kâşifler bile radyasyonda yaşayamazlardı. Neden araştıralım öyleyse? Ve eğer radyoaktif değilse oraya tesadüfi olarak ulaşmanın haricinde el değmemiş olarak kalacaktır. Ve böyle bile olsa kendini gizlemek için başka yollar kullanıyor olabilir."

Trevize güçlükle gülümseyerek, "Ben de rastlantı sonucu aynen öyle düşünmüştüm. Hatta yeryüzü hakkında anlatılan efsanelerde söz edilen uydurma dev uyduyu bile düşündüm bir an. Bu kocaman halka sistemiyle karşımızda duran şu dev gaz kütlesine gelince, bu da onun kadar uydurma bir şey. Belki de her şey bizleri mevcut olmayan bir şeye doğru yöneltmek için ayarlanmıştır. Böylece gözümüzü dünyaya dikip, aslında büyük bir uydusu ya da üçlü halkalı bir kuzen veya radyoaktif bir kabuğu olmadığı için onu bırakarak istenilen gezegen sistemi arasından ilerleyip gidebiliriz. Bunu henüz fark etmedik. Ayrıca gördüğümüzü de düşünmüyorum. Daha da kötü şeyler düşünüyorum ben de." dedi.

Pelorat aşağı doğru baktı "Daha kötüsü nasıl olabilir?"

"Gayet kolay. Gecenin bir yarısı aklına bir şey takılıp da uçsuz bucaksız hayal âleminde

ümitsizliğini derinleştirebilecek şeyleri aramaya başlarsan çok kolay olur. Ya dünyanın gizlenme yeteneği çok güçlüyse? Ya da zihinlerimiz buğulandıysa? Veya bu dev uydusu ve onun uzaktaki gaz kütlesi olan yeryüzünün yanından geçip gider ve onu hiç fark etmezsek. Peki ya şu anda onu geçip gittiysek?"

"Ama eğer buna ulanıyorsan, niçin biz..?"

"Buna inandığımı söylemedin. Çılgınca hayallerden bahsediyorum ben. Araştırmaya devam edeceğiz."

Pelorat tereddüt etti, sonra konuştu. "Daha ne kadar zaman sürecek bu? Şüphesiz bir yerde artık vazgeçmemiz gerekecek."

Trevize sertçe "Asla!" dedi. Bütün hayatımı bir gezegenden diğerine dolaşıp "Lütfen bayım, Yeryüzü nerede?" diyerek sormakla geçirsem bile bundan vazgeçmem. İstediğiniz zaman seni, Bliss ve hatta Fallom'u Gaia'ya geri götürüp yoluma kendi başıma devam edebilirim."

"Yoo, hayır. Biliyorsun seni terk etmem Golan, Bliss de bırakmaz seni. Seninle beraber gezegenden gezegene gideceğiz. Ama neden?"

"Çünkü Yeryüzünü bulmak zorundayım ve bulacağım da. Nasıl yapacağım bilmiyorum ama yapacağım. Şimdi bak Pelorat, gezegenin güneşine çok yaklaşmadan onun aydınlık olan kısmını inceleyecek bir pozisyona ulaşmak istiyorum. Bu yüzden bana biraz izin verir misin?"

Pelorat sessizleşti ama oradan ayrılmadı. Trevize ekranda gün ışığına yakın aydınlıktaki gezegen görüntüsü üzerine çalışırken Pelorat da onu izliyordu. Ekrandaki bu görüntü Pelorat'a bir şey ifade etmiyordu ama bilgisayarla çalışan Trevize çok' daha fazla şeyler görüyor olmalıydı.

"Burada bir sis tabakası var" dedi Trevize.

Pelorat "Öyleyse bu bir atmosfer olmalı" dedi sabırsızlıkla.

"Ona fazla benzemesi gerekmez. Yaşamı sürdürmek için yeterli değil, sadece toz kaldırabilecek kadar zayıf bir Rüzgâr yaratabilir. Böyle ince atmosferi olan gezegenlerde hep görülen bir özelliktir bu. Hatta kutuplarda görülen küçük buz tepecikleri bile bulunabilir. Kutuplarda çok az miktar su bile kolayca katılaşır. Bu gezegen katı karbondioksit için çok sıcak. Radarla harita okuma düğmesini çevirmeliyim. Böylece karanlık kesimde daha rahat çalışabiliyorum."

"Sahi mi?"

"Evet. Bunu daha önce denemeliydim, ama böyle havasız ve bulutsuz bir gezegende normal ışıkla ilerlemek insana çok doğal geliyor."

Ekrandaki görüntü, radar yansımalarının oluşturduğu kabarık bir soyut şekil aldı. Bu haliyle bir Cleaonian çağı sanatçısının eserini andırıyordu. Trevize bunu izlerken uzun bir süre konuşmadı. Sonra "Şeyy" dedi anlamlı bir şekilde ve tekrar sustu.

Sonunda Pelorat dayanamayıp "Ne?" diye sordu.

Trevize bir an ona bakarak "Görebildiğim kadarıyla hiç krater yok." dedi.

"Krater yok mu? İyi.

"Tamamen beklenmedik bir şey." Sonra sırıtarak "Ve çok harika. Aslında muhteşem de denilebilir." diye devam etti.

62

Fallom burnu gözetleme deliğine dayalı olduğu halde öylece duruyordu. Buradan bilgisayarın büyütmesi ya da değiştirmesi olmaksızın gözün görebildiği normal şekilde evrenin bir parçası görülebiliyordu.

Ona her şeyi anlatmaya çalışan Bliss iç çekerek yavaş bir sesle Pelorat'a "Ne kadarı anlayabildiğinden emin değilim sevgilim" dedi. "Ona göre bütün evren babasının malikânesi ve üzerinde yaşadığı küçük bir toprak parçasından ibaret. Geceleyin dışarıya çıktığını ya da yıldızları gördüğünü hiç sanmıyorum."

"Gerçekten böyle mi düşünüyorsun?"

"Evet, asıl düşüncem bu. Beni biraz olsun anlayabilecek kadar kelime öğreninceye dek ona, evrenin herhangi bir parçasını göstermeye cesaret edemedim. Ve onunla kendi lisanında konuşabildiğin için ne kadar şanslısın."

Pelorat mahcup bir tarzda "Asıl sorun da benim bunda pek başardı olamamam. Ve birdenbire karşı karşıya gelirsen evrenin idrak edilmesi oldukça güçtür. Fallom bu küçük şeylerden her birisi Solarlı gibi şüphesiz bunlar oradan çok daha büyük- birer dev gezegen ise onları bir yere asmak mümkün olmayacağı için aşağıya düşmeleri gerektiğini söylüyor."

"Kendi bilgilerine göre haklı. Makul sorular sokuyor, o da yavaş yavaş anlayacaktır. En azından merakı var ve korkusu yok."

"Aslında Bliss, ben de merak ediyorum. Baksana yaklaşmakta olduğumuz gezegende hiç krateı bulunmadığını öğrenince Golan nasıl değişti. Bunun neyi değiştireceğine ilişkin en küçük bir fikrim bile yok. Senin var mı?"

"Kesinlikle yok. Ama Planetoloji bilgisi bizlerden çok daha fazla. Bize sadece inşallah ne yaptığının farkındadır' demek kalıyor."

"Bunu bilmek isterdim."

"Gidip kendisine sorsana."

Pelorat yüzünü buruşturarak "Onu kızdırmaktan daima çekinmişimdir. Eminim ki bunları bana anlatılmadan bilmem gerektiğini düşünecektir."

Bliss "Saçma bu, Pel. O, faydalı olabileceğine kanaat getirdiği Galaksi masalları ve efsaneler hakkında sana sorular sormaktan hiç çekinmiyor. Sen de her zaman onun sorularını istekle yanıtlıyorsun, bu yüzden neden o da aynı şeyi yapmasın? Git ve sor. Eğer bu onu kızdırırsa o zaman biraz çene çalıp kendine gelir."

"Sen de benimle gelecek misin?"

"Tabii ki hayır. Fallom'la kalıp zihnine evren kavramını yerleştirme çalışmalarıma devam edeceğim. Konuyu sana açıklarsa sen de sonradan gelip bana söylersin."

63

Pelorat ürkek bir şekilde pilot kabinine girdi. Trevize'nin kendi kendine ıslık çaldığını görmek hoşuna gitmişti. Çünkü bu onun iyi durumda olduğunu gösteriyordu.

"Golan," dedi mutlulukla.

Trevize başını kaldırıp "Janov! Sanki beni rahatsız etmek kanunlara aykırıymış gibi sürekli parmak uçlarına basarak giriyorsun buraya. Kapıyı kapat ve otur. Otur lütfen, şuna bir baksana."

Ekrandaki gezegeni gösterdi ve "Her birisi oldukça küçük iki ya da üç kraterden daha fazla krater bulamadım." dedi.

"Bu gerçekten bir şeyi değiştirir mi Golan?"

"Değiştirmek mi? Elbette. Nasıl sorarsın bunu?"

Pelorat çaresiz bir şekilde kollarını serbestçe aşağı salladı. "Bütün bunlar bana çok yabancı. Üniversitede adeta bir tarih kurdu idim. Tarih'ten başka sosyoloji, psikoloji dersleri aldım. Ayrıca eski dil ve edebiyat üzerine çalıştım ve mezuniyet tezim de mitoloji hakkındaydı. Ama Planetoloji, ya da fizik bilimlerinin yanına bile yanaşmadım."

"Bu bir suç değil, Janov. Bu bildiğin şeyleri bilmeyi tercih ederim. Eski diller ve mitolojideki bilgin bizlere müthiş yararlar sağladı. Bunu biliyorsun ve Planetoloji meselesine gelince, bununla da ben ilgilenirim."

Sözüne devam etti, "Görüyorsun, Janov, gezegenler küçük nesnelerin birbiriyle çarpışmaları sonucu oluşurlar. En son çarpan son birkaç parça da kraterleri oluşturur. Büyük bir olasılıkla durum bu. Eğer bu gezegen dev bir gaz kütlesi olacak kadar iriyse, bir gaz yığınından oluşan atmosferin altında SİM bir yapısı vardır. Bu yüzden de ona çarpan parçalar suya gömülür ve hiçbir iz bırakmazlar.

"Katı haldeki daha küçük gezegenlerde ise buzlu ya da kayalık olsun krater izleri bulunur. Bu tabakaları yerinden oynatan bir nesne olmadıkça izler öylece kalırlar. Bu değişildik üç şekilde görülür.

"İlk olarak, gezegende sıvı bir okyanusu örten buzlu bir yüzey olabilir. Bu durumda herhangi bir cisim buzu kırıp etrafa sular sıçratabilir. Daha sonra buz yemden donar ve tabir yerindeyse deliğin kenarlarını düzler. Böyle bir gezegen soğuk olmalı ve bizim yaşanabilir olarak nitelediğimiz gezegenlerden olmamalıdır.

"İkinci olarak eğer gezegen volkanik olarak aktifse burada oluşan kraterler yanardağlardan sürekli fışkıran lavlar ve küller tarafından kapatılır. Ama böyle bir gezegen ya da uydu da yaşamaya elverişli olamaz.

"Üçüncü durumda yaşanabilir gezegenleri görebiliriz. Bu tip gezegenlerde kutuplarda görülen türden buz tepeleri bulunabilir ama okyanusun büyük bir kısmı normalde olduğu gibi sıvıdır. Buralarda da aktif volkanlar bulunabilir ama bunlar seyrek bir şekilde dağılmışlardır. Böyle gezegenlerde ne deliklerin etrafı sağlamlaşır, ne de onlar doldurulur. Ama buralarda da erozyonun etkisi görülür. Rüzgârlar ve hareket halindeki sular kraterleri aşındırırlar. Böylece eğer burada yaşam varsa canlıların yaşamları da hep hareket içindedir. Anlıyorsun değil mi?"

Pelorat bunu düşündü bir an. Sonra "Ama Golan, seni hiç anlamıyorum. Yaklaştığımız bu gezegen..."

Trevize "Yarın oraya iniyoruz." dedi neşeyle.

"Ama bu gezegende hiç okyanus yok ki?"

"Sadece ince buz tepecikleri var."

"Ya da atmosfere çok benzer bir şey."

"Terminus'taki atmosfer yoğunluğunun ancak yüzde biri kadar."

"Ya hayat?"

"Hiçbir belirti saptayamadım henüz?"

"Öyleyse kraterleri yok eden sebep ne olabilir?"

"Okyanus, atmosfer ve yaşam" dedi Trevize. "Bak, eğer başlangıcından beri eğer bu gezegende hava ve su olmasaydı, burada oluşması muhtemel kraterlerin hâlâ bulunması gerekirdi ve bütün yüzey kraterlerle dolu olurdu. Kraterlerin bulunmayışı en başından beri burada hava ve suyun bulunduğunu kanıtlar. Hatta yakın geçmişte belki de burada büyük bir atmosfer tabakası vardır. Bununla beraber burada bir zamanlar üzerinde denizleri ve okyanustan barındıran engin çukurluklar görülüyor. Ayrıca şimdi kurumuş durumda bulunan nehir yatakları için söylenecek hiçbir şey yok. Bu yüzden, gördüğün gibi burada erozyon olmuş ve bu da çok kısa bir zaman önce son bulmuş. Yeni krater oluşumları için daha çok az zaman geçmiş."

Pelorat şüpheliydi. "Bir Planetoloji olmayabilirim ama bana öyle geliyor ki bu gezegen belki de milyarlarca yıldır yoğun bir atmosfere bağlı kalabilecek kadar büyükse, onu birdenbire kaybetmez, değil mi?"

"Böyle düşünmemem gerek, biliyorum. Ama bu gezegen atmosferini yitirmeden önce şüphesiz bir yaşam barındırıyordu, insan yaşamı. Tahminim şu ki bu gezegen Galaksideki insan barındıran diğer bütün gezegenler gibi bir yapıda oluşmuş. Asıl sorun, burada insan yaşamı başlamadan önceki koşullan ya da insan hayatını daha konforlu bir hale getirmek için neler yapıldığını veya aslında hangi koşullar altında yaşamın bittiğini bilmememizden kaynaklanıyor. Atmosferi yutan ve insan yaşamına son veren bir felaket olmuş olabilir. Ya da insanların burada bulundukları sürece kontrol ettikleri tuhaf bir dengesizlik vardı ve onlar yok olunca da ortaya çıkan feci bir atmosfer azalması oldu. Belki oraya vardığımızda yanıtı bulabiliriz, belki de bulamayız. Bunun bir önemi yok."

"Ama eğer bir zamanlar burada yaşam var olduğu halde şimdi yoksa bunların hiçbirisi artık bir işe yaramaz. Gezegende koşulların şu ana kadar yerleşime hiç uygun olmaması ya da sadece şimdi uygun olmaması arasında bir fark yok bence."

"Sadece şimdi yaşanılmaz bir yer obaydı, daha önce burada yaşamış olanların kalıntılarının da bulunması gerekirdi."

"Aurora'da kalıntılar vardı ve..."

"Çok doğru, ama Aurora'da yirmi bin yıldır yağmur, kar, donma ve erime, Rüzgâr ve ısı değişiklikleri vardı. Ayrıca orada yaşam da bulunuyordu. İnsan yaşamamış olabilir ama birçok yaşam süregelmiştir. Kalıntılar da kraterler gibi aşınabilir, hem de daha hızlı olarak. Ve yirmi bin yılda

işimize yarayabilecek hiçbir şey kalmadı. Ama burada, bu gezegende belki yirmi beş bin, belki de daha az bir zamandır hiç rüzgârsız, fırtınasız ya da yaşamsız bir süreç vardı. Bu arada ısı değişikliği bulunduğunu da belirtmeliyim ama hepsi bu. Harabelerin hepsi iyi muhafaza edilmiş olarak kalacaktır."

Pelorat endişeyle "Ya harabeler yoksa? Gezegende hiç hayat olmaması ya da herhangi bir düzeyde insan yaşamı bulunmaması ve atmosferin yitirilmesinin insanların kesinlikle ilgisi olmadığı bir sebepten olması mümkün olabilir mi?"

Trevize "Hayır, hayır" dedi. "Böyle kötümserlikle yaklaşma bana, çünkü işe yaramaz. Buradan bile, gördüğüm şeyin bir şehir olduğunu anlayabiliyorum. Bu yüzden yarın oraya iniyoruz."

64

Bliss endişeli bir tonda "Sonunda Fallom onu Jemby'ye, kendi robotuna geri götüreceğimize inandı" dedi.

Trevize boşlukta sürüklenen geminin altından kayıp giden gezegen yüzeyine dalmışken "Hımm." dedi. Daha sonra da sanki onu geç işitmişçesine başını kaldırdı ve "Bu, onun sahip olduğu tek ebeveyn idi değil mi?"

"Öyle, şüphesiz, ama o Solaria'ya geri döndüğümüzü sanıyor."

"Solarlı'ya benziyor muymuş burası?"

"Nereden bilsin?"

"O halde ona bunun Solarlı olmadığını söyle. İçinde grafikler bulunan bir ya da iki başvuru kitabı vereceğim sana. Birçok yaşanmaz gezegenin yakından çekilmiş resimlerini göster ona ve bunlardan daha milyonlarca bulunduğunu da açıkla. Buna vaktin olacak. Böyle büyük bir gezegen tespit edip oraya vardığımızda orada ne kadar başıboş dolaşacağımızı kestiremiyorum. '

"Sen ve Janov mu?"

"Evet, Fallom istesem de bizimle gelemez. Buna ancak bir deli izin verebilir. Bu gezegende uzay giysilerine ihtiyacımız olacak, Bliss. Burada hiç solunacak hava yok. Ve Fallom'a uyacak bir uzay elbisemiz bulunmuyor. Bu yüzden o ve sen gemide kalın."

"Niçin ben?"

Trevize'nin dudaklarından duygusuz bir gülümseme belirdi. "Şunu belirtmeliyim ki, sen de oraya gidersen kendimi daha emniyette hissederim. Ama Fallom'u bu gemide yapayalnız bırakamayız. Hiç istemediği halde gemiye zarar verebilir. Janov'u da yanımda götürmeliyim. Çünkü orada eski yazılar bulunup bulunmadığını ancak o anlayabilir. Bu da demek oluyor ki sen burada Fallom'la kalıyorsun. Bundan hoşlanacağını sanmıyorum."

Bliss kararsız görünüyordu.

Trevize "Bak" dedi. "Ben istemediğim halde sen Fallom'un gitmesini istedin. Bize güçlük çıkarmaktan başka bir işe yaramayacağına eminim. Bu yüzden onun aramızda olması bizi kısıtlayacak

ve sen de ona uymak zorunda kalacaksın. Yani sözün kısası, o burada olduğu için sen de onun yanında olacaksın."

Bliss iç çekti. "Evet, öyle görünüyor." dedi.

"Güzel. Janov nerede?"

"Fallom'la beraber."

"Çok iyi. Git ve onu bana getir. Konuşmak istiyorum."

Pelorat içeriye girdiğinde Trevize hâlâ gezegen yüzeyini inceliyordu. Onun dikkatini çekmek için boğazını temizledi. "Bir sorun mu var, Golan?"

"Hayır, pek sorun denemez buna. Sadece kararsızım. Bu tuhaf bir dünya ve orada neler olduğunu bilmiyorum. Geride kalan çukurluklara bakılırsa buradaki denizler çok büyük olmalı, ama bunlar derin değil. Bu izlere bakarak şunu söyleyebilirim ki buradaki insanlar deniz suyunu arıtıp kullanıyorlarmış ve kanallardan yararlanıyorlarmış, ya da belki de denizler çok tuzlu değilmiş. Taban kesinimde yayılan geniş tuz tabakalarının bulunmayışı bu fikri destekliyor. Ya da okyanus yok olduğunda içindeki tuzları da beraberinde götürmüş olabilir. Bu da burada insan parmağı olduğunu gösterir."

Pelorat telaşla "Lütfen cahilliğimi bağışla Golan, ama bütün bunların bizim aradığımız şeyle bir ilgisi var mı?"

"Sanıyorum yok, fakat merakımı bir türlü yenemiyorum. Bu gezegenin insan yaşamı için nasıl elverişli hale getirildiğini ve bundan önce ne durumda olduğunu bir bilebilseydim, o zaman belki de böyle terk edildikten sonra ya da çok az önce neler olup bittiğini öğrenebilirdim. Ve ona ne olduğunu bilebilirsek hoş olmayan sürprizlere karşı uyanık olabiliriz."

"Ne tip sürprizler? Ölü bir gezegen değil mi burası?"

"Yeterince az bir miktar su, ince, solunamayan bir atmosfer. Ayrıca Bliss hiçbir zihni faaliyet algılamıyor."

"Bu da herhalde olayı çözümler, değil mi?"

"Zihni faaliyetin bulunmayışı yaşamın olmadığını göstermez ki?"

"Ama tehlikeli bir yaratığın yaşamadığından emin olabiliriz."

"Bilemiyorum. Ama seninle konuşacağım konu bu değildi. İlk olarak araştıracağımız iki şehir var. Hepsi çok iyi durumda görünüyorlar. Havaya ve okyanuslara zarar veren şey onlara dokunmamış galiba. Neyse, özellikle bu iki şehir diğerlerinden büyük. Büyük olanında boş alan bulmak hemen hemen imkânsız gibi. Şehrin kenar mahallelerinde uzay istasyonları bulunuyor ama merkezde böyle şeyler yok. Diğerinde ise boş yerler görülüyor. Bu yüzden şehrin ortasına inmemiz kolay olacak. Tabii ki bir uzay limanına değil ama bu kimi ilgilendirir artık?"

Pelorat yüzünü ekşitti "Karan benim vermemi mi istiyorsun, Golan?"

"Hayır, o işi ben yaparım. Sadece senin düşüncem öğrenmek isterim."

"Böyle yayılmış büyük bir şehir olsa olsa bir ticaret ya da üretim merkezidir. Boş alanları bulunan daha küçük şu şehir ise yönetim merkezi olsa gerek. Bizim istediğimiz, yönetim merkeziydi. Anıtsal yapılar da var mı?"

"Anıtsal yapı da ne demek?"

Pelorat gülümseyerek "Ben de pek bilmiyorum. Adetler gezegenden gezegene, zamandan zamana değişikliklere uğruyor. Bununla beraber sanıyorum anıtsal yapılar her zaman iri, işe yaramaz ve pahalıdırlar. Comporellon'dayken bulunduğumuz yerdeki gibi."

Şimdi gülümseme sırası Trevize'deydi. "Böyle yukardan bakarak konuşmak çok zor ve yaklaşırken ya da uzaklaşırken şöyle bir baktığımda çok karışık görünüyor. Neden yönetim bölümünü tercih ediyorsun?"

"Çünkü gezegen müzesini, kütüphaneyi, arşivleri, üniversiteleri falan belki orada bulabiliriz."

"Güzel. Öyleyse küçük olan şehire gidiyoruz. Belki bir şeyler bulabiliriz. İki kere eli boş döndük kimbilir şimdi bulacağımız neler vardır burada."

"Belki de üçüncü kez denemede şansımız yaver gider."

Trevize kaşlarım kaldırarak "Bu cümleyi nereden duydun?" dedi.

"Eski bir şeyden. Onu eski bir efsanede görmüştüm. Sanıyorum üçüncü kez denendiğinde başarılı olunabileceğini anlatıyor."

"Bu uğurlu bir söze benziyor" dedi Trevize. "O halde bu üçüncü denememizde şansımız yaver gitsin."

15. BÖLÜM - YOSUNLAR

65

Trevize uzay giysisi içinde tuhaf görünüyordu. Dışarıda kalanlar, normalde belindeki silah kılıfı değil, bu özel elbisenin bir parçası olan ve daha dayanıldı bir maddeden yapılmış kılıflardı. Silahını özenle sağ tarafa yerleştirdi, sol tarafta ise nöronik kırbacı vardı. Bu sefer silahlar yeniden şarj edilmişti ve Trevize artık hiçbir kuvvetin onları geri alamayacağını düşünüyordu. Bliss gülümseyerek "Havası bile bulunmayan bir gezegende bu silahlan taşıyacak mısın? Neyse, boşver senin kararlarını tartışacak değilim." dedi.

Trevize "Güzeel!" dedi ve kendi kaskını giymeden önce Pelorat'ınkini takmasına yardım etmek için geriye döndü. Daha önce hiç uzay giysisi giymemiş olan Pelorat "Bunun içinde gerçekten nefes alabilecek miyim, Golan?" diye sızlandı.

Trevize "Söz veriyorum." dedi.

Bliss kolu Fallom'un omuzunda olduğu halde son bağlantıları izledi. Küçük Solarlı uzay elbiseleri içindeki bu iki nesneyi açık bir endişeyle izliyordu. Titriyordu ve Bliss ona güven verircesine kolunu iyice bastırdı.

Hava basınçlı iç kapı açıldı, arasından geçerken geriye dönüp eldivenli ellerini salladılar ve kapı kapandı. Daha sonra da ana kapı açıldı ve hantal bir şekilde ölü bir gezegenin toprağına ayakbastılar.

Şafak söküyordu. Gökyüzü berrak ve pembemsi renkteydi ama henüz güneş doğmamıştı. Güneşin doğacağı parlak ufuk boyunca hafif bir sis vardı.

Pelorat "Hava soğuk" dedi.

Trevize "Üşüyor musun?" diye sordu şaşkınlıkla. Çünkü giysiler çok iyi yalıtılmıştı ve arada sırada bir sorun çıksa bile, o da ancak artan vücut ısısından kurtulma ihtiyacından olabilirdi.

Pelorat, "Hayır, hiç üşümüyorum, ama-bak" derken sesi Trevize'nin kulaklığından çok net duyuldu. Bir taraftan da eliyle bir şeyi gösteriyordu.

Şafak vaktinin pembeliğinde yaklaştıkları binanın ön kısmında üzeri kırağı kaplı harap taş, bakır kızıllığına bürünmüştü.

Trevize "Böyle ince bir atmosferle burada geceler senin umduğundan daha soğuk, gündüzler ise daha sıcak olabilir. Tam şu anda günün en soğuk zamanı ve bizim için güneş gibi aşırı sıcak bir yer oluncaya kadar birkaç saat geçer herhalde."

Sanki lanetli bir büyü yaparcasına güneşin yuvarlaklığı ufkun üstünde beliriverdi.

Trevize her zamanki konuşkanlığıyla "Sakın bakma ona," dedi. "Kafandaki kask yansıtıcıdır ve

ultraviyole ışınları geçirmez, ama yine de tehlikeli olabilir."

Yükselmekte olan güneşe arkasını döndü ve kendi gölgesi binaya düştü. Güneş ışığı ile don çözülmeye başlamıştı. Duvardaki koyu renkli ıslaklık da birkaç dakika sonra kayboldu gitti.

Trevize "Bu binalar burada uzaydan olduğu gibi güzel görünmüyorlar. Hepsi çatlak ve harap. Sanıyorum ısı değişiminin bir sonucu bu. Ayrıca belki de binlerce yıl su sızıntılarının her gece donup her gün buharlaşmasının da bunda etkisi vardır." dedi.

Pelorat "Şu girişin üst kısmında taşa kazılmış bazı harfler var, ama harap olduğu için okunması çok güç." dedi.

"Becerebilir misin bunu Janov?"

"Bir çeşit finans kurumu. En azından banka anlamına gelebilecek bir sözcük seçebiliyorum."

"Hangisi bu?"

"İçinden para çekilen, işletilen, yatırılan, ödünç verilen değerli şeylerin depolandığı bir bina. Eğer düşündüğün bu ise tabii."

"Tamamen bu işe ayrılmış bir bina mı? Hem de hiç bilgisayar olmaksızın?"

"Hiç bilgisayar olmaksızın ve çok iyi bir şekilde."

Trevize omuz silkti. Eski tarih için hiç ilham yoktu içinde. Artan bir hızla çevrede dolandılar. Her bir yapıda daha az zaman harcıyorlardı. Bu sessiz ve ölü ortam onları çok huzursuz ediyordu. Üzerinde davetsiz gezindikleri binlerce yıllık bu harabe, şehrin her şeyi gitmiş sadece kemikleri kalmış bir iskeleti gibiydi.

Sıcaklık kuşağından oldukça uzaklaşmışlardı ama Trevize güneşin ısısını sanki sırtında hissedeceğini düşünüyordu.

Onun sağında yaklaşık yüz metrelik bir mesafede bulunan Pelorat sertçe "Şuna bak" dedi.

Sesi Trevize'nin kulaklarında çınladı.

"Bağırma, Janov. Ne kadar uzakta olursan ol fısıltılarım bile duyabiliyorum. Ne var, ne oluyor?" dedi. Birdenbire yumuşayan sesiyle Pelorat "Bu, anladığım bu." dedi.

Trevize de yanına geldi. Tam önlerinde üç katlı bir yapı bulunuyordu. Çatısındaki çizgiler gelişigüzeldi ve üzerinde sanki bir zamanlar orada bulunduğu halde sonradan yıkılarak parçalara ayrılmış kabartmalara benzeyen büyük kaya kalıntıları vardı.

"Emin misin?" dedi Trevize.

"İçeriye girersek anlarız."

Engin ve geniş yapılı beş basamağa çıkıp çok geniş bir meydanı geçtiler. Bu ince yoğunluktaki havada metal ayaklar gürültüden ziyade fısıltılı bir titreşim yapıyorlardı.

Trevize "Senin bir zamanlar büyük, kullanışsız ve pahalı demekle neyi kastettiğini şimdi anlıyorum" diye mırıldandı.

Geniş ve yüksek bir salona girdiler. Güneş ışığı uzun pencerelerden sızarak içeriyi aydınlatırken gölgedeki şeyleri de adeta görünmez kılıyordu. İnce atmosferde ışık pek az yayılıyordu.

Tam ortada ise yapma görünümlü bir kayanın üzerinde normal bir insandan daha iri bir figür vardı. Kollardan birisi düşmüştü. Diğer kol ise omuzdan çatlaktı. Trevize sertçe bir şaplak indirse onun da yıkılacağını içinden geçirdi. Heykele bu kadar fazla yaklaşmanın içinde böyle dayanılmaz bir vahşiliğe sebep olacağını düşündü.

"Bu kim olabilir acaba? Merak ediyorum." dedi.

"Hiçbir yerde bir işaret yok. Sanıyorum bunu yapanlar, onun çok ünlü olduğunu ve hiçbir kanıtlayıcıya ihtiyacı olmadığını düşünmüşlerdir, ama şimdi..." Böyle filozofik olmanın tehlikeli olabileceğini düşünerek ilgisini diğer yönlere çevirdi.

Pelorat yukarıya bakıyordu ve Trevize de aynen öyle yukarı baktı. Duvarda Trevize'nin okuyamadığı işaretler ve oymalar vardı.

"Hayret" dedi Pelorat. "Belki de yirmi bin yıllık olduğu halde burada güneşten ve rutubetten korunmuşlar ve hâlâ, okunabiliyorlar."

"Bence değil." dedi Trevize.

"Eski yazıyla yazılmış ve bu yüzden de gösterişli duruyor. Evet, bir bakalım şuna, yedi-bir-iki..." Sesi mırıltılara dönüştü ve sonra yeniden konuştu "Listede elli isim var ve elli adet yabancı gezegen bulunduğu kabul ediliyordu. Burası da Dünyalar Salonu bence. Sanıyorum buradaki elli adet isim muhtemelen yerleşim sırasına göre düzenlenmiş. Birincisi Aurora ve Solarlı ise sonuncusu. Eğer dikkatini çektiyse burada ilk altısında yedi ve sonuncusunda ise sekiz isim bulunan toplam yedi kolon var. Sanki yediye yedi ebadında bir grid planlanıp daha sonra buna Solarlı eklenmiş gibi duruyor. Sanıyorum dostum, bu liste Solarlı düzenlenmeden ve orada yerleşime başlamadan önceki zamanlara uzanıyor."

"Peki, bu üzerinde durduğumuz gezegen hangisi? Bunu söyleyebilir misin?"

"Dikkat edersen üçüncü kolonda yukarıdan aşağı doğru beşinci, sıralamada ise on dokuzuncu isim diğerlerinden daha büyük harflerle yazılmış. Herhalde bu üsteyi düzenleyenler kendilerine bulundukları yerden dolayı bir öğünme payı ayırmak için yeterince bencil davranmışlar. Bununla beraber..."

"Oradaki isim ne?"

"Çıkarabildiğim kadarıyla 'Melpomenia' yazıyor galiba. Şimdiye kadar hiç böyle bir şey duymadım."

"Yeryüzü anlamına gelebilir mi?"

Pelorat hayır anlamında sertçe başını yana salladı ama kaskın içinde fark edilmedi bu.

"Eski efsanelerde 'Yeryüzü' anlamına gelen düzinelerce sözcük var. Bildiğin gibi bunlardan birisi de 'Gaia' ve 'Terra', 'Erda' gibi sözcükler de aynı şeyi ifade ediyorlar. Hepsi de kısa kelimeler. Bu anlamdaki hiç uzun bir sözcük bilmiyorum. Ya da Melpomenia'yı andıran kısa diğer bir kelime de hatırlamıyorum."

"Öyleyse şu anda dünyada değil Melpomenia'da bulunuyoruz."

"Evet. Ve ayrıca daha önce de söylemeye çalıştığım gibi, Melpomenia'nın koordinattan büyük olarak yazılmaktan daha doğru ve iyi bir şekilde 0.0.0 olarak verilmiş, sen de bu koordinatların

herhangi birinin gezegenine ait olduğunu sanıyorsun."

"Koordinatlar mı?" dedi Trevize şaşkınlıkla. "Bu liste koordinatları da mı veriyor?"

"Evet. Her bir isim için üç rakam var. Sanıyorum bunlar koordinatlar olacak. Başka ne olabilirler ki?"

Trevize cevap vermedi. Uzay giysisinin sağ yanından küçük bir bölme açtı ve küçük bir cihaz çıkardı. Cihaz bir kablo ile içeriye bağlıydı. Onu gözüne dayayıp duvardaki yazılara doğru çevirdi. Eldivensiz olarak bir anda yapabileceği bir iş, eldivenli hantal elleriyle zor bir şeye dönüşmüştü.

Pelorat "Fotoğraf makinesi mi?" diye sordu gereksizce.

"Görüntüyü anında geminin bilgisayarına iletecek bir alet." dedi Trevize.

Değişik açılardan birçok fotoğraf çektikten sonra "Bir dakika yükseğe çıkmam gerek. Bana yardım et, Janov" dedi.

Pelorat ellerini üzengi gibi birleştirdi. Ama Trevize başını sallayarak, "Bu benim ağırlığımı taşımaz. Ellerinin ve dizlerinin üstüne çok." dedi.

Pelorat gayretle öyle yaptı ve Trevize de özenle makineyi yerine yerleştirdikten sonra Pelorat'ın omuzuna ve oradan da heykelin tabanına çıktı.

Sağlamlığını denemek için onu sallamaya çalıştı, dizini bükerek oraya yerleştirdi ve kendisini yukarı itip kolsuz omuzu tutmak için ondan destek aldı. Ayak parmaklarını göğüsteki bir girintiye yerleştirerek kendini yukarı itti ve nihayet birazcık homurdanarak omuza çıkıp oturmayı başardı. Bu heykele ya da onun temsil ettiği şeye saygı göstermiş olanlar için Trevize'nin bu hareketi günahkâr nitelik taşıyabilirdi. Oraya oturmaya çalışan Trevize bu düşünceyle irkildi. Pelorat endişeyle "Düşüp bir yerini kıracaksın şimdi!" diye bağırdı.

"Düşüp bir yerimi kırmam ama sen sağır edebilirsin beni." Trevize fotoğraf makinesini alıp yeniden oraya yöneltti. Birçok fotoğraf çektikten sonra makineyi yerine koydu ve ayakları heykelin tabanına değinceye kadar dikkatle aşağıya kaydı. Aşağı atladı ve heykelin sağlam kolu ufalandı ve aşağıda ufak bir moloz yığını oluşturdu. Aşağıya düşerken hiçbir gürültü duyulmadı.

Bir muhafız gelip kendisini yakalamadan saklanacak yer bulmayı düşündü korkuyla. Daha sonra 'hayret' dedi kendi kendine. İnsan kazara çok önemli görünen bir şeyi kırarsa aynen çocukluğuna dönüyordu. Bu korkusu sadece bir an sürdü ve birden sona erdi.

Pelorat'ın sesi vahşi ve kabaydı. Ama buna rağmen yine de rahatlatıcı bir şeyler söyleyebildi. "Boşver Golan. Zaten neredeyse kendi kendine düşecekti."

Sanki parçaların düştüğü yeri gösterecekmiş gibi önce heykelin dibine ve sonra da yere bastı. Büyükçe bir parça buldu ve "Golan, buraya gelir misin?" diye seslendi.

Trevize yanına geldi ve kolun omuza eklenen bir kısmı oldukça açıkça belli olan bir parçayı göstererek "Nedir bu?" dedi.

Trevize dikkatle inceledi. Parlak yeşil renkli pamuk gibi bir şeydi bu. Trevize eldivenli parmaklarıyla onu hafifçe ovuşturdu. Kolayca temizlendi.

"Yosuna benziyor." dedi.

"Şu bahsettiğin beyinsiz canlılar mı?"

"Zihni faaliyetlerinin derecesinden tamamen emin değilim. Sanıyorum Bliss bunun da bir zihni olduğunu iddia eder, ama ona göre bu taşın da bir şuuru vardır."

Pelorat "Sence kayaları harap eden şey bu yosunlar olabilir mi?" dedi.

Trevize "Eğer bunda bir etkisi olduysa hiç şaşmam. Burada güneş ışığı bol ve su da var. Atmosferin yansını su buharı oluşturuyor. Geri kalanı ise nitrojen ve etkisiz gazlardır. Sadece çok az miktarda karbondioksit var. Bu da insana hiç bitki bulunmadığını düşündürebilir. Karbondioksitin düşük miktarda olması bunun tamamen kayalık örtü ile ilişki içinde olmasındandır. Şimdi; eğer bu kayada karbondioksit varsa bu yosun, belki salgıladığı asitle onu parçalıyor ve üretilen karbondioksitten faydalanıyordu. Gezegendeki başka hayat biçimi olabilir bu."

"Büyüleyici," dedi Pelorat.

"Şüphesiz öyle" dedi Trevize. "Ama sadece bir noktaya kadar. Yabancı gezegenlerin koordinatları daha ilginç, ama aslında biz, yeryüzünün koordinatlarını arıyoruz. Eğer burada değilse, binanın bir başka yerindedir ya da başka bir binadadır. Gel Janov."

Pelorat "Ama bilirsin ki" diye söze başladı.

Trevize "Hayır, hayır" dedi sabırsızca. "Sonra konuşuruz. Eğer varsa, bu binadan neler elde edeceğimi görmeliyiz." Hava iyice ısınmaya başladı. Sol eldiveninin üstündeki küçük termometreye baktı ve "Hadi, gelsene." diye seslendi.

Odayı boydan boya yürüyerek yavaşça geçtiler. Mümkün olduğunca ağır hareket etmeye gayret ediyorlardı. Bunun nedeni ses çıkarmamak ya da kendilerini işitebilecek birine karşı duydukları korku değildi. Sadece yürürken sebep oldukları titreşimin daha fazla zarar vermesinden biraz endişe ediyorlardı.

Ayaklarının çıkardığı toz yukarı doğru hafifçe kalkıyor ve derhal ince havanın içinde kalıyordu. Ayrıca arkalarında ayak izleri de bırakıyorlardı.

Bazen karanlık köşelerde birbirlerine büyüyen yosun türlerini gösteriyorlardı. Böyle gelişmekte olan yosunlar arasında yürümek onları biraz ferahlatmıştı. Küçük bir seviyede de olsa bir canlı, gezegendeki ölü, boğucu havayı yumuşatıyordu. Ayrıca civardaki yapılardan çok uzun zaman önce burada yaşam olduğu anlaşılıyordu.

Pelorat "Bence burası bir kütüphane olmalı." dedi.

Trevize merakla etrafa bakındı. Raflar görünüyordu. Daha da dikkatle bakınca gözüne süsleme gibi görünen şeylerin aslında birer kitap-film olabileceğini düşündü. Uzanıp dikkatle bir tanesini aldı. Kalın ve kaba duruyorlardı. Bunların sadece birer kılıf olduğunu anladı. Kalın parmakları ile onu açmayı denedi ve sonunda becerdi. İçinde birçok disk bulunuyordu. Onlar da kalındı ve kolayca kırılacak gibi duruyordu. Ama Trevize bunu denemedi.

"İnanılmayacak kadar eski bunlar" dedi.

Pelorat eski Melpomenian'lıları bu ilkel teknolojileri yüzünden savunurcasına "Binlerce yıl yaşında ama " dedi.

Trevize, filmdeki eskiden kullanılan süslü yazıdaki kıvrımları göstererek "Başlık bu mu? Neyi anlatıyor?" diye sordu.

Pelorat onu incelerken "Pek emin değilim dostum. Sanıyorum sözcüklerden birisi mikroskobik yaşam hakkında belki de mikroorganizma anlamında bir şeydi. Korkarım Standart Galaktik dilinde bile olsa anlayamayacağım teknik mikrobiyolojik terimler bunlar" dedi.

"Belki" dedi Trevize surat asarak "Ve kimbilir bunu okuyabilsek bile bize hiçbir yararı olmayabilir. Mikroskobik hücrelerle işimiz yok bizim. Bana bir iyilik yap, Janov. Şu kitaplardan birr kısmına bir göz at ve konusu ilginç olan bir başlık var mı bak bakalım. Sen bununla uğraşırken ben de şu kitap-okuyucuları inceleyeyim."

Pelorat merakla "Bunlar kitap-okuyucular mı?" dedi. Bodur kübik şeylerdi bunlar. Üzerlerinde meyilli ekranları ve eğimli uzantıları bulunuyordu. Ya dirsek dayamak için ya da elektro bloknot yeri olarak kullanılıyordu.

Trevize "Eğer burası bir kütüphaneyse, şu ya da bu çeşit bir kitap-okuyucu bulunması gerekir ve bu da sanki öyleymiş gibi duruyor." dedi.

Büyük bir özenle ekrandaki tozu sildi ve hangi maddeden yapılmış olursa olsun ekranın bundan zarar görmemesi içini ferahlatmıştı. Kontrol mekanizmasını yavaşça birer birer kullanmaya başladı. Hiçbir şey olmadı. Diğer kitap-okuyucuyu denedi. Sonra da diğerini. Ama sonuç hep olumsuzdu.

Şaşırmamıştı. Böyle ince bir atmosferde yirmi bin yıl çalışacak şekilde ve su buharı geçirmez olarak yapılmış bile olsa, hâlâ enerji kaynağı sorunu vardı. Depolanan enerji her ne yapılırsa yapılsın zamanla boşalırdı. Bu da ikinci termodinamik yasasının yaygın ve kaçınılmaz bir yönü idi.

Pelorat arkasında duruyordu. "Golan?" diye seslendi.

"Evet?"

"Bir kitap-film var elimde ve..."

"Ne cins?"

"Sanıyorum uzay uçuşlarının tarihi hakkında."

"Mükemmel ama eğer bu okuyucuları çalıştıramazsam bize hiçbir faydası olmaz." Çaresizlik içinde yumruklarını sıktı.

"Filmi alıp gemiye götürebiliriz."

"Bunu bizim okuyucuya nasıl uyarlayacağım. Ya uymazsa, hem tarayıcı sistemimiz kesinlikle buna ters düşer."

"Ama bütün bunlar gerçekten gerekli mi, Golan? Eğer biz..."

"Gerçekten gerekli, Janov. Şimdi sözümü kesme de dinle. Ne yapacağıma karar vermeye çalışıyorum. Okuyucuya ek güç vermeyi deneyebilirim. Belki de tek ihtiyacı olan şey budur."

"Gücü nereden bulacaksın?"

"Şeyy." Trevize silahlarını çekti ve bir an inceledi. Sonra birini yerine koydu. Nörotik kırbacı ise açtı ve enerji düzeyini inceledi. Güç maksimumdaydı.

Trevize yere yüzükoyun kapaklandı ve okuyucunun arkasına ulaştı (burasının arka taraf olduğunu düşünüyordu) ve onu ileriye doğru itmeyi denedi. Alet hafifçe ileri gitti, o da incelemeye başladı.

Kablolardan birisi enerjiyi taşıyor olmalıydı, tabii ki o da duvarın dışından geliyordu. Açıkta

hiçbir fiş ya da bağlantı yoktu (en basit bilmen kuralların bile bilinmez olduğu ilkel ve yabancı bir kültürü nasıl araştıracaklardı?). Kabloyu önce yavaşça sonra da hızla çekti. Önce bir tarafını, sonra da diğerini çevirdi. Duvarın kablonun çevresindeki kesimini itekledi ve duvar civarındaki kabloyu da itti. Bütün dikkatini elinden geldiğince okuyucunun arkasına yöneltti ama hiçbir şeyde başardı olamadı.

Kalkmak için bir elini yere koydu ve ayağa kalktığında kablonun da kendisiyle kalktığını gördü. Bunu nasıl yaptığı hakkında en küçük bir şey bile bilmiyordu.

Kopmuş ya da tahrip olmuşa benzemiyordu. Kablonun ucu pürüzsüzdü ve duvarda bağlı bulunduğu yerde bir nokta oluşmuştu.

Pelorat hafifçe "Golan, izin verirsen..."

Trevize inatçı bir şekilde kolunu sallayarak "Şimdi olmaz, Janov. Lütfen!" dedi.

Birden, sol eldiveni üzerinde çizgiler görünen yeşil renkli maddeyi fark etti. Okuyucunun arkasını incelerken bir parça yosun koparıp ezmiş olmalıydı. Eldiveninde hafif bir ıslaklık vardı ama Trevize bunu incelerken onlar da kurudu ve kahverengiye dönüştü.

Kabloya dönerek dikkatle baktı. Kopuk ucu iyice inceledi. Orada kabloların girebileceği iki delik bulunuyordu. Tekrar yere oturup nörotik kırbacın gücünü açtı. Dikkatle tellerden birinin kutup başlarını yalıtıp gevşetti. Sonra, onu yavaşça deliğe yerleştirip sonuna dayanıncaya kadar itti. Yeniden geriye çekmeye çalıştığında sanki arkadan birisi tutmuş gibi kablo hareketsizdi. Onu güç kullanarak çıkartma isteğini frenledi. Diğer kablonun ucunu da yalıttıktan sonra onu da diğer deliğe yerleştirdi. Bu kablo devreyi tamamlayacak ve okuyucuya gerekli enerji böyle sağlanacaktı.

"Janov" dedi, "Sen her çeşit kitap-filmlerden çok iyi anlarsın. Şu kitabı okuyucuya yerleştirebilir misin?"

"Ama bu gerçekten gerek..."

"Lütfen, Janov, niçin gereksiz sorular sormakta ısrar ediyorsun? Çok vaktimiz var. Ama gecenin geç saatlerine kadar bekleyip, hava iyice soğuyunca dönmek istemiyorum."

"Herhalde şöyle olsa gerek" dedi Janov, "Ama..."

Trevize "Güzel" dedi, "Eğer bu, uzay uçuşlarının tarihini anlatıyorsa önce yeryüzü ile başlaması gerek. Çünkü uzay uçuşları önce oradan yapılmaya başlandı. Şimdi bunun çalışıp çalışmadığına bir bakalım."

Pelorat, biraz şaşkın, kitap-filmi cihazın uygun yerine yerleştirdi ve talimat bulmak için kontrol mekanizmalarını incelemeye başladı.

Trevize kısmen kendi gerilimini de gidermek için alçak bir sesle konuştu: "Bence burada da robotlar olmalı. Her türden, şurada burada kullanılan cinslerden. Asıl sorun enerji kaynaklarının uzun zamandır işe yaramaz olarak durmasıdır. Yeniden doldurulsa bile beyinleri ne olacak? Vitesler ve dişliler bin yıl dayanabilir. Ama ya beyinlerdeki bütün mikro-düğmeler ya da çok küçük nesneler ne olur? Hepsi bozulmuş olabilir. Böyle olmamış olsa bile dünya hakkında ne biliyor olabilirler? Neyi?.."

Pelorat "İşte okuyucu çalışıyor dostum." dedi.

İçerinin loş ışığında okuyucunun ekranı hafif hafif parlamaya başladı. Başlangıçta çok zayıf bir ışıktı ama Trevize nöronik kırbacın gücünü hafifçe yükseltince gittikçe parlaklaşmaya başladı. Etraftaki ince yoğunluktaki hava güneş ışığının uzantılarını kesiyor ve bu yüzden oda yeterince ışık alamıyordu. Bu loş ortam içinde ekran oldukça parlak görünüyordu.

Ekran ara sıra kararmasına rağmen parıldamaya devam ediyordu.

Trevize "Ayarlanması gerekiyor" dedi.

"Farkındayım" dedi Pelorat, "Ama elimden gelen bu. Filmin kendisi bozulmuş olmalı."

Şimdi ekrandaki gölgeler daha sık görünüyordu. Belli aralarda karikatür benzeri bir şekil hafifçe fark ediliyordu. Bir an süren ani bir parlaklıktan sonra ekran yemden karardı.

Trevize "Şunu geriye alıp durdursana, Janov." dedi.

Pelorat zaten buna çabalıyordu. Önce geri sonra da ileri sardıktan sonra kitap-filmi sabitleştirdi.

Trevize gayretle onu okumayı denedi ama sonra beceremeyince hiddetle "Sen yapabilir misin Janov?" dedi.

Pelorat gözlerini kısarak ekrana baktı ve "Tamamen değil" dedi, "Galiba Aurora hakkında. Bu konuda birçok şey söylenebilir. Sanıyorum, ilk uzay ötesi yolculuğu anlatıyor. 'Asıl açılış' deniyor burada." Filmi ileri sardı, ekran yine parlayıp söndü. "Şu ana kadar gördüğüm bütün şeyler bu yabancı gezegenler hakkındaymış gibi geliyor, Golan. Yeryüzü hakkında hiçbir şey yok."

Trevize üzüntüyle "Evet, yoktur tabii. Burada da her şey Trantor'da olduğu gibi silip süpürülmüş. Kapat şu aleti artık." dedi.

Pelorat okuyucuyu kapatırken "Ama bunun bir önemi yok..." diye söze başladı.

"Niçin? Diğer kütüphaneleri mi araştıracağız yoksa? Orada da bir şey kalmamıştır. Her yerde aynı." Biraz önce konuşurken Pelorat'a bakmıştı. Şimdi ise korku ve çaresizlikle gözlerini ona dikmişti. "Biliyor musun?" dedi. "Mask'ının ön yüzünde ne var öyle?"

Pelorat hemen eldivenli elini kaskının camına getirip oradan bir şey aldı ve baktı.

Şaşkınlıkla "Nedir bu?" dedi. Sonra Trevize'ye bakıp konuşmasına devam etti. "Senin de kaskında tuhaf bir şey var, Golan" dedi.

Trevize o anda bir ayna aradı. Ama etrafta hiç ayna yoktu ve eğer olsaydı bile ışığa gereksinim duyacaktı.

"Gel güneş ışığına çıkalım. Olur, mu?" dedi ve onu, en yakında güneş ışığı olan bir pencereye yarı sürükler bir tarzda götürdü. Uzay giysisinin izole edici yapışma rağmen güneşin sıcaklığını sırtında hissediyordu.

"Güneşe bak Janov ve gözlerini kapat." Kaskın önündeki şeyin ne olduğu hemen anlaşılmıştı. Uzay giysisinin metalize kumaşı ile kaskın camının birleştiği yerde sık bir yosun katmanı oluşmuştu. Bu yosun, camın etrafını çepeçevre yeşil bir yumak halinde sarıyordu. Trevize kendisininkinde de bunun aynısından olduğunu fark etti.

Bir parmağını uzatarak Pelorat'ın yosununu temizlemeye çalıştı. Bazıları ezildi ve eldivenin üzerinde yeşil bir leke bırakarak yere döküldüler. Güneş ışığında parlayan bu leke sanki katılaşmış ve kurumuş gibi görünüyordu. Yeniden yosun temizlemeye devam etti, bu sefer yosunlar çatırdayarak

döküldü. Kahverengimsi bir renk alıyorlardı. Bu kez biraz daha sertçe ovuşturarak Pelorat'ın camını temizlemeye başladı.

"Benimkini de sen yap, Janov" dedi. Biraz sonra "Temizlendim mi? Güzel, sen de iyi görünüyorsun. Haydi gidelim. Sanıyorum burada yapacak fazla bir şey kalmadı." dedi.

Güneş bu terk edilmiş, havasız şehirde artık bunaltıyordu. Taş binalar aşın parlak bir görünüm almıştı. Onlara bakarken Trevize gözünü kısıyor ve yolun gölge kısmından yürümeye dikkat ediyordu. Binalardan birinin önünde durdu ve duvarda, eldivenli olarak küçük parmağının girebileceği genişlikteki yarığa parmağını sokup, "Yine yosun" diye homurdandı. Sonra gölgenin dışına doğru yürüyüp bu parmağını bir süre güneşe doğru uzattı.

"Bize güçlük çıkaran şey karbondioksitten başka bir şey değil. Birçok şeyden, mesela yıkılan kayalardan onu elde edebilirler. Böylece büyüyüp gelişiyorlar. Biz de onlar için iyi bir karbondioksit kaynağı olduk. Belki de bizler, hemen hemen ölü olan bu gezegende, kaskınuzın hava çıkış borusundan yaydığımız karbondioksitle çok zengin bir kaynak durumundayız."

"Yosunlar da bu yüzden oralarda gelişti."

"Evet."

Gemiye geri dönüş, alacakaranlıkta gezegene inişlerinden çok daha uzun geldi. Çünkü güneşin sıcaklığı çok artmıştı. Gemi hâlâ gölgede duruyordu. Trevize en azından bunu doğru olarak hesaplamıştı.

Pelorat "Bak!" dedi.

Trevize hayretler içinde dış kapı aralıklarının yemyeşil yosunlarla çevrili olduğunu gördü.

Pelorat "Karbondioksit sızıntısı mı?" diye sordu.

"Hiç şüphesiz öyle. Emmim ki çok az bir şey, ama bu yosunlar şu ana kadar gördüğüm karbondioksit detektörlerinden çok daha iyi iş yapıyorlar. Sanıyorum bunun sporları havada geziniyor ve nerede birkaç karbondioksit molekülü bulurlarsa orada hemen yeşerivеriyorlar." Telsizini geminin frekansına ayarlayıp "Bliss, beni duyabiliyor musun?" diye seslendi.

Bliss'in sesi kulaklarda çınladı "Evet. İçeri gelmeye hazır mısınız? İyi haberler var mı?"

Trevize "Şu anda dışardayız, ama kilidi açma. Onu biz buradan açacağız. Tekrar ediyorum. Kapıyı açma."

"Neden?"

"Bliss, sadece dediğimi yap, olur mu? Daha sonra uzun uzun konuşuruz."

Trevize silahım çekip, dikkatle etkisini minimuma ayarladı ve kararsızlıkla ona baktı. Silahı henüz hiç minimumda kullanmamıştı. Çevresine bakındı. Üzerinde deneme yapabileceği hiçbir şey yoktu.

Çaresizlikle silahı Uzak Yıldız' in gölgesinde durduğu kayalık tepeye doğrulttu. Hedef iyice kızarmadı. Ama Trevize vurduğu noktayı eliyle yokladı. Acaba ısınmış mıydı? Üzerindeki izole edilmiş elbiseyle bunu anlaması imkânsızdı.

Yine kararsızlık içindeydi. Sonra, kayalara dayanmış bulunan geminin dışının her düzeydeki ateşe dayanıklı olduğuna kanaat getirdi. Silahı kilide çevirip nefesini tutarak ateşledi.

Yosun tabakaları birdenbire kahverengileşti. Elini kahverengi yerlerin üzerinde hızla salladı ve kahverengi kalıntılar havanın içinde uçuşmaya başladı.

Pelorat endişeyle "Silah çalışıyor mu?" diye sordu.

"Çalışıyor" dedi Trevize. Silahı en düşük ışına ayarladı.

Işını kilidin her tarafına iyice yaydı, ışının dokunduğu yeşillikler hemen kahverengi oluyordu. Üzerindeki kalıntıları düşürmek için kapıya hızla vurdu ve kahverengi tozlar yere döküldü. Tozlar o kadar ince ve hafifti ki gezegenin zayıf atmosferinde bile gaz hareketleriyle havada uçuşup durdular.

Trevize "Herhalde artık açabiliriz bunu" dedi ve kolundaki mandaları kullanarak kapıyı içeriden açmak için radyo dalgalarını harekete geçirdi. Kapı aralandı ama yandan fazla açılmadı. Trevize "Haydi, oyalanma Janov, gir içeri-basamakları bekleme. Tırman yukarı." dedi.

Gücü ayarlanmış silahıyla kilidi tarayarak Trevize de onu izledi. Basamaklar aşağı inince önce onları ışınladı. Sonra kapıyı kapatmak için düğmeye bastı ve kapı kapanıp kendileri içeri girinceye kadar hiç durmaksızın ışınlamaya devam etti.

Trevize "Şimdi ara bölmedeyiz, Bliss. Birkaç dakika burada kalacağız. Sen yine hiçbir şey yapmadan beklemeye devam et!" dedi.

Bliss, "Lütfen bir şeyler söyle bana. İyi misin, Pel nasıl?"

Pel "Buradayım Bliss ve çok iyiyim. Endişelenecek bir şey yok." dedi.

"Anlaşıldı Pel, ama daha sonra bana her şeyi anlatacaksınız. Umarım bunun farkındasınızdır."

"Söz veriyoruz." dedi Trevize. Sonra da içerideki ışığı yaktı.

Uzay elbiseli iki arkadaş karşı karşıya duruyorlardı.

Trevize "İçerde bulunan gezegenin havasını dışarı pompalıyoruz. Bu yüzden bu iş bitinceye kadar beklesek iyi olur." dedi.

"Ya gemideki hava?" Pelorat elbiseleri göstererek "Bunları da içeri alacak mıyız?" dedi.

"Bir süre için hayır. Bu uzay elbiselerini çıkartmayı senin kadar ben de istiyorum. Sadece bizimle ya da beraberimizde içeri giren şu sporlardan tamamen kurtulmak istiyorum."

Bölmedeki ışığın yetersiz aydınlığında Trevize silahıyla iç kapının kilidini, duvarları, tabanı, ileriyi ve geriyi iyice ışınladı.

"Şimdi sıra sende, Janby" dedi.

Pelorat huzursuz bir şekilde kımıldandı. Trevize "Sıcaklık hissi duyabilirsin. Ama bundan daha kötüsü olmayacak. Eğer bu seni çok rahatsız ederse söyle" dedi.

Görünmez ışını kaskın üzerinde, özellikle kenar kısımlarında gezdirdi. Sonra azar azar uzay giysisinin her tarafını ışınladı.

"Kaldır kollarım, Janov" diye mırıldandı. "Kollarını, omuzlanma daya ve bir ayağını kaldır. Onları da temizlemeliyim. Şimdi de ötekini. Sıcaklığı iyice duyuyor musun?"

Pelorat "Serin Rüzgârlarda dalgalandığım söylenemez, Golan" dedi.

"Güzel öyleyse şimdi sen de beni rahatlat. Tepeden tırnağa ışınla bakalım."

"Elime daha önce hiç silah almadım ben."

"Almalısın. Şöyle tut, başparmağınla bu küçük düğmeyi it-ve kılıfı sıkıca tut. Tamam-şimdi onunla kaskımı ışınla. Düzenli olarak hareket ettir, Janov, uzun süre bir yere yöneltme. Kaskın diğer yerlerini, sonra yanakları ve boynu da."

Pelorat emirleri aynen uyguluyordu. Her yeri ısınıp bunaltıcı bir şekilde terlemeye başlayınca, Trevize silahı geri aldı ve enerji seviyesini inceledi."

"Yarıdan fazlası gitmiş." dedi ve kabinin iç kısmını silah iyice boşalıncaya kadar dikkatle ışınladı. Sonra silahı yerine koydu.

Gemiye girmek için sinyal verdi. İç kapı açılırken kabine dolan havayı hissetti ve bir ferahlık duydu. Havanın serinliği ve yoğunluğu, uzay giysisini kendi başına soğumasından çok daha az bir zamanda soğutabilirdi. Belki de bu sadece hayal olabilirdi ama onun serinletici etkisini hemen hissetmişti. Hayal ya da gerçek, her neyse hoşuna gitmişti bu."

Trevize "Uzay elbiseni çıkar ve burada bırak Janov," dedi.

Pelorat "Her şeyden önce bir duş yapmak istiyorum" dedi.

"Her şeyden önce değil. Aslında daha da önce, hatta tuvalete bile gitmeden önce Bliss'e gidip hesap vermen gerekiyor."

Bliss gerçekten de onları bekliyordu. Yüzünde meraklı bir ifade vardı. Arkasında ise sol koluna sımsıkı yapışmış olarak kendilerini kaçamak bakışlarla izleyen Fallom duruyordu.

Bliss hiddetle "Ne oldu? Neler oluyor?" diye sordu.

Trevize sakin "Enfeksiyona karşı koruma" dedi. "Bu yüzden ultraviyole ışığı açacağım. Koyu renkli camları aç, çabuk ol lütfen."

Duvardan gelen ışığa ilaveten ultraviyole ışık altında Trevize nemli giysilerini teker teker çıkarmaya başladı. Onları önce bir yöne, sonra da diğer yöne doğru sallıyordu.

"Sadece bir önlem" dedi, "Sen de aynısını yap Janov. Bliss, benim tamamen soyunmam gerekecek. Eğer bundan rahatsız olacaksan yandaki odaya geç."

Bliss, "Bu beni ne rahatsız eder ne de utandırır. Senin neye benzediğini gayet iyi biliyorum ve yeni bir şey görecek değilim. Ne enfeksiyonu bu?" diye cevapladı.

Trevize yine aynı tavırla "Şu anda etkisiz duruma getirilmiş önemsiz bir şey. Ama sanıyorum insanlığa büyük zararı dokunabilir." dedi.

66

İşlem tamamlanmış, ultraviyole ışık işe yaramıştı. Trevize'nin gemisiyle Terminus'a dönerken beraberinde bulunan kompleks bilgi filmleri ve talimatlara göre, bu ışığın Uzak Yıldız'da bulunmasının sebebi enfeksiyona karşı koruma sağlamaktı. Trevize bu aletin sürekli ilgi çekeceğinden ve kullanılacağından endişe duyuyordu. Çünkü bronz tenin moda olduğu yerlerden gelenler için böyle bir cilde sahip olma isteği yaygındı.

Gemiyi yukarıya, uzaya çıkardılar. Trevize elinden geldiğince güneşe yakın bir biçimde manevra yapmaya başladı. Bu arada geminin her yanının ultraviyole ışıklarını iyice görmesi için onu döndürüyor ve taklalar attırıyordu.

Nihayet kabinde bıraktıkları uzay giysilerini alıp, Trevize tatmin oluncaya kadar incelediler.

Bliss sonunda "Demek bütün bunlar şu yosun içindi. Yosun demiştin, değil mi Trevize?"

"Evet, yosun diyorum. Çünkü bana onu hatırlatıyor. Ama bir botanikçi değilim ben. Sadece çok yeşil olduğunu ve çok az miktardaki ışık enerjisi ile yetindiğini söyleyebilirim."

"Neden çok az?"

"Yosun ultraviyole ışığa karşı duyarlı, bu yüzden direkt ışıkta büyüyemiyor, hatta yaşayamıyor. Sporları her yere dağılmış durumda. Gizli saklı köşelerde, heykellerdeki çatlaklarda, binaların dibinde karbondioksit bulunan her yerde ışık enerjisinden faydalanarak yetişir."

Bliss "Bunların tehlikeli olduğunu düşünüyorsun herhalde?"

"Hem de çok tehlikeli olabilirler. Bizler içeri girerken üzerimizde ya da beraberimizde bu sporlardan birkaçı gelmiş olsaydı, hiç zararlı ultraviyole olmadan çok iyi ışık bulabileceklerdi. Ayrıca su ve hiç tükenmeyecek karbondioksit kaynakları da cabası."

Bliss "Karbondioksit atmosferimizin sadece yüzde 0.03'ünü oluşturuyor." dedi.

"Bu onlar için çok büyük bir miktar ve verdiğimiz nefesin yüzde 4'ü karbondioksittir. Ya sporlar burun deliklerimizde ve derilerimizde çıksaydı? Ya da yiyeceklerimizi çürütüp mahvetselerdi veya bizi öldürebilecek toksinler üretselerdi? Onları öldürmek için işbirliği yapmamıza rağmen birkaç spor hayatta kalsaydı onları beraberimizde başka bir gezegene götürecektik. Bu birkaç spor orayı istila etmeye yeter ve hatta oradan da diğer gezegenlere taşabilirdi. Ne gibi bir zarar vereceklerini kim bilebilir?"

Bliss başını salladı. "Farklı olan her yaşamın tehlikeli de olması gerekmez. Öldürmeye ne kadar da isteklisin?" dedi.

Trevize "Bu konuşan Gaia, sen değil" dedi.

"Tabii ki o, ama sözlerim yine de bir anlam taşıyor. Yosun, bu gezegenin koşullarına adapte olmuş. Küçük miktardaki ışıktan yararlanıyor ama fazlasıyla öldürülüyor, çok az karbondioksiti kullanıyor ama büyük miktarlarda yok edilebiliyor. Onun, Melpomenia'nın dışında hiçbir gezegende yaşayabileceğini sanmıyorum."

Trevize "Bu konuda riski göze almalı mıydım?" diye diretti.

Bliss omuz silkerek "Pekâlâ. Hep kendini savunuyorsun. Senin düşünceni anlıyorum. Bir bağımsız olarak şu yaptığından başka bir şey gelmezdi elinden." dedi.

Trevize cevap vermek üzereydi ki Fallom'un temiz ince tonlu sesi çınladı. Kendi dilinde konuşuyordu.

Trevize "Ne diyor bu?" diye Pelorat'a sordu.

Pelorat "Fallom'un söylediği şey..." diye söze başlamıştı ki Fallom sanki kendi dilinin kolay anlaşılmadığını hatırlamış gibi konuşmaya başladı. "Sizler oradayken Jemby de orada mıydı?"

Fallom çok özenle konuşmuştu. Bliss gülümseyerek "Galaktik lisanını iyi konuşuyor, değil mi? Hem de çok kısa bir zamanda" dedi.

Trevize yavaşça "Eğer ben denersem yüzüme gözüme bulaştıracağım Bliss. Bu yüzden ona ser anlat. Orada hiç robot görmediğimizi söyle ona." dedi.

Pelorat "Ona ben açıklarım" dedi. Çocuğun omuzuna elini yavaşça koyarak "Gel Fallom, odamıza gidelim ve sana okuyacak başka bir kitap vereyim." dedi.

"Bir kitap mı? Jemby hakkında mı?"

"Pek değil..." Ve kapı arkalarından kapandı.

Trevize sabırla arkalarından bakarken "Biliyorsun vaktimizi şu çocukla dadılık oynayarak boşa harcıyoruz." dedi.

"Boşa harcamak mı? Bu olay senin yeryüzünü araştırmanı nasıl engelliyor söyler misin Trevize? Hiçbir şekilde, değil mi? Dadılık oynamak, iletişimi sağlıyor, bununla beraber endişeleri yatıştırıyor ve sevgi bağlarını kuruyor. Bu başarılar hiçbir şey değil mi sence?"

"İşte yeniden Gaia konuşuyor."

"Evet," dedi Bliss. "Öyleyse biraz pratik olalım. Şu üç yabancı dünyaya gittik ve hiçbir şey bulamadık."

Trevize başıyla onayladı "Doğru."

"Aslında onların hepsinin tehlikeli olduğunu keşfettik, değil mi? Aurora'da vahşi köpekler, Solaria'da tehlikeli insanlar, Melpomenia'da ise korkunç yosunlar vardı. O halde şunu açıkça anlıyoruz ki bir gezegen kendi başına bırakıldığında, içinde insanlar olsun ya da olmasın yıldızlar topluluğu için tehlikeli bir hal alıyor."

"Bunu genel bir kural olarak düşünemezsin."

"Üçte üç başarısızlık insanı şüphesiz etkiliyor."

"Bu seni nasıl etkiliyor, Bliss?"

"Anlatayım, lütfen beni dinlerken sabit fikirli olma. Eğer Galakside birbirini etkileyen milyonlarca gezegen varsa ki şüphesiz var ve eğer her birisi şu anda olduğu gibi tamamen bağımsızlardan oluşmuşsa, bu durumda insanlar baskın durumda ve insanlık dışı yaşam biçimlerini, cansız jeolojik yapılara ve hatta birbirlerine bile zorla uygulayabilirler. Öyleyse bu Galaksi çok ilkel, beceriksiz ve ters işleyen bir sistemdir. Bir bölümün başlangıcı seviyesindeler. Ne demek istediğimi anlıyor musun?"

"Söylemeye çalıştığın şeyi anlıyorum-ama bu, sözlerinden dolayı sana katılıyorum demek değildir."

"Beni yalnızca dinle. Fikrime katıl ya da katılma. İstediğin gibi düşün ama dinle. Bence Galaksi yalnızca bir proto-Galaksia olarak işlev görebilir ve proto özelliğinin az, Galaksia özelliğinin fazla olması daha iyi olur. Galaktik İmparatorluğu, kuvvetli ve bir proto-Galaksia girişimiydi ve dağıldığında mini güçlendirme dürtüsü kaybolmadı. Vakıf Konfederasyonu ile Katır'ın İmparatorluğu da böyle girişimlerdi. Ayrıca İkinci Vâkıfın planladığı İmparatorlukta aynı şekilde. Ama eğer böyle imparatorluklar ya da konfederasyonlar olmasa ve bütün Galaksi kargaşa içinde olsa bile bu birbirini

etkileyen gezegenler arasında düşmanca sebepten olsun ya da olmasın birleşik bir huzursuzluğa dönüşür. Bu kendi içinde bir çeşit birlik olabilir ama en kötüsü olamaz."

"En kötüsü ne o halde?"

"Bunun cevabını bilirsin Trevize. Bunu gördün sen. İnsan yerleşmemiş bir gezegen tamamen dağılırsa bu gerçekten bağımsız demektir ve diğer insanlı gezegenlerde bütün iletişimini kaybederse o zaman da içindeki kötülük gelişir."

"Bir cins kanser mi yani?"

"Evet. Solarlı aynen öyle değil mi? Elleri tamamen diğer gezegenlerin üzerinde. Ve kendi içinde bile herkes bir diğerini soymayı düşünüyor. Sen bunu biliyorsun. Bütün insanlar bir anda yok olsa ortada ceza diye bir şey kalmaz. Ve köpeklerdeki ya da, sadece yosunlardaki gibi tabiat güçlerinde birbirine karşı düşmanlık mantıksızlaşır. Sanıyorum Galaksiya'ya ne kadar yakın olursak o kadar iyi toplumlara rastlayabileceğimizi anlıyorsundur. Öyleyse Galaksia'dan başka bir yerde niçin duralım?"

Trevize bir süre sessizce ve dikkatle Bliss'e baktı: "Bunu düşünüyorum. Ama böyle bir düşünce niçin tek yönlü olsun? Yani neden az olan iyiyse, 'çok olan daha iyi, hepsi ise en iyi' şeklinde düşünüyorsun? Yosunların çok az miktardaki karbondioksite adapte olmuş olabileceğini ve fazla karbondioksitin öldürücü olacağını söyleyen sen değil miydin? İki metrelik bir insan bir metrelikten daha iyi, ama yine üç metrelik bir insandan daha iyi durumda olabilir. Eğer bir fare fil büyüklüğüne ulaşsa daha iyi durumda olmaz. Çünkü yaşayamaz. Aynı şekilde, fare gibi küçülmüş bir fil de iyi durumdadır diyemeyiz.

"Bu bir yıldız ya da atom da olsa her şey için doğal bir boyut, karmaşıklık, bir yeterlilik, özelliği vardır. Ama şüphesiz bu durum, asıl cardılar ve canlı topluluklar için geçerlidir. Eski Galaktik İmparatorluğunun ideal olduğunu söylemiyorum, ama büsbütün bağımsızlık kötüdür, tamamen birleşmek için olduğunu düşünerek böyle konuşmaya henüz hazır değilim. Her iki yönde de aşırılıklar aynı şekilde dehşet verici olabilir ve eski tip ama kusursuz olmayan Galaktik İmparatorluğu, yapabileceğimiz en iyi şeydir."

Bliss başını salladı. "Bu söylediklerine sen de inanıyor musun merak ediyorum Trevize. Bir virüsle insanın aynı şekilde memnun-suz olup, aralarındaki sorunu bir yapışkan toprak gibi halletmeyi istediğini mi söyleyeceksin?" dedi.

"Hayır, ama bir virüs ile süper insanın aynı şekilde memnun-suz olup aralarındaki sorunu sıradan insanlar gibi halletmeyi isteyebileceklerini düşünüyorum. Ama tartışmanın hiçbir faydası yok ki. Yeryüzünü bulduğumda çözümü de bulacağım. Melpomenia'da kırk yedi yabancı gezegenin koordinatlarını bulduk."

"Hepsine de gidecek misin?"

"Gerekirse hepsini tek tek ziyaret ederim."

"Her birisindeki tehlikeleri de göze alarak, öyle mi?"

"Dünyayı bulmak için gerekliyse, evet."

Pelorat, Fallom'u içeri bıraktıktan sonra aceleyle dışarı çıktı ve kendisini Bliss ile Trevize arasındaki söz düellosu arasında buldu. Sanki bir şey söyleyecek gibi duruyordu. Pelorat onlar karşılıklı konuşurken kendilerini izliyordu.

"Ne kadar zaman alır bu?"

"Ne kadar zaman alırsa alsın, yeter ki bundan sonra gideceğimiz yerde aradığımızı bulalım."

"Ya da hiçbir şeyi"

"Araştırmadıkça bunu bilemeyiz."

Nihayet Pelorat bir sözle araya girebildi. "Ama dinlesene Golan. Cevabı biliyoruz zaten."

Trevize elini sabırsızca Pelorat'a doğru sallarken birden durup, anlamsızca "Ne?" diye sordu.

"Cevabı biliyoruz diyorum sana. Melpomenia'da bunu en az beş kere anlatmaya çalıştım ama kendim işlerine o kadar çok kaptırmıştın ki..."

"Hangi cevabı biliyoruz? Neden bahsediyorsun?"

"Yeryüzünden. Sanıyorum yeryüzünün nerede olduğunu biliyoruz."

16. BÖLÜM - GEZEGENLERİN MERKEZİ

67

Trevize, yüzünde açık bir memnunsuzluk ifadesiyle Pelorat'a uzun uzun baktı. Sonra "Benim göremeyip de senin gördüğün ve bana anlatmadığın bir şey mi var?" dedi.

"Hayır," diye cevapladı Pelorat sakince. "Onu sen de gördün, biraz önce söylediğim gibi sana anlatmaya çalıştım ama hiç beni dinleyecek durumda değildin."

"İyi, yeniden dene öyleyse."

Bliss "Ona kaba davranıyor sun, Trevize," dedi.

"Kaba davranmıyorum. Bilgi edinmek istiyorum. Sen de ona çocuk muamelesi yapma."

"Lütfen" dedi Pelorat. "Birbirinizi değil beni dinler misiniz? İnsan türlerinin kaynağını keşfetmek için yapılan ilk teşebbüsleri tartıştığımızı hatırlıyor musun, Golan? Ya Yariff'in projesini? Hani, gezegenlerde kaynak gezegenden bütün yönlere doğru benzer şekilde yerleşilebildiği varsayımına dayanan birçok gezegenlerin yerleşim zamanını saptama olayı. Öyleyse yeni gezegenlerden eskilere doğru ilerledikçe bütün yönlerden kaynak gezegene yaklaşıyor olabiliriz."

Trevize sabırsızca başıyla onayladı bunu. "Buralardaki yerleşim tarihleri güvenilir olmadığı için bunun bir işe yaramadığını hatırlıyorum."

"Bu doğru, dostum. Ama Yariff in üzerinde çalıştığı gezegenler insan ırkının ikinci yayılmasının parçalarıydı. O zamana kadar uzay ötesi yolculuklar gelişmiş ve yerleşimler oldukça ilerlemiş olmalıydı. Çok uzak mesafelere gidip gelmeler iyice kolaylaşmış ve yerleşimin ışınlar gibi simetrik olmasına gerek kalmamıştı. Şüphesiz tarihlerin güvensiz olmasında bunun da büyük önemi vardı."

"Ama Golan, sadece bir an yabancı gezegenleri düşün. Onlar birinci yerleşim kuşağındalardı. O zamanlar uzay ötesi seyahat az gelişmişti ve uzak mesafeli yolculuklar ya çok az yapılıyor, ya da hiç olmuyordu. Bu arada ikinci yayılma sırasında milyonlarca gezegende belki de gelişigüzel yerleşimler yapıldı. İlk olarak muhtemelen sadece ellisinde düzgün bir yerleşim oldu. Oysa ikinci yayılımda hayatta olan milyonlarca gezegende yerleşim yirmi bin yıldan fazla sürdü; ilk yayılmadaki elli gezegende yerleşim ikincisine göre neredeyse bir anlık bir işti. Sadece birkaç yüzyılda gerçekleşti. Bütünüyle ele alındığında bu elli gezegenin kaynak gezegenden kabaca küresel bir simetriyle eşit uzaklıklarda bulunması gerekir."

"Bu elli gezegenin koordinatları şu an elimizde. Hatırlarsın onların fotoğrafını heykelin üstünden sen çekmiştin. Yeryüzü ile ilgili bilgileri yok eden ne ya da kim ise, ya bu koordinatlar gözünden kaçtı ya da bize ihtiyacımız olan bilgiyi vermek fikrinden hâlâ vazgeçmedi. Yapman gereken tek şey, son yirmi bin yıllık yıldız hareketlerini saptamak için koordinatları ayarlamaktır. Böylece kürenin

merkezini bulacaksın. Yeryüzünün güneşine ya da en azından onun yirmi bin yıl önce bulunduğu yere oldukça yaklaşacaksın."

Bu konferans boyunca Trevize ağzı açık onu dinliyordu. Pelorat sözünü bitirdikten birkaç saniye sonra Trevize ağzını kapattı. "Bunu ben niçin düşünemedim?"

"Biz Melpomenia'dayken anlatmaya çalıştım sana."

"Emmim ki öyledir. Seni dinlemeyi reddettiğim için özür dilerim Janov. Aslında bu hiç aklıma gelmemişti." Utancından duraksadı.

Pelorat sessizce güldü. "Söyleyeceğim her şey böyle önemli olmayabilirdi. Aslında ben genellikle böyle düşünmem, ama bu, benim kendi sahamdaki bir şeydi Şundan eminim ki sen, genelde ne zaman bana kulak verip vermeyeceğine çok iyi karar veriyorsun."

"Asla," dedi Trevize. "Hiç de öyle değil Janov. Kendimi aptal gibi hissediyorum ve buna da layıkım. Tekrar özür dilerim - ve şimdi bilgisayara gitmeliyim."

Birlikte pilot kabinine doğru yürüdüler ve Pelorat her zamanki gibi onu hayret ve şüpheyle izlerken Trevize ellerini konsola yerleştirdi ve hemen hemen bilgisayarla bütünleşti.

"Kesin tahminlerde bulunmam gerekiyor Janov" derken bilgisayardan gözünü ayırmadı, "ilk numarayı parsek (3.26 ışık yılı) cinsinden mesafe ve diğer iki numarayı da radyan cinsinden ifade edilmiş açılar olarak düşünmeliyim. Bunlardan ilkini yukarı aşağı, ikincisi ile sağa sola doğru değerler şeklinde almalıyım. Açı mesafesinde artı/eksi kullanımını Galaktik Standardı ve sıfır-sıfır-sıfır işaretini ise Melpomenia'nın güneşi olarak düşünmeliyim."

"Bu oldukça makul görünüyor" dedi Pelorat.

"Gerçekten mi? Rakamları düzenlemek için altı, işaretler için de dört yol vardır. Mesafeler parsekten çok ışık yık, açılar da radyan yerine derece ile ifade edilir. Bu da demektir ki toplam doksan üç değişik çeşit vardır. Ayrıca, eğer birim olarak ışık yılı kullanılmışsa, bu yılın uzunluğundan emin olmadığımı da buna eklemek gerek. Bir de buna Melpomenia'nın ekvatorunu kullanarak açılan tam olarak nasıl ölçtüklerini bilmediğimi düşün. Şey, onların asıl meridyeni nedir acaba?"

Pelorat kaş çatarak "Durumu iyice ümitsizleştiriyorsun." dedi.

"Ümitsiz değil. Listede Aurora ve Solana da var ve onların uzayın neresinde bulunduklarını biliyorum. Koordinatlardan yararlanarak yerlerini saptayıp saptayamayacağını bulacağım. Eğer yanlış yeri bulursam tam yerini verinceye kadar koordinatları ayarlayacağım ve bundan da koordinattan yönlendiren standartlara ilaveten ne gibi hatalar yaptığımı anlayacağım. Tahminlerim doğrulanırsa kürenin merkezini arayabilirim."

"Bu kadar çok değişebilirlik arasında bunun karar vermende güçlük çıkaracağını düşünüyor musun?"

"Ne?" dedi Trevize. Dikkati gittikçe artan bir oranda bilgisayara yöneliyordu. Pelorat soruyu tekrarladıktan sonra "Oh, şey-değişiklikler koordinatların Galaktik standartta uyması içindir ve bilinmeyen bir esas meridyen için ayarlama yapmak zor bir şey değil. Uzayda noktaları saptamada kullanılan bu sistemler uzun zaman önce geliştirildi ve bugün birçok astronot yıldızlar arası seyahatlerin geçmiş zamanlara kadar uzandığını kesinlikle biliyorlar. İnsanoğlu bazı yönlerden çok

tutucu ve belirli sayısal değerleri kullanmaya bir kez alıştığı zaman asla onlardan vazgeçmez. Bence doğa yasaları için bile bu yanlışlarını sürdürüyorlar. Her gezegen yüzyılda bir kez değişen kendi ölçü sistemine sahip olsa bence bilimsel çaba duraklar ve olduğu yerde ebediyen kalır."

Hem çalışıp hem de konuştuğu için bazen sözleri kesiliyordu. Ve "Şimdi sessiz olalım" diye mırıldandı. Daha sonra yüzü buruştu ve iyice konsantre oldu. Birkaç dakika sonra geriye yaslanıp derin bir nefes aldı. "Alışkanlıklar işe yarıyor. Aurora'yı buldum. Hiç şüphe yok Görüyor musun?"

Pelorat yıldızlara daldı ve merkeze en yakın parlak olanı inceledi. "Emin misin?"

Trevize "Benim emin olmam önemli değil, bunu bilgisayar söylüyor. Zaten Aurora'ya da gitmiştik. Onun özelliklerini, çapını, kütlesini, parıltısını, ısısını, spektral ayrıntılarını. Bunlardan hiçbirisi yanındakilere ait değil. Bilgisayarım bunun Aurora olduğunu söylüyor." dedi.

"Öyleyse onun bu konudaki görüşüne kulak vermeliyiz."

"Bunu yapmalıyız, inan bana. Şimdi ekranı ve bilgisayarı çalışmaya ayarlayayım. Cihazda elli set koordinat var ve her seferinde birini kullanacaktır."

Trevize konuşurken ekran da çalışıyordu. Bilgisayar rutin olarak uzayın dört boyutunda araştırma yapıyor ama insanların ekranı anlayabilmeleri için iki boyuttan fazlası pek gerekmiyordu. Şimdi ekranda uzunluğu ve genişliği olan derin karanlık bir hacim vardı. Trevize ekrandaki yıldız parıltılarını görebilmek için odanın ışıklarını iyice kararttı.

"Şimdi başlıyor" diye fısıldadı.

Bir an sonra bir yıldız göründü - sonra diğeri - sonra başka bir yıldız. Ekranda görüntüler birbiri ardına değişiyordu. Birçok panoramik görüntü algılandığı için sanki uzay, gözden ekranın gerisine doğru uzaklaşıyor gibi görünüyordu. Bununla beraber yukarı aşağı, sağa sola ayarlamalar da yapılıyordu.

Sonunda elli ışıklı nokta göründü. Üç boyutlu uzay da salınıp duruyorlardı.

Trevize "Hoş bir küresel uyumlu manzarayı tercih ederdim. Ama bu, sanki alelacele şekillendirilmiş bir kartopu iskeletini andırıyor. Karın dışında ise çok sert ve kaba durur."

"Bu her şeye engel olur mu?"

"Bazı güçlükler yaratır ama sanıyorum bunun da bir çaresi bulunabilir. Yıldızlar ve tabii ki üzerinde yaşam olan gezegenler gelişigüzel dağılmışlardır. Buna bağlı olarak da yeni gezegenlerdeki yerleşim dağınık olmuştur. Bilgisayar, yıldızların son yirmi bin yıldaki muhtemel hareketlerini de hesaba katarak bu noktalardan her birisini gerçek konumlarına ayarlayacaktır. O zamanlarda bile bu iş pek büyük bir şey sayılmazdı. Ve daha sonra onları birleştirip en mükemmel küreyi oluşturacak. Bilgisayar küresel yüzeyi, başka bir deyişle, bütün noktalara uzaklığın minimum olduğu yeri bulacaktır. O zaman kürenin merkezini tespit edeceğiz ve bence yeryüzü bu merkeze çok yakın bir yerde olmalı. Ya da umalım öyle olsun - çok sürmeyecek bu."

68

Gerçekten de bu iş fazla zaman almadı. Bilgisayarın mucizelerine alışkın olan Trevize bunun böyle

kısa zamanda bitirildiğini görünce hayretler içinde kaldı.

Trevize bilgisayardan, merkezi bulduğu zaman yumuşak ve yankılanan bir notayla seslenmesini istemişti. Bunu yaparken sadece sonucu işitmenin vereceği tatmin duygusu ile araştırmanın belki de bittiğini öğrenmekten başka bir amacı yoktu.

Birkaç dakika sonra tatlı bir gong vuruşunu andıran bir ses duyuldu. Ses, kulaklarda iyice belirginleşinceye kadar arttı ve sonra yavaşça kayboldu.

Bliss hemen kapıda belirdi. Meraktan kocaman olmuş gözleriyle "Neydi bu?" diye sordu. "Acil durum mu?"

Trevize "Hayır, kesinlikle değil." dedi.

Pelorat neşeyle tamamladı, "Yeryüzünü saptıyor olabiliriz, Bliss. Bilgisayarın çıkardığı ses bunu gösteriyordu."

Bliss odasına doğru yürürken "Bana da haber verebilirdiniz." dedi.

Trevize "Özür dilerim, Bliss. Sesin bu kadar yüksek çıkmasını istememiştim." diye cevapladı.

Bliss'in peşinden odaya giderken Fallom da "Niçin çıktı o ses?" diye soruyordu.

Trevize "Görüyorum ki o da merak ediyor" dedi. Yorgunlukla geriye yaslandı. Bundan sonraki safhada gerçek Galakside aradıklarını bulmaya çalışacaklar, yabancı gezegenlerin oluşturduğu merkezin koordinatlarını inceleyecekler ve öğreneceklerdi. Şimdi artık yapacağı şeyler belliydi ama içinde bir isteksizlik vardı ve bu yüzden de asıl deneye yaklaşık bir çözüm getiremiyordu.

Bliss "Evet," dedi. "Neden merak etmesin? O da bizler kadar insan."

Kafası bilgisayarla meşgul olan Trevize "Babası da öyle düşünmüş olmalı" dedi. "Çocuk için endişe ediyorum. Aklından kötü şeyler geçiyor."

"Bunu nasıl bilebilirsin?" dedi Bliss.

Trevize kollarını açarak "Sadece hissediyorum" dedi.

Bliss ona küçümser bir bakış fırlattıktan sonra Fallom'a döndü ve "Yeryüzünü bulmaya çalışıyoruz, Fallom." dedi.

"Yeryüzü nedir?"

"Başka bir gezegen, ama farklı bir yer. Ceddimiz oradan gelmiş. Okuduğun şeylerden 'cet' kelimesinin ne anlamı geldiğini biliyor musun, Fallom?"

"Bu şey... demek değil mi? Ama bu sözcük Galaktik dilinde değildi ki."

Pelorat "Bu kelime artık pek kullanılmıyor, Bliss. 'Ata' sözcüğü de aynı anlamı verir."

Bliss birdenbire parlayan zekice gülümsemesiyle "Pekala" dedi "Senin, benim, Pel'in ve Trevize'nin ataları yeryüzünden gelmişler."

"Seninki ve benimki de ha?" dedi Fallom. Şaşkınlıkla. "Her ikisi de mi?"

"Atalarımız bir yerde ortaya çıkmışlar. Hepimizin atası aynı" dedi Bliss.

Trevize "Bana öyle geliyor ki bu çocuk bizlerden farklı olduğunu çok iyi biliyor." dedi.

Bliss Trevize'ye yavaşça "Böyle konuşma. Böyle olduğunu düşünmemeli. Çok önemli şeyler dışında tabii." dedi.

"Çift cinsiyetlilik bence önemli bir farktır."

"Ben beyinden bahsediyorum."

"Enerji iletici küreler de önemli değil mi?"

"Trevize, lütfen sorun çıkartma. O, gayet zeki ve ayrıntıları sizler gibi bilmiyor."

Fallom'a dönüp sesini normale döndürdü ve "Şimdi bunu bir düşün ve ne anlama geldiğini bul bakalım Fallom. Senin ve benim atalarımız ayrı idi. Birçok gezegende, hemen hemen hepsinde yaşayan insanların ataları hep aynı ve bunlar aslında yeryüzü olarak bilinen bir gezegenden gelmişler. Bu da, bizler hepimiz akrabayız demek olmuyor mu? Şimdi odamıza git ve bunu düşün."

Fallom, Trevize'ye düşünceli bir şekilde baktıktan sonra geriye dönüp giderken, Bliss'in poposuna vurduğu sevgi dolu tokatla koşarak uzaklaştı.

Bliss Trevize'ye dönerek "Lütfen Trevize," dedi. "Onun bizlerden farklı olduğunu düşünmesine yol açacak şeyler söylemeyeceğine söz ver bana."

"Söz veriyorum" dedi Trevize. "Niyetim ona karşı uyguladığın eğitimi engellemek ya da yıkmak değildi. Ama sen de biliyorsun, bizlerden farklı o."

"Bazı yönlerden. Benim ve Pel'in senden farklı olduğu gibi."

"Saf olma, Bliss. Fallom'daki farklılıklar çok büyük."

"Biraz fazla. Benzerlikler çok daha önemli. O ve halkı bir gün Gaia'nın bir parçası, hem de çok faydalı bir parçası olacaklar. Bundan eminim."

"Öyle olsun. Tartışmayalım artık." Açık bir isteksizlikle yeniden bilgisayara döndü. "Ve bu arada korkarım gerçek uzayda yeryüzünün varsayılan konumunu kontrol etmem gerekiyor." dedi.

"Korkmak mı?"

Trevize durumu biraz komikleştirerek omuzlarını kaldırdı ve

"Ya oralarda uygun bir yıldız yoksa?" dedi.

"Öyleyse yok demektir."

"Bunu şimdi kontrol etmenin bir yararı olur mu, acaba? Daha birkaç gün fırlayış yapamayacağız."

"Olasılıkları düşünüp hep böyle ıstırap mı çekeceksin? Ne bulacaksan şimdi bul. Beklemek hiçbir şeyi değiştirmez."

Trevize dudakları sımsıkı kapalı olarak bir an öylece oturdu ve sonra "Haklısın. Evet, işte şimdi başlıyoruz." dedi.

Bilgisayara doğru uzanıp tuşlara dokundu ve ekran kardı.

Bliss "Ben de gideyim. Burada kalırsam dikkatini dağıtırım." dedi ve el sallayarak uzaklaştı.

Trevize "Sorun şu ki" diye mırıldandı. "Biz bilgisayarın Galaktik haritasını inceleyeceğiz ve Yeryüzünün Güneşi hesapladığımız yerde olsa bile haritada bulunmayabilir. Öyleyse biz de..."

Ekranda birdenbire parıldayan yıldızlar belirince sesi yavaşça kesildi. Sayıları oldukça fazlaydı ama belli belirsiz görünüyorlardı. Sadece ekranın değişik yerlerinde ara sıra parlayan birkaç yıldız görülüyordu. Ama merkeze oldukça yakın bir yerde diğerlerinden daha parlak bir yıldız duruyordu.

"Bulduk onu" dedi Pelorat sevinçle. "Onu bulduk dostum. Bak ne kadar parlak."

Trevize sonradan yanılıp üzülmemek amacıyla erkenden sevinmemek için "Merkez koordinatlarda bulunan herhangi bir yıldız da parlak görünebilir. Ayrıca bu görüntü merkezi koordinatlardan bir parsek uzaklıktan geliyor. Ve bu yıldız kızıl bur cüce ya da kırmızı bir dev veya mavi beyaz renkli sıcak bir gezegen değil. Bilgisayardan gelecek bilgiyi bekleyelim, cihaz şu anda bilgi bankasını araştırıyor" dedi.

Birkaç saniyelik bir sessizlikten sonra Trevize "Spektral sınıf, 6-2" dedi. Sonra yeniden sessizlik oldu. Trevize, Çap, 1,4 milyon kilometre - kütle, Terminus güneşinin 1.02 katı - yüzey ısısı, mutlak 6.000 derece, kendi ekseni etrafındaki hareket, yavaş otuz günden bile az, hiçbir tuhaf hareket ve düzensizlik yok." diye devam etti.

Pelorat "Bütün bunlar etrafı yaşam bulunan gezegenle çevrili, yıldızların tipik özellikleri değil mi?" diye sordu. Trevize bunu başıyla onayladı. "Ve yeryüzünün güneşi de bununla benzerlikler göstermeli. Eğer burada hayat gelişmişse buranın güneşi orijinal standartı tutturmuş olmalı." dedi.

"Bu yüzden onun etrafında dönüp duran ve üzerinde yaşanabilen bir gezegen olma olasılığı var. Değil mi?"

Bu konuyu düşünmekten şaşkınlığa düşen Trevize "Bunu artık tartışmayalım, Galaktik haritada burası insan bulunan bir gezegen olarak gösterilmiş, ama yanında bir de soru işareti var." dedi.

Artan bir hevesle Pelorat "Bizim de beklediğimiz aynı şey, Golan. Hayat taşıyan gezegen işte orada, ama gerçeği gizlemeye çalışan güçler, onunla ilgili verileri saklayıp bu haritayı düzenleyenleri şüphede bırakmıştır." dedi.

"Hayır," dedi Trevize. "Canımı sıkan şey bu. Ama asıl ümit etmemiz gereken şey bu değil. Bundan çok daha fazlasını beklemeliyiz. Bilgisayarda Yeryüzüne ilişkin bilgilerin yeterliliği konusundaki veriler silinmiş durumda. Haritayı yapanlar sistemde yaşam bulunduğunu, insanoğlunun varlığını sürdürdüğünü bilmemiş olmalılar. Hatta belki de yeryüzü güneşinin hâlâ yaşadığını da bilmiyorlardı. Yabancı gezegenler haritada yok. O halde dünyanın güneşi neden bulunsun?"

"Neyse, işte orada duruyor. Bu gerçeği tartışmanın ne yaran var? Yıldız hakkında başka ne bilgiler veriliyor?"

"Bir isim."

"Öyle mi? Nedir bu?"

"Alpha."

Kısa bir sessizlikten sonra Pelorat şevkle konuştu. "Bu o işte, dostum. En son delil de bu. Anlamını düşünsene."

"Bunun bir anlamı var mı? Bence bu sıradan bir isim, hem de tuhaf bir şey. Galaktik gibi gelmiyor."

"Galaktik dilinde değil zaten. Yeryüzünde tarih öncesi döneme ait. Bliss'in gezegenine Gaia ismi

de aynı şekilde verilmiş."

"Alpha ne anlama geliyor o halde?"

"Alpha bu eski dilin ilk harfidir. Bu, elimizde onun hakkında bulunan bilgilerden en çok kullanılanlardandır. Eski zamanlarda (Alpha - bazen her şeyin başı, ilki anlamında kullanılırdı. Bir güneşi 'Alpha' olarak isimlendirmek bunun ilk güneş olduğunu gösterebilir. Ve etrafında yaşanabilir bir gezegenin, insan yaşamı barındıran ilk gezegen, yani Yeryüzünün dönüp durduğu bir güneş değil de nedir?"

"Bundan emin misin?"

"Kesinlikle." dedi Pelorat.

"Sen bir mitolojistsin. Eski efsanelerde Yeryüzünün güneşine ait çok acayip nitelikler yok mudur?"

"Hayır, nasıl bulunabilir ki? Standart bir tanımlaması olmalı ve sanıyorum bilgisayarın bize verdiği özellikler de olabildiğince standart, değil mi?"

"Yeryüzünün güneşi bir tane galiba."

"Şeyy, tabii öyle. Bildiğim kadarıyla bütün yaşanabilir dünyalar bir tek kendi güneşlerinin etrafında dönerler."

"Bunu düşünmem gerekirdi" dedi Trevize. "Şimdi sorun, ekranın ortasındaki şu yıldızın tek olmaması, yakınında bir tane daha var. Bunlar çift yıldız. Yıldızlardan parlak olanı bu çifti standart hale getiriyor ve bilgisayarın hakkında bilgi verdiği yıldız da o. Diğeri ise onun etrafında kabaca seksen yılda bir devir yapıyor ve diğerinin beşte dördü bir kütlesi var. Çıplak gözle bu ikisini ayrı yıldızlar olarak göremeyiz, ama eğer görüntüyü büyütürsek eminim ki görebiliriz."

"Emin misin, Golan?" dedi Pelorat şaşkınlıkla.

"Bilgisayar böyle söylüyor. Ve eğer karşımızda bir çift yıldız görüyorsak o zaman bu Yeryüzünün güneşi olamaz."

69

Trevize bilgisayarı kapatıp ışıkları açtı.

Bu Bliss ve arkasından koşup duran Fallom'un içeri gelmeleri için açık bir işaretti. "Anlat bakalım sonuç ne?" diye sordu.

Trevize durgun "Biraz ümit kinci. Yeryüzünün güneşini bulmayı beklerken onun yerine bir çift-yıldız buldum. Yeryüzününki tek bir yıldız, bu yüzden yıldızların çevrelediği şu şey ona ait değil."

Pelorat "Şimdi ne olacak, Golan?" diye sordu.

Trevize omuz silkti. "Aslında Yeryüzü güneşinin böyle merkezde olacağını ummamıştım. Uzaylılar bile bu şekilde bir konum istemezler. Uzaylı Gezegenlerin en eskisi Aurora, kendi mültecilerini dışarı göndermiş ve onlar da kürenin ahengini bozmuş olabilirler. Bu yüzden Yeryüzünün güneşi de sürekli olarak yabancı gezegenlerin ortalama hızında hareket etmemiştir."

Pelorat "Yani Yeryüzü her yerde olabilir diyorsun, öyle mi?" diye sordu.

"Hayır. Tam olarak öyle değil. Bütün bu olası hata kaynakları, fazla ileri gidemez. Yeryüzünün güneşi bu koordinatlara yakın bir yerde olmak. Eldeki koordinatlarla yerini tespit ettiğimiz yıldız, belki de Yeryüzünün güneşine komşu bir yıldızdır. Asıl ürkütücü olan, Yeryüzünün güneşine çok benzeyen, ama bir çift yıldız haricinde, komşu gezegen bulunmasıdır."

"Ama bu durumda da Yeryüzü güneşini haritada görürdük değil mi? Yani Alpha yakınında demek istiyorum."

"Hayır. Yeryüzü güneşinin haritada kesinlikle bulunmadığından eminim. Alpha'yı ilk kez izlerken güvenimi sarsan şey buydu işte. Onu Yeryüzü güneşine ne kadar çok benzeyebileceğini hesaba katmadan haritada görünce, bunun gerçek olmadığından şüphelenmiştim."

"O halde" dedi Bliss, "Aynı koordinatları niçin gerçek uzayda denemeyelim? Eğer merkeze çok yakın olan bilgisayarın haritasında bulunmayan ve özellikleri yönünden Alpha'ya çok benzeyen, ama tek bir gezegen görürsek bu, Yeryüzü güneşi olamaz mı?"

Trevize iç çekti. "Eğer bütün bunlar olsa ortadaki yıldızın etrafında dönen şeyin Yeryüzü olduğuna yüzde elli bahse girerdim şimdi tekrar denemekten korkuyorum."

"Başaramayacağını mı düşünüyorsun?"

Trevize 'evet' anlamında baş salladı. "Ama yine de" dedi. "Bana kendime gelmem için birkaç saniye zaman tanıyın, buna kendimi zorlayayım."

Bu arada üç kişi birbirlerine bakarken Fallom bilgisayar konsoluna yaklaştı ve üzerindeki tuşlara merakla bakmaya başladı. Elini merakla tuşa uzattı ama Trevize atılıp eliyle engelledi ve "Sakın dokunma Fallom" diye gürledi.

Küçük Solarlı korkmuş görünüyordu ve çekilerek Bliss'in kendini saran kollarına sığındı.

Pelorat "Bunu cesaretle karşılamalıyız. Gerçek uzayda hiçbir şey bulamazsan ne olacak?" dedi.

"O zaman mecburen daha önceki plana dönüp kırk yedi yabancı gezegenin her birini teker teker ziyaret ederiz."

"Ya bundan da bir şey çıkmazsa Golan?"

Trevize sanki bu fikrin kök saunasını engellemek istercesine sıkıntıyla başını salladı. Başı önde dizlerine bakarak "O zaman da başka bir şey düşünürüm." dedi sertçe.

"Fakat ya atalarımızın bulunduğu bir gezegen hiç yoksa?"

Trevize birdenbire başını kaldırıp bu titrek sesin sahibini aradı. "Kim sordu bunu?"

Anlamsız bir soruydu bu. Bir anki şaşkınlığı yok oldu ve soruyu kimin sorduğunu çok iyi anlamıştı.

"Ben sordum" dedi Fallom.

Trevize hafifçe kaş çatarak ona baktı. "Bu konuşmayı anladın mı sen?"

Fallom cevap verdi, "Atalarınızın dünyasını arıyorsunuz ama henüz bulamadınız. Belki de hiçbir böyle gezegen yoktur."

Bliss "Hiç böyle bir gezegen" diye düzeltti.

Trevize ciddi olarak "Hayır, Fallom" dedi "Onu gizlemek için çok büyük bir gayret gösteriliyor. Bir şeyi saklamak için çok büyük bir çaba varsa buradan da, ortada saklanacak bir şey olduğu fikrini çıkarabiliriz. Söylediklerimi anlıyor musun?" dedi.

"Evet," dedi Fallom. "Konsola dokunmamı istemiyorsunuz. Ben de buradan ona dokunmanın ilginç olabileceğini anlıyorum."

"Şeyy, evet, ama senin için değil, Fallom - Bliss, sonunda bizleri mahvedecek bir canavar yaratıyorsun sen. Ben bilgisayarın başında olmadığım zamanlar sakın içeri girmesine izin verme. Burada olsam bile gözünü ondan ayırma, olur mu?"

Konu dışı bu küçük konuşma bile onun, içinde bulunduğu çıkmazdan kurtulmak için kendine gelmesine yetmişti. "Şimdi hemen çalışmaya başlamalıyım. Ne yapacağımı bilmeden böyle oturup durursam bu küçük şeytan gemiyi ele geçirecek." dedi.

Işıklar kardı ve Bliss alçak bir sesle "Söz verdin Trevize. Ona canavar ya da şeytan dediğini duymasın." dedi.

"O zaman sen de ona göz kulak ol ve nasıl davranacağını öğret. Ona çocukların gürültü yapmaması ve ortalıkta pek görünmemeleri gerektiğini anlat."

Bliss kaş çatarak "Çocuklara karşı tavrın çok korkunç Trevize." dedi.

"Olabilir, ama şimdi tartışacak zaman değil."

Sonra memnunluk ve iç ferahlığıyla karışık bir tonda "Gerçek uzayda Alpha yeniden karşımızda ve solunda, hafifçe yukarıda bilgisayarın Galaktik haritasında olmayan ve parlak bir yıldıza benzeyen şey Yeryüzü güneşidir. Bunun için bütün şansımı ortaya koyarım." dedi.

70

"O halde" dedi Bliss "eğer kaybedersen şansından hiç yararlanamayacağız. Öyleyse meseleyi neden açıklar şekilde halletmiyoruz. Fırlatılışı yapar yapmaz oraya gidelim."

Trevize başını salladı. "Hayır. Bu kez artık saplanıp kalmak ve endişe etmek istemiyorum. Üç kez bilmediğimiz gezegenleri ziyaret ettik ve üçünde de beklenmedik tehlikelerle karşılaştık. Dahası üçünde de kendimizi gemiye dar attık. Bu kez artık mesele çok önemli ve kartlarımı yeniden cahilce oynamayacağım. Ya da en azından kontrol edemeyeceğim kadar kötü davranmayacağını. Şu ana kadar tek bildiğimiz şey radyoaktivite hakkında duyduğumuz şüpheli hikâyeler ve bu da yeterli değil. Kimsenin tahmin edemeyeceği tuhaf bir rastlantıyla Yeryüzünden yaklaşık bir parsek uzaktaki bir gezegende insanlar yaşıyor..."

Pelorat "Alpha'nın üzerinde insan yaşayan bir gezegen olduğunu gerçekten biliyor muyuz?" diye araya girdi. "Bunun sonuna bilgisayarın bir soru işareti koyduğunu söylemiştin."

"Böyle bile olsa denemeye değer." dedi Trevize. "Niçin gidip bakmayalım? Eğer orada gerçekten insanlar varsa yeryüzü hakkında bildiklerini öğrenebiliriz. Onlara göre Yeryüzü, masallarda anlatılan uzak bir yer değil, gökyüzündeki parlak ve sürekli bir komşu gezegendir."

Bliss dalgın, "Hiç de fena fikir değil. Bana öyle geliyor ki eğer Alpha'da yaşam varsa ve

oradakiler de senin gibi tamamen tipik bağımsız insanlar ise, o zaman bize dostça davranabilirler ve değiş tokuş yaparak taze yiyecek alabiliriz" dedi.

"Ve hoş insanlarla karşılaşabiliriz" dedi Trevize. "Bunu unutma. Bu öneri sana da uyuyor mu Janov?"

Pelorat "Kararı sen ver, dostum. Sen nereye gidersen ben de oraya giderim" dedi.

Fallom aniden "Jemby'yi bulacak mıyız?" diye sordu.

Bliss, Trevize'den önce davranarak bu soruyu cevapladı. "Onu arayacağız, Fallom."

Trevize "Öyleyse anlaştık. Alpha'ya gidiyoruz." dedi.

71

Fallom ekranı göstererek "İki büyük-yıldız," dedi.

"Doğru," dedi Trevize. "Onlardan ikisi-Bliss, sakın gözünü üstünden ayırma. Bir şeyleri kurcalamasını istemiyorum."

"Aletler onu büyülüyor" dedi Bliss.

"Bunun farkındayım, ama onun büyülenmesi beni de büyülemiyor. Fakat doğrusunu söylemek gerekirse ekranda aynı anda parlayan yıldızları görünce ben de onun kadar büyülenmiştim."

Bu iki yıldız o kadar parlaktı ki yuvarlaklık sınırlan tam olarak seçilemiyordu. Ekran, zararlı ışımayı yok etmek için otomatik olarak süzme yoğunluğunu arttırmıştı ve gözün retinasına herhangi bir zarar vermemesi için yıldızların ışığını köreltti. Bu yüzden sadece birkaç parlak yıldız ve çift-yıldız seçilebiliyordu.

Trevize "Daha önce bir çift-yıldız sistemine hiç bu kadar yakın olmamıştım." dedi.

Şaşkınlıktan ağzı bir karış açık kalan Pelorat "Yaa? Bu nasıl olabilir?" dedi.

Trevize gülerek "Sürekli dolaştım durdum, Janov, ama düşündüğün gibi bir Galaktik çakalı değilim ben." dedi.

Pelorat "Seninle karşılaşıncaya kadar uzaya hiç çıkmamıştım Golan, ama her zaman uzaya çıkan bir insanın..."

"Her yere gidebileceğini düşündün." diye tamamladı Trevize. "Biliyorum. Bu çok normal. Yalnız sürekli olarak bir gezegene bağımlı insanların sorunu şu; beyinleri her ne kadar aksini söylese de hayallerinde Galaksinin gerçek boyutunu canlandıramazlar. Bizler bütün yaşamımız boyunca gezebiliriz ve buna rağmen yine de Galaksinin birçok yeri el değmemiş, dokunulmamış olarak kalacaktır. Ama bununla beraber çift-yıldız sistemlerine hiç kimse gitmez." dedi.

"Neden?" diye sordu Bliss kaş çatarak. "Galaksinin seyahat eden bağımsızlarına kıyasla, Gaia'da bizler astronomiyle ilgili çok az şey biliyoruz, ama yine de çift-yıldız sistemlerinin nadir olmadığını söyleyebilirim." dedi.

"Nadir değiller." dedi Trevize. "Aslında çift-yıldız sistemleri tek olanlardan daha fazladır. Yalnız,

yakın ilişkide olan iki gezegenin oluşumu, normal gezegen oluşumu sürecini olumsuz yönde etkiler. Çift-yıldız sistemlerindeki gezegenlerin uyduları daha düzensizdir ve çok azı yaşanabilir yapıdadır.

"Bence ilk kâşifler birçok çift yıldız sistemlerini yakından incelediler ama bir süre sonra yerleşmek için yalnız olanları buldular. Ve tabii ki Galakside yerleşim sağlandı, bu da tek yıldızları çevreleyen gezegenler arasında gelişti. Askeri faaliyetler zamanında, sanıyorum üsler, boş çift-yıldız sistemindeki gezegenlere kuruldu. Çünkü buraların stratejik önemi vardı. Ama uzay ötesi seyahatler iyice ilerleyince artık böyle üslere gerek kalmadı."

Pelorat alçak gönüllülükle "Ne çok şey biliyormuşum meğer" dedi.

Trevize sırıtarak "Salon bunlar seni etkilemesin, Janov. Ben donanmadayken hiç kimsenin tasarlamayacağı, kullanmayacağı, modası geçmiş taktikleri anlatan birçok konferans dinleyip, öylece oturduk. Onlardan ufak bir parçayı da ben papağan gibi sürekli tekrar eder dururdum. Düşünsene. Mitoloji, folklor, eski diller sahalarındaki bütün bilgilere senden başka sadece birkaç kişi sahip." dedi.

Bliss "Evet," dedi. "Ama yıldızlar bir çift yıldız sistemi oluşturuyorlar ve diğerinin etrafında dönen yıldızda yerleşim olmuş."

"Umalım öyle olsun," dedi Trevize. "istisnalar her şeyde vardır. Ve bu olaydaki soru işareti de onu daha şaşırtıcı yapıyor. Hayır, Fallom, bu düğmeler oyuncak değil. - Bliss, ya şunun ellerini kelepçele ya da dışarı çıkar."

Bliss, "O hiçbir şeye zarar vermez" dedi savunarak. Ama bu arada onu tutup kendine çekti. "Bu insanlı gezegen seni bu kadar çok ilgilendiriyorsa niçin şu anda orada değiliz?"

"Yalnız bir sebepten," dedi Trevize. "Bu çift-yıldız sistemini yakından görmek isteyecek kadar insan olduğum için. Ayrıca dikkatli olacak kadar insanım ben. Daha önce bahsettiğim gibi Gaia'dan ayrıldıktan sonra beni dikkatli olmaktan başka bir teşebbüse iten hiçbir şey olmadı."

Pelorat sordu, "Bu yıldızlardan hangisi Alpha, Golan?"

"Kaybolmayız, Janov. Bunlardan hangisinin Alpha olduğunu bilgisayar biliyor ve bu yüzden, biz de biliyoruz. İçlerinden daha sıcak ve san olanı Alpha'dır. Çünkü o daha büyük. Sağdakinin ışığı, eğer hatırlarsan, Aurora'nın güneşi gibi soluk turuncu renkte. Fark ediyor musun?"

"Evet. Sen gösterince fark ettim."

"Güzel. Bu küçük olanı. Şu sözünü ettiğin eski lisanın ikinci harfi nedir?"

Pelorat bir an düşünüp "Beta" dedi.

"O halde turuncu olana Beta, açık san olana da Alpha diyelim. Ve şimdi Alpha'ya gidiyoruz."

17. BÖLÜM - YENİ DÜNYA

72

"Dört gezegen" diye mırıldandı Trevize. "Hepsi de küçük ve birer asteroid gibi dolaşıp duruyorlar. Gaz kütleleri yok."

Pelorat "Bunu hayal kırıcı mı buluyorsun?"

"Değil aslında. Zaten umuyordum. Yakın mesafeden birbirlerinin etrafında dönüp duran çift yıldız sistemlerinde, bunlardan birinin etrafında kat eden gezegenler bulunmaz. Her ikisinin de etrafında dönen gezegenler olabilir, ama bu çok uzaktaki gezegenlerin yerleşilebilir olması olası değildir.

"Diğer taraftan çift yıldız sistemleri birbirlerinden oldukça uzaklıkta iseler ve bunlar birine ya da diğerine yeterince mesafede olurlarsa, her birisi etrafında düzenli yörüngelerde dönüp duran gezegenler bulanabilir. Bilgisayarın veri bankasına göre bu iki yıldız arasında ortalama en fazla 3.5 milyar kilometre, en yakın pozisyonda ise 1.7 milyar kilometre vardı. Bu çift yıldızın herhangi birine 200 milyon kilometreden daha az mesafedeki yörüngeye sahip bir yıldızın yeri, artık sabitleşmiştir, ama yörüngesi daha büyük bir gezegenin bulunması olası değildir. Bu da, onlar bir yıldızdan çok uzaklarda bulundukları için hiç gaz kütlesi yok demektir. Ama bu neyi değiştirir ki? Zaten gaz kütlelerinde yaşanmaz."

"Ama her dört gezegenden birinde hayat olabilir."

"Gerçekten şu ikinci gezegen asıl olasılıktır. Çünkü içlerinde bir atmosfere sahip olabilecek büyüklükte olan odur."

İkinci gezegene hızla yaklaşmışlardı ve iki günlük bir zamanda ekrandaki görüntü iyice büyüyüp kabarmıştı. Ve bu sürekli artan korkunç hızda ilerlerken önlerini kesip onları durdurmaya çalışan bir gemiye de rastlamamışlardı.

Uzak Yıldız, bulut tabakasının bin kilometre üzerinde geçici bir yörüngede bütün çevikliğiyle ilerlerken Trevize sertçe "Kompüterin, bilgi bankasının burada hayat yok derken buna neden soru işareti eklediğini şimdi anlıyorum." dedi. "Hiçbir ışık veya ısı yayılmış görünmüyor. Karanlık kısımda bir ışık ya da herhangi bir yerde radyo dalgası yok."

Pelorat "Bulut katmanı oldukça kalın görünüyor." dedi.

"Bu, radyo dalgalarını engellemiş olamaz."

Aşağıda yuvarlanan gezegeni izliyorlardı. Üzerinde hareket eden beyaz bulutlar ve okyanusların ara sıra görülen maviliği, ahenkli bir manzara oluşturmuştu.

Trevize "Bulut seviyesi insanlı bir gezegen için oldukça fazla. Karanlık bulut tabakası olabilir."

dedi. Bir kez daha karanlık bölgeye dalarken Trevize "Beni en çok düşündüren şey şu ki, hiçbir uzay istasyonunda durdurulup sorgulanmadık" diye ekledi.

Pelorat "Comporellon'da yaptıkları gibi mi?" diye sordu.

"Bütün yerleşik gezegenlerdeki gibi. Bizler belgelerin normal kontrolleri, yük, kalış süresi vs. şeyleri araştırmak için durdurup soruşturur dük."

Bliss "Belki de sorgulanmayışımızın bir sebebi vardır." dedi.

"Hangi dalga boyunu kullanırlarsa kullansınlar bilgisayarımız onu hemen algılardı. Ayrıca sinyal göndermeye devam ediyoruz, ama sonuç olarak hiç kimseyi ya da hiçbir şeyi uyandırabilmiş değiliz. İstasyon görevlileriyle bağlantı kurmadan bulut tabakasının altına dalmak uzay centilmenliğine sığmaz ama başka bir seçeneğimiz de yok gördüğüm kadarıyla."

Uzak Yıldız yavaşladı ve yüksekliğini muhafaza etmek için karşı çekimi de güçlendi. Yeniden güneş ışığına çıktı ve daha da yavaşladı. Kompüterle çalışmakta olan Trevize bulutlar arasında oldukça geniş bir açıklık gördü. Gemi dalıp aradan geçti. Altta serin bir esinti ile okyanus kabarıp alçalıyordu. Sere serpe buruşuk bir şekilde uzanıyordu. Birkaç kilometre aşağıda köpük köpük çizgiler oluşmuştu.

Güneş ışığıyla aydınlatılmış arazi üzerinde ve bulut altında uçuyorlardı. Altlarındaki engin su kütlesi birden kurşuni griye dönüştü ve ısı hissedilir derecede düştü. Gözünü ekrana diken Fallom kendi bol consonantlı lisanı ile biraz konuştuktan sonra Galaktik diline geçti.

"Altımızda gördüğüm şey nedir" diye sorarken sesi titriyordu.

Bliss sakinleştirici bir tonda "Bir okyanus bu" dedi. "Çok büyük bir su kütlesi yani."

"Niçin kuruyup bitmiyor?"

Trevize "Çünkü içindeki su kurumayla bitmeyecek kadar çok." derken Bliss onu izliyordu.

Fallom endişeyle "Bütün bu suyu istemiyorum ben. Uzaklaşalım buradan." dedi. Uzak Yıldız fırtına bulutları arasından geçerken ekranda görüntü duruldu ve yağmur damlalarıyla bulandı. Bu sırada Fallom ince sesiyle çığlık atıyordu.

Pilot kabinindeki ışıklar kardı ve geminin hareketi sarsıntılı olmaya başladı.

Trevize şaşkınlıkla başını kaldırıp bağırdı. "Bliss, senin şu Fallom enerji iletecek kadar büyümüş artık. Kontrol mekanizmasını kullanmak için elektrik gücü kullanıyor. Durdur onu!"

Bliss kollarını Fallom'a dolayarak "Tamam Fallom, korkacak bir şey yok. Sadece başka bir gezegen bu, başka bir şey değil. Bunun gibi daha birçoğu var." dedi.

Sakinleşmesine rağmen Fallom titremeye devam ediyordu.

Bliss, Trevize'ye dönerek "Bu çocuk şu ana kadar hiç okyanus görmemiş ve bildiğim kadarıyla belki de sis ya da yağmurun ne olduğundan habersizdir. Biraz anlayışlı olamaz mısın?" dedi.

"Gemiyi kurcalamaya devam ederse kesinlikle benden anlayış bekleme. Çünkü o zaman hepimizi tehlikeye atar. Şimdi onu odana götür ve sakinleştir."

Bliss sinirli bir şekilde boyun eğdi.

Pelorat "Ben de seninle geleyim Bliss" dedi.

Bliss "Yo, hayır, Pel" dedi. "Sen burada kal. Ben Fallom'u yatıştırayım sen de Trevize'yi."

"Sakinleştirilmeye ihtiyacım yok benim." diye Trevize homurdandı. "Birdenbire parladıysam özür dilerim, ama böyle bir çocuğun aletlerle oynamasına göz yumacak değiliz herhalde. Değil mi?"

"Elbette" dedi Pelorat, "Fakat Bliss çok şaşırdı. Çünkü o, evinden, robotundan alınıp uzaklaştırılmış ve anlamadığı bir yaşama itilmiş bir çocuk için gerçekten çok iyi davranışlı birisi olan Fallom'u kontrol altında tutabiliyor."

"Biliyorum. Ama hatırlarsın, onu beraberimizde götürme fikri benden değil, Bliss'ten çıkmıştı."

"Evet, ama eğer onu yanımıza almış olmasaydık öldürülebilir-di."

"Şeyy, daha sonra Bliss'ten ve çocuktan özür dileyeceğim."

Hâlâ kaşları çatıktı. Pelorat nazikçe sordu, "Golan, eski dostum, canını sıkan bir şey mi var?"

"Okyanus," dedi Trevize. Yağmur fırtınasından çıkalı epeyce olmuştu ama bulutlar hâlâ vardı.

"Nesi varmış okyanusun?" diye Pelorat sordu.

"Her yerde var. Mesele bu."

Pelorat boş boş bakıyordu. Trevize "Hiç kara yok. Kesinlikle bir kara parçası göremiyoruz. Atmosfer çok normal, oksijen ve nitrojen uygun oranlarda var. Böylece buradaki kurulu düzen sürüp gidiyor. Oksijen seviyesini belli bir oranda muhafaza etmek için bitkiler de mevcuttur belki. Normalde böyle atmosferler görülmez. Ama ilk olarak geliştiği yer olan Yeryüzü hariç. Bunun nasıl olduğunu da bilen yok. Ama üzerinde çalışılıp düzenlenmiş gezegenlerdeki kara miktarı bütünün üçte birine kadar yükselir ve hiçbir zaman beşte birin altına inmez. Öyleyse burası bu tip bir gezegense nasıl karadan yoksun olabilir?"

Pelorat "Belki de burasının tipik olmamasının sebebi çift yıldız sisteminin bir parçası olmasındandır." dedi. "Burası işlenmemiş olduğu halde yalnız yıldızlardakinden farklı bu şekilde bir atmosfer geliştirmiş olabilir. Bir zamanlar yeryüzünde olduğu gibi yaşam burada sadece denizde olmak üzere başlamıştır."

"Bunu böyle kabul etsek bile bize hiçbir faydası olmaz. Denizin içinde teknolojinin ilerlemesine hiç imkân yok. Teknoloji her zaman ateşe dayanmıştır ve denizde ateş mümkün değildir. Teknolojisi olmayan ve üzerinde yaşam bulunan bir gezegen aramıyoruz biz."

"Bunun farkındayım ama sadece fikirlerden bahsediyorum. Dahası, bildiğimiz kadarıyla teknoloji bir zamanlar yalnızca yeryüzünde gelişti. Göçmenler gittikleri yerlere uygarlığı yaydılar. Eğer elinde çalışacak yalnızca bir konu varsa teknolojinin daima her şey olduğunu söyleyemezsin."

"Denizde ilerlemek için uygun koşullar gereklidir. Deniz yaşamında el gibi düzensiz taslaklar ve uzantılara yer yoktur."

"Ama mürekkepbalıklarının dokungaçları var."

Trevize "Fikir yürütmemiz güzel bir şey. Ama eğer Galaksi'-nin bir yerinde ortaya çıkan ve ateşe dayanmayan bir teknoloji geliştiren mürekkepbalığı benzeri akıllı yaratıkları düşünüyorsan, bence hiç olmayacak bir şeyi hayal ediyorsun." dedi.

Pelorat kibarca "Bu senin düşüncen tabii." diye yanıtladı.

Trevize birdenbire gülerek "Çok iyi, Janov. Görüyorum ki Bliss'e karşı kabaca konuşmam içir fikrimi çeliyorsun ve bunu iyi beceriyorsun. Sana söz veriyorum burada hiç kara bulamazsak, şu bahsettiğin gelişmiş mürekkepbalıklarını keşfetmek için bütün gayretimizle denizi inceleriz."

Trevize konuşurken gemi, yeniden karanlık kısma daldı ve ekran karardı.

Pelorat endişeyle "Hâlâ merak ediyorum." dedi. "Burası güvenli mi?"

"Neden bahsediyorsun, Janov?"

"Karanlığın içinde böyle koşuşturmamızdan. Aşağı yönelip okyanusun derinliklerine dalabilir ve anında yok olabiliriz.,"

"Bu oldukça imkânsız, Janov. Gerçekten. Bilgisayar bizim bir çekimsel güç boyunca ilerlememizi sağlıyor. Başka bir deyişle kompüter gezegendeki çekim gücünü burada da sürekli yaratıyor. Bu da demek oluyor ki biz bu sayede deniz seviyesinin üzerinde giderken yaklaşık hep aynı yükseklikte kalabiliyoruz."

"Ama ne kadar yüksekte."

"Beş kilometre kadar."

"Bu beni rahatlatmadı aslında, Golan. Önümüze çıkan göremediğimiz bir dağa çarpamaz mıyız?"

"Biz göremeyebiliriz, ama radar görür ve bilgisayar gemiyi dağın çevresinden ya da üzerinden aşırır."

"Ya deniz seviyesinde kara da varsa. O zaman onu karanlıkta göremeyip geçeriz."

"Hayır, Janov. Sudan yansıyan radar dalgaları karadan yansıyanlara hiç benzemez. Su düz seviyede bulunurken kara öyle değildir. Bu yüzden karadan gelen yansımalar gerçekten sudan gelenlerden daha düzensizdir. Bilgisayar bunu fark eder ve eğer aşağıda kara bulunuyorsa beni haberdar eder. Aşağısı günlük güneşlik olsa bile bilgisayar benden daha önce ve iyi bir şekilde araştırma yapacaktır."

Bir müddet konuşmadılar ve birkaç saat sonra yeniden gün ışığına çıkmışlardı. Aşağıda monoton bir biçimdeki boş okyanus uzanıp gidiyordu. Ama fırtınalı kısımlardan geçerken bazen mavilikler kayboluyordu. Bir fırtına Uzak Yıldız'ı rotasının dışına sürükledi. Trevize, bilgisayarın lüzumsuz yere enerji sarf etmemek ve herhangi bir hasardan kaçınmak için buna izin verdiğini söyledi. Daha sonra türbülanstan kurtulunca bilgisayar gemiyi yeniden rotasına soktu.

"Belki de bir kasırganın kenarından geçtik" dedi Trevize.

Pelorat "Bak eski dostum," dedi. "Şu anda ya batıdan doğuya ya da doğudan batıya gidiyoruz. Ama yalnızca ekvatoru inceliyoruz." dedi.

Trevize "Bu aptallık olur, değil mi? Kuzeybatı-güneydoğu istikametindeki büyük bir daireyi izliyoruz. Bu da bizi tropik ve her iki ılıman kuşağa götürecektir ve aklınızdaki gezegen, ekseni etrafında döndükçe, biz daireyi her seferinde yeniden çizerken yolumuz batıya doğru ilerler. Düzenli olarak bu gezegeni çaprazlamasına kat edip duruyoruz. Bilgisayara göre şu ana kadar kara görmediğimiz için büyük bir kıta bulma şansı onda birden daha az, irice bir ada görme ihtimali ise dörtte birden daha zayıftır. Ayrıca kat ettiğimiz her daire ile bu şanslar azalıyor.

Yemden gece bölümüne girerlerken Pelorat yavaşça "Ben neler yapardım, biliyor musun? Gezegenden oldukça uzakta kalır ve radarla karşılaştığını sürece bütün yarıküreyi kat ederdim.

Bulutlar herhangi bir şeyi değiştirmezdi herhalde. Değil mi?"

Trevize "Ve sonra öbür tarafa gidip orada da aynısını yapardın. Ya da onun bir kez dönmesini beklerdin. Bunu keşfetmekte biraz geç kaldın, Janov. Durdurulup bir rota verilmeden ya da engellemeden yerleşik bir gezegene yaklaşmayı kim düşünebilir? Ve bulut tabakasının altından kimsenin dikkatini çekmeden girebilen birisinin hemen bir kara parçası bulması gerekmez mi? Yerleşik gezegenler karalardan oluşur."

Pelorat "Elbette tamamen kara değildir." dedi.

Trevize ani bir heyecanla "Bundan bahsetmiyorum" dedi. "Karayı bulduğumuzu söylüyorum! Bir dakika!"

Sonra heyecanı yüzünden saklayamadığı bir kararlılıkla ellerini konsola götürdü ve bilgisayarla bütünleşti.

"Yaklaşık iki yüz elli kilometre uzunluğunda ve altmış beş kilometre genişliğinde bir ada bu. Belki de alanı on beş bin kilometre kare civarındadır. Pek büyük değil ama yine de hatırı sayılır. Haritada bir noktadan daha iri. Bekle..."

Pilot kabinindeki ışıklar kardı ve söndü.

Trevize, karanlık sanki kırılmaması gereken nazik bir şeymiş gibi fısıldayarak "Ne yapıyoruz?" diye sordu.

"Gözlerimizin karanlığa alışması için bekliyoruz. Gemimiz adanın üzerinde süzülüyor. İzle. Bir şey görüyor musun?"

"Hayır sanıyorum küçük ışıklı noktalar. Emin değilim."

"Onları ben de görüyorum. Şimdi teleskopik lensleri kullanacağım."

Ve ışık açıkça görüldü. Gelişigüzel lekelerdi bunlar.

Trevize "Burada insan var." dedi. "Burası gezegende yerleşik tek yer olabilir."

"Şimdi ne yapıyoruz?"

"Gündüzü bekleyelim. Böylece birkaç saat dinlenecek zamanımız olur."

"Bize saldırmazlar mı?" '

"Neyle? Seçilebilen ışıklar ve kızıl ötesi ışından başka hiçbir radyasyon saptamadım."

"Yerleşik bir yer burası ve sakinleri de düşünebilen canlılar. Bir teknolojileri var ama henüz elektronik çağına ulaşamadıkları kesin, bu yüzden endişe edecek bir şey olduğunu sanmıyorum. Yanılıyor olsam bile bilgisayar birçok kez beni uyaracaktır."

"Ve gün ışığında ne yapacağız?" "Tabii ki aşağıya ineceğiz."

73

Sabah güneşinin ilk ışıklarıyla birlikte aşağıya indiler. Bulutların arasındaki bir boşluktan yayılan

güneş ışığı odanın bir kısmını aydınlattı. Uzaklara doğru pembeleşen alçak, yuvarlak eğimli yeşil renkli tepeler görünüyordu.

Daha da yakınlaştıkça birbirinden ayrılmış korular ve az bir miktar da meyve bahçelerini fark ettiler. Ama birçok yerde iyi durumda çiftlikler vardı. Hemen altlarında, adanın güney sahilinde sırtını kaya parçalarının oluşturduğu bir hatta dayayan gümüş rengi bir kumsal ve onun ilerisinde de sere serpe uzanan çayırlıklar görünüyordu. Bu arada birkaç ev de göze çarpıyordu ama bunlar bir şehir görüntüsünde değildi.

Nihayet, kenarında seyrekçe evlerin dizildiği belli belirsiz yolları gördüler ve sabah serinliğinde uzaklarda bir hava taşıtını fark ettiler. Hareket tarzından bunun bir kuş değil hava taşıtı olduğunu seçebiliyorlardı. Gezegende şu ana kadar gördükleri hareketli ilk yaşam belirtisi bu idi.

Trevize "Eğer elektronik olmaksızın becerebildilerse yapabildikleri bir taşıt aracı olmalı bu." dedi.

Bliss "Büyük bir olasılıkla" dedi. "Bana öyle geliyor %ki, eğer onu yöneten bir insan ise taşıt bize doğru geliyor olmalı. Fakat ateşlemeli frenleri olmadan aşağı doğru inen gemimizi kesinlikle görmüşlerdir."

Trevize dalgın "Bütün gezegenler için ilginç bir manzara" dedi. "Böyle gravitik bir uzay gemisinin alçalışını gören fazla bir gezegen olamaz. Kumsal iniş için iyi bir yer olabilir ama geminin suyla dolmasını da hiç arzu etmem. Kayaların diğer tarafındaki çimenliğe doğru ilerleyeceğim."

Pelorat "Gravitik bir gemi iniş sırasında hiç kimsenin özel mülkiyetini yakıp kavurmaz en azından." dedi.

Aşağı doğru alçalırken yavaşça dışarıya çıkan dört geniş yastık üzerine hafifçe indiler. Ayakları geminin ağırlığıyla kuma gömüldü.

Pelorat "Korkarım yerde iz bırakacağız." dedi.

Bliss "Hiç olmazsa iklim bizimkine benzer görünüyor. Hatta dik bile denilebilir." dedi.

Çimenlikte duran bir kadın, geminin inişini izliyordu ve yüzünde bir korku ya da şaşkınlık ifadesi değil, sadece büyük bir ilgi belirtisi vardı.

Üzerindeki giysiler azdı. Bu da Bliss'in iklim üzerindeki yargısını doğruluyordu. Ayağındaki sandaletler brandadan yapılmışa benziyordu ve çiçekli kumaştan bir etek peştamal gibi kalçalarını sarıyordu. Bacaklarını örten hiç bir şey yoktu ve belinin yukarısında da bir giysi bulunmuyordu.

Uzun siyah saçları çok parlaktı ve neredeyse beline kadar uzanıyordu. Teni açık kahve, gözleri ise küçüktü.

Trevize gözleriyle etrafı araştırdı, görünürde hiç insan yoktu. Omuz silkti ve "Şeyy, şimdi daha sabahın erken vakti. İnsanlar çoğunlukla evlerindedir, hatta uyuyorlardır. Yine de nüfusun fazla olduğunu söyleyemem." dedi.

Diğerlerine dönerek "Dışarı çıkıp şu kadınla konuşacağım. İnşallah anlaşabiliriz. Sizler de..."

Bliss kararlı bir ifadeyle "Bizler de dışarı çıksak iyi olacak. Bu kadın tamamen zararsız görünüyor ve zaten ben de ayaklarımı uzatıp gezegen havasını şöyle iyice içime çekmek istiyordum. Belki yiyecek işini de halledebiliriz. Fallom'un da yeniden bir gezegeni hissetmesini isterim. Ve sanıyorum

Pel, kadını yakından incelemekten memnun olur." dedi.

Pelorat hafifçe kızararak "Kim? Ben mi?" diye sordu. "Hiç de değil Bliss, ben sadece bu küçül grubun dil uzmanıyım."

Trevize omuz silkti. "Haydi, gelin hepiniz. Her ne kadar zararsız görünse de silahlarımı yanıma almak istiyorum."

Bliss "Onları bu genç kadına karşı kullanabileceğinden şüpheliyim." dedi.

Trevize sırıtarak "Çekici bir kadın, değil mi?" dedi.

Gemiden önce Trevize çıktı, bir eli arkaya doğru uzanıp, rampadan dikkatle aşağıya doğru inmeye çalışan Fallom'un elini tutarak Bliss onu izledi ve Pelorat en son çıktı.

Siyah saçlı genç kadın onları hâlâ merakla izliyordu. Bir karış bile gerilemedi. Trevize "Haydi deneyelim." diye mırıldandı.

Ellerini silahlardan kaldırarak "Sizi selamlarım." dedi.

Genç kadın bir an duraksadı ve "Sizi ve arkadaşlarınızı selamlarım." diye karşılık verdi

Pelorat neşeyle "Ne müthiş bir şey! Klasik Galaktik dilini doğru aksanla konuşuyor." dedi.

Aslında pekiyi anlamadığını göstermek istercesine elini sallayarak. "Onu ben de anlıyorum. Umarım o da beni anlıyordur." dedi.

Gülümseyerek ve dostça bir ifadeyle "Uzayın ötesinden, başka bir gezegenden geliyoruz." dedi.

Genç kadın temiz ince sesiyle "Çok iyi." dedi. "Geminiz İmparatorluktan mı geliyor?" diye sordu.

"Uzak bir yıldızdan geliyor ve geminin ismi de Uzak Yıldız."

Genç kadın gemideki yazıya baktı ve "Bu yazı o anlama mı geliyor? Eğer öyle ise ilk harfin F olması gerekiyor, ama bakın, o harf ters yazılmış." dedi.

Trevize itiraz edecekti ki, Pelorat büyük bir memnunlukla "Haklı," dedi, "Yaklaşık iki bin yıl önce F harfi ters döndü. Klasik Galaktik'i ayrıntılarıyla ve yaşayan bir dil olarak incelemek ne büyük bir şans." dedi.

Trevize bu genç kadım dikkatle inceliyordu. Boyu 1.5 metreden çok uzun değildi ve göğüsleri küçük ama şekilliydi. Fakat çocuksu görünmüyordu. Meme uçları iri ve çevresindeki halkalar koyu idi. Bu, belki de teninin kahverengimsi oluşundandı.

"ismim Golan Trevize; arkadaşım Janov Pelorat; kadının ismi Bliss ve çocuğun ise Fallom." dedi.

"Geldiğiniz gezegen,, yani Uzak Yıldız'da erkeklere iki isim verilmesi bir adet mi?" diye sordu. "Ben Hiroko'nun kızı Hiroko'yum" diye devam etti.

Pelorat "Ya baban?" diye birdenbire lafa karıştı.

Hiroko farksız bir omuz silkisi e yanıtladı. "Annem, onun isminin Smool olduğunu söylüyor ama bunun bir önemi yok. Onu zaten tanımıyorum."

Trevize "Diğerleri nerede peki?" diye sordu. "Bizi selamlayan tek insan sensin herhalde?"

Hiroko "Erkeklerin çoğu balıkçı teknelerinde, kadınlar ise tarladalar. Ben son iki gündür

izinliydim ve bu büyük olayı görme şansına sahip oldum. Ama insanlar meraklıdır ve çok uzaklardan bile gelip gemiyi göreceklerdir. Yakında burada olurlar." dedi.

"Bu adada daha birçok insan var mı?"

Hiroko gururla "Beş bin yirmi kişiden daha fazladır" dedi.

"Okyanusta başka adalar da var mı?" diye sordu.

"Başka adalar mı efendim?" Şaşırmıştı.

Bu yanıt Trevize için yeterliydi. Burası bütün gezegende insanların yerleştiği tek noktaydı.

"Gezegeninizin ismi nedir?" diye sordu.

"Alpha, efendim. Aslında isminin tamamı sizce bir anlamı var mı bilmiyorum, Alpha Centauri'dir. Ama biz ona yalnızca Alpha deriz ve görüyorsunuz burası güzel çehreli bir gezegendir."

Trevize Pelorat'a dönerek "Nasıl bir gezegen?" diye merakla sordu.

Pelorat "'Güzel bir gezegen' demek istiyor." dedi.

Trevize "Evet, öyle" dedi. "En azından şimdilik."

Kafasını kaldırıp seyrek bulutların bulunduğu hoş mavi gökyüzüne baktı. "Bugün güzel ve güneşli bir hava var, Hiroko ama sanıyorum Alpha'da her zaman havalar böyle güzel olmaz." dedi.

Hiroko ciddileşerek "İstediğimiz zaman oluyor, bayım." dedi. "Yağmura ihtiyacımız olduğunda bulutlar toplanır, ama çoğunlukla havanın böyle açık olmasından hoşlanırız. Balıkçı teknelerimizin denizde olduğu şu günlerde mavi bir gökyüzü ve tatlı bir Rüzgâr çok istenir."

"Senin halkın iklimi etkileyebilir mi Hiroko?"

"Bunu eskiden yapamazlardı, Bay Golan Trevize, yağmurdan sırılsıklam oluyorduk."

"Şimdi nasıl yapıyorsunuz?"

"Bilgili bir mühendis olmadığım için bunu bilmiyorum bayım."

"Üzerinde sizin ve halkınızın yaşadığı bu adanın ismi nedir acaba?" Trevize Klasik Galaktik dilinin süslü ses düzenine kendini kaptırmıştı (bağlaçları düzgün kullanıp kullanmadığını çok merak ediyordu.)

Hiroko "Engin suların ortasındaki bu cennet misali adamıza 'Yeni Dünya' diyoruz." diye yanıtladı.

Bu yanıt üzerine Pelorat ile Trevize şaşkınlık ve neşeyle birbirlerine baktılar.

74

Lafı daha fazla uzatmak için zaman yoktu. Diğerleri de geliyorlardı. Düzinelerle insan. Trevize bunların kayıklarda ya da tarlada olmayanlar ve çok uzaklarda bulunmayanlar olduğunu düşündü. Görünürde iki tane oldukça eski ve hantal araç bulunmasına rağmen bunların çoğu yayan geliyorlardı.

Bunun düşük teknolojisi olan bir toplum olduğu kesindi ama iklimi kontrol edebiliyorlardı.

Teknolojinin bir bütünün tamamı olması gerekmezdi. Bu ilerlemenin eksikliği, her zaman bazı yönlerden birçok ilerlemeleri engellemezdi - fakat böyle düzensiz bir gelişin örneği alışılmadık bir şeydi.

Gemiyi izlemekte olanların en azından yansı yaşlıca erkek ve kadınlardı; ayrıca üç ya da dört çocuk da vardı. Diğerlerinin çoğu kadındı. Hiç birisinde korku ya da kararsızlık görünmüyordu.

Trevize alçak bir sesle Bliss'e "Onları kontrol ediyor musun? Sakin görünüyorlar." dedi.

"Kesinlikle yapmıyorum. Bir zorunluk olmadıkça beyinlere dokunmam. Ben sadece Fallom ile ilgileniyorum."

Galakside bulunan normal gezegenlerdeki kalabalıkları görmüş insanlar için yaklaşan insanlar, önemsiz bir azınlıktı. Fakat Fallom için durum farklıydı. Uzak Yıldız'da bulunduğu sürece beraber olduğu bu üç insana artık alışmıştı. Fallom hızla ve sık sık soluyordu. Neredeyse şok geçiriyordu.

Bliss yatıştırıcı sesler çıkararak, yumuşak ve ritmik hareketlerle onu okşuyordu. Trevize onun Fallom'a büyük bir sevgi ile bağlandığından emindi.

Fallom birdenbire derin bir nefes aldı ve sanki bir titreme geçiriyormuş gibi sarsıldı. Kafasını kaldırıp normale dönüyormuşçasına insanlara baktı ve kafasını Bliss'in kolu ile vücudu arasına gizledi.

Bliss. Fallom'un omuzlarını onun üzerinde kendi koruyucu varlığını hissettirmek için sıkıca kavradı ve Fallom'un öylece kalmasını engellemedi.

Gözleriyle Alpha'lıları taramakta olan Pelorat duyduğu hayranlıkla mest olmuştu. "Golan, bunlar kendi aralarında birbirinden çok farklı durumdalar." dedi.

Trevize bunu fark etmemişti. İnsanlar birçok değişik renk tonunda ten ve saça sahipti. Aralarında mavi gözlü, çilli vücudu olan kırmızı saçlı birisi de vardı. Ortada görünen yetişkinlerden en azından üçü Hiroko kadar kısaydı ve bir ya da ikisi de Trevize kadar uzundu. Her iki cinsten de büyük bir çoğunluğun gözleri Hiroko'nunkilere benziyordu. Trevize Fili bölgesindeki üretken ticari gezegenlerde insanların böyle gözleri olduğunu hatırladı. Ama burayı hiç ziyaret etmemişti.

Alpha'lıların hiçbirisi bellerinin yukarısına bir şey giymemişlerdi ve bütün kadınları göğüsleri küçük görünüyordu. Görebildiği vücut özellikleri bunlardı.

Bliss, aniden "Bayan Hiroko, benim çocuğum uzay seyahatlerine alışkın değil ve kolaylıkla sindirebileceği birtakım yeni şeyleri içine atıyor. Biraz oturması ve belki de bir şeyler yemesi mümkün mü acaba?" diye sordu. Hiroko şaşırmış görünüyordu ve Pelorat, Bliss'in söylediklerini daha süslü bir orta-İmparatorluk çağı lisanında tekrarladı.

Hiroko ellerini ağzına götürerek zarafetle dizlerinin üzerine çöktü. "Lütfen affedin beni saygıdeğer bayan," dedi. "Çocuğun ve sizin ihtiyaçlarınızı nasıl da düşünemedim? Bu olayın tuhaflığı beni çok etkiledi. Kahvaltı için ziyaretçimiz ve konuğumuz olarak yemekhaneye buyurmaz mısınız? Sizlere katılıp ağırlamaktan onur duyarız."

Bliss "Çok naziksiniz." dedi. Ağır ağır konuşuyor ve kelimeleri özenle telaffuz ederken onların kolayca anlayacaklarını umuyordu. "Bizi yalnızca siz ağırlarsanız, birçok insanla bir arada bulunmaya alışkın olmayan bu çocuk daha iyi olacaktır."

Hiroko ayağa kalktı. "Söylediğiniz gibi olacaktır." diye karşılık verdi.

Sakin bir tavırla onlara çayırın diğer ucuna kadar rehberlik yaptı. Diğer Alphalılar da yaklaştılar. Yabancıların özellikle elbiseleri onların ilgisini çekmişti. Trevize ince ceketini çıkararak kendisine doğru yaklaşıp soru sorar gibi parmağıyla işaret etmekte olan adama verdi.

"Al, işte," dedi "incele ve geri ver." sonra Hiroko'ya dönerek "Onu geri alabilecek miyim?" dedi.

"Şüphesiz size geri verilecektir sayın bayım." derken başım ciddi bir şekilde öne eğdi.

Trevize gülümseyerek yoluna devam etti. Ceketsiz olarak bu hafif, tatlı meltemde kendini daha rahat hissetmişti.

Çevresindeki insanların hiç birisinde silah görünmüyordu ve kendisinden hiç kimsenin korkmaması ya da rahatsız olmaması ona ilginç gelmişti. Belki de silah demlen nesneye yabancıydılar. Trevize, şu ana kadar gördüklerinden burasının şiddetten tamamen uzak bir dünya olabileceği kanaatine varmıştı.

Bliss'in yanında ve biraz ilerisinde hızla yürümekte olan bir kadın onun bluzunu bir müddet yakından inceledikten sonra "Memeniz yok mu sayın bayan?" diye sordu.

Ve sonra cevabı beklemeyerek elini hafifçe göğsüne değdirdi.

Bliss gülümseyerek konuştu. "Keşfettiğin gibi benim de memem var. Belki seninkiler kadar şekilli değil ama onları bu yüzden gizlemiyorum. Benim dünyamda onların açıkta bırakılması uygun değildir."

Pelorat'ı bir köşeye çekerek sordu. "Klasik Galaktik konuşmamı nasıl buluyorsun?"

Pelorat "Çok iyi beceriyorsun." dedi.

Yemek salonu büyük bir yerdi. İçeride her iki yanına banklar iliştirilmiş uzun masalar vardı. Alpha'lılar kurallara uyarak toplu halde yemek yiyorlardı.

Trevize'nin vicdanı sızladı birden. Bliss'in yemekte rahatsız edilmeme ricası yüzünden beş kişilik bir yer işgal edilmiş ve insanlar dışarıda kalmaya mecbur edilmişlerdi. Büyük bir çoğunluk ise pencerelerden oldukça uzağa yerleşmişlerdi. (Pencereler duvarlardaki yarıklardan başka bir şey değildi ve perdeler bile onları tamamen örtememişti.) Böyle uzağa kaçmalarının sebebi, belki de onların yemek yiyişini izleme isteğiydi 'Eğer yağmur yağarsa ne olur' diye merak etti elinde olmadan. Tabii ki yağmur gerekli olduğunda yağardı. Hafif, hoş ve çok şiddetli Rüzgârı olmayan bir yağmur. Dahası 'daima belli zamanlarda yağar ve böylece Alpha'lılar da hazırlıklı olurlar' diye hayal etti.

Önünde durduğu pencere denize bakıyordu ve çok uzaklarda, ufukta seçebildiği bulut kümelerinin burada da cennet misali bu küçük adanın haricinde bütün gökyüzünde bulunanlara benzediğini düşündü.

Tabii ki iklimi yönelebilmenin avantajları vardı.

Sonunda, parmak uçlarında yürüyen bir genç kadın yemek servisine başlamıştı. Hiç kimse neler yemek istediklerini sormadı, sadece servis yapıyorlardı. Sofrada küçük bir bardak süt, daha büyük bir bardak dolusu üzüm suyu, daha büyük bir kapta ise su vardı. Kenarlarında uzun uzun dilimlenmiş beyaz peynir olduğu halde her tabakta suya kırılarak haşlanmış iki büyük yumurta vardı. Ayrıca bunun yanında, geniş tabaklarda serin yeşil marul yaprakları üzerinde ızgara balık ve küçük kızarmış patatesler verildi.

Bliss, önünde duran yemekleri endişeyle izliyordu ve nereden başlayacağını bilemiyordu.

Fallom'un ise böyle bir sorunu yoktu. Üzüm suyunu iştahla içti, balık ve patatesleri yalayıp yuttu. Bunu yaparken önce parmaklarını kullanacaktı ki Bliss, arka tarafı çatal olarak kullanılabilecek büyükçe bir kaşığı eline tutuşturuverdi.

Pelorat memnuniyetle gülümsedi ve önce yumurtalardan başladı. Trevize "Gerçek yumurta tadını şimdi hatırlıyorum." diyerek ona katıldı.

Konukların yerken duyduktan memnunluktan kendi kahvaltısını unutan Hiroko (Bliss bile sonunda iştahla yemeğe başlamıştı) "Güzel mi?" diye sordu.

Trevize "Nefis!" derken sesi boğuk çıktı. "Gördüğüm kadarıyla bu adada hiç yiyecek sıkıntısı yok - Ya da bizlere kibarlık olsun diye fazlasıyla yiyecek sundunuz öyle mi?"

Hiroko ilgiyle dinliyor ve anlamı kavramaya çalışıyordu. "Yo, hayır efendim. Toprağımız cömerttir, denizimiz ondan da cömert. Ördeklerimiz yumurtlar, keçilerimizden peynir, süt elde ederiz. Ve işte tahıllarımız. Ayrıca denizlerimizde sayısız tür ve miktarda balık bulunur. Bu masalarda bütün imparatorluk yese bile denizlerimizdeki balıklar tükenmez" dedi.

Trevize gülümsedi. Bu genç Alpha'lının Galaksinin gerçek boyutları hakkında en küçük bir fikri bile olmadığı açıktı.

"Bu adaya Yeni Dünya diyorsunuz Hiroko. Pekâlâ, Eski Dünya nerede olabilir?" diye sordu.

Hiroko şaşkınlıkla bakakaldı. "Eski Dünya mı dediniz? Çok özür dilerim efendim. Bunun anlamını çıkaramadım."

Trevize açıkladı. "Yeni Dünya'dan önce halkın başka bir yerde yaşamış olmalı. İşte buraya gelmeden önce bulundukları yer neresi?"

Endişeli bir şekilde "Bu konuda hiçbir şey bilmiyorum efendim." dedi, "Bütün hayatım boyunca burası bana aitti ve benden önce de annemin ve anneannemin idi. Ondan önce de onların büyük anneleri ve büyük-büyük annelerinin olduğundan da şüphe etmem. Başka bir dünyayı bilmiyorum ben."

Trevize "Ama" dedi tartışmayı nazikçe sürdürerek, "siz buraya Yeni Dünya demişsiniz. Bunun sebebi nedir?"

"Çünkü efendim" diye aynı kibarlıkla yanıtladı. "Kadınların aklı bunun aksine ermediği için herkes bu ismi kullanır."

"Ama burası Yeni Dünya, bu demektir ki daha sonraki bir gezegen Eski Dünya diye bilinen önceki bir gezegen vardır. 'Her sabah yeni bir günün başlangıcıdır ve geçmişte eski bir günün yaşandığını hatırlatır.' Bunun böyle olduğunu bilmiyor musunuz?"

"Hayır, sayın efendim. Sadece bu adaya ne dendiğini biliyorum. Başka hiçbir şey bilmem ve bizim mantık-dışı olarak nitelendirdiğimiz şeye çok benzeyen şu fikrinize de katılmam. Sizi gücendirmek istememiştim." dedi.

Ve Trevize başını salladı, hezimete uğramıştı.

Trevize Pelorat'a doğru eğilerek "Nereye gidersek gidelim, ne yaparsak yapalım hiçbir bilgi edinemiyoruz." diye fısıldadı.

"Yeryüzünün nerede olduğunu biliyoruz, ama bu neyi değiştirir?" dedi.

"Bu konuda daha fazla bir şeyler bilmek isterim."

"Yaşı henüz çok genç. Bilgisi olduğunu sanmıyorum."

Trevize bunu düşündü ve "Haklısın Janov." dedi.

Hiroko'ya dönerek "Bayan Hiroko, niçin burada olduğumuzu sormadınız?" dedi.

Hiroko yere bakarak "Mümkündür ama hepiniz yemeğinizi bitirip, biraz dinleninceye kadar bunu sormanın kabalık olacağım düşünmüştüm bayım." dedi.

"Fakat hemen hemen bitirmiş durumdayız ve daha yeni dinlendik. İsterseniz burada bulunmamızın sebebini anlatayım. Arkadaşım Dr. Pelorat bizim gezegenimizde bir bilim adamıdır, yani bilgili bir insan. O, bir mitolojisttir. Bunun anlamını biliyor musunuz?"

"Hayır, efendim, bilmiyorum."

"Değişik gezegenlerde anlatılagelen eski masalları inceler. Eski masallara mit ya da efsane denilir ve bunlar Dr. Pelorat'ın ilgi alanına girer. Yeni Dünya'da buraya ilişkin eski masalları bilen bilgin insanlar var mı?"

Hiroko bunu düşünürken kaşları hafifçe çatıldı. "Bu, bana tamamen yabancı bir konu. Eski devirlerden bahsetmeyi seven yaşlı bir adam var buralarda. Bütün bunları nasıl öğrendiğini bilmiyorum. Bunları havadan ya da başkalarından duymuştur. Belki de arkadaşınızın işitmek istediği malzeme budur ve ayrıca size yanlış bilgi vermek istemem. Bence..." dedi ve sanki başkalarının duymasını istemiyormuş gibi sağa ve sola baktı "Birçoğunun onu istekle dinlemesine rağmen bu yaşlı adam bir gevezeden başka bir şey değildir."

Trevize başıyla tasdik etti. "Böyle bir gevezelik bizim arzu ettiğimiz şeydir. Arkadaşımı bu yaşlı adama götürmeniz mümkün olur mu acaba ve..."

"İsminin Monolee olduğunu söylüyor."

"Monolee'ye öyleyse. Monolee'nin arkadaşımla konuşmak isteyeceğini sanıyor musunuz?"

Hiroko küçümsercesine "O mu? Konuşmayı istemeyecek ha? Onu susturmak için rica etmek zorunda kalabilirsiniz. O, sıradan bir insan ve eğer izin verirseniz iki hafta boyunca hiç duraksamadan konuşur. Sizi gücendirmeyi düşünmedim bayım."

"Ben de gücenmedim zaten. Arkadaşımı Monolee'ye götürebilir misiniz şimdi?"

"Bu her zaman mümkündür. Bu adam her zaman evinde ve konuşacak birileri için daima hazırdır."

"Yaşlı bir bayan gelip Bayan Bliss'le beraber kalabilir mi acaba? Yanında çocuk olduğu için pek fazla uzaklaşamayacak. Bir arkadaşı olmasından hoşlanacaktır. Biliyorsunuz kadınların en sevdiği şey..."

Belirgin bir şaşkınlıkla "Dedikodu mu?" diye sordu "Neden erkekler hep böyle konuşurlar? Gördüğüm kadarıyla en büyük palavracılar erkeklerden çıkıyor. Erkekler balıktan dönsün de görün, avları hakkında yalanlar uydurmada birbirleriyle yansırlar. Onları kimse dikkate almaz ya da

inanmaz, ama onları bu da durdurmayacaktır. Ama ben de yeterince gevezelik yaptım herhalde. Pencereden gördüğüm annemin bir arkadaşıdır o, arkadaşınız saygıdeğer doktoru yaşlı Monolee'ye götürdükten sonra dönüp Bayan Bliss ve çocukla kalabilir. Eğer arkadaşınız da, Monolee'nin konuşmaya istekli olduğu kadar dinlemeye istekliyse onları dünyada birbirinden ayıramazsınız. Bana bir saniye izin verir misiniz?"

Hiroko gittikten sonra Trevize Pelorat'a dönerek "Dinle, bu yaşlı adamdan edinebildiğin kadar bilgi almaya bak ve Bliss, sen de yanındakilerden bir şeyler kapmaya bak. Yeryüzü hakkındaki her şeye ihtiyacımız var."

Bliss, "Ya sen?" diye sordu. "Sen neler yapacaksın?"

"Hiroko ile kalıp üçüncü bir kaynak bulmaya çalışacağını."

Bliss gülümsedi. "Oh, evet. Pel bu yaşlı adamla beraber olacak, ben de yaşlı bir kadının yanında olacağını. Cazibeli çıplak ve genç bir kadınla kalmak için kendini zorluyorsun. Makul bir iş bölümüne benziyor bu."

"Tesadüf oldu Bliss, ama uygun bir dağdım bu."

"Uygun bir iş bölümünün böyle olması seni hiç rahatsız etmiyor, herhalde."

"Hayır, hiç etmiyor. Niçin edecekmiş?"

"Gerçekten de, niçin rahatsız etsin."

Hiroko geri döndü ve oturdu "Her şey ayarlandı. Saygıdeğer Dr. Pelorat, Monolee'ye götürülecek ve çocukla birlikte Bayan Bliss'e de eşlik edilecek. Şimdi sizinle konuşma şerefini bana bahşeder misiniz? Belki de sizin üzerinizde..."

"Zırvaladığım Yeryüzü hakkında mı?"

Hiroko gülerek "Hayır," dedi. "Beni çok iyi faka bastırdınız. Bu konudaki sorunuzu yanıtlarken bundan önce size kabalık yapmıştım. Kusurumu telafi etmeyi arzularım."

Trevize, Pelorat'a dönerek "Arzulamak mı?" diye sordu.

Pelorat "İstekli olmak" diye yanıtladı.

Trevize "Bayan Hiroko, hiçbir nezaketsizlik görmedim ben, ama size iyi gelecekse sizinle memnuniyetle konuşurum."

"Çok kibarsınız. Teşekkür ederim." derken ayağa kalktı.

Trevize de ayağa kalkarak "Bliss" dedi, "Janov'un güvenliği ile ilgilenir misin?"

"Bu işi bana bırak. Sana gelince, şu şeyleri de al." derken onun üzerindeki silahlan gösterdi.

Trevize huzursuzca "Onlara ihtiyacım olacağını sanmıyorum." dedi.

Hiroko'nun peşinden yemekhaneden çıktı. Şimdi güneş gökyüzünde daha yükselmiş ve ısı daha da artmıştı. Havada sürekli farklı bir koku vardı. Trevize bunun Comporellon'da biraz zayıf, Aurora'da daha ağır ve Solaria'da ise oldukça hoş olduğunu hatırladı (Melpomenia'dayken uzay giysileri içinde oldukları için sadece kendi vücut kokularını duyabiliyorlardı.) Ama birkaç saat sonra bu kokuya burunları alıştığı için artık onu hissetmiyorlardı.

Burada Alpha'da, güneşin ısıtıcı sıcağında hoş bir ot kokusu duyuluyordu. Ama Trevize bunun da yakında yok olacağını bildiği için biraz canı sıkıldı.

Soluk pembe alçıdan yapılmış gibi görünen küçük bir binaya doğru ilerliyorlardı.

Hiroko "Burası benim evim" dedi. "Bir zamanlar benim küçük teyzeme aitti."

İçeri doğru yürüdü ve peşinden gelmesi için Trevize'ye de işaret elti. Kapı açıktı, ya da tam geçerken Trevize'nin de fark ettiği gibi burada hiç kapı bulunmadığım söylemek daha doğru olurdu.

Trevize "Yağmur yağdığında ne yapıyorsunuz?" diye sordu.

"Hazırlıklı oluruz. İki gün boyunca şafak vaktine kadar üç saat yağmur yağacak. O zaman hava iyice soğuyacak ve toprak vıcık vıcık çamurlaşacak. O zaman şu ağır ve su geçirme? perdeyi çekerek kapıyı örteceğim" derken perdeyi de çekti. Perde, dayanıklı branda benzeri bir maddeden yapılmış gibiydi.

"Bunu böylece bırakacağım" diye devam etti. "Böylece herkes içeride olduğumu ve uyuduğumu ya da önemli meselelerle uğraştığım için rahatsız edilmemem gerektiğini anlayacaklardır."

"Bu örtü pek güvenli durmuyor."

"Neden olmasın? Görmüyor musunuz, giriş kapandı."

"Birileri onu kenara çekebilir."

"İçeridekini hiçe sayarak mı?" Hiroko iyice şaşırmıştı. "Böyle şeyler sizin gezegeninizde oluyor mu? Barbarca bir şey bu."

Trevize sırıtarak, "Sadece sordum." dedi.

Hiroko onu odalardan ikincisine götürdü. Trevize minderli rahat bir sandalyeye oturdu. Odalardaki dar atmosfer ve boşluk insanı daraltıyordu. Ama bu ev sanki inzivaya çekilip dinlenmekten daha başka bir amaç için yapılmıştı. Pencereler küçüktü ve tavana yakındı, ama duvarlarda bulunan, aşağı doğru özenle yerleştirilmiş biraz donuk şeritler halindeki aynalar, ışığı yansıtıyordu. Döşemedeki bazı küçük açıklıklardan yukarı doğru serin hava geliyordu. Trevize etrafta hiçbir aydınlatma aleti göremeyince 'acaba Alphalılar güneş doğarken kalkıyor ve gün batımında yatıyorlar mı?" diye düşünmekten kendini alamadı.

Tam soracaktı ki önce Hiroko lafa girdi. "Bayan Bliss kadın dostunuz mu?"

Trevize dikkatle "Onunla seksi beraberliğimizi mi soruyorsunuz?"

Hiroko kızardı, "Lütfen beni ters anlamayın. Sadece özel zevkiniz açınızdan sormuştum."

"Hayır, o, benim bilgili arkadaşımın dostudur."

"Ama siz daha genç ve yakışıklısınız."

"Şey, böyle düşündüğünüz için teşekkür ederim, ama Bliss sizinle aynı fikirde değil. Dr. Pelorat'ı benden çok daha fazla seviyor."

"Şimdi gerçekten çok şaşırdım. Peki, arkadaşınız onu sizinle paylaşmıyor mu?"

"Hiç sormadım. Ama sorsam da buna yanaşacağından emin değilim. Ayrıca ondan hunu istemem."

Hiroko düşünceli bir şekilde baş salladı. "Biliyorum. Baseni yüzünden."

"Baseni mi?"

"Biliyorsunuz. İşte şu." Narin poposuna bir şaplak indirdi. Trevize her iki eliyle havada bir kalça şekli çizdi ve göz kırptı. (Ve Hiroko güldü.)

"Ama birçok erkek böyle geniş vücutlardan hoşlanır." diye ekledi.

"Buna inanamam. Bunun normali dururken aşırısını istemek kesinlikle bir açgözlülük belirtisidir. Göğüslerim, göğüs uçları parmaklarına doğru uzanmış bir şekilde geniş ve enli olsalardı neye benzerdim düşünebiliyor musunuz? Aslında böylelerini de gördüm ama erkekler bunlara bayılmıyorlardı. Bayan Bliss'in yaptığı gibi, zavallı kadınlar kendi korkunçluklarını örtmek için bazı şeylere ihtiyaç duyarlar."

"Böyle anormallikler beni de cezbetmez, ayrıca Bliss'in, göğüslerindeki bir anormallik nedeniyle onları kapattığından emin değilim."

"Bunu bilmiyorsunuz. Benim yüzüm ve vücudumu da beğenmediniz mi?"

"Bunun için deli olmam gerekir. Siz çekici bir kadınsınız."

"Geminizle gezegenden gezegene dolaşırken ve Bayan Bliss sizi reddediyorken özel zevkleriniz için neler yapıyorsunuz?"

"Hiçbir şey, Hiroko. Yapacak hiçbir şey yok. Böyle eğlenceler için bir fırsat kolluyorum ve bu da hoş olmuyor tabii. Ama uzayda seyahat eden bizler, o olmadan da idare etmemiz gerektiğini biliyoruz. Bu işi başka zamanlarda hallediyoruz."

"Eğer bu sizi rahatsız ediyorsa, ondan nasıl kurtulabilirsiniz acaba?"

"Bu konuyu açtığınızdan beri daha da rahatsız olmaya başladım. Ama nasıl rahatlayabileceğimi söylemem kabalık olacak gibi geliyor."

"Ben de bir çare önersem kabalık etmiş olur muyum?"

"Bu, tamamen önerinin cinsine bağlı."

"Birbirimizi rahatlatmayı öneriyorum."

"Beni buraya bunun için mi getirdin, Hiroko?"

Hiroko mutlu bir gülümseyişle "Evet. Bu hem ev sahibeliğimin bir gereği ve hem de kendi arzum."

"Eğer böyle düşünüyorsan, bunu benim de arzu ettiğimi itiraf etmeliyim. Aslında seni buna zorlamayı çok isterdim. Bu zevki yaşamayı, o kadar çok istiyorum ki, anlatamam."

18. BÖLÜM - MÜZİK FESTİVALİ

Öğle yemeğini de kahvaltı yaptıkları odada yediler. Birçok Alfa'lı doluydu. Aralarında Trevize ve Pelorat da vardı ve oldukça rahat bir hava hâkimdi. Bliss ve Fallom ayrı ayrı yediler ve hemen hemen özel bir biçimde yandaki bir bölmede kendi başlarına kaldılar.

Yemekte çeşitli türden balıklar vardı. Balığın yanında kaynatılmış oğlak eti parçalanarak içine atılmış çorba da servis edilmişti. Dilinmiş ekmekler üzerine tereyağı ve reçel sürülmüştü. Yemeğin arkasından bol miktarda salata geliyor, onun ardından da herhangi bir tatlı olmamakla birlikte muazzam sürahiler içinde bol meyve suları ikram ediliyordu. Her iki Vakıflı yedikleri kuvvetli kahvaltıdan sonra başka şey yememeye zorlandılar, fakat ötekilerin hepsinin yiyeceklerin zevkini çıkarmakta olduğu görülüyordu.

Pelorat yavaş bir sesle "Bunların fazla şişmanlamamalarını nasıl sağlıyorsunuz?" diye sordu.

Trevize omuz silkti "Bol bol bedensel hareket olmalı herhalde." dedi.

Yemeklerde usulüne uygun davranışa pek fazla değer verilmediği bir topluluk olduğu anlaşılıyordu. Çeşitli bağırış çağırış, gülmeler, kalın, kırılmaz bardaklarla masanın üzerine vurmalar birbirine karışıyordu. Kadınlar da kabalık ve gürültüde erkeklerden geri kalmıyordu hatta sesleri erkeklerinkinden daha tiz çıkıyordu.

Pelorat irkildi, fakat Trevize (hiç değilse kısa bir süre) Hiroko'ya sözünü ettiği rahatsızlığı hiç duymaksızın kendini hem rahat hem de keyifli hissetti.

"Doğrusunu isterseniz" dedi "Hoş bir yanı var. Bunlar hayattan zevk alan ve pek az derdi olan kimseler. İklimin üzerinde etkileri vardır ve yiyecekleri alabildiğine bol. Bu, onların altın çağı ve sınırsız bir şekilde sürüp gidiyor."

Sesini duyurabilmek için bağırması gerekti. Pelorat da bağırarak cevap verdi. "Fakat çok gürültülü" dedi.

"Onlar buna alışıklar."

"Bu kargaşalıkta birbirlerini nasıl anlayabiliyorlar bilemiyorum."

Tabii ki iki Vakıflı üzerinde her şey kaybolmuştu. Alfa dilinin garip telaffuzu ve klasik grameri ile söz dizisi yoğun ses düzeylerini de anlamayı imkânsızlaştırıyordu. Örgütlere göre bir hayvanat bahçesinde panik halindeki hayvanların çığlıklarını dinlemek gibi buseydi bu.

Ancak yemekten sonra ufak bir yapı içerisindeki Bliss'in yanına gittiler. Trevize burasını Hiroko'nun yerine oldukça benzer buldu. Burasını kendileri için geçici kalacak yer olarak düzenlemişlerdi. Fallom yandaki odadaydı ve Bliss'e göre, yalnız başına kalmaktan dolayı çok rahatlamış ve uykuya dalmaya çalışıyordu.

Pelorat duvardaki kapı aralığına baktı ve belli belirsiz "Burada insanın yalnız başına kalabilmesi çok zor. Nasıl rahatça konuşabileceğiz?" diye mırıldandı.

Trevize "Seni temin ederim ki" dedi, "bir bezi kapının önündeki yelken bezini perdeye asarsak bizi kimse rahatsız etmez. Toplum geleneğinin bütün gücü bir olsa bile buradan hiç kimse geçemez" dedi.

Pelorat yüksek, açık pencerelere yan gözle baktı. "Bizi duyanlar olabilir."

"Bağırmamıza gerek yok. Alfalılar başkalarının konuşmalarına kulak kabartmazlar. Kahvaltı salonunun pencerelerinin yanında bile dursalar saygılı mesafelerini muhafaza ederler."

Bliss gülümsedi. "Nazik küçük Hiroko ile birlikte baş başa geçirdiğin süre içinde Alfa adetleri hakkında oldukça şeyler öğrenip, onların özel hayata olan saygılarını da yakından görmüşsün-dür. Ne oldu?"

Trevize "Eğer zihnimin uzantılarının daha iyiye doğru değiştiğinin farkındaysan ve bunun nedenini tahmin edebiliyorsan, zihnimi yalnız bırakmanı diliyorum."

"Hayatın tehlikede olmadıkça hiçbir durumda Gaia'nın zihnine dokunmayacağımı iyi bilirsin; nedenini de bilirsin. Yine de ben zihnen kör değilim. Bir kilometre ötede ne olduğunu sezerim. Bu, uzay yolculuklarında değişmez âdetimiz midir, benim eroto-man-yak dostum?"

"Eroto manyak mı? Haydi, canım Bliss. Bütün yolculuk boyunca yalnızca iki kere. İki!"

"Üzerinde insan dişisi bulunan yalnızca iki dünyada bulunduk. İki de iki. Her birinde yalnızca birkaç saat kaldık."

"Comporellon'da elimden başka bir şey gelemeyeceğini sen de biliyorsun."

"Haklısın. Bu makul. Neye benzediğini biliyorum." Birkaç dakikalığına Bliss kahkahaya boğuldu Sonra "Yine de Hiroko'nun seni güçlü kıskaçları içinde çaresiz bıraktığını ya da karşı konulmaz iradesini senin çelimsiz vücudunun üzerinde kullandığını sanmıyorum."

"Tabii ki değil. Ben tamamen istekliydim. Fakat yine de fikir ondan gelmişti."

Pelorat, sesinde hafif bir kıskançlık tonu ile "Bu her zaman senin başına gelir mi Golan?"

"Tabii ki gelmesi lazım, Pel." dedi Bliss. "Kadınlar çaresiz bir şekilde ona doğru çekiliyorlar."

"Keşke öyle olsaydı" dedi Trevize. "Fakat öyle değil. Ve öyle olmadığına memnunum. Hayatta yapmak istediğim başka şeyler var. Yine de bu durumda dayanılmaz olan bendim. Sonunda Hiroko'nun ve herhalde Alpha'daki herkesin ilk gördüğü kimseler biziz. Ağzından kaçırdığı ve arada kullandığı ifadelerden anladığım kadarıyla benim Alphalılardan anatomik olarak veya kullandığım teknik bakımından farklı olabileceğim kanaatinde idi. Zavallı şey. Korkarım hayal kırıklığına uğramıştır."

"Yaa?" dedi Bliss, "Peki ya sen, hayal kırıldığına uğradın mı?"

"Hayır," dedi Trevize. "Ben çeşitli dünyalarda bulundum ve hayli değişik tecrübeler geçirdim. Keşfettiğim şey nereye gidersen git, insanların insan olduğu, seksin de seks olduğu. Eğer ufak tefek göze çarpan farklılıklar varsa bunların genelde önemsiz şeyler, hoş olmayan şeyler olduğudur. Benim zamanımda karşılaştığım güzel kokular! Hatırlıyorum, bir genç kadın vardı. Mutlaka müzik isterdi, inlercesine çığlık atan bir müzik olması gerekirdi rahatlaması için. Kadın, müzik çaldığı zaman bu sefer de bu bana yaramamıştı. Seni temin ederim ki -eğer yine o eski aynı şey ise, ben tatmin olurum."

"Müzikten söz açılmışken," dedi Bliss, "bu akşam yemekten sonra bir müzikale davetliyiz. Çok resmi bir davet olduğu anlaşılıyor. Bizim onurumuza veriliyor herhalde. Alpha'lıların müzikleri ile çok gurur duyduklarını tahmin ediyorum."

Trevize yüzünü buruşturdu. "Onların gurur duymaları müziğin kulaklarımıza daha hoş gelmesini gerektirmez herhalde."

"Beni dinle," dedi Bliss, "Anladığım kadarıyla onların gurur duymaları bize çok eski aletleri ustalıkla çalmalarını gösterecek. Hem de çok eski aletler. Belki onlar yoluyla Yeryüzü hakkında bazı

bilgiler bile edinebiliriz."

Trevize'nin kaşları çatıldı. "İlginç bir düşünce. Düşünüyorum da belki ikiniz de şimdiden bu bilgiyi edinmişsinizdir. Janov, Hiroko'nun sana sözünü ettiği bu Monolee'yi gördün mü?"

"Tabii ki gördüm," dedi Pelorat. "Ben üç saat onun yanında kaldım. Hiroko hiç mübalağa etmedi. Gerçek bir monologdu ve ben yemeğe gelmek için yanlarından ayrıldığımda bana sarıldı ve kendisini biraz daha duyabilmek için tekrar dönmeye söz verinceye kadar bırakmadı."

"İlginç, herhangi bir şey söyledi mi?"

"Bilmem ki, o da herkes gibi Yeryüzünün tamamen ve öldürücü bir şekilde radyoaktif olduğunu ve Alpha'lıların atalarının oradan son ayrılanlar olduğu ve eğer ayrılmamış olsalardı ölmüş olacaklarını söyledi. Golan, o kadar ısrarlı konuşuyordu ki ona inanmamak elimde değildi. Ben de o kanaatteyim ki Yeryüzü ölmüştür ve bütün araştırmamız boşunadır."

77

Trevize sandalyesinde arkasına yaslandı, gözlerini dar bir tabureye ilişen Pelorat'a dikti. Bliss, Pelorat'ın yanında oturduğu yerden kalkmış bir birine bir ötekine bakıyordu.

Sonunda Trevize "Janov, araştırmamızın boşuna olup olmadığına ben karar vereyim" dedi. "Geveze yaşlı adamın sana söylediklerini tekrarlar mısın-tabii kısaca."

Pelorat "Monolee konuştukça ben de notlar aldım." dedi. "Bir bilim adamı olarak benim yerimi kuvvetlendirdi, fakat onlara müracaat etmek zorunda değilim. Konuşurken şuurundan fikirler seller gibi akıyordu. Söylediği her şey bir başka şey hatırlatıyordu, tabii ki ilgili ve önemli şeylerin bilgisini düzenlemeye çalışmakla geçirdim ömrümü. Dolayısıyla anlaşılmaz bir konuşmayı özetlemek benim için bir alışkanlık halini aldı..."

Trevize yumuşak bir şekilde, "Yani yine o kadar uzun ve o kadar karışık bir hale getirmeye çalışıyorsun değil mi? Sadede gel Janov dostum." dedi yumuşacıkça.

Pelorat rahatsız bir şekilde -gırtlağını temizledi. "Peki, tabii, eski dostum. Birbiri ile bağlantı ve tarihsel sıraya uygun bir hale koyayım olanları" dedi. "Yeryüzü insanlığın ve milyonlarca bitki ve hayvanın ilk ve gerçek yuvası. Üst uzay yolculuğu keşfedilinceye kadar sayısız yıllar boyunca böyle olmaya devam etti. Daha sonra Uzaylıların gezegenleri bulundu. Onlar Yeryüzünden ayrıldılar, kendi kültürlerini geliştirdiler ve ana gezegeni küçük görmeye ve orada yaşayanlara zulüm etmeye başladılar.

"Bu şekilde birkaç yüzyıl yaşadıktan sonra, Yeryüzü yeniden özgürlüğünü kazandı; fakat Monolee bunun tam olarak nasıl sağlandığını belirtmedi, ben de sormaya cesaret edemedim; hâlbuki sözünü kesmem için biraz duraksar gibi olmuştu bir ara, ama eğer soracak olsaydım konu başka yönlere sapacaktı. Elijah Baley adlı bir kültür-kahramanlarından söz etti, fakat nesillerin özelliğim bir tek şahsa mal etme alışkanlığına bu o kadar uyuyordu ki sözünü kesip de..."

Bliss, "Peki, sevgili Pel dostum, bu kısmı anlıyoruz." dedi.

Tekrar, Pelorat konuşma arasında durdu ve sözlerini yeniden toparladı. "Tabii. Özür dilerim.

Yeryüzü ikinci bir mülteciler dalgası başlattı, yeni bir moda halinde birçok yeni gezegenler bulundu. Yeni grup Yerleşiciler Uzaylılardan daha dayanıldı çıktılar, onları yenerek sonunda Galaktik İmparatorluğunu kurdular. Yerleşiciler ve Uzaylılar arasındaki savaşlar sırasında -aslında savaş değildi, çünkü o 'çatışma' sözcüğünü kullanmıştı, bu hususta özellikle çok özen göstermişti - Yeryüzü radyoaktif hale geldi."

Trevize açık bir şekilde sıkıntısını belli ederek, "Janov, bu çok komik" dedi. "Nasıl bir gezegen radyoaktif olabilir? Her bir gezegen kuruluşundan itibaren bir dereceye kadar hafifçe radyoaktif olabilir ve sonra radyoaktiflik yavaşça kaybolur. Radyoaktif olmaz ki."

Pelorat omuzunu silkti. "Ben size onun söylediklerini tekrarlıyorum. O da duyduklarını söylüyordu - başkasından duyduklarını; bu iş böyle devam ediyor. Bu sözlü tarih, nesiller boyunca tekrar tekrar söyleniyor, kimbilir kimler içine neler eklemiştir."

"Anlıyorum ki eski bir zamanda tarihi dondurup, bize bu hikâyeden daha sağlıklı bir bilgi verecek hiç kitap, belge, eski tarih kaydı yok."

"Gerçekte, ben bu soruyu sormayı başardım, fakat yanıt hayır. Bana hayal meyal bazı kitapların bulunduğunu fakat onların çok önceleri kaybolduğu ve bana söylediklerinin de çok eskiden o kitaplardan alındığını söyledi."

"Evet, oldukça çarpıtılmış. Hep aynı hikâye. Hangi gezegene gidersek Yeryüzünün kayıtlan o şekilde veya bu şekilde kaybolmuş. -Peki, Yeryüzünde radyoaktivitenin nasıl başladığını söyleyebiliyor mu?"

"Ayrıntılı olarak anlatmadı. Bunu anlatmaya en çok yaklaştığı zaman Uzaylıların sorumlu olduğunu söyledi, fakat ondan sonra Uzaylıların, Yeryüzünde yaşayanların bütün felaketlerini üzerlerine yükledikleri cinler olduğu sonucunu çıkardım. Radyoaktivite..."

Burada berrak bir sesin, kendi sesini bastırdığını duydu. "Bliss, ben bir Uzaylı mıyım?"

Fallom iki odanın arasındaki dar geçitte duruyordu, saçları dağılmış ve (Bliss'in geniş boyutlarına göre yapılmış) geceliği henüz iyice gelişmemiş göğüslerinden birini açığa çıkaracak şekilde sarkıyordu.

Bliss "Biz dışarıdaki tavan arası farelerini düşünüyoruz, aramızdakini unutuyoruz - Söyle bakayım Fallom, bunu niye soruyorsun?" Ayağa kalkıp çocuğun yanına doğru yürüdü.

Fallom, iki erkeği göstererek, "Onlarda olanlar bende yok ve sende olan da bende yok, Bliss." dedi, "Ben farklıyım. Yani ben Uzaylı olduğum için mi böyleyim?"

"Evet, öylesin, Fallom," dedi Bliss yumuşatırcasına, "fakat ufak farkların önemi yok. Gel şimdi yatağına yat."

Fallom, Bliss her istediğinde nasıl uysallaşmışsa yine öyle uysallaştı. Sonra dönüp sordu, "Ben cin miyim? Cin ne demek?"

Bliss arkasını dönerek, "Bir dakika beni bekleyin. Hemen dönerim." dedi.

Beş dakika sonra döndü. Kafasını salladı. "Ben onu uyandırıncaya kadar uyusun. Bunu daha önce yapmalıydım, herhalde. Fakat zihne her müdahalenin ancak gerektiğinde yapılması lazım." Kendini savunurcasına ekledi, "Kendi cinsel yapısı ile bizimkinin farkları konusunda aklını yormasının önüne geçemem."

Pelorat, "Bir gün kendisinin hermafrodit olduğunu öğrenmesi gerekecek."

"Bir gün," dedi Bliss "ama şimdi değil. Hikâyene devam et, Pel."

"Evet," dedi Trevize, "başka bir şey araya girmeden önce."

"Şey, Yeryüzü radyoaktif olmuş veya en azından kabuğu olmuş. O zamanlar Yeryüzünde çoğunluğun yer altında yaşadığı muazzam şehirlerde çok fazla insanlar yaşarmış..."

"Ama artık kesinlikle öyle değil." dedi Trevize. "Bir gezegenin altın çağını yücelten mahalli milliyetçilik olmalı ve ayrıntıları Trantor'un kendi altın çağının basit bir saptırması idi; bu zaman Galaksinin her tarafındaki gezegenlerin İmparatorluk başkenti idi."

Pelorat biraz durdu ve şöyle dedi, "Gerçekten, Golan bana mesleğimi öğretmem istemiyorum. Biz mitoloji uzmanları mitlerin ve efsanelerin başka kaynaklardan alınan malzemelerle, ahlaki derslerle, tabii döngülerle ve yüzlerce saptırıcı etkilerle dolu olduğunu biliriz ve onlardan kurtulup gerçeğin çekirdeğine inmeye çalışırız. Aslında bu tekniklerin en ağırbaşlı tarihler için de uygulanması gerekir, çünkü eğer açık seçik bir gerçeğin mevcut olduğu söylenebilirse hiç kimse bunu böyle yazmıyor. Şimdi ben size aşağı yukarı Monolee'nin bana söylediğini tekrarlıyorum, fakat biliyorum ki ben de kendi saptırmalarımı ekliyorum, belki de öyle yapmamam gerek."

"Peki, peki," dedi Trevize. "Devam et, Janov, gücendirmek istemedim."

"Ben de zaten gücenmedim. O muazzam şehirlerin, bir an var olduklarını farz edelim, nüfus azalıp bir avuç kalıncaya kadar büzüldü ve nispeten radyasyonsuz bölgelere çekildi. Nüfus kesin doğum kontrolüne alındı ve altmışın üzerinde olanlar imha edildi."

Bliss, nefretle, "Bu iğrenç bir şey dedi.

"Kuşkusuz," dedi Pelorat, "fakat Monolee'ye göre böyle yapmışlar ve doğru da olabilir, çünkü Yeryüzü insanlarına bir övgü değil bu ve pek iltifat türünden olmayan bir yalanı da durup dururken uydurmazlar. Yeryüzü insanları Uzaylılar tarafından hakir görülüp zorbalıkla bastırıldıktan sonra şimdi de İmparatorluk tarafından aynı muameleye maruz kalıyorlar. Ama belki biz durumu biraz kendimize acıdığımızdan abartıyoruz, bu da insanı cezbeden bir duygu. Bir de ayrıca..."

"Tamam, tamam, Pelorat, başka zaman anlatırsın. Lütfen Yeryüzünden söz et."

"Özür dilerim, imparatorluk, bir merhametli anında ithal edilen radyasyonsuz toprağın yerine başka bir toprak koymayı ve kirli toprağı imha etmeyi kabul etti. Söz etmeye gerek yok, bu muazzam bir çalışma idi ve İmparatorluk kısa zamanda bundan bıktı. Çünkü (eğer kanım doğru ise) bu olay Kandar V'in düşüşüne rastlıyordu ve ondan sonra İmparatorluk Yeryüzünden daha ciddi meselelerle ilgilenmek zorunda kalmıştı. "Radyoaktivite gittikçe yoğunlaştı, nüfus azaldı ve sonunda İmparatorluk bir merhamet davranışında daha bulundu ve geriye kalan nüfusun kendilerine ait yeni bir gezegene - yani bu gezegene aktarılmasını öner "

"Daha önceki bir dönemde, okyanusa bir keşif yapıldığı ve Yeryüzü insanlarının aktarımı tamamlanmadan önce tamamen oksijenli bir atmosfer olduğu ve Alpha'da bol yiyecek bulunduğu anlaşılıyor, Galaktik İmparatorluğundaki gezegenlerden hiçbiri bu gezegene imrenmediler, çünkü biner bir sistemin yıldızlarını çevreleyen gezegenlere karşı bir dereceye kadar doğal bir antipati vardır. Böyle bir sistemde pek az uygun gezegen var. Sanırım uygun olanlar bile reddediliyor, çünkü bunlarda bir şeyler var sanılıyor. Bu genel düşünce şekli. Bir de bilinen şu durum var ki..."

"Janov, bilinen durumu sonra anlatırsın," dedi Trevize. "Şimdi bu insan aktarımından bahset."

"Geriye kalan iş," diye devam etti Pelorat sözlerini çabuklaştırarak, "Ayak basacak bir yer bulmaktı. Okyanusun en sığ kesimi bulunup derin yerlerden tortular çıkarıldı ve sığ olan deniz dibine ilave edildi. Sonunda Yeni Dünya adası meydana getirildi. İri kaya parçaları ve mercan taranarak yüzeye çıkarıldı ve bu adaya eklendi. Kara bitkileri ekildi ve kök sistemlerinin yeni toprağı sağlamlaştırması sağlandı. İmparatorluk bu sefer yine muazzam bir işe girişti. Belki de önce kıtalar planlandı, fakat bu adanın meydana getirilmesi ile İmparatorluğun merhamet dönemi sona erdi.

"Yeryüzü nüfusundan geriye kalanlar buraya getirildi. İmparatorluğun filoları insanlarını ve makinelerini taşıdı ve onlar bir daha dönmediler. Yeni Yeryüzünde yaşayan insanlar kendilerini tamamen tecrit edilmiş buldular."

Trevize "Tamamen mi?" diye sordu. "Monolee, Galaksideki hiçbir yerden buraya bizden önce kimsenin gelmediğini mi söyledi?

"Hemen hemen tamamen," dedi Pelorat. "Biner sistemler hakkındaki olumsuz boş inançları bir kenara bıraksak bile dönecek herhangi bir şey yok. Zaman zaman çok seyrek olarak bizimki gibi bir gemi gelir ama sonunda gider ve arkasından bir şey gelmezdi. Hepsi o kadar."

Trevize "Yeryüzünün nerede olduğunu Monolee'ye sordun mu?"

"Tabii sordum. Bilmiyordu."

"Nerede olduğunu bilmeden Yeryüzü hakkındaki bu kadar bilgiyi nereden bilebiliyor?"

"Özel olarak sordum, Golan, Alpha'dan yalnızca bir parsek uzaklıkta olan yıldızın Yeryüzünün de etrafında dolaştığı yıldız olup olmadığını sordum. Bir parsek'in ne kadar olduğunu bilmiyordu. Astronomik bakımdan çok ufak bir mesafe olduğunu söyledim. Kısa veya uzun, Yeryüzünün nerede bulunduğunu bilmediğini ve bilen hiç kimseyi de tanımadığını ve kanaatine göre onu bulmaya çalışmanın doğru olmadığını söyledi. İsterseniz boşlukta sonsuza kadar dolanıp durun dedi."

Trevize, "Sen de onunla aynı kanaatte misin?"

Pelorat üzgün bir şekilde başını iki yana salladı. "Pek değil Fakat dediğine göre radyoaktivite aynı hızla devam etmişse gezegen, insan naklinden pek kısa bir zaman sonra tamamen insansız hale gelmiş olmalı ve şimdiye kadar tamamen yanmakta olup hiç kimse oraya yanaşamazmış."

"Saçma," dedi Trevize sertçe. "Bir gezegen radyoaktif olamaz ve öyle olmuşsa bile gittikçe radyoaktifliği artmaz. Radyoaktiflik yalnızca azalabilir."

"Fakat Monolee bundan çok emin görünüyordu. Çeşitli gezegenlerde konuştuğumuz bunca insan tek noktada birleşiyor -Dünya radyoaktif. Kesinlikle devam etmenin faydası yok."

78

Trevize derin bir nefes aldı ve sonra dikkatlice kontrollü bir sesle, "Saçma, Janov. Bu doğru değil."

Pelorat, "Peki dostum, yalnızca inanmak istediğin için bir şeye inanman saçma değil mi?"

"Benim isteklerim önemli değil. Bir gezegenin ardından başka gezegene dolaşıp Yeryüzü ile ilgili bütün kayıtların silinip atıldığını görüyoruz. Eğer gizlenecek bir şey yoksa niçin bunları imha etsinler, eğer Yeryüzü ölü bir radyoaktif gezegen ise bunu niye yapsınlar."

"Bilmiyorum, Golan."

"Evet, biliyorsun. Melpomenia'yaya yaklaşırken radyoaktifliğin madalyonun öteki yüzü olabileceğini söylemiştin. Gerçek bilgileri ortadan kaldırmak için kayıtlan yok et; yerlerine yanlış bilgiler koymak için radyoaktivite masalı uydur. Her ikisi de Yeryüzünü bulma çabalarını önlemeye yönelik, ama biz cesareti kırılıp döneceklerden değiliz."

Bliss "Aslında sen yakındaki yıldızın Yeryüzünün güneşi olduğunu sanıyorsun" dedi "Peki o halde neden radyoaktiflik sorununa devam ediyorsun? Bunun ne önemi var? Peki, neden en yakın yıldıza gidip Yeryüzü olup olmadığına bakmıyorsun? Eğer Yeryüzü ise neye benzediğini incelemiyorsun?"

Trevize, "Çünkü Yeryüzünde yaşayanlar kendilerine göre muazzam güce sahip olmalılar ve ben de oraya ve insanlarına ilişkin bazı bilgilerle yaklaşmayı tercih ederim. Aslında Yeryüzü hakkında bilgisizliğim büyük olduğundan yaklaşmak tehlikelidir. Benim kanaatim sizleri burada Alpha'da bırakıp Yeryüzüne yalnız başıma devam etmek. Tehlikeye atacak bir tek can yeterlidir."

"Hayır, Golan," dedi Pelorat samimi bir şekilde. "Bliss ve çocuk burada bekleyebilir, fakat benim sizinle birlikte gitmem gerek. Siz daha doğmadan önce ben Yeryüzünü aramaya başlamıştım, amaç bu kadar yakın iken geri duramamam, tehlikeler ne olursa olsun."

"Bliss ile çocuk burada beklemeyecek," dedi Bliss. "Ben Gaia'yım ve Gaia bizi Yeryüzüne karşı bile koruyabilir."

"Umarım haklısın," dedi Trevize üzgün bir şekilde, "fakat Gaia Yeryüzünün kendi kuruluşuna ilişkin ilk hatıralarının hepsinin ortadan kaldırılmasına engel olamamış."

"O, Gaia'nın tarihinin ilk zamanlarındaydı, iyi düzenlenmediği, gelişmediği zamanlardı. Şimdi her şey değişti."

"Umarım öyledir. -Veya sen bu sabah Yeryüzü hakkında bizim bilmediğimiz bazı bilgiler mi elde ettin? Sana civarda bulabildiğin yaşlı kadınlarla konuşmanı istemiştim."

"Öyle yaptım."

Trevize "Peki ne öğrendin?" diye sordu.

"Yeryüzü hakkında bir şey öğrenemedim. Bu konuda tamamen bir boşluk var."

"Öyle mi?"

"Ama onlar ileri biyoteknologlar."

"Yaa?"

"Bu ufak adada, muazzam sayıda bitki ve hayvan dizilerim denemişler ve uygun bir ekolojik denge sağlamışlar; düzgün, kendisini destekleyen ve başlıkları birkaç çeşide rağmen hayli ilerlemiş bir sistem kurmuşlar. Birkaç bin yıl önce buraya geldiklerinde buldukları okyanus hayatı üzerine önemli ilaveler yapmışlar; gıdalarının besleyici değerlerini arttırmışlar ve tatlarını geliştirmişler; bir bolluk ülkesi haline getirmişler. Kendileri için de planlan var tabii."

"Ne tür planlar?"

Bliss, "Bu şartlar altında menzillerini genişletmelerini beklemeyeceklerini gayet iyi biliyorlar, çünkü gezegenleri üzerinde mevcut olan bir tek ufak kara parçası üzerine hapsolmuşlar fakat yüzer-ge-zer olmayı hayal ediyorlar."

"Neyi?"

"Yüzey-gezer olmayı. Akciğerlerine ilaveten solungaçlar geliştirmeyi de planlıyorlar. Suyun altında önemli bir süre geçirmeyi, okyanus dibinde sığ bölgeler bulup yapılar yapmayı planlıyorlar. Bana bilgi veren kimsenin gözleri heyecandan parlıyordu fakat bunun yüzyıllarca Alfalıların da amacı olmasına rağmen bu konuda herhangi bir gelişme gösteremediklerini kabul ediyordu."

Trevize "Bu, onların bizden daha ileri oldukları iki konu: birincisi havayı kontrol etmeleri ikincisi de biyoteknoloji. Tekniklerinin ne olduğunu merak ediyorum."

"Uzmanlarını bulmalıyız," dedi Bliss, "onlar da konuşmaya gönüllü olmayabilir."

Trevize "Bizim ilk ilgi konumuz bu değil burada, fakat bu minyatür gezegenden bilgi edinmek Vâkıfi oldukça memnun edebilir."

Pelorat "Terminus'ta biz de havayı oldukça iyi bir şekilde kontrol edebiliyoruz."

"Kontrol birçok gezegenlerde iyi," dedi Trevize, "fakat daima dünya bir bütün olarak alınıyor. Burada Alfalılar gezegenin ufak bir kısmının havasını kontrol ediyorlar ve onların elinde bizim bilmediğimiz teknikler olmalı. Başka bir şey var mı, Bliss?"

"Sosyal davetler. Bunların tatile çıkan kimseler olması gerek, tarımdan ve balıkçılıktan fırsat buldukça tatile çıkıyorlar. Yemekten sonra, bu gece bir müzik festivali olacak. Ben sana daha önce bundan söz ettim. Yarın, gündüz, bir sahil festivali olacak. Öyle anlaşılıyor ki bütün sahil şeridinde sahillerden kaçıp suyun zevkini çıkaracak ve güneşi kutlayacak büyük bir kalabalık oluşacak, çünkü bir sonraki gün yağmur yağacak. Sabahleyin, balıkçı filosu dönerek, yağmuru yenecek ve akşama kadar bir yiyecek festivali olacak ve tuttuklarını paylaşacaklar."

Pelorat homurdandı, "Yiyecekler zaten yeteri kadar bol. Acaba yiyecek festivali kimbilir nasıl bir şey olacak?"

"Sanırım miktar değil çeşit üzerinde duracaklardır. Her neyse dördümüz de bütün festivallere özellikle müzik festivaline davetliyiz."

"Klasik çalgılarla mı?" diye sordu Trevize.

"Evet."

"Onların nesi klasik? İlkel bilgisayarları mı?"

"Hayır, hayır. Bütün mesele burada. Elektronik müzik değil, mekanik müzik. Bana anlattılar. Telleri çekiyorlar, borulara üflüyorlar ve yüzeylere vuruyorlar."

"Umarım bunları sen uyduruyor sundur," dedi Trevize dehşetle.

"Hayır, uydurmuyorum. Ve anladığım kadarıyla senin Hiroko'nun da o borulardan birini üflüyor olacak - ismini unuttum - senin de buna katlanman gerek."

"Bana kalırsa," dedi Pelorat "ben zevkle giderim. İlkel müziği pek az tanıyorum ve duymak istiyorum."

"O 'benim Hiroko'm' değil" dedi Trevize soğuk bir şekilde, "Fakat bu tür çalgıların bir zamanlar Yeryüzünde kullanıldığından emin misin?"

"Öyle sanıyorum," dedi Bliss, "En azından Alfa'lı kadınlar onların ataları buraya gelmeden önce mevcut olduklarını söylediler."

"O halde," dedi Trevize "o vurma, üfleme ve çalmayı yeryüzü hakkında verebileceği her türlü bilgi için dinlemeye değer."

79

Tuhaf bir şekilde müzikli bir akşam düşüncesine en büyük heyecanı gösteren Fallom oldu. O ve Bliss, kaldıkları yerin arkasındaki ufak bahçe evinde banyolarını yaptılar. Sıcak ve soğuk (daha doğrusu ılık ve serin) sulan akan bir banyo idi. İçinde bir banyo kabı ve komodini vardı. Tamamen temiz, kullanışlı ve öğleden sonra güneşinde oldukça aydınlık ve keyifli idi.

Her zaman olduğu gibi Fallom Bliss'in göğüslerinden büyüleniyor ve Bliss de sadece (artık Fallom Galaktik dilini bildiği için) kendi dünyasında insanların böyle olduğunu söylüyordu. Fallom bunun üzerine "Niye?" diye soruyor, Bliss de biraz düşündükten sonra buna verilecek makul bir cevap olmadığını düşünerek

"Öyle de ondan diyordu."

Banyoları bittikten sonra Bliss'le Fallom Alfalıların verdikleri çamaşırları giyip eteği üzerine oturttu. Fallom'un belinden üst kısmını giysisiz bırakmak yeteri kadar makul görünüyordu. Kendisi de belden aşağısı Alfalıların elbiselerini giymekle birlikte (kalçaları oldukça dardı), üstüne kendi bluzunu giydi. Bütün kadınların göğüslerini serbestçe sergiledikleri bir toplumda bu konuda çekingen davranmak saçmaydı; özellikle kendi göğüsleri eskisi kadar gösterişli de değildi, ama bu konuda yapacak bir şey yoktu.

İki erkek bahçedeki banyoyu sırayla kullandı. Trevize kadınların banyoda uzun zaman geçirdiklerine dair geleneksel erkek şikâyetlerini sıraladı. Bliss, eteğin Fallom'un oğlanımsı kalçaları üzerine tam oturup oturmadığını kontrol etti. "Çok güzel bir etek, Fallom" dedi. "Beğendin mi?"

Fallom aynada kendisine baktı ve "Evet hoşuma gitti. Üst kısımda bir şey olmayınca üşümez miyim, acaba?" Ellerini çıplak göğüslerinde gezdirdi.

"Sanmıyorum, Fallom. Bu dünya oldukça ılık."

"Sen üzerine bir şey giymişsin."

"Evet, giydim. Benim dünyamda böyle giyinirler. Şimdi Fallom, akşam yemeğinde oldukça kalabalık bir Alfalılar grubu ile birlikte olacağız. Rahatsız olmayacağından emin misin?" ,

Fallom üzgün göründü, Bliss de devam etti, "Ben senin sağında oturup seni tutacağım. Pel öbür yanma oturacak. Trevize de masada senin karşında oturacak. Kimseyi seninle konuşturmayacağız, sen de kimse ile konuşmayacaksın."

"Gayret ederim, Bliss," dedi Fallom en yüksek tondan konuşmaya çalışarak.

"Ondan sonra da," dedi Bliss, "bazı Alfalılar kendi özel usullerine göre bizim için müzik çalacaklar. Müziğin ne olduğunu bilir misin?" Elinden geldiği kadar elektronik harmoniden iyi bir örnek vermeye çalıştı.

Fallom'un yüzü parladı. "Yani..." Son kelime kendi dilindendi ve şarkının gerisini kendi getirdi.

Bliss'in gözleri açıldı. Güzel bir şarkı idi. Vahşice ve inişli çıkışlı bir parça idi. "Tamam. Müzik," dedi.

Fallom heyecanla, "Jemby hep..." tereddüt etti, sonra Galaktik kelimeyi kullanmaya karar verdi... "şarkı söylerdi. Şarkı söylerken bir de şey çalardı..." Tekrar kendi dilinde bir kelime söyledi.

Bliss tereddüt ile kelimeyi tekrarladı. "Fiful mu çalardı?"

Fallom güldü. "Fiful değil..."

Her iki kelime yan yana olunca Bliss aradaki farkı anlayabiliyordu, fakat ikincisini tekrarlamaktan vazgeçti.

“Neye benziyor?" diye sordu.

Fallom'un Galaktik dilinde bildiği kelimelerin sayısı çalgıyı tam ifade etmeye yetmiyordu, eliyle yaptığı işaretler de Bliss'in zihninde herhangi bir şekil de uyandırmıyordu.

"O çalgıyı nasıl kullanacağımı bana göstermişti." dedi Fallom gururla. "Parmaklarımı tam Jemby gibi kullandım, fakat kısa zamanda kullanmam gerekmedi."

"Bu harikulade bir şey" dedi Bliss, "Yemekten sonra Alfalıların senin Jemby kadar iyi olup olmadığına bakarız."

Fallom'un gözleri parladı ve etrafındaki kalabalık, gülmeler ve gürültüye rağmen zengin bir akşam yemeğinin verdiği hoş duygu onu sürükledi. Bir keresinde bir yemek kaza ile devrildiği zaman, yakınındakiler heyecanla çığlık attılar. Fallom korkmuş göründü ve Bliss de onu sıcak ve koruyucu bir kucaklama ile kendisine yaklaştırdı.

"Acaba kendi başımıza yiyemez miyiz," diye mırıldandı Pelorat. "Yoksa bu gezegenden ayrılmamız gerekecek. Bu tecrit edilmiş hayvan proteinini yemek zaten yeteri kadar kötü, hiç değilse sakin bir şekilde yiyebilsem."

"Yalnızca keyiflendiklerinden," dedi Pelorat. Makul ölçüler içersinde her şeyi ilkel davranış ve inançlar olarak karşılamak düşüncesindeydi. -Sonunda yemek faslı sona erdi ve müzik festivalinin birazdan başlayacağı duyuruldu.

80

Müzik festivalinin yapılacağı salon yemek salonu kadar genişti ve yaklaşık yüz elli kişinin oturacağı kadar katlanır sandalye vardı (Trevize bunların hayli rahat olduğunu düşündü). Şeref misafirleri olarak ziyaretçiler ön sıralara götürüldüler ve çeşitli Alfalılar elbiseleri hakkında kibar ve olumlu imalarda bulundular.

İki erkeğin de bellerinin üzeri çıplaktı ve Trevize koyu renkte kıllı göğsü ile gurur duyarak karın

kaslarını geriyor ve etrafına bakınıyordu. Pelorat etrafında olup bitenleri dikkatli bir şekilde incelerken kendi görünüşünü pek düşünmüyordu. Bliss'in bluzu şaşkınlıkla karışık gizli bakışlara neden oldu, ama kimse o konuda bir şey söylemedi.

Trevize, salonun yalnızca yarısının dolu olduğunu ve çoğunluğun kadın olduğunu fark etti. Bunun nedeni herhalde birçok erkeğin denize açılmış olması idi.

Pelorat, Trevize'yi dirseği ile dürttü ve fısıldadı, "Elektrikleri var."

Trevize duvarlardaki ve yerdeki dikine borulara baktı. Yumuşak bir ışık yayılıyordu.

"Flüoresan" dedi "çok ilkel."

"Evet, ama iş görüyor. Odalarımızda ve bahçe kulübesinde de bunlardan var. Süsleme yönünden de güzel olduklarım düşünüyorum. Nasıl çalıştıklarını öğrenebilsek karanlıkta kalmayız."

Bliss sinirli bir şekilde, "Bize söyleyebilirlerdi" dedi,

Pelorat "Onlar bizim bildiğimizi sanıyorlardır. Herkes biliyor sanıyorlardır."

Perdelerin arkasından dört kadın çıktı ve öndeki grubun arasına oturdu. Bunların her birinin elinde benzer biçimde vernikli tahtadan bir çalgı duruyordu. Fakat neye benzedikleri ilk bakışta belli olmuyordu. Çalgıların boylan farklıydı. Biri çok küçük, ikisi büyükçe ve dördüncüsü de hepsinden büyüktü. Her bir kadın öteki elinde uzun bir çubuk tutuyordu.

Salona girerlerken seyirciler yumuşak bir şekilde ıslık çaldı. Buna karşılık dört kadın başlarını eğdiler. Her biri göğüslerinin etrafına oldukça sıkı bir şekilde tülden bir şerit sarmıştı, sanki bunlarla göğüslerinin çalgılara çarpmasını önlemeye çalışıyorlardı.

Trevize ıslık seslerini onaylama, alkış ve hoş bir beklenti ifadesi olarak yorumladığından kendisi de herkes gibi yaptı. Bunun üzerine Fallom ıslık sesinden daha yüksekçe duyulan bir çığlık ekleyince etraftan dikkat çekmeye başladı ve Bliss eliyle durdurmak zorunda kaldı.

Kadınlardan üçü hazırlık yapmadan çalgılarını çenelerinin altına yerleştirdiler. Çalgılardan en büyüğü dördüncü kadının ayaklarının arasında yere dayalı duruyordu. Her birinin sağ elindeki uzun çubuklar çalgı boyunca uzanan tele sürtülüyor ve sol elin parmakları o tellerin üst uçları boyunca çabuk çabuk hareket ediyordu.

Trevize'nin "cızırtı" diye beklediği ses bu olmalıydı. Ama pek öyle cızırtıya benzer ses yoktu. Yumuşak ve ahenkli notalar dizisi duyuluyordu. Her çalgı kendi üzerine düşeni veriyordu ve birlikte bir bütünü tamamlıyorlardı.

Elektronik müziğin karmaşıklığı yoktu (Trevize buna "gerçek müzik" diyordu) ve bariz bir yeknesaklık hakimdi. Yine de zaman geçtikçe ve kulağı bu garip ses sistemine alıştıkça incelikleri ayırmaya başladı. Böyle yapmak sıkıcı idi ve gerçek müziğin matematiksel hassasiyeti ve saflığı özlemi yanında eğer bu basit tahta aletlerin müziğini yeteri kadar dinlerse beğeneceğini hissediyordu.

Konserin başlamasından 45 dakika kadar sonra Hiroko öne doğru ilerledi. Trevize'yi ön sırada görünce ona gülümsedi. Dinleyicilerin yumuşak ıslık tezahürüne bütün kalbiyle Trevize de katıldı. Uzun ve çok özenle hazırlanmış eteği içerisinde çok güzel görünüyordu. Saçına büyük bir çiçek takmıştı ve (herhalde) çalgıları etkilemeyeceği düşünülerek göğüslerinin üzerinde herhangi bir şey yoktu.

Çalgısı bir metrenin üçte ikisi uzunluğunda yaklaşık iki santimetre genişliğinde koyu renkle ağaçtan bir boru idi. Ona dudaklarına kaldırdı ve bir ucundaki açıklıktan üfledi. Borunun boyunca uzanan metal nesneleri parmaklan dolandıkça çalgıdan çıkan ince tatlı müzik hoş bir şekilde salonu doldurdu.

Çalgıdan çıkan ilk sesler üzerine Fallom, Bliss'in koluna yapıştı ve "Bliss" dedi "bu çalgı...' söylediği kelime Bliss'e 'fiyful' gibi geldi.

Bliss başını Fallom'a doğru sertçe çevirdi. Fakat Fallom ısrar etti. "Ama bu o çalgı."

Diğerleri Fallom'un yönüne bakıyorlardı. Bliss elini sertçe Fallom'un ağzına koydu ve eğilerek kulağına neredeyse ezici bir otoriteyle "Sus!" diye seslendi. Fallom ondan sonra Hiroko'nun çalışını sakin bir şekilde dinlemeye devam etti. Fakat parmaklan sanki çalgıyı kendisi çalıyormuş gibi sürekli olarak oynuyordu.

Konserdeki son çalgıcı omuzlarına kenarları delikli bir alet asmış olan yaşlı bir adamdı. Çalgısını çekip çıkardı ve bir eliyle çalgının ucundaki beyaz ve siyah nesnelere dokunurken öteki eliyle de alt taraftan tutuyordu.

Trevize bu sesi oldukça sıkıcı, hayli barbarca ve Aurora'daki havlayan köpeklerin hatırası gibi çirkin buldu. Aslında sesin havlamaya benzemesi değil, fakat uyandırdığı duygular çirkindi. Bliss elleri ile kulaklarını tıkayacak gibi oldu. Pelorat'ın yüzünde ise bir kasılma vardı. Yalnızca Fallom bundan çok hoşlanıyor gibiydi. Çünkü sürekli olarak ayağı ile tempo tutuyordu. Trevize de baktığında müziğin temposunun Fallom'un tempo tutuşuna tam olarak uyduğunu hayretle fark etti.

Sonunda müzik bitti ve coşkun bir ıslık fırtınası duyuldu, Fallom'un çığlığı ise hepsinin üzerinde duyuluyordu.

Sonra dinleyiciler ufak sohbet gruplarına ayrıldı ve Alfalıların bütün toplu beraberliklerde olduğu gibi gürültülü ve kaba yanlarını gösterdiler. Konserde çalgı çalan çeşitli kimseler odanın önünde duruyorlar ve gelip kendilerini tebrik edenlerle sohbet ediyorlardı.

Fallom, kendini Bliss'ten kurtardı ve Hiroko'ya koştu.

"Hiroko," diye heyecanla haykırdı. "O, -şey- görebilir miyim?"

"Neyi yavrum?" dedi Hiroko.

"O, müzik çaldığın şeyi."

"Ha, o mu?" diye güldü Hiroko. "Buna flüt derler, yavrucuğum."

"Görebilir miyim?"

"Şey, tabii." Hiroko bir muhafazayı açtı ve çalgıyı dışarı çıkardı. Üç parçadan oluşuyordu. Çabucak birleştirdi ve ağız kısmı dudaklarına gelecek şekilde Fallom'a uzattı. "İşte, soluğunu bunun içinden üflersin."

"Biliyorum, biliyorum." dedi Fallom heyecanla ve hemen flüte uzandı.

Otomatik bir şekilde Hiroko flütü kavradı ve havada tuttu. "Üf-le çocuğum, ama dokunma."

Fallom hayal kırıklığına uğramıştı. "Öyleyse yalnız bakayım, dokunmayayım."

"Tabii, yavrucuğum."

Flütü tekrar uzattı ve Fallom cam çekerek baktı.

Sonra birden odadaki flüoresan ışığı zayıfladı ve flütün notası, biraz tereddütlü ve kesik kesik duyulmaya başladı.

Hiroko şaşkınlık içinde neredeyse elinden flütü düşürecekti. Fallom haykırdı. "Becerdim. Becerdim. Jemby bir gün yapacağımı söylemişti."

Hiroko, "O sesi sen mi çıkardın?" diye sordu.

"Evet, ben çıkardım. Ben çıkardım."

"Ama nasıl yaptın yavrucuğum."

Bliss yüzü, utançtan kıpkırmızı "Özür dilerim, Hiroko. Ben onu şimdi götürürüm."

"Hayır," dedi Hiroko, "Yeniden çalmasını arzu ediyorum."

En yakındaki Alfalılardan birkaçı seyretmek için yaklaştılar. Fallom ciddi bir şekilde kaşlarını çattı. Floresan ışıklan eskisinden daha da loşlaştı. Yemden bir flüt sesi duyuldu. Bu seferki ses berrak ve düzenli idi. Sonra flüt boyunca devam eden metal nesneler hızla hareket ettikçe müzik coşmaya, çılgınlaşmaya dönüştü.

Fallom sanki nefesi kesilmişçesine "...çalgısından biraz farklı" dedi. Sanki flütü çalan hava kendi ciğerlerinden, benliğinden geliyormuşçasına çalgı ile bütünleşmişti.

Pelorat, Trevize'ye "Enerjiyi flüoresanları besleyen elektrik akımından alıyor olmalı." dedi.

Fallom gözlerini kapadı. Müzik şimdi daha yumuşak ve daha sıkı bir kontrol altındaydı. Flüt kendiliğinden çalıyordu, parmaklarla yönetiliyordu. Fakat Fallom'un henüz olgunlaşmamış beyin merkezlerinden kaynaklanan uzak enerjiden güç alıyordu. Önce hemen hemen gelişigüzel bir şekilde çıkan notalar, daha sonra ahenkli bir müzik dizisi halinde çıkmaya başladı ve salondaki herkes Hiroko ile Fallom'un çevresinde toplandı. Bir taraftan Hiroko flütü yumuşak bir şekilde başparmağı ile işaret parmağı arasında tutarken, Fallom gözleri kapalı bir şekilde flüte gelen havayı ve anahtarların hareketim kontrol ediyordu.

Hiroko "Bu benim çaldığım parça." dedi.

"Hatırlıyorum." dedi Fallom hafifçe başım eğerek ve konsantrasyonunu bozmamaya çalışarak.

Bittiği zaman Hiroko "Bir tek nota bile atlamadın." dedi.

"Ama böylesi doğru değil, Hiroko. Sen doğru çalmadın."

Bliss, "Fallom! Böyle konuşmak kibarlık değil. Böyle söylememelisin..."

"Lütfen," dedi Hiroko ısrarla "Müdahale etmeyin. Niye doğru değildi yavrucuğum?"

"Çünkü ben onu başka türlü çalarım."

"Peki, göster öyleyse."

Tekrar flütü çaldı, fakat daha karmaşık bir biçimde çalıyordu. Çünkü anahtarları iten güçler bu kez eskisinden daha çabuk, daha hızlı aralarla ve daha süslü bir kompozisyon içerisinde çalıyordu. Müzik daha karmaşıktı ve çok daha duygusal ve hareketli idi. Hiroko hareketsiz kaldı ve odanın hiçbir yerinde bir tek ses duyulmuyordu.

Fallom çalmasını bitirdikten sonra bile tek bir ses duyulmuyordu. Hiroko derin bir nefes aldı ve

"Yavrucuğum, bunu sen daha önce hiç çalmış mıydın?" diye sordu.

"Hayır," dedi Fallom, "Daha önce yalnızca parmaklarımı kullanabiliyordum, aslında ben parmaklarımı öyle oynatamam." Sonra sesinde hiçbir gurur ifadesi olmadan "Hiç kimse böyle çalamaz." dedi.

"Başka bir şey çalabilir misin?"

"Bir şey uydurabilirim."

"Yani irticalen mi çalabilirsin?"

Fallom bu kelimeyi anlamadığı için kaşlarını çattı ve Bliss'e doğru baktı. Bliss başını salladı. Bunun üzerine Fallom "Evet." dedi.

"Lütfen çal öyleyse," dedi Hiroko.

Fallom biraz durdu ve bir iki dakika düşündü, sonra yavaşça, çok basit birkaç nota ile başladı ve hayal mahsulü bir parça çalmaya başladı. Floresan ampulleri kullanılan güç miktarı arttıkça ve zayıfladıkça parlak ve soluk yanmaya başladı. Bunu hiç kimse fark etmiyordu, sanki asıl neden değil de müziğin etkisiyle öyle oluyormuş gibi geliyordu. Elektrikli bir ruh ses dalgalarının emirlerine itaat ediyormuş gibiydi.

Notaların birleşimi giderek daha güçlü, daha karmaşık ve berrakça duyulan temel birleşimini kaybetmeden öylesine heyecan verici oldu ki artık soluk almak dahi imkânsızlaştı. Sonunda çıktığından çok daha büyük bir hızla indi ve aynı his dinleyiciler üzerinde de etkisini bıraktı; fakat iniş onlar için o kadar ani oldu ki hâlâ biraz önceki yukarılarda duruyorlardı.

Havayı yaran gösteri bitince tamamen değişik bir tür müziğe alışmış olan Trevize "Bir daha böyle bir müzik dinleyemeyeceğim." diye üzüntüsünü belirtti.

Son derece isteksiz bir sessizlik geri dönünce Hiroko flütünü uzatarak "Al, Fallom, bu senin!' dedi.

Fallom istekle uzandı, fakat Bliss çocuğun uzanan kolunu tuttu ve "Onu alamayız, Hiroko. Çok değerli bir çalgı." dedi.

"Bende bir tane daha var, Bliss. Bu kadar iyi değil ama böyle olması gerek. Bu çalgı onu en iyi çalana aittir. Ben hiç böyle müzik duymadım ve tam olarak kullanamayacağını bir çalgıyı kendimde tutmam yanlış olacaktır. Bu çalgının dokunulmadan nasıl böyle çalınabildigini keşke bilebilseydim."

Fallom flütü aldı ve derin bur memnuniyet içinde sıkı sıkı göğsüne bastırdı.

81

Kaldıkları yerdeki iki odadan her birinde birer floresan ampulü vardı. Bahçedeki kulübede de bir üçüncüsü... Işıklar loştu ve okumaya yetecek kadar aydınlık olmuyordu, ama hiç değilse odalar artık karanlık kalmıyordu.

Yine de dışarıda oturuyorlardı. Gökyüzü yıldızlarla doluydu. Bu Terminus'luları her zaman büyüleyen bir şeydi. Terminus'ta geceleyin gökyüzü yıldızsızdı ve yalnızca Galaksinin uzaktaki bulutundan akseden ışıklar hayal meyal fark edilirdi.

Hiroko, misafirleri karanlıkta kaybolmasınlar ya da ayaklan kayıp düşmesinler diye karanlıkla odalarına kadar götürdü. Dönerlerken Fallom'un elini tuttu ve floresan onlar için yaktıktan sonra da dışarıda onlarla birlikte biraz kaldı, hâlâ çocuğa sıkı sıkı sarılmış bırakamıyordu.

Bliss tekrar denedi, çünkü Hiroko güç bir duygusal deneyimden geçiyordu. "Gerçekten Hiroko, senin flütünü alamayız."

"Hayır, Fallom'un onu alması gerek." Yine deminki kadar ısrarlıydı.

Trevize gökyüzüne bakmaya devam etti. Gece gerçekten karanlıktı, kendi odalarından gelen ışığın oyunları ile pek az etkilenen bir karanlık; hele uzaklardaki öteki evlerin zayıf pullularından hemen hiç etkilenmiyordu.

"Hiroko, şu parlak yıldızı görüyor musun? Onun adı nedir?"

Hiroko başını şöyle bir yukarı kaldırdı ve pek ilgi göstermeden "Ona Companion - yani Arkadaş derler." dedi.

"Niye öyle derler?"

"Her seksen Standart Yılda bir gezegenimizin etrafında bir kez döner. Yılın bu zamanında bir akşam yıldızıdır. Gündüzleri de görülür, o zaman ufkun üzerinde bulunur."

İyi, diye düşündü Trevize. Astronomiden tamamen habersiz değil. "Alfa'nın çok ufak, soluk bir arkadaşı daha vardır, o parlak yıldızdan daha uzaktadır. Teleskop olmadan göremezsin." (Kendisi görmemişti, aramaya çalışmamıştı, fakat geminin bilgisayarı hafıza bankasından bu bilgiyi vermişti.)

Hiroko kayıtsız bir şekilde, "Bize okulda öğretmişlerdi." dedi.

"Peki, şu ne? Zikzak çizen şu alt yıldıza ne dersiniz?"

Hiroko "O Cassiopeia'dır." dedi.

"Sahi mi?" dedi Trevize şaşkın bir şekilde "Hangisi?"

"Hepsi. Bütün zikzak. İsmi Cassiopeia."

"Peki, niye öyle demişler?"

"Bilmiyorum. Ben astronomiden anlamam, Sayın Trevize."

"Zikzaktaki en aşağıdaki yıldızı görüyor musun, öteki yıldızların hepsinden parlak olan yıldızı? O nedir?"

"O da bir yıldız, ismini bilmiyorum."

"Ama iki arkadaş yıldız dışında, bu Alfa'ya en yakın olan yıldız. Yalnızca bir parsek uzaklıkta."

Hiroko, "Öyle mi dersiniz? Bilmiyorum."

"Acaba Yeryüzünün etrafında döndüğü yıldız olabilir mi?"

Hiroko yıldıza pek az bir ilgi ile göz attı. "Bilmiyorum. Hiç kimsenin bundan söz ettiğini duymadım."

"Olamaz mı dersin?"

"Nasıl bilebilirim? Hiç kimse Yeryüzünün nerede olduğunu bilemez. Şimdi yanınızdan

ayrılmalıyım. Yarın sabah sahil festivali başlamadan önce tarladaki görevime dönmem gerekiyor. Hepinizle orada görüşürüm, öğle yemeğinden sonra. Olur mu? Tamam mı?"

"Tabii, Hiroko."

Birdenbire uzaklaştı, karanlıkta yan koşar adımlarla gitti. Trevize ardından baktı, sonra hafif loş kulübeye doğru ilerleyen ötekileri izledi.

"Acaba Yeryüzü konusunda yalan mı söylüyordu, Bliss?" diye sordu.

Bliss başını iki yana salladı. "Sanmıyorum yalan söylesin. Muazzam bir gerilim altındaydı. Konser bitimine kadar fark etmemiştim. Sen yıldızlan sormadan önce vardı."

"Belki de flütünü vermek zorunda olduğu içindir?"

"Belki de. Bilemiyorum." Fallom'a döndü. "Fallom, odana git. Yatmaya hazır olunca, bahçedeki kulübeye git, lazımlığı kullan, sonra ellerini, yüzünü ve dişlerini iyice temizle."

"Flüt çalmak istiyorum, Bliss."

"Peki, çok kısa bir süre ve çok sessizce. Anlıyor musun, Fallom? Ben söyleyince de bırakacaksın, tamam mı?"

"Olur, Bliss."

Üçü yalnız değillerdi; Bliss bir sandalyede erkekler ise kanepede oturuyorlardı.

Bliss, "Artık bu gezegende daha fazla kalmanın bir anlamı var mı?"

Trevize omuzunu silkti. "Eski çalgılarla bağlantılı olarak Yeryüzünü hiç tartışmamıştık, bakın şimdi burada yeni bir şey bulduk. Belki de balıkçıların dönüşlerini beklesek yeni bir şeyler daha bulabiliriz. Balıkçılar evde kalanların bilemeyecekleri bazı şeyler söyleyebilirler bize."

"Hiç ihtimal vermiyorum," dedi Bliss. "Seni burada Hiroko'nun kara gözlerinin tutmadığından emin misin?"

Trevize sabırsızlıkla, "Anlamıyorum, Bliss. Benim yapacağını şeyle sen niçin bu kadar çok ilgileniyorsun? Benim ahlak hocalığım görevini niçin sen üzerine alıyorsun?" diye sordu.

"Ben senin ahlak anlayışınla ilgilenmiyorum. Konu bizim keşif gezimizi etkiliyor. Sen Yeryüzünü bulmak istiyorsun. Çünkü tecrit edilmiş gezegenlerden ziyade Galaksiya'yı tercih etmede haklı olup olmadığına karar vereceksin. Ben de senin karar vermeni istiyorum. Yeryüzünü görüp kararını ondan sonra vermek istiyorsun. Yeryüzünün gökte o dolaşan parlak yıldızın etrafında dolaştığına inanmış görünüyorsun. O halde oraya gidelim. Oraya gitmeden önce biraz bilgi edinmenin yararlı olacağı kanaatindeyim, fakat bilgi buraya kadar kendiliğinden gelmiyor. Yalnızca Hiroko'dan hoşlandığın için burada kalmak istemiyorum."

"Belki de gideriz," dedi Trevize. "Bunu bir düşüneyim, inan bana, Hiroko kararımda hiç rol oynamayacak."

Pelorat "Ben de Yeryüzüne doğru ilerlememiz gerektiği kanaatindeyim. Radyoaktif olup olmadığını bir görelim. Burada daha fazla beklemenin bir anlamı yok."

"Seni de buradan itenin Bliss'in kara gözleri olmadığından emin misin?" dedi Trevize, biraz nispetçi bir şekilde. Sonra hemen "Yok, Janov, sözümü geri alıyorum. Çocukça davrandığımı

biliyorum. Ama yine de burası harikulade, büyüleyici bir gezegen. Hiroko bir yana öteki koşullardan dolayı da burada sonsuza kadar kalabilirim. - Ne dersin Bliss, Alfa senin Tecrit Edilmişler ile ilgili teorini çürüttü mü?"

Gerçekten tecrit edilmiş her gezegenin tehlikeli ve düşmanca olduğu fikrinde ısrar ediyorsun."

"Comporellon bile," dedi Bliss durumu dengelemeye çalışarak

"Teoride bütün Galaktik faaliyetlerden uzakta bir Vakıf Federasyonu Birleşik Gücüdür."

"Fakat Alfa değil. Bu gezegen tamamen tecrit edilmiş, fakat onların dostluklarından ve misafirperverliklerinden şikâyet edebilir misin? Bizi doyuruyorlar, giydiriyorlar, barındırıyorlar, şerefimize festival düzenliyorlar, kalmamız için ısrar ediyorlar. Bunlarda ne hata bulacaksın?"

"Hiçbir hata görünmüyor. Hiroko bile sana vücudunu veriyor."

Trevize öfke ile "Bliss, bu seni niçin rahatsız ediyor? O bana vücudunu vermedi. Biz ikimiz birbirimize vücutlarımızı verdik. Tamamen karşılıklı, tamamen zevk için yapılan bir şey. Sen de kendi vücudunu uygun gördüğün şekilde veremez misin?"

"Lütfen, Bliss," dedi Pelorat. "Golan tamamen haklı. Onun kendi özel zevklerine itiraz etmeye hakkımı/ yok."

Bliss inatçılıkla "Bizi etkilemedikçe olabilir." dedi.

Trevize "Bizi etkilemiyor," dedi, "Gideceğiz, sizi temin ederim. Bilgi edinmek için yapılan araştırmada gecikme uzun sürmeyecektir."

"Yine de Tecrit Edilmişler'e ben güvenmiyorum," dedi Bliss, "Ellerinde hediyelerle bile gelseler."

Trevize kollarını iki yana açtı. "Bir fikre var, ondan sonra da kanıtı ona uydur, işte..."

"Söyleme," dedi Bliss tehlikeli bir şekilde. "Ben bir kadın değilim. Ben Gaia'yım. Rahatsız olan ben değilim, Gaia."

"Aslında gerek yok..." Tam o anda kapıda bir tıkırtı oldu.

Trevize dondu. "Bu da ne?" dedi yavaş bir sesle.

Bliss hafifçe omuzunu silkti. "Kapıyı aç da bak. Burasının hiçbir tehlike arzetmeyec kibar bir gezegen olduğunu söyleyen sensin."

Buna rağmen Trevize tereddüt etti, ta ki kapının öbür tarafından yumuşak bir ses usulca seslendi, "Lütfen, benim!"

Hiroko'nun sesi idi. Trevize kapıyı iterek açtı.

Hiroko çabucak girdi. Yanaldan ıslanmıştı.

"Kapıyı kapatın," diye soluk soluğa konuştu.

"Ne oldu?" diye sordu.

Hiroko, Trevize';* sarıldı. "Uzak duramadım. Gayret ettim, fakat dayanamadım. Gidin, hepiniz gidin. Çocuğu da yanınıza alın çabucak. Geminizi de alın - Alfa'dan uzaklasın - henüz karanlıkken."

"Ama niye?" diye sordu Trevize.

"Çünkü eğer gitmezseniz öleceksiniz, hepiniz öleceksiniz."

82

Üç Yabancı uzun bir süre Hiroko'ya donmuş bakışlarla baktılar. Sonra Trevize, "Yani halkının bizi öldürmek istediğini mi söylemek istiyorsun?" diye sordu.

Hiroko, gözyaşları yanaklarından dökülürken,

"Saygıdeğer Trevize, sen şimdiden ölüm yolundasın, arkadaşların da öyle. Çok önceleri bilgili adamlarımız bizim için zararsız ama Yabancılar için öldürücü bir mikrop keşfettiler. Bizler buna karşı bağışıklık kazandık." Şaşkınlıkla Trevize'nin kolunu tutup kaldırdı. "Ama sen mikrop kaptın." "Nasıl?"

"Birbirimizden zevk aldığımız zaman. O, yollardan biri idi." Trevize "Ama ben kendimi gayet iyi hissediyorum." "Mikrop şu anda etkisiz. Ama balıkçılar döndüğü zaman etkili olacak. Bizim yasalarımıza göre buna herkesin katılarak karar vermesi gerek ve o zamana kadar da biz sizi burada tutacağız. İki sabah burada kalmalısınız. Onun için henüz hava karanlıkken siz şimdi gidin kimse şüphelenmesin."

Bliss sert bir şekilde "Niçin halkın böyle yapıyor?" "Güvenliğimiz için. Biz burada azız ve çok şeyimiz var. Yabancıların bize saldırmalarını istemiyoruz. Eğer biri gelip malımızı alırsa ötekiler de gelir ve gemiler peş peşe yanaşınca bize bir şey kalmaz."

"Peki, öyleyse" dedi Trevize, "Niçin kaçmamızı söylüyorsun?" "Sebebini sorma. -Hayır, ama yine de söyleyeceğim, çünkü ben yine duyuyorum. Dinleyin..."

Yandaki odadan Fallom'un yumuşak bir şekilde fevkalade tatlı bir şekilde flütünü çalışını dinlediler.

Hiroko "Bu müziğin yok olmasına dayanamam, çünkü çocuk da ölecek."

Trevize sert bir şekilde, "Fallom'a flütü onun için mi verdin? Yani ölünce tekrar flütünü geri alacaksın."

Hiroko dehşetle irkildi. "Hayır, bu yoktu aklımda. Daha sonra düşündüğümde böyle olmaması gerektiğini anladım. Çocukla birlikte gidin, onunla beraber flütü de götürün bir daha onu görmeyeyim. Uzayda siz güvenli olursunuz, gayri faal olursunuz, şimdi vücuduna giren mikrop bir süre sonra ölecektir. Döndüğünüz zaman hiçbiriniz bu gezegenden söz etmesin, hiç kimse bunu bilmesin."

"Bundan söz etmeyiz" dedi Trevize.

Hiroko başını kaldırdı. Daha yumuşak bir sesle, "Ayrılmadan önce bir kez seni öpebilir miyim?" dedi.

Trevize, "Hayır. Bir kere mikrop kaptım, bu kadar yeter." dedi. Sonra, daha az sertçe ekledi, "Ağlama. Halkın niçin ağladığını soracak, sen de cevap veremeyeceksin. -Şu anda bizi kurtarma çabalarının hatırı için seni affedeceğim."

Hiroko doğruldu, dikkatlice yanaklarını ellerinin tersi ile sildi, derin bir nefes aldı ve "Bunun için

sana teşekkür ederim." dedi ve çabucak gitti.

Trevize "Işığı söndürenin, biraz bekleyelim, sonra gideriz." dedi. "Bliss, Fallom'a o çalgıyı çalmayı bırakmasını söyle. Flütü de almayı unutma tabii. Sonra gemiye doğru yollanalım, tabii ki karanlıkta yolumuzu bulabilirsek."

"Ben bulurum," dedi Bliss. "Elbiselerim gemide ve ortalık loşça da oba bu Gaia'dır. Gaia, Gaia'y bulmakta güçlük çekmez." Fallom'u almak için odasına doğru kayboldu.

Pelorat "Bizi gezegende tutabilmek için gemimize zarar verebildiklerim sanıyor musun?" diye sordu.

Trevize yüzünü buruşturarak "Bunu yapacak teknolojileri yok," dedi. Bliss ortaya çıkınca, Fallom'u elinden tutmuş yürüyordu. Trevize ışıklan söndürdü.

Bir gecenin yansı kadar gelen süre karanlıkta oturdular, aslında herhalde yarım saat kadar bir süre geçmişti. Sonra Trevize yavaşça ve sessizce kapıyı açtı. Gökyüzü biraz daha bulutlu idi, fakat yıldızlar parlıyordu. Gökyüzünde yüksekte, belki de Yeryüzü güneşinin alt ucunda pırıl pırıl parlıyordu. Hava sakindi ve hiç ses yoktu.

Dikkatli bir şekilde Trevize dışarıya adımını attı, ötekilere de izlemeleri için işaret etti. Ellerinden biri otomatik olarak nöronik kamçısının kabzasına uzandı. Kullanmasına gerek olmadığından emindi, ama yine de...

Bliss önden gitti, Pelorat'ın elini tutuyordu. O da Trevize'nin eline sıkı sıkı sarılmıştı. Bliss'in öbür eli Fallom'u tutuyordu, Fallom'un diğer elinde de flüt vardı. Tamamen karanlık bir gecede ayaklarını dikkatlice yere basan Bliss Uzak Yıldız'daki elbisesinin Gaia'lığını zayıf da olsa hissederek yolunu bulmaya çalışıyordu.

19. BÖLÜM - RADYOAKTİF?

83

Uzak Yıldız sakin bir şekilde kalktı, atmosferden yavaşça yükseldi ve karanlık adayı aşağıda bıraktı. Altlarındaki birkaç soluk ışık benekleri de donuklaştı ve kayboldu. Atmosfer yükseldikçe inceldi ve geminin hızı arttı ve üstlerindeki göğün ışık beneklerinin sayı ve parlaklığı arttı.

Sonunda Alfa gezegenini yukarıdan izlediler. Aydınlık bir hilal halindeydi ve o hilal bulutlarla kaplıydı.

Pelorat "Sanırım aktif bir uzay teknolojileri yok. Bizi izleyemezler." dedi.

"Bu konuda pek keyifli olacağımı sanmıyorum," dedi Trevize yüzünü buruşturarak. Sesi üzgünceydi. "Ben mikrop kaptım."

Bliss, "Ama aktif değil," dedi.

"Yine de aktif olabilir. Onların bir yöntemleri varmış. Neymiş metotları?"

Bliss omuz silkti. "Hiroko mikrop eğer aktif olmazsa, alışamadığı bir bünyede kısa zamanda olurmuş - seninki de öyle."

"Öyle mi?" dedi Trevize öfkeyle. "Bunu nerden biliyor? Hiç değilse Hiroko'nun ifadesinin kendini teselli eden bir yalan olmadığını nereden bileyim? Ya da aktif hale getirme yöntemi, her ne halse, tabii olarak tekrar eski durumuna dönüşmez miymiş? Özel bir ilaç, bir tür radyasyon, bilmem ne? Birden hastalanabilirim, ya da üçünüz birden ölebilirsiniz. Ya da belki kalabalık bir gezegene geldiğimizde kötü bir salgın hastalığın başka gezegenlere göç edenler-ce taşınabileceği bir durumla karşılaşabiliriz."

Bliss'e baktı. "Senin yapabileceğin bir şey var mı?"

Yavaşça, Bliss başını iki yana salladı. "Pek kolay değil. Gaia'yı oluşturan parazitler vardır - mikroorganizmalar, kurtlar. Bunlar ekolojik dengenin zararsız kısımlarıdır. Bunlar yaşarlar ve Gaia şuuruna katkıda bulunurlar, fakat ihtiyaçtan fazla çoğalmazlar. Fark edilecek bir zarar vermeksizin yaşarlar. Sorun şu ki, Trevize, sana bulaşan mikrop Gaia'nın bir parçası değil."

"O kadar kolay değil,' diyorsun" dedi Trevize kaşlarını çatarak. "Bu koşullar altında, güç olsa bile bunu yapabilir misin? Bendeki mikrobu bulup onu yok edebilir misin? Eğer bunu yapamazsan, hiç değilse savunmamı kuvvetlendirebilir misin?"

"Sen ne istediğini biliyor musun, Trevize? Ben senin vücudunun mikroskobik yapısını bilmiyorum ki. Vücudunun hücrelerinde yaşayan bir mikroptan normal genleri ayıramayabilirim. Vücudunun alıştığı mikroplarla Hiroko'nun sana bulaştırdığı mikroplan bile ayırt etmek ise bundan da güç olur.

Ben gayret ederim, Trevize, ama zaman alır ve başarılı olamayabilirim."

"Zaman alsın," dedi Trevize. "Sen gayret et."

"Tabii," dedi Bliss.

Pelorat "Eğer Hiroko doğru söylediyse, Bliss, belki sen hayatiyetleri azalan mikroplan bulabilirsir ve onların yok olmalarını hızlandırabilirsin."

"Bunu yapabilirim," dedi Bliss, "bu iyi fikir."

"Zayıflatmayacak mısın?" dedi Trevize. "Biliyorsun, o mikroplan öldürürken değerli hayat parçacıklarını da yok etmen gerekecek."

"Alay ediyorsun, Trevize." dedi Bliss soğukça, "Fakat alay etsen de etmesen de, gerçek bir güçlüğe işaret ediyorsun. Yine de ben seni mikroba karşı kuvvetlendireceğim. Eğer elime fırsat geçerse onları öldürürüm, merak etme. Yine de, seni düşünmesem bile." -ağzı sanki bir tebessümü bastırıyormuş gibi yamuldu- "Pelorat ve Fallom da tehlikede olacaklardır ve senden daha çok onları düşüneceğimden emin olabilirsin. Hatta kendimin bile riskte olduğunu düşünmem yeter."

Trevize "Senin kendine olan sevgine hiç güvenim yok." diye mırıldandı. "Yüksek bir amaç için hayatını her an fedaya hazır olduğundan hiç kuşkum yok. Ama Pelorat'ı düşünmeni kabul ediyorum." Sonra,

"Fallom'un flütünü duymuyorum. Bir şeyi mi var?" diye sordu.

"Hayır," dedi Bliss. "Uyuyor. Tamamen normal bir uyku. Benimle hiç ilgisi yok. Senin şu Yeryüzünün güneşi olan yıldıza hamleni yaptıktan sonra hep birlikte yatalım. Senin de iyi bir uykuya ihtiyacın olduğunu sanıyorum, Trevize."

"Evet, eğer uyuyabilirsem. Haklıymışsın, biliyor musun, Bliss."

"Hangi konuda, Trevize?"

"Tecrit edilenler hakkında. Yeni Yeryüzü, belki de cennet gibi görünüyordu ama öyle değilmiş. O misafirperverlik -ilk anda gösterdikleri candan samimiyet- bizi savunmasız hale getirmek ve böylece aramızdan birinin kolaylıkla mikrop kapmasını sağlamakmış. Ondan sonraki misafirperverlik ise, festivaller falan filan hepsi bizi balıkçıların dönmesi ve aktifliğin başlamasına kadar bekletmek içinmiş. Fallom ve müziği olmasaydı gayet iyi yürüyecekti. O konuda da haklıymışsın."

"Fallom baklanda mı?"

"Evet. Onu yanımıza almak istemedim, gemide o oldukça hiç rahat etmemiştim. Bunu da ser yapmıştın, Bliss, onu yanımıza aldın ve o da farkında olmadan bizim hayatımızı kurtardı. Yine de..."

"Peki, yine de ne?"

"Buna rağmen, Fallom'un aramızda olmasından dolayı pek rahat değilim. Neden bilmiyorum."

"Eğer seni rahatlatacaksa, Trevize, bütün bunlardan dolayı Fallom'a minnettar olmamız gerekmediğini bilmelisin. Hiroko Fallom'un müziğini ileri sürerek bütün Alfalıların ihanet olarak yargılayabilecekleri bir suçtan kendini sıyırdı. Belki buna kendisi de inanmıştır. Ama zihninde buna ilaveten benim hayal meyal fark edebildiğim, fakat tam olarak tanımlayamadığım ve belki de şuurunun altına girmesinden utandığı bir şey vardı. Öyle bir izlenim edindim ki sana karşı bir sıcaklık hissetti ve bile bile seni ölüme göndermek istemedi, Fallom ve müziği olsa da olmasa da ilk önce seni

düşündü."

"Gerçekten öyle mi düşünüyorsun?" dedi Trevize, Alfa'dan ayrıldıktan sonra ilk olarak hafifçe gülümseyerek.

"Öyle sanıyorum. Kadınlarla ilişkilerinde özel bir yetenek sahibi olmalısın. Bakan Lizalor'un bizim gemimizi bırakıp Comporellon'dan ayrılmamıza izin vermesini sağladın, şimdi de Hiroko'nun bizim hayatlarımızı kurtarmasında onu etkiledin. Doğrusu teşekkür kime edilecekse ona edilmeli."

Trevize ağzı kulaklarında gülümsedi. "Peki, madem öyle söylüyorsun, öyle olsun. -O halde Yeryüzüne doğru yolumuza devam." Pilot odasına sanki uçarcasına bir adımla dalıp gözden kayboldu.

Pelorat arkadan gelerek "Sonunda onu rahatlattın, değil mi, Bliss?" dedi.

"Hayır, Pelorat, onun zihnine hiç dokunmadım."

"Onun erkeklik gururunu bu kadar aşın bir şekilde okşadıktan sonra elbette bir şeyler yaptın."

"Tamamen dolaylı olarak," dedi Bliss, gülümseyerek.

"Öyle bile olsa, teşekkürler, Bliss."

84

Fırlayıştan sonra Yeryüzünün güneşi olabilecek olan yıldız hâlâ bir parsek'in onda biri kadar uzaklıktaydı. Şimdiye kadar gökte rastladıkları en parlak nesne bu idi, fakat yine de bir yıldızdan başka bir şey değildi.

Trevize ışığı kolayca inceleyebilmek için dikkatle filtreden geçiriyordu.

"Alfa'nın gerçek ikizi bu kuşkusuz. Yani Yeryüzünün etrafında döndüğü yıldız. Buna rağmen Alfa, bilgisayarın haritasında, fakat bu yıldız yok. Bu yıldızın adı yok bizde. İstatistikleri verilmemiş, Gezegen sistemi varsa bile bizde onunla ilgili hiçbir bilgi kayıtlı değil."

Pelorat "Yeryüzü bu güneşin etrafında dolaşırsa bizim de beklediğimiz bu olmaz mıydı? Böylesine bir bilgi boşluğu, Yeryüzü ile ilgili bütün bilginin kayıtlardan çıkarılmış olmasına tam olarak uymaz mı?"

"Evet, fakat aynı zamanda Melpomenia binasının duvarındaki listede bulunmayan bir Uzaylı dünyası anlamına da gelebilir. O listenin tam olduğundan emin olamayız. Veya bu yıldız gezegensiz olabilir ve bundan dolayı da belki de öncelikle askeri ve ticari amaçlar için hazırlanan bir bilgisayar haritası üzerinde yer almaya değer bulunmamıştır. Janov, Yeryüzünün güneşinin kendi ikizinden yalnızca bir parsek uzakta olduğuna dair bir efsane hatırlıyor musun?"

Pelorat olumsuz yanıt anlamında başını iki yana salladı. "Üzgünüm, Golan, aklıma böyle bir efsane gelmiyor. Belki olabilir ama benim hafızam mükemmel değil. Arayayım."

"Önemli değil. Yeryüzünün güneşine verilen özel bir ad var mıydı?"

"Bazı farklı isimler var. Sanırım farklı her dilde başka bir isim veriyorlardı."

"Yeryüzünde farklı dillerin kullanıldığını unutup duruyorum."

"Öyle olması gerek. Birçok efsanelerden ancak böyle bir anlam çıkarılabilir."

Trevize hırçın bir şekilde, "Peki öyleyse ne yapacağız? Bu kadar mesafeden gezegen sistemi hakkında herhangi bir şey bilemeyiz, daha yaklaşmamız gerek. İhtiyatlı olmalıyım, fakat aşırı ve mantık dışı ihtiyat diye bir şey vardır, muhtemelen bir tehlike kanıtı göremiyorum. Herhalde Galakside Yeryüzü ile ilgili bütün bilgileri silecek kadar kuvvetli bir şey, eğer yeri bilinsin istemiyorsa bizi bu mesafeden bile yakalayıp ortadan kaldırabilirdi, fakat hiçbir şey olmadı. Biraz daha yaklaşırsak bir şey olabileceği ihtimali üzerinde fikir yürüterek sonsuza kadar burada kalmak makul görünmüyor değil mi?"

Bliss "Bilgisayar tehlikeli olarak yorumlanabilecek herhangi bir şey keşfetmiş değil."

"Muhtemel bir tehlike kanıtı görmüyorum dediğim zaman, bilgisayara güveniyorum. Çıplak göz ile de tehlikeli bir şey görmüyorum. Hiçbir şey ummuyorum."

"O halde riskli olarak gördüğün bir karara varırken kendine destek arıyorsun. Pekâlâ, o halde. Ben sana katılıyorum. Buraya kadar gelmişken, ortada hiçbir neden yokken geri dönecek değiliz, herhalde."

"Hayır, dönmeyeceğiz." dedi Trevize. "Sen ne diyorsun, Pelorat?"

Pelorat "Sadece meraktan dolayı ilerlemeye gönüllüyüm. Yeryüzünü bulup bulmadığımızı anlamadan dönmek tahammül edilmez bir şey olsa gerek."

"Pekâlâ, öyleyse," dedi Trevize, "Kabul ediyoruz."

"Hepimiz değil," dedi Pelorat, "Fallom da var."

Trevize taş kesildi. "Yani çocuğa mı danışacağız? Bir fikri olsa bile onun ne değeri olacak? Zaten, onun tek isteğinin kendi gezegenine dönmek olduğunu biliyoruz."

Bliss "Bunun için onu suçlayacak değilsin herhalde?" dedi sıcak bir şekilde.

Fallom'un konusu ortaya çıkınca Trevize onun flütünün sesini fark etti, oldukça heyecan verici bir marş ritmi ile çalıyordu.

"Şunu dinleyin," dedi. "Marş ritmini nerde duymuş olabilir ki?"

"Belki de Jemby ona flütüyle marşlar çalmıştır."

Trevize başını salladı. "Pek sanmıyorum. Dans ritimleri, ninniler olsa inanırım -Dinle, bu Fallom benim rahatımı kaçırıyor. Çok çabuk öğreniyor."

"Ben ona yardım ediyorum." dedi Bliss. "Bunu unutma. Çok zeki ve bizimle birlikte olduğu sürede çok etkileniyor. Yeni duygular zihnine doluşuyor. Uzayı, değişik gezegenleri, birçok insanları, bunların hepsini hayatında ilk kez görüyor."

Fallom'un marş müziği gittikçe yabanileşti ve daha zengin bir şekilde barbarlaştı.

Trevize içini çekti ve "İşte burada, iyimserlik dolu müzik çalıyor ve maceradan fevkalade zevk alıyor. Ben bunu daha da yaklaşmamız lehine bir oy olarak kabul ediyorum. Bunu ihtiyatlı bir şekil de yapalım, o halde ve bu güneşin gezegen sistemini kontrol edelim."

Eğer varsa,' dedi Bliss.

Trevize ince bir şekilde gülümsedi. "Bir gezegen sistemi var. Bahse girerim. Neyine isterseniz."

85

"Sen kaybettin," dedi Trevize dalgın bir şekilde. "Kaç parasına bahse girmiştin?"

"Hiç. Bahsi kabul etmemiştim ki," dedi Bliss.

"Ben de öyle. Zaten parayı kabul etmezdim."

Güneşten yaklaşık 10 milyar kilometre uzaklıktaydılar. Hâlâ yıldız gibiydi, fakat insanların oturduğu bir gezegenin yüzeyinden bakıldığından neredeyse 1/4.000 defa daha parlaktı.

"Şu anda büyüteçle baktığımızda iki gezegen görebiliyoruz." dedi Trevize. "Onların ölçülen çaplarından ve yansıtılan ışık spektrumdan açıkça gaz devleri olduğu anlaşılıyor."

Gemi gezegen düzleminin oldukça dışında idi ve Bliss ile Pelorat ekranda Trevize'nin omuzunun üzerinden bakarak yeşilimsi ışıklı iki ufak hilal gördüler. Ufak olan ikisinden daha kalınca bir ay safhasındaydı.

Trevize "Janov! Doğru değil mi, Yeryüzünün güneşinde dört gaz devi olması lazım?"

"Efsaneye göre öyle. Evet," dedi Pelorat.

"Güneşe en yakın dört gezegenin büyüğü, ikinci yakın olanının halkalar, var. Tamam mı?"

"Büyük belirgin halkalar, Golan. Evet. Haklısın eski dostum, bir efsanenin anlatılmasında ve aktarılmasındaki abartına payını daima hesaba katmak gerek. Eğer olağanüstü bir halka sistemi olan bir gezegen bulamayacak olursak, bunun Yeryüzünün yıldızı olduğuna karşı bir durum olduğunu düşünmemeliyiz."

"Yine de, gördüğümüz bu iki gezegen en uzaktakiler olabilir. Yakındaki bu iki tane de güneşin öte yanındakiler olabilir ve şimdiye kadar yıldızlara karşı kolaylıkla yerleştirilebilen gezegenlerdir. Daha da yaklaşmalıyız -ve güneşi geçerek öteki tarafa geçmeliyiz."

"Bu dediğin yıldızın yakınındaki gaz kütlesi varken de yapılabilir mi?"

"Makul bir tedbir ile bilgisayar bunu halledebilir, eminim. Eğer tehlikenin çok büyük olduğuna karar verirse bizi riske atmaz ve o takdirde ihtiyatlı, ufak adımlar atarız."

Zihni bilgisayara takıldı -ve ekrandaki yıldız alanı değişti. Yıldız aniden parladı ve ondan sonra bilgisayarda olduğu gibi talimatları izleyerek başka gaz devini gökte ararken ekrandan kayboldu. Bunu başarıyla yaptı.

Üç seyirci şaşkın halde seyrettiler, Trevize'nin zihni şaşkınlıktan neredeyse çaresiz bir halde daha fazla büyütme talimatı vermek üzere bilgisayarın düğmelerini yoklamaya başladı.

"inanılacak şey değil," diye zorlukla nefes aldı Bliss.

86

Karşılarında bir gaz devi vardı, çoğunluğu güneş ışığını geniş açıdan görüyordu. Çevresinde geniş ve parlak bir halka güneş ışığını görülebilen taraftan yakalıyordu. Bu kesim gezegenin kendisinden daha parlaktı. Gezegene doğru yolun üçte birlik kısmı dar, bölen bir çizgi idi.

Trevize azami bir büyütme istediği zaman halka küçük halkacıklara bölündü; bunlar güneş ışığında dar ve tek merkezli parlak görüntüler haline geldi. Halka sisteminin yalnızca bir kısmı ekranda görülüyordu ve gezegenin kendisi ekranda dışarı çıkmıştı. Trevize bir talimat daha verdi ve ekranın bir köşesi dışarı çıkarak kendi içerisinde daha küçük bir büyütme ile gezegen ve halkalarının bir minyatürünü gösterdi.

Bliss şaşkınlıktan ağzı bir karış açık "Böyle bir şey yaygın mıdır?" diye sordu.

"Hayır," dedi Trevize. "Hemen her gaz devinde kalıntı halkaları olur, ama bunlar soluk ve dar olurlar. Bir keresinde halkaların dar, fakat çok parlak bir gaz devi görmüştük. Fakat hiç bunun gibisini görmemiştim; ne de duymuştum."

Pelorat "Bu mutlaka efsanelerin anlattığı halkalı dev olsa gerek. Eğer bundan yalnızca bir tane varsa.."

"Bildiğim kadarıyla gerçekten tek veya bilgisayarın bildiği kadarıyla," dedi Trevize.

"O halde, bunun içinde Yeryüzünün bulunduğu gezegen sistemi olması gerek. Tabii ki hiç kimse böyle bir gezegeni icat edemez. Ancak tasvir edilebilir."

Trevize "Ben, efsanelerinizin söylediği her şeye inanmaya hazırım. Bu altıncı gezegen, Yeryüzünün de üçüncüsü olması gerek öyle mi?" diye sordu.

"Evet, Golan."

"O halde biz Yeryüzünden 1.5 milyar kilometreden daha yakındayız ve henüz durdurulmadık. Yaklaştığımız zaman Gaia bizi durdurmuştu."

Bliss, "Durdurulduğun zaman Gaia'ya daha yakındın."

"Ama" dedi Trevize, "Benim kanaatime göre Yeryüzü Gaia'dan daha güçlü ve ben bunu iyi bir işaret olarak kabul ediyorum. Eğer durdurulmazsak, Yeryüzünün bizim yaklaşmamıza itirazı yok demektir."

"Veya Yeryüzü diye bir şey yok demektir." dedi Bliss.

Trevize sırıtarak "Şimdi bu konuda bahse girer misin?" dedi.

"Benim anladığım kadarıyla Bliss'in demek istediği" diye düzeltmeye çalıştı Pelorat, "Yeryüzünün herkesin düşündüğü gibi radyoaktif olduğu ve orada hayat olmadığı için de kimsenin bizi durdurmadığıdır."

"Hayır," dedi Trevize şiddetle. "Dünya hakkında anlatılan her şeye inanırım ama ona asla. İşte Yeryüzüne yaklaşıyoruz ve birazdan kendi gözlerimizle göreceğiz, içimde bir his var ki durdurulmayacağız."

Gaz devleri arkalarında kalmıştı. Bir asteroid kuşak gaz devinin içinde güneşin yakınındaydı. (Gaz devi en geniş ve en yoğun olanıydı, tıpkı efsanelerin söylediklerine benziyordu.)

Asteroid kuşağının içinde dört gezegen yardı.

Trevize bunları dikkatlice inceledi. "Üçüncüsü en büyüğü. Büyüklüğü ve güneşten olan uzaklığı uygun. İçinde insan yaşayabilir."

Pelorat, Trevize'nin sözlerinde kararsızlık belirten bir ifade seçti.

"Atmosferi var mı?" diye sordu.

"Tabii." dedi Trevize. "İkinci, üçüncü ve dördüncü gezegenlerin hepsinin atmosferi var. Eski çocuk masallarında olduğu gibi ikincisi çok yoğun, dördüncüsü yeteri kadar yoğun değil, ama üçüncüsü tam uygun."

"Yani onun Yeryüzü olduğunu mu sanıyorsun?"

"Sanmak mı?" dedi Trevize nerdeyse patlayarak. "Sanmama gerek yok. O Yeryüzünün ta kendisi. Bana söylediğin dev uydu yok mu işte o, orada."

"Öyle mi?" Pelorat'ın yüzünde Trevize'nin şimdiye kadar hiç görmediği kadar geniş bir gülümseme belirdi.

"Tamam! İşte, bak azami büyütme ile bak."

Pelorat iki hilal gördü, biri ötekinden oldukça iri ve parlak idi.

"Şu ufak olanı mı uydusu?" diye sordu.

"Evet. Gezegenden oldukça uzakta, ama kesinlikle onun etrafında dönüyor. Yalnızca ufak bir gezegen büyüklüğünde; aslında güneşin etrafında dolaşan dört iç gezegenin herhangi birinden daha ufak. Yine de bir uydu için büyük sayılır. Çapı en azından iki bin kilometre. Bu şekilde gaz devlerinin etrafında dolaşan büyük gezegenlerin boyuna ulaşıyor."

"Daha büyük değil mi?" diye Pelorat şaşkınlığını ifade etti. "O halde dev bir gezegen değil."

"Evet, dev bir gezegen. İki üç bin kilometre çapında bir uydu muazzam bir gaz devinin içinde dolaşıyor. Ayrıca aynı uydu ufak, kayalık yaşanabilen bir gezegenin etrafında dolaşıyor. O uydunun çapı Yeryüzününkinin dörtte biri kadar. Oturulabilir bir gezegen ve bu kadar uyumlu bir uyduyu nerede duydunuz?"

Pelorat çekingen bir şekilde, "Ben bu konularda pek az şey biliyorum."

Trevize, "O halde benim sözüme güven, Janov. Bu tek gezegendir. Biz özellikle çifte bir gezegen arıyoruz. Etrafında yalnızca çakıl taşlarının dolaştığı birkaç yaşanabilir gezegen mevcuttur. -Janov, eğer altıncı yerde muazzam halka sistemli şu gaz devine bakarsan, bir de üçüncü sıradaki muazzam uydulu şu gezegene bakarsan- senin efsanelerinin söylediği bilgileri birleştirdiğinde bunları görmeden dahi sen aradığın dünyanın Yeryüzü olduğunu bilirsin ve elinle koymuş gibi bulursun. Başka hiçbir şey olması mümkün değildir. Bulduk onu, Janov; onu bulduk."

Yeryüzüne yaklaşmalarının ikinci günündeydiler ve Bliss yemek masasında esniyordu. "Öyle görünüyor ki şimdiye kadar bütün yaptığımız gezegenlere yaklaşıp uzaklaşmaktan ibaret oldu. Haftalarca uğraştık bu yaklaşıp uzaklaşmalarla."

"Kısmen," dedi Trevize, "Bunun nedeni fırlayışların bir yıldız yakınında tehlikeli olmasıdır. Bu durumda Yeryüzüne çok yavaş yaklaşıyoruz, çünkü herhangi bir muhtemel tehlikeye çok hızlı bir şekilde yaklaşmak istemiyorum,"

"Sanıyorum, sen durdurulabileceğimiz şeklinde bir duyguya kapılmıştın."

"Evet, öyle. Fakat her şeyi bir duyguya bağlamak istemiyorum." Trevize ağzına götürmeden önce kaşığının içindekilere baktı ve "Biliyor musunuz, Alfa'da yediğimiz balığı özledim. Orada yalnızca üç yemek yemiştik." dedi.

"Yazık oldu," diye doğruladı Pelorat.

"Pekala." dedi Bliss, "Biz beş tane gezegen gezdik ve her birini de öylesine aceleyle terk ettik ki yiyecek depomuzu takviye edip değişik gıdalar koymaya fırsat bulamadık. Comporellon'da ve Alfa'da olduğu gibi gezegenlerde yiyecek bulunduğu zaman bile, belki de..."

Cümlesini tamamlayamadı, çünkü Fallom, çabucak yukarı bakarak, onun yerine cümlesini tamamladı.

"Solaria mı? Orada yiyecek bulamadınız mı? Orada çok yiyecek var. Alfa'da olduğu kadar. Hem daha da iyi."

"Biliyorum, Fallom," dedi Bliss. "Sadece zaman yoktu."

Fallom onun yüzüne ciddi ciddi baktı. "Bliss, acaba tekrar Jemby'i görebilecek miyim dersin? Bana doğrusunu söyle."

Bliss, "Eğer Solaria'ya dönersek görebilirsin."

"Hiç Solaria'ya dönecek miyiz?"

Bliss tereddüt etti. "Bilemem."

"Şimdi Yeryüzüne gidiyoruz, değil mi? Yeryüzü, hepimizin çıktığı gezegen değil mi?"

"Ceddimizin ilk çıktıkları gezegen," dedi Bliss.

"Ben 'atalarımızın' diyebiliyorum," dedi Fallom.

"Evet. Yeryüzüne gidiyoruz."

"Niçin?"

Bliss yavaş bir şekilde, "İnsan atalarının gezegenini gidip görmek istemez mi?"

"Sanıyorum bunda başka bir neden daha var. Hepiniz çok ilgileniyorsunuz bununla."

"Fakat daha önce hiç oraya gitmedik. Ne beklediğimizi bilmiyoruz.*

"Sanırım başka nedenler var."

Bliss gülümsedi. "Fallom'cuğum yemeğini bitirdin. Haydi, odana gidip bize flütünle ufak bir serenat verir misin? Gittikçe daha güzel çalıyorsun. Haydi, haydi." Fallom'un poposuna teşvik edercesine yumuşak bir tokat attıktan sonra Fallom gitti. Yalnızca arkasından düşünceli bir şekilde Trevize'ye bir yandan bakış gönderdi.

Trevize arkasından açık bir hoşnutsuzluk ile baktı. "Bu şey zihinleri okuyabiliyor mu?"

Bliss sertçe, "Ona 'şey deme." dedi.

"O zihinleri okuyabilir mi? Senin bilmen gerek."

"Hayır, okuyamaz. Gaia da okuyamaz. İkinci Vakıflılar da okuyamaz. Bir konuşmayı uzaktan dinlemek anlamında zihinleri okumak veya hassas fikirleri başka bir akla aktarmak şimdi yapılan bir şey değildir, yakın gelecekte de yapılacağını sanmıyorum. Biz duyguları teşhis edebiliriz, yorumlayabiliriz ve bir dereceye kadar duygulan manipüle edebiliriz, ama bunların hepsi aynı şey değil."

"Yapılamayan bu şeyi nasıl yapabileceğini tahmin ediyorsun?"

"Çünkü senin de dediğin gibi benim bunu yapabilmem gerek."

"Belki de o seni kullanıyor ve bunu yapabildiğim sen bilemiyorsun"

Bliss gözlerini yukarıya doğru yuvarladı. "Makul ol, Trevize. Olağanüstü yetenekleri olsa bile sana hiçbir şey yapamaz, çünkü ben Bliss değilim, ben Gaia'yım. Sen unutup duruyorsun. Tüm gezegenin temsil ettiği zihinsel durgunluğu biliyor musun? Bir tek Tecrit edilmiş, ne kadar yetenekli olursa olsun bunu yenemez, biliyor musun?"

"Sen her şeyi bilmiyorsun, Bliss, o kadar çok güvenme kendine," dedi Trevize yüzünü asarak. "O şey - yani o, pek o kadar uzun zamandan beri bizimle birlikte değil. Ben bu kadar kısa bir sürede bir dilin ancak temel yapısını belki öğrenebilirim. Ama o şimdiden Galaktik dilini mükemmel bir şekilde konuşuyor ve mevcut kelimelerin tamamını kavradı bile. Evet, sen ona yardım ediyorsun, ama keşke artık bıraksan."

"Ona yardım ettiğimi söyledim, fakat onun son derece zeki olduğunu da söyledim. O kadar zeki ki onun da Gaia'nın bir kısmı olmasını istiyorum. Eğer bunda başarılı olursak ve o hâlâ genç kalırsa, Solaria'lılara sonunda bütün gezegeni kuşatacakları kadar çok şey öğreniriz. Bu da bizim için yararlı olur."

"Yani Solaria'lıların benim standartlarımla bile patolojik Tecrit edilmişler olduklarını mı söylemek istiyorsun?"

"Onlar Gaia'nın o şekilde bir parçası olarak kalmazlar."

"Sanırım sen haksızsın, Bliss. Bence bu Solaria'lı çocuk tehlikeli ve ondan kurtulmamız gerek."

"Nasıl? Hava deliğinden dışarı mı atalım? Onu öldürüp parçalayalım, yiyecek stokumuza mı katalım?"

Pelorat, "Aman Bliss!" dedi.

Trevize, "Bu iğrenç bir şey, ben böyle bir şey demek istemedim." dedi. Bir an dinledi. Flüt sesi kusursuz ve ahenkle devam ediyordu. Seslerini alçaltıp yarı fısıltı halinde devam ettiler: "Bu iş bitince onu Solaria'ya bırakalım ve Solaria'nın Galaksiden ilelebet kesilip atıldığından emin olalım. Benim kanaatim onun tahrip edilmesidir. Ondan nefret ediyorum ve korkuyorum."

Bliss bir an düşündü ve şöyle dedi: "Trevize, senin doğru bir karara varmada hüner sahibi olduğunu biliyorum, fakat aynı zamanda başlangıçtan beri Fallom'a karşı da olumsuz duygular beslediğini biliyorum. Belki bunun nedeni Solaria'da bozguna uğradın ve bunun sonucu olarak gezegene ve orada yaşayanlara karşı içinde şiddetli bir kin besledin. Senin zihninle oynamak hakkım

olmadığından bunu kesin olarak söyleyemem. Ama unutma ki eğer Fallom'u yanımızda getirmeseydik, herhalde şu anda Alfa'da ölü ve gömülmüş olurduk."

"Bunu biliyorum, Bliss, ama yine de..."

"Onun zekâsı kıskanılacak değil, takdir edilecek bir şey."

"Onu kıskanıyorum, ondan korkuyorum."

"Onun zekâsından mı?"

Trevize dikkatlice dudaklarını yaladı. "Pek değil."

"Peki, öyleyse neden?"

"Bilmiyorum. Bliss, eğer neden korktuğumu bilsem korkmama gerek kalmaz. Benim pek anlayamadığım bir şey." Sesi alçaldı, sanki kendi kendine konuşuyordu. "Galaksi sanki anlayamadığım şeylerle dolu. Ne diye Gaia'yı seçtim? Niçin Yeryüzünü bulmam gerekiyor? Psiko-Tarih'te kayıp bir varsayım mı var? Eğer varsa, o nedir? Ve bütün bunların üzerinde Fallom beni niçin huzursuz yapıyor?"

Bliss "Ne yazık ki ben o sorulan yanıtlayamıyorum." dedi. Kalktı ve odadan dışarı çıktı.

Pelorat arkasından baktı, sonra Kesinlikle her şey o kadar karanlık değil, Golan. Yeryüzüne gittikçe yaklaşıyoruz ve oraya ulaşınca esrar perdesi kalkacak. Şimdiye kadar hiçbir şey oraya ulaşmak için ciddi bir çaba göstermedi."

Trevize'nin gözleri Pelorat'a doğru parladı ve alçak bir sesle, "Keşke bir şey olsaydı." dedi.

Pelorat "Olsa mıydı? Niye bunu istiyorsun?" dedi.

"Doğrusu, bir hayat belirtisi görmek isterdim."

Pelorat'ın gözleri büyük büyük açıldı. "Sonunda Yeryüzünün radyoaktif olduğunu anladın mı?"

"Pek değil. Ama sıcak. Umduğumdan daha sıcak."

"Bu kötü bir işaret mi?"

"Yo, değil. Sıcak olabilir ama bu orada insan yaşamıyor anlamına gelmez. Bulut örtüsü kalın ve bu kesinlikle su buharı. Şu bulutlar, bol sulu okyanusla birlikte ısıya rağmen canlıları hayatta tutabilir. Sadece..."

"Evet, Golan?"

"Eğer Yeryüzü radyoaktif ise, umulandan daha sıcak oluşunun nedeni bu olabilir."

"Fakat bunun tersi de doğrudur denilemez, değil mi? Yani eğer umulandan daha sıcaksa mutlaka radyoaktif olmalıdır demek değildir?"

"Hayır. Tabii ki değil." Trevize zorla gülümsemeye çalıştı. "Kafa yormaya gerek yok Janov. Birkaç gün içinde, bu konuda daha çok bilgimiz olacak ve kesinlikle öğreneceğiz."

Bliss odaya girdiğinde Fallom yatağında oturmuş derin düşünceler içindeydi. Fallom kısaca yukarıdan aşağıya süzdü Bliss'i.

Bliss sakince, "Neyin var, Fallom?" diye sordu?"

Fallom, "Niçin Trevize benden bu kadar nefret ediyor, Bliss?"

"Senden nefret ettiğini nereden çıkarıyorsun?"

"Bana sabırsızca bakıyor... Öyle mi derler?"

"Olabilir."

"Yakınında olduğum zaman bana sabırsızca bakıyor. Yüzü daima biraz yamuluyor."

"Trevize zor zamanlar geçiriyor, Fallom."

"Yeryüzünü aradığı için mi?"

"Evet."

Fallom biraz düşündü, sonra "Ben bir şeyi düşüncemle hareket ettirdiğim zaman özellikle sabırsız davranıyor."

Bliss'in dudakları büzüldü. "Bana bak, Fallom, sana kaç defa bunu yapmamanı söylemedim mi, özellikle Trevize'nin önünde."

"Dün, bu odadaydım, o da kapının önünde durmuş, ben fark etmedim. Gözetlediğini bilmiyordum. Pel'in kitap-filmlerinden birisini okuyordum, bir ucunun üzerinde durdurmaya çalışıyordum. kötü bir şey yapmıyordum."

"Bu onu sinirlendiriyor, Fallom, yapmamanı istiyorum, baksın ya da bakmasın."

"Kendisi yapamadığı için mi sinirleniyor?"

"Belki de."

"Sen yapabilir misin?"

Bliss yavaşça başını salladı. "Hayır, yapamam."

"Ama ben yaparken senin sinirlerine dokunmuyor. Pel'i de rahatsız etmiyor."

"İnsanlar farklıdır."

"Biliyorum," dedi Fallom. Bliss'i şaşırtan ani bir sertlikle. Bliss kaşlarım çattı. "Neyi biliyorsun Fallom?"

"Ben farklıyım."

"Tabii. Demin söyledim. İnsanlar farklıdır."

"Benim şeklim değişik. Ben eşyaları oynatabiliyorum."

"Bu doğru."

Fallom hafif bir isyan karlıkla "Benim eşyaları oynatmam gerek. Trevize'nin bundan dolayı bana kıymaması gerek, senin de beni durdurmaman gerek."

"Ama niye eşyaları oynatman gerekiyor?"

"Pratik. Egzersiz-Doğru kelimeyi kullandım mı?"

"Pek değil. Egzersiz."

"Evet. Jemby daima bana şeylerimi hareket ettirmem."

"Aktarıcı organlarım?"

"Evet. Onları hareket ettirip kuvvetlendirmemi söylerdi. Büyüyünce ben bütün robotlara güç verecekmişim. Jemby'ye bile."

"Fallom, eğer sen yapmazsan bütün robotlara kim güç verirdi?"

"Bander." Fallom bunu büyük bir rahatlıkla söyledi.

"Bander'i tanıyor muydun?"

"Tabii. Onu defalarca seyrettim. Bir sonraki malikâne başkanı ben olacaktım. Bander malikânesi, Fallom malikânesi olacaktı. Jemby bana söylemişti bunu."

"Yani Bander senin yanına geldi mi?"

Fallom'un ağzı korkudan mükemmel bir O harfi oluşturdu. Sanki boğuluyormuş gibi "Bander benim olduğum yere hiç gelmezdi." Genç soluk soluğa kaldı ve sonra zorlukla nefes alarak, "Ben Bander'in hayalini gördüm" dedi.

Bliss tereddüt ederek sordu. "Bander sana karşı nasıl davranıyordu?"

Fallom hafif şaşkın bir gözle baktı. "Bander herhangi bir şeye ihtiyacım olup olmadığını, rahat olup olmadığımı sorardı. Ama Jemby her zaman yanımdaydı, hiçbir şeye ihtiyacım yoktu ve daima rahattım." Başı eğildi ve yere baktı. Sonra ellerini gözlerinin üzerine koydu ve "Ama Jemby durdu. Sanırım Bander de durdu, onun için."

Bliss, "Niçin böyle söylüyorsun?" dedi "Ben bunu düşünüyordum. Bander bütün robotlara güç veriyordu ve eğer Jemby durmuşsa ve bütün robotlar da durmuşsa o zaman Bander de durmuştur onun için. Öyle değil mi?"

Bliss sessizdi.

Fallom devam etti. "Ama siz beni tekrar Solaria'ya geri götürdüğünüz zaman Jemby ile öteki bütün robotlara güç vereceğim ve tekrar mutlu olacağını."

Hıçkırarak ağlıyordu.

Bliss "Fallom, sen bizimle mutlu değil misin? Birazcık olsun? Bazen?"

Fallom gözyaşı ile lekelenmiş yüzünü kaldırarak Bliss'e doğru çevirdi. Sesi titriyordu. Başını iki yana salladı ve "Ben Jemby'yi istiyorum." dedi.

Acısını taa yüreğinde hissederek kollan ile gence sarılıp kendine çekti. "Ah, Fallom, keşke Jemby ile seni bir araya getirebilseydim." dedi. Birden kendisinin de ağlamakta olduğunu fark etti.

Pelorat odaya girdi ve onları öyle gördü. Yan yolda durdu ve "Ne oldu?" diye sordu.

Bliss kendisini kurtardı ve gözlerini kurulayabilmek için elleriyle ufak bir kumaş parçası aradı. Başını salladı ve Pelorat bu kez daha büyük bir ilgi ile yeniden sordu, "Ama ne oluyor canım?"

Bliss "Fallom, sen biraz dinlen. Senin için bir çare düşüneceğim. Unutma - Ben de seni tıpk Jemby'nin sevdiği gibi seviyorum."

Pelorat'ın dirseğini yakaladı ve kendisini oturma odasına çekti, "Önemli değil, Pel - Bir şey değil.' dedi.

"Fallom, değil mi? Hâlâ Jemby'yi özlüyor."

"Hem de nasıl. Ama yapabileceğimiz hiçbir şey yok. Onu sevdiğimi söyleyebilirim -ve doğrusu seviyorum. Bu kadar zeki ve yumuşak bir çocuğu insan nasıl sevmez? Ne kadar müthiş zeki. Trevize fazlasıyla zeki olduğunu düşünüyor. Zamanında Bander'i görmüş, biliyor musun veya ekranda görmüş, yani holografik resim olarak. Fakat o hatıra onu o kadar çok etkilemiyor; o konuda soğuk ve resmi, ama neden olduğunu anlayabiliyorum. Bander malikânenin sahibi idi ve Fallom da bir sonraki sahibi olacaktı. İkisini bağlayan yalnız bu. Başka hiçbir ilişki yok."

"Fallom, Bander'in kendi babası olduğunu anlıyor mu?"

"Onun annesi. Eğer Fallom'un dişi olduğunu kabul ediyorsak, Bander'in de dişi olması gerekir."

"Her neyse, Bliss'ciğim. Fallom bu ana-baba ilişkisinden haberdar mı?"

"Bunun ne olduğunu anladığını pek sanmıyorum. Anlayabilir belki, ama belli etmedi. Ama Pel, mantık yoluyla Bander'in ölmüş olduğunu buldu. Çünkü Jemby'nin hareketsizliğinin güç yokluğu olduğunu ve Bander'in de güç sağladığını söyledi - Bu beni korkutuyor."

Pelorat düşünceli bir şekilde, "Neden korkutsun, Bliss? Bu yalnızca mantıksal bir fikir yürütme hepsi bu kadar."

"Ama o ölümden sonra da fikir yürütülebilir. Solaria'da ölümler az ve uzun ömürlü, tecrit edilmiş Uzaylılar ile pek uzak ihtimallidir. Tabii ölüm onlardan herhangi biri için sınırlıdır ve muhtemelen Fallom'un yaşındaki Solaria'lı çocuk için tamamen bilinmeyen bir şey olsa gerektir. Eğer Fallom Bander'in ölümünü düşünmeye devam edecek olursa, niçin Bander'in öldüğünü merak etmeye başlayacak ve ölümün yabancılar gezegende iken meydana gelmesi kuşkusuz onu tabii sebep-sonuç ilişkisine götürecek."

"Yani Bander'i bizim öldürdüğümüze?"

"Bander'i öldüren biz değil, Pel, bendim."

"Bunu tahmin edemez."

"Benim bunu kendisine söylemem gerekebilir. Zaten Trevize'-den huylanıyor ve keşif gezisinin de şefi o. Kolaylıkla Bander'in ölümüne onun yol açtığını düşünebilir. Trevize'nin haksız yere suçu yüklenmesine tahammül edemem."

"Bunun ne önemi var, Bliss? Çocuk kendi baba ve annesi hakkında herhangi bir his beslemiyor ki zaten. Yalnızca, robotu Jemby'yi düşünüyor."

"Fakat annenin ölümü aynı zamanda robotun da ölümü demek. Ben hemen kendi sorumluluğumu düşündüm. Bunu çok kuvvetle hissettim."

"Niçin?"

"Kendi kendime açıklayayım diye. Onu rahatlatayım diye. Yalnız bir sonuç verebilecek olan onun kendi fikir yürütmesinin önüne geçerek gerçekleri ortaya çıkarayım ve kendimi haklı çıkarayım diye."

"Ama zaten öyle davranmakta haklıydın. Kendimizi savunmamız gerekirdi. Bir an için, eğer ser davranmamış obaydın hepimiz ölecektik."

"Ben de böyle açıklayabilirim, fakat ben bunu açıklayamam. Bana inanmayacağından korkuyorum."

Pelorat başım iki yana salladı. İçini çekerek, "Onu getirmeseydik daha iyi etmez miydik? Durun seni ne kadar üzüyor."

"Hayır," dedi Bliss öfkeyle, "Öyle söyleme. Burada oturup masum bir çocuğun bizim yaptıklarımızdan dolayı merhametsizce öldürülmesine üzülmek beni çok daha fazla üzerdi."

"Bu Fallom'un gezegeni."

"Pel, Trevize'nin düşünce tarzını yürütme. Tecrit edilmişler böyle şeyleri kabul edip başka şey düşünmezler. Gaia'nın yolu hayat kurtarmak, onu yok etmek -yahut yok edilirken elini kolunu bağlayıp bir şey yapmamak değildir. Her türlü hayat, bildiğimiz gibi, sürekli olarak sona ermekte ve onların yerine başka hayatlar devam etmektedir, ama asla boşuna, amaçsız değil. Bander'in ölümü, kaçınılmaz olmakla birlikte katlanılması zor bir olay, Fallom'unki bütün sınırları aşabilirdi."

"Ah, doğru," dedi Pelorat, "Sanırım haklısın. Her neyse, Fallom için seni görmeye gelmemiştim Trevize ile ilgili."

"Trevize'ye ne olmuş?"

"Bliss, onun için üzülüyorum. Yeryüzü ile ilgili bilgileri bekliyor. Gerilime dayanabileceğini sanmıyorum."

"Onun için korkma. Sağlam ve dengeli bir aklı var."

"Hepimizin sınırları var. Dinle, Yeryüzü gezegeni umduğundan daha sıcak çıktı, bana böyle söyledi. Hayat için aşın sıcak olduğunu düşünüyor. Bir taraftan da kendi kendini bunun böyle olduğuna inandırmaya çalışıyor."

"Belki de haklıdır. Belki de hayat için o kadar çok sıcak değildir."

"Ayrıca sıcaklığın muhtemelen radyoaktif bir kabuktan çıkabileceğini kabul ediyor, fakat buna da inanmak istemiyor. -Bir iki gün içerisinde yeteri kadar yaklaşacağız ve gerçek hatasız bir şekilde ortaya çıkacak. Peki, eğer Yeryüzü radyoaktif ise ne olacak?"

"O zaman durumu kabul etmesi gerekecek."

"Fakat -bunu nasıl söyleyeceğimi bilemiyorum, ya da mantıki bir şekilde nasıl ifade edeceğimi bilemiyorum. Yani eğer aklı..."

Bliss bekledi ve yamuk bir şekilde. "Yani sigortalan atarsa?"

"Evet. Sigortaları atarsa. Acaba onu güçlendirmek için şimdiden bir şey yapamaz mısın? Yani onu dengede tutacak, yani ayakta kalmasını sağlayacak bir şey?"

"Hayır, Pel. O kadar zayıf değil ve zihin ile oynanmamasına dair katı bir Gaia karan var."

"Ama işte asıl sorun orada. Onda bu olağanüstü 'Doğruluk' ya da artık ne dersen de öyle bir amaca bağlılık saplantısı var. Bu tüm projenin başarılı bir şekilde sonuçlanacağı anda boşa çıkması belki de beynini tahrip etmez, fakat onun 'Doğruluk' mekanizmasını sarsabilir. Bu ondaki son derece olağanüstü özellik. Bunun da olağan üstü bir şekilde hassas olması gerekmez mi?"

Bliss bir an düşünceye daldı. Sonra omuzlarını silkti, "Bilmiyorum, belki de ona göz kulak olurum." dedi.

91

Daha sonraki otuz altı saat içinde Trevize, Bliss ve daha az bir şekilde Pelorat'ın kendisini adım adım izlediğinden pek haberdar bile olmadı. Yine de kendilerininki kadar ufak bir gemide olmayacak bir şey değildi ve aklında yapacak birçok işler vardı.

Şimdi bilgisayarın basma geçmiş, onlar kapının içinde öyle ayakta beklerlerken durduklarının farkındaydı. Arada onlara dönüp baktığında kül gibi beyaz yüzü görülüyordu.

"Eee?" dedi, sakin bir sesle.

Pelorat, oldukça tuhaf bir sesle, "Nasılsın, Golan?"

Trevize, "Bliss'e sor. Saatlerdir dikkatle beni izliyor. Herhalde benim aklımla oynuyor olsa gerek. Değil mi, Bliss?"

"Hayır, oynamıyorum," dedi Bliss sakin bir şekilde, "Ama yardımıma ihtiyacın olursa, deneyebilirim. Yardımımı ister misin?"

"Hayır, neden isteyeyim? Beni yalnız bırakın. İkiniz de."

Pelorat, "Lütfen bize ne olduğunu söyler misin?"

"Tahmin edin!"

"Dünya şey mi?"

"Evet, öyle. Herkesin bize ısrarla söylediği kesinlikle doğru." Trevize ekranı işaret etti. Dünyanın gece kısmı görünüyordu ve güneşin önünden geçiyordu. Yıldızlı göğün önünde katı kapkara bir daire; çevresi kırık bir portakal rengi daire ile kuşatılmıştı.

Pelorat, "Portakal rengi radyoaktifliği mi gösteriyor?"

"Hayır. Yalnızca atmosferde yansıyan güneş ışığı. Atmosfere kadar bulutlu olmasaydı katı bir portakal rengi daire olurdu. Biz radyoaktifliği göremeyiz. Çeşitli radyasyonlar, hatta gama ışınları bile atmosfer tarafından emilir. Ancak ikinci derecede, nispeten zayıf radyasyonlar kurarlar, fakat bilgisayar onları tespit eder. Onlar yine de gözle görülmezler, fakat bilgisayar aldığı her radyasyon parçacığı veya dalgası için görülen ışıktan bir foton üretebilir ve Yeryüzüne sahte bir renk verir. Bakın."

Siyah daire soluk, lekeli bir mavi ton ile parladı.

"Ne kadar radyoaktivite var?" diye sordu Bliss yavaş bir sesle. "Hiçbir hayatın mevcut olamayacağını gösterecek kadar çok mu?"

"Hiçbir hayat yok," dedi Trevize. "Gezegen yaşanamaz halde. Son bakteri, son virüs çoktan gitmiş."

"Araştırma yapabilir miyiz?" dedi Pelorat, "Yani, uzay elbiselerimizle."

"Birkaç saatliğine -daha fazla kalırsak tedavisi olmayan radyasyon hastalığına yakalanırız."

"Peki, ne yapacağız, Golan?"

"Ne mi yapacağız?" Trevize, Pelorat'a aynı ifadesiz yüz ile baktı. "Ne yapmak isterim biliyor musun? Seni, Bliss'i ve çocuğu alıp tekrar Gaia'ya dönüp gemiyi teslim etmek. Sonra da Konsey1 deı istifa edip Başkan Branno'yu keyiften deli etmek. Ondan sonra da emekli maaşımla yaşayıp Galaksiyi kendi haline bırakıp gitmek. Seldon Planı'ndan, Vakıftan ya da ikinci Vakıf tan veya Gaia'dan bana ne. Galaksi kendi yolunu kendi çizsin. Ben hayatta olduğum sürece devam edecektir, ondan sonra ne olup biteceği hiç umurumda değil."

"Elbette böyle düşünmüyorsun, Golan," dedi Pelorat acele ile.

Trevize bir an ona baktı, sonra da derin bir nefes aldı. "Hayır, böyle düşünmüyorum. Ama keşke sana şimdi söylediklerimi yapa-bilseydim."

"Onları boşver. Peki, ne yapacaksın?"

"Gemiyi Yeryüzünün etrafında yörüngeye oturtup dinleneceğini, bütün bunların şokunu atlatacağım ve ondan sonra ne yapacağıma karar vereceğim. Sadece..."

"Evet?"

Trevize patladı, "Ondan sonra ne yapabilirim? Artık arayacak ne var başka? Başka bulacak, arayacak ne var?"

20. BÖLÜM - YAKIN DÜNYA

92

Birbiri arkasından yedikleri dört yemekte Pelorat ve Bliss Trevize'yi yalnız yemek yerker görmüşlerdi. Geriye kalan zamanda ya pilot odasında, ya da yatak odasındaydı. Yemek zamanlarında sakindi. Dudakları birbirine iyice yapışmıştı ve pek az yiyordu.

Dördüncü yemekte ise Pelorat, Trevize'nin yüzünden o olağan üstü ağırlığın kısmen kalktığını gördü. Pelorat boğazını iki kez temizledi. Sanki bir şey söylemeye hazırlanıyor fakat çekiniyordu.

Sonunda, Trevize ona baktı ve "Eee?" dedi.

"Ne yaptın - düşündün mü, Golan?"

"Niye soruyorsun?"

"Daha a? kaygılı görünüyorsun."

"Kaygılı değilim, sadece düşünüyorum. Çok düşünüyorum."

"Ne olduğunu bilebilir miyiz?" diye sordu Pelorat.

Trevize kısaca Bliss'in yönüne doğru baktı. Ciddi bir şekilde onun tablosuna doğru bakıyordu. Dikkatlice sesini kısmış, sanki Pelorat'ın bu hassas anda kendisinden önde olduğunu hissettiriyor gibi hareketsiz duruyordu.

Trevize, "Bliss, sen de merak ediyor musun?" diye sordu.

Bir an bakışlarını yukarı kaldırdı. "Evet. Tabii."

Fallom sinirli bir şekilde masanın ayağına tekme attı. "Yeryüzünü bulduk mu?" diye sordu.

Bliss çocuğun omuzunu sıkıştırdı. Trevize ilgi göstermedi.

"Başlamamız gereken şey" dedi Trevize, "Temel bilgiler. Yeryüzü ile ilgili tüm bilgiler çeşitli gezegenlerden silinip alınmış. Bu bizi kaçınılmaz sonuca götürüyor. Yeryüzündeki bir şey gizleniyor. Ama gözlediğimiz zaman Yeryüzü radyoaktif bakımdan ölü. Dolayısıyla onun üzerinde her şey kendiliğinden gizli zaten. Hiç kimse buraya inemez, uzaktan ve magnetosferin dış kenarına bu kadar yakınken bile Yeryüzüne daha fazla yaklaşmak istemiyoruz. Çünkü artık orada bulabileceğimiz bir şey yok."

Bliss yumuşakça "Bundan emin olabilir misin?" diye sordu.

"Bilgisayarın başına geçmiş Yeryüzünü inceliyorum, her balomdan bütün yönlerini araştırıyorum. Öyleyse Yeryüzü ile ilgili bilgiler niçin yok edilmiş olsun? Tabii ki, saklanan her ne ise şimdi kimsenin düşünemediği kadar iyi saklanmıştır ve bu altın parçasının üzerinde insan eseri hiçbir

parlatma yok."

"Belki de," dedi Pelorat, "ziyaretçilerin gelmesini önleyecek şekilde bu kadar radyoaktiflenmeden önce Yeryüzünde bir şey gizlenmişti. Yeryüzü insanları birisinin inip o gizlenen şeyi bulacaklarından korkmuş olabilirler. İşte o zaman Yeryüzü kendisi ile ilgili bilgileri yok etmeye çalışmıştır. Şimdi bu bulduğumuz, o güvensiz zamanın bir kalıntısı."

"Hayır, sanmıyorum," dedi Trevize. "Trantor'daki İmparatorluk Kütüphanesinden bilgilerin yok edilmesi son zamanlarda olmuştur." Birden Bliss'e döndü, "Haklı mıyım?"

Bliss cevap vererek, "Terminus Belediye Başkanı ile birlikte o, sen ve ben buluştuğumuzda İkinci Vakıfçı Gendibal'ın karışık zihninden ben/biz/Gaia o kadar bilgi toplayabilmiştik."

Trevize, "O halde bulunma şansı olduğu için gizlenen her ne ise şu anda hâlâ gizlidir ve Yeryüzü radyoaktif olmasına rağmen onu bulma tehlikesi mevcuttur."

Pelorat endişe ile "Peki bu nasıl mümkün olabilir?" diye sordu.

"Düşün," dedi Trevize. "Eğer Yeryüzünde bulunan şey artık Yeryüzünde değilse, fakat radyoaktif tehlike daha fazla büyüdüğü zaman oradan alınmışsa ne olacak? Sır artık Yeryüzünde bulunmasa bile, belki Yeryüzünü bulamazsak onun nereye götürüldüğünü bulabiliriz. Eğer öyleyse, Yeryüzünün bulunduğu yer hâlâ bir sır olarak kalır."

Fallom'un sesi yeni yükseldi. "Çünkü Yeryüzünü bulamazsak, Bliss, beni Jemby'ye götüreceğinizi söylüyor."

Trevize Fallom'a dönüp parladı -Bliss yumuşak bir sesle, "Fallom, ben sana belki gidebiliriz dedim. Bunu daha sonra konuşuruz. Şimdi doğru odana git, oku, flüt çal, ne yapmak istiyorsan yap. Git-hemen git."

Fallom, yüzünü asarak, masadan ayrıldı.

Pelorat, "Bunu nasıl söyleyebilirsin, Golan? İşte burada, Yeryüzünün" yerini bulduk. Şimdi artık o gizli olan şeyin eğer Yeryüzünde değilse nerede olacağını nasıl bulacağız?"

Fallom'un sinirlerini bozmasını üzerinden atmak bir süre aldı. Sonra, "Neden olmasın?" dedi. "Yeryüzünün kabuğundaki radyoaktifliğin gittikçe kötüleştiğini düşünün. Nüfus, ölüm ve göçlerle giderek azalıyor ve su-, her ne ise, gittikçe daha büyük tehlikeye düşüyor. Onu kim koruyacak? Sonunda, bir başka gezegene taşınması gerekecek veya onun yararı -her ne ise- Yeryüzü için kayıp olacak. Sanırım onu oradan almakta bir isteksizlik olacak ve muhtemelen en son ana kalacak bu iş. Şimdi, Janov, Yeni Yeryüzünde kulaklarınızı Yeryüzünün hikâyesi ile dolduran yaşlı adamın anlattıklarını hatırla."

"Monolee?"

"Evet. O. Yeni Yeryüzünün kuruluşu ile ilgili olarak Yeryüzünün nüfusundan ne kalmışsa onların gezegene geri getirildiğini söylememiş miydi?"

Pelorat, "Yani, eski dostum, bizim şimdi onu Yeni Yeryüzünde aradığımızı mı söylemek istiyorsun? Yani oraya Yeryüzünün son sakinleri tarafından getirilip bırakılmış öyle mi?"

Trevize, "Öyle olmayabilir mi?" dedi "Yeni Yeryüzü, Galakside genel olarak Yeryüzünden daha fazla bilinmez ve oranın sakinleri bütün yabancıları kuşkuyla karşılayıp dışarı atmaya çabalarlar."

"Biz oradaydık," dedi Bliss, "Fakat bir şey bulamadık."

"Biz orada bir şey aramıyorduk, sadece Yeryüzünün bulunduğu yeri araştırıyorduk."

Pelorat şaşkın bir şekilde, "Ama biz yüksek teknolojili bir şey arıyoruz; İkinci Vakıf in kendisinin burnu dibinde, hatta bağışlarsanız Bliss'in, Gaia'nın burnunun dibinden bilgileri silen bir şeyi arıyoruz. Yeni Yeryüzündeki yaşayanlar kendi hava şartlarını kontrol edebiliyorlar ve ellerinde bazı biyoteknoloji teknikleri mevcut, fakat onların teknoloji düzeylerinin bütünüyle çok düşük olduğunu kabul edin."

Bliss onaylar tarzda başını eğdi. Tel ile aynı fikirdeyim."

Trevize "Biz pek az şey üzerinde karar veriyoruz. Balıkçıları hiç görmedik. Adanın geriye kalan kısmını görmedik. Yalnızca indiğimiz kısmı gördük. Daha ayrıntılı bir şekilde araştırsaydık neler bulabilirdik? Sonunda işler halde görünceye kadar floresan lambalarını tanıyamadık, eğer teknolojinin düşük seviyede olduğu anlaşıl-saydı, diyorum."

"Evet?" dedi Bliss, açıkça ikna olmamış bir halde.

"Bu, gerçeği karartmayı amaçlayan esrar perdesinin bir kısmı olabilir."

"Mümkün değil," dedi Bliss.

"Mümkün değil mi? Gaia'da bunu bana söyleyen sendin. Trantor'da daha büyük medeniyet, İkinci Vakfin ufak çekirdeğini gizlemek amacıyla kasten düşük teknoloji düzeyinde tutulmuş demiştin. Aynı strateji Yeni Yeryüzünde niçin uygulanmasın?"

"Yani biz Yeni Yeryüzüne döndüğümüzde ve tekrar enfeksiyonla karşı karşıya geldiğimizde -hem de bu kez aktive olsun? Cinsel birleşme kesinlikle çok hoş bir enfeksiyon yolu, fakat tek yol olmayabilir."

Trevize omuzunu silkti. "Yeni Yeryüzüne dönmeye pek istekli değilim, ama dönmek zorunda kalabiliriz."

"Kalabilir miyiz?"

"Olabilir! Aslında bir başka olasılık daha var."

"Neymiş o?"

"Yeni Yeryüzü, halkın Alfa dedikleri yıldızın etrafında dolanır. Fakat Atfa bir biner sistemin parçasını oluşturur. Acaba Alfa'nın da arkadaşını dolaşan yaşanabilir bir gezegen olamaz mı?"

"Pek ihtimal vermiyorum," dedi Bliss, başını sallayarak. "Arkadaşı Atfa'dan yalnızca bir çeyrek daha parlak."

"Ufak ihtimal ama o kadar da ufak değil. Eğer yıldıza oldukça yakın bir gezegen varsa, olabilir."

Pelorat, "Bilgisayar, arkadaş için herhangi bir gezegenden bahsediyor mu?"

Trevize dişlerini sıkarak gülümsedi. "Onu da kontrol ettim. Orta büyüklükte beş tane gezegen var. Hiç gaz devi yok."

"O beş gezegenden herhangi birinde insan yaşıyor mu?"

"Bilgisayar, gezegenler hakkında sayıları ve onların büyük olmadıkları dışında başka bilgi

vermiyor."

"Yaa," dedi Pelorat üzgün bir şekilde.

Trevize "Bu hayal kırıklığına uğranacak bir şey değil." dedi. "Uzaylı gezegenlerden hiçbiri bilgisayarda bulunmaz. Alfa ile ilgili bilgi dahi pek az. Bu bilgiler özellikle gizlenmiş ve eğer Alfa'nın arkadaşı hakkında ufak bir şey dahi bilinse bunu iyi bir işaret olarak görmek gerekir."

"O halde," dedi Bliss, ciddiyetiyle, "Tasarladığın şey-arkadaşı ziyaret etmek ve eğer orada da bir boşluk varsa, Alfa'nın kendisine dönmek."

"Evet. Yeni Yeryüzünün adasına ulaştığımızda bu kez hazırlıklı olacağız. İnişten önce bütün adayı didik didik arayacağız ve Bliss, korunmamız için senin zihinsel yeteneklerine ihtiyacımız olacak..."

Tam o anda, Uzak Yıldız hafifçe sarsıldı, sanki gemi büyüklüğünde bir hıçkırığa tutulmuşlar gibi sarsıldı, Trevize öfke ve şaşkınlık arasında haykırdı, "Kim var kumandada?"

Aslında sormadan bile kimin olduğunu biliyordu.

93

Fallom, bilgisayar konsolunda, tamamen kendi kaybetmişti. Ufak, uzun parmaklı elleri masanın üzerinde solukça parlayan işaretlere uzanıyordu. Fallom ellerini masanın üzerindeki malzemenin içine sanki sokuyor gibiydi.

Trevize'nin defalarca böyle yaptığını görmüştü. Daha fazla bir şey yaparken görmemişti. Bu şekilde davranmakla gemiyi idare ettiğini biliyordu.

Fallom, bazen Trevize'nin gözlerini kapadığını görüyordu. O da şimdi kendi gözlerini kapıyordu. Birkaç dakika sonra uzaktan derin bir ses duydu. Ses çok uzaktan geliyordu, fakat kendi kafasının içinde (çok zayıf bir şekilde algıladığı halde) aktarıcı merkezlerinden bir sinyal geldiğini hissediyordu. Bu aktarıcılar ellerinden daha da önemliydi. Söylenen kelimeleri anlamak için kendini zorladı.

Talimatlarınız' diyordu, neredeyse yalvararak. "Talimatlarınız nelerdir?"

Fallom hiçbir şey demedi. Trevize'nin bilgisayara hiçbir şey dediğine tanık olmamıştı. Fakat kendi gönlünde yatanın ne olduğunu bütün varlığıyla biliyordu. Solaria'ya gitmek istiyordu. Malikânesinin rahatlığına, Jemby'ye, Jemby'ye, Jemby'ye..."

Oraya gitmek istiyordu, sevdiği gezegen orasıydı. Ekranda öbür gezegenleri değil de sanki kendi gezegenini görüyor gibi oldu. Gözlerini açarak ekranda bu iğrenç Yeryüzünden başka bir gezegen görmek istercesine baktı. Sonra gördüğü şeyin Solaria olduğunu hayal etti. İsteği dışında zorla götürüldüğü boş Galaksiden nefret ediyordu. Gözlerin yaşlar doldu, gemi titredi.

Bu titremeyi hissedebiliyordu, kendisi de buna karşılık biraz sallandı.

Ondan sonra dışarıdaki koridorda kuvvetli ayak sesleri duydu ve gözlerini açtığı zaman Trevize'nin yüzü, öfkeli bir şekilde gözlerine çarptı, ekranı kapatıyordu. Bütün istediği şeyi elinden alıyordu. Bir şeyler bağırıyordu. Fakat dediğine hiç aldırış etmedi. Bander'i öldürerek onu Solaria'dan kaçıran c

idi. Şimdi de yalnızca Yeryüzünü düşünerek onun dönmesini önleyen o idi ve artık onu dinlemeyecekti.

Gemiyi alıp Solaria'ya götürecekti ve kararlılığının yoğunluğu ile yeniden titredi.

94

Bliss sert bir şekilde Trevize'nin kolunu tuttu. "Yapma! Yapma!"

Onu geride tutmak için çok büyük bir kuvvetle sarılmıştı Trevize'ye. Pelorat geride şaşkın ve donakalmış bir vaziyette duruyordu.

Trevize bağırıyordu. "Elini çek o bilgisayardan! - Bliss, önümden çekil. Seni incitmek istemiyorum."

Bliss, neredeyse bitkin bir halde, "Çocuğa kuvvet kullanma. Seni incitmek zorunda kalabilirim - bütün talimatlara rağmen."

Trevize'nin gözleri Fallom'dan Bliss'e doğru dimdik baktı. "O halde onu al oradan, Bliss. Hemen!" dedi.

Bliss, hayret edilecek bir kuvvetle onu uzaklaştırdı (Trevize daha sonra bu gücü belki de Gaia'dan aldığını düşündü.).

"Fallom," dedi "ellerini yakan kaldır."

"Hayır," diye çığlık attı Fallom. "Geminin Solaria'ya gitmesini istiyorum. Oraya." Başı ile ekrana eğildi, bir tek elini bile oradan çekmek istemiyordu.

Fakat Bliss çocuğu omzulalarından yakaladı ve elleri Fallom'a dokununca, çocuk titremeye başladı.

Bliss'in sesi yumuşadı. "Şimdi, Fallom, bilgisayara eskisi gibi olmasını söyle. Ondan sonra benim yanıma gel. Benimle birlikte gel." Elleri çocuğa vurdu, ağlayarak yere çöktü.

Fallom'un elleri konsoldan ayrıldı ve Bliss koltuk altlarından yakalayarak onu ayağa kaldırdı. Ona dönerek sıkıca göğsüne bastırdı ve çocuğun hıçkırıklarını boşaltmasını sağladı.

Bliss, kapının yanında şaşkın duran Trevize'ye seslendi, "Yolumuzdan çekil Trevize, biz geçerken ikimize de dokunma."

Trevize çabucak kenara çekildi.

Bliss bir an durdu, yavaş sesle Trevize'ye, "Bir an için onun zihnine girmem gerek. Eğer herhangi bir hasar yapmışsak, seni kolay kolay affetmeyeceğim." dedi.

Trevize bir an Fallom'un zihninin hiç umurunda olmadığını söyleyecekti, bütün korktuğu bilgisayardı. Fakat Gaia'nın yoğun bakışı karşısında (atlattığı soğuk duşun tek ifadesi olan yalnızca Bliss değildi), sesini çıkarmadan durabildi.

Uzun bir süre sessiz kaldı. Bliss ve Fallom odalarına çekildikten sonra bile hareketsiz kaldı. Aslında Pelorat yumuşakça konuşuncaya kadar o şekilde kaldı. "Golan, iyi misin? Sana zarar vermedi değil mi?"

Trevize sert bir şekilde başını salladı. Sanki kendisini etkisine alan felçten kurtulmaya çalışıyormuş gibi idi. "İyiyim. Gerçek sorun bunun iyi olup olmadığı." Bilgisayarın konsoluna geçti, elleri Fallom'un ellerinin dokunduğu iki tutacağı kavradı.

"Durum nasıl?" diye sordu Pelorat endişeyle.

Trevize omuz silkti. "Normal cevap veriyor. Belki daha bazı şeylerin bozulduğunu görebilirim, fakat şimdilik çalışmayan bir şey yok." Sonra, daha öfkeli bir şekilde, "Bilgisayarın benimkinden başka ellerle etkin bir şekilde çalışamaması gerek. Ama o hermafroditin yalnızca elleri değil, eminim aktarıcıları da çalışmıştır..."

"Fakat gemiyi o şekilde sarsan neydi acaba? Normalde böyle yapmaması gerek, değil mi?"

"Hayır. Gravitik bir gemi bu, sarsıntı etkileri bizim için yabancı. Fakat şu dişi canavar..." Tekrar öfke ile baktı.

"Evet?"

"Sanırım bilgisayara birbiriyle çelişen iki istek yüklemiş olacak. Anlaşılan bu güçle her ikisini de yerine getirmeye çalışmış olacak. İmkânsız olanı yapmaya çalışarak bilgisayar durgun halini geçici olarak kaybetmiş olacak. Hiç değilse olanları ben bu şekilde yorumlayabiliyorum."

Sonra bir an yüzü sakinleşti. "Aslında bu da iyi bir işaret, çünkü benim Atfa Centauri ve arkadaşı ile ilgili söylediklerim saçma imiş. Yeryüzünün sırrını nereye aktarmış olduğunu artık biliyorum."

95

Pelorat gözlerini dikti, sonra da nihai uyarıyı dikkate almadan daha önceki bir bulmacaya döndü. "Acaba Fallom ne bakımdan birbiri ile çelişen şeyler istemişti?"

"Gemiyi Solaria'ya götürmek istemişti."

"Evet, tabii isteyecekti."

"Fakat Solana demekle neyi kastetmişti? Uzaydan bakarak Solaria'yı tanıyamaz ki. Gerçekten uzaydan orasını hiç görmedi ki. O gezegenden aceleyle ayrıldığımızda uykudaydı. Senin kütüphaneni okuması ve Bliss'in ona anlattıkları bir araya konsa, sanırım yüz milyarlarca yıldızlık bir Galaksi ve milyonlarca oturulan gezegen gerçeğini tam olarak kavrayamaz. Nasıl büyütüldüğünü bilmiyoruz, yerin altında ve yalnız basma. Farklı gezegenler kavramını ancak o şekilde kafasında canlandırabilir - ama kaç tane? İki? Üç? Dört? Onun için gördüğü bütün gezegenler Solaria'ya benzer. Biraz da gönlünün arzusuna bırakırsan hepsi aynıdır. Sanırım Bliss eğer Yeryüzünü bulamazsak onu Solaria'ya götürürüz diye sakinleştirmeye çalışması Solaria'nın Yeryüzüne yakın bir yerde olacağı düşüncesini uyandırmıştır."

"Ama bunu nasıl söylersin, Golan? Seni buna sevk eden nedir?"

"Üzerine yüklendiğimizde bize söyledi Janov. Ağlayarak Solaria'ya gitmek istediğini söyledi ve ekranı göstererek "işte-işte." dedi. Peki, ekranda ne vardı? Yeryüzünün uydusu. Yemekten önce makinenin başından ayrıldığımda orada değildi; Yeryüzü vardı. Fakat Fallom Solaria'yı isterken zihninde uyduyu canlandırmış olsa gerek. Bilgisayar da cevap olarak uyduyu ekrana getirmiştir. İnan

bana Janov, bu bilgisayarın nasıl çalıştığını ben bilirim. Daha iyi kim bilebilir?"

Pelorat ekranda kalın ışıktan hilale baktı ve düşünceli bir şekilde, "Yeryüzünün dillerinden en az birinde bu uyduya 'ay" derlerdi; bir başka dilde 'Luna' imiş adı. Belki de daha pek çok adı vardır. -O karışıldığı düşün eski dostum birçok dillerin bir arada bulunduğu bir dünya - yanlış anlamalar, karışıklıklar..."

"Ay mı?" dedi Trevize. "Oldukça basit. -O halde çocuk içgüdüleri vasıtasıyla ve aktarıcı-merkezleri ile ve geminin kendi enerji kaynağını kullanarak gemiyi harekete geçirdi ve geçici bir karışıklık yarattı. -Fakat bunların önemi yok, Janov. Önemli olan bütün bunların şu ayı ortaya çıkardığı -evet, bu ismi sevdim ay ekrana gelmiş ve büyütülmüş, işte karşımızda. Şimdi ben ona bakıyorum ve hayranlıkla izliyorum."

"Neyi hayranlıkla izliyorsun, Golan?"

"Büyüklüğünü. Janov, biz uyduları görmemezlikten geliriz. Bunlar mevcut olduklarında öylesine küçük şeylerdir ki. Ama bu farklı. Bu gezegen. Yaklaşık üç bin beş yüz kilometre çapı var."

"Bir gezegen? Kesinlikle buna bir gezegen diyemezsin. Üzerinde yaşanamaz. Üç bin beş yüz kilometrelik çap bile çok ufak. Üzerinde atmosfer yok. Sadece bakmakla bunu anlayabilirim. Hiç bulut yok. Uzaya uzanan dairesel eğri keskin, aynı şekilde ışık ve karanlık yarıküresini bağlayan iç eğri de öyle."

Trevize başını salladı, "Sen de kaşarlanmış bir uzay yolcusu olmaya başladın, Janov. Haklısın. Hava yok. Su yok. Ama bu ayın korunmayan yüzeyinde insan yaşamadığını gösterir. Ya yerin altı?"

Pelorat kuşkulu bir şekilde "Yerin altı mı?" dedi.

"Evet. Yerin altı. Neden olmasın? Yeryüzünün şehirleri yerin de altında yapılmıştı, sen söyledin. Trantor'un yer altında yapıldığını biliyoruz. Comporellon'un başkentinin büyük bir kısmı yerin altında. Solaria malikânelerinin" hemen hepsi toprağın altında. Bu çok yaygın bir şey."

"Fakat Golan, bütün bu anlattığın durumlarda insanlar yaşanabilen bir gezegende yağıyorlardı. Yüzeyde bir atmosfer ve bir okyanus vardı. Yüzey yaşanabilir olmayınca toprağın altında yaşamak mümkün müdür?"

"Haydi, canım, Janov, düşün biraz! Biz şu anda nerde yaşıyoruz? Uzak Yıldız yaşanamayan bir yüzeyi olan bir gezegen olsun. Dış kısmında hiç hava veya su yok. Ama bunun içinde mükemmel bir şekilde yaşıyoruz biz. Galaksi sayısız çeşitte uzay istasyonları ve uzay yerleşim merkezleri ile dolu, bir de uzay gemileri var. Bunların içi hariç dış yüzeyleri yaşanamayacak durumda. Ayı muazzam bir uzay gemisi olarak düşün."

"İçinde de uçuş personeli olsun?"

"Evet. Milyonlarca insan. Ayrıca bitkiler, hayvanlar ve ileri bir teknoloji. -Düşün Janov, bu sana bir anlam ifade etmiyor mu? Eğer Yeryüzü son günlerinde bir grup göçmeni Alfa Centauri'nin etrafında dolaşan bir gezegene yolladıysa ve muhtemelen bunda da İmparatorluk yardım ettiyse orasını yaşanabilir hale getirmeye çalışmışlar, orada bir okyanus oluşturmuşlar ve ekilebilen toprak geliştirmişlerdir. Yeryüzü de aynı şekilde uydusuna bir grup insan yollayarak onun iç tarafını yaşanmaya müsait hale getirmiş olamaz mı?"

Pelorat isteksizce, "Sanırım olabilir," dedi.

"Tabii olabilir. Eğer Yeryüzünün gizleyecek bir şeyi varsa, Alpha'ya bir milyonda birden az bir mesafedeki bir gezegene saklanabilecekken bir parsek uzağa göndersin. Ay da psikolojik bakımdan çok daha etkin bir gizleme yeri olabilir. Hiç kimse uyduları yaşanabilir yer olarak düşünmez. Bu yüzden ben de düşünmedim. Ay burnumun iki santim önünde dururken düşüncelerim Alfa'ya koştu. Eğer Fallom olmasaydı..." Dudaklarını sıktı ve başını salladı. "Sanırım bunu ona borçluyuz. Ben kabul etmesem bile Bliss öyle görecek."

Pelorat, "Ama buraya bak, eski dostum, eğer ayın yüzeyinin altında herhangi bir şey gizli ise, biz onu nasıl buluruz? Milyonlarca kilometrekare yüzey var burada..."

"Yaklaşık kırk milyon."

"Bunun her tarafını inceleyip ne arayacağız? Bir açıklık mı? Bir çeşit hava deliği mi?"

Trevize, "Şöyle diyelim," dedi. "Büyük bir çalışma gibi görünebilir, fakat biz herhangi bir nesne aramıyoruz; zeki bir hayat işareti arıyoruz. Unutma yanımızda Bliss de var ve zekâ keşfetmek onun yeteneği, değil mi?"

96

Bliss suçlar gibi Trevize'ye baktı. "Nihayet yatırabildim. Çok uğraştım. Çılgınlaştı. Zihnine hasar vermediğimi sanıyorum."

Trevize soğuk bir şekilde, "Zihninden Jemby'yi çıkarıp atmaya çalışsaydın. Biliyorsun Solaria'ya gitmek için en ufak bir niyetim yok."

"Sadece zihninden at, öyle mi? Sen bu konularda ne bilirsin, Trevize? Sen hiç bir zihni yokladın mı? Bunun ne kadar karmaşık bir şey olduğu hakkında en ufak bir fikrin yok. Eğer bu konuda azıcık bir bilgin olsaydı bir saplantıyı zihinden atmanın kavanozdan bir kaşık reçel almak gibi bir şey olmadığını anlardın."

"Canım, hiç değilse zayıflat."

"Bir aylık bir çözme işleminden sonra belki biraz zayıflatabilirim."

"Çözmek ne demek?"

"Bilmeyen birine açıklanamaz."

"O halde çocuğu ne yapacaksın?"

"Henüz bilmiyorum, uzun süre düşünmem gerek."

"O halde," dedi Trevize, "Gemiyi ne yapacağız ben sana söyleyeyim."

"Ne yapacağını biliyorum. Tekrar Yeni Yeryüzüne dönüp şirin Hiroko'yu bulacaksın ve bu kez sana mikrop bulaştırmazsa onunla bir daha aynı şeyi deneyeceksin."

Trevize yüzüne ifadesiz bir bakış yerleştirdi. "Hayır," dedi. "Aslında fikrimi değiştirdim. Aya iniyoruz, yani uyduya, Janov öyle diyor."

"Uyduya mı? Yani en yakındaki gezegen olduğu için öyle mi? Bunu hiç düşünmemiştim."

"Ben de öyle. Kimse de düşünmemişti. Galaksinin hiçbir yerinde düşünmeye değer bir uydu yok sadece bu uydu, cüssesi büyük olduğu için diğerlerine benzemiyor. Ayrıca Yeryüzünün barizliği onu arka planda bırakıyor. Yeryüzünü bulamayan kimse ayı da bulamaz."

"Üzerinde insan yaşıyor mu?"

"Yüzeyinde değil ama hiç değilse radyoaktif değil. Bu yüzden tam olarak yaşanmıyor diyemeyiz. Hayat olabilir -hayatla dolu olabilir, aslında yüzeyin altında belki. Tabii ki yaklaşınca öyle olup olmadığını bize sen söyleyeceksin."

Bliss omuzunu silkti. "Gayret ederim. Fakat niye öyle birdenbire uyduyu denemeye karar verdin?"

Trevize sakin bir şekilde, "Fallom kumandada iken birden bir şey yapmış."

Bliss bekledi, daha fazlasını duymak istercesine, sonra tekrar omuzunu silkti. "Her ne yapmışsa, içgüdünü izleyip onu öldürmekten vazgeçtiğini umarım."

"Onu öldürmek istememiştim, Bliss."

Bliss elini salladı. "Pekâlâ. Öyle olsun. Şimdi aya doğru ilerliyor muyuz?"

"Evet. Yalnızca tedbirli olmak bakımından çok hızlı gitmiyorum. Ama her şey yolunda giderse otuz saat sonra orada oluruz."

97

Ay tam anlamıyla bir bozkır, kurak alandı. Trevize, altlarından parlak kısmın kayarak geçişini izledi. Krater halkaları ile dağlık bölgelerin monoton bir panoraması idi; gölgeler güneş ışığının çarptığı yerin arka tarafında uzanıyordu. Toprakta ince renk farklılıkları vardı ve zaman zaman ufak kraterlerin kırılması ile oluşan düzlükler görülüyordu.

Gece kısmına yaklaştıklarında gölgeler uzadı ve sonunda birbirlerine karıştı. Bir süre, arkalarında güneşte parlayan tepecikler, sanki şişman yıldızlar gibi gökyüzündeki kardeşleri ile parlaklık yarışında önde gidiyordu. Sonra gözden kayboldular ve aşağıda, gökyüzünde yalnızca Yeryüzünün zayıf ışığı görülüyordu. Yansından biraz daha fazlası görünüyordu ve büyük mavi-beyaz bir küreyi andırıyordu. Gemi nihayet Yeryüzünün de önüne geçti. Yeryüzü ufukta kayboldu şimdi altlarında koyu bir karanlık ve yukarıda yalnızca silik bir yıldızlar kümesi görülüyordu. Trevize'ye göre bunlar Terminus'un yıldızsız gezegeni ile karşılaştırıldığında büyük bir mucize idi. Ondan sonra ilkin yeni yıldızlar göründü, önce birer birer daha sonra ötekiler yayılarak, kalınlaşarak ve sonunda birbirleri ile birleşerek ortaya çıktılar. Derhal geminin ucunu gün tarafına çevirdiler. Güneş cehennemi ihtişamı ile doğuyordu, ekran hemen alıcısını oradan kaçırdı ve alttaki toprağın parlaklığına ayarını yaptı.

Trevize, bu mükemmel bir şekilde muazzam uyduyu çıplak gözle incelemek suretiyle içinde herhangi bir canlının barınıp barınmadığını anlamaya çalışmanın boşuna olacağını anlamıştı.

Dönüp yanında duran Bliss'e baktı. Ekrana bakmıyordu; aslında gözlerini iyice kapamıştı. Sandalyede oturmaktan ziyade içine gömülmüş gibiydi.

Trevize, uyuyup uyumadığını merak ederek yumuşakça sordu: "Herhangi bir şey seziyor musun?"

Bliss hafifçe başını salladı. "Hayır," diye fısıldadı. "Çok zayıf bir esinti vardı. Beni tekrar oraya götürebilir misin? O bölgenin nerede olduğunu bulabilir misin?"

"Bilgisayar bulabilir."

Bir hedefin üzerine sıfırlama gibi bir şeydi. Biraz öne, arkaya, biraz sağa sola sonunda buldular. Söz konusu yer gecenin karanlığında idi. Ancak Yeryüzü gökte oldukça aşağı indi ve yüzeye gölgeler arasında hayaletlere has kül gibi bir parlaklık verdiğinde biraz canlılık kazanıyordu. Burada görülen bir şey yoktu, pilot odasındaki ışık bile daha iyi görebilsinler diye karartılmıştı.

Pelorat yaklaşmış, kapının ağzında kaygı ile bekliyordu. "Bir şey bulduk mu?" diye sordu, boğuk bir fısıltı ile.

Trevize eliyle sus işareti yaptı. Bliss'i seyrediyordu. Ayın bu bölgesine güneş ışığının gelmesi günler isterdi, bunu biliyordu fakat yine de Bliss'in keşfetmeye başladığı şeyin herhangi bir tür ışıkla ilgili olmadığım da biliyordu.

"Orada." dedi.

"Emin misin?"

"Evet."

"Ve o tek nokta?"

"Evet, keşfedebildiğim tek nokta. Ayın bütün yüzeyini dolaştın mı?'

"Oldukça büyük bir kısmını taradık."

"İyi öyleyse o gezdiğimiz büyük kısımda benim keşfedebildiğim bu. Şimdi daha da kuvvetli. Sanki o da bizi keşfetmişe benziyor, fakat tehlikeli değil. Hissettiğim duygu olumlu ve bize kabul ediyor."

"Emin misin?"

"Bu benim hissettiğim duygu."

Pelorat, "Yanıltıcı bir duygu olmasın?"

Bliss kibirle dolu bir hava içerisinde, "Ben yanıltıcı duyguları tanırım, bana güvenebilirsiniz."

Trevize aşırı güven ile ilgili bir şeyler mırıldandı, sonra "Umarım teşhis ettiğin zekâlı bir şeydir."

"Oldukça yüksek bir zekâ seziyorum. Ancak..." Sesinde garip bir ton belirdi.

"Ancak ne?"

"Şşt. Beni rahatsız etmeyin. Durun dikkatimi toplayayım." Son sözleri sadece dudaklarının hareketinden ibaretti.

Sonra hafif bir sevinç şaşkınlığıyla "İnsan değil." dedi.

"İnsan değil mi?" dedi Trevize, daha büyük bir şaşkınlıkla. "Yeniden robotlar mı çıktı karşımıza? Solaria'da olduğu gibi?"

"Hayır," Bliss tebessüm ediyordu. "Pek o kadar robot değil."

"Ya öyle olacak, ya da öbür türlü."

"İkisi de değil." Kıkır kıkır güldü. "İnsan değil, ama şimdiye kadar rastladığım hiçbir robota da

benzemiyor."

Pelorat, "Bunu görmek isterim." dedi Başını sertçe salladı, gözleri zevkten pırıl pırıldı. "Heyecar verici olacak. Yeni bir şey."

Trevize de kendi morali yükselmiş bir şekilde "Yeni bir şey" diye mırıldandı. Kafatasının içinde beklenmedik bir olayın parıltısı pırıl pırıldı.

98.

Büyük bir sevinç içinde ayın yüzeyine indiler. Fallom bile şimdi aralarındaydı ve bir çocuk coşkusu içerisinde sanki gerçekten Solaria'ya dönüyormuş gibi dayanılmaz bir sevinç ile dolup taşıyordu.

Trevize'ye gelince kendi içinde sağlıklı bir gelişme hissediyor ve Yeryüzünün -veya ay üzerinde Yeryüzünden ne kalmışsa- şimdiye kadar herkesi itmek için aldığı tedbirlerin şimdi özellikle ulaşmaları için bütün kapılan kendisinin açtığını hissediyordu. Acaba bu amaç iki yönde de aynı mıydı? Yani "Eğer buraya kadar gelmelerini önleyemediysen, bırak gelsinler ondan sonra onları yok edeyim düşüncesi miydi?" Durum ne olursa olsun Yeryüzünün sırrı dokunulmadan kalacak mıydı?

Fakat bu düşünce, ayın yüzeyine yaklaştıkça silindi ve giderek derinleşen sevinç dalgasında boğuldu. Fakat onun ötesinde Yeryüzünün uydusunun yüzeyine dalışlarına başlamadan hemen önceki aydınlanma anma tekrar bağlanmayı başardı.

Geminin nereye gittiğinden hiç kuşkusu yoktu. Şimdi yuvarlanan tepelerin üstündeydiler ve Trevize, bilgisayarın başında herhangi bir şey yapmak zorunda değildi. Sanki hem kendisi hem de bilgisayar ikisi de yönlendiriliyordu ve kendi üzerinden alınmış olan muazzam sorumluluk yükünden kurtulmanın büyük bir rahatlığı vardı.

Yere paralel olarak kayıyorlardı. Önlerinde bir engel gibi çıkan tehdit edici yüksekliğiyle bir kayalığa yaklaştılar; bu kayalık Dünya-ışığında ve Uzak Yıldız'ın ışık-ışınında hafifçe parlıyordu. Kesin bir çarpışmanın yaklaşması Trevize için bir şey ifade etmiyordu, nitekim yüksek kayalığın tam önlerindeki kısmı nasıl olduysa yıkıldı ve önlerinde suni aydınlatma ile parlayan bir koridor açıldı.

Gemi kendiliğinden yavaşladı ve önündeki açıklığa rahatça kayarak oturdu. Geminin bir Önünde bir de arkasında iki tane geniş açıklık vardı şimdi. İkinci açıldıktan gemi geçerek bir dağın içi oyuk muazzam koridoruna girecekti.

Gemi durdu ve içerdekiler hava deliğine istekle ilerlediler. Trevize dâhil içlerinde hiç kimse dışarıda solunabilecek hava veya atmosfer olup olmadığını aklına getirmedi.

Fakat hava vardı. Solunabiliyordu ve rahattı. Bir yolunu bulup da yuvalarına dönmüş insanların memnunluğu ile etraflarına bakındılar ve ancak bir süre sonra kibarca yaklaşmalarını bekleyen bir adamın farkına vardılar.

Uzun boyluydu ve ifadesi ciddi idi. Saçı bronz rengi ve kısa kesilmişti. Yanak kemikleri genişti, gözleri parlak, elbisesi eski tarih kitaplarında görülen biçimde idi. Sağlam ve dayanıldı bir yapıya sahip gibi görünüyorsa da üzerinde bir çökkünlük vardı görünebilir kısmında değil, fakat hissedilebilen bir yanı idi bu.

İlk tepkiyi gösteren Fallom oldu. Yüksek, ıslık çalar bir çığlıkla adama doğru koştu, kollarını sallayarak bağırdı, "Jemby! Jemby!" Neredeyse soluğu kesilecek kadar haykırıyordu.

Hızını hiç kesmedi, iyice yaklaşınca adam eğildi ve onu havaya kaldırdı. Kollarını boynuna doladı, hıçkırarak ve hâlâ nefes nefese "Jemby!" diye haykırdı.

Ötekiler daha ağırbaşlı yaklaştılar. Trevize yavaşça ve ağır ağır, tane tane konuştu (acaba bu adam Galaktik dilini biliyor muydu?), "Özür dileriz efendim, bu çocuk koruyucusunu kaybetti ve ümitsiz bir şekilde onu arıyor. Size nasıl bu kadar bağlandığı bizim için bir muamma, çünkü o bir robotu arıyor; yani mekanik bir..."

Adam ilk olarak konuştu. Sesi müzikal değil, pratik idi ve konuşurken hafif bir arkaiklik seziliyordu, fakat Galaktik dilini mükemmel bir rahatlıkla kullanıyordu.

"Hepinizi dostlukla selamlarım," dedi -candan bir dostluk eli uzatıyor gibiydi. Yüzü ağır bir ifade ile sabit bir yöne bakıyordu. "Çocuğa gelince," diye devam etti, "Belki de sizin sandığınızdan daha büyük bir hassasiyet gösteriyor, çünkü ben de bir robotum. Adım Daneel Olivaw."

21. BÖLÜM - ARAŞTIRMA SONA ERİYOR

99

Trevize kendini tam bir inanmazlık durumunda buldu. Aya ayak basmadan hemen önce ve bastıktan sonra hissettiği tuhaf boşluktan henüz kurtulmaya çalışıyordu -bu öyle bir boşluk durumu idi ki şu anda karşısında duran robot bütün bunlara sebep olmuştu.

Trevize hâlâ bakıyordu. Şimdi fevkalade sağlıklı ve dokunulmamış aklı ile hayretten donakalmıştı. Şaşkınlık içinde konuşmuştu, şaşkınlık içinde sohbet etmişti, bunca araştırma boyunca ne aradığını bilmezken şimdi bu adamın şahsında bir robot bulmuştu.

Tevekkeli değil diye düşündü Trevize, Bliss ne insan ne robot, fakat Pelorat'ın ifadesiyle "yeni bir şey" bulmuştu. Tabii ayrıca Trevize'nin düşünceleri de bir başka aydınlık kanala girmiş hatta zihninin gerilerinde daha kalabalık bir hal almıştı.

Bliss ve Fallom toprağı keşfetmek için dolaşmaya çıktılar. Önce Bliss'in aklına geldi, sonra Trevize de kabul etti ki bir anda Fallom ile Daneel arasında kaynakla birleştirilmiş gibi bir bağ doğdu. Fallom bu varlığa Jemby deyip duruyordu. Daneel ise parmağını otoriter bir şekilde havaya kaldırınca Fallom kenara çekildi. Trevize ve Pelorat geride duruyordu.

Robot "Bunlar Vakıflılar değil, efendim," dedi. "Biri Gaia öteki Uzaylı."

Bir ağacın altında özel olarak konmuş sandalyelere doğru giderlerken Trevize sessizliğini muhafaza ediyordu. Robotun bir işareti ile oturdular. Robot oturduğu zaman ise tam bir insan hareketi yapmıştı. Trevize, "Gerçekten bir robot musunuz?" diye sordu.

"Gerçekten, efendim," dedi Daneel.

Pelorat'ın yüzü sevinçten parlıyor gibiydi." Eski efsanelerde Daneel adlı bir robottan söz edilir. Siz onun adını mı aldınız?"

"Ben o robotum," dedi Daneel. "O bir efsane değil."

"Yaa, öyle mi?" dedi Pelorat. "Eğer siz o robot iseniz, binlerce yıl yaşında olmalısınız."

Daneel sakince "Yirmi bin yıl." dedi.

Pelorat hayretten donakaldı ve Trevize'ye yan gözle baktı. Trevize öfke ile "Eğer bir robot isen, doğru söylemeni emrediyorum." dedi.

"Doğruyu söylememin emredilmesine gerek yok, efendim. Ben zaten öyle yaparım. Siz üç seçenekle karşı karşıyasınız, efendim. Ya size yalan söyleyen bir insanım veya yirmi bin yaşında olduğuna inanılması için programlanmış bir robotum ki doğrusu öyle değil veya ben gerçekten yirmi bin yaşında bir robotum. Hangi seçeneği kabul edeceğinize siz karar verin."

Trevize kuru bir şekilde "Konuşma ilerledikçe mesele kendiliğinden ortaya çıkacak zaten." dedi. "Bir bakıma burasının ayın içi olduğuna inanmak güç. Ne de ışık" -bunları söylerken başını havaya kaldırdı, ışık yumuşak, dağınık gün ışığı idi, fakat gökyüzünde güneş görünmüyordu, aslında görünürde gökyüzü de yoktu-" ne de yer çekimi inanılacak gibi değildi. Bu dünyanın yüzey çekiminin 0.2 g'dan daha düşük olması gerek."

"Normal yüzey çekimi tam olarak 0.16 g'dır efendim. Fakat size geminizde iken normal çekim duygusu veren aynı güçler tarafından gerektiğinde çoğaltılır, mesela serbest düşüşte veya hızlandırma sırasında. Işık dâhil olmak üzere öteki enerji ihtiyaçtan da yer çekimine göre karşılanır. Fakat biz uygun düştükçe güneş enerjisi kullanırız. Bizim malzeme ihtiyaçlarımız ay toprağından karşılanır, yalnızca ışık elemanları -hidrojen, karbon ve azot ayda bulunmaz. Bunları zaman zaman kuyruklu yıldız ele geçirdiğimizde sağlarız. Her yüzyılda bir yakalayacağımız bir kuyruklu yıldız bizim ihtiyaçlarımızı fazlasıyla karşılar."

"Sanırım Yeryüzü yararsız bir kaynak sizler için."

"Ne yazık ki öyle efendim. Pozitronik beyinlerimiz radyoaktiviteye insan proteinleri kadar hassas."

"Çoğul kullanıyorsunuz ve önümüzdeki bu malikâne büyük, güzel ve zevkle döşenmiş -hiç değilse dışarıdan öyle görünüyor. O halde ayda başkaları da var. İnsanlar? Robotlar?"

"Evet, efendim. Ay üzerinde tam bir ekoloji ile o ekolojinin mevcut olduğu geniş ve karmaşık bir oyuk hayatımız vardır. Zeki yaratıkların hepsi de aşağı yukarı benim gibi robot. Fakat siz onlardan hiçbirini göremeyeceksiniz. Bu malikâneye gelince, burasını yalnız ben kullanırım ve yirmi bin yıl önce yaşadığım yerin aynısıdır."

"Yani ayrıntılı bir şekilde hatırlıyorsunuz onu."

"Tam olarak efendim, -benim için çok kısa bir süre gibi görünüyorsa da- belirli bir süre yaşamak üzere yapıldım. Aurora Uzaylı gezegeninde..."

“Yani şeyleri olan mı?..” Trevize durakladı.

"Evet, üzerinde köpekler yaşayan gezegen."

"Yani onu biliyorsunuz."

"Evet efendim."

"Peki önce Aurora'da yaşamışsanız nasıl oldu da buraya geldiniz?"

"Efendim, Galaksinin yerleşmesinin ilk başlangıcında radyoaktif bir Yeryüzünün yaratılmasını önlemek üzere buraya geldim. Benimle birlikte Giskard adlı bir robot daha vardı. O zihinleri sezer ve ayarlardı."

"Bliss'in yaptığı gibi mi?"

"Evet, efendim. Fakat bir bakıma biz başarılı olamadık ve Giskard bozuldu. Faaliyeti durmadan önce benim kendi yeteneğine sahip olmamı sağladı ve Galaksinin ve özellikle Yeryüzünün bakımını bana bıraktı."

"Peki, niçin Yeryüzü, özellikle?"

"Kısmen, bir Yeryüzü adamı olan Elijah Baley yüzünden."

Pelorat heyecanla araya girdi, "Bir süre önce sözünü ettiğim kültür-kahramanı, Golan."

Kültür-kahramanı mı, efendim?"

"Dr. Pelorat'ın söylemek istediği," dedi Trevize, "Pek çok özelliklerin kendisine atfedildiği fakat gerçek tarihte birçok insanın bir karışımı olan veya tamamen uydurma olan bir şahıs."

Daneel bir an düşündü ve sonra gayet sakince, "Öyle değil, efendim. Elijah Baley gerçek bir insandı ve bir tek kimseydi. Efsanelerinizin onun hakkında neler söylediğini bilmiyorum fakat gerçek tarihte, Galaksi, o olmasaydı kesinlikle kurulamazdı. Onun şerefine, Yeryüzü radyoaktif olmadan önce oradan kurtarabildiğim kadarını kurtardım. Benim robot dostlarım oraya bir insan, buraya bir insan etki etmesi amacıyla Galaksinin her tarafına dağıtıldılar. Bir keresinde Yeryüzünün toprağını tekrar devrederken eski bir dönemle karşılaştım. Daha sonraki bir başka dönemde Alfa adlı yalandaki bir yıldızın toprak oluşumu dönemini araştırdım. İki durumda da başarılı olamadım. İnsan beyinlerini istediğim gibi ayarlayamadım. Çünkü beyinlerini ayarlayabileceğim kimselere her zaman zararlı olabileceğim ihtimali mevcuttu. Görüyorsunuz, her zaman ve şimdi bile Robotiklerin Yasasına tabiyim."

"Öyle mi?"

Bu kısa söz ile bir kararsızlık ifade edildiğini anlamak için Daneel'in zihinsel gücünde bir robota ihtiyaç yoktu tabii. "İlk Yasa," dedi "Şudur efendim: 'Bir robot bir insana zarar veremez veya hareketsizlik ile bir insanın zarar görmesine neden olamaz.' İkinci Yasa: 'Bir robot insanlar tarafından verilen emirleri yerine getirir, ancak bunların Birinci Yasa ile çelişmemesi gerekir.' Üçüncü Yasa: 'Bir robotun kendi varlığını koruması gerektir, ancak bu korumanın Birinci ve İkinci Yasa ile çelişmemesi gerekir.' -Tabii olarak bu yasaları size yaklaşık olarak ifade ediyorum. Aslında bizim pozitronik beyin yollarımızın karışık matematik konfigürasyonlarını temsil ederler."

"O yasalara uymakta güçlük çekiyor musunuz?"

"Uymak zorundayım, efendim. Birinci Yasa o kadar kesindir ki zihinsel yeteneklerimi kesinlikle kullanmamı yasaklar. Galaksi ile ilişkilerimde herhangi bir hareket tarzının tamamen zararı önleyeceği düşünülemez. Daima bazı kimseler, belki de birçok kimseler acı çekecektir; bu yüzden bir robotun en az zarar verecek yol tarzını seçmesi gerekir. Yine de olanakların karmaşıklığı o seçeneği kullanmaktır."

Trevize, "Anlıyorum." dedi.

Daneel "Galaktik tarih boyunca," dedi "Galakside kendini sürekli olarak hissettiren felaketler ve çatışmaların en kötü olanlarını yumuşatmaya çalıştım. Zaman zaman ve bir dereceye kadar başardı olmuş olabilirim, fakat eğer Galaktik tarihi biliyorsanız, çoğunlukla başarılı olamadım."

Trevize yamuk bir gülümseme ile "O kadarını biliyorum," dedi.

"Giskardın duruşundan hemen önce birincisinden de üstün yeni bir robot yasası kabul etti. Biz ona daha başka bir isim bulamadığımızdan 'Zeroth Yasası' adını verdik. Zeroth Yasası şudur: 'Bir robot insanoğluna zarar veremez veya hareketsizlik nedeniyle insanlığın zararına yol açamaz.' Bu otomatik olarak Birinci Yasanın değişerek -Bir robot bir insana zarar veremez veya hareketsizlik nedeniyle bir insanın zarar görmesine yol açamaz. Ancak bu kural Zeroth Yasası ile çelişemez.' Benzer değişiklikler de İkinci ve Üçüncü Yasalarda aynen yapıldı."

Trevize kaşlarını çattı. "İnsanlığın bütününe zararı dokunan veya dokunmayanın ne olduğuna nasıl

karar verirsiniz?"

"Haklısınız, efendim," dedi Daneel. "Teoride, Zeroth Yasası sorunlarımıza cevap verir. Pratikte ise biz buna karar veremeyiz. Bir insan somut bir nesnedir. Bir kimseye zarar verme değerlendirilip yargılanabilir. İnsanlık ise soyut bir kavramdır. Biz buna nasıl karar verelim?"

Trevize "Bilmiyorum." dedi.

"Bir dakika," dedi Pelorat. "İnsanoğlunu bir tek organizmaya çevirebilirsiniz. Gaia."

"İşte ben de bunu yapmaya çalıştım, efendim. İlk Gaia fikrini ben tasarladım. Eğer insanlık bir tek organizma haline getirilebilirse, somut bir nesne olur ve bu şekilde ilişkiler düzenli olur. Fakat benim umduğum bir süper organizmayı yaratmak kolay olmadı. İlk önce, insanlar süper organizmayı kendi bireyselliklerinden daha önde tutmadıkça bu yürümedi,-ben de bunu sağlayacak bir akıl-kalıbı bulmak zorunda kaldım. Robotiklerin Yasasını düşünmeden önce çok zaman geçti."

"Yaa, öyleyse, Gaia'lılar robot. Başlangıçtan beri bundan şüphelenmiştim."

"O halde şüphelerinizde yanlışsınız, efendim. Onlar insandırlar, fakat beyinleri Robotiklerin Yasasına eşdeğerde bir sistemle yaratılmıştır. Onların hayata değer vermeleri gerekir, ama gerçekten değer vermeleri gerekir. -Bu bittikten sonra bile, ciddi bir aksaklık kaldı geride. Yalnızca insanlardan oluşan bir süper organizma istikrarsız bir sistem olur. Kurulamaz. Öteki hayvanların da, bitkilerin de eklenmesi gerekir, sonra da inorganik dünyanın eklenmesi gerekir. Gerçekten dengeli olan en ufak süper organizma tüm gezegendir ve dengeli bir ekolojiye sahip yeteri kadar büyük ve karmaşık bir gezegendir. Bunu anlamak çok uzun zaman istedi ve ancak bu son yüzyılda Gaia tam olarak kuruldu ve Galaksia'ya doğru ilerlemeye hazır oldu -ve buna rağmen, yine de çok uzun zaman alacak. Belki de kat edilen yol kadar değil, çünkü biz artık kuralları biliyoruz."

"Fakat sizin için bizim karar vermemiz gerekiyordu değil mi, Daneel?"

"Evet, efendim, Robotiklerin Yasası ne benim ne Gaia'nın karar vererek insanlığa zarar verme riskine girmek istemedi. Bu arada, beş yüz yıl önce, Gaia'yı kurma yolunda yoluma çıkan güçlüklerin hepsinden kurtulmak için yöntemler bulamayacağımı sandığım bir sırada, ikinci bir seçeneğe döndüm ve psiko-tarih biliminin gelişmesine yardım ettim."

"Bunu tahmin edebilirdim," diye mırıldandı Trevize. "Biliyor musun, Daneel, senin gerçekten yirmi bin yaşında olduğuna yavaş yavaş inanmaya başlıyorum."

"Teşekkür ederim, efendim."

Pelorat "Bir dakika. Galiba bir şey görüyorum. Daneel, sen Gaia'nın bir parçası mısın? Yani bu şekilde mi Aurora'daki köpekleri bilebildin? Yani Bliss vasıtasıyla?"

Daneel, "Bir bakıma öyle, efendim, haklısını/. Ben Gaia ile bağlantılıyım, fakat onun bir kısmı değilim."

Trevize'nin kaşları yukarı kalktı. "Burası da Gaia'dan sonra ziyaret ettiğimiz dünya olan Comporellon'a benziyor. Vakıf Konfederasyonunun bir parçası olmadığını fakat onunla bağlantılı olduğunu iddia ediyor."

Daneel yavaşça başını salladı. "Sanırım o benzetme doğru, efendim. Ben, Gaia'nın bir bağlısı olarak Gaia'nın bildiği şeyleri bilirim -mesela kadın kişiliğinde Bliss'i örnek gösterelim. Fakat Gaia benim bildiğimi bilmeyebilir, bu şekilde benim hareket hürriyetim vardır. Galaksia iyice kuruluncaya

kadar bu hareket özgürlüğü gereklidir."

Trevize bir an robota dikkatlice baktı, sonra, "Yolculuğumuz boyunca olayları istediğiniz bir kalıba sokmak için Bliss vasıtasıyla bilginizi ve kontrolünüzü üzerimizde kullandınız mı?"

Daneel garip bir şekilde insanlara has bir davranışla içini çekti. "Daha fazlasını yapamazdım, efendim. Robotiklerin Yasası beni daima engelliyor. -Yine de Bliss'in zihnindeki yükü hafiflettim, sorumluluğun bir kısmını üzerime aldım. Böylece Aurora'daki köpekler ile ve Solaria'daki Uzaylı ile daha büyük bir faaliyet ve kendisine daha az zarar gelecek şekilde uğraşmasını sağladım. Buna ilaveten Comporellon'daki kadın ile Yeni Yeryüzündeki kadını Bliss vasıtasıyla etkiledim ve size yakınlık göstermelerini bu şekilde yolculuğunuza devam edebilmenizi sağladım."

Trevize hafif üzgün bir şekilde. "Bunun ben olmadığını bilmeliydim." dedi.

Daneel kendini kötüleyen yanını görmeden ifadeyi kabul etti. "Aksine, efendim," dedi, "önemli bir kısmını siz oynadınız. O iki kadından her biri başlangıçtan beri sizden hoşlandı. Ben yalnızca mevcut içgüdüleri kuvvetlendirdim -Robotikler Yasasının koşulları uyarınca güvenli olarak böyle davranılabilir. O koşullar dolayısıyla -ve başka nedenlerle birlikte- yalnızca büyük güçlüklerle sizi buraya getirebildim ve yalnızca dolaylı olarak. Birçok noktada sizi kaybetme tehlikesi atlattım."

"işte buradayım," dedi Trevize. "Benden ne istiyorsunuz? Galaksia lehine kararımı teyit etmemi mi?"

Daneel'in sürekli ifadesiz olan yüzü biraz ümitsiz bir bakışla baktı. "Hayır efendim. Karar artık o kadar değil. Ben sizi buraya elimdeki imkânlar nispetinde çok daha ümitsiz bir durum için getirdim. Ben ölmek üzereyim."

100

Belki de Daneel'in konuyu çok rahat bir şekilde anlatmasından dolayı belki de yirmi bin yıllık bir ömrün ölümü trajedi haline getirmemesi ve geriye belki de o sürenin yüzde yarındık bir kısmının kalması mı bilinmez; fakat ne olursa olsun, Trevize içinde hiçbir acuna hissi duymadı.

"Ölmek mi? Bir makine ölebilir mi?"

"Artık var olmam sona erebilir, efendim. Buna nasıl bir isim verirseniz verebilirsiniz. Ben yaşlıyım. Bana ilk hayatiyet verildiği anda yaşayan hiçbir şey bugün yaşamıyor. Hiçbir organik, hiçbir robotik nesne. Ben kendim de devam edemiyorum."

"Ne bakımdan?"

"Vücudumda yenilenmeyen hiçbir kısmı yok efendim, yalnızca bir kez değil, defalarca. Pozitronik beynim bile beş kez değiştirildi. Her keresinde eski beynimin içeriği son pozitronun içine dâhil edildi. Her keresinde yeni beyinde eskisinden daha büyük bir kapasite ve karmaşıklık oluştu. Böylece daha fazla hafıza ve daha çabuk karar verme ve hareket etme yeteneği gelişti. Fakat..."

"Evet, fakat?"

"Fakat beyin ne kadar gelişmiş ve karmaşık olursa, o kadar istikrarsız oluyor ve o kadar çabuk bozuluyor. Benim şu andaki beynim ilkinden yüz bin kere daha hassas ve kapasitesi de on milyon kere

daha fazla; fakat ilk beynim on bin yıl yaşamasına karşın şu andaki beynim yalnızca altı yüz yaşında ve hatasız bir şekilde bunama özellikleri taşıyor. Yirmi bin yılın her bir hatırası kusursuz bir şekilde kaydedilmiş ve mükemmel bir hatırlama fonksiyonu var ve bu beyin artık doldu. Karar vermede çok çabuk bozulma özelliği gösteriyor; üst uzay mesafelerinde zihinleri kontrol ve etkileme yeteneği hızla azalıyor. Artık altıncı bir beyin de tasarlayamıyorum. Daha fazla küçültme kararsızlık prensibinin boş duvarına çarpar ve daha fazla karmaşıklaştırmak için hemen hemen bir anda çürümeye yol açar."

Pelorat ümitsiz bir şekilde üzgün göründü. "Fakat Daneel, Gaia kesinlikle sen olmadan da yaşayabilir: Bak Trevize de Galaksia'yı seçip ona karar verdi..."

"Bu işlem çok uzun sürdü, efendim." dedi Daneel, her zamanki gibi yüzünde bir heyecan ifadesi taşımıyordu. "Ortaya çıkan beklenmedik güçlüklere rağmen Gaia'nın tam olarak oluşmasını beklemem gerekir. Önemli karar alabilecek yetenekte bir insanın -Bay Trevize'nin- bulunmasına kadar çok zaman geçti. Fakat kendi ömür-süremi uzatmak için tedbir almadığımı sanmayın. Geriye kalan enerjimi olağanüstü durumlarda kullanmak üzere faaliyetlerimi azalttım. Yeryüzü/ay sisteminin tecrit edilmesini korumak için aktif tedbirlere daha fazla güvenemediğim zaman, pasif olanları benimsedim. Benimle birlikte çalışan insan biçimindeki robotlar yıllar boyunca birer birer yuvaya çağrıldı. Onların son görevleri gezegenlerdeki arşivlerde Yeryüzüne ilişkin tüm bilgileri ortadan kaldırmak oldu. Ben ve birlikte çalıştığım robotlar olmadan Gaia pek kısa bir zaman süresinde Galaksia'nın gelişmesini yürütecek önemli aletlerden yoksun olacak."

"Kararımı verdiğim zaman" dedi Trevize, "Sen bütün bunları biliyordun."

"Ondan kısa bir zaman önce, efendim," dedi Daneel. "Tabii ki Gaia bunu bilmiyordu."

"Fakat ondan sonra," dedi Trevize öfkeyle, "Bu oyunu devam ettirmenin yararı ne idi? Ne faydası oldu? Kararımı verdikten sonra Galaksinin dört bir tarafını dolaşıp Yeryüzünü ve onun 'sırrını' araştırdım. Sırrın sen olduğunu bilmeden. Sadece kararımı teyit edeyim diye. Evet, nihayet onu teyit ettim. Galaksia'nın kesinlikle temel olduğunu şimdi biliyorum. Ama bu bilgi neye yarıyor şimdi. Peki, neden Galaksiyi kendi başına -beni de kendi başıma bırakmadın?"

Daneel, "Çünkü efendim, ben bir çıkış yolu arıyordum ve belki bulurum diye umudumu sürdürüyordum. Sanırım buldum. Beynimi bir başka pozitronik beyinle değiştirmek pratik olmayacaktı. Onun yerine bir insan beyni ile değiştirmek istedim. Üç Yasa'dan etkilenmeyen ve yalnızca beynimin kapasitesini arttırmakla kalmayan, aynı zamanda yeni yetenekler de ekleyecek olan bir beyin ile birleştirmek istedim.

İşte bu yüzden sizi buraya getirdim."

Trevize şaşkın bir şekilde baktı. "Yani bir insan beynini senin beynin ile birleştirmek mi istiyorsun? Yani insan beyni kendi kişiselliğini kaybedecek ve sen de iki beyinli bir Gaia'ya ulaşacaksın?"

"Evet, efendim. Bu beni ölümsüz yapmayacak, ama Galaksia'nın kurulmasına kadar yaşamamı sağlayacak."

"Ve sen beni buraya bunun için getirdin? Sen benim kişiliğim karşısında Üç Yasadan bağımsız olmamı istiyorsun ve yargı duygumun seninkine karışmasını istiyorsun? -Olmaz öyle şey!"

Daneel, "Fakat biraz önce Galaksia'nın insanlıkların refahı için temel olduğunu söylemiştiniz..."

"Öyle olsa bile, onun kurulması zaman alır ve hayatım boyunca ben bir birey olarak kalırım. Öte

yandan eğer çabuk kurulacak olursa düşünülebilecek daha büyük bir bütünün bir parçası olup kişiliğimi kaybetmiş olacağım. Tabii ki Galaksideki herkes kendi kişiliğini muhafaza ederken benim kendi kişiliğimi kaybetmeye razı olmam, olacak şey değil tabii."

Daneel, "O halde düşündüğüm gibi. Senin beynin iyice birleşmez ve durum ne olursa olsun, eğer bağımsız yargı yeteneğini muhafaza edersen daha iyi bir amaca hizmet edebilirsin."

"Sen ne zaman fikrini değiştirdin? Buraya benim beynimle seninkini birleştirmek için biri getirdiğini söylemiştin."

"Evet, ve hızla azalan güçlerimi tam olarak kullanabilmek için. Yine de 'Sizi bu amaçla buraya getirdim' dediğim zaman bunu Galaktik Standartlarına göre hem tekil hem de çoğul olarak almanızı rica ediyorum. Ben hepinize hitap ediyorum."

Pelorat yerinde doğruldu. "Gerçekten mi? O halde söyle bana Daneel, seninkiyle birleşen bir insan beyni senin bütün hafızanda olanları paylaşır mı -yani efsane dönemine giden yirmi bin yıllık bir sürelik birikime sahip olur mu?" ,

"Tabi, efendim."

Pelorat derin bir nefes aldı. "Bu bir ömür süren araştırmayı karşılar ve ben bunun için tüm kişiliğimi seve seve feda etmeye razıyım. Lütfen sizin beyninizi paylaşma imtiyazını lütfedin bana."

Trevize yumuşak bir şekilde sordu, "Peki Bliss? O ne olacak?"

Pelorat bir saniyeden fazla tereddüt etmedi. "Bliss anlayışla karşılar," dedi. "Zaten ben olmasam onun için daha iyi olacak, hiç değilse bir süre sonra."

Daneel başını iki yana salladı. "Dr. Pelorat, sizin teklifiniz çok cömertçe, fakat kabul edemem. Sizin beyniniz eski ve benimkiyle birleşse bile en çok yirmi ya da otuz yıldan daha fazla yaşamaz. Başka bir şey lazım bana. -İşte!" Eliyle işaret etti, "Onu ben çağırdım."

Bliss mutlu bir şekilde seke seke geliyordu.

Pelorat çılgına dönmüş gibi yerinden fırladı. "Bliss mi! Hayır, olmaz!"

"Paniğe kapılmayın, Dr. Pelorat," dedi Daneel. "Bliss'i kullanamam. O zaman beni Gaia ile birleştirir, hâlbuki benim Gaia'dan bağımsız kalmam lazım, size daha önce açıklamıştım."

"O durumda," dedi Pelorat, "Kim..."

Trevize Bliss'in arkasından koşan ince vücuda bakıyordu, "Robot baştan beri Fallom'u istiyordu, Janov."

101

Bliss yüzü gülerek açıkça büyük bir zevk içinde döndü.

"Malikânenin sınırlarını aşamadık," dedi, "fakat burası bana hep Solaria'yı hatırlattı. Fallom da tabii ki buranın Solana olduğuna kendini inandırmış durumda. Daneel'in Jemby'nin görünüşünden

farklı olup olmadığını sordum çünkü Jemby metalikti. Fallom "Yoo, pek değil." dedi. 'Pek değil' ile ne demek istediğini anlamadım."

Fallom'un, zamanla başı aşağı düşen ciddi bakışlı Daneel için Fallom'un şimdi flütünü çaldığı yer ile yarım mesafeye baktı. Ses onlara ince, berrak ve sevimli bir şekilde ulaşıyordu.

Bliss "Biliyor musun gemiden ayrılırken flütünü de yanına almıştı?" dedi Bliss. "Sanırım bir süre onu Daneel'in yanından ayıramayacağız."

Bu sözler yoğun bir sessizlikle karşılandı, Bliss iki adama da paniğe kapılmış gibi baktı. "Neyiniz var?"

Trevize yavaşça Pelorat'a doğru işaret etti. İşaret, 'ona bağlı' gibi bir anlam taşıyordu.

Pelorat gırtlağını temizledi ve "Doğrusunu istersen, Bliss, sanırım Fallom sürekli olarak Daneel ile birlikte kalacak."

"Gerçekten mi?" Bliss, kaşlarını çatarak Daneel'e doğru yürümek ister gibi yaptı, fakat Pelorat onu kolundan yakaladı. "Bliss'ciğim, bunu önleyemezsin. O şu anda Gaia'dan bile güçlü. Eğer Galaksia oluşacaksa Fallom'un onunla birlikte kalması gerek. Ben sana açıklayayım -Golan, eğer hatam olursa düzelt."

Bliss anlatılanları dinledi, yüzündeki ifade neredeyse ümitsizliğe yalandı.

Trevize serinkanlı mantık yürütmeye çalıştı. "Bliss, çocuk bir Uzaylı ve Daneel de Uzaylılar tarafından tasarlanıp birleştirilmiş. Çocuk bir robot tarafından yetiştirilmiş ve bunun gibi boş bir malikâneden başka bir şey tanımamış. Çocukta, Daneel'in ihtiyacı olan aktarıcı güçler var. Çocuk hiç değilse üç, dört yüzyıl yaşar. Bu kadar sürede de Galaksia'nın yapımı tamamlanır."

Bliss, yanakları kızarmış, gözleri nemli bir halde, "Sanırım robot bizim Yeryüzüne yolculuğumuzu o şekilde düzenledi ki Solaria'ya uğrayalım ve çocuğu onun kullanımı için alıp buraya getirelim."

Trevize omuzunu silkti. "Sadece bu fırsattan yararlanmak istemiştir. Onun güçlerinin üst uzay mesafelerinde bizleri kendisine kukla yapmaya yetecek kadar olduğunu sanmıyorum." dedi.

"Hayır. Bunda bir kasıt var. Çocuğa sıkı sıkıya bağlanmamı sağladı ve onu orada bırakıp öldürülmesine izin vermedim. Hatta çocuğun bizle birlikte olmasından dolayı senin kızıp öfkelenmene karşı çocuğu korumanı sağladım."

Trevize, "Bu senin Gaia ahlakın olabilir ama Daneel, sanırım bunu biraz kuvvetlendirebilir. Haydi, Bliss, bunda kazanılacak bir şey yok. Farz etki Fallom'u götürdün. Onu nerede buradan daha mutlu yapacaksın. Solaria'ya mı götürecektin, orada biliyorsun onu insafsızca öldürürlerdi; kalabalık bir gezegene götürürsen kısa zamanda hastalanıp ölür; Gaia'da ise Galaksi boyunca her uğradığımız yerin Solaria olduğunu sanarak yüreği erir gider. Sonra Daneel'in düşündüğü gibi birini nasıl bulacağız ki Galaksia kurulsun?"

Bliss üzgün bir şekilde sessizdi. Pelorat biraz çekingen bir şekilde elini ona uzattı. "Bliss."

Dedi, "Ben Daneel'in beyni ile birleşmek için gönüllü oldum. Fakat çok yaşlı olduğum için kabul etmedi. Fallom seninle kalsın diye bunu yapmaya razı olurdum. Keşke kabul etseydi."

Bliss onun elini tuttu ve öptü. "Teşekkür ederim, Pel, fakat Fallom için bile bu ücret çok yüksek olurdu." Derin bir nefes aldı, gülümsemeye çalıştı. "Belki de Gaia'ya döndüğümüzde benim için

global organizmada bir çocuğa yer bulunur - isminin heceleri arasına Fallom'u serpiştiririm ben de."

Meselenin hallolduğundan haberdarmış gibi Daneel yanlarına doğru yaklaştı. Fallom da yanında zıplayarak geliyordu. Çocuk elini bıraktı ve onlara doğru koşmaya başladı. Bliss'e "Teşekkür ederim, Bliss beni Jemby'me tekrar getirdiğin için. Teşekkür ederim gemide bana baktığın için. Seni daima hatırlayacağım." Sonra Bliss'e atıldı ve ikisi de birbirine sıkı sıkıya sarıldılar.

Bliss, "Umarım daima mutlu olursun, ben de seni hatırlayacağım Fallom'cuğum." dedi ve isteksizce elini bıraktı.

Fallom Pelorat'a dönerek "Sana da teşekkür ederim, Pel, kitap filmlerini okumama izin verdiğin için." dedi. Sonra başka hiçbir şey söylemeden ve tereddüt etmeden ince, narin kız eli Trevize'ye uzandı. Trevize bir an o eli avucuna aldı, sonra bıraktı.

"İyi şanslar, Fallom," diye mırıldandı.

Daneel, "Baylar ve bayan, bütün yaptıklarınız için hepinize ayrı ayrı teşekkür ederim. Şimdi gidebilirsiniz, araştırmanız sona ermiştir. Benim kendi çalışmama gelince, O'da yakında ve başardığı bir şekilde sona erecektir." dedi.

Fakat Bliss, "Bir dakika henüz bitirmedik. Trevize'nin insanlığın geleceğinin Galaksia'da mı yoksa Tecrit Edilmişlerin geniş kalabalığı içinde mi olduğuna karar vermedi henüz."

Daneel, "Bayan, bir süre önce bana açıkça bildirdi. Galaksia'nın lehinde karar verdi."

Bliss'in dudakları birbirine yapıştı. "Bunu kendisinden duymayı tercih ederim. -Hangisi olacak, Trevize?"

Trevize sakin bir şekilde, "Hangisi olsun istersin, Bliss? Eğer Galaksia karşısında karar verirsem Fallom'u geri alabilirsin."

Bliss, "Ben Gaia'yım. Yalnızca gerçeğin hatırı için ve başka hiçbir şey için değil, kararını ve onun nedenini bilmeliyim."

Daneel, "Ona söyleyin, efendim. Zihniniz, Gaia'nın da bildiği gibi dokunulmamıştır."

Trevize, "Karar Galaksia lehindedir. Bu noktada aklımda başka hiçbir kuşku yok."

102

Bliss normal bir hızda elliye sayıncaya kadar hareketsiz durdu. Sanki bilginin Gaia'nın bütün parçalarına ulaşmasını bekliyordu. Sonra "Peki neden?" diye sordu. Trevize, "Beni dinle." dedi. "Bu işin en başından beri insanlık için iki tane muhtemel gelecek olacağını biliyordum Galaksia veya Seldon Planının İkinci İmparatorluğu. Ve bana öyle geliyordu ki bu iki muhtemel gelecek karşılıklı özel bir duruma sahip. Seldon Planı'nda ciddi aksaklıklar olmadıkça Galaksia'ya sahip olamayız.

"Ne yazık ki, onun dayandığı iki aksiyom dışında Seldon Planı baklanda pek bir şey bilmiyorum; birincisi insanoğlunu karşılıklı gelişigüzel ilişkileri olan bir grup birey olarak istatistik bakımdan görmek; ikincisi de sonuçlara ulaşılmadan psiko-tarih bulgularının sonuçlarını bilmemesi.

"Galaksia lehine karar verdiğime göre, Seldon Planının aksaklıklarından tam olarak haberdar

olduğumu ve o aksaklıkların yalnızca aksiyomlarda olduğunu biliyorum. Plan hakkında bütün bildiğim bundan ibaret. Fakat aksiyomlarda herhangi bir yanlışlık görmüyordum. Bu yüzden Yeryüzünü bulmaya çabaladım ve Yeryüzünün hiçbir açık nedene dayanmadan gizlendiğini düşündüm. Ve bu nedenin ne olduğunu bulmak istedim.

"Artık Yeryüzünü bulduktan sonra çözüm bulacak bir şey kalmayacaktı, fakat öylesine ümitsizdim ki başka hiçbir şey düşünemiyordum. -Belki de Daneel'in Solaria'lı bir çocuğa olan tutkusu beni tahrik eden bir dürtü oldu.

"Durum ne olursa olsun, sonunda Yeryüzüne ulaştık. Ayı da bulduk. Bliss Daneel'in zihnini keşfetti, aslında o da kasıtlı olarak ona ulaşmaya çalışıyordu. Bize, keşfettiği zihnin ne tam insan ne de tam robot olduğunu söyledi. Aklının gerisinde bunun bir anlamı olduğunu şimdi görüyoruz. Çünkü Daneel'in beyni şu ana kadar mevcut bütün robotlardan daha gelişmiş olduğundan yalnızca robot olarak niteleyenleyiz. Fakat insan da değil. Pelorat buna yeni bir şey dedi ve bu bendeki yeni bir şeye, kendi yeni düşüncelerime yol göstermiş oldu.

"Aynı şekilde Daneel ve meslektaşı daha önceki üç yasadan daha köklü olan dördüncü bir robot yasası ortaya koydular ve böylece ben de öteki ikisinden daha köklü olan üçüncü bir temel psiko tarih aksiyomunu görebildim; şimdiye kadar hiç kimsenin sözünü etmediği temel bir üçüncü aksiyom.

"Evet, işte böyle. İki bilinen aksiyom insanlarla ilgilidir ve bunlar insanoğlunun Galaksideki yegâne zeki yaratıklar olduğu söylenmeyen aksiyomu ve bundan dolayı da toplumun ve tarihin gelişmesinde hareketleri anlamlı olan yegâne organizmalar olacakları görüşüne dayanıyor. İşte bu ifade edilmeyen aksiyom: Yani Galakside tek zekâlı yaratıkların Homo sapiens olduğu. Eğer 'yeni bir şey3 olsaydı, yapı olarak çok farklı öteki zeki yaratıklar olsaydı, o takdirde onların davranışları psiko-tarih matematiği ile hassas bir şekilde tanımlanamazdı ve Seldon Planının da bir anlamı olmazdı. Anlıyor musunuz?"

Trevize sözlerinin anlaşılması için candan bir arzu ile sarsılıyordu. "Anlıyor musunuz?" diye tekrarladı.

Pelorat, "Evet, anlıyorum, fakat karşı tarafın avukatı gibi anlıyorum, eski dostum..." dedi.

"Öyle mi? Devam et."

"İnsanlar, Galaksideki yegâne zeki yaratıklardır."

"Peki, robotlar?" dedi Bliss. "Gaia?"

Pelorat, bir süre düşündü, sonra tereddüt ederek, "Robotlar, Uzaylıların ortadan kayboluşlarından sonra insanlık tarihinde önemli bir rol oynamadılar. Gaia da son zamanlara kadar önemli bir rol oynamadı. Robotlar insanların yarattığı varlıklardır. Gaia da robotların yarattığı bir gezegendir -her ikisi de robottur ve Gaia da Üç Yasaya bağlı olması gerektiğinden insan iradesine uymaktan başka çaresi yoktur. Daneel'in çabaladığı yirmi bin yıla ve Gaia'nın uzun gelişmesine rağmen insan olan Golan Trevize'den gelen bir tek söz o çabalara ve o gelişmeye son verir. Demek ki Galakside yegâne önemi olan zeki yaratıklar insanlardır ve psiko-tarih geçerlidir."

Trevize ağır ağır konuşarak, "Galaksideki yegâne zekâ biçimi olduğunu kabul ediyorum." dedi.

"Fakat biz Galaksiden o kadar fazla ve o kadar sık söz ediyoruz ki bunun yeterli olmadığını görmek biçim için sanki imkânsız bir şey. Galaksi, Evren değil. Başka galaksiler de var."

Pelorat ve Bliss huzursuz bir şekilde yerlerinde kımıldadılar. Daneel müşfik ve ağırbaşlılıkla dinliyor, bir taraftan da eli ile Fallom'un saçını yavaşça okşuyordu.

Trevize, "Beni tekrar dinleyin." dedi." Galaksinin hemen dışında Macellan Bulutları var. Oraya henüz hiçbir gemi girmedi. Onun ötesinde başka ufak galaksiler var ve biraz ilerde de bizimkinden daha büyük olan dev Andromeda Galaksisi var. Onun da ötesinde milyarlarca galaksiler var."

"Bizim kendi Galaksimiz, teknolojik bir toplum geliştirmeye yetecek bir tür zekâ geliştirdi, fakat öteki galaksiler hakkında neler biliyoruz? Bizimki belki öteki türlere uymayabilir. Ötekilerden bazılarında -belki de hepsinde- birbiri ile yarışan türler vardır, belki hepsi de bizim anlayamayacağımız türdendir. Belki de çabaları karşılıklı olup yalnızca birbirlerini ilgilendirir, fakat galaksilerden birinde bir cins ötekilerin üzerinde üstünlük kurursa ve ondan sonra da öteki galaksilere de geçmeyi tasarlarsa o zaman ne olacak."

"Üst uzay olarak Galaksi bir noktadır -aynı şekilde Evren de öyledir. Biz başka bir galaksiyi ziyaret etmedik ve bildiğimiz kadarıyla bir başka galaksiden zeki hiçbir varlık da bizi ziyaret etmedi -fakat bu durum bir gün sona erebilir. Eğer istilacılar gelirse bazı insanları başka türlü insanlar haline getirebilirler. Şimdiye kadar yalnızca kendi kendimizle savaştık ve bu iç çatışmalardan başka şeylerle ilgilenmeye fırsat bulamadık. İstilacı bir güç bizi birbirimize düşmüş bulursa hepimizi yok eder. Tek gerçek savunma, kendisine karşı dönemeyen ve saldırganları azami güçle karşılayabilen Galaksia'yı üretmektir."

Bliss, "Çizdiğin tablo çok korkunç. Galaksia'yı oluşturacak zamanımız olacak mı?"

Trevize başını kaldırdı ve sanki kendisini yüzeyden ve uzaydan ayvan kalın ay-taşı tabakasını deler gibi baktı; sanki o uzak galaksileri görmek için kendisini zorluyor ve uzayın hayal edilemeyen bölgelerine yavaş yavaş kayıyor gibiydi.

"Bütün insanlık tarihi boyunca, bildiğimiz kadarıyla hiçbir zeki insan topluluğu bize saldırmadı. Bunun yalnızca birkaç yüzyıl daha devam etmesi gerek, belki de, medeniyetin mevcut olduğu sürede on binde bir zamandan biraz fazla, ondan sonra güven içinde olacağız. Yine de" ve burada Trevize aniden içinde bir sızlama hissetti. Fakat kendisini zorlayarak bunu yok farz etmeye çalıştı, "düşman burada aramızda olduğu gibi olmaz." dedi.

Fallom'un kendisine yönelen, düşünceli -hermafroditik, aktarıcılı, farklı- gözleri ile karşı karşıya gelmemek için aşağıya doğru bakmadı.

BİTTİ